

مشخصات کتاب

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن. جلد 1

سرشناسه: ملک احمدی، علی بمان، 1331 -

عنوان و نام پدیدآور: آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن / علی بمان ملک احمدی.

مشخصات نشر: قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، 1392.

مشخصات ظاهری: 6 ج.: جدول.

فروست: پژوهشگاه بین المللی المصطفی؛ 110.

شابک: دوره: 7-421-195-964-978 ؛ 55000 ریال: ج.1: 1-195-964-978-

6-415 ؛ 55000 ریال: ج.2: 2-195-964-978-416-3 ؛ 60000 ریال: ج.3: 3-978-

0-417-195-964-978 ؛ 60000 ریال: ج.4: 4-195-964-978-418-7 ؛ 60000 ریال:

ج.5: 5-195-964-978-419-4 ؛ 60000 ریال: ج.6: 6-195-964-978-420-0

وضعیت فهرست نویسی: فایا

یادداشت: ج.2-6 (چاپ اول: 1392).

یادداشت: ج.1-5 (چاپ دوم: 1393) (فیبا).

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزشی

موضوع:قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع:قرآن -- ترجمه -- راهنمای آموزشی

شناسه افزوده:جامعه المصطفی(ص) العالمیه. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی(ص)

رده بندی کنگره:BP65/2/م82735 1392

رده بندی دیویی:107/297

شماره کتابشناسی ملی:2354272

ص:1

جلد 1

اشاره

ص:2

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن

علی بمان ملک احمدی

ص:3

ص:4

سخن ناشر

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش ها و پدید آمدن دانش های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ گویی به آن ایجاد رشته های تحصیلی جدید و تربیت چهره های متخصص را ضروری می نماید. از این رو کتاب های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی ها تألیف شود.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه مندان به این مباحث، با اندیشه های بلند و ارزش های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می شود و گاه در نگارش بحث های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن ها و شیوه های آموزشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

ص:5

در این بستر، حوزه های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی اند.

«جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را

سرلوحه تلاش قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله» با قدردانی و سپاس از فاضل ارجمند جناب آقای علی بمان ملک احمدی مؤلف کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن و تمام عزیزانی که در تولید این اثر همیاری و همفکری داشته اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می کند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله

ص:6

مقدمه پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله

حقیقت مداری اصیل ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است.

داستان پر رمز و راز حقیقت جویی بشر، سرشار از هنرنمایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پای بندی به حقیقت بی منتها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته اند و در این میان، چه درخندگی چشم نوازی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافتمند و فخیم دانسته و از باب تا محراب، کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می نمایاند و در مکتب آن، جز اولوالعلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دست یابی به گنجینه های حکمت نیست.

علم برخاسته از وجدان پاک و عقل سلیم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی آورد، و هم جامعه را سمت و سویی سعادت‌مندانه بخشیده و آن را به جامعه ای متمدن و پیشرو متحول می کند. بی توجهی یا کوتاه فکری است اگر فرد و جامعه ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی

ص:7

مادی و معنوی باشد، اما آن را در صراطی غیر از حقیقت طلبی، علم اندوزی و حکمت مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی سازی کلمه الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن های پوشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقهاتی در اداره حکومت و نظریه مترقی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت ها و مأموریت های حوزه های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیر و مراد خود خمینی کبیر رحمه الله، در صحنه حاضر شده و با تأکید بر اهمیت و فوریت این حرکت فراگیر و بی وقفه، همه توانمندی ها و اراده ها را جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه های میان بر و دانش افزا راهبری و رصد می کنند.

جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه، نمادی درخشان از این رسالت جهانی و همت بین المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان، مربیان و مدیران پارسا، متعهد و زمان شناس را بر دوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و معارف بلند و تابناک مکتب اهل بیت علیهم السلام جامه تحقق می پوشاند.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله نیز که مهم ترین و گسترده ترین مجموعه پژوهشی المصطفی صلی الله علیه و آله است، بومی سازی و بازتولید اندیشه دینی معاصر، متناسب

ص: 8

با نیازها و اقتضائات عرصه بین الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق های جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ گویی به مسائل و شبهات فکری و معرفتی مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک درسی، به ویژه با رویکرد اسلامی سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت های سازمانی المصطفی صلی الله علیه و آله را از جمله مأموریت ها و تکالیف خود می داند.

اثر علمی پیش روی نیز که به همت مؤلف محترم جناب آقای علی بمان ملک احمدی به عنوان کتاب درسی دوره کاردانی و کمک آموزشی دوره کارشناسی برای رشته معارف اسلامی تهیه و تدوین شده است، درچارچوب همین اهداف و برنامه های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجی های صورت گرفته، تدوین و برای استفاده خوانندگان محترم تقدیم شده است.

در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش های خالصانه مولف محترم، از کلیه دست اندرکاران محترم آماده سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به ویژه همکاران محترم مرکز بین المللی نشر و ترجمه المصطفی صلی الله علیه و آله و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و انتشار آن نقش داشته اند، قدردانی و تشکر نمایم و از خداوند متعال برای ایشان و همه خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت نمایم.

پژوهشگاه بین المللی

المصطفی صلی الله علیه و آله

ص:9

ص:10

فهرست

1. سوره فاتحه(1): ستایش خداوند 13
2. سوره الفاتحه(2): قیامت، روز پاداش 16
3. سوره فاتحه(3): خدا هدایت کننده انسان به راه راست 20
4. سوره فاتحه(4): راه های گمراهی و انحراف از حقیقت بسیارند 23
5. سوره اخلاص: خدای یگانه و بی همتا 27

6. سوره ناس (1): از همه بدی ها باید به خدا پناه برد 31
7. سوره ناس: انسان ها و جنیان و سوسه گر و شیطان صفت 34
8. سوره فلق: حسادت و حسود مشکل آفرین 38
9. سوره النصر (1): یاری خداوند و پیروزی مسلمانان 41
10. سوره نصر (2): تسبیح و ستایش پروردگار (پرستش) 44
11. سوره عصر (1): انسان زیانکار 48
12. سوره عصر (2): ایمان و عمل صالح 51
13. سوره قدر: نزول قرآن 55
14. سوره بینه: بهترین و بدترین مخلوقات خداوند 59
15. سوره نوح (1): بیم از عذاب الهی 62
16. سوره نوح (2): تقوای الهی و اطاعت از رهبری دینی (انبیاء) 65
17. سوره ملک (1): فرمانروای جهان هستی 70
18. سوره ملک (2): زندگی و مرگ بستر آزمایش انسان (آزمایش الهی) 73
19. سوره تغابن (1): همه تسبیح تو گویند 77
20. سوره تغابن (2): خداوند نسبت به همه چیز داناست 81

ص:11

21. سوره جمعه(1): رسالت پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله 85
22. سوره جمعه(2): رسالت پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله 88
23. سوره صف(1): جهاد در راه خدا 92
24. سوره صف(2): بشارت حضرت مسیح علیه السلام به ظهور پیامبر صلی الله علیه و آله 95
25. سوره حشر(1): رستاخیز 99
26. سوره حشر(2): بهشتیان رستگارانند 102
27. سوره حدید(1): مراحل و ادوار خلقت و آفرینش جهان 107
28. سوره حدید(2): خداوند همه جا با ماست 110
29. سوره حدید(3): انفاق در راه خدا 113
30. سوره حدید(4): گستره بهشت موعود 116

ص:12

1-سوره فاتحه(1)

اشاره

ستایش خداوند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ * إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ *
اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
ستایش	حَمْدٌ	۱	به	بِ	۱
برای	لِ	۲	نام	إِسْمٍ	۲
پروردگار	رَبِّ	۳	خداوند - خدا	اللَّهِ	۳
جهانیان	عَالَمِينَ	۴	بخشنده	رَحْمَنٍ	۴
لِ + الله	لِلَّهِ	۵	مهربان	رَحِيمٍ	۵

ص: 13

پرسش ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنی:

1. رَحْمَن - حَمْد

الف) مهربان - ستایش ب) بخشنده - ستایش

2. رَحِيم - رَبّ

الف) مهربان - خداوند ب) مهربان - پروردگار

3. اسم - ل

الف) نام - حتماً ب) نام - برای

4. عَالَمِينَ - ب

الف) جهانیان - برای ب) جهانیان - به

5. رَحِيم - رَحْمَن

الف) مهربان - بخشنده ب) بخشنده - مهربان

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. بِسْمِ اللّٰهِ

الف) به نام خداوند ب) به نام پروردگار

2. الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الف) مهربان و بخشنده ب) بخشنده مهربان

3. الْحَمْدُ لِلَّهِ

الف) ستایش برای تو است ب) ستایش برای خداست

4. رَبُّ الْعَالَمِينَ

الف) پروردگار جهانیان ب) خدای جهانیان

ص: 14

5. لله

الف) خداوند ب) برای خدا

3. ترکیب ها و عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

1. بِسْمِ اللَّهِ 4. الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

2. الْحَمْدُ لِلَّهِ 5. رَبُّ رَحِيمٍ

3. رَبُّ الْعَالَمِينَ 6. اللَّهُ الْحَمْدُ

نکته

برای ترجمه آیه و عبارت قرآنی، ابتدا آن را به کلمه های تشکیل دهنده آن تفکیک کنید سپس با ترجمه هر کلمه معنای آیه و عبارت به دست خواهد آمد.

مثال

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

4. عبارات زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه کنید:

1. بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ .

2. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ .

3. اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ .

ص:15

2-سوره فاتحه(2)

اشاره

قیامت، روز پاداش

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ * اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ * مَالِكِ یَوْمِ الدِّیْنِ * اِیَّاكَ نَعْبُدُ وَاِیَّاكَ نَسْتَعِیْنُ *
اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِیْمَ * صِرَاطَ الَّذِیْنَ اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ غَیْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَیْهِمْ وَاَلَا الضَّالِّیْنَ .

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
	مَالِك	۱	نام	إِسْم	۱
	يَوْم	۲	خداوند	اللَّهِ	۲
	دین	۳	ستایش	حَمْدُ	۳
تو	كَ	۴	بخشنده	رَحْمَنٍ	۴
تو را	إِيَّاكَ	۵	مهربان	رَحِيمٍ	۵
عبادت بندگ	نَعْبُدُ	۶	پروردگار	رَبِّ	۶

ص: 16

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
می خوانیم - تلاوت می کنیم	تَلُّوا	۱	این - آن	قِلِّكَ	۱

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. مَالِكٍ - نَعْبُدُ

الف) فرمانده - بندگی می کنیم ب) صاحب - بندگی می کنیم

2. يَوْمٍ - نَسْتَعِينُ

الف) روز - کمک می گیریم ب) روز - کمک گرفتیم

3. كَ - دِينَ

الف) تو - جزا ب) او - جزا

4. اِيَّاكَ - عَالَمِينَ

الف) تو - جهان ب) فقط تو را - جهانیان

5. رَحِيمٍ - رَحْمَنٍ

الف) بخشنده - مهربان ب) مهربان - بخشنده

2. گزینه صحیح را علامت بزنیید:

1. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ

الف) ستایش خدا را ب) ستایش برای خداست

2. رَبُّ الْعَالَمِينَ

الف) پروردگار جهانیان ب) خدای جهان

3. مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ

الف) صاحب روز جزا ب) فرمانروای روز جزا

ص: 17

4. اِيَّاكَ نَعْبُدُ

الف) تو را عبادت کردیم ب) فقط تو را بندگی می کنیم

5. اِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

الف) فقط تو را کمک می گیریم ب) تو کمک کاره هستی

3. ترکیب ها و عبارات زیر را کلمه به کلمه و در زیر هر کلمه ترجمه کنید:

1. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ 4. اِيَّاكَ نَعْبُدُ

2. رَبِّ الْعَالَمِينَ 5. إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

3. مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ 6. بِسْمِ اللَّهِ

4. آیات زیر را کلمه به کلمه و در زیر هر یک با دقت ترجمه کنید:

1. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

2. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ .

3. مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ .

4. إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ .

ص: 18

آشنایی با قرآن

سوره فاتحه

این سوره را «الحمد»، «ام الكتاب» و «فاتحه الكتاب» می نامند. سوره فاتحه، مکی و دارای هفت آیه می باشد.

از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل شده است: هر کس سوره حمد را قرائت کند گویی همه قرآن را تلاوت کرده است.

در عظمت و اهمیت این سوره همین بس که در نمازهای واجب و مستحب باید این سوره خوانده شود. قرائت سوره حمد برای شفای بیماران مستحب و مجرب است.

3-سوره فاتحه (3)

اشاره

خدا هدايت کننده انسان به راه راست

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ * الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ * مَالِكِ یَوْمِ الدِّیْنِ * اِیَّاكَ نَعْبُدُ وَاِیَّاكَ نَسْتَعِیْنُ *
اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِیْمَ * صِرَاطَ الَّذِیْنَ اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ غَیْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَیْهِمْ وَاَلِ الضَّالِّیْنَ .

جدول كلمه ها

تصویر

۸	القِصَص	داستان		
۹	كَذَبُوا	تکذیب کردند	۸	مَوَدَّة
۱۰	أَقْصَصَ	حکایت کن	۹	لَمْ يَتَفَكَّرُوا
				دوستی
				نیندیشید

ص: 20

تصویر

زنبور عسل	نَحَلَ	۷	زیتون	زَيْتُونًا	۷
آرامش گیرید	تَكَنُّوا	۸	قرآت	الدَّكْرَ	۸
دوستی	مَوَدَّةً	۹	داستان	القِصَصَ	۹
نیندیشید	لَمْ يَتَفَكَّرُوا	۱۰	تکذیب کردند	كَذِبُوا	۱۰
حکایت کن	أَقْصَصَ	۱۱			

پرسش ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. اهد - أَنْعَمْتَ

الف) هدایت کن - نعمت دادی ب) هدایت کرد - نعمت داد

2. نا - هُمْ

الف) ما - آنها ب) ما را - شما

3. صرَّاطاً - علی

الف) راه - برای ب) راه - بر

4. الَّذِينَ - هُمْ

الف) کسی که - آنها ب) کسانی که - آنها

5. مُسْتَقِيمٌ - رَبُّ

الف) راست - پروردگار ب) راست - خداوند

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. اِهْدِنَا

الف) هدایت کن ب) هدایت کن ما را

2. الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

الف) راه راست ب) راه های راست

3. صِرَاطَ الَّذِينَ

الف) راه کسی که ب) فرمانروای روز جزا

ص: 21

4. أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

الف) نعمت دادم به آنها ب) نعمت دادی بر آنها

5. إِيَّاكَ نَعْبُدُ

الف) فقط تو را بندگی می کنم ب) فقط تو را به کمک می گیرم

3. ترکیب ها و عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

1. أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ 4. صِرَاطَ الْمُسْتَقِيمِ

2. صِرَاطَ الَّذِينَ 5. إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

3. اهْدِنَا 6. مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ

4. عبارات قرآنی زیر را با دقت، کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ .

2. إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ .

3. اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ .

4. صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ .

ص: 22

4-سوره فاتحه (4)

اشاره

راه های گمراهی و انحراف از حقیقت بسیارند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ * إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ *
اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

جدول کلمه ها

تصویر

بدانید	إِعلموا	۲	آشکارا - ظاهر	شَهَادَة	۲
دانا	عالم	۳	وحی کردیم	أَوْحَيْنَا	۳
قرار نده	لا تجعل	۴	شنوا	سَمِعْ	۴
(وسیله) آزمایش و آزار	فِتْنَة	۵	تصدیق کننده	مُصَدِّق	۵
بیامرز	إِغفر	۶	پیشاپیش آن	بَيْن يَدَيْهِ	۶
تو	أنت	۷	بندگان	عباد	۷
			قرار می دهد	يَجْعَلُ	۸
چه بسا - امید است	عَسَى	۸	دوستی	مَوَدَّة	۹
عداوت و دشمنی داشتید - دشمن داشتید	عَادَيْتُمْ	۹	برای آن چه - آن چه را که	لِمَا	۱۰

ص: 23

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
برگزید	اصْطَفَى	۱	قرار می دهد - تجعلُ: قرار می دهی	يَجْعَلُ	۱

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. هُم - نَا

الف) آنها - ما ب) شما - ما را

2. مَغْضُوبٍ - الَّذِينَ

الف) غضبناک - کسی که ب) غضب شده - کسانی که

3. اِهْدِ - ضَالِّينَ

الف) هدایت - گمراه ب) هدایت کن - گمراهان

4. غَيْرٍ - لَأَ

الف) جز - نه ب) مگر - جز

5. عَلَيَّ - هُمْ

الف) بر - آنها ب) با - شما

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

الف) نعمت دادی بر آنها ب) نعمت می دهی به آنها

2. مَغْضُوبٌ عَلَيْهِمْ

الف) غضب کردی بر آنها ب) غضب شده بر آنها

3. إِيَّاكَ نَعْبُدُ

الف) تو را عبادت کردم ب) فقط تو را عبادت می کنیم

ص: 24

4. وَلَا الضَّالِّينَ

الف) و نه گمراهان ب) غیر از گمراهان

5. مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ

الف) صاحب روز جزا ب) فرمانروای روز جزا

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

1. اهْدِنَا الصِّرَاطَ 4. صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ

2. لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ 5. وَلَا الضَّالِّينَ

3. غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ 6. مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ

4. عبارات قرآنی زیر را با دقت، ترجمه کلمه به کلمه نمایید:

1. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

2. مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ * إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ .

3. اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ .

4. غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

ص:25

آشنایی با قرآن

سوره حمد (2)

در درس دوم با برخی فضایل سوره فاتحه الكتاب آشنا شدید، حال خوب است که با معارف این سوره که اساس قرآن (امُّ الكتاب) نامیده شده است به اختصار آشنا شوید.

آغاز سوره آیه بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ است. همان جمله ای که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در اهمیت آن فرمود: هر کار مهمی که با بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ آغاز نشود بی سرانجام خواهد بود.

پس از آن خداوند را می ستاییم؛ همان خدایی که تدبیر و اداره جهانیان به دست اوست. سپس او را به بخشندگی و مهربانی می خوانیم آیه بعد، از سرانجام عالم یعنی قیامت سخن می گوید و به ما می آموزد که صاحب روز جزا خدای رحمان و رحیم است. آن گاه خالصانه به خدای خویش می گوییم: فقط تو را بندگی می کنیم و از تو کمک می جوییم، پس ما را به راه راست هدایت کن؛ راه کسانی که به آنها نعمت دادی نه غضب شدگان و گمراهان.

5-سوره اخلاص

اشاره

خدای یگانه و بی همتا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ* اللّٰهُ الصَّمَدُ* لَمْ يَلِدْ وَّ لَمْ يُولَدْ* وَّ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ.

جدول کلمه ها

تصویر

۲	اِسْتَعْفِرُ	آمرزش بخواه	۲	سِئَةٌ	خواب سبک
۳	ایمان	باور - اعتقاد	۳	قَوْمٌ	خواب
۴	غفور، غفار	بسیار آمرزنده	۴	وَدُوْدٌ	دوستدار
۵	فِي اَنْفُسِكُمْ	در دروشتان	۵	يُضَيِّعُ	ضایع می کند - از بین می برد
۶	حَيٌّ	زنده	۶	رَهْمَةٌ	پر مهر
۷	قِيَوْمٌ	پایدار	۷	اِحْذَرُوْهُ	بر حذر باشید - بترسید
۸	تُوبُوا	توبه کنید - بازگردید	۸	حَلِيْمٌ	بردبار
۹	اعْلَمُوا	بدانید	۹	قُلْتُ	گفتم
۱۰	يَعْلَمُ	می داند			

او	هُ	۹	ما را - ما	نَا	۹
همتا - مانند - مثل	كُفُو	۱۰	تو - تو را	كَ	۱۰

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنیید:

1. قُلْ - صَمَدٌ

الف) بگو - بی نیازی ب) گفت - بی نیازی

2. هُوَ - كُفُو

الف) آن - کفر ب) او - همتا

3. لَمْ يَكُنْ - اِحَدٌ

الف) نمی باشد - یگانه ب) نبودى - یکتا

4. هُ - هُم

الف) تو - شما ب) او - آنها

5. ل -- لا

الف) برای - جز ب) برای - نه

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. قُلْ هُوَ

الف) بگو او ب) او گفت

2. هُوَ اللَّهُ

الف) او خداست ب) او پروردگار است

3. اللَّهُ الصَّمَدُ

الف) خدای یگانه ب) خدای بی نیاز

ص: 28

4. لَمْ يَكُنْ

الف) نمی باشد ب) نمی باشی

5. كُفُّوا أَحَدٌ

الف) یک همتا ب) هم تایی (هیچ) فردی

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. الْحَمْدُ لِلَّهِ 6. لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُوَلَدْ

2. قُلْ هُوَ اللَّهُ 7. إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

3. رَبِّ الْعَالَمِينَ 8. وَلَمْ يَكُنْ لَهُ

4. اللَّهُ الصَّمَدُ 9. صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ

5. مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ 10. كُفُوءًا أَحَدٌ

4. عبارات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه کنید:

1. قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ* اللَّهُ الصَّمَدُ .

2. لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ* وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوءًا أَحَدٌ .

3. اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ* صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ .

4. غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

ص: 29

آشنایی با قرآن

سوره اخلاص

سوره اخلاص مکی است و با بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ پنج آیه دارد و توحید نیز نامیده می شود.

شان نزول این سوره: عامر بن طفیل یکی از مشرکان به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله گفت: ای محمد ما را به چه چیز فرا می خوانی؟ فرمود: به خدا. عامر گفت: او را برای ما توصیف کن که از طلاست یا نقره یا از آهن یا از چوب؟ در این هنگام سوره توحید نازل شد. این

سوره را توحید نامیده اند زیرا از ابتدا تا انتهای آن بر یگانگی خدا و نفی هر گونه شریکی برای او دلالت می کند.

مستحب است این سوره در نمازهای واجب و مستحب تلاوت شود و در فضیلت این سوره از پیامبر صلی الله علیه و آله نقل شده است که هر کس سوره اخلاص را بخواند گویی یک سوم قرآن را خوانده است. در تاریخ اسلام آمده است که بلال حبشی آن مرد یکتاپرست از سرزمین آفریقا (اتیوپی) پس از آن که اسلام آورد و از سوی ارباب مشرک خود امته مورد شکنجه و آزار فراوان قرار گرفت، امته از او می خواست تا وفاداری خود را نسبت به بت ها اعلام کند، اما او در حالی که زیر سخت ترین شکنجه ها بدن پاکش مجروح و خونین گشته بود فریاد می زد: «احد، احد». آری بلال با الهام از آیه قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ خدای یگانه را تنها شایسته بندگی و عبادت می دانست.

ص:30

6-سوره ناس(1)

اشاره

از همه بدی ها باید به خدا پناه برد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ * مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ * مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ .

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع سبط: نوادگان	أَسْبَاطُ	۱	پیامبران	نَبِیُّونَ - نَبِیِّینَ	۱
داده شد	أَوْقَى	۲	بین هیچ یک از آنها	بَیْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ	۲
فرق نمی‌گذاریم	لَا تُفَرِّقُ	۳	تسلیم شدگان	مُسْلِمُونَ - مُسْلِمِینَ	۳
بمیران	تَوَفَّ	۴	ندا دهنده‌ای - ندا می‌دهد	مُنَادِیًّا - مُنَادِی	۴
جمع بُر - نیکوکاران	أَنْبِرَارٌ	۵	پوشان	كَفَّرَ	۵
تکبر و رزان	مُسْتَكْبِرُونَ	۶	بدی‌ها - زشتی‌ها	سَيِّئَاتٍ	۶
حرام نمی‌شمارند - حرام نمی‌دانند	لَا یَحْرَمُونَ	۷	انکار کننده	مُنْكَرٍ وَمُنْكَرَةً	۷

ص: 31

تصویر

حرام کرد	حَرَّمَ	۸	کارزار کنید - بجنگید	قَاتِلُوا	۸
دین‌دار نمی‌شوند	لَا یَدِینُونَ	۹	کافر می‌شوید	تَكْفُرُونَ	۹
انجام دهد	یُفَعِّلُ	۱۰	ایمان می‌آورد	تُؤْمِنُونَ	۱۰
باز گردانده می‌شود	یَرُدُّونَ	۱۱	خواری	خِزَى	۱۱
			شدیدترین	أَشَدُّ	۱۲

پرسش‌ها

1 گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. مَلِكٍ - وَسْوَاسٍ

الف) فرمانروا - وسوسه ب) فرشته - شیطان

2. لَمْ يَكُنْ - صَمَدٌ

الف) نباش - وسوسه کننده ب) نمی باشد - بی نیاز

3. أَحَدٌ - إِلَهٌ

الف) یگانه - خدا ب) یکی - پروردگار

4. خَنَاسٍ - نَاسٍ

الف) شیطان - مردم ب) وسوسه گر - انسان

5. شَرٌّ - مِنْ

الف) بدی - از ب) وسوسه - برای

6. أَعُوذُ - قُلٌّ

الف) پناه می برم - گفت ب) پناه می برم - بگو

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. قُلْ أَعُوذُ

الف) بگو پناه ببر ب) بگو پناه می برم

ص: 32

2. بِرَبِّ النَّاسِ

الف) به پروردگار مردم ب) به خدای مردم

3. مَلِكِ النَّاسِ

الف) فرمانروای مردم ب) صاحب مردم

4. مِنْ شَرِّ

الف) از وسوسه ب) از بدی

5. وَسَوَاسِ الْخَنَّاسِ

الف) وسوسه شیطان ب) شیطان وسوسه گر

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. قُلْ أَعُوذُ 6. وَسَوَاسِ الْخَنَّاسِ

2. بِرَبِّ النَّاسِ 7. قُلْ هُوَ اللَّهُ

3. مَلِكِ النَّاسِ 8. اللَّهُ الصَّمَدُ

4. إِلَهِ النَّاسِ 9. لَمْ يَكُنْ لَهُ

5. مِنْ شَرِّ 10. كُفُوءًا أَحَدٌ

4. آیات و عبارات قرآنی زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ .

2. مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ .

3. مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ .

ص:33

7-سوره ناس(2)

اشاره

انسان ها و جنیان و سوسه گر و شیطان صفت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ * مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي يُوَسْوِسُ
فِي صُدُورِ النَّاسِ * مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ .

جدول کلمه ها

تصویر

۲	یا قَوْمٌ	ای قوم من	۲	دَعَوْتُ	خواندم - فراخواندم
۳	نَذِيرٌ	بیم دهنده	۳	لَمْ يَزِدْهُ	بیفزود
۴	مُبِينٌ	روشنگر	۴	فِرَارٌ	فرار - دوری
۵	اعْبُدُوا	بندگی کنید	۵	اتَّبِعُوا	پیروی کردند
۶	اتَّقَوْهُ	تقوا پیشه گیرید	۶	خَسَارٌ	زیان
۷	أَطِيعُونَ	اطاعت کنید مرا			
۸	رَبِّ	پروردگار من	۷	لا تَذَرُ	باقی نگذار
۹	ليلاً ونهاراً	شب و روز (پیوسته)	۸	دَيَّارًا	احدی را - فردی را

ص: 34

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	هُدًى	هدایت	۱	أَشْرَكُوا	شرک ورزیدند (بورزند)

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. مِنْ - فِي

الف) از - در ب) کسی که - برای

2. وَسَوَاسٍ - يُوسُوسُ

الف) وسوسه - وسوسه کرد ب) وسوسه - وسوسه می کند

3. الَّذِي - نَاسٍ

الف) کسی که - مردم ب) کسانی که - انسان

4. صُدُورٍ - أَعُوذُ

الف) سینه - پناه برد ب) سینه ها - پناه می برم

5. جَنَّةٍ - خَنَّاسٍ

الف) جن - شیطان ب) بهشت - وسوسه گر

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. قُلْ أَعُوذُ

الف) بگو پناه می برم ب) بگو پناه ببر

2. الَّذِي يُوسُوسُ

الف) کسی که وسوسه کرد ب) کسی که وسوسه می کند

3. صُدُورِ النَّاسِ

الف) سینه مردم ب) سینه های مردم

ص: 35

4. إِلَهِ النَّاسِ

الف) خدای مردم ب) پروردگار مردم

5. مِنْ الْجِنَّهِ وَالنَّاسِ

الف) از جن و مردم ب) از جنیان و مردمان

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

1. الَّذِي يُوسِسُ 4. قُلْ أَعُوذُ

2. فِي صُدُورِ النَّاسِ 5. بَرَبِ النَّاسِ

3. مِنَ الْجِنَّهِ وَالنَّاسِ 6. مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ .

2. مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ .

3. مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ .

4. الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ .

5. مِنَ الْجِنَّهٖ وَالنَّاسِ .

ص:36

آشنایی با قرآن

سوره ناسی

سوره ناس مدنی و آخرین سوره قرآن (مصحف) و دارای شش آیه است. این سوره به ما می آموزد که برای در امان بودن از شرّ وسوسه های شیطان و یاران او به خدا پناه ببریم. بنابراین خوب است برای آغاز کار روزانه خود این سوره و سوره فلق را با نیتی پاک و خالص بخوانیم و از خداوند بخواهیم که ما را از شرّ شیطان در پناه خود محفوظ بدارد.

استعاذه در تلاوت قرآن

خداوند در آیه 98 سوره نحل به ما سفارش می کند که هنگام آغاز تلاوت قرآن نیز از شرّ شیطان و وسوسه های او به خدا پناه ببریم:

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ؛

پس هنگامی که می خوانی قرآن را پس پناه بر به خدا از شیطان رانده شده.

بدین جهت ما تلاوت خود را با جمله اَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ آغاز می کنیم.

ص:37

8-سوره فلق

اشاره

حسادت و حسود مشکل آفرین

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ * وَ مِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ * وَ مِنْ شَرِّ النَّفّٰثٰتِ فِي الْعُقَدِ *
وَ مِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ .

جدول كلمه ها

تصویر

			دانا	عَلِيم	۹
چنگزده	اِسْتَمْسَكَ	۹	اندوهگین نمی شوند	لَا يَحْزَنُونَ	۱۰
محکم ترین دستگیره	عُرْوَةَ الْوُثْقَى	۱۰	جدا شدن - پاره شدن	اِنْقِطَام	۱۱

ص:38

تصویر

کفر پیشه - ناسپا	گفور	۸	شنوا	سَمِيع	۸
چنگ زده	اِسْتَمْسَكَ	۹	دانا	عَلِيم	۹
محکم ترین دستک	عروة الوُثْقَى	۱۰	اندوهگین نمی شوند	لا یحزَنون	۱۰
جدا شدن - پاره ش	اِنْفِصَام	۱۱			

پرسش ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. خَلَقَ - فَلَق

الف) آفرید - سپیده دم ب) آفرید - سپیده دمید

2. إِذَا - مَا

الف) زمانی که - آن چه ب) زمان - آن چه

3. حَاسِد - حَسَد

الف) حسود - حسادت ب) حسود - حسد ورزید

4. غَاسِق - وَقَب

الف) تاریکی - فراگرفت ب) تاریک - فراگرفتن

5. فَلَاقَ - عَقَدَ

الف) سپیده دم - گره ها ب) سپیده - گره

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. قُلْ أَعُوذُ

الف) گفت پناه می برم ب) بگو پناه می برم

2. بَرَبِّ الْفَلَقِ

الف) به پروردگار سپیده دم ب) به خدای سپیدی ها

ص: 39

3. شَرِّ مَا خَلَقَ

الف) بدی آن چه آفرید ب) بدی نیافرید

4. حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

الف) حسود هنگامی که حسد می ورزد

ب) پروردگار مردم

5. نَقَائِطٍ فِي الْعُقَدِ

الف) دمنندگان در گره ب) دمنندگان در گره ها

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

1. قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ 5. وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ

2. فِي صُدُورِ النَّاسِ 6. نَفَّاثَاتٍ فِي الْعُقَدِ

3. مِنَ الْجِنَّهِ وَالنَّاسِ 7. وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

4. غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ 8. قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

2. قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ .

3. وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ * وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ .

4. وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ .

ص: 40

9-سوره نصر (1)

اشاره

یاری خداوند و پیروزی مسلمانان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ* وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا* فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
دروغ پردازان - جمع مف	مُفْتَرُونَ	۱	قوم عاد	عَادٍ	۱

ص: 41

پرسش ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. إِذَا - جَاءَ

الف) زمانی که - می آید ب) هنگامی که - آمد

2. نَاصِرٌ - نَصْرٌ

الف) مردم - یاری ب) مردم - یاری خدا

3. فَتَحَ - رَأَيْتَ

الف) پیروزی - دیدی ب) پیروز شد - می بینی

4. يَدْخُلُونَ - خَلَقَ

الف) داخل می شوند - آفرینش ب) داخل می شوند - آفرید

5. دین - أفواج

الف) آیین - گروه گروه ب) جزا - گروه

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. إِذَا جَاءَ

الف) هرگاه بیاید ب) هرگاه آمد

2. نَصْرُ اللَّهِ

الف) آمد یاری خدا ب) بیاید یاری خدا

3. رَأَيْتَ النَّاسَ

الف) دیدی مردم را ب) بین مردم را

4. يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ

الف) داخل شدند به دین الهی ب) داخل می شوند در دین خدا

5. فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا

الف) در دین خدا گروه گروه ب) به دین گروه گروه

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ

2. جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ 5. يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ

3. وَرَأَيْتَ النَّاسَ 6. فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ .

2. وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا .

3. قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ .

4. قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ .

5. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

ص: 43

10-سوره نصر(2)

اشاره

تسبیح و ستایش پروردگار (پرستش)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ * وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا * فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا .

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
کمک بگیرد	اسْتَعِينُوا	۱	بزرگ سخت	كَبِيرٌ - كَبِيرَةٌ	۱
خند ترسان	خَاشِعِينَ	۲	گمراه شد	ضَلَّ	۲
زبان نمی رساند	لَا يُضَرُّ	۳	چرا	لِمَ	۳
هدایت یافتید	اهْتَدَيْتُمْ	۴	انجام نمی دهید	لَا تَفْعَلُونَ	۴
خشم	مَغْتًا	۵	بزرگ است - بسیار است	كَبِيرٌ	۵
پس باید توکل کند	فَلْيَتَوَكَّلْ	۶	وسیع	وَاسِعٌ - وَاسِعَةٌ	۶
حرام نکنید - حرام شمارید	لَا تُحَرِّمُوا	۷	مرا	إِيَّايَ	۷
حلال کرد	أَحَلَّ	۸	ف + اعبدوا + ن + (ی)	فَاعْبُدُونِ	۸
تجاوز نکنید	لَا تَعْتَدُوا	۹	اجابت کنید	اسْتَجِيبُوا	۹
تجاوزگران	مُعْتَدِينَ	۱۰	زنده می کند	يُحْيِي	۱۰
			خودتان	أَنْفُسَكُمْ	۱۱

ص: 44

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
زبان کرد	خَسِرَ	۱	بگیرد	يَتَّخِذُ	۱
زبان	خُسْرَانٌ	۲	غیر از خدا - به جای خدا	مِن دُونِ اللّٰهِ	۲
یهود	يَهُودٌ	۳	واضح - آشکار	مُبِينٌ	۳
مسیحیان	نصاری	۴	نگیرد	لَا تَتَّخِذُوا	۴
طلب می کنند - می جویند	يَبْتَغُونَ	۵	دشمن	عَدُوٌّ	۵
سربلندی - شکست ناپذیری - پیروزی	عِزَّةٌ	۶	هدایت کرد	هَدَى	۶
گروهی را گروه	قَرِيْبًا قَرِيْبٌ	۷	نزد	عِنْدَ	۷
			هدایت شدگان	مُهْتَدُونَ	۸
مقرر گردید	حَقٌّ	۸	گرفتند	اتَّخَذُوا	۹
ضالالت - گمراهی	ضَلَالَةٌ	۹			
حساب می کنند - گمان می کنند	يَحْسِبُونَ	۱۰			

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. جَاءَ - رَأَيْتَ

الف) آمد - دیدی (ب) آمد - دید

2. كَانَ - إِنَّ

الف) می باشد - اگر (ب) بود - قطعاً

3. سَبَّحَ - اسْتَغْفِرَ

الف) تسبیح کن - آمرزش بخواه ب) تسبیح کرد - آمرزش خواست

4. تَوَّابٌ - أَفْوَاجٌ

الف) بسیار توبه پذیر - گروه گروه ب) توبه کننده - گروه

5. نَصْرٌ - فَتْحٌ

الف) کمک - پیروز ب) یاری - پیروزی

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. فَسَبِّحْ بِحَمْدِ

الف) پس تسبیح کن با ستایش ب) تسبیح کرد به ستایش

2. بِحَمْدِ رَبِّكَ

الف) با ستایش پروردگار ب) با ستایش پروردگارت

3. وَاسْتَغْفِرُهُ

الف) و آمرزش بخواه از او ب) و آمرزش بخواه

ص: 45

4. إِنَّهُ كَانَ

الف) قطعاً او می باشد ب) قطعاً می باشد

5. كَانَ تَوَابًا

الف) بسیار توبه پذیر ب) می باشد بسیار توبه پذیر

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ 4. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ

2. وَاسْتَغْفِرْهُ 5. وَرَأَيْتَ النَّاسَ

3. إِنَّهُ كَانَ تَوَابًا 6. يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

2. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ .

3. وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا .

4. فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ .

5. إِنَّهُ كَانَ تَوَابًا .

ص: 46

آشنایی با قرآن

سوره نصر

سوره نصر مدنی است و سه آیه دارد.

شان نزول: این سوره پیش از فتح مکه بر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نازل شد و وعده فتح قبله گاه مسلمین را به آن حضرت داد.

بنابراین وعده شیرین الهی روز یاری خداوند و فتح مکه فراخواهد رسید و مردم گروه گروه و قبیله قبیله به اسلام روی می آورند.

در آخرین آیه، خداوند، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و همه مؤمنان را به تسبیح، حمد و استغفار فرا می خواند و به آنها نوید توبه پذیری می دهد.

در فضیلت قرائت این سوره از امام جعفر صادق علیه السلام نقل شده است:

«هر کس سوره نصر را در نماز نافله یا فریضه بخواند خداوند او را در مقابل دشمنان یاری می کند».

در حدیث دیگری ابی بن کعب از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل کرده است که:

«هر کس سوره نصر را تلاوت کند گویی همراه با پیامبر صلی الله علیه و آله در فتح مکه حاضر بوده است».

ص: 47

اشاره

انسان زیانکار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ * إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ .

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باز گردد	يَرْتَدُّ	۱	می آورد	يَأْتِي بِهِ	۱
به زودی	سَوْفَ	۲	دوست می دارد - دوست می دارند	يُحِبُّ - يُحِبُّونَ	۲
جمع ذلول - رام‌ها	أَذَلَّةٌ	۳	هدایت یافتگان	مُهْتَدُونَ	۳
جمع عزیز - سختگیران همیشه پیروز	أَعَزَّةٌ	۴	نزدیکان - خویشاوندان	أَقْرَبِينَ	۴
نیامی‌بخندند	لَمْ يَلْبَسُوا	۵	وساطت	شَفَاعَةٌ	۵
اصلاح کنید	أَصْلِحُوا	۶	جمع اخ: برادران	إِخْوَةٌ	۶
رستگار می شوید.	تُفْلِحُونَ	۷	دو برادر	أَخْوَيْنِ	۷
پدر و مادر	والدین	۸	شکیبایی کنید - استقامت بورزید	إِصْبِرُوا	۸
دوستی	حُلَّةٌ	۹	یکدیگر را به صبر توصیه کنید	صَابِرُوا	۹

تصویر

خرید و فروش - معامله	بِيع	۱۰
فقط - تنها - جز این نیست	إِنَّمَا	۱۱

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. عَصْرٌ - خُسْرٌ

الف) زمان - زیان ب) زمان - زیانکار

2. آمَنُوا - إِلَّا

الف) ایمان آورید - مگر ب) ایمان آوردند - مگر

3. سَبَّحَ - كَانَ

الف) تسبیح کن - بود ب) تسبیح کرد - می باشد

4. فِي - إِنَّ

الف) در - قطعاً ب) برای - قطعاً

5. الَّذِينَ - ل

الف) کسی که - قطعاً ب) کسانی که - قطعاً

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. وَالْعَصْرِ

الف) و زمان ب) سوگند به زمان

2. إِنَّ الْإِنْسَانَ

الف) قطعاً انسان ب) که انسان

3. لَفِي خُسْرٍ

الف) قطعاً در زیان است ب) در زیان

ص: 49

4. إِلَّا الَّذِينَ

الف) نه کسانی که ب) مگر کسانی که

5. الَّذِينَ آمَنُوا

الف) کسانی که ایمان آوردند ب) کسی که ایمان آورد

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ 4. إِذَا جَاءَ نَصْرَ اللَّهِ

2. إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ 5. وَرَأَيْتَ النَّاسَ

3. إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا 6. يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ

4. آیات و عبارات قرآنی زیر را با دقت ترجمه کنید:

1. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

2. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ .

3. وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا .

4. وَالْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ .

5. إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا .

ص:50

12-سوره عصر (2)

اشاره

ایمان و عمل صالح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ * إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ .

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
آزمود	اَبْتَلَى	۱	قراردهنده	جَاعِلٌ	۱

ص: 51

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. آمَنُوا - عَمَلُوا

الف) ایمان آوردند - انجام دادند ب) ایمان آورید - انجام دهید

2. عَصْرٌ - صَبْرٌ

الف) زمان - استقامت ب) مدت - تحمل

3. خُسْرٌ - حَقٌّ

الف) زیانکار - حق ب) زیان - حقیقت

4. الصَّالِحَاتِ - الَّذِينَ

الف) اعمال شایسته - کسانی که ب) عمل شایسته - کسی که

5. تَوَاصَوْا - إِنَّ

الف) یکدیگر را سفارش کردند - قطعاً

ب) سفارش کردند - اگر

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا

الف) مگر کسانی که ایمان آوردند

ب) مگر کسی که ایمان بیاورد

2. آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

الف) ایمان آوردند و اعمال شایسته انجام دادند

ب) ایمان آورید و اعمال شایسته انجام دهید

3. وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ

ص: 52

الف) و یکدیگر را سفارش کردند

ب) و یکدیگر را به حق سفارش کردند

4. وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

الف) و یکدیگر را به صبر سفارش کردند

ب) و سفارش کردند به صبر

5. إِنَّ الْإِنْسَانَ

الف) برای این که انسان

ب) قطعاً انسان

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. وَالْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ 4. وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

2. إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ 5. وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ

3. إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا 6. وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

4. آیات و عبارات قرآنی زیر را با دقت ترجمه کنید:

1. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

2. وَالْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ .

3. إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ .

4. وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ .

ص: 53

آشنایی با قرآن

سوره عصر

سوره عصر مکی و دارای سه آیه است.

در این سوره ابتدا خداوند به «زمان» سوگند یاد می کند، آن گاه می فرماید:

همه انسان ها در زیان و خسراوند، مگر آن گروه از بشر که ایمان آورده اند و عمل شایسته انجام داده اند و یکدیگر را به حق و استقامت در راه حق سفارش می کنند.

معنای خُسران و خسر، سود نبردن نیست بلکه از دست دادن سرمایه است. شیخ محمد عبده در توضیح کلمه خُسر گفته است: معنای خسر را آن گاه به خوبی درک کردم که یخ فروشی عصری را در هوای گرم تابستان قاهره دیدم با تمام توانش فریاد می زد: «الثلج، الثلج» و هر ساعتی که می گذشت مقداری از این یخ ها آب می شد با خود می اندیشیدم که یخ فروش در ابتدای صبح سرمایه خود را داده و به جای آن یخ گرفته است و به امید آن که با فروش یخ ها علاوه بر آن که سرمایه اش را دوباره به دست آورد، سودی نیز به کف آورد. اما اگر مردم یخ ها را نخرند و آب شود، نه تنها سودی به دست نمی آورد بلکه سرمایه او نیز نابود می شود. آری انسان اگر مؤمن نشود و عمل صالح انجام ندهد و همتیانش را به حق و صبر سفارش نکند در خُسر است؛ یعنی نه تنها سودی نمی برد بلکه سرمایه خود را نیز می بازد.

ص: 54

اشاره

نزول قرآن

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ * وَ مَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ * لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ * تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ * سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطَلَعِ الْفَجْرِ .

جدول كلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
آوردن	جِئْتُ بِ	۱	تقوای خدا را پیشه کنید	اتَّقُوا اللَّهَ	۱
آمدن	جِئْتُ		اطاعت کنید مرا	أَطِيعُونِ	۲
می خوانید	تَدْعُونَ	۲	عبادت کنید - بندگی کنید	اعْبُدُوهُ	۳
مالک نیستید	مَا تَمْلِكُونَ	۳	آن	ذَلِكَ	۴
پوست هسته خرما	فِطْمِيرٍ	۴	غیر	دُونِ	۵
چگونه	أَنَّى	۵	بگو	قُلْ	۶
روی گردان می شوید	تُوَفِّكُونَ	۶	آیا	أَمْ	۷
پیروی نکنید	لَا تَتَّبِعُوا	۷	نازل شد	أُنزِلَ	۸
کم است آن چه پند می گیرید (چه کم پند می گیرید)	قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ	۸	سپس	ثُمَّ	۹
پیروی کنید	اتَّبِعُوا	۹	بازگشت	مَرْجِعٍ	۱۰
بجویم - طلب کنم	أَنْبِئِي	۱۰			

ص: 55

تصویر

خوب - خوب تر خوب ترین	خَيْرٌ	۶	از	مِنْ	۵
هزار	أَلْفٍ	۷			
ماه	شَهْرٍ	۸			

پرسش ها

1. گزینه صحیح را علامت بزیند:

1. نَا - مَا

الف) ما - چیست ب) من - آن چه

2. خَيْرٌ - شَهْرٍ

الف) بهتر - آبادی ب) بهتر - ماه

3. قَدْرٌ - أَلْفٍ

الف) اندازه - صد ب) اندازه گیری - هزار

4. أَنْزَلْنَا - لَيْلَهُ

الف) فرو فرستادیم - شب ب) فرو فرستاد - شب

5. مَا أَدْرَاكَ

الف) چه می دانی تو ب) آن چه می دانی تو

2. گزینه صحیح را علامت بزیند:

1. إنا أنزلنا

الف) و زمان ب) سوگند به زمان

2. لَيْلَهُ الْقَدْرِ

الف) قطعاً انسان ب) که انسان

ص:56

3. ما أدراكَ

الف) قطعاً در زیان است ب) در زیان

4. ما لَيْلَهُ الْقَدْرُ

الف) نه کسانی که ب) مگر کسانی که

5. مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

الف) کسانی که ایمان آوردند ب) کسی که ایمان آورد

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. إنا أنزلناه 4. ما لَيْلَهُ الْقَدْرُ

2. فِي لَيْلِهِ الْقَدْرُ 5. خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

3. وَ مَا أَدْرَاكَ مَا 6. فِي لَيْلِهِ مُبَارَكَةٌ

4. آیات و عبارات قرآنی زیر را با دقت ترجمه کنید:

1. إنا أنزلناه فِي لَيْلِهِ الْقَدْرُ .

2. وَ مَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَهُ الْقَدْرُ .

3. لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ .

4. شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ .

5. إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ .

ص: 57

آشنایی با قرآن

سوره قدر

سوره قدر مکی و دارای پنج آیه می باشد.

در این سوره از شب قدر به عنوان شب نزول قرآن بر قلب مبارک پیامبر صلی الله علیه و آله یاد شده است. شب قدر که عبادتش از عبادت هزار ماه با ارزش تر و با فضیلت تر است، تقدیر یک سال جهان هستی و انسان ها در آن رقم می خورد.

در آن شب فرشتگان با اجازه پروردگارشان به زمین فرود می آیند و تا هنگام دمیدن سپیده صبح به مؤمنان سلام و درود می فرستند.

ما مسلمانان در شب قدر بیدار می مانیم و از گناهان خود استغفار می کنیم و با خدای خود راز و نیاز می نماییم.

در واقع شب قدر در ماه مبارک رمضان، یکی از شب های نوزدهم، بیست و یکم یا بیست و سوم است. در فضیلت قرائت این سوره از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل شده است:

«هر کس سوره قدر را بخواند به او پاداش کسی داده می شود که ماه رمضان را روزه گرفته و شب قدر را بیدار بوده و عبادت کرده است».

ص: 58

14-سوره بینه

اشاره

بهترین و بدترین مخلوقات خداوند

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ*
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ. (1)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
انجام می‌دهند	يَعْمَلُونَ	۱	رنه‌ها	دَرَجَاتٍ	۱
انجام می‌دادند	كَانُوا	۲	از آن چه	عَمَّا - عَنِ + مَا	۲
ضایع نمی‌کنم - از بین نمی‌برم	يَعْمَلُونَ	۳	نیکو داشت - بهتر - نکوتر	أَحْسَنَ	۳
دادند	لَا تَضِيعُ	۴	غمگین نمی‌شوند - اندوهگین نمی‌شوند	لَا يَحْزَنُونَ	۴
جمع فاجر - گنه‌کاران	آتُوا	۵	آیا	أَمْ	۵
گنه‌کار - بدکار	فُجَّارٍ	۶	قرار می‌دهیم	نَجْعَلُ	۶
کم - اندک	مُسِيءٍ	۷	تبه‌کاران	مُفْسِدِينَ	۷
انجام دادند - مرتکب شدند	قَلِيلٍ	۸	مانند	كَ	۸
زندگی	اجْتَرَحُوا	۹	پر نعمت	نَعِيمٍ	۹
مرگ	مُحَيًّا	۱۰	چه بد است	سَاءَ	۱۰
قضاوت می‌کنند	مِمَّاتٍ	۱۱			

ص: 59

1- (1). بینه: آیه 6 و 7.

تصویر

هدایت	هَدَيْتَ	۳	دل‌ها	قُلُوب	۳
بیخ	هَبُّ	۴	ایمان آوردیم	آمَنَّا	۴
بسیار به	وَهَّابٌ	۵	بیمارز	اغْفِرْهُ	۵
شنید	سَمِعْنَا	۶			
ندا دهنده - د	مُنَادِي	۷	بدی‌ها - زشتی‌ها	سَيِّئَاتٍ	۶
ندا می‌دهد - د	يُنَادِي	۸	نیافریدی	مَا خَلَقْتُ	۷
گناه	ذُنُوبَ	۹	بیهوده - بی‌هدف	بَاطِلٍ	۸
بپوش	كَفَّرَ	۱۰	منزه هستی - پاک هستی	سُبْحَانَكَ	۹

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. كَفَرُوا - نَار

الف) کافر شدند - آتش ب) کافران - آتش

2. جَهَنَّمَ - خَالِدِينَ

الف) دوزخ - جاویدانان ب) جهنم - داخل شدگان

3. مُشْرِكِينَ - ها

الف) مشرکان - این ب) مشرکان - آن

4. بَرِيه

الف) اهل خشکی ب) مخلوقات

5. أَوْلِيَّكَ

الف) آنان ب) شما

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. الَّذِينَ كَفَرُوا

الف) کسی که کافر شد ب) کسانی که کافر شدند

ص: 60

2. أَهْلِ الْكِتَابِ

الف) مسیحیان و یهودیان ب) نویسندگان

3. فِي نَارِ جَهَنَّمَ

الف) در آتش ب) در آتش دوزخ

4. خَالِدِينَ فِيهَا

الف) جاویدان ب) جاویدان در آن

5. شَرُّ الْبَرِيَّةِ

الف) بدترین مخلوقات ب) بدترین فرد

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا 4. أَوْلِيكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ

2. مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ 5. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا

3. فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ 6. آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ .

2. فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَوْلِيكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ .

3. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ .

4. أَوْلِيكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ .

ص: 61

15-سوره نوح(1)

اشاره

بیم از عذاب الهی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ. (1)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
حکایت می کنیم	نَقُصُّ	۱	بهترین	أَحْسَنَ	۱
داستان - سرگذشت (فَصَص: داستان ها)	قَصَصِ	۲	اگر چه بودی	إِنْ كُنْتَ	۲
بازده	أَحَدَ عَشَرَ	۳	بی خیران	غَافِلِينَ	۳
سناره	كُوكَبٍ	۴	ای پدر من	يَا أَبَتِ	۴
حکایت نکن	لَا تَقْصُصْ	۵	دیدم - دیدی	رَأَيْتَهُ رَأَيْتَ	۵
خواب	رُؤْيَا	۶	سجده کنندگان	سَاجِدِينَ	۶
کید می کنند - مکر می کنند - حيله ای می اندیشند	يَكِيدُوا	۷	ای پسرک من	يَا بُنَيَّ	۷
برمی گزینید	يَخْتَرِي	۸	جمع اخ: برادران	إِخْوَةَ	۸
تعبیر خواب ها	تَأْوِيلِ الْإِحَادِيثِ	۹	حيله - مکر - نیرنگ	كَيْدٍ	۹
تمام می کند - کامل می کند	يُتِمُّ	۱۰	دشمنی آشکارا	عَدُوٌّ مُّبِينٌ	۱۰
محبوب تر	أَحَبُّ	۱۱	آموزش می دهد	يُعَلِّمُ	۱۱
جمعی نیرومند	عَصَبَةٌ	۱۲	سؤال کنندگان - پرسش کنندگان	سَائِلِينَ	۱۲

1- (1). نوح: آیه 1.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
سؤال کنی - سؤال کردی	سَأَلْتُ	۱	قرار دادیم	جَعَلْنَا	۱
چه کسی	مَنْ	۲	بیندیشید	تَعْقِلُونَ	۲
می‌گویند (می‌گویند)	يَقُولُ	۳	لوح محفوظ	الكتاب	۳
حتماً می‌گویند	لَيَقُولَنَّ		نزد	أُمَّ	۴
آنها	هُنَّ	۴	بلند مرتبه، بلند پایه	لَتَى (لَتَيْن)	۴
قرار داد	جَعَلَ	۵	استوار	عَلِي	۵
محل آسایش - گهواره	مَهْدٌ	۶	قطعاً اگر	حَكِيمٌ	۶
جمع سبیل، راه‌ها	سُبُلٌ	۷	قرار دادیم	لَتَيْن - لَ + إِن	۷
هدایت شوید	تَهْتَدُونَ	۸			

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. أَنْ - إِلَى

الف) این که - به سوی ب) قطعاً - به سوی

2. قَوْمٌ - أَلِيمٌ

الف) گروه - دردناک ب) قوم - درد

3. یأتی - أَرْسَلْنَا

الف) آمد - فرستادیم ب) می آید - فرستادیم

4. أَنْذِرْ - قَبْلِ

الف) بیم داد - پیش ب) بیم بده - پیش

5. كَ - نَا

الف) تو - ما ب) شما - ما

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. إِنَّا أَرْسَلْنَا

الف) ما فرستادیم ب) قطعاً ما فرستادیم

2. إِلَى قَوْمِهِ

الف) به سوی قومش ب) به سوی قومت

3. أَنْ أَنْذِرْ

الف) این که بیم بده ب) قطعاً بیم داد

4. أَنْ يَأْتِيَهُمْ

الف) این که آمد آنها را ب) این که بیاید به سوی آنها

5. عَذَابٌ أَلِيمٌ

الف) عذابی سخت ب) عذابی دردناک

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا 4. مِنْ قَبْلِ أَنْ

2. نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ 5. أَنْ يَأْتِيَهُمْ 1

3. أَنْ أَنْذِرُ قَوْمَكَ 6. عَذَابٌ أَلِيمٌ

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت ترجمه نمایید:

1. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ .

2. أَنْ أَنْذِرُ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ .

3. إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا .

4. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ .

ص: 64

تقوای الهی و اطاعت از رهبری دینی (انبیاء)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ * قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ * أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَاطِيعُونَ . (1)

جدول کلمه ها

تصویر

۷	لَا تَعْبُدُوا	بندگی نکنید	۷	فَاعْبُدُون	پس بندگی کنید
۸	اطِيعُونَ	اطاعت کنید مرا	۸	أَصْطَبِر	استقامت کن
۹	وَكِيل	نگهبان - کارساز	۹	عِبَادَه	بندگی
			۱۰	ذِكْر	یاد

ص: 65

1- (1). نوح: آیه 1-3.

تصویر

۷	لا تَعْبُدُوا	بندگی نکنید	۷	فاعبدون	پس بندگی کنید مرا
۸	اطیعون	اطاعت کنید مرا	۸	اضطبر	استقامت کن
۹	وکیل	نکهبان، کارساز	۹	عباده	بندگی
۱۰	جنّ و انس	جن و انسان	۱۰	ذکر	یاد

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. قال - اعبدوا

الف) گفت - بندگی کنید ب) بگو - بندگی کنید

2. اتقوا - اطیعوا

الف) تقوا پیشه کنید - اطاعت کنید ب) تقوا پیشه کردند - اطاعت کردند

3. أنذر - نذیر

الف) بیم داد - بیم دهنده ب) بیم بده - بیم دهنده

4. ی - کم

الف) تو - شما ب) من - شما

5. یا - مبین

الف) ای - روشنگر ب) مگر - آشکار

2. گزینه صحیح را علامت بزیند:

1. قالَ يَا قَوْمِ (1)

الف) گفت ای قوم من ب) گفت ای قوم

2. إِنِّي لَكُمْ

الف) من برای شما ب) قطعاً من برای شما

ص:66

1- (1) . یا قومیا قومی .

3. نَذِيرٌ مُّبِينٌ

الف) بیم دهنده روشنگر ب) بیم دهنده مطمئن

4. اُعْبُدُوا اللَّهَ

الف) بندگی کن خدا را ب) بندگی کنید خدا را

5. أَطِيعُونَ (1)

الف) اطاعت کنید مرا ب) اطاعت کنید

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

1. قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي 4. وَ اتَّقَوْهُ وَأَطِيعُونَ

2. لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ 5. أَنْ أَنْذِرَ قَوْمَكَ

3. أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ 6. مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت ترجمه نمایید:

1. إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ .

2. مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ .

3. قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ .

4. أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اتَّقَوْهُ وَأَطِيعُونَ .

ص:67

1- (1). اطیعونا طیعوا قدس سره ن قدس سره ی.

آشنایی با قرآن

سوره نوح

سوره نوح مکی و دارای 28 آیه است.

در این سوره قصه عبرت انگیز یکی از پیامبران بزرگ الهی حضرت نوح علیه السلام بیان شده است. خداوند می فرماید: ما نوح را به سوی قومش فرستادیم تا آنان را از سرنوشت بدکاران بیم دهد، نوح علیه السلام نیز به فرمان خدا عمل کرد و به مردم گفت: ای مردم من شما را از عاقبت بدکاری و کفر و شرک بیم می دهم و به عبادت خدا و تقوای او دعوت می کنم. ای مردم مرا اطاعت کنید تا خدا از گناهان شما بگذرد. ولی بیشتر مردم از فرمان او سرپیچی کردند. نوح علیه السلام از آنها به خدا شکایت کرد: پروردگارا! من قوم خود را شب و روز به راه مستقیم دعوت کردم ولی دعوت من جز فرار آنان از حق نتیجه ای نداشت و هرگاه آنها را به راه تو خواندم تا از آنها بگذری انگشتان خود را در گوش هایشان گذاشتند و لباسشان را به سر خود کشیدند و بر گمراهی خود پافشاری کردند و متکبرانه سرپیچی کردند. خدایا آنها را آشکارا و نهانی فراخواندم و گفتم از پروردگار بسیار آمرزنده آمرزش بخواهید تا باران رحمت الهی بر شما ببارد و اموال و فرزندانان را کمک شما قرار دهد و باغ های آباد و نهرهای پر آب نصیب شما کند.

سرانجام صبر نوح علیه السلام پس از نهصد و پنجاه سال به سر آمد و به پیشگاه خدا عرضه داشت: پروردگارا! آنها از دستور من سرپیچی کردند و از کسی پیروی کردند که فزونی ثروت و فرزنداننش جز زیان چیزی برای او نداشت، آنها حيله گری کردند و گفتند: خدایانتان و د و سواع و یغوث و یعوق و نسر را رها نکنید و بسیاری از مردم را گمراه کردند. سپس نوح علیه السلام آنها را نفرین کرد و گفت:

ص: 68

پروردگارا! هیچ کافری بر روی زمین زنده مگذار، زیرا اگر آنها را رها کنی بندگانت را گمراه می کنند و فرزندی جز بدکار و کافر نمی زایند. آن گاه نوح برای خود و پدر و مادر

و مؤمنان مغفرت الهی و برای ستمکاران نابودی را درخواست کرد. عاقبت، کافران به سبب بدکاریشان در سیلاب عذاب الهی غرق شدند و مؤمنان همراه پیامبرِ مهربانسان با کشتی نجات به ساحل نشستند.

ص: 69

17-سوره ملک (1)

اشاره

فرمانروای جهان هستی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ... (1)

جدول کلمه ها

تصویر

نوشته شد - واجب	كُتِبَ	۹	خداترسان	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	۹
روزه	صِيَام	۱۰	جمع صلوة: نمازها	صَلَوَات	۱۰
همچنان که	كَمَا	۱۱	تقوا پیشه کنید	تَتَّقُونَ	۱۱
			به امید این که	لَعَلَّ	۱۲

1- (1). ملک: آیه 1 و 2.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
داخل شدند - وارد شد	دَخَلُوا	۱	زمانی که	لَمَّا	۱

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. مُلْك - قَدِير

الف) فرمانروایی - توانا ب) فرمانروا - توانا

2. مَوْت - حَيَاة

الف) مرگ - زندگی ب) مرده - زنده

3. كُلُّ - شَيْءٍ

الف) همه - اش ب) همه (هر) - چیز

4. تَبَارَكَ - يَد

الف) برکت - دست ب) پربرکت است

5. قَالَ - كُمْ

الف) گفت - شما ب) بگو - آنها

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. الَّذِي يَدِهِ

الف) کسی که به دست اوست ب) قطعاً ما فرستادیم

2. يَدِهِ الْمَلِكُ

الف) به دست اوست فرمانروایی ب) با قدرت فرمانروایی می کند

ص: 71

3. عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

الف) برای هر چیزی ب) بر هر چیزی

4. خَلَقَ الْمَوْتَ

الف) آفرید مرگ را ب) آفرینش مرگ

5. الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ

الف) مردن زنده ها ب) مرگ و زندگى

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. الَّذِیْ بِيَدِهِ الْمُلْكُ 4. قَالَ ... إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

2. عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ 5. لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

3. خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ 6. وَاتَّقَوْهُ وَأَطِيعُوا

4. عبارات و آیات قرآنى زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ .

2. وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ .

3. قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ .

4. أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقَوْهُ وَأَطِيعُوا .

ص:72

18-سوره ملك(2)

اشاره

زندگى و مرگ بستر آزمایش انسان (آزمایش الهى)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمَلِكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيُبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ. (1)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
می آزماید	يُبْلُو	۱	دست (قدرت)	يَد	۱
کدام یک	أَيُّ	۲	فرمانروایی	مُلْك	۲
نیکوتر - بهتر	أَحْسَنُ	۳	همه - هر	كُل	۳
عمل - انجام کار	عَمَل	۴	چیز	شَيْءٍ	۴
شکست ناپذیر - همیشه پیروز	عَزِيز	۵	توانا	قَدِيرٌ	۵

ص: 73

1- (1). ملك: آیه 1 و 2.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
به غنیمت گرفتید	عَنَّمْتُمْ	۱	بدانید	أَعْمَلُوا	۱
پنج‌یک (یک پنجم)	خُمْسٌ	۲	امر می‌کنند	يَأْمُرُونَ	۲
خویشاوند (اهل بیت رسول) - نزدیکان	ذِي الْقُرْبَىٰ	۳	نهی می‌کنند - باز می‌دارند	يَنْهَوْنَ	۳
پیش فرستید (تقدّمون)	تَقَدَّمُوا	۴	خوب	مَعْرُوفٌ	۴
می‌یابید (تجدون)	تَجِدُوا	۵	بد	مُنْكَرٌ	۵
چنگ بزنید - بگرید	اعْتَصِمُوا	۶	به پا می‌دارند	يَقِيمُونَ	۶
چه خوب است	نِعَمٌ	۷	می‌پردازند - می‌دهند	يُؤْتُونَ	۷
مشغول نمی‌کند - سرگرم نمی‌کند	لَا تُلْهِيهِمْ	۸	به پا بدارید	أَقِيمُوا	۸

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. أَيْ - عَمَلٌ

الف) کدام یک - انجام کار ب) آیا - عَمَلٌ

2. أَحْسَنٌ - غَفُورٌ

الف) خوب - بخشنده ب) بهتر - آمرزنده

3. عزیز - یَلُو

الف) شکست ناپذیر - می آزماید ب) باعزت - آزمود

4. مُلْک - قَدِیر

الف) برکت - دست ب) فرمانروایی - توانا

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. لِيَبْلُوكُمْ

الف) برای این که بیازماید شما را ب) تا بیازماید آنها را

2. أَيُّكُمْ أَحْسَنُ

الف) کدام یک شما بهتر است ب) کدام یک بهتر است

3. أَحْسَنُ عَمَلًا

الف) بهتر عمل می کند ب) بهتر است (در) عمل

4. عَزِيزُ الْغُفُورُ

الف) با عزت و بخشنده ب) شکست ناپذیر آمرزنده

ص: 74

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ 4. عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

2. لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا 5. الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ

3. وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ 6. تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ .

2. وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ .

3. لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ .

ص: 75

آشنایی با قرآن

سوره ملک

سوره ملک مکی و دارای سی آیه است. به این سوره تبارک نیز گفته می شود. این سوره بیانگر این است که اداره جهان فقط به دست خداوند قادر متعال است. در پنج آیه اول سوره، از آفرینش و اداره حیرت انگیز هستی توسط خدای قادر و حکیم سخن می گوید و زندگی و مرگ را آزمایشی برای انسان ها معرفی می کند که هر کسی نتیجه این آزمایش را در روز قیامت خواهد دید. اگر نیکوکار باشد در امتحان الهی قبول خواهد شد و پاداش او بهشت است و اگر بدکار باشد کیفر او جهنم و آتش خشم خداوند است. از آیه 6 تا 11 سرنوشت کسانی که در آزمایش خداوند مردود شده اند را بیان می کند. از آیه 12 به بعد

نشانه های الهی که همه وسیله هدایت بشرند را برمی شمارد و به این وسیله انسان ها را هشدار می دهد تا گرفتار عذاب خداوند نشوند.

در فضیلت این سوره از امام جعفر صادق علیه السلام نقل شده است که فرمود: «هر کس سوره تبارک را قبل از خواب بخواند تا صبح در امان خداست و در روز قیامت در امان خداست تا وارد بهشت شود».

ص: 76

19-سوره تغابن(1)

اشاره

همه تسبیح تو گویند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
وَالَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ 1 كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ... (1)

جدول کلمه ها

تصویر

صندوقچه	تَابُوتِ	۳	که - این که	أَنِ	۳
دریا	يَمِّ	۴	می گیرد	يَأْخُذُ	۴
افکندم	أَلْقَيْتُ	۵	دشمن	عَدُوَّ	۵
بازگرداندم	رَجَعْنَا	۶	تو	أَنْتَ	۶
روشن شود	تَفَرَّرَ	۷	این که	أَخُو	۷
غمگین نگردد	لَا تَحْزَنَ	۸			
برو	إِذْهَبْ	۹			
بروید (شما دو نفر)	إِذْهَبَا	۱۰			
چشم	عَيْنِ	۱۱			
طغیان کرده	طَغَى	۱۲			
تا این که	كِي	۱۳			

ص: 77

1- (2). تغابن: آیه 1-3.

تصویر

زمین	أَرْضٍ	۳	همه - هر	كُلٌّ	۴
کافر - انکارکننده خداوند (هر حقیقتی)	كَافِرٌ	۴	چیز	شَيْءٌ	۵
			توانا	قَدِيرٌ	۶
با ایمان - ایمان آورنده	مُؤْمِنٌ	۵	کسی که	الَّذِي	۷
			شما	كُمُ	۸
عمل می کنید انجام می دهید	تَعْمَلُونَ	۶	او	هُوَ	۹
			آفرید	خَلَقَ	۱۰
بینا	بَصِيرٌ	۷	حق، حقیقت، هدفدار	حَقٌّ	۱۱

پرسش ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. سَمَاوَاتٍ - أَرْضِ

الف) آسمان - زمین ب) آسمان ها - زمین

2. كَافِرٌ - مُؤْمِنٌ

الف) کفرورز - ایمان آورنده ب) کفر - ایمان

3. قَدِيرٌ - بَصِيرٌ

الف) توانا - بینا ب) نیرو - بینش

4. هُوَ - كُمْ

الف) آن - آنها ب) او - شما

5. يُسَبِّحُ - تَعْمَلُونَ

الف) تسبیح می کنند - انجام می دهند

ب) تسبیح می کند - انجام می دهید

ص: 78

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. يُسَبِّحُ لِلَّهِ

الف) تسبیح می کند برای خدا ب) تسبیح می کند خدا را

2. مَا فِي السَّمَاوَاتِ

الف) آن چه در آسمان ها ب) آن چه در آسمان

3. مَا فِي الْأَرْضِ

الف) و در زمین است ب) و آن چه در زمین است

4. فَمِنْكُمْ كَافِرٌ

الف) پس بعضی از شما کافرید ب) از شما کافر

5. بِمَا تَعْمَلُونَ

الف) به آن چه انجام می دهید ب) به آن چه انجام دادید

3. ترکیب ها و عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

..... است

2. لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ

..... است

3. وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

..... است

4. هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ

..... را

5. فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ

..... هستند

ص: 79

6. وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

..... است

7. خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ

..... را

8. يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

.....

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ.

2. وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ* هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ.

3. فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ.

4. خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ.

ص: 80

20-سوره تغابن (2)

اشاره

خداوند نسبت به همه چیز داناست

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْبَحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
 * وَالَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ * خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
 بِالْحَقِّ ... * يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَ مَا تُعْلِنُونَ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
 الصُّدُورِ . (1)

جدول کلمه ها

تصویر

۲	إِذْ وَإِذَا	زمانی که - هنگامی که - ناگاه	۲	أَنْتُمْ	احساس کردم - یافتم
۳	رَأَى	دید	۳	فُؤَدِيَّ	بانگ زده شد - ندا آمد
۴	رَأَوْا	دیدند	۴	أَخْلَعُ	بکن
۵	اعْبُدُوا - اَعْبُدُوا	بندگی کن - بندگی کنبد	۵	تَعْلِي (تَعْلِينَ)	دو کفش
۶	أَقِمِ	به پادار	۶	وَادِ الْمُقَدَّسِ طُورِ	سرای مقدس طوری (کوه طور)
۷	أَقِيمُوا	به پادارید	۷	أَخْتَرْتُ	برگزیدم
۸	مَا يَلِكُ	چیست آن	۸	اسْتَمِعَ	بشنو - گوش فراده
۹	عَصَا	چوب دستی	۹	يَمِينِ	دست راست
			۱۰	مَا رَبِّ أُخْرَى	نیازمندی های دیگر
			۱۱	أَلْقَ	بیفکن
			۱۲	أَلْقَى	افکند
			۱۳	حَيَّةٌ تَسْعَى	ماری که تلاش می کند

1- (1). تغابن: آیه 1-3.

تصویر

۵	مُؤْمِن	مؤمن - ایمان آورنده	۵	ذَاتِ	درون
۶	تَعْمَلُونَ	انجام می دهید	۶	صُدُورِ	سینه‌ها
۷	بَصِير	دانا			

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. بَصِير - عَلِيمٌ

الف) بینا - دانا ب) بینا - آگاه

2. يَعْلَمُ - تَعْمَلُونَ

الف) می داند - انجام می دهید ب) می داند - انجام می دهند

3. سَمَواتِ - صُدُورِ

الف) توانا - بینا ب) آسمان‌ها - سینه‌ها

4. تُعْلِنُونَ - تُسِرُّونَ

الف) آشکار می سازید - پنهان می دارید

ب) آشکار می سازند - پنهان می دارند

5. أَرْضٍ - ذَاتِ

الف) زمین - خود ب) زمین - درون

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. يُسَبِّحُ لِلَّهِ

الف) تسبیح می کند خدا را ب) تسبیح می کند برای خدا

2. لَهُ الْمُلْكُ

الف) برای اوست فرماندهی ب) او فرمانده است

ص: 82

3. هُوَ الَّذِي

الف) آن که ب) او کسی است که

4. فَمِنْكُمْ كَافِرٌ

الف) پس بعضی از شما کافرند ب) بعضی ها کافرند

5. يَعْلَمُ مَا تُعْلِنُونَ

الف) می دانی آن چه را آشکار می کنید

ب) می داند آن چه را که آشکار می سازید

3. عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. ما فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ 4. وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

..... است است است

2. لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ 5. يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ

..... است است است

3. هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ 6. وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

..... را را را

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ .

2. وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْكُمْ كَافِرٌ وَ مِنْكُمْ .

3. وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ * خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ بِالْحَقِّ .

4. يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ .

5. وَ يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَ مَا تُعْلِنُونَ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ .

آشنایی با قرآن

سوره تغابن

سوره تغابن مدنی و دارای هجده آیه است.

یکی از نام های روز قیامت، روز تغابن است و چون در آیه 9 این سوره (یومُ التغابن) آمده است، نام این سوره را تغابن نامیده اند.

تغابن یعنی حسرت خوردن و احساس خسارت کردن. به روز قیامت روز تغابن می گویند، زیرا همگان در آن روز احساس خسارت می کنند. بدکاران از آن جهت که توشه ای برای آخرت گرد نیاورده اند خود را زیانکار می بینند و نیکوکاران حسرت می خورند که چرا بیشتر توشه فراهم نکرده اند.

به این سوره و سوره های حدید، حشر، صف و جمعه، مُسَبِّحات می گویند، زیرا این سوره ها با تسبیح خداوند آغاز شده اند.

سوره تغابن مؤمنان را به انفاق در راه خدا و افسوس نخوردن بر مصیبت ها تشویق می کند و آنان را به اطاعت از خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله دعوت می نماید.

در فضیلت این سوره ابی بن کعب از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل کرده که فرمود: «هر کس سوره تغابن را بخواند مرگ ناگهانی از او دفع می شود.» در روایتی از امام جعفر صادق علیه السلام آمده است: «هر کس سوره تغابن را در نماز واجبش بخواند این سوره در روز قیامت شفیع او خواهد بود و شاهد عدلی است که همراه او خواهد بود تا وارد بهشت شود.»

21- سوره جمعه (1)

اشاره

رسالت پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ * هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ... (1)

جدول کلمه ها

تصویر

پیمان - تعهد	أَيْمَان	۸	داده شدند	أُوتُوا	۸
دست بردارید - پایان	يَنْتَهُونَ	۹	پیشوایان	أُئِمَّة	۹
می کشند	يَقْتُلُونَ	۱۰	همگی را	كَافَّة	۱۰
کشته می شوند	يُقْتَلُونَ	۱۱	می خرد	إِشْتَرَى	۱۱

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	بَعَثْنَا	برانگیختیم - فرستادیم	۱	مَلَإَ	در پایان - بزرگان
۲	اِسْتَكْبَرُوا	تکبر ورزیدند	۲	اِثْمُوا بِ	بیاورید
			۳	سَحَرَةَ	جمع ساحر: سحر کنندگان
۳	اَلْقَ	بیفکن	۴	اَلْقُوا	بیفکنید
۴	كَانُوا يَعْمَلُونَ	انجام می‌دادند - می‌ساختند	۵	مُلَقُونَ	افکنندگان
۵	مُجْرِمِينَ	گناهکاران	۶	تَلْقَفَ	می‌بلعد
۶	لَمَّا	زمانی که - چون	۷	يَأْفِكُونَ	دروغ
			۸	وَقَعَ	می‌سازند
			۹	بَطَلَ	ثابت شد
			۱۰	اَلْقَى	باطل گشت - فروریخت
			۱۱	سَاجِدِينَ	افتاد - افتادند

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. سَمَاوَاتٍ - آیاتِ

الف) آسمان‌ها - نشانه‌ها ب) آسمان - نشانه

2. اَرْضٍ - رَسُولٍ

الف) زمین - فرستاده ب) زمین - پیام

3. مَا - حَكِيمٍ

الف) آن چه - دانا ب) آن چه - کاروان

4. بَعَثَ - يَتْلُو

الف) برانگیخت - تلاوت کرد ب) برانگیخت - تلاوت می کند

5. أُمِّيْنٍ - قُدُّوسٍ

الف) کم سواد - پاک شده ب) درس ناخواندگان - پاک

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا

الف) تسبیح می کند برای خدا آن چه ب) تسبیح کننده است خدا را آن چه

2. وَ مَا فِي الْأَرْضِ

الف) و آن چه روی زمین است ب) و آن چه در زمین است

3. الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

الف) شکست ناپذیر دانا ب) شکست ناپذیر کاردان

ص: 86

4. الَّذِي بَعَثَ

الف) کسی که برانگیخت ب) آن چه برانگیخت

5. يَتْلُوا عَلَيْهِمْ

الف) تلاوت کند بر آنها ب) تلاوت می کند برای آنها

3. عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ 4. فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا

2. الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ 5. رَسُولًا مِنْهُمْ

3. هُوَ الَّذِي بَعَثَ 6. يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ .

2. الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ .

3. هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ .

4. رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ .

ص: 87

22-سوره جمعه(2)

اشاره

رسالت پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ * هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ. (1)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
ردیف	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
۱	بیبی	۱	پیامبران	مُرْسَلِينَ	۱
۲	ایمان ن	۲	می ترسانی - بیب می دهی	تُنذِرُ	۲

ص: 88

1- (1). جمعه: آیه 1 و 2.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
هجرت نکردند	لَمْ يُهَاجِرُوا	۱	مهاجرت کند	يُهَاجِرُ	۱
می‌باید	يَجِبُ	۲	خارج می‌شود	يَخْرُجُ	۲
مکان امن - سرپناه - جایگاه	مُرَافِقَ	۳	خانه	بَيْتٍ	۳
با وسعت - فراخ	سَعَةً	۴	جهاد کردند	جَاهَدُوا	۴
هجرت کننده	مُهَاجِرٍ	۵	آمرزنده	عَفُورٍ	۵
دریابد	يُدْرِكُ	۶	بزرگ‌ترین	أَعْظَمُ	۶
رستگاران	فَائِزُونَ	۷	واقع شد - قرار گرفت - قرار می‌گیرد	وَقَعَ	۷
مأوی دادند - جا دادند - پناه دادند	أَوْوا	۸	امیدوارند - امید می‌برند	يَرْجُونَ	۸
روزی ارزشمند	رِزْقٍ كَرِيمٍ	۹	یاری کردند	نَصَرُوا	۹

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. حَكِيمٌ - حَكْمَةٌ

الف) کاردان - کاردانی ب) دانا - دانایی

2. آیات - رَسُولٌ

الف) نشانه‌ها - فرستاده ب) نشانه - پیام

3. يَتْلُو - بَعَثَ

الف) تلاوت کرد - برانگیخت ب) تلاوت کند - برانگیخت

4. یَعْلَمُ - یَزْکَى

الف) فراگرفت - پاکیزه کرد ب) آموزش می دهد - پاکیزه می کند

5. قُدُّوسٍ - اُمِّینَ

الف) پاک - درس ناخوانده ها ب) مقدّس - کم سواد

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. اَلْمَلِکِ الْقُدُّوسِ

الف) فرمانروای پاک ب) فرشته پاکیزه

2. اَلْعَزِیزِ الْحَکِیمِ

الف) شکست ناپذیر کاردان ب) با عزت دانا

3. هُوَ الَّذِی بَعَثَ

الف) او که برمی انگیزد ب) او کسی است که برانگیخت

ص: 89

4. رَسُوْلًا مِنْهُمْ

الف) پیامبری از خود شما ب) پیامبری از خودشان

5. یُعَلِّمُهُمُ الْکِتَابَ

الف) فراگیرد از آنها قرآن را ب) آموزش دهد به آنها قرآن را

3. عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ 3. يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ

2. فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ 4. وَيُزَكِّيهِمْ وَيَعْلَمُهُمْ

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ .

2. الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ .

3. هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ .

4. رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ .

5. وَيَعْلَمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ .

ص: 90

آشنایی با قرآن

سوره جمعه

سوره جمعه مدنی و دارای یازده آیه است.

این سوره یکی از سوره های مَسْبُوحَات است و خواندن آن در رکعت اول نماز جمعه مستحب است. در این سوره حکم نماز جمعه آمده است؛ نمازی که به جای نماز ظهر در روز جمعه خوانده می شود و شامل دو خطبه و پس از آن دو رکعت نماز است.

اهمیت این نماز آن چنان است که خداوند در آیه نهم این سوره می فرماید:

«هنگامی که اذان نماز جمعه گفته شد به سوی ذکر و یاد خدا بشتابید و خرید و فروش را ترک کنید.» اولین نماز جمعه به امامت رسول خدا صلی الله علیه و آله در مکانی در حوالی مدینه که هم اکنون مسجد جمعه نامیده می شود برپا شد. از آن پس این فریضه پربرکت الهی وسیله گردآمدن مسلمانان در هر جمعه شد تا از خطبه های امام جمعه بهره گیرند. بر امام جمعه است که در هر دو خطبه نماز جمعه مردم را به تقوای الهی دعوت کند و مسائل مهم مسلمانان را به آنان گوشزد کند.

در فضیلت قرائت سوره جمعه ابی بن کعب از پیامبر صلی الله علیه و آله چنین نقل کرده است: «هر کس سوره جمعه را بخواند به او به تعداد هر مؤمن - خواه نماز گزار جمعه باشد یا نباشد - ده حَسَنَه داده می شود.»

از امام جعفر صادق علیه السلام نقل شده است که به یکی از یارانش فرمود: «در نمازهای فریضه شب جمعه، سوره جمعه و اعلی و در نماز صبح جمعه، سوره جمعه و اخلاص و در نماز جمعه، سوره جمعه و منافقین را بخوان.»

ص: 91

جهاد در راه خدا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ *...* إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ... (1)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف	
تسبیح	۱	آسمانها	سَمَاوَاتٍ	۱	
یا - یا أَيُّهَا	۲	زمین	أَرْضٍ	۲	
لِمَ	۳	همیشه پیروز شکست ناپذیر	عَزِيزٍ	۳	
تَقُولُونَ	۴	کاردان	حَكِيمٍ	۴	

1- (1). صف: آیه 1-4.

تصویر

انجام نمی دهید	لَا تَفْعَلُونَ	۵	ایمان آوردند - ایمان آوردید	آمَنُوا	۵
دوست می دارد	يُحِبُّ	۶	آن چه	مَا	۶
کارزار می کنند - جنگ می کنند	يُقَاتِلُونَ	۷	قطعاً	إِنَّ	۷
راه	سَبِيل	۸	کسانی که	الَّذِينَ	۸

پرسش ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. سَبِيل - لِمَ

الف) راه - چرا؟ ب) آسمان - نشانه

2. یا أَيُّهَا - يُحِبُّ

الف) ای - دوست می دارد ب) ای کسانی که - دوست می دارد

3. يَقَاتِلُونَ - تَقُولُونَ

الف) کارزار می کنید - می گوید ب) کارزار می کنند - می گوید

4. سَبَّحَ - حَكِيمٌ

الف) تسبیح می کند - دانا ب) تسبیح می کند - کاردان

5. لَأَ تَفْعَلُونَ - إِنَّ

الف) انجام نمی دهید - قطعاً ب) انجام نمی دهند - قطعاً

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

ص: 93

1. سَبَّحَ لِلَّهِ

الف) تسبیح می کند برای خدا ب) تسبیح کردند خدا را

2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

الف) ای کسانی که ب) ای کسی که

3. لِمَتَّقُوا

الف) چرا می گویند ب) چرا می گوید

4. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ

الف) خداوند دوست می دارد ب) قطعاً خدا دوست می دارد

5. فِي سَبِيلِهِ

الف) در راه او ب) در راه خدا

3. عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ 4. تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

2. وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ 5. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ

3. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا 6. يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ .

2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ .

3. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ... .

ص: 94

24-سوره صف (2)

اشاره

بشارت حضرت مسیح علیه السلام به ظهور پیامبر صلی الله علیه و آله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ *... إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ... * وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تُوذُونَنِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ *... * وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ... * وَ مَبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ... (1)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	بَعَثَ	برانگیخت	۱	عَنْتُمْ	به رنج افنید - رنج بردید - به مشقت افتادید
۲	اِمْبِیِّنَ	درس ناخوانده ها	۲	حَرِيصٌ عَلَیْكُمْ	علاقه مند بر (هدایت) شما
۳	إِنْ كَانُوا	اگر چه بودند - هر چند بودند	۳	لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ	نمی دانستید
۴	عَزِيزٌ عَلَیْهِ	سخت است بر او	۴	أَشِدَّاءُ	سختگیران
۵	ضَلَالٍ مُّبِينٍ	گمراهی آشکار	۵	رُحَمَاءُ (جمع رحیم)	مهربانان
			۶	سِيمًا	علامت - نشانه
			۷	وُجُوهُ	جمع وجه: صورت ها
			۸	اسْتَجِيبُوا	اجابت کنید - پاسخ مثبت دهید
			۹	يَحُولُ	حائل می شود - مانع می شود

1- (1). صف: آیه 6-1.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
هدایت یافت	إِهْتَدَى	۱	زنده می‌کنند	يُحْيِي	۱
هدایت می‌یابد	يَهْتَدِي		جمع مَيِّت: مردگان	مَوْتَى	۲
گمراه شد	ضَلَّ	۲	فقط - جز این نیست	إِنَّمَا	۳
گمراه می‌شود	يَضِلُّ		لِنَفْسِهِ برای خودش - به نفع خودش	لِنَفْسِهِ	۴
می‌خوانند	يَدْعُونَ	۳	بر آن - به ضرر آن	عَلَيْهَا	۵
نابود شد	زَهَقَ	۴	بلند مرتبه	عَلَى	۶
نابود شدنی	زَهُوق	۵	بزرگ	كَبِيرٌ	۷
سزاوارتر	أَحَقُّ	۶	شریکان - همنابان	شُرَكَاءَ	۸
پیروی شود	يُتَّبَعُ	۷	أم + من: یا کسی که	أَمِّن	۹
هدایت نمی‌کند	لَا يَهْدِي	۸	چگونه	كَيْفَ	۱۰
هدایت می‌شود	يُهْدَى	۹	هدایت می‌کند	يَهْدِي	۱۱
داوری می‌کنید	تَحْكُمُونَ	۱۰			
چيست برای شما - چه شده شما را	مَا لَكُمْ	۱۱			

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. اِذْ - بَعْد

الف) زمانی که - پس ب) هنگامی که - پس از من

2. یاتی - ابن

الف) می آید - پسر ب) آمد - فرزند

3. أَنْ - لَمْ

الف) قطعاً - چرا؟ ب) این که - چرا؟

4. مُبَشِّرٌ - يُحِبُّ

الف) بشارت دهنده - دوست می دارد

ب) بشارت - دوست می دارد

5. بَنِي إِسْرَائِيلَ

الف) فرزندان یعقوب علیه السلام ب) فرزند یعقوب علیه السلام

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

ص: 96

1. إِذْ قَالَ مُوسَى

الف) زمانی که گفت موسی ب) زمانی که گفت به موسی

2. أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ

الف) من رسول خدا هستم ب) قطعاً من رسول خدا هستم

3. أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ

الف) این که من رسول خدا هستم ب) قطعاً من رسول خدا

4. يَأْتِي مِنْ بَعْدِي

الف) می آید بعد از من ب) می آید بعد من

5. اسْمُهُ أَحْمَدُ

الف) به نام احمد ب) نام او احمد است

3. عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا 4. الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ

2. تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ 5. أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ

3. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ 6. مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ .

2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ .

3. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ .

4. وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ ... أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ .

5. وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ .

6. وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ .

ص: 97

آشنایی با قرآن

سوره صف

سوره صف مدنی و دارای چهارده آیه می باشد. این سوره را سوره عیسی علیه السلام و سوره حواریین نیز می نامند و از سوره مُسَبَّحَات است.

این سوره مؤمنان را به جهاد در راه خدا و جنگیدن با دشمنان دین تشویق می کند و به آنان خبر می دهد که کفار نمی توانند نور الهی را خاموش کنند و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله که حضرت عیسی علیه السلام مژده آمدنش را داده، پیامبری است که دین او جهانی خواهد شد. پس بر مؤمنان است که با اراده ای استوار از او پیروی کنند و در یاری دین خدا کوتاهی نکنند و بر آنان است که چیزی را که می گویند عمل کنند و موجب آزار پیامبرشان نشوند؛ همان گونه که قوم حضرت موسی علیه السلام پیامبر بزرگوارشان را آزار دادند و دل هایشان از حق منحرف شد.

در فضیلت قرائت این سوره از امام محمدباقر علیه السلام چنین نقل شده است:

«هر کس سوره صف را بخواند و به قرائت آن در نمازهای واجب و نافله اش عادت کند، خداوند او را در صف فرشتگان و انبیای مرسل قرار خواهد داد».

25-سورہ حشر (1)

اشارہ

رستاخیز

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سَبِّحَ لِلّٰهِ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ * یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا اتَّقُوا اللّٰهَ وَ
لَتَنْظُرَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ خَبِیْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ * وَلَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِیْنَ نَسُوا اللّٰهَ
فَاَنْسَاهُمْ اَنْفُسَهُمْ . (1)

جدول کلمہ ہا

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باید باشد	وَلْتَكُنْ	۱	گروهی	أُمَّةٌ	۱
خارج گردید - پدیدار گشت	أُخْرِجَتْ	۲	می خوانند	يَدْعُونَ	۲
می بندند	يَقْبِضُونَ	۳	امر می کنند	يَأْمُرُونَ	۳
دستان	أَيْدِي	۴	امر می کنید	تَأْمُرُونَ	۴
فراموش کرد (خدا)	نَسِيَ	۵	خوب - پسندیده	مَعْرُوفٌ	۵
اطاعت می کنند	يُطِيعُونَ	۶	ناپسند	مُنْكَرٌ	۶
تمکن دادیم - قدرت دادیم	مَكَّنَا	۷	رستگاران	مُقْلِحُونَ	۷
امر کردند	أَمَرُوا	۸	باز می دارند - نهی می کنند	يَنْهَوْنَ	۸
نهی کردند - باز داشتند	نَهَوْا	۹	ایمان می آورید	تُؤْمِنُونَ	۹
نیکی	بِرٍّ	۱۰	قانون شکنان - نافرمانان	فَاسِقُونَ	۱۰
			به پا می دارند	يَقِيمُونَ	۱۱
			می پردازند	يُؤْتُونَ	۱۲
			دادند - پرداختند	آتَوْا	۱۳

ص: 99

1- (1). حشر: آیه 1، 18 و 19.

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	أَمَةٌ	گروهی	۱	وَأَتَّكُنْ	باید باشد
۲	يَدْعُونَ	می خوانند	۲	تَنْهَوْنَ	باز می دارید - نهی می کنید
۳	يَأْمُرُونَ - تَأْمُرُونَ	امر می کنند - امر می کنید	۳	أُخْرِجَتْ	خارج گردیده شد - پدیدار گشت
۴	مَعْرُوفٌ	خوب، پسندیده			
۵	مُنْكَرٌ	ناپسند	۴	يَقْبِضُونَ	می بندند
۶	مُفْلِحُونَ	رستگاران	۵	أَيْدِي	دستان
۷	يَنْهَوْنَ	باز می دارند - نهی می کنند	۶	نَسِي	فراموش کرد (خدا)
۸	تُؤْمِنُونَ	ایمان می آورید	۷	يُطِيعُونَ	اطاعت می کنند
۹	فَاسِقُونَ	قانون شکنان - نافرمانان	۸	مَكَّنَا	تمکن دادیم - قدرت دادیم
۱۰	يَقِينُونَ	به پا می دارند	۹	أَمْرًا	مر کردند

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. عَد - ك

الف) فردا - مانند ب) فردا - شما

2. خَبِير - لَا تَكُونُوا

الف) آگاه - نباشید ب) دانا - نباشند

3. نَفْس - أَنْفُس

الف) جانشان - جان هایشان ب) فرد (خود) - افراد (خودها)

4. وَلْتَنْظُرْ - قَدَمَتْ

الف) باید بنگرد - پیش فرستاد ب) باید بنگری - پیش می فرستد

5. نَسُوا - أَنْسَى

الف) فراموش کردند - فراموش کرد

ب) فراموش کردند - فراموشاند (ازیاد برد)

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. اتَّقُوا اللَّهَ

ص: 100

الف) تقوا پیشه کن ب) تقوای خدا را پیشه کنید

2. وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ

الف) باید بنگرد هر فردی ب) و بنگر خودت را

3. مَا قَدَمْتُ

الف) آن چه را پیش فرستاده ب) آن چه پیشی گرفته

4. إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ

الف) این که خداند داناست ب) قطعاً خداوند آگاه است

5. وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ

الف) نباش مانند کسی که ب) و نباشید مانند کسانی که

3. عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا 4. وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ

2. مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ 5. كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ

3. خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ 6. فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ .

2. وَ لَتَنْظُرَ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ .

3. وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ .

4. وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ .

ص: 101

26-سوره حشر (2)

اشاره

بهشتیان رستگارند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ
 لَتَنْظُرَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ * وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ
 فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ * لَا يَسْتَوِي 1 أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ
 الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ . (1)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	خَيْرٌ	خوب - بهتر - بهترین	۱	زَادَ - تَزَوَّدُوا	توشه - توشه برگیرید
۲	اتَّقُونَ	تقوای مرا پیشه کنید	۲	تَقْوَى	پرهیزکاری - خدامداری در تمام رفتار و اعمال
۳	أُولَى الْأَنْبَابِ	صاحبان خرد - خردمندان	۳	أَكْرَمَ	گرامی تر - ارزشمندتر
۴	بَنِي آدَمَ	فرزندان آدم	۴	أَتَقَى	باتقواترین - پرهیزکارترین
۵	يَبَاسٌ	پوشش	۵	يَدَّكُرُونَ	متوجه شوند - پندگیرند
۶	لَعَلَّ	به امید این که	۶	حَقٌّ	شایسته - سزاوار - حق
۷	وَأَنْتُمْ	در حالی که شما	۷	تَقَاتٍ	تقوا داشتن
۸	مُسْلِمُونَ	تسلیم شدگان	۸	لَا تَمُوتُنَّ	نمی رید
			۹	يُعْظَمُ	بزرگ شمارد
۹	قُلُوبٍ	دلها	۱۰	شَعَائِرَ	شعارها - نمادهای دینی

1- (2) . حشر: آیه 1 و 18-20.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اطاعت شود	يُطَاعَ	۱	پس نه (چنین است که مردم می‌پندارند) سوگند به پروردگارت	فَلَا وَرَيْكَ	۱
اجازه	أَذِنَ	۲	نمی‌بایند	لَا يَجِدُوا	۲
ظلم کردند - ستم کردند	ظَلَمُوا	۳	نفرستادیم	مَا أَرْسَلْنَا	۳
آمدند - بیایند	جَاءُوا	۴	هیچ پیامبری را	مِنْ رَسُولٍ	۴
یافتند - می‌یابند	وَجَدُوا	۵	آمزش خواست (بخواهد)	اسْتَعْفَرَ	۵
به حکمیت و داوری بگیرند - داور کنند	يُحْكِمُوا	۶	بسیار توبه پذیر	تَوَّابٍ	۶
مشاجره شد و اختلاف افتاد	شَجَرَ	۷	تا این‌که	حَتَّى	۷
رنجش	حَرْجٍ	۸	تقوا پشمه نمی‌گیرید	لَا تَتَّقُونَ	۸
داوری کردی	فَقَضَيْتَ	۹			
تسلیم شوند - گردن نهند	يُسَلِّمُوا فَسَلِّمًا	۱۰	اطاعت کنید مرا	أَطِيعُونَ	۹
نزاع کردید - دعوا کردید - اختلاف کردید	تَنَازَعْتُمْ	۱۱	صاحبان فرمان	أُولَى الْأَمْرِ	۱۰
بازگردانید	رُدُّوا	۱۲	و اگر که آنها	وَوَلَّوْا أَنَّهُمْ	۱۱

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. اتَّقُوا - فَاسْقُونَ

الف) تقوا پیشه کنید - نافرمانان ب) تقوا پیشه کردند - تبه کاران

2. نَسُوا - أَصْحَاب

الف) فراموش کردند - یاران ب) فراموش کنید - اهل

3. خَبِيرٌ - جَنَّة

الف) دانا - بهشت ب) آگاه - بهشت

4. أَوْلَئِكَ - فَاتَّزُونَ

الف) آنان - رستگاران ب) آنان - رستگار شدند

5. لَا يَسْتَوِي - قَدَّمَتْ

ص: 103

الف) مساوی نیست - پیش افتاد

ب) مساوی نیستند - پیش فرستاد

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

الف) ای کسانی که ایمان آوردید

ب) ای کسانی که ایمان آوردند

2. مَا قَدَّمْتُمْ لِغَدٍ

الف) آن چه پیش فرستاد برای فردا (ی قیامت)

ب) آن چه پیش می فرستد برای قیامت

3. خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

الف) آگاه است به آن چه عمل می کنند

ب) آگاه است به آن چه عمل می کنید

4. فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ

الف) پس از یادشان برد خودشان را

ب) پس فراموش کردند خودشان را

5. أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

الف) آنان تبه کارانند ب) آنان خودشان نافرمانانند

3. عبارات کوتاه زیر را ترجمه کنید:

1. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ 4. أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

2. وَلَتَنْظُرُنَّ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ 5. لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ

3. إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ 6. أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ

ص: 104

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ لَتَنْظُرَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ .

2. وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ .

3. وَ لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ .

4. لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ .

ص: 105

آشنایی با قرآن

سوره حشر

سوره حشر مدنی و دارای 24 آیه و از سوره مسبّحات است.

این سوره به قصه تبعید یهودیان بنی نضیر اشاره دارد. یهودیان بنی نضیر عهد خود با پیامبر صلی الله علیه و آله و مسلمانان را شکستند. منافقان نیز در پیمان شکنی، آنها را تشویق نمودند و وعده یاری و همکاری به آنها دادند ولی هرگز یاریشان نکردند. هفت آیه پایانی سوره، بندگان خدا را به آمادگی برای دیدار خدا فرا می خواند و به ذکر بعضی از اسماء حسنا

الهی می پردازد. نکته جالب این که، سوره با تسبیح برای خدا آغاز می شود سَبِّحَ لِلَّهِ وَ آیه
آخر آن هم تسبیح خداوند است: يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي... .

ص:106

27-سوره حدید(1)

اشاره

مراحل و ادوار خلقت و آفرینش جهان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي
وَ يُمِيتُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَ الظَّاهِرُ وَ الْبَاطِنُ وَ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ * هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ... (1)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اگر تقوا پیشه کنید	إِنْ تَتَّقُوا	۱	قرار می‌دهد	يَجْعَلُ	۱
می‌پوشاند	يُكْفِّرُ	۲	قدرت تمیز و تشخیص (حق از باطل)	فُرْقَانُ	۲
تقوا پیشه کنید	يَتَّقِي	۳	بدبها - زشتی‌ها	بَيِّنَات	۳
محل خروج - محل گشایش	يَخْرُجُ	۴	می‌آموزد	يَعْفِرُ	۴
جایی که - بگونه‌ای که	حَيْثُ	۵	دارای بخشش و لطف	ذُو الْعَفْضِ	۵
حساب نمی‌کند - گمان ندارد	لَا يَحْتَسِبُ	۶	بدانید	إِعْلَمُوا	۶
آسانی	يُسِيرُ	۷	با	مَعَ	۷
قریه‌ها - آبادی‌ها	قُرَى	۸			
تقوا پیشه کردند (کنند)	إِتَّقُوا	۹	اگر	لَوْ	۸
گشودیم (می‌گشاییم)	فَتَحْنَا	۱۰	از	عَنْ	۹

ص: 107

1- (1). حدید: آیه 1-4.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
پند	مَوْعِظَةٌ	۱	(جمع نبی): پیامبران	نَبِیُّونَ - النَّبِیِّینَ	۱
نیستید	لَسْتُمْ	۲	حکم نکرد (حکم نکند)	لَمْ یُحْکَمْ	۲
به پا دارید	تُقِیْمُوا	۳	دادیم	آتَيْنَاهُ	۳
			تصدیق کننده	مُصَدِّقٌ	۴
خریداری کرد	اشْتَرَى	۴	پیشاپیش آن - قبل از آن	بِئْنٍ	۵
وفادارتر	أَوْفَى	۵	بر چیزی (از حقیقت)	یَدِیْهِ	۶
شادمان باشید - بشارت و شادی	اسْتَبْشِرُوا	۶	جان‌هایشان را	عَلَى	۷
معامله - داد و ستد	بِیْع	۷	کارزار می‌کنند - می‌جنگند	شِیْءٍ	۸
معامله کردید - انجام دادید	بَايَعْتُمْ	۸	می‌کشند	أَنْفُسَهُمْ	۹
کام‌یابی - رستگاری	فَوْزٌ	۹	کشته می‌شوند	یُقَاتِلُونَ	۱۰

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. وَیَمِیتُ - یُحِیی

الف) زنده می‌کند - می‌میراند ب) می‌میراند - زنده می‌کند

2. سَتَّه - شَىْءٌ

الف) شش - چیز ب) شش - همه

3. آیام - الذی

الف) دوران - کسی که ب) روزها - کسانی که

4. قَدِير - عَلِيم

الف) توانا - آگاه ب) توانا - دانا

5. خَلَقَ - كُلَّ

الف) آفرینش - همه ب) آفرید - هر (همه)

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

الف) با عزت و کاردان ب) با عزت و دانا

ص: 108

2. مُلْكُ السَّمَاوَاتِ

الف) صاحب آسمان ب) فرمان روای آسمان ها

3. هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ

الف) او ابتدا و پایان است ب) او ابتدای هر پایانی است

4. الَّذِي خَلَقَ

الف) کسی که آفرید ب) هر که آفرید

5. سِتَّةَ أَيَّامٍ

الف) شش دوران ب) شش شبانه روز

3. عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

1. وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ 4. هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ

2. لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ 5. هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ

3. يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ 6. فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ .

2. لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

3. هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ .

4. هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ .

ص: 109

28-سوره حدید(2)

اشاره

خداوند همه جا با ماست

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ ... هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ... وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ* لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ. (1)

جدول کلمه ها

تصویر

۶	لا تُحَرِّمُوا	حرام نشمارید	۶	لَا تَتَّبِعُوا	طلب نکن
۷	أَحَلَّ	حلال کرد	۷	عَفَا	عفو کرد - عفو کند
۸	لَا تَعْتَدُوا	تجاوز نکنید	۸	أَصْلَحَ	اصلاح کرد - اصلاح کند
۹	مُعْتَدِينَ	تجاوزگران	۹	يُوفَى	به تمامی می دهد - کامل می دهد
۱۰	جَزَاءُ سَيِّئَةٍ	سزای بد	۱۰	أُجُور	جمع اجر - پاداش ها

ص: 110

1- (1). حدید: آیه 1-5.

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	حَسَنَةٌ	(پاداش) خوب	۱	أَحْسَنُوا	نیکی کردند
۲	لِدَارِ الْأَخْرَةِ	قطعا سرای آخرت	۲	سَارِعُوا	بشتابید

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. يُحْيِي - مَعَ

الف) زنده می کند - با ب) می میراند - با

2. يُمِيتُ - أَيْنَ مَا

الف) می میراند - هر کجا ب) زنده می کند - هر کجا

3. ظَاهِرٌ - كُنْتُمْ

الف) پنهان (ناپیدا) - باشید ب) پیدا - باشید

4. بَاطِنٌ - أُمُورٌ

الف) ناپیدا - کارها ب) پیدا - کارها

5. سَتَّهٌ - تُرْجَعُ

الف) شش - بازگردانده می شود ب) شش - بازگردانده می شوید

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. هُوَ الَّذِي

الف) با عزت و کاردان ب) با عزت و دانا

2. سِتَّةَ أَيَّامٍ

الف) صاحب آسمان ب) فرمانروای آسمان ها

ص: 111

3. أَيْنَ مَا كُنْتُمْ

الف) او ابتدا و پایان است ب) او ابتدای هر پایانی است

4. بِمَا تَعْمَلُونَ

الف) کسی که آفرید ب) هر که آفرید

5. تُرْجَعُ الْأُمُورُ

الف) شش دوران ب) شش شبانه روز

3. عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

1. هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ 4. وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

2. فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ 5. لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ

3. وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ 6. وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

2. هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ .
3. وَ هُوَ مَعَكُمْ أَيَّنَمَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ .
4. لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ .

ص: 112

29-سوره حديد(3)

اشاره

انفاق در راه خدا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ ... لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ* يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ* آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ. (1)

جدول كلمه ها

تصوير

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
می‌خوانی - خوانندی	قَرَأْتَ	۱	شیطان	شَّيْطَانٍ	۱
پناه مبر	اسْتَعِذْ	۲	متذکر و متوجه شوند	يَتَذَكَّرُوا	۲
رانده شده (از رحمت خدا)	رَجِيمٍ	۳	تلاوت کنند	يَتْلُوا - يَتْلُونَ	۳
خوانده شد - خوانده می‌شود	قُرِي	۴	به امید این‌که	لَعَلَّ	۴
گوش فرا دهید	اسْتَمِعُوا	۵	هنگامی که	إِذَا	۵
سکوت کنید	انصتوا	۶	نازل کردیم - فرو فرستادیم	انزلنا	۶
مورد رحمت قرار گیرید	تُرْحَمُونَ	۷	صاحبان خرد - خردمندان	أُولَئِكَ الْأَلْبَابِ	۷
بخوانید	اقْرءوا	۸	دادیم	آتینا	۸
میسر است - مقدور است	تيسر	۹	آنان	أولئك	۹
تدبیر کنند - بیندیشند	يدبروا	۱۰	ایمان می‌آورند	يؤمنون	۱۰
قرائت - خواندن	تلاوت	۱۱	ناسپاسی کند	يَكْفُر	۱۱

ص: 113

1-1). حدید: آیه 1-7.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
دست نمی‌یابند - نمی‌رسید	لَنْ تَنَالُوا	۱	انفاق می‌کنید	تُنْفِقُونَ	۱
نیکی - نیکوکاری	بَرَّ	۲	انفاق کنید	تَنْفِقُوا	۲
کسب کردید - به دست آوردید	كَسَبْتُمْ	۳	به دست آوردن - طلب کردن - جویا شدن	اِيتَاء	۳
خارج کردیم	اَخْرَجْنَا	۴	رضایت - خشنودی	وَجْه	۴
بشارت بده	بَشِّرْ	۵	ترس	خَوْف	۵
ظلم گردیده نمی‌شوید	لَا تُظْلَمُونَ	۶	غمگین می‌شوند - اندوهگین می‌شوند	يَحْزَنُونَ	۶
اندوخته می‌کنند	يَكْتُمُونَ	۷	به تمامی داده می‌شود - کامل داده می‌شود	يُؤَفَّف	۷

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. آمَنُوا - انْفَقُوا

الف) ایمان آورید - انفاق کنید ب) ایمان آوردند - انفاق کردند

2. نَهَار - أَجْر

الف) روز - پاداش ب) نهرها - کیفر

3. صُدُور - ذَات

الف) سینه - درون ب) سینه ها - درون

4. يُوَلِّج - جَعَلَ

الف) داخل شد - قرار داد ب) داخل کرد - قرار داد

5. مُسْتَخْلَفِينَ - انْفَقُوا

الف) جانشینان - انفاق کردند ب) تخلف کنندگان - انفاق کنید

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. يُوَلِّجُ اللَّيْلَ

الف) داخل شد شب ب) داخل می کند شب را

ص: 114

2. وَ هُوَ عَلِيمٌ

الف) و او داناست ب) و او آگاه است

3. ذَاتِ الصُّدُورِ

الف) درون سینه ها ب) درون سینه ها

4. آمَنُوا بِاللَّهِ

الف) ایمان آوردند به خدا ب) ایمان آورید به خدا

5. فَالَّذِينَ آمَنُوا

الف) پس کسانی که ایمان آوردند ب) پس هر کس ایمان آورد

3. عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

1. يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ 4. وَ أَنْفَقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ

2. وَ هُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ 5. جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ

3. آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ 6. فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ أَنْفَقُوا

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. وَ هُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

2. لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

3. يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ يُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَ هُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

4. آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ أَنْفَقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ

5. فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ أَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

ص: 115

اشاره

گستره بهشت موعود

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ ... سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ . (1)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
دست نمی یابید - نمی رسید	لَنْ تَنَالُوا	۱	نفاق می کنید - انفاق کنید	تُنْفِقُونَ - تُنْفِقُوا	۱
نیکی - نیکوکاری	بِرَّ	۲	به دست آوردن - طلب کردن - جويا شدن	إِيتِغَاء	۲
کسب کردید - به دست آوردید	كَسَبْتُمْ	۳	رضایت - خشنودی	وَجِه	۳
خارج کردیم	أَخْرَجْنَا	۴	ترس	خُوف	۴
به تمامی داده می شود - کامل داده می شود	يُوفَّى	۵	غمگین می شوند - ندوهگین می شوند	يَحْزَنُونَ	۵
ظلم گردیده نمی شوید	لَا تُظَلَمُونَ	۶	بشارت بده	بَشِّرْ	۶
			دردناک	أَلِيم	۷

1-1. حدید: آیه 1-21.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
خیر بده، آگاه کن	تَبَّى	۱	بندگان	عِبَاد	۱
نیست	لَيْسَ	۲	آمرزنده	عَفُور	۲
تسلط	سُلْطَان	۳	پیروی کرد	اتَّبَعَ	۳
اسراف و زیاده‌روی کردند	أَسْرَفُوا	۴	خودشان	أَنْفُسِهِمْ	۴
ناامید نشوید	لَا تَقْنَطُوا	۵	گناهان	ذُنُوبَ	۵
نداستند	لَمْ يَعْلَمُوا	۶	بسیار توبه پذیر	تَوَّابٍ	۶
آیا نمی‌دانند	أَلَمْ يَعْلَمُوا		زمانی که - هنگامی که	إِذَا	۷
قبول می‌کند	يَقْبَلُ	۷	نزدیک	قَرِيبٍ	۸
سؤال کرد - پرسید	سَأَلَ	۸	از من	عَنِّي	۹
اجابت می‌کنم - پاسخ می‌دهم	أُجِيبُ	۹	بگو	قُلْ	۱۰
خواسته دعا کننده را	دَعْوَةَ الدَّاعِ	۱۰			
خواند مرا (دعائی)	دَعَانِ	۱۱			

پرسش‌ها

1. گزینه صحیح را علامت بزنی:

1. عَرْضٌ - سَمَاءٌ - فَضْلٌ

الف) زمین - آسمان - بخشش ب) وسعت - آسمان - بخشش

2. مَنْ - رُسُلٌ - مَغْفِرَةٌ

الف) هر کس را - پیامبران - آموزش

ب) از - پیامبر - آموزش

3. ذُو - عَظِيم - يَشَاء

الف) صاحب - بزرگ - بخوهد ب) دارا - بزرگ - خواست

4. سَابِقُوا - اَعِدَّتْ - يُؤْتِي

ص: 117

الف) سبقت گرفتند - آماده کرد - می دهد

ب) بشتابید - آماده گشته - می دهد

5. اِلَى - جَنَّة - اَلَّذِينَ

الف) بر - جن - کسانی که ب) به سوی - بهشت - کسانی که

2. گزینه صحیح را علامت بزنید:

1. اِلَى مَغْفِرَةٍ

الف) به سوی آمرزشی ب) برای آمرزش

2. وَ جَنَّةٍ عَرْضُهَا

الف) و بهشتی که وسعتش ب) و بهشتی که سرزمینش

3. كَعْرَضِ السَّمَاءِ

الف) مانند زمین و آسمان ب) مانند وسعت آسمان

4. لِلَّذِينَ آمَنُوا

الف) برای کسانی که ایمان آوردند ب) کسانی که ایمان آوردند

5. ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ

الف) این لطف خداست ب) آن بخشش تو است

3. عبارات کوتاه زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

1. سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ 4. أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ

2. مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ 5. ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ

3. عَرَضُهَا كَعْرَضِ السَّمَاءِ 6. يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ

4. عبارات و آیات قرآنی زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ .

ص:118

2. آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ .

3. فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ .

4. سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ .

5. أَعَدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَلِكُمْ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ .

ص: 119

آشنایی با قرآن

سوره حدید

سوره حدید مدنی و از سُوْرَ مُسَبِّحَاتِ و دارای 29 آیه است.

این سوره بر تشویق مؤمنان به انفاق در راه خدا تأکید دارد و صدقه دادن را قرض دادن به خدا تعبیر می کند و این انفاق را از نتایج تقوا و ایمان به پیامبر صلی الله علیه و آله دانسته و وعده داده است که پیامد انفاق، آمرزش گناهان و بهره مندی از رحمت الهی و نورانی شدن انسان می باشد.

در فضیلت این سوره ابی بن کعب از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

«هر کس سوره حدید را بخواند نام او در زمره مؤمنان (واقعی) به خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله ثبت می شود».

از امام محمدباقر علیه السلام نقل شده است: «هر کس همه مُسَبِّحَاتِ را قبل از خواب بخواند، پیش از مرگ خود حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف را درک خواهد کرد و وقتی بمیرد همسایه پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله خواهد بود».

ص: 120

مشخصات کتاب

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن. جلد 2

سرشناسه: ملک احمدی، علی بمان، 1331 -

عنوان و نام پدید آور: آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن / علی بمان ملک احمدی.

مشخصات نشر: قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، 1392.

مشخصات ظاهری: 6 ج.: جدول.

فروست: پژوهشگاه بین المللی المصطفی؛ 110.

شابک: دوره: 7-421-195-964-978 ؛ 55000 ریال: ج.1: 1-195-964-978-

6-415 ؛ 55000 ریال: ج.2: 2-195-964-978-416-3 ؛ 60000 ریال: ج.3: 3-978-

0-417-195-964-978 ؛ 60000 ریال: ج.4: 4-195-964-978-418-7 ؛ 60000 ریال:

ج.5: 5-195-964-978-419-4 ؛ 60000 ریال: ج.6: 6-195-964-978-420-0

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: ج.2-6 (چاپ اول: 1392).

یادداشت: ج.1-5 (چاپ دوم: 1393) (فیپا).

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزشی

موضوع:قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع:قرآن -- ترجمه -- راهنمای آموزشی

شناسه افزوده:جامعه المصطفی(ص) العالمیه. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی(ص)

رده بندی کنگره:BP65/2/م8735 1392

رده بندی دیویی:107/297

شماره کتابشناسی ملی:2354272

ص:1

اشاره

ص:2

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن

علی بمان ملک احمدی

ص:3

ص:4

سخن ناشر

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش ها و پدید آمدن دانش های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ گویی به آن ایجاد رشته های تحصیلی جدید و تربیت چهره های متخصص را ضروری می نماید. از این رو کتاب های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی ها تألیف شود.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه مندان به این مباحث، با اندیشه های بلند و ارزش های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می شود و گاه در نگارش بحث های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن ها و شیوه های آموزشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

ص:5

در این بستر، حوزه های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی اند.

«جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را

سرلوحه تلاش قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله» با قدردانی و سپاس از فاضل ارجمند جناب آقای علی بمان ملک احمدی مؤلف کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن و تمام عزیزانی که در تولید این اثر همیاری و همفکری داشته اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می کند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله

ص:6

مقدمه پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله

حقیقت مداری اصیل ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است.

داستان پر رمز و راز حقیقت جویی بشر، سرشار از هنرنمایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پای بندی به حقیقت بی منتها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته اند و در این میان، چه درخندگی چشم نوازی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافتمند و فخیم دانسته و از باب تا محراب، کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می نمایاند و در مکتب آن، جز اولوالعلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دست یابی به گنجینه های حکمت نیست.

علم برخاسته از وجدان پاک و عقل سلیم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی آورد، و هم جامعه را سمت و سویی سعادت‌مندانه بخشیده و آن را به جامعه ای متمدن و پیشرو متحول می کند. بی توجهی یا کوتاه فکری است اگر فرد و جامعه ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی

ص:7

مادی و معنوی باشد، اما آن را در صراطی غیر از حقیقت طلبی، علم اندوزی و حکمت مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی سازی کلمه الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن های پوشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقاهتی در اداره حکومت و نظریه مترقی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت ها و مأموریت های حوزه های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیر و مراد خود خمینی کبیر رحمه الله، در صحنه حاضر شده و با تأکید بر اهمیت و فوریت این حرکت فراگیر و بی وقفه، همه توانمندی ها و اراده ها را جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه های میان بر و دانش افزا راهبری و رصد می کنند.

جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه، نمادی درخشان از این رسالت جهانی و همت بین المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان، مربیان و مدیران پارسا، متعهد و زمان شناس را بر دوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و معارف بلند و تابناک مکتب اهل بیت علیهم السلام جامه تحقق می پوشاند.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله نیز که مهم ترین و گسترده ترین مجموعه پژوهشی المصطفی صلی الله علیه و آله است، بومی سازی و بازتولید اندیشه دینی معاصر، متناسب

ص: 8

با نیازها و اقتضائات عرصه بین الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق های جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ گویی به مسائل و شبهات فکری و معرفتی مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک درسی، به ویژه با رویکرد اسلامی سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت های سازمانی المصطفی صلی الله علیه و آله را از جمله مأموریت ها و تکالیف خود می داند.

اثر علمی پیش روی نیز که به همت مؤلف محترم جناب آقای علی بمان ملک احمدی به عنوان کتاب کمک آموزشی برای رشته معارف اسلامی تهیه و تدوین شده است، در چارچوب همین اهداف و برنامه های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجی های صورت گرفته، تدوین و برای استفاده خوانندگان محترم تقدیم شده است.

در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش های خالصانه مولف محترم، از کلیه دست اندرکاران محترم آماده سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به ویژه همکاران محترم مرکز بین المللی نشر و ترجمه المصطفی صلی الله علیه و آله و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و انتشار آن نقش داشته اند، قدردانی و تشکر نمایم و از خداوند متعال برای ایشان و همه خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت نمایم.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله

ص:9

ص:10

فهرست

1. سوره حمد و بخشی از نماز 13

2. سوره توحید 17

3. سلام نماز 20

4. سوره رحمن (1) 23

5. سوره رحمن (2) 26

6. سوره فتح (1) 30

7. سوره فتح (2) 33
8. سوره فتح (3) 37
9. سوره جاثیه (1) 41
10. سوره جاثیه (2) 45
11. سوره دخان (1) 50
12. سوره دخان (2) 54
13. سوره زخرف (1) 59
14. سوره زخرف (2) 62
15. سوره شوری (1) 67
16. سوره شوری (2) 71
17. سوره فصلت (1) 76
18. سوره فصلت (2) 79
19. سوره یس (1) 84
20. سوره یس (2) 88

21. سوره فاطر(1) 94

22. سوره فاطر(2) 98

23. سوره احزاب(1) 103

24. سوره احزاب(2) 107

25. سوره لقمان(1) 112

26. سوره لقمان(2) 116

27. سوره لقمان(3) 120

28. سوره عنکبوت(1) 125

29. سوره عنکبوت(2) 129

30. سوره عنکبوت(3) 133

ص: 12

1- سوره حمد و بخشی از نماز

اشاره

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ .

به نام... بخشنده...-... برای... (که) پروردگار... است...-... مهربان.

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ * إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ * اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ .

... روز... - فقط تو را... و... به کمک می گیریم -... ما را... راست.

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

... کسانی که... بر... به جز... بر... و نه...

بخشی از اذکار نماز

1. سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ

... پروردگار بلندمرتبه من و...

2. سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ

پاک و بی عیب است... و ستایش او را.

ص:13

3. سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ

... خداوند و... برای... و نیست... جز... و خدا... است.

4. أَشْهَدُ أَنْ لَا (أِلَهَ إِلَّا) اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

... این که... خدایی... الله... نیست... برایش

5. وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

و گواهی می دهیم... محمد صلی الله علیه و آله... او و... او است.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	شَهْرٌ	ماه	۱	بَصَائِرٌ	بصیرت‌ها - بینش‌ها
۲	بَيِّنَاتٍ	دلایل روشن	۲	أَبْصَرَ	چشم گشود - بینا شد
۳	هُدًى	هدایت	۳	عَمِيَ	چشم پوشید - کور شد
۴	فُرْقَانٍ	جدا کننده حق از باطل	۴	حَفِیْظٌ	حافظ، نگهبان
۵	خُرُوجٍ	خارج کنی	۵	بَيِّنٌ	روشنگر - بیان کننده
۶	إِذْنٍ	اجازه	۶	مُسْلِمِينَ	جمع مُسلم - مسلمانان
۷	عَزِيزٍ	همیشه پیروز	۷	أَفْوَمٌ	استوارتر - استوارترین
۸	حَمِيدٍ	ستوده			
۹	لِتَنْفِيسِهِ	به نفع خود اوست - علیها: به ضرر اوست			
۱۰	إِلَّيَّيْ	برای آنچه که (آینی که)			
۱۱	يُبَشِّرُ	بشارت می دهد			

ص: 14

پرسش ها

1. معنای کلمات جدول را از یکدیگر سؤال کنید.

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. اکبر - اعلی

الف) بزرگ تر - بلند ب) بزرگ تر - بلند پایه تر

2. أنَّ - ی

الف) این که - من ب) قطعاً - تو

3. سبحان - عظیم

الف) پاک است - بزرگ ب) پاکی تو - بزرگ تر

4. اشهد - عبد

الف) گواه - بنده ب) گواهی می دهم - بنده

5. شریک - وحده

الف) حتماً - یک ب) همتا - به تنهایی

3. ترکیب های زیر را مانند نمونه داده شده کامل کنید.

4. ترجمه سوره حمد را در متن درس با دقت کامل کنید.

5. ترجمه پنج عبارت جدید از نماز را در متن درس کامل کنید.

ص:15

انس با قرآن در خانه

(1)

1. به منظور بهره مندی از ثواب و پاداش الهی سعی کنید آن چه از فهم نماز فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. عبارات زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه کنید:

– سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وَ بِحَمْدِهِ

...

– سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَ بِحَمْدِهِ

...

– سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ

...

– أَشْهَدُ أَلَّا (أَنْ قَدَّسَ سِرَّهُ لَا) إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

...

– وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

...

ص: 16

1- (1). در صورت داشتن وقت لازم، مانعی ندارد که این تمرین هم در کلاس انجام شود.

2-سوره توحید

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ - لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ.

به... خداوند... مهربان... او... یگانه است - خدای... است... و زاییده نشده و... برای او... کسی (فردی).

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ.

خدایا... بر... و خاندان...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
طلب کن - بجوی	إِبْتِغ	۱	امر می‌کند - فرمان می‌دهد	يَأْمُر	۱
فراموش نکن	لَا تَنْسَ	۲	عدالت - دادگری	عَدْل	۲
بهره	نَصِيب	۳	نیکی کردن	إِحْسَان	۳
نیکی کردید (کنید)	أَحْسَنْتُمْ	۴	پرداختن - بخشش	أَيْتَاء	۴
بدی کردید (کنید)	أَسَأْتُمْ	۵	خویشان	ذِي الْقُرْبَى	۵
می‌پوشاند	لَا يَرْحُقُ	۶	داد	أَتَى	۶
تیرگی - سیاهی	قَتْرَة	۷	زیادی	زِيَادَة	۷
خواری	ذِلَّة	۸	بهتر - نیکوتر	حُسْنَى	۸
بدی کردند	أَسَاءُوا	۹	اجابت کردند - پاسخ دادند	إِسْتَجَابُوا	۹

ص: 17

تصویر

رسید	أَصَاب	۱۰	اعمال زشت	فَحْشَاء	۱۰
جراحت - شکست	قَرَح	۱۱	بد	مُنْكَر	۱۱

پرسش‌ها

به کمک هم گروه خود و با مشورت با هم به پرسش های زیر با دقت پاسخ دهید.

1. معنای کلمات جدول را از یکدیگر سؤال کنید.

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. لَمْ یَلِدْ - قُل

الف) زاییده نشده - گفت ب) نزاییده - بگو

2. لَمْ یُولَدْ - هُوَ

الف) زاییده نشده - او ب) نزاییده - تو

3. لَمْ یَكُنْ - صَمَدٌ

الف) نمی باشد - بی نیاز ب) می باشد - مهربان

4. كُفُّواْ - عَلٰی

الف) همتا - برای ب) همتا - بر

5. اَللّٰهُمَّ - اَل

الف) خدایا - خاندان ب) خدای آنها - فرزند

3. ترکیب های زیر را مانند نمونه داده شده کامل کنید.

4. ترجمه سوره توحید و صلوات را کامل کنید.

5. ترجمه عبارات زیر را به صورت کلمه به کلمه در زیر هر یک بنویسید.

1. قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ 4. وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

...

2. اللَّهُ الصَّمَدُ 5. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

...

3. لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ

...

انسی با قرآن در خانه

زیر کلماتی که معنای آن را می دانید خط بکشید:

- السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

- السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ.

- السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

ص: 19

3-سلام نماز

اشاره

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

... بر... ای... و... خدا و... او.

السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ.

درود... ما و... بندگان... خداوند.

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

... بر... و رحمت... و برکات...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
شیطان‌ها	شَّيَاطِينَ	۱	قرار دادیم	جَعَلْنَا	۱

ص: 20

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نازل کردیم - فرو فرستادیم	نَزَّلْنَا	۱	قطعاً ما خوردمان	إِنَّا نَحْنُ	۱
حفظ کننده‌گان	حَافِظُونَ	۲	قرآن	الذِّكْرُ	۲
تدبیر نمی‌کنند - نمی‌اندیشید	لَا يَتَدَبَّرُونَ	۳	قطعاً حفظ کننده‌ایم	لِحَافِظُونَ	۳
جمع شود (شوند)	اجْتَمَعَتِ	۴	اگر	لَوْ	۴
پشتیبان	ظَهْرٍ	۵	می‌یافتید	وَجَدُوا	۵
بیاورید	فَأْتُوا بِ	۶			
بخوانید - دعوت کنید	ادْعُوا	۷	انسان	إِنْسُ	۶
گواهان - شاهدان	شُهَدَاءَ	۸	جَنِّان	جِنِّ	۷
انجام ندادید	لَمْ تَفْعَلُوا	۹	می‌آید می‌آیند	يَأْتِي يَأْتُونَ	۸
هرگز انجام نمی‌دهید - نخواهید داد	لَنْ تَفْعَلُوا	۱۰			
آتش گیره - همیزم	وَقُودُ	۱۱	می‌آورند	يَأْتُونَ بِ	۹
سنگ‌ها	حِجَارَةً، جمع حَجَرٍ	۱۲	این‌که بیاورند	أَنْ يَأْتُوا	۱۰

پرسش‌ها

1. معنای کلمات جدول را از یکدیگر سؤال کنید.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. نَبِيٌّ - عِبَاد

الف) پیامبر - بنده ب) پیامبر - بندگان

2. صالحین - برکات

الف) شایستگان - برکت ها ب) شایسته - برکت

3. أُيُّهَا - عَلِي

الف) اِي - بَرَب) اِي - بَرَاي

4. رَحْمَه - كُمْ

الف) رَحْمَت - اَنهَاب) رَحْمَت - شَمَا

5. سَلَام - نَا

الف) دَرُود - شَمَا ب) دَرُود - مَا

3. ترکیب های زیر را مانند نمونه داده شده کامل کنید.

كُم | عَلَيكُم: بَر شَمَا

هَم |

عَلَيْكَ |

نَا |

ه |

ص: 21

4. ترجمه عبارات متن درس (سلام نماز) را با دقت کامل کنید.

5. عبارات زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه کنید.

1. السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

...

2. السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ.

...

3. السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

...

4. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ.

...

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با مشورت یکی از اعضای خانواده، کلمه به کلمه ترجمه کنید.

- الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

...

- قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ .

...

– و أشهد أن محمدا عبده و رسوله

...

– سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ

...

ص: 22

4-سوره رحمن(1)

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام... بخشنده...

الرَّحْمَنُ * عَلَّمَ الْقُرْآنَ * خَلَقَ الْإِنْسَانَ * عَلَّمَهُ الْبَيَانَ . (1)

(خدای)... تعلیم داد... را آفرید... را... او را...

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ . (2)

پس به... نعمت های... تان را...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
امیدوارانه - امید	طَمَعاً	۱	انفاق کنید	أَنْفَقُوا	۱
آمد - آورد	جاءَ جاءَ بـ	۲	نیفکنید	لَا تُلْقُوا	۲
تصدیق کرد	صَدَّقَ	۳	فساد نکنید	لَا تَفْسُدُوا	۳
دو طرف	طَرَفَيَّ (طرفین)	۴	بخوانید	أَدْعُوا	۴
نزدیک‌ها - اوائل	زُلْفَاءَ	۵	ترسان - بیم	خَوْفاً	۵
از بین می‌برند	يُذْهِبُنَ	۶	نزدیک	قَرِيبَ	۶
ضایع نمی‌کند - از بین نمی‌برد	لَا يُضِيعُ	۷	می‌خواهند	يَشَاءُونَ	۷
هدایت می‌کنیم	نُهْدِي	۸	به پادار	أَقِمِ	۸

ص: 23

1- (1). رحمن: آیه 1-4.

2- (2). رحمن: آیه 13 و 16.

تصویر

بیم می دهد	يُنذِرُ	۹	یادآوری است برای پندگیرندگان	ذکری لِلذَّاكِرِينَ	۹
چشمه سارها	عَيُون	۱۰	راهها	سُبُل	۱۰
گیرندگان	ءَاخِذِينَ	۱۱	بشارت	بُشْرَى	۱۱

پرسش ها

1. معنای کلمات جدول را با پرسش از یکدیگر فراگیرید.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. عَلَّمَ - خَلَقَ

الف) آموزش داد - آفرید ب) خلق می کند - تعلیم می دهد

2. بَيَّان - انسان

الف) شایستگان - برکت ها ب) سخن گفتن - بشر

3. آلاء - كُما

الف) نعمت - شما ب) نعمت ها - شما دو نفر

4. أَيّْ - رَحْمَان

الف) کدام - بخشنده ب) یا - مهربان

5. تَكْذِبَانَ - عَلَّمَ

الف) تکذیب می کنید - تعلیم داد ب) دروغ می گوئید - فراگرفت

3. ترکیب های زیر را مشابه نمونه داده شده کامل کنید.

ص:24

4. ترجمه متن درس (آیات 1 تا 4 و 13 سوره الرحمن) را کلمه به کلمه کامل کنید.

5. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

1. بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ * اَلرَّحْمٰنُ عَلَّمَ الْقُرْآنَ .

...

2. خَلَقَ الْاِنْسَانَ عَلَّمَهُ الْبِیَانَ .

...

3. فَبِآیِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ .

...

4. اِیَّاكَ نَعْبُدُ وَاِیَّاكَ نَسْتَعِیْنُ .

...

انسی با قرآن در خانه

به کمک یکی از اعضای خانواده خود عبارات قرآنی زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید.

- اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ .

- صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ .

- لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ* وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ .

- سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ

- السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

ص: 25

5-سوره رحمن (2)

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ* عَلَّمَ الْقُرْآنَ* خَلَقَ الْإِنْسَانَ* عَلَّمَهُ الْبَيَانَ* الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ . (1)

به... خداوند... مهربان- (خدای)... تعلیم داد... را خلق کرد... را... به او... را خورشید و...

حساب شده (در گردشند)

... فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ . (2)

... کدام... پروردگارتان را...

... هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ * فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ . (3)

... پاداش ... جز ... است پس ... نعمت های ... تکذیب می کنید.

ص: 26

1- (1) . رحمن: آیه 1-5.

2- (2) . رحمن: آیه 13 و 16.

3- (3) . رحمن: آیه 60 و 61.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
امیدوارانه - امید	ظَمَعًا	۱	نفاق کنید	أَنْفَقُوا	۱
آمد - آورد	جاء - جاء بـ	۲	نیفکنید	لَا تُلْقُوا	۲
تصدیق کرد	صَدَّقَ	۳	فساد نکنید	لَا تُفْسِدُوا	۳
دو طرف	طَرَفَ (طرفین)	۴	بخونید	أَدْعُوا	۴
نزدیک ها - اوایل	زُلْفًا	۵	ترسان - بیم	خَوْفًا	۵
ز بین می برند	يُذْهِبِ	۶	نزدیک	قَرِيبَ	۶
ضایع نمی کند - از بین نمی برد	لَا يُضِيعَ	۷	می خواهند	يَشَاءُونَ	۷
هدایت می کنیم	نَهْدِي	۸	به پادار	أَقِمَ	۸

پرسش ها

1. معنای کلمات جدول را با پرسش از یکدیگر فراگیرید.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. هَل - قَمَر

الف) آیا - خورشید ب) آیا - ماه

2. شَمْس - آلاء

الف) خورشید - نعمت ها ب) ماه - نعمت

3. احسان - بیان

الف) نیکی کردن - سخن گفتن ب) نیک - سخن

4. جَزَاء - أَىُّ

الف) پاداش - آیا ب) پاداش - کدام

ص: 27

5. حُسْبَان - عَلَّمَ

الف) باحساب - یاد داد ب) حساب شده - فراگرفت

3. ترکیب های زیر را مشابه نمونه داده شده کامل کنید.

4. ترجمه عبارات متن درس را با دقت کامل کنید.

5. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

1. عَلَّمَ الْقُرْآنَ * خَلَقَ الْإِنْسَانَ .

2. عَلَّمَهُ الْبَيَانَ * الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ .

3. فَبَأَى آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ .

4. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ .

انسی با قرآن در خانه

به کمک یکی از اعضای خانواده، عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

- مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ * وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ .

- اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ .

- غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

- أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ .

- السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ .

ص: 28

آشنایی با قرآن

سوره رحمن

سوره رحمن مکی و دارای 78 آیه می باشد.

خداوند در این سوره به آفرینش جهان، آسمان و زمین، خشکی و دریا، انسان ها و جنیان و نظم موجود در هستی اشاره کرده و فرموده است که تمام هستی در خدمت جن و انس قرار داده شده تا از آن بهره بگیرند. در این سوره در عالم دنیا و آخرت و زندگی دنیوی و اخروی ویژگی های هر یک را بیان کرده است. زندگی دنیا فناپذیر و اهل آن نابودشدنی هستند و زندگی آخرت پایدار و دائمی است و خوشبختی و بدبختی انسان ها در آن جا به خوبی شفاف و روشن خواهد شد. از این سوره استفاده می شود که هستی چه دنیایش و چه آخرتش یک نظام به هم پیوسته اند و هر یک مکمل دیگری است و هر چه در دنیا و آخرت است از نعمت های خداوند است به همین جهت در 31 موضع از این سوره جمله فَبَآئِ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ؛ (ای جن و انس) پس کدامین از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟ آمده است.

در روایات از اهل بیت علیهم السلام نقل شده است که فرموده اند: پس از خواندن آیه فَبَآئِ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ بگویند: «لَا بَشِيءَ مِنْ آلَائِكَ رَبَّ اكْذِبْ وَ رَبَّ صَلَّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ»؛ پروردگارا! هیچ یک از نعمت هایت را تکذیب نمی کنیم، پروردگارا! بر محمد و خاندان محمد درود فرست.

در فضیلت این سوره امام موسی بن جعفر علیه السلام از پدراناش و آنان از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل کرده اند: «برای هر چیزی عروسی است و عروس قرآن سوره الرحمن است».

اشاره

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ * اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِیْنًا . (1)

...-... ما... برای تو... آشکاری.

لِيَغْفِرَ لَكَ اللّٰهُ ... وَ يُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُّسْتَقِیْمًا . (2)

تا... خداوند... و... نعمتش را... تو و... تو را به... راست.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
گفتیم	قُلْنَا	۱	هنگامی که - زمانی که	اِذْ	۱

ص:30

1- (1) . فتح: آیه 1.

2- (2) . فتح: آیه 2.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
دادگری	عَدِلْ	۱	امر می‌کند	يَأْمُرُ	۱
خوبشاوند	ذِي الْقُرْبَىٰ	۲	نیکی کردن	إِحْسَانٍ	۲
ستم - تجاوز	بَغْيٍ	۳	بخشش - دادن	إِيْتَاءٍ	۳
باشید	كُونُوا	۴	باز می‌دارد	يَنْهَى	۴
به پادارندگان - قیام کنندگان	قَوَّامِينَ	۵	عمل زشت	فَحْشَاءٍ	۵
دادگری کنید - عدالت کنید	اعْدِلُوا	۶	ناپسند	مُنْكَرٍ	۶
نزدیکتر	أَقْرَبُ	۷	گواهان	شُهَدَاءَ	۷
مأمور هستم	أَمْرًا	۸	انصاف - داد - عدالت	قِسْطٍ	۸
عدالت نمایم - دادگری نمایم	اعْدِلْ	۹	ایمان آوردم	آمَنْتُ	۹
ادا کنید - برگردانید	تَوَدُّوا	۱۰	داوری کردن	تَحْكُمُ، تَحْكُمُونَ، أَنْ تَحْكُمُوا	۱۰
امانت‌ها	امَانَاتٍ	۱۱	به‌پا دارند	قَانِمٍ	۱۱

پرسش‌ها

1. معنای کلمه‌های جدول را با پرسش از یکدیگر و تکرار فراگیرید.

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. فَتَحَ - فَتَحْنَا

الف) پیروز - پیروز شدیم ب) پیروزی - پیروزی بخشیدیم

2. يَغْفِرُ - يَهْدِي

الف) می آموزد - هدایت می کند ب) آموزش - هدایت

3. علی - مبین

الف) بر - روشنگر ب) بر - آشکارا

4. یَتِمَّ - فَتَحْنَا

الف) کامل می کند - پیروزی بخشیدیم ب) تمام شد - پیروز شد بر ما

5. إِنَّ - نَا

الف) این که - من ب) قطعاً - ما

3. ترکیب های زیر را مشابه نمونه داده شده کامل کنید.

ص: 31

4. ترجمه عبارات درس (آیات 1 و 2 سوره فتح) را کامل کنید.

5. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید.

1. إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا .

2. لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ .

3. وَ يُتِمِّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ .

4. وَ يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا .

با همکاری یکی از اعضای خانواده، عبارات زیر را ترجمه کنید.

– قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ .

– الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

– وَ أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ .

– السَّلَامُ عَلَيْنَا وَ عَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ .

– الرَّحْمَنُ * عَلَّمَ الْقُرْآنَ * خَلَقَ الْإِنْسَانَ * عَلَّمَهُ الْبَيَانَ .

ص: 32

7-سوره فتح(2)

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا * لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَ مَا تَأَخَّرَ وَ يُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا . (1)

...-... ما... برای تو... آشکاری. تا... خداوند... و... نعمتش را... تو و... تو را به... راست.

وَ لِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا . (2)

و برای... لشکریان... و... و می باشد... دانایی... تا... مردان مؤمن و... را.

لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ (3)

برای این که (تا)... مردان مؤمن و... در بهشت هایی.

ص:33

1- (1). فتح: آیه 1 و 2.

2- (2). فتح: آیه 7.

3- (3). فتح: آیه 5.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اعتنا نمی‌کند - توجه نمی‌کند	مَایَعِبُوا	۱	دعوت خواننده را - دعوت کننده را	دَعْوَةُ الدَّاعِ	۱
پس باید اجابت کنند	فَلْيَسْتَجِيبُوا	۲	خواند مرا - می‌خواند مرا	دَعَانِ	۲
و باید ایمان آورند	وَلْيُؤْمِنُوا	۳	ضرر - زیان	صَّرَّ	۳
رشد یابند - رشد می‌یابند	يَرشُدُونَ	۴	لمس کرد - رسید	مَسَّ	۴
بخشید	وَهَبَ	۵	پهلوی	جَنَّبَ	۵
پیری	كَبَّرَ	۶	پهلوان	جُنُوبَ	۶
بامدادان - صبح	عَدْوَةَ	۷	ایستاده	قَائِمَ	۷
شامگاهان - شام - شب	عَشِيَّ	۸	نشسته	قَاعِدَ (قَعُودَ)	۸

پرسش‌ها

1. معنای کلمه‌ها جدول را با چند بار پرسیدن از یکدیگر فراگیرید.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. جنود - مؤمنین

الف) لشکر - زنان مؤمن ب) لشکریان - مردان مؤمن

2. يَغْفِرُ - يَدْخُلُ

الف) می‌آمزد - داخل می‌کند ب) می‌بخشد - داخل می‌شود

3. عَلِيمٌ - حَكِيمٌ

الف) دانا - کاردان ب) آگاه - دانا

4. جنّات - کان

الف) بهشت - بود ب) بهشت ها - می باشد

ص: 34

5. مؤمنات - یهدی

الف) زنان مؤمن - هدایت ب) زنان مؤمن - هدایت می کند

3. ترجمه آیات متن درس را کامل کنید.

4. عبارات قرآنی را کلمه به کلمه ترجمه کنید.

1. إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا .

2. وَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ .

3. وَ يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا .

4. وَ لِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ .

5. وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا .

6. لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ .

انسی با قرآن در خانه

به کمک و مشورت یکی از اعضای خانواده خود ترجمه عبارات زیر را کامل کنید.

– اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ .

هدایت کن... به... راست. کسانی که... بر

– لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا .

... و زاییده نشده... برای او... فردی (کسی).

– سبحان الله و الحمد لله و لا إله إلا الله و الله أكبر

... است خداوند و... برای... و نیست... جز... و... بزرگ تر است (از آن چه ما فکر می کنیم).

ص: 35

4. سبحان ربِّ العظیم و بحمده

منزه و پاک است... بزرگ من و... او را.

5. سبحان ربِّ الأعلی و بحمده

... پروردگار بلند مرتبه... و ستایش.

6. السلام علیک ایها النبی و رحمه الله و برکاته

... بر... ای... و رحمت... و... او (بر تو باد).

ص: 36

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا * لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَ مَا تَأَخَّرَ وَ يُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا .

قطعاً... پیروزی بخشیدیم... پیروزی... تا... تو را... آن چه را که... از... تو... در آینده متهم خواهی شد... نعمتش... و هدایت کند... به راه...

وَ لِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا * لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا . (1)

و برای... لشکریان... و... و می باشد... دانای... تا... مردان مؤمن و... در... جاری است... زیر آنها... جاودانند... آنها.

ص:37

1- (1). فتح: آیه 7 و 5.

جدول کلمه ها

تصویر

گشودیم - برطرف کردیم	گَشَفْنَا	۹	می خواند - نخواند	یدعوا - لم يَدْعُ	۹
(می گذرد) - گذشت - رفت	مَرَّ	۱۰	راست دارید - وادارید - متوجه کنید	أَقِيمُوا	۱۰

پرسش ها

1. با پرسش از یکدیگر، معنای کلمات جدول را مرور کنید.

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. تَجْرِي - يَهْدِي

الف) جاری است - هدایت می کند ب) جاری شد - هدایت کرد

2. انهار - جنود

الف) رودها - لشگریان ب) نهرها - سپاه

3. خالدین - ذَنب

الف) جاودان - گناهان ب) جاویدان - گناه

4. تَحْت - كَان

الف) بالا - بود ب) زیر - می باشد

5. یَدْخُلُ - یَتِمُّ

الف) داخل می کند - کامل می کند ب) داخل می شود - کامل می شود

ص: 38

3. ترکیب های زیر را کامل کنید:

4. ترجمه عبارات درس را کامل کنید.

5. عبارات قرآنی زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. وَ یَتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَیْكَ وَ یَهْدِیْكَ صِرَاطًا مُسْتَقِیْمًا .

2. وَ لِلّٰهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِیْمًا حَكِیْمًا .

3. لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ .

4. تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا .

انس با قرآن در خانه

با همکاری و مشورت یکی از اعضای خانواده خود ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

- هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ .

آیا... احسان و نیکی کردن... است؟

- فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ .

پس... نعمت های... تان را...

– إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا .

ما... برای... پیروزی...

– قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ .

بگو... به... مردم. فرمانروای... خدای...

ص: 39

آشنایی با قرآن

سوره فتح

سوره فتح مدنی و دارای 29 آیه است.

این سوره به دنبال صلح حدیبیه بر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نازل شد. در این سوره خداوند بر پیامبر منت می نهد و صلح او را فتح می نامد و همراهان آن حضرت را مدح می کند. به مؤمنان و کسانی که عمل صالح انجام می دهند وعده های زیبایی می دهد.

آری این صلح مقدمه فتحی بزرگ گردید؛ مثل ورود فاتحانه رسول خدا با بیش از ده هزار سرباز فداکار به مکه و تحقق رؤیای صادق پیامبر صلی الله علیه و آله که در آیات پایانی همین سوره به آن اشاره شده است.

ابی بن کعب در فضیلت تلاوت این سوره از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل کرده که فرمود:

«هر کس این سوره را بخواند مانند کسی است که همراه حضرت محمد صلی الله علیه و آله شاهد فتح مکه بوده است.»

در روایتی از امام صادق علیه السلام نقل شده است که فرمود: «کسی که به قرائت سوره فتح عادت کند، روز قیامت منادی آن گونه که همه بشنوند او را ندا می دهد که: تو از بندگان مخلص منی! او را به بندگان شایسته من ملحق کنید و در بهشت های پر نعمت جای دهید و به او شراب معطر سر به مهر بنوشانید.»

ص: 40

9-سوره جاثیه (1)

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم * تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ * إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ . (1)

... کتاب آسمانی (قرآن) از سوی ... همیشه پیروز... قطعاً... و... حتماً... برای افراد با ایمان.

... وَ اِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ تَصْرِيْفِ الرِّيَّاحِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ .

و شب و... و آن چه... خدا... آسمان... روزی پس... به وسیله... زمین را... مرگش و... بادها...
برای... که می اندیشند.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
عناء نمی کند - توجه نمی کند	مَا يَعْبُونَ	۱	دعوت خواننده را - دعوت کننده را	دَعْوَةَ الدَّاعِ	۱
پس باید اجابت کنند	فَلْيَسْتَجِيبُوا	۲	خواند مرا - می خواند مرا	دَعَانِ	۲
و باید ایمان آورند	وَلْيُؤْمِنُوا	۳	ضرر - زبان	ضَرَّرَ	۳
رشد یابند - رشد می یابند	يَرْشُدُونَ	۴	لمس کرد - رسید	مَسَّ	۴
بخشید	وَهَبَ	۵	پهلوی	جَنَّبَ	۵
پیری	كَبَّرَ	۶	یستاده	قَائِمٌ	۶
بامدادان - صبح	عَدْوَةٌ	۷	نشسته	قَاعِدَ (قعود)	۷
شامگاهان - شام - شب	عَشِيٍّ	۸	می خواند - نخواند	يَدْعُوا - لَمْ يَدْعُ	۸

ص: 41

1- (1). جائیه: آیه 1-3.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
برانگیختن - رستاخیز	بَعَثَ	۱	بودید، می‌باشید	كُنْتُمْ	۱

پرسش‌ها

1. ابتدا زیر تمام کلماتی که در متن درس آمده و شما در گذشته خوانده اید و با معنای آنها آشنا می‌باشید، خط بکشید. سپس کلمات جدید را با پرسش از یکدیگر و تکرار فراگیرید.

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. أَنْزَلَ - أَحْيَا

الف) فرورستاد - زنده کرد ب) فرورستادن - زندگی

2. رَزَقَ - سَمَاءَ

الف) روزی - آسمان ب) روزی داد - آسمان‌ها

3. تَنْزِيلَ - لَيْلَ

الف) فرورستاد - روز ب) فرورستادن - شب

ص: 42

4. تَصْرِيْفَ - نَهَارَ

الف) گردش - روز ب) ورزش - شب

5. اختلاف - ریاح

الف) پی در پی بودن - باد ب) پی در پی بودن - بادها

6. إِنَّ - ل

الف) قطعاً - حتماً ب) اگر - حتماً

7. يَعْقِلُونَ - عزیز

الف) می اندیشند - همیشه پیروز ب) می اندیشند - مهربان

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. تَنْزِيلُ الْكِتَابِ

الف) فرود آمدن قرآن ب) فرود آمد قرآن

2. عزیز الحکیم

الف) همیشه پیروز دانا ب) همیشه پیروز کاردان

3. لآيَاتٍ

الف) برای نشانه ها ب) حتماً نشانه ها ای است

4. لِلْمُؤْمِنِينَ

الف) برای افراد با ایمان ب) قطعاً افراد با ایمان

5. ما أَنْزَلَ

الف) آن چه نازل شد ب) آن چه نازل کرد

6. مِنَ السَّمَاءِ

الف) از آسمان ب) در آسمان

7. فَأَحْيَا

الف) پس زنده شد ب) پس زنده کرد

ص: 43

8. بِهِ الْأَرْضَ

الف) به وسیله آن زمین را ب) در زمین

9. بَعْدَ مَوْتِهَا

الف) بعد از مرگ ب) بعد مرگ آن

10. تَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ

الف) گردش بادها ب) گردش باد

4. ترجمه عبارات درس را (آیات 2-3-5) کامل کنید.

5. عبارات زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه کنید:

1. مِنْ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ .
2. إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ .
3. وَ اِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ .
4. وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ .
5. آيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه نمایید:

- تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ .
- إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ .
- وَ اِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ .
- فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا .
- وَ تَصْرِيْفِ الرِّيَّاحِ آيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ .

ص:44

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَم * تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ * إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ .

فروفرستادن... خداوند... کاردان... در... و زمین...

وَ اِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ تَصْرِيْفِ
الرِّيَّاحِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ . (1)

و پی در پی بودن... و روز و... نازل کرد... از... از... زنده کرد... بعد... آن و وزش... نشانه
هایی است... قومی که...

... اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ .
(2)

... کسی است که... برای... دریا را تا... کشتی... آن به... او و تا... از... او و... شما...

ص:45

1- (1) . جائیه: آیه 5.

2- (2) . جائیه: آیه 12.

جدول کلمه ها

تصویر

۲	رَبِّبَ	شک	۲	يَجْمَعُ - يَجْمَعَنَّ	جمع می کند - قطعاً جمع می کند
۳	خَلَقْنَا	خلق کردیم	۳	حَسِرُوا	زبان رساندند
۴	تُرَابٍ	خاک			
۵	كَتَفَيْسٍ وَاحِدَةٍ	مانند (آفرینش و رستاخیز) یک فرد است	۴	أَصْدَقُ	راست گوتر
۶	ل	قطعاً - حتماً	۵	نَضَعُ	قرار می دهیم
۷	إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ	در روز قیامت	۶	لَا تُظْلَمُ	ظلم گردیده نمی شود
۸	أَنْفُسَهُمْ	به خودشان	۷	مِثْقَالَ	سنگینی
۹	لَا يُؤْمِنُونَ	ایمان نمی آورند	۸	مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ حَرْدَلٍ	به سنگینی دانه ای از خردل
۱۰	مَنْ	چه کسی	۹	أَتَيْنَا بِـ	می آوریم - آوردیم
۱۱	مَوَازِينَ	جمع میزان: ترازوها	۱۰	حَاسِبِينَ	حسابگران

پرسش ها

1. زیر کلمات آشنای متن درس خط بکشید و سپس با پرسش از یکدیگر معنای کلمات جدید را خوب به خاطر بسپارید.
2. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. بحر - امر

الف) دریا - فرمان ب) خشکی - کار

2. فَلَکَ - رِیَاح

الف) کشتی - باد ب) کشتی - بادها

3. لَعَلَّ - سَخَّرَ

الف) به امید این که - رام کرد ب) شاید - فرمان داد

4. تَجْرِي - فَضْل

الف) حرکت کند - بخشش و لطف ب) جاری - برتری

5. تَشْكُرُونَ - تَبْتَغُوا

الف) شکر کردند - به دست آوردند ب) شکر گزارید - به دست آورید

3. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. اَللَّهُ الَّذِي

الف) خدا کسی است که ب) خدا کسانی را که

2. سَخَّرَ لَكُمْ

الف) رام کرد برای شما ب) رام شود برای شما

3. لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ

الف) تا به حرکت آورد کشتی را ب) تا حرکت کند کشتی

4. لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ

الف) تا به دست آورند فضل خدا را ب) تا به دست آورید از لطف او

5. لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

الف) به امید این که شما شکر گزارید ب) شاید شما شاکر باشید

4. ترجمه متن درس را کامل کنید.

5. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه کنید:

1. اَللّٰهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ .

ص: 47

2. لَتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ .

3. وَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه نمایید:

- إنا فتحنا لك فتحاً مبيناً .

- وَ يَتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ يَهْدِيكَ صِرَاطاً مُسْتَقِيماً .

- وَ لِلّٰهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِيماً حَكِيماً .

– لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا.

– وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا.

ص: 48

آشنایی با قرآن

سوره جاثیه

سوره جاثیه مکی و دارای 37 آیه است.

این سوره و شش سوره دیگر که با حروف مقطعه «حم» آغاز می شوند، مفاهیم مشترکی دارند. به این هفت سوره، «حوامیم» می گویند. حوامیم سبعة عبارتند از سوره غافر، فصلت، شوری، زخرف، دخان، جاثیه و احقاف.

در این سوره برای انذار مردم ابتدا سخن از یگانگی خداوند به میان آمده، سپس به آیین پیامبر و لزوم پیروی از آن اشاره شده است. سپس بین صالحان و گناهکاران و باورهای هر یک از این دو گروه را مقایسه کرده و سرنوشت آنان در قیامت بیان می شود.

در فضیلت قرائت این سوره از امام جعفر صادق علیه السلام روایت شده است که فرمود:

«هر کس سوره جاثیه را بخواند پاداش او این است که آتش جهنم را هرگز نخواهد دید و صدای زبانه های آتش جهنم را نخواهد شنید و با محمد صلی الله علیه و آله خواهد بود».

ص: 49

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به... خداوند...

حم * وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ * إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ * فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ *
أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ . (1)

سوگند به... روشنگر قطعاً... نازل کردیم... در... مبارک... ما... (از) بیم دهندگان در... جدا
(تدبیر) می شود... کار... فرمانی است... نزد... قطعاً... می باشیم...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
تلاوت کن - بخوان	أَتْلُ	۱	وحی شد	أَوْحَى	۱
باز می‌دارد	تُنْهَى	۲	به پادار	أَقِم	۲
صبحگاه - صبح	بُكْرَةَ	۳	به پاداشتن	إِقَام	۳
شامگاه - شام (آخر روز)	أَصِيلاً	۴	می‌سازید - می‌کنید - انجام می‌دهید	تَصْنَعُونَ	۴
درود می‌فرستد	يُصَلِّي	۵	زشتی‌ها و بدی	فَحْشَاءَ وَالْمُنْكَرِ	۵
یاد می‌کنم	أَذْكَرُ	۶	تسبیح کنید	سَبَّحُوا	۶
عشاء - شامگاهان - شام	عَشِيٍّ	۷	شکرگزاری کن	أَشْكُرُ	۷
صبحگاهان - صبح	أَبْغَارُ	۸	نسبت به من کفر نورزید - ناسپاسی نکنید نعمت‌های مرا	لَا تُكْفِرُوا - لَا تَكْفُرُونَ	۸
آرام می‌گیرد	تَطْمَئِنُّ	۹	به یاد می‌آورند	يَذْكُرُونَ	۹

ص: 50

1- (1). دخان: آیه 1-5.

تصویر

روی گرداند - روی بگرداند	أَعْرَضَ	۱۰	ایستاده	قِيَامًا	۱۰
زندگی	مَعِيشَةً	۱۱	نشسته	قُعُودًا	۱۱
تنگ - فشرده - سخت	ضَنْكٍ	۱۲	بر پهلوها (خوابیده)	عَلَى جُنُوبٍ	۱۲
			محشور می کنیم	نَحْشُرُ	۱۳
			کور	أَعْمَى	۱۴

پرسش ها

1. با پرسش مکرر از یکدیگر معنای کلمات جدول را فراگیرید.
2. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. کُنَّا - إنا

الف) بودیم - قطعاً ما ب) می باشیم - قطعاً

2. مُنْذِرِينَ - مُبِينٍ

الف) بیم دهنده - آشکار ب) بیم دهندگان - روشنگر

3. لَيْلَهُ - امر

الف) شب - کار ب) روز - فرمان

4. مبارکه - حکیم

الف) بابرکت - سنجیده ب) مبارک - دانا

5. يُفَرِّقُ - أَنْزَلْنَا

الف) جدا می کند - نازل می کنیم ب) جدا می شود - نازل کردیم

6. عِنْدَ - مُرْسَلِينَ

الف) از - رسولان ب) نزد - ارسال کنندگان

ص: 51

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ

الف) سوگند به قرآن روشنگر ب) و کتاب واضح

2. إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ

الف) ما نازل کردیم ب) قطعاً ما نازل کردیم آن را

3. فِي لَيْلِهِ مُبَارَكَةٍ

الف) در شبی مبارک ب) در شب های پربرکت

4. إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ

الف) قطعاً ما می باشیم بیم دهندگان

ب) قطعاً بودیم بیم دهنده

5. فِيهَا يُفْرَقُ

الف) در آن جدا (تدبیر) می شود ب) با آن جدا می کند

6. كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ

الف) تمامی فرامین خدای حکیم ب) هر کار سنجیده ای

7. أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا

الف) فرمانی است از نزد ما ب) کاری است از برای ما

4. ترجمه متن درس را کامل کنید.

5. عبارات زیر را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه کنید:

1. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * حم * وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ .

2. إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ .

3. فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ .

4. أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ .

ص: 52

5. إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ * وَ مَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ .

6. لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه نمایید:

- اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ .

- لَتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ .

- وَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ .

- إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا .

- تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ .

ص: 53

12-سوره دخان(2)

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به... خداوند...

حَمَّ * وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ * اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُّبَارَكَةٍ اِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ * فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ اَمْرٍ حَكِيمٍ *
 اَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا اِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ * رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ * رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْاَرْضِ
 وَمَا بَيْنَهُمَا اِنْ كُنْتُمْ مُّوقِنِينَ * لَا اِلَهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْاَوَّلِينَ . (1)

سوگند به... روشنگر قطعاً ما... آن را... شبی... ما می باشیم... در... جدا می شود... کار...
 فرمانی است... نزد... قطعاً... می باشیم... رحمتی است... پروردگار... قطعاً... خود... داناست
 پروردگار... و... و آن چه... آن دو است... باشید... نیست... جز... زنده می کند و... پروردگار
 شما و... پدران... شما.

ص: 54

1-1. دخان: آیه 1-8.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
معامله می کنند - می فروشند	يَشْتَرُونَ بِ	۱	سخن نمی گوید	لَا يُكَلِّم	۱
پیمان	عَهْدٍ	۲	پاکیزه نمی کند	لَا يُزَكِّي	۲

پرسش ها

1. معنای کلمات جدول را با پرسش از یکدیگر در گروه فراگیرید.

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. مُرْسَلِينَ - مُنْذِرِينَ

الف) بیم دهندگان - ارسال کنندگان ب) بیم دهنده - فرستاده

2. عند - بین

الف) نزد - میان ب) از - میان

3. إِنْ - هُمَا

الف) قطعاً - آنها ب) اگر - آن دو

ص: 55

4. موقنین - اولین

الف) باورداران - نخستینان ب) یقین آورنده - نخستین

5. آباء - سَمِيع

الف) فرزندان - شنوا ب) پدران - شنوا

3. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. إِنَّا كُنَّا مُرْسَلِينَ

الف) قطعاً ما می باشیم ارسال کنندگان

ب) ما بودیم پیامبران

2. رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ

الف) رحمتی است از پروردگارت ب) رحمت پروردگار تو

3. إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ

الف) قطعاً او شنوای آگاه است ب) قطعاً او خود شنوای داناست

4. رَبُّ السَّمَاوَاتِ

الف) پروردگار آسمان و زمین ب) پروردگار آسمان ها و زمین

5. وَ مَا بَيْنَهُمَا

الف) و آن چه بین آن دو است ب) و آن چه بین شماست

6. إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ

الف) این که باشید باورداران ب) اگر می باشید یقین کنندگان

7. لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

الف) نیست معبودی جز او ب) نیست خدایی جز الله

8. يُحْيِي وَ يُمِيتُ

الف) زنده کرد و میراند ب) زنده می کند و می میراند

9. رَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ

الف) پروردگار پدران نخستینان شما ب) پروردگار شما و پدران شما

10. أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا

الف) فرمانی است از نزد ما ب) کاری از برای ماست

4. ترجمه متن درس را کامل کنید.

5. عبارات زیر را با دقت ترجمه کنید:

1. أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ .

2. رَحْمَهُ مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ .

3. ... رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ .

4. لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ .

انسی با قرآن در خانه

عبارات زیر را به کمک اعضای خانواده خود کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * حم * وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ .

- إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ .

- فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ .

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ .

ص: 57

آشنایی با قرآن

سوره دخان

سوره دخان مکی و دارای 59 آیه و از حوامیم سبعة است.

در این سوره، پس از بیان نزول قرآن در شب قدر، کسانی را که در حقانیت کتاب خدا ابراز تردید می کنند از عذاب دنیا و آخرت بیم می دهد.

برای نمونه، از عذاب دنیوی فرعونیان (غرق شدن در دریا) و عاقبت سخت تر آنها در آخرت یاد می کند. در مقابل گروه کافر و بی اعتقاد به کتاب آسمانی، از مؤمنان یاد می کند که بهشت های پر نعمت پاداش آنهاست.

در فضیلت تلاوت این سوره از امام جعفر صادق علیه السلام نقل شده است که فرمود:

«هر کس سوره دخان را در نمازهای واجب و مستحب بخواند خداوند او را در قیامت از عذاب در امان می دارد و زیر سایه عرش خود پناه می دهد و حسابرسی او را آسان می کند و نامه اعمالش را به دست راست او می دهد».

ص: 58

13-سوره زخرف(1)

اشاره

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حم * وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ * اِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ * وَ اِنَّهُ فِيْ اُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ
حَكِيْمٌ .

سو گند به... قطعاً ما... آن را... به زبان عربی... شما... و... در... نزد...

جدول کلمه ها

تصویر

سوگندها (جمع یمین)	أَيْمَانٍ	۳	دردناک	أَلِيمٍ	۳
بها - قیمت	ثَمَنٍ	۴	هدایت کند	يَهْدِي (يَهْدِي)	۴
بهره - نصیب	خَلَاقٍ	۵	هدایت یافته	مُهْتَدٍ	۵
نظر (رحمت) نمی کند	لَا يَنْظُرُ	۶	گمراه کند	يُضِلُّ	۶
محشور می کنیم - جمع می کنیم	نَحْشُرُ	۷	هرگز نمی یابی	لَنْ تَجِدَ	۷
کورانی	عُمَيَّا	۸	سرپرستان	أَوْلِيَاءَ	۸
لالانی	بُكْمًا	۹	صورت ها	وُجُوهُ	۹
کرانی	صُمَّا	۱۰	جایگاه	مَأْوَى	۱۰
می بینی	تَرَى	۱۱	دروغ گفتند	كَذَبُوا	۱۱
سیاه	مُسْوَدَّة	۱۲			

ص: 59

پرسش ها

1. معنای کلمات جدول را مرور کنید و از یکدیگر پرسید.

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. جَعَلَ - جَعَلْنَا

الف) قرار داد - قرار دادیم ب) قرار می دهد - قرار می دهیم

2. يَعْقِلُونَ - تَعْقِلُونَ

الف) می اندیشند - می اندیشید ب) می اندیشید - می اندیشند

3. لَدُنْ - لَعَلَّ

الف) نزد - قطعاً ب) نزد - به امید این که (شاید)

4. اُمُّ الْكِتَابِ

الف) اساس کتاب ها ب) لوح محفوظ

5. عَلِيٌّ - لَدَيْنَ

الف) بلندپایه - نزد ب) دانا - نزد

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. إِنَّا جَعَلْنَاهُ

الف) قطعاً ما قرار دادیم ب) قطعاً ما قرار دادیم آن را

2. قُرْآنًا عَرَبِيًّا

الف) قرآنی به زبان عربی ب) خواندن به زبان عربی

3. لَعَلَّكُمْ تَعْقُلُونَ

الف) به امید این که بیندیشید ب) به امید این که شما نیندیشید

4. وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ

الف) و قطعاً آن در لوح محفوظ ب) قطعاً در کتاب اصلی

ص:60

5. لَدَيْنَا لَعَلِيَّ حَكِيمٌ

الف) نزد ما حتماً بلند پایه استوار است

ب) نزد خدای بلند پایه کاردان است

4. ترجمه متن درس را کامل کنید.

5. عبارات زیر را با دقت ترجمه نمایید:

1. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * حم * وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ .

2. إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ .

3. وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيَّ حَكِيمٌ .

4. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ .

5. يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ .

– رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ .

– لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ .

– يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ .

ص:61

14-سوره زخرف(2)

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم * وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ * إنا جعلناه قرآناً عربياً لعلكم تعقلون * وإنه في أم الكتاب لدينا لعليّ
حكيم . (1)

سو گند به... قطعاً... آن را... عربی... شما... و... آن در... نزد... بلندمرتبه... است.

وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لِيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ * الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ
الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ . (2)

و قطعاً... سؤال کنی از... چه کسی... آسمان ها و... را حتماً... خلق کرد... (خدای) همیشه
پیروز... کسی که... برای... زمین را... و قرار داد... به امید این که... هدایت شوید.

ص:62

1- (1). زخرف: آیه 1-4.

2- (2). زخرف: آیه 9.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
هرگز نمی‌رسد	لَنْ يَصِيبَ	۱	ان ... إلاّ نیست ... مگر (جز)	ان ... إلاّ	۱

پرسش‌ها

1. معنای کلمات جدول را با مرور پرسش از یکدیگر فراگیرید.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. سَأَلْتَ - جَعَلَ

الف) سؤال کردی (کنی) - قرار داد ب) سؤال کن - قرار بده

2. يَقُولُ - تَهْتَدُونَ

الف) می گوید - هدایت شوند ب) می گوید - هدایت شوید

3. هُنَّ - عَلَيَّ

الف) آنها - بلندمرتبه ب) شما (زنان) - دانا

ص: 63

4. مَنْ؟ - مَهْدٌ

الف) از - گهواره ب) چه کسی - محل آسایش

5. سُبُلٌ - لَدَى

الف) راه ها - نزد ب) راه - نزد من

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. وَكُنْ سَأَلْتَهُمْ

الف) و قطعاً اگر سؤال کنی از آنها ب) و اگر سؤال کردی از آنها

2. مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ

الف) از خلقت آسمان ها ب) چه کسی خلق کرد آسمان ها را

3. لَيَقُولُنَّ

الف) حتماً می گویند ب) برای این که بگویند

4. خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ

الف) آفرید آنها را (خدای) همیشه پیروز

ب) می آفریند آنها را با عزت

5. الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ

الف) کسی که قرار می دهد شما را ب) کسی که قرار داد برای شما

6. لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا

الف) برای شما زمین را محل آسایش

ب) قطعاً شما در زمین آسایش می کنید

7. وَ جَعَلَ لَكُمْ فِيهَا

الف) و قرار می دهد برای شما آن را ب) و قرار داد برای شما در آن

ص: 64

8. لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا

الف) برای شما در آن راه هایی را ب) قطعاً شما در آن راهی دارید

9. لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

الف) به امید این که آنها هدایت شوند

ب) به امید این که شما هدایت شوید

10. لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

الف) به امید این که شما بیندیشید ب) به امید این که آنها بیندیشید

4. معنای عبارات درس را با دقت کامل کنید.

5. عبارات زیر را ترجمه کلمه به کلمه نمایید:

1. وَ لَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ .

2. لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ .

3. الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا .

4. وَ جَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با مشورت با اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * حم * وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ .

- إنا جعلناه قرآناً عربياً لعلكم تعقلون .

- وَإِنَّهُ فِي أُمَّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حَكِيمٌ .

ص: 65

آشنایی با قرآن

سوره زخرف

سوره زخرف مکی و دارای 89 آیه می باشد.

این سوره بیشتر به بیم دادن کافران پرداخته است. ضمن این که سنت الهی را بر آن دانسته است که خداوند آیاتش را توسط پیامبران برای هدایت مردم می فرستد و نافرمانی مردم او را از امر باز نمی دارد بلکه دشمنان انبیاء را هلاک می کند تا سرانجام آنها را به سوی آتش جهنم روانه می کند.

در این سوره به طور کلی از فرستادن پیامبران یاد می کند. سپس از ابراهیم علیه السلام، موسی علیه السلام و عیسی علیه السلام نام می برد و بعضی از دشمنی های کفار با پیامبران را ذکر می کند و وعده جهنم به آنها می دهد.

البته در این سوره شش آیه بشارت آمیز خطاب به بندگان باتقوا آمده است. در فضیلت این سوره، ابی بن کعب از پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله نقل کرده است که فرمود:

«هر کس سوره زخرف را بخواند از آنان خواهد بود که در روز قیامت به او گفته می شود: یا عبادِ الدِّینِ اٰمَنُوا اتَّقُوا رَبَّکُمْ لِلَّذِینَ اَحْسَنُوْا فِیْ هَذِهِ الدُّنْیَا حَسَنَةٌ وَّ اَرْضُ اللّٰهِ وَّاسِعَةٌ اِنَّمَا یُوقَى الصَّابِرُوْنَ اَجْرَهُمْ بِغَیْرِ حِسَابٍ اِی بندگان من! امروز هیچ ترسی نداشته باشید و اندوهگین نباشید و بدون حساب وارد بهشت شوید».

ص:66

15-سوره شوری(1)

اشاره

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حم * عسق * كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ * ... وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ غُفْرٌ الرَّحِيمُ . (1)

این چنین... و به سوی... قبل از... خدای... کاردان برای... آن چه... آسمان ها... در... است و او... بزرگ است و... تسبیح می کنند با... پروردگار... و... برای هر کس که... است آگاه باشید... خدا... مهربان است.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	تُوبُوا	توبه کنید - بازگردید	۱	نُصُوح	خالصانه و بادوام
۲	تُفْلِحُونَ	رستگار شوید	۲	لَا يُظْلَمُونَ	ظلم گردیده نمی شوند
۳	عِسى	چه بسا - امید است	۳	جَهَالَةٌ	نادانی - بی خردی
۴	يُكْفَر	بپوشاند	۴	يَتُوبُونَ	توبه می کنند
۵	مُفْلِحُونَ، مُفْلِحِينَ	رستگاران	۵	حَضَرَ	فرا رسید
۶	كُتِبَ	نوشت - مقرر کرد - واجب کرد	۶	تُبْتُ	توبه کردم

1- (1). شوری: آیه 1-5.

تصویر

هم اکنون	الآن	۷	نزدیک - زود	قَرِيب	۷
می میرند	يَمُوتُونَ	۸	نیست	لَيْسَ، لَيْسَتْ	۸
قبول می کند - می پذیرد	يَقْبَلُ	۹	مهیا کردیم - آماده ساختیم	أَعْتَدْنَا	۹
می بخشد - در می گذرد	يَعْفُو	۱۰	انجام می دهید	تَفْعَلُونَ	۱۰
تبدیل می کند	يُبَدِّلُ	۱۱	فقط - تنها - جز این نیست	أَمَّا	۱۱

پرسش ها

1. معنای کلمات جدید را در جدول مرور کنید و از یکدیگر پرسید.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. أَلَا - إِنَّ

الف) آگاه باشید - قطعاً ب) مگر - قطعاً

2. يُوحِي - مَلَائِكَةُ

الف) وحی می شود - فرشته ب) وحی می کند - فرشتگان

3. يُسَبِّحُونَ - يَسْتَغْفِرُونَ

الف) تسبیح می کنند - آمرزش می خواهند

ب) تسبیح کنید - آمرزش بخواهید

4. كَذَلِكَ - عَلِيٌّ

الف) این چنین - بلند مرتبه ب) آن - دانا

5. عزيز - حكيم

الف) باعزت - دانا ب) همیشه پیروز - کاردان

ص: 68

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ

الف) این چنین وحی می شود به سوی تو

ب) این چنین وحی می کند به سوی تو

2. الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ

الف) کسانی که قبل از تو بودند ب) کسی که قبل از تو بود

3. اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

الف) خدای همیشه پیروز دانا ب) خدای شکست ناپذیر کاردان

4. لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ

الف) برای اوست آن چه در آسمان ها است

ب) قطعاً او که در آسمان ها است

5. وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

الف) و او دانای بزرگ است ب) و او بلندمرتبه بزرگ است

6. وَالْمَلَائِكَةُ

الف) و فرشتگان تسبیح می کنند ب) و فرشتگان تسبیح گو است

7. بِحَمْدِ رَبِّهِمْ

الف) با ستایش پروردگارشان ب) به سپاس پروردگار

8. وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي

الف) و آمرزش می خواهند برای زمینیان

ب) و آمرزش می خواهند برای هر کس که در زمین است

9. أَلَا إِنَّ اللَّهَ

الف) آگاه باشید قطعاً خداوند ب) آگاه باش که خدا

ص: 69

10. إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ

الف) این خدا آمرزنده و بخشایشگر است

ب) قطعاً خدا او آمرزنده و مهربان است

4. ترجمه عبارات متن درس را کامل کنید.

5. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ .

2. لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ .

3. وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ .

4. أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ .

انسی با قرآن در خانه

به کمک اعضای خانواده خود عبارات زیر را ترجمه کنید:

- إِنْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ .

- وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حَكِيمٌ .

- وَ لَئِن (لَ قَدَسَ سِرهُ إِن) سَأَلْتَهُمْ مِّنْ خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ .

- لَيَقُولُنَّ خَلَقْنَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ .

- الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَ جَعَلَ لَكُم فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ .

ص:70

16-سوره شوری (2)

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم * عسق * كَذَلِكَ يُوحى إِلَيْكَ وَ إِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ * ... وَ الْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَ يَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِنْ لَئِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ .

... وحی می کند... تو و... کسانی که... تو بودند... همیشه پیروز... اوست... در... و... است
و... بلندمرتبه است و فرشتگان... با ستایش... و آمرزش می خواهند... در زمین است... قطعاً...
او... مهربان است.

وَ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيزٌ عَلَيْهِمْ * ... * أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ
وَ هُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

... گرفتند... سرپرستان... حسابرس است... آنها آیا... غیر از او را... در حالی که... او...
است و زنده می کند... و او... هر... تواناست.

جدول کلمه ها

تصویر

مراتب - مرتبه ها	دَرَجَاتٍ	۲	بزرگ تر	أَكْبَرُ	۲
برتری دادن	تَفْضِيلٌ	۳	این چنین	كَذَلِكَ	۳
گمراه تر	أَضَلُّ	۴	کور (دل)	أَعْمَى	۴
زیاده روی کرد	أَسْرَفٌ	۵	پاداش می دهیم - کیفر می دهیم - مجازات می کنیم	نَجْزِي	۵
ایمان نیاورد	لَمْ يُؤْمِنِ	۶	قرار می دهیم	نَجْعَلُ	۶
شدیدتر	أَشَدُّ	۷	نمی خواهند	لَا يُرِيدُونَ	۷
باقی تر - پایدارتر	أَبْقَى	۸	برتری جویی	عُلُوٌّ	۸
حیات واقعی - زندگی گوارا	حَيَوانٌ	۹	تباهی	فَسَادٌ	۹
			سرگرمی و بازیچه	لَهُمْ وَلَعِبٌ	۱۰
			خانه - سرا	دَارٌ	۱۱

پرسش ها

1. معنای کلمات جدید را با پرسش از هم مرور کنید.

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. وکی - اولیاء

الف) سرپرست - سرپرستان ب) دوست - دوست آنها

2. دون - موتی

الف) غیر - مرده ب) غیر - مردگان

3. أم - ألا

الف) آیا - آگاه باشید ب) یا - مگر

ص:72

4. حفیظ - تَّخَذُوا

الف) حسابرس - می گیرند ب) حسابرس - گرفتند

5. کلّ - شَیْء

الف) همه (هر) - چیز ب) همه - اجسام

3. جواب صحیح را علامت بنزید.

1. وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا

الف) و کسانی که گرفتند ب) و هر کس گرفت

2. مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ

الف) غیر از او را سرپرستان (خود)

ب) از غیر سرپرستان

3. اللَّهُ حَفِیْظٌ عَلَیْهِمْ

الف) خدا حفظ می کند آنها را ب) خدا حسابرس بر آنهاست

4. أَمْ اتَّخَذُوا

الف) آیا می گیرند ب) آیا گرفتند

5. فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ

الف) در حالی که خدا او سرپرست است

ب) و خدا سرپرست اوست

6. وَ هُوَ یُحِی الْمَوْتِی

الف) و او زنده می کند مرده را ب) و هر زنده می کند مردگان را

7. وَ هُوَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ

الف) و او بر هر چیزی تواناست ب) و او بر همه چیز داناست

ص: 73

4. ترجمه عبارات متن درس را کامل کنید.

5. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيفٌ عَلَيْهِمْ .

2. أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ .

3. وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

انس با قرآن در خانه

به کمک اعضای خانواده خود عبارات زیر را ترجمه کنید:

- كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ .

- لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ .

- وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ .

- أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ .

ص: 74

آشنایی با قرآن

سوره شوری

سوره شوری مکی و داری 53 آیه و از حوامیم سبعة می باشد.

در این سوره ابتدا به موضوع وحی اشاره شده و در آیات پایانی آن کیفیت وحی بیان گردیده است. در دیگر آیات سوره نیز از آن چه وحی به ارمغان می آورد مانند توحید و صفات مؤمنان و کافران و سرنوشت آنان در آخرت سخن به میان آمده است.

در فضیلت قرائت این سوره ابی بن کعب از رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله نقل کرده است که فرمود:

«هر کس سوره حم عسق را بخواند، فرشتگان بر او درود می فرستند و برای او از خدا آمرزش و رحمت طلب می کنند».

ص:75

17-سوره فصلت(1)

اشاره

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حم * تَنْزِیْلٌ مِّنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ * کِتَابٌ فُصِّلَتْ اَیٰتُهُ قُرْاٰنًا عَرَبِیًّا لِّقَوْمٍ یَعْلَمُوْنَ *... قُلْ اِنَّمَا اَنَا بَشَرٌ مِّثْلُکُمْ... (1)

نازل شده... (طرف خدای)... بیان شده... آن... به زبان عربی... قومی که... فقط... انسانی... شما هستیم...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع کننده - گردآورنده	جَامِعُ	۱	قطعاً	إِنَّ	۱

ص: 76

1- (1). فصلت: آیه 1-6.

تصویر

انسان	بَشَرٌ	۵	بگو	قُلْ	۵
مانند	مِثْلٌ	۶	قوم، گروه	قوم	۶

پرسش‌ها

1. معنای کلمات جدول را با پرسش مکرر از یکدیگر فرابگیرید.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. إِنَّمَا - أَنَا

الف) فقط - من ب) قطعاً - من

2. بَشَرٌ - قُلْ

الف) انسان - بگو ب) انسان - گفت

3. يَعْلَمُونَ - آیات

الف) دانستند - آیه ها ب) می دانند - آیه ها

4. فُصِّلَتْ - تنزیل

الف) بیان شده - فرود آمد ب) بیان شده - فرو فرستادن

5. مِثْل - قوم

الف) مانند - قوم (گروه) ب) حکایت - اقوام

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ

الف) نازل شده از (سوی خدای) بخشنده ب) نازل از خدای مهربان

2. فُصِّلَتْ آيَاتُهُ

الف) بیان شده آیات آن ب) جدا شده آیاتش

ص: 77

3. قُرْآنًا عَرَبِيًّا

الف) قرآن را عربی (بخوانید) ب) قرآنی است (به زبان) عربی

4. لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

الف) برای قومی که عمل می کنند ب) برای قومی که می دانند

5. قُلْ إِنَّمَا أَنَا

الف) بگو فقط من ب) گفتم قطعاً من

6. بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ

الف) انسانی مانند آنها هستم ب) انسانی مانند شما هستم

4. ترجمه عبارات متن درس را کامل کنید.

5. عبارات زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

2. كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا .

3. قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ .

4. قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ .

انس با قرآن در خانه

به کمک اعضای خانواده خود عبارات زیر را ترجمه کنید:

- كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ .

- وَ يَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ .

- أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ .

- أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ .

- وَ هُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

ص: 78

18-سوره فصلت(2)

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم * تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ *... قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ... وَ وَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ * الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ * إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ . (1)

نازل شده... (سوی خدای)... مهربان. (قرآن) کتابی است که... آیات... قرآنی است... برای... می دانند. بگو... من... مانند... هستم... به سوی من... خدای... خدایی است... و وای... کسانی که... زکات را و... نسبت به... کفرانند. قطعاً... ایمان آوردند و... اعمال شایسته را... پاداشی... است.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
ناامید نشوید	لَا تَقْنَطُوا	۱	اسراف کردند - زیاده‌روی کردند	أَسْرَفُوا	۱
نیکوکاران - نیکان	أَبْرَارٌ	۲	می‌آموزد	يَغْفِرُ	۲
انجام دادند	فَعَلُوا	۳			
عمل زشت	فَاحِشَةٌ	۴	شنیدیم	سَمِعْنَا	۳
اصرار نکردند	لَمْ يُصِرُّوا	۵	ندا دهنده‌ای که ندا می‌دهد	مُنَادِيًّا يُنَادِي	۴
گیرندگان	ءَاخِذِينَ	۶	بیمارز	إِغْفِرُ	۵
می‌خواهند - استراحت می‌کنند	يَهْجَعُونَ	۷	گناهان	ذُنُوبٌ	۶
جمع سحر - سحرگاهان	أَسْحَارٌ	۸	بمیران	يُوقَفُ	۷
دیدنی	رَأْيَتٌ	۹	چشمه‌سارها	عُيُونٌ	۸

ص: 79

1- (1). فصلت: آیه 1-8.

تصویر

می‌خواهیدند	كَانُوا يَهْجَعُونَ	۱۰	طلب آموزش می‌کنند	يَسْتَغْفِرُونَ	۹
طلب آموزش کن	إِسْتَعْفِرَ	۱۱	آمدند	جَاءُوا	۱۰

پرسش‌ها

1. معنای کلمات جدول را با پرسش از یکدیگر مرور کنید.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. حی - یوحى

الف) وحى مى کند - وحى مى شود ب) وحى کرد - وحى شد

2. إِنَّمَا - أَنَّمَا

الف) فقط - این که ب) قطعاً - این که

3. وَاٰخِرَةُ - وَاٰخِرَةُ

الف) وای - دیگر ب) وای - آخرت (قیامت)

4. كَافِرُونَ - مُشْرِكِينَ

الف) کافرها - مشرک‌ها ب) کافر - مشرک

5. لَا يُؤْتُونَ - غَيْرِ مَمْنُونٍ

الف) ندادند - بی پایان ب) نمی دهند - بی پایان

ص: 80

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ

الف) من فقط انسانی هستم ب) قطعاً من انسانم

2. يُوحَىٰ إِلَيَّ

الف) وحی کرد به سوی من ب) وحی می شود به سوی من

3. أَنَّمَا إِلَهُكُمُ

الف) فقط خدای شما ب) این که خدای شما

4. إِلَهُ وَاحِدٌ

الف) خدای یگانه است ب) خدای شما یکی است

5. وَيَلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ

الف) وای برای (بر) مشرکان ب) وای بر شما مشرکان

6. الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ

الف) کسانی که ندارند ب) کسانی که نمی دهند

7. وَهُمْ بِالْآخِرَةِ

الف) و آنها نسبت به قیامت ب) و شما نسبت به قیامت

8. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) قطعاً کسانی که ایمان آورند ب) قطعاً کسانی که ایمان آوردند

9. وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

الف) و انجام دادند اعمال شایسته ب) و انجام می دهند عمل شایسته را

10. أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

الف) پاداشی بی پایان ب) پاداش غیر مفید

4. ترجمه عبارات درس را کامل کنید.

ص: 81

5. عبارات زیر را با دقت ترجمه نمایید:

1. قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ .

2. أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ ... وَ وَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ .

3. الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ .

4. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ .

انس با قرآن در خانه

به کمک اعضای خانواده خود عبارات زیر را ترجمه کنید:

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ * حم * تَنْزِیْلٌ مِّنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ .

– کِتَابُ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ .

– قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ .

ص: 82

آشنایی با قرآن

سوره فصلت

سوره فصلت مکی و دارای 54 آیه و از حوامیم سبعة است.

این سوره درباره رویگردانی کافران و مشرکان از قرآن سخن می گوید، چون نتیجه اعراض آنان از قرآن، انکار اصول توحید و نبوت و معاد است.

خداوند این اصول سه گانه را به طور مبسوط برای مردم تعیین می کند و ضمن بیم دادن از سرانجام تلخی که در انتظار کافران است و بشارت دادن به عاقبت خوش پذیرش حق، آنان را به باور اصل های توحید و نبوت و معاد فرامی خواند.

در فضیلت تلاوت این سوره، ابی بن کعب از پیامبر صلی الله علیه و آله نقل کرده است که فرمود:

«هر کس سوره حم سجده را بخواند به تعداد هر حرف آن به او ده حسنه (پاداش نیک) داده می شود».

ص: 83

اشاره

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

یس * وَ الْقُرْآنِ الْحَکِیْمِ * اِنَّکَ لَمِنَ الْمُرْسَلِیْنَ * عَلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ * تَنْزِیْلِ الْعَزِیْزِ الرَّحِیْمِ *
لْتُنْذِرَ قَوْمًا مَّا اَنْذَرَ اَبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُوْنَ * لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلٰی اَکْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا یُؤْمِنُوْنَ * ... اِنَّمَا
تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّکْرَ وَ خَشِيَ الرَّحْمٰنَ ... (1)

ای آقای پیامبران. سوگند به... باحکمت... تو... پیامبران هستی... راه... هستی. نازل شده
خدای... تا... قومی را که... پدرانشان... بی خبرانند... قطعی شد... بر... آنها... ایمان نمی
آورند. فقط... کسی را که... از قرآن و... (از خدای)...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
ناامید نشوید	لَا تَقْتَطُوا	۱	اسراف کردند - زیاده‌روی کردند	أُسْرِفُوا	۱
نیکوکاران - نیکان	أَبْرَارٌ	۲	می‌آموزد	يُعَلِّمُ	۲
نجام دادند	فَعَلُوا	۳	شنیدیم	سَمِعْنَا	۳
عمل زشت	فَاحِشَةٌ	۴	ندا دهنده‌ای که ندا می‌دهد	مُنَادِيًا يُنَادِي	۴
اصرار نکردند	لَمْ يُصِرُّوا	۵	بیمار	إِغْفِرُ	۵
گیرندگان	ءَاخِذِينَ	۶	گناهان	ذُنُوبٌ	۶
می‌خوانند - استراحت می‌کنند	يَهْجَعُونَ	۷	بمیران	يُؤَفِّ	۷
جمع سحر - سحرگاهان	أَسْحَارٌ	۸	چشمه‌سارها	عُيُونٌ	۸
دیدی	رَأَيْتَ	۹	طلب آموزش می‌کنند	يَسْتَغْفِرُونَ	۹
طلب آموزش کن	اسْتَغْفِرْ	۱۰	آمدند	جَاءُوا	۱۰

ص: 84

1-1 (1). یس: آیه 1-11.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مساوی نیستند	لَا يَسْتَوُونَ	۱	آیا - أَفَمَنْ: آیا پس کسی که	أ	۱
اما - ولی	أَمَّا	۲	مانند کسی است که	گَمَن	۲
نافرمانی کردند	فَسَقُوا	۳	نافرمان - قانون شکن	فَاسِق	۳
فرزندان - نسل	ذُرِّيَّتِهِ	۴	جایگاهی بهشتی	جَنَّاتِ الْمَأْوَى	۴
پیامبری	نُبُوَّةً	۵	جایگاه	مَأْوَى	۵
امر می کنند	يَأْمُرُونَ	۶			
کار ناپسند	مُنْكَرٍ	۷	دلایل روشن	بَيِّنَاتٌ	۶
باز می دارند	يَنْهَوْنَ	۸	کفر نمی ورزد (زند)	مَا يَكْفُرُ	۷
کار پسندیده	مَعْرُوفٍ	۹	حکم نکرد - حکم نکنند	لَمْ يَحْكَمْ	۸
برخی از آنها	مِنْهُمْ	۱۰	هدایت شده	مُهْتَدٍ	۹
همه مانند یکدیگر	بَعْضُهُمْ مِمَّنْ	۱۱	آباتی چون دلایل روشن آیات روشن	آيَاتٍ بَيِّنَاتٌ	۱۰

پرسش ها

1. معنای کلمات جدول را با پرسش مکرر از یکدیگر مرور کنید.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. مَرْسَلِينَ - مَرْسَلِينَ

الف) فرستاده شدگان (پیامبران) - فرستندگان

ب) پیامبران - رسولان

2. تُنذِرُ - مَا أَنْذَرَ

الف) می ترسانی - بیم داده نشد ب) بترسان - نمی ترسد

3. إِنَّ - لَقَدْ

الف) این که - قطعاً ب) قطعاً - قطعاً

4. حَقٌّ - آباء

الف) لازم شد - پسران ب) قطعی شد - پدران

ص: 85

5. القول - یا

الف) فرمان (عذاب) - ای ب) گفتار - یا این که

3. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ

الف) سوگند به قرآن باحکمت ب) و قرآن درست

2. لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

الف) تو از پیامبرانی ب) قطعاً از پیامبران (هستی)

3. عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

الف) بر راه راست (هستی) ب) برای راه راست

4. تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

الف) فرود آورد خدای عزیز و مهربان

ب) فرود آمده (از طرف خدای) همیشه پیروز مهربان

5. لَتُنذِرَ قَوْمًا

الف) تا بترسانی قومی را که ب) برای این که بترسی از قومی که

6. مَا أَنْذَرَ آبَاؤُهُمْ

الف) آن چه ترسید پدرش ب) بیم داده نشدند پدرانشان

7. فَهُمْ غَافِلُونَ

الف) پس آنها بی خبرانند ب) پس شما غافل و بی خبرید

8. لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ

الف) حتماً قطعی شد فرمان (عذاب)

ب) قطعاً فرا رسید عذاب

4. ترجمه متن درس را کامل کنید.

ص: 86

5. عبارات زیر را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. یس * وَ الْقُرْآنِ الْحَکِیمِ * إِنَّکَ لَمِنَ الْمُرْسَلِینَ .
2. عَلَی صِرَاطٍ مُسْتَقِیمٍ * تَنْزِیلَ الْعَزِیزِ الرَّحِیمِ .
3. لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ .
4. لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ .

انس با قرآن در خانه

به کمک اعضای خانواده خود عبارات زیر را ترجمه کنید:

- قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ .
- أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ ... وَ وَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِینَ .
- الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ .
- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَیْرُ مَمْنُونٍ .

ص: 87

20-سوره یس (2)

اشاره

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

یس * و الْقُرْآنَ الْحَكِيمِ * إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ * عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ * تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ *
 لَتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ * لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ * ... إِنَّمَا
 تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ ...

... به قرآن... قطعاً... حتما از... هستی. بر... راست هستی. (قرآن)... (خدای)... و مهربانی
 است... بیم دهی... بیم داده نشدند... پس آنها... قطعاً... فرمان (عذاب)... بیشتر... پس آنها...
 بیم می دهی... که پیروی کرده... و می ترسد از (خدای)...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
ردیف	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
۱	بیم	۱	پیامبران	مُرْسَلِينَ	۱
۲	ایمان ن	۲	می ترسانی - بیم می دهی	تُنذِرُ	۲

ص: 88

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع معیشت: اسباب زندگی	معایش	۱	بخورید	کلوا	۱
آیا ندیدی - آیا نمی‌بینی	ألم ترّ	۲	پاکیزه	طیب	۲
نشان دهد	یُرِی	۳	شکرگزار	أشکرّ	۳
بسیار صبرکننده - بسیار ش	صَبَّار	۴	شکرگزارید	أشکروا	۴
بسیار شکرگزار - بسیار ش	شکور	۵	او را	إِیَاهُ	۵
تذکر بده - یادآورش - به یا	ذکر	۶	بندگی می‌کردید	کنتم تعبدون	۶

پرسش‌ها

1. معنای کلمات جدید را با پرسش مکرر از یکدیگر مرور کنید.

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. لایؤمنون - مُرسَلین

الف) ایمان نمی‌آورند - پیامبران ب) ایمان نیاوردند - پیامبران

2. اتَّبَع - خَشِی

الف) پیروی کن - بترس ب) پیروی کرد - ترسید

3. لقد - اکثر

الف) قطعاً - بیشتر ب) قطعاً - بسیاری

4. الذکر - القول

الف) قرآن - فرمان (عذاب) ب) یاد آور - بگو

5. یؤمنون - تُنذِرُ

الف) ایمان آوردند - می ترساند ب) ایمان می آورند - می ترسانی

3. پاسخ صحیح را علامت بنید.

1. حَقَّ الْقَوْل

الف) روشن شد گفتار (آنها) ب) قطعی شد فرمان (عذاب)

ص: 89

2. عَلَى أَكْثَرِهِمْ

الف) بر بیشتر آنها ب) بر بیشتر شما

3. فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

الف) و آنها ایمان نیاوردند ب) پس آنها ایمان نمی آورند

4. إِنَّمَا تُنذِرُ

الف) فقط می ترسانی (بیم می دهی)

ب) قطعاً بیم داده شد

5. مَنْ اتَّبَعَ

الف) کسی را که پیروی کند ب) هر کس را پیروی کنی

6. اتَّبِعَ الذِّكْرَ

الف) پیروی کنی قرآن را ب) پیروی کند قرآن را

7. خَشِيَ الرَّحْمَنَ

الف) بترسد از (خدای) بخشنده

ب) بترسی از خدای بخشنده

8. وَهُمْ يُؤْمِنُونَ

الف) و آنها ایمان آوردند ب) و آنها ایمان می آورند

4. ترجمه متن درس را کامل کنید.

5. عبارات زیر را با دقت ترجمه نمایید:

1. لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ .

2. إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ .

3. لَتَنْدِرَ قَوْمًا مَا أُنْذِرَ آبَاؤَهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ .

ص: 90

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ * إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ * عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ .

- تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ * تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

- كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ .

ص: 91

آشنایی با قرآن

سوره یس

سوره یس مکی و دارای 83 آیه است.

هدف این سوره بیان اصول سه گانه دین (توحید، نبوت، معاد) است. ابتدا نبوت را مطرح می کند و مردم را به دو دسته تقسیم می کند: دسته اول کسانی که دعوت پیامبران را می پذیرند و دسته دوم آنان که به پیامبران پاسخ منفی می دهند و پیامشان را نمی پذیرند. سپس هدف دعوت انبیاء را زنده کردن انسان های حق پذیر با هدایت آنها به راه راست معرفی می کند. آن گاه وارد بحث توحید می شود و بعضی از نشانه های خدا و یگانگی او را برمی

شمارد و پس از آن به بحث معاد می پردازد و برانگیخته شدن انسان ها و جدا شدن گناه کاران از باتقویان و سرانجام هر یک را بیان می کند و در پایان اصول سه گانه را به اختصار بیان می کند و برای هر یک دلیل ارائه می کند.

در فضیلت قرائت این سوره از امام جعفر صادق علیه السلام روایت شده است که فرمود:

«برای هر چیزی قلبی است و قلب قرآن سوره یس است. پس هر کس در روز سوره «یس» را بخواند در آن روز محفوظ و روزی او تأمین است. هر کس آن را در شب پیش از خواب بخواند خداوند هزار فرشته را برای حفظ او از شر شیطان رانده شده و هر آفتی مأمور می کند. و اگر در خوابش بمیرد او را وارد بهشت می کند و در غسل او سی هزار فرشته حاضر می شوند و استغفارکنان او را تا قبرش تشییع می کنند. آن گاه که او را بر لحد نهادند درون قبرش می مانند و خدا را عبادت می کنند و ثواب عبادتشان برای اوست و تا چشم کار

ص:92

می کند قبرش را وسیع می کنند و او را از فشار قبر محفوظ می دارند و همواره از قبرش نوری به سوی آسمان پرتوافشان است تا روزی که خداوند او را از قبرش بیرون می آورد. آن گاه که از قبر بیرون آمد فرشتگان همواره او را همراهی می کنند و با او سخن می گویند و با چهره ای خندان همه خوبی ها را به او نوید می دهند...» (1).

ص:93

1- (1). حدیثی طولانی است که بخشی از آن آورده شد.

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ... يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
* يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا
إِلَهَ إِلَّا هُوَ... (1)

... برای ... که ... آسمان ها و ... است. می افزایش ... آفرینش ... بخواهد ... خدا ... همه ... تواناست.
ای ... بیاد آورید ... خدا را ... شما ... هیچ ... به جز ... هست ... شما را ... آسمان و ... نیست ... جز ...

جدول کلمه ها

تصویر

شکر می گزارم	أَشْكُرُ	۷	اگر بندگی می کنید	إِنْ كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۷
ناسپاسی می کنم	أَكْفُرُ	۸	سکونت دادیم	مَكَّنَّا	۸
جمع فزاد: قلبها	أَفْئِدَةٌ	۹	کشتی	فُلْكَ	۹
توفیق بده	أَوْزِعْ	۱۰	خارج کن	أَخْرَجْ	۱۰
بیازماید	يَبْلُوا	۱۱	جمع یوم - روزها	أَيَّامٍ	۱۱
			شکر می گزارید	تَشْكُرُونَ	۱۲
			شکر می گزارند	يَشْكُرُونَ	۱۳
			ناسپاسی کرد	كَفَّرَ	۱۴
			ناسپاسی می کند	يَكْفُرُ	۱۵

ص: 94

1- (1). فاطر: آیه 1 و 3.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع معیشت - اسباب زندگی	مُعَايش	۱	بخورید	كُلُوا	۱
آیا ندیدی - آیا نمی‌بینی	أَلَمْ تَرَ	۲	پاکیزه	طَيِّب	۲
			شکرگزار - شکرگزارید	أَشْكُرُ - أَشْكُرُوا	۳
نشان دهد	يُرِي	۳	اور	إِيَّاهُ	۴
بسیار صبر کننده - بسیار شکیا	صَبَّار	۴	بندگی می‌کردید (ماضی استمراری)	كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۵
بسیار شکرگزار - بسیار شکیا	شُكُور	۵	اگر بندگی می‌کنید	إِنْ كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۶
تذکر بده - یاد آورش - یاد آور	ذَكَر	۶	سکونت دادیم	مَكَّنَّا	۷

پرسش‌ها

1. معنای کلمات جدید جدول را مرور کنید.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. فاطر - هَلْ

الف) پدید آورنده - آیا ب) پدید آورد - آیا

2. يَزِيدُ - يَشَاءُ

الف) زیاد کرد - خواست ب) زیاد می‌کند - می‌خواهد

3. خَلَقَ - خَالَقِ

الف) آفرینش - آفریننده ب) آفرید - آفریننده

4. اذْکُرُوا - هَلْ

الف) به یاد آورید - آیا ب) به یاد آوردند - آیا

5. یَرْزُقُ - قَدِیر

الف) روزی داد - دانا ب) روزی می دهد - توانا

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

ص: 95

1. اَلْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي

الف) ستایش برای خداوندی است که

ب) سپاس خدای را که

2. فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ

الف) پدید آورنده آسمان ها را ب) پدید آورنده آسمان هاست

3. یَزِيدُ فِي الْخَلْقِ

الف) زیاد کرد در آفرینش ب) زیاد می کند در آفرینش

4. مَا يَشَاءُ

الف) آن چه می خواهد ب) آن چه خواست

5. عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

الف) بر همه چیز ب) برای هر چیزی

6. يَا أَيُّهَا النَّاسُ

الف) ای مؤمنان ب) ای مردم

7. اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ

الف) به یاد آوردند نعمت خدا را ب) به یاد آورید نعمت خدا را

8. هَلْ مِنْ خَالِقٍ

الف) آیا هیچ خالق هست؟ ب) آیا از آفرینش هست

9. غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ

الف) به جز خدا روزی دهد شما را ب) غیر خدا روزی داد شما را

10. مِنَ السَّمَاءِ

الف) از آسمان ها و زمین ب) از آسمان و زمین

4. ترجمه متن درس را کامل کنید.

ص: 96

5. عبارات زیر را بادقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ .
2. يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .
3. يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ .
4. هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآنِي تُؤْفَكُونَ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با مشورت اعضای خانواده ترجمه کنید:

- لَتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ .
- لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ .
- إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذُّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ .

ص: 97

22-سوره فاطر(2)

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ... يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ *
 يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ...*

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ * الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ. (1)

ستایش... که... و... است... در... آن چه... قطعاً... بر... چیز... مردم... نعمت... بر... آیا...
پدیدآورنده ای... هست که... شما را از... و... قطعاً... برای... دشمن است... او را... فقط...
حزبش را... از... آتش سوزان. کسانی که... برای آنها... سخت و... ایمان آوردند... برای
آنها... پاداشی... است.

ص: 98

1- (1). فاطر: آیه 1-7.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	شَاهِد	ناظر - گواه	۱	عَصَى	سرپیچی کرد
۲	گَمَا	ک + ما: هم‌چنان که	۲	عَصَا	سرپیچی کردند
۳	نُوحٌ	حضرت نوح پیامبر ﷺ	۳	يَعِصِي	سرپیچی می‌کند
۴	رَبِّ رَقِي:	پروردگار من	۴	مَنْ يَعِصِ	هر کس سرپیچی کند
۵	اِتَّبَعُوا - اِتَّبِعُوا	پیروی کردند - پیروی کردند	۵	اَبَدًا	همیشه - جاودان
۶	عَصَوِي	سرپیچی کردند مرا (از فرمان من)	۶	كَانُوا يَعْتَدُونَ	کفر می‌ورزیدند (فعل مرکب)
۷	يَزِيد - لَمْ يَزِدْ	زیاد می‌کند - زیاد نکرد	۷	كَانُوا يَكْفُرُونَ	تجاوز می‌کردند
۸	مال - ولد	ثروت - فرزند	۸	يَقْتُلُونَ (كَانُوا يَقْتُلُونَ)	می‌کشند
۹	حَسَار	خسران - زیان	۹	اَنْبِيَاءَ	جمع نبی: پیامبران
۱۰	بَقِير	به ناحق	۱۰	قِرَى	بیزار

پرسش‌ها

1. معنای کلمات جدید را در جدول مرور کنید و با پرسش از یکدیگر فراگیرید.

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. عَدُوٌّ - سَعِير

الف) دشمن - سخت ب) دشمن - آتش سوزان

2. شدید - خَلَقَ

الف) سخت - آفرینش ب) دردناک - آفرید

3. اصحاب - خالق

الف) یاران - آفریننده ب) اهل - آفرینش

ص: 99

4. يدعو - یكونونَ

الف) می خوانند - می باشند ب) می خواند - می باشند

5. اتَّخَذُوا - اذکروا

الف) گرفتند - به یاد آوردند ب) بگیرد - به یاد آورید

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. إِنَّ الشَّيْطَانَ

الف) قطعاً شیطان ب) این که شیطان

2. لَكُمْ عَدُوٌّ

الف) قطعاً شما را دشمن است ب) برای شما دشمن است

3. فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا

الف) پس بگیرید او را دشمن ب) پس او را دشمن گرفتند

4. إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ

الف) فقط می خواند حزبش را ب) قطعاً می خواند حزبش را

5. لِيَكُونُوا

الف) برای این که بودند ب) برای این که باشند

6. مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ

الف) از اهل آتش سوزان ب) از یاران سخت کوش

7. الَّذِينَ آمَنُوا

الف) کسانی که کافر شدند ب) کسانی که کفر می ورزند

8. لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

الف) قطعاً آنها را عذاب سختی است ب) برای آنها عذابی سخت است

ص: 100

9. وَالَّذِينَ آمَنُوا

الف) و کسانی که ایمان آوردند ب) و کسانی که مؤمن هستند

10. لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ

الف) برای آن آموزش و پاداش زیاد است

ب) برای آنها آموزش و اجری بزرگ است

4. ترجمه متن درس را با دقت کامل کنید.

5. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا.

2. إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ.

3. الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ.

4. وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ.

انسی با قرآن در خانه

عبارات قرآنی زیر را به کمک یکی از اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ .

- يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

- يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ .

- هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ .

سوره فاطر

سوره فاطر مکی و دارای 45 آیه و نام دیگر آن «ملائکه» است. این سوره نیز به بیان سه اصل اساسی دین (توحید و نبوت و معاد) پرداخته است. در بعضی از آیات، بر این اصول استدلال شده و در برخی دیگر تعدادی از نعمت های آسمانی و زمینی خداوند برشمرده و به تدبیر حکیمانه خداوند در اداره عالم و انسان اشاره شده است.

در فضیلت تلاوت آن ابی بن کعب از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت کرده است که فرمود:

«هر کس سوره ملائکه (فاطر) را بخواند سه در از درهای بهشت او را می خواند که از هر دری می خواهی به بهشت وارد شو».

ص: 102

23-سوره احزاب (1)

اشاره

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا * وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا. (1)

ای... تقوای... را پیشه گیر و... کافران و... را قطعاً... می باشد... و... و... آن چه را... به سوی...
از... رت... خدا می باشد... انجام می دهید...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
پیام آور - پیامبر	نَبِيٍّ	۱	ای	يَا أَيُّهَا	۱
تقوا پیشه کن	اتَّقِ	۲	قطعاً	إِنَّ	۲
اطاعت نکن - پیروی نکن	لَا تُطِيعُ	۳	می باشد - بود	كَانَ	۳

ص: 103

1- (1). احزاب: آیه 1 و 2.

تصویر

کافرها	کافرین - کافرون	۴	دانا	علیم	۴
			کاردان	حکیم	۵
منافقان، دورویان	منافقین - منافقون	۵	وحی می شود	یُوحی	۶
			انجام می دهید	تَعْمَلون	۷
پیروی کن	إِتَّبِعْ	۶	باخبر - آگاه	خبیر	۸

پرسش ها

1. معنای کلمات جدید در جدول را با پرسش مکرر از یکدیگر مرور کنید.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. نَبِیٌّ - عَلِیم

الف) پیامبر - آگاه ب) پیامبر - دانا

2. کان - خبیر

الف) می باشد - آگاه ب) بود - دانا

3. إِتَّقِ - إِتَّبِعْ

الف) تقوا پیشه کن - پیروی کن ب) تقوا پیشه کرد - پیروی کرد

4. لَا تُطْعَمُ - منافقین

الف) پیروی نکن - دورویان ب) اطاعت نکرد - منافقان

5. تعملون - یوحی

الف) انجام می دهند - وحی می کند

ب) انجام می دهید - وحی می شود

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ

ص: 104

الف) ای پیامبر ب) ای کسان پیامبر

2. اتَّقِ اللَّهَ

الف) تقوای خدا را پیشه گیر ب) ترسید از خدا

3. وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ

الف) و اطاعت نکرد از کافران ب) و پیروی نکن کافران را

4. إِنَّ اللَّهَ كَانَ

الف) این که خدا بود ب) قطعاً خدا می باشد

5. عَلِيمًا حَكِيمًا

الف) دانایِ کاردان ب) آگاهِ دانا

6. ما يُوحى إِلَيْكَ

الف) آن چه وحی کرد به سوی تو ب) آن چه را وحی شد به سوی تو

7. مِنْ رَبِّكَ

الف) از سوی پروردگارت ب) از سوی خدای تو

8. إِنَّ اللَّهَ

الف) قطعاً خداوند ب) این که خدا

9. كَانِ بِمَا

الف) بود به هر چه ب) می باشد نسبت به آن چه

10. تَعْمَلُونَ خَيْرًا

الف) انجام می دهید آگاه ب) انجام می دهند دانا

4. ترجمه متن درس را با دقت کامل کنید.

5. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ .

2. وَلَا تَطْعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ .

3. إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا .

4. وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ .

5. إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با کمک گرفتن از برخی از اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا .

– إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ .

– الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ .

– وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ .

ص: 106

24-سوره احزاب(2)

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا* وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ
إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا* وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا* يَا أَيُّهَا
النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا* وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا. (1)

... پیامبر... خدا را پیشه گیر و... و منافقان را... خداوند... دانای... و پیروی کن... وحی می
شود... تو... پروردگار... قطعاً... نسبت به آن چه... آگاه...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
می‌آزمایم	تَبْلُو	۱	کمک بگیرید	إِسْتَعِينُوا	۱
گرسنگی	جُوع	۲	صبر کردند	صَبَرُوا	۲
کاستی	نَقْص	۳	آمرزش	مَغْفِرَةٌ	۳
گرفتاری	مُصِيبَةٌ	۴	آیا گمان کردید	أَمْ حَسِبْتُمْ	۴
ترس	خُوف	۵	رجوع کنندگان - بازگشت کنندگان	رَاجِعُونَ	۵
به ارث می‌دهد	يُورِثُ	۶	ندانند - نشناسد	لَمَّا يَعْلَمَ	۶
چه بسا	كَمْ	۷	رسید	أَصَابَتْ	۷
گروه	فِئَةٍ	۸	صبر کردند	إِصْبَرُوا	۸
پیروز شد	عَلَبَتْ	۹	سرانجام کار	عَاقِبَةٌ	۹
فرمانبرداران	قَائِدِينَ	۱۰	اندک	قَلِيلٌ، قَلِيلَةٌ	۱۰

ص: 107

1-1. احزاب: آیه 1-3 و 45 و 47.

تصویر

انفاق کنندگان	مُنْفِقِينَ	۱۱	سحرگاهان	أَسْحَار	۱۱
طلب آموزش کنندگان	مُسْتَغْفِرِينَ	۱۲	به دست آوردن - طلب کردن	إِيتِغَاء	۱۲
دور می کنند - دفع می کنند	يَذَرُونَ	۱۳	سرانجام (نیک) آن سرا	عُقْبَى الدَّار	۱۳

پرسش ها

1. معنای کلمات جدید را در جدول مرور کنید و با پرسش مکرر از یکدیگر آنها را فراگیرید.

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. إِتَّقِ - إِتَّبِعْ

الف) تقوا پیشه گیر - پیروی کن ب) تقوا پیشه گرفت - پیروی کرد

2. تَوَكَّلْ - بَشِير

الف) توکل و اعتماد کن - بشارت نده ب) اعتماد کردی - بشارت بده

3. شاهد - خبیر

الف) گواه - دانا ب) گواه - آگاه

4. وکیل - نذیر

الف) کارساز - مانند ب) کارساز - بیم دهنده

ص: 108

5. کفی - مُبَشِّرٌ

الف) کافی است - بشارت دهنده ب) کفایت - بشارت بده

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ

الف) و اعتماد کن به خدا ب) اعتماد کرد به خدا

2. وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

الف) کافی است به این که خدا کارساز است

ب) و بس است به این که خدا را وکیل خود سازی

3. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ

الف) ای پیامبر من ب) ای پیامبر

4. إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ

الف) ما فرستادیم تو را ب) قطعاً ما فرستادیم تو را

5. مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

الف) بشارت دهنده و بیم دهنده ب) بشارت بده و بیم بده

6. وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

الف) و بشارت بده مؤمنان را ب) بشارت باد مؤمنان را

7. بِأَنَّ لَهُمْ

الف) قطعاً برای آنها ب) به این که برای آنها

8. مِنَ اللَّهِ

الف) از سوی خداوند ب) از برای خداوند

9. فَضْلاً كَبِيراً

الف) لطفی بزرگ است ب) برتری بزرگ

ص: 109

10. إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ

الف) ما تو را فرستادیم گواه ب) قطعاً ما فرستادیم تو را گواه

4. ترجمه متن درس را با دقت کامل کنید.

5. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا.

2. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا.

3. وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا.

انسی با قرآن در خانه

عبارات زیر را با همکاری اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ.

- إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا.

- وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ.

- إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا.

ص: 110

آشنایی با قرآن

سوره احزاب

سوره احزاب مدنی و دارای 73 آیه است.

در این سوره مباحث گوناگونی مطرح شده است. بعضی از آیات آن در مورد معارف و عقاید و برخی دیگر بیانگر احکام شرعی است. در بخشی از آیات قصه‌ها و پندهایی ذکر گردیده و تعدادی از آیات نیز به بیان غزوه خندق و بنی قریظه پرداخته است. آیه مبارکه تطهیر که دلیل بر عصمت اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله است در این سوره واقع شده

است. آیه إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً که آیه تطهیر نامیده می شود به گواهی مفسران بزرگی همچون سیوطی و محدثان مشهوری مثل بخاری و ترمذی، در شأن پیامبر صلی الله علیه و آله، حضرت علی علیه السلام، حضرت فاطمه علیها السلام، امام حسن علیه السلام و امام حسین علیه السلام نازل شده است و آنها را از هر گونه گناه و پلیدی مصون می داند.

انس بن مالک، یکی از یاران پیامبر صلی الله علیه و آله روایت کرده است که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به مدت شش ماه هنگامی که برای نماز صبح از منزل خود بیرون می آمد مقابل در خانه فاطمه علیها السلام ندا می داد: نماز! ای اهل بیت، سپس تلاوت می فرمود: إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً.

ص: 111

25-سوره لقمان(1)

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم * تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ * هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ * الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ . (1)

این ... قرآن ... است ... و رحمت است برای ... کسانی که ... نماز را و ... زکات را و ... به آخرت ...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
واگذار - رها کن	ذَر	۱	گرفتند	اتَّخَذُوا	۱

ص: 112

1- (1). لقمان: آیه 1-4.

تصویر

بازی - بازیچه	لَعِبَ	۲	زندگی دنیا	حَيَاةِ الدُّنْيَا	۲
سرگرمی	هَوَى	۳	آب جوش سوزان	حِيم	۳
مغرور ساخت	غَرَّتْ	۴	دردناک	أَلِيم	۴
آن	هِيَ	۵	کفر می ورزیدند	كَانُوا يَكْفُرُونَ	۵
برانگیخته شدگان	مَبْعُوثِينَ	۶	نیست آن مگر	إِنَّ هِيَ إِلَّا	۶
می دانند	يَعْلَمُونَ	۷	نیستیم ما	مَا نَحْنُ	۷
بی خبران	غَافِلُونَ	۸	برخی از شما	مِنْكُمْ	۸
برگزیدند	إِسْتَحَبُّوا	۹	دارای بخشش و لطف	ذَوْ فَضْلٍ	۹

پرسش ها

1. معنای کلمات جدول را چند نوبت مرور کنید و به خاطر بسپارید.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. هُدَى - صلاه

الف) هدایت کرد - نماز ب) هدایت - نماز

2. مُحْسِنِينَ - یوقنون

الف) نیکو کاران - باور دارند ب) نیکو کار - یقین دارند

3. يُؤْتُونَ - تَلْكَ

الف) می دهند - آن ب) دارند - این

4. يُقِيمُونَ - آخِرَهُ

الف) به پا داشتند - قیامت ب) به پا می دارند - قیامت

5. حَكِيم - آيَات

الف) با حکمت - آیه ها ب) کاردان - نشانه

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. تَلْكَ آيَاتُ

الف) این آیه های ب) آن نشانه

2. آيَاتُ الْكِتَابِ

الف) آیه های قرآن ب) نشانه ای از قرآن

ص: 113

3. الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

الف) قرآن کاردان ب) قرآن باحکمت

4. رَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ

الف) رحمتی است برای نیکوکاران ب) رحمت خدا برای هر نیکوکاری

5. الَّذِينَ يُقِيمُونَ

الف) کسی که به پا می دارد ب) کسانی که به پا می دارند

6. يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ

الف) به پا می دارند نماز را ب) به پا دارنده نمازند

7. يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ

الف) دهنده زکات اند ب) می دهند زکات را

8. وَهُمْ بِالْآخِرَةِ

الف) و آنها نسبت به آخر ب) و آنها در آخرت

9. بِالْآخِرَةِ يوقنون

الف) به آخرت (آخرت را) باور دارند

ب) در آخرت یقین می آورند

10. هُدًى وَرَحْمَةً

الف) هدایت می کند و رحمتی است ب) هدایت و رحمت است

4. ترجمه متن درس را با دقت کامل کنید.

5. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ .

2. هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ .

ص: 114

3. الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ .

4. وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با مشورت اعضای خانواده ترجمه کنید:

- وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا .

- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا .

- وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا .

ص: 115

26-سوره لقمان(2)

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ * هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ * الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ * أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ * ... إِنَّ
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ * خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ * وَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَن يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ... (1)

... آیه های... باحکمت است. هدایت و... نیکوکاران... به پا می دارند... را و می پردازند...
را و آنها... باور دارند. آنان... هدایت... پروردگار... و... خود... قطعاً... ایمان آوردند و...
اعمال شایسته را... باغ های بهشتی... است. جاویدانند... وعده... حق است و او... کاردان
است. و قطعاً... به لقمان... این که... برای... و هرکس... پس... شکر می کند... خودش...

ص:116

1- (1). لقمان: آیه 1-12.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
رستگاران	مُفْلِحُونَ	۱	آن - این	تِلْكَ	۱
پرنعمت	نَعِيم	۲	آنان - آنها - ایشان	أُولَئِكَ	۲
وعده - قرار	وَعْد	۳	هدایت	هُدًى	۳
دادیم	آتَيْنَا	۴	باغ‌های بهشتی - بهشت‌ها	جَنَات	۴
شکرگزار - شکر کن	أَشْكُرُ	۵	راست، انجام شدنی	حَقَّ	۵
شکر گزارد - شکر کند	يَشْكُرُ	۶	حکمت - کاردانی	حِكْمَةٌ	۶
شکر می گزارد - شکر می کند	يَشْكُرُ	۷	این‌که	أَنْ	۷
			خودش	نَفْسِهِ	۸

پرسش‌ها

1. معنای کلمات جدید جدول را چند مرتبه مرور و پرسش از یکدیگر به خاطر بسپارید.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. يَشْكُرُ - يَشْكُرُ

الف) شکر می گزارد - شکر گزارد ب) شکر می گزارد - شکر می کند

2. آتَيْنَا - نَفْسِهِ

الف) دادیم - خودش ب) می دهیم - خودش

3. مُفْلِحُونَ - أَوْلِيكَ

الف) رستگار - آنان ب) رستگاران - آنان

ص: 117

4. نعيم - وعد

الف) نعمت - وعده ب) پر نعمت - وعده

5. اشكُرُ - هُدًى

الف) شکر کن (گزار) - هدایت ب) شکر گزار - هدایت کرد

3. پاسخ صحیح را علامت بنمید.

1. أَوْلِيكَ عَلَى هُدًى

الف) آنان برای هدایت ب) آنان بر هدایت

2. مِنْ رَبِّهِمْ

الف) از سوی پروردگارش ب) از برای پروردگارش

3. أَوْلِيكَ هُمْ الْمُفْلِحُونَ

الف) آنان خودشان رستگارانند ب) آنان خود را رستگار کردند

4. إِنَّ الَّذِينَ

الف) قطعاً هر کس که ب) قطعاً کسانی که

5. الَّذِينَ آمَنُوا

الف) کسانی که ایمان آوردند ب) کسانی که ایمان آورند

6. عَمَلُوا الصَّالِحَاتِ

الف) و انجام دهند کارهای شایسته را ب) و کار شایسته انجام دهند

7. جَنَّاتُ النَّعِيمِ

الف) بهشت پر نعمت ب) بهشت های پر نعمت

8. خَالِدِينَ فِيهَا

الف) جاویدان اند در بهشت ب) جاویدان اند در آنها

ص: 118

9. وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا

الف) وعده خدا درست و انجام شدنی است

ب) وعده داد خدا به درستی

10. وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

الف) و او همیشه پیروز کاردان است

ب) و خدا همیشه پیروز کاردان است

4. ترجمه عبارات و متن درس را کامل کنید.

5. عبارات زیر را بادقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. أَوْلَيْكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ .

2. وَأَوْلَيْكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ .

3. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ .

4. خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ .

5. وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ .

6. وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با مشورت اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ .

- هُدًى وَرَحْمَةً لِلْمُحْسِنِينَ .

- الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ .

- وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ .

ص: 119

27-سوره لقمان (3)

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم * تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ * هُدًى وَ رَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ * الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ * أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ * ... إِنَّ
الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ * خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَ هُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ * ... وَ لَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ وَ مَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَ مَنْ كَفَرَ
فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ * وَ إِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَ هُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ
عَظِيمٌ . (1)

... بر... از... هستند و آنان... رستگارانند... کسانی که... و انجام دادند... را برای آنها... پر نعمت
است... در آنها... خدا... است و... همیشه پیروز... است. و... دادیم... کاردانی... شکر گزار...
خداوند و... شکر گزارد... فقط... برای... و هر کس... پس... خدا... ستوده است. و... گفت...
برای... در حالی که... پند کی دادش ای... شرک نورز... قطعاً... ستمی... است.

ص: 120

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اصلاح کنید	أَصْلَحُوا	۱	یاد شود	ذُكِرَ	۱
دو برادر	أَخَوَيْنِ (اخوین)	۲	می لرزد - می ترسد	وَجَلَّتْ	۲
آرامش - سکون	سَكِينَةً	۳	تلاوت شود	تُلِيَتْ	۳
زیاد کنند - بیفزایند	يَزِدُّوْا	۴	زیاد می کند	زَادَتْ	۴

پرسش ها

1. با مرور به معنای کلمات جدید جدول سعی کنید با پرسش مکرر از یکدیگر آنها را به خاطر بسپارید.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. لا تُشْرِكْ - ظَلَمَ

الف) شرک نوز - ستم ب) شرک نوزیدی - ستم

2. ابن - بَنِيَّ

الف) پسر - پسرک ب) پسر - پسرک من

3. حَمِيدٌ - غَنِيٌّ

الف) ستوده - بی نیاز ب) ستایش - بی نیازی

ص:121

4. كَفَرًا - آتَيْنَا

الف) کافر شد - می دهیم ب) ناسپاسی کرد (کند) - دادیم

5. يَعِظُ - نَعِيمٌ

الف) پند می دهد - پرنعمت ب) پند داد - پرنعمت

3. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. وَ لَقَدْ آتَيْنَا

الف) و قطعاً دادیم ب) و قطعاً می دهیم

2. لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ

الف) به لقمان کاردان ب) به لقمان کاردانی

3. أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ

الف) قطعاً شکر کن برای خدا ب) این که شکر کن برای خدا

4. وَ مَنْ يَشْكُرْ

الف) و هر کس شکر کند ب) و کسی که شکر کرد

5. يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ

الف) شکر می کند برای خودش ب) شکر کرد بنفع خودش

6. وَ مَنْ كَفَرَ

الف) و انجام دهند کارهای شایسته را ب) و هر کس ناسپاسی کند

7. فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

الف) پس قطعاً خدا بی نیاز ستوده است

ب) پس این که خدا بی نیاز ستوده است

8. وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ

الف) و زمانی که می گوید لقمان ب) و زمانی که گفت لقمان

ص: 122

9. وَ هُوَ يَعِظُهُ

الف) در حالی که او پندش می دهد ب) و او پند داد

10. لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ

الف) شریک خدا نشو ب) شرک نورز نسبت به خدا

11. إِنَّ الشُّرُكَ

الف) قطعاً شرک ب) برای این که شرک

12. لَظَلَمَ عَظِيمٌ

الف) قطعاً ستمی بزرگ است ب) برای آن ستمی بزرگ است

4. ترجمه عبارات متن درس را کامل کنید.

5. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ .

2. وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ .

3. يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشُّرُكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با همکاری اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- أَوْلِيكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأَوْلِيكَ هُمْ الْمُفْلِحُونَ .

- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ .

- وَ لَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ .

- وَ مَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ .

- وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ .

ص: 123

آشنایی با قرآن

سوره لقمان

سوره لقمان مکی و دارای 34 آیه است.

هدف این سوره دعوت مردم به توحید و باور داشتن به معاد و عمل به احکام دین است. در ابتدای سوره به گروهی از مشرکان اشاره شده است که برای بازداشتن مردم از شنیدن قرآن سخنان لهوآمیز می گفتند، خداوند آنها را به عذاب خوارکننده تهدید می کند.

آن گاه خداوند برای آنان اصول عقاید و احکام دین را تبیین و در مقابل سخنان بیهوده آنان قصه لقمان و پندهای آموزنده او را نقل می کند. در فضیلت تلاوت این سوره از امام محمد باقر علیه السلام روایت شده که فرمود:

«هر کس هر شب سوره لقمان را بخواند خداوند در آن شب تا به صبح سی فرشته را مأمور می کند تا او را از گزند شیطان و لشکریانش حفظ کند و اگر آن را در روز بخواند فرشتگان از صبح تا شب او را حفظ خواهند کرد».

ص: 124

28-سوره عنکبوت(1)

اشاره

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الم * اَحْسِبُ * النَّاسُ اَنْ يُّتْرَكُوْا اَنْ يَقُوْلُوْا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُوْنَ * وَ لَقَدْ فَتَنَّا الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ...

(1)

آیا... مردم... رها شوند... بگویند... و آنها... و قطعاً... کسانی را که... بودند...

جدول کلمه ها

تصویر

بیهودگی	لَعُو	۵	روزی ارزشمند	رِزْقٌ كَرِيمٌ	۵
اعراض کنندگان - رویگردانان	مُعْرِضُونَ	۶	جمع أخ، برادران	إِخْوَةٌ	۶
انجام دهنده	فَاعِلُونَ	۷	مورد رحمت قرار گیرید	تُرْحَمُونَ	۷
دامن‌ها	فِرَاجٌ	۸	شک نکردند - متزلزل نشدند	لَمْ يَرْتَابُوا	۸
امانت‌ها	امَانَاتٌ	۹	مرتد شود - بازگردد	يَرْتَدُّ	۹
			می‌آورد	يَأْتِي بِـ	۱۰
رعایت کنندگان	رَاعُونَ	۱۰	خاشعین: فروتنان	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	۱۱
حفظ می‌کنند	يُحَافِظُونَ	۱۱	جمع صلوة - نمازها	صَلَوَاتٌ	۱۲

ص: 125

1- (1). عنكبوت: آیه 1-3.

تصویر

رویکردانان			مورد رحمت قرار گیرید	تُرْحَمُونَ	۷
انجام دهنده	فَاعِلُونَ	۷	شک نکردند - متزلزل نشدند	لَمْ يَرْتَابُوا	۸
دامن ها	قَرُوجُ	۸	مرتد شود - بازگردد	يَرْتَدُّ	۹
امانت ها	أَمَانَات	۹	می آورد	يَأْتِي بـ	۱۰
رعایت کنندگان	رَاعُونَ	۱۰	خاشعین: فروتنان	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	۱۱
حفظ می کنند	يُحَافِظُونَ	۱۱	یاد شود	صَلَوَات	۱۲

یاد آوری

فتنه به معنای آزمایش در قرآن آمده است.

پرسش ها

1. معنای کلمات جدید را در جدول مرور کنید و به خاطر بسپارید.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. آتینا - فتنّا

الف) ایمان آوردیم - آزمودیم ب) ایمان می آوریم - می آزمایشیم

2. لقد - أ

الف) فقط - آیا ب) قطعاً - آیا

3. یقولون - یقولوا

الف) گفتند - بگویند ب) می گویند - بگویند

4. یترکوا - أن

الف) رها شوند - این که ب) رها شدند - قطعاً

5. لا یفتنون - ناس

الف) آزمایش نمی شوند - مردم ب) آزمایش نمی کنند - مردم

ص: 126

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. أَحَسِبَ النَّاسُ

الف) آیا گمان کردند مردم ب) آیا گمان کرد مردم

2. أَنْ يَتْرُكُوا

الف) قطعاً رها شوند ب) این که رها شوند

3. أَنْ يَقُولُوا

الف) این که بگویند ب) قطعاً می گویند

4. يَقُولُوا آمَنَّا

الف) بگویند ایمان آوردیم (ب) می گویند ایمان می آوریم

5. وَ هُمْ لَا يُفْتَنُونَ

الف) و آنها آزمایش نمی کنند (ب) و آنها آزمایش نمی شوند

6. وَ لَقَدْ فَتَنَّا

الف) و قطعاً آزمودیم (ب) و قطعاً می آزمایشیم

7. فَتَنَّا الَّذِينَ

الف) می آزمایشیم کسانی را که (ب) آزمودیم کسانی را که

8. الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

الف) کسانی را که قبل از آنها بودند

ب) کسانی را که قبل از شما بودند

4. ترجمه عبارات و متن درس را کامل کنید.

5. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. أ حَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا .

ص: 127

2. أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ .

3. وَ لَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ .

انس با قرآن در خانه

این آیات را ترجمه کنید:

- وَ إِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ .

- يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ .

- إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ .

ص: 128

29-سوره عنكبوت (2)

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم * أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ * وَ لَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ... *
وَ مَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ * وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ . (1)

آیا... مردم... رها شوند... بگویند... و آنها... و قطعاً... کسانی را که... بودند....

جدول کلمه ها

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
مع	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جهاد کرد	جَاهَدَ	۱	کسی که - هر کس	مَنْ	۱
جهاد	يُجَاهِدُ	۲	فقط	إِنَّمَا	۲
از	عَنْ	۳	برای خودش - بمنفع خودش	لِنَفْسِهِ	۳

ص: 129

1- (1). عنكبوت: آیه 1-7.

می پور	نُكْفَرُ	۴	جهانیان	عالمین	۴
حتماً حتماً	لَنُكْفَرَنَّ				
بدی	سَيِّئَات	۵	قطعاً	لَ - إِنَّ	۵
پاداش	نَجَزِي	۶	آنچه که	الَّذِي	۶
حتماً حتماً پاد	لَنَجْزِيَنَّ				
بهن	أَحْسَن	۷	آیا	أ	۷
عمل می	كانوا يعملون	۸	ایمان آوردیم	امَنَا	۸

پرسش ها

1. معنای کلمات جدید را در جدول با مرور و تکرار فراگیرید و به خاطر بسپارید.

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. جَاهِدَ - يُجَاهِدُ

الف) جهاد کرد - جهاد می کند ب) جهاد کردند - جهاد می کنند

2. مَنْ - عَنِ

الف) کسی که - از ب) از - در

3. سیئات - احسن

الف) بدی - بهتر ب) بدی ها - بهتر

4. نجزی - نُکفَرُ

الف) پاداش می دهیم - می پوشانیم ب) پاداش دادیم - پوشاندیم

ص: 130

5. كانوا يعملون

الف) بودند عمل می کنند ب) عمل می کردند

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. وَ مَنْ جَاهِدْ

الف) و هر کس جهاد کند ب) و چه کسی جهاد کرد

2. فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ

الف) پس فقط جهاد می کند ب) پس قطعاً جهاد کرده

3. لِنَفْسِهِ

الف) قطعاً خود او ب) برای خود اوست (به نفع خود اوست)

4. إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ

الف) این که او بی نیاز است ب) قطعاً خداوند حتماً بی نیاز است

5. عَنِ الْعَالَمِينَ

الف) از دانشمندان ب) از جهانیان

6. وَالَّذِينَ آمَنُوا

الف) و کسانی که ایمان آوردند ب) و کسانی که ایمان آورند

7. وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

الف) و انجام می دهند کارهای شایسته را

ب) انجام می دهند کار شایسته را

8. لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ (1)

الف) حتماً می پوشانیم از آنها ب) می پوشانیم از آنها

ص: 131

1- (1). در عبارتی که در تأیید آمده مانعی ندارد از یکی صرف نظر کنیم.

9. سَيِّئَاتِهِمْ

الف) گناهان شما را ب) بدی های آنها را

10. وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ

الف) و حتماً پاداش می دهیم آنها را

ب) و پاداش می دهیم شما را

11. أَحْسَنَ الَّذِي

الف) بهتر از کسی که ب) بهتر از آن چه

12. كَانُوا يَعْمَلُونَ

الف) عمل می کردند ب) بودند عمل می کنند

4. ترجمه عبارات درس را با دقت و مشورت کامل کنید.

5. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ .

2. إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ .

3. وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ .

4. لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ .

5. وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ .

انسی با قرآن در خانه

عبارات زیر را با مشورت اعضای خانواده و بادقت ترجمه کنید.

– أْحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ .

– وَ لَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ .

ص:132

30-سوره عنكبوت(3)

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم * أْحَسِبَ النَّاسُ ... * مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَ
إِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ . (1)

حکایت... گرفتند از غیر... سرپرستانی... حکایت... است گرفت... و قطعاً... خانه ها... خانه...
است اگر...

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
حکایت	مَثَل	۱	گرفتند	إِتَّخَذُوا	۱
	كَ	۲	غیر	دُون	۲
گ	إِتَّخَذَتْ	۳	سرپرستان - جمع وُلِيٍّ	اولیاء	۳
	بَيْت	۴	عنکبوت	عنکبوت	۴
سس	أَوْهَنَ	۵	قطعاً	إِنَّ - لَ	۵

ص: 133

1- (1). عنکبوت: آیه 1-41.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بالا نروید	لَا تَرْفَعُوا	۱	پیش فرستید	تَقَدَّمُوا	۱
جمع صوت - صداها	أَصْوَاتٍ	۲	پیش بیفتید - پیشی نگیرید	لَا تُقَدِّمُوا	۲
خبر	نَبَأٌ	۳	بین دو دست - پیشاپیش - جلو	بَيْنَ يَدَيِ (یدین)	۳
تحقیق کنید	تَبَيَّنُوا	۴	آشکارا و بلند سخن گفتن	جَهْرًا	۴
مسخره نکنند	لَا يَسْخَرُوا	۵	بلند سخن نگویند	لَا تُجَهِّرُوا	۵
باشد (زنان)	يَكُنَّ	۶	نافرمان - قانون شکن - غیر متعهد	فَاسِقٍ: جمع فَاسِقُونَ	۶
عیب جویی نکنید	لَا تَلْمِزُوا	۷	گروهی از مردان گروهی دیگر را	قَوْمٍ مِنْ قَوْمٍ	۷

پرسش‌ها

1. معنای کلمات جدید را با مرور و تکرار به خاطر بسپارید.

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. بیت - بیوت

الف) خانه - خانه‌ها (ب) شب - شب‌ها

2. لَوْ - كَ

الف) هم چنان که - مانند (ب) اگر - مانند

3. اوهن - اولیاء

الف) سست - سرپرستان ب) سست ترین - سرپرستان

4. مثل - دون

الف) حکایت - غیر ب) مانند - به جز

5. اتَّخَذَتْ - اتَّخَذُوا

الف) گرفت - گرفتند ب) بگیر - بگیرد

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. مَثَلُ الَّذِينَ

الف) حکایت کسانی که ب) مانند کسانی است که

2. اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) بگیرد به جای خدا ب) گرفتند از غیر خدا

3. كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ

الف) مانند دوستان عنكبوت است ب) مانند عنكبوت است

ص: 134

4. اتَّخَذَتْ بَيْتاً

الف) می گیرد خانه ای ب) گرفت خانه ای

5. أَوْهَنَ الْبُيُوتِ

الف) سست ترین خانه ب) سست ترین خانه ها

6. لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ

الف) حتماً خانه عنكبوت است ب) برای خانه عنكبوت است

7. لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

الف) اگر می دانستید ب) اگر می دانستند

4. ترجمه متن درس را با دقت و مشورت کامل کنید.

5. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ .

2. كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا .

3. وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ .

انس با قرآن در خانه

عبارات زیر را با مشورت اعضای خانواده و بادقت ترجمه کنید.

- وَ مَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ .

– إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ .

– وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ .

– لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ .

– وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ .

ص: 135

آشنایی با قرآن

سوره عنكبوت

سوره عنكبوت مکی و دارای 69 آیه می باشد.

این سوره به ما می آموزد که خداوند از ما تنها ایمان لفظی نمی خواهد بلکه ایمان حقیقی می خواهد که تندباد فتنه ها و حوادث سخت، آن را تغییر ندهد و آن چنان در دل مؤمن رسوخ کند که در مقابل تلاش های دشمن و وسوسه های شیطان دست از عقیده خود نشوید. خداوند در آغاز این سوره می فرماید: تصوّر می کنید که اگر بگویید ایمان آوردیم به دنبال آن آزموده نمی شوید؟ آیا گمان می کنید که خداوند شما را با همین ادعا وا می گذارد؟ نه، سنت الهی بر آن است که انسان ها را بیازماید تا معلوم شود چه کسی در ادعای ایمان صادق است و چه کسی دروغ می گوید.

سپس سرگذشت امتحان امت های پیشین نظیر قوم نوح، قوم عاد، قوم ابراهیم علیه السلام و لوط و شعیب و موسی علیه السلام و رستگاری آنان که بر ایمان خود استقامت ورزیدند و هلاکت کسانی که پایداری نکردند را بازگو می کند.

در فضیلت قرائت این سوره از امام جعفر صادق علیه السلام روایت شده است که فرمود:
«هر کس در شب 23 رمضان سوره عنکبوت و روم را بخواند به خدا قسم اهل بهشت است».

ص:136

جلد 3

مشخصات کتاب

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن. جلد 3

سرشناسه: ملک احمدی، علی بمان، 1331 -

عنوان و نام پدیدآور: آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن / علی بمان ملک احمدی.

مشخصات نشر: قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، 1392.

مشخصات ظاهری: 6 ج.: جدول.

فروست: پژوهشگاه بین المللی المصطفی؛ 110.

شابک: دوره: 7-421-195-964-978 ؛ 55000 ریال: ج.1: 1-978-964-195-

6-415 ؛ 55000 ریال: ج.2: 2-978-964-195-416-3 ؛ 60000 ریال: ج.3: 3-978-

0-417-195-964-964 ریال: ج.4: 7-418-195-964-978؛ 60000 ریال:

ج.5: 4-419-195-964-978؛ 60000 ریال: ج.6: 0-420-195-964-978

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: ج.2-6 (چاپ اول: 1392).

یادداشت: ج.1-5 (چاپ دوم: 1393) (فیپا).

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزشی

موضوع: قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع: قرآن -- ترجمه -- راهنمای آموزشی

شناسه افزوده: جامعه المصطفی (ص) العالمیه. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)

رده بندی کنگره: 1392 82735/م/BP65/2

رده بندی دیویی: 107/297

شماره کتابشناسی ملی: 2354272

ص: 1

اشاره

ص: 2

علی بمان ملک احمدی

ص:3

ص:4

سخن ناشر

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش ها و پدید آمدن دانش های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ گویی به آن ایجاد رشته های تحصیلی جدید و تربیت چهره های متخصص را ضروری می نماید. از این رو کتاب های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی ها تألیف شود.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه مندان به این مباحث، با اندیشه های بلند و ارزش های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می شود و گاه در نگارش بحث های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن ها و شیوه های آموزشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

در این بستر، حوزه های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی اند.

«جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله» با قدردانی و سپاس از فاضل ارجمند جناب آقای علی بمان ملک احمدی مؤلف کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن و تمام عزیزانی که در تولید این اثر همیاری و همفکری داشته اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می کند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله

مقدمه پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله

حقیقت مداری اصیل ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است.

داستان پر رمز و راز حقیقت جویی بشر، سرشار از هنرنمایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پای بندی به حقیقت بی منتها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته اند و در این میان، چه درخشندگی چشم نوازی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافتمند و فخیم دانسته و از باب تا محراب، کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می نمایند و در مکتب آن، جز اولوالعلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دست یابی به گنجینه های حکمت نیست.

علم برخاسته از وجدان پاک و عقل سلیم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی آورد، و هم جامعه را سمت و سویی سعادت‌مندانانه بخشیده و آن را به جامعه ای متمدن و پیشرو متحول می کند. بی توجهی یا کوتاه فکری است اگر فرد و جامعه ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی

ص:7

مادی و معنوی باشد، اما آن را در صراطی غیر از حقیقت طلبی، علم اندوزی و حکمت مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی سازی کلمه الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن های پویشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقهاتی در اداره حکومت و نظریه مترقی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت ها و مأموریت های حوزه های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیر و مراد خود خمینی کبیر رحمه الله، در صحنه حاضر شده و با تأکید بر اهمیت و فوریت این حرکت فراگیر و بی وقفه، همه توانمندی ها و اراده ها را جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه های میان بر و دانش افزا راهبری و رصد می کنند.

جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه، نمادی درخشان از این رسالت جهانی و همت بین المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان، مربیان و مدیران پارسا، متعهد و زمان شناس را بر دوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و معارف بلند و تابناک مکتب اهل بیت علیهم السلام جامه تحقق می پوشاند.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله نیز که مهم ترین و گسترده ترین مجموعه پژوهشی المصطفی صلی الله علیه و آله است، بومی سازی و بازتولید اندیشه دینی معاصر، متناسب

ص: 8

با نیازها و اقتضائات عرصه بین الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق های جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ گویی به مسائل و شبهات فکری و معرفتی مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک درسی، به ویژه با رویکرد اسلامی

سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت های سازمانی المصطفی صلی الله علیه و آله را از جمله مأموریت ها و تکالیف خود می داند.

اثر علمی پیش روی نیز که به همت مولف محترم جناب آقای علی بمان ملک احمدی به عنوان کتاب کمک آموزشی برای رشته معارف اسلامی تهیه و تدوین شده است، در چارچوب همین اهداف و برنامه های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجی های صورت گرفته، تدوین و برای استفاده خوانندگان محترم تقدیم شده است.

در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش های خالصانه مولف محترم، از کلیه دست اندرکاران محترم آماده سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به ویژه همکاران محترم مرکز بین المللی نشر و ترجمه المصطفی صلی الله علیه و آله و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و انتشار آن نقش داشته اند، قدردانی و تشکر نمایم و از خداوند متعال برای ایشان و همه خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت نمایم.

پژوهشگاه بین المللی

المصطفی صلی الله علیه و آله

ص:9

ص:10

فهرست

1. علم و معرفت 10
2. تفکر در آیات 10
3. تعقل و خردورزی 10
4. ایمان به اصول و مبانی اعتقادی 10
5. آثار ایمان 10
6. وظایف فردی مؤمن 10
7. وظایف اجتماعی مؤمن و عدالت گرایی او 10
8. تغذیه سالم بدن 10
9. عمل شایسته 10
10. عبودیت و بندگی خدا 10
11. نماز و روزه 10
12. خمس و زکات 10
13. حج و جهاد 10
14. ظلم ستیزی و کارزار در راه خدا و حاکمیت او 10
15. هجرت و نقش سازنده آن 10

16. جهاد و اجر جهاد گران 10

17. امر به معروف و نهی از منکر 10

18. مهرورزی خداوند نسبت به خواص از بندگانش 10

19. بی مهری خداوند نسبت به برخی از بندگانش 10

20. انفاق در راه خدا 10

ص: 11

21. احسان 10

22. نیکوکاران و جایگاه آنان 10

23. دعاء 10

24. یاد خدا 10

25. توبه 10

26. استغفار 10

27. شکر و شاکرین 10

28. صبر و صابرین 10

29. صفات پسندیده در مؤمنان راستین 10

ص:12

1- علم و معرفت

اشاره

1. يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ. (1)
2. نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ. (2)
3. ... إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ. (3)
4. أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ. (4)
5. يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ. (5)
6. وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا. (6)
7. وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ. (7)
8. فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا. (8)

ص:13

1- (1). مجادله: آیه 11.

2- (2). یوسف: آیه 76.

3- (3). فاطر: آیه 28.

4- (4). رعد: آیه 19.

5- (5). روم: آیه 7.

6- (6). اسراء: آیه 36.

7- (7). لقمان: آیه 20.

8- (8). كهف: آیه 65.

تمرین

آیات درس را یکبار با دقت بخوانید و زیر کلمه هایی که معنای آنها را قبلاً خوانده اید خط بکشید و اگر فراموش کرده اید از هم گروه خود پرسید.

یادآوری

انما - أنَّ ما: این که (که) آن چه

جدول کلمه ها

تصویر

۸	يَكُونُونَ	می باشند	۸	يَقْسُ	چه بد است
۹	أَنْ يَكُونُوا	این که باشند	۹	ظَنَّ	گمان (بد)
۱۰	إِسْمَ الْفُسُوقِ	نام کفرآمیز	۱۰	إِثْمٌ	گناه
۱۱	لَا تَنَابَرُوا	لقب بد به هم ندهید نسبت بد به هم ندهید	۱۱	لَا يَغْتَابُ	غیبت نکند (نکنند)
۱۲	يَتُوبُ	توبه می کند	۱۲	لَحْمٌ	گوشت
۱۳	لَمْ يَتُبْ	توبه نکرد - توبه نکند	۱۳	گِرْهَتَمٌ	اکراه داشتند
۱۴	لَا تَجَسَّسُوا	جست و جو و تحقیق نکنید			
۱۵	أَيُّجِبُ	آیا دوست می دارد			
۱۶	لَا تَتَّبِعُوا	پیروی نکنید			
۱۷	جَاءَ بِ	آورد			

ص: 14

تمرین

معنای کلمات جدول را با مرور و پرسش مکرر از یکدیگر خوب به خاطر بسپارید.

پرسش ها

پرسش های زیر را به کمک هم گروه خود در کلاس پاسخ دهید.

1. معنای صحیح را علامت بزنید:

1. فؤاد، فوق، منیر

الف (دل، بالا، روشنگر ب) قلب، موفق، نورانی

2. عَلَّمْنَا، نَشَاءُ، نَرْفَعُ

الف) تعلیم می دهیم، می خواهیم، بالا می بریم

ب) تعلیم دادیم، می خواهیم، بالا می بریم

3. يَرْفَعُ، يَجَادِلُ، يَخْشَى

الف) بالا می برد، جدال می کند، می ترسد

ب) بالا برد، جدل کرد، ترسید

4. لَا تَقْفُ، مَسْئُولٌ

الف) پیروی نکرد، سؤال شده

ب) پیروی نکن، سؤال شده

5. أَعْمَى، أَنْمَأُ

الف) نابینا، فقط ب) نابینا، قطعاً

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

الف) و خداوند به آن چه می دانید داناست

ب) و خداوند به آن چه عمل می کنید آگاه است

2. وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ

الف) و بالا و برتر هر صاحب علمی، دانایی است

ب) برتر هر آگاهی آگاه تری است

3. يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ

الف) می ترسد از خداوند بندگان عالم

ب) می ترسند از خداوند دانشمندان از بندگانش

4. أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ

الف) که آن چه نازل شد از سوی پروردگار

ب) فقط نازل کرد از پروردگارت

5. كَمَنْ هُوَ أَعْمَى

الف) کسی که او کور است

ب) مانند کسی است که او کور است؟

6. وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ

الف) آنها از قیامت خود بی خبراند

ب) آنها از آخرشان بی خبرند

7. مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ

الف) نیست برای تو علمی به آن

ب) آن چه را که نیست برای تو نیست به آن علمی

8. كُلُّ أَوْلِيكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئَلٌ

الف) از هر کدامشان بازخواست می شود

ب) همه آنان از آن بازخواست می شوند

ص:16

9. مَنْ يُجَادِلْ فِي اللَّهِ

الف) کسی که جدال و گفت و گو می کند درباره خداوند

ب) هر کس جدال کند با خداوند

10. وَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا

الف) می یابند بنده ای از بندگان را

ب) یافتند بنده ای از بندگانمان را

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

1. إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ .

فقط... از... بندگانش... قطعاً... آمرزنده.

2. يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ .

... ظاهری... زندگی... را و... از... خود....

3. يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ .

... خداوند... ایمان آوردند... شما و... داده شوند... مراتبی و... به... انجام می دهید.

4. وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ .

و از... کسی است که... درباره... بدون... و نه... و نه... روشنگر.

4. با مشورت و کمک هم گروه خود آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

تمرین

با استفاده از آیات متن درس بگویید لازمه این که بتوانیم و مجاز باشیم درباره

ص:17

خداوند و وجود و صفات او بحث و گفت و گو کنیم چیست و گفتار ما باید مستند به چه باشد.

انسی با قرآن در خانه

به منظور تثبیت آن چه فرا گرفته اید و انتقال معارف قرآن به کانون خانواده، سعی کنید آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود منتقل سازید.

ص: 18

2- تفکر در آیات

اشاره

1. كَذَلِكَ نَفْصَلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (1)
2. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ لِنَاسٍ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (2)
3. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ (3).
4. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ ... الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ . (4)
5. وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (5)
6. وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ ... * ... فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (6)
7. وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً

ص: 19

1- (1). یونس: آیه 24.

2- (2). حشر: آیه 21.

3- (3). آل عمران: آیه 191.

4- (4). نحل: آیه 11.

5- (5). نحل: آیه 44.

6- (6). نحل: آیه 68 و 69.

وَرَحْمَهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ. (1)

8. قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ. (2)

9. أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ... (3)

10. ... ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ. (4)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی که معنای آنها را می دانید خط بکشید و چنان چه معنای برخی را فراموش کرده اید از هم گروه خود سؤال نمایید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بالا می برد	یَرْفَعُ	۱	داده شدند	أَوْثُوا	۱
بالا می بریم	نَرْفَعُ	۲	صاحب - دارا	ذِي	۲
می خواهیم - بخوایم	نَشَاءُ	۳	فقط	إِنَّمَا	۳
برتر - بال	فَوْقَ	۴	همیشه پیروز - شکست ناپذیر	عَزِيز	۴
می ترسد	يَحْشَى	۵	نابینا	أَعْمَى	۵
پیروی نکن	لَا تَقْفُ	۶	متوجه می شود	يَتَذَكَّرُ	۶
دل	فؤاد	۷	صاحبان خرد - خردمندان	أُولُو الْأَلْبَابِ	۷
مورد بازخواست قرار گرفته	مَسْئُولٌ	۸	بی خبران	غَافِلُونَ	۸
جدل می کند - بحث و گفت و گو می کند	يُجَادِلُ	۹	نیست	لَيْسَ	۹
روشنگر	مُنِيرٌ	۱۰	یافتند	وَجَدُوا	۱۰
تعلیم دادیم	عَلَّمْنَا	۱۱	نزد ما	لَدُنَّا - لَدُنْ - نَا	۱۱

ص: 20

- 1- (1). روم: آیه 21.
- 2- (2). انعام: آیه 50.
- 3- (3). روم: آیه 8.
- 4- (4). اعراف: آیه 176.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
توضیح می‌دهیم - شرح می‌دهیم	نُفَصِّلُ	۱	این چنین	كَذَلِكَ	۱
می‌زنیم	نَضْرِبُ	۲	کنایات - مثل‌ها	أَمْثَال	۲
می‌رویاند	يَنْبِتُ	۳	ایستاده	قِيَامًا	۳
بیان کنی - روشن‌سازی	تُبَيِّنُ	۴	نشسته	قُعُودًا	۴
فرود آورده شد - نازل شده	نَزَّلَ	۵	بر پهلویشان	عَلَى جُنُوبِهِمْ	۵
وحی کرد	أَوْحَى	۶	زراعت	زَرَ	۶

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. نحل، أوحى، يبتئ

الف) زنبور عسل، وحی کرد، رویاند

ب) زنبور عسل، وحی کرد، می‌رویاند

2. موده، تبين، تسكنوا

الف) دوستی، روشن‌سازی، آرامش گیرید

ب) مهربانی، روشن‌سازد، آرامش گیرند

3. نُزِّلَ، نَضْرِبُ، نَفْصِلُ

الف) نازل شده، می‌زنیم، شرح می‌دهیم

ب) نازل کرد، زدیم، بیان کردیم

4. أَقْصَصَ، قَصَصَ، زَرَعَ

الف) حکایت کرد، داستان‌ها، زراعت

ب) حکایت کن، داستان، زراعت

5. لَمْ يَتَفَكَّرُوا، جنوب

الف) نمی‌اندیشید، پهلو ب) نیندیشیدند، پهلوها

ص: 21

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. نُفَصِّلُ الْآيَاتِ

الف) بیان کردیم نشانه‌ها را ب) توضیح می‌دهیم آیات را

2. تِلْكَ الْأَمْثَالُ

الف) این حکایت را ب) آن مثل‌ها را

3. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ

الف) کسانی که یاد کردند خدا را

ب) کسانی که یاد می کنند خدا را

4. يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ

الف) می رویاند برای شما به وسیله آن زراعت را

ب) رویاند برای شما زراعت را

5. وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ

الف) فرو فرستادیم به سوی تو قرآن را

ب) فرود آمد به سوی تو قرآن

6. وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ

الف) وحی کردم به پروردگارم زنبور عسل را

ب) وحی کرد پروردگارت به زنبور عسل

7. وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً

الف) و قرار گرفت بینتان مهر و محبت

ب) و قرارداد بین شما دوستی و مهربانی را

8. أَ فَلَا تَتَفَكَّرُونَ

الف) پس آیا نمی اندیشید ب) آیا نمی اندیشند؟

ص:22

9. ما خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ

الف) خلق نکرد خداوند آسمان ها را

ب) آن چه خلق کرد خدا در آسمان

10. لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

الف) به امید این که نیندیشید

ب) به امید این که آنان نیندیشند

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

1. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ .

و این (آن)... می زنیم... برای... به امید این که... بیندیشند.

2. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ ... يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ .

از... است که... از... آب را... شما... برای... به وسیله آن... و... را.

3. وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ ... فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ .

و... پروردگار... به سوی (به)... در آن... برای... قطعاً... آن... برای... که...

4. قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا يَتَفَكَّرُونَ.

... آیا... ناینا و... آیا پس... و.

5. ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ.

آن... گروه... است که... آیات... پس... این داستان را... آنها...

4. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید و زیرنویسی کنید.

ص: 23

یادآوری

می دانیم که آیات الهی شامل دو گروه هستند:

الف) آیات تکوینی مشابه خلقت در آفرینش زمین و آسمان، شب و روز، انسان و اعضای بدن او و سایر پدیده های طبیعی که هر یک نشانه ای از قدرت و عظمت خدا می باشند.

ب) آیات تشریحی یعنی آیین الهی، وحی، انبیاء و معجزات آنان حال ببینید هر یک از آیات متن درس مربوط به کدام نوع از موارد فوق است.

انسی با قرآن در خانه

به منظور ماندگار بودن و تثبیت آن چه در این درس فراگرفته اید و نیز انتقال معارف قرآن به کانون خانوادگی سعی نمایید ترجمه آیات متن درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

3- تعقل و خردورزی

اشاره

1. مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ * ... وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ. (1)
2. إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالاختلافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلُوكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ. (2)
3. وَسَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ. (3)
4. وَمَا أَوْتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعْقِلُونَ. (4)

1- (1). عنكبوت: آیه 41-43.

2- (2). بقره: آیه 164.

3- (3). نحل: آیه 12.

4- (4). قصص: آیه 60.

5. أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ. (1)

6. وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَكَذَلِكَ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ. (2)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی که معنای آنها را می دانید خط بکشید و اگر فراموش کرده اید از هم گروه خود سؤال نمایید.

جدول کلمه ها

تصویر

زنبور عسل	نَحَلٌ	۷	زیتون	زَيْتُونٌ	۷
آرامش گیرید	تَكَنُّوا	۸	قرآت	الذَّكْرَ	۸
دوستی	مَوَدَّةٌ	۹	داستان	القِصَصَ	۹
نیندیشید	لَمْ يَتَفَكَّرُوا	۱۰	تکذیب کردند	كَذِبُوا	۱۰
حکایت کن	أَقْصَصَ	۱۱			

ص: 26

1- (1). بقره: آیه 44.

2- (2). انعام: آیه 32.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
پرکنده کرد	بَثَّ	۱	گرفتند	اِتَّخَذُوا	۱
			گرفت	اِتَّخَذَتْ	۲
بر	سحاب	۲	سست‌ترین	أَوْهَنَ	۳
			می دانستید	كَاثِرًا يَعْلَمُونَ	۴
			می زنیم	فَضْرَبُ	۵
رام	مُسَخَّرَ (جمع سَخَرَات)	۳	نمی ندیشد (نمی اندیشند)	مَا يَعْقِلُ	۶
ستارگان	نُجُوم	۴	جمع عالم: دانشمندان	عَالَمُونَ (عَالَمِينَ)	۷
داده شدید	أَوْتَيْتُمْ	۵	کشتی	نَفْلُكَ	۸
			جیننده - موجود	دَابَّة	۹

پرسش‌ها

1. پاشخ صحیح را علامت بزنید:

1. لَهو، لَعَب، نجوم

الف) بازیچه، سرگرمی، ستاره ب) سرگرمی، بازیچه، ستارگان

2. سحاب، ابقی، ریاخ

الف) ابر، باقی تر، بادها ب) ابر، باقی، باد

3. تَنسُون، تَامْرُون، یتلون

الف) فراموش کنید، امر می کنید، می خوانید

ب) فراموش می کنید، امر می کنند، می خوانند

ص: 27

4. اوتیتم، مسخرات، کو

الف) دادید، رام، اگر ب) داده شدید، رام شدگان، اگر

5. بث، تصریف، دابه

الف) پراکنده کرد، گردش، جنبنده

ب) پراکنده شد، گرداند، جنبندگان

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) بگیرید از غیر خدا ب) گرفتند غیر از خدا را

2. إِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ

الف) قطعاً سست ترین خانه ها ب) قطعاً سست شد خانه

3. مَا يَعْقلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ

الف) نمی اندیشند آن را مگر دانشمندان

ب) نمی اندیشید مگر دانشمندان

4. أَلْفُكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ

الف) کشتی کسی که روان است در دریا

ب) کشتی که حرکت می کند در دریا

5. فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا

الف) پس زنده کرد به وسیله آن زمین را پس از مرگش

ب) پس زنده شد زمین بعد از مرگش

6. وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ

الف) و پراکنده شد در آن همه جنبندهگان

ب) و پراکنده کرد در آن از هر جنبنده ای

ص:28

7. وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ

الف) و ستارگان رام شده به فرمان اویند

ب) و ستاره تسخیر شده به فرمانش

8. وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى

الف) و نیست از نزد خدا بهتر و باقی تر

ب) و آن چه نزد خداست بهتر و باقی تر است

9. أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ

الف) آیا امر می کنید مردم را به نیکی

ب) آیا امر می کنند مردم شما را به نیکی

10. وَكَالِدَارِ الْأَخْرَةِ خَيْرٌ

الف) و قطعاً سرای آخرت بهتر است

ب) و برای خانه آخرت نیکی کنید

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

1. مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا .

حکایت... گرفتند... غیر... سرپرستانی... عنکبوت است... خانه ای را.

2. وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ .

و... حکایاتی است که... آنها را... و... آنها را... دانشمندان.

3. ... وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا... .

و آن چه... خداوند... و از... پس... به وسیله... زمین را... مرگ...

4. وَ سَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ .

و... برای... شب و... و خورشید... را و... را شدگان... او.

5. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَ فَلَآ تَعْقِلُونَ .

آیا... مردم را به... و... خودتان درحالی که... می خوانید... پس آیا....

4. آیات متن درس را با دقت ترجمه و زیرنویس نمایید.

5. به نظر شما سستی بنیاد رهبری، پیشوایان کفر و شرک از چه جهات با سست ترین خانه

ها که خانه عنکبوت است مقایسه شده است؟

انسی با قرآن در خانه

به منظور ورزیدگی بیشتر در ترجمه آیات قرآن و نیز انتقال معارف قرآنی به کانون خانواده سعی کنید آن چه در این جا فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

4-ایمان به اصول و مبانی اعتقادی

اشاره

1. قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَ مَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ الْأَسْبَاطِ وَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَ عِيسَىٰ وَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ . (1)

2. رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ . (2)

3. إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ . (3)

4. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ . (4)

5. قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ... (5)

6. ... أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا

ص: 31

1- (1) . آل عمران: آیه 84، (شبیہ آن بقره: آیه 136).

2- (2) . آل عمران: آیه 193.

3- (3) . نحل: آیه 22.

4- (4) . نحل: آیه 104.

5- (5) . توبه: آیه 29.

خِزْيُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ . (1)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی را که معنای آنها را قبلاً خوانده و می دانید خط بکشید و اگر فراموش کرده اید از هم گروه خود سؤال نمایید.

جدول کلمه ها

تصویر

باقی تر، ماندگارتر	أَبْقَى	۶	گردش - و رزش	تَضْرِيف	۱۰
امر می کنید	تَأْمُرُونَ	۷	بادها	رِيَّاح	۱۱
			غیر	دُونَ	۱۲
فراموش می کنی	تَنْسَوْنَ	۸	مانند	ك	۱۳
			خانه	بَيْت	۱۴
تلاوت می کنید، می خوانید	تَتْلُونَ	۹	خانه ها	بَيُوت	۱۵
			اگر	لَوْ	۱۶
بازیچه	لَعَب	۱۰	بهرتر	خَيْر	۱۷
			نیکو و نیکوکاری	بَر	۱۸
سرگرمی	هَو	۱۱	خودتان	أَنْفُسِكُمْ	۱۹
			تقوا پیشه می کند	تَتَّقُونَ	۲۰

ص: 32

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع سبط - نوادگان	أسباط	۱	پیامبرن	نَبِیُّونَ - نَبِیِّینَ	۱
داده شد	اوتی	۲	بین هیچ‌یک از آنها	بَیْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ	۲
فرق نمی‌گذاریم	لا نُفَرِّقُ	۳	تسلیم شدگان	مُسْلِمُونَ - مُسْلِمِینَ	۳
بمیران	تَوَفَّ	۴	ندا دهنده‌ای - ندا می‌دهد	مَنَادِیاً - یَنَادِی	۴
جمع بر - نیکوکاران	أبرار	۵	پوشان	كَفَّرَ	۵
تکبر و رزان	مُسْتَكْبِرُونَ	۶	بدی‌ها - زشتی‌ها	سَيِّئَات	۶
حرام نمی‌شمارند - حرام نمی‌دانند	لا یَحْرَمُونَ	۷	نکار کننده	مُنْكَرٍ و مُنْكَرَةً	۷
حرام کرد	حَرَّمَ	۸	کارزار کنید - بجنکید	قَاتِلُوا	۸

پرسی‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. اسباط، ابرار، اشد

الف) نوادگان، نیکان، سخت

ب) نوادگان، نیکوکاران، شدیدترین

2. اوتی، توف، حرم

الف) داده شد، بمیران، حرام کرد

ب) داد، سرد، حرام شد

3. یفَعَلُ، مُسْتَكْبِرُونَ

الف) انجام می دهد، تکبر و رزان

ب) انجام داد، تکبر و رزان

4. لَا تُفَرِّقُ، يَرَدُونَ

الف) فرق نمی گذارند، باز می گردند

ب) فرق نمی گذاریم، بازگردانده می شوند

5. لَا يَحْرَمُونَ، لَا يَدِينُوا

الف) حرام نمی دانند، قرض نمی دهد

ب) حرام نمی دانند، دین دار نمی شوند

ص: 33

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا

الف) بگو ایمان آوردیم به خدا و آن چه نازل کرد بر ما

ب) بگو ایمان آوردیم به خدا و آن چه نازل شد بر ما

2. لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ

الف) فرق نمی گذاریم بین هیچ یک از آنها

ب) فرقی نیست پس هیچ یک از آنها

3. مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ

الف) ندا دهنده ای که ندا می دهد برای ایمان آوردن

ب) ندایی را که نداده برای ایمان

4. وَ تَوْفَقْنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

الف) و می داند ما را همراه با نیکان

ب) و بمیران ما را همراه با نیکوکاران

5. فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ

الف) پس کسانی که ایمان نمی آورند به آخرت

ب) و کسانی که ایمان نیاوردند به قیامت

6. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ

الف) قطعاً کسانی که ایمان نیاوردند به آیات الهی

ب) قطعاً کسانی که ایمان نمی آورند به آیات الهی

7. وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ

الف) و حرام نمی شمارند آن چه را که حرام کرد خداوند

ب) و حرام نداشتند آن چه را که حرام دانست خداوند

ص:34

8. وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ

الف) متمدین نیستند به دین حق

ب) نشناختند دین خدا را

9. فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكََ

الف) پس آن چه پاداش کسی است که انجام داد آن را

ب) پس نیست کیفر کسی که انجام دهد آن را

10. يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ

الف) بازگردانده می شوند به سوی شدیدترین عذاب

ب) باز می گرداند به سوی عذاب سختی

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

1. و مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ .

و آن چه... به موسی و... از جانب... فرق نمی گذاریم... هیچ یک...

2. رَبَّنَا فَاعْفُرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ كَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ .

پرودگار ما... برای... ما را او... از ما... ما را و... ما را با...

3. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ .

قطعاً... ایمان آوردند به... خداوند... آنها را... و برای... عذابی... است.

4. ... وَ لَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ...

و... به دین حق (خدا)... کسانی که... کتاب (اهل کتاب).

ص:35

5. ... فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ...

... نیست... کسی که... آن را... خواری... زندگی...

4. با مشورت هم گروه خود آیات متن درس را ترجمه و زیر نویس نمایید.

5. با استفاده از آیات متن درس، مهم ترین اصول اعتقادی اسلام را بشمارید.

ص:36

5- آثار ایمان

1. اَللّٰهُ وَلِىُّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يُخْرِجُهُمْ مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ... (1)
2. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِيْنَةَ اللّٰهِ الَّتِيْ اَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبٰتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا فِي الْحَيٰهِ الدُّنْيَا خٰلِصَهٗ يَوْمَ الْقِيٰمَهٗ... (2)
3. وَ لَوْ اَنَّ اَهْلَ الْقُرَى اٰمَنُوْا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَآءِ وَ الْاَرْضِ... (3)
4. اِذْ يُوحى رُبَّكَ اِلَى الْمَلٰٓئِكَةِ اَنْى مَّعَكُمْ فَتَبَتُوْا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا... (4)
5. اِنَّ اللّٰهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُوْرٍ... (5)
6. ... فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوْتِ وَ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى لَا اَنْفِصَامَ لَهَا وَ اللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ... (6)

ص: 37

1- (1). بقره: آیه 257.

2- (2). اعراف: آیه 32.

3- (3). اعراف: آیه 96.

4- (4). انفال: آیه 12.

5- (5). حج: آیه 83.

6- (6). بقره: آیه 256.

7. ... مِنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ. (1)

8. وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ. (2)

9. وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ... (3)

تمرین

آیات متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی که معنای آنها را می دانید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

دین دار نمی شو	لا یدینون	۹	ایمان می آورید - کافر می شوید	تؤمنون - تکفرون	۹
انجام دهد	یفعل	۱۰	خواری	خزی	۱۰
بازگردانده می ش	یردون	۱۱	شدیدترین	أشد	۱۱

ص: 38

2- (2) . مائده: آیه 9.

3- (3) . بقره: آیه 25.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
زینت	زینة	۱	خالص - اختصاصی	خالصة	۱
پاکیزه‌ها	طیبات	۲	روز قیامت	یوم القيامة	۲
جمع قریه - آبادیها	قُری	۳	خارج کرد	أَخْرَجَ	۳
وحی می کند	یوحی	۴	بندگان	عباد	۴
ثابت کنید - استوار کنید	ثَبَّتُوا	۵	اگر	لَوْ	۵
دفاع می کند	يُدَافِعُ	۶	تقوا پیشه کردند	اتَّقُوا	۶
بسیار خیانت پیشه	خَوَّانَ	۷	گشودیم، می گشائیم	فَتَحْنَا	۷

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. قری، خَوَّان، زینة

الف) آبادی‌ها، بسیار خیانت پیشه، زینت

ب) روستا، خائن، زینت

2. یدافع، یوحی، طیبات

الف) دفاع می کند، وحی می کند، پاکیزه ها

ب) دفاع می کند، وحی کرد، پاکیزه

3. کفور، انفصام

الف) ناسپاس، جدا کردن ب) ناسپاس، جدا شدم

4. عروه الوثقی، ثبُتوا

الف) محکم ترین دستگیره، استوار کنید

ب) دستاویز محکم، ثابت شدند

5. استمسک، لا یحزنون

الف) چنگ زند، غمگین نشد ب) چنگ زند، غمگین نمی شود

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: 39

1. اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) خدا دوست هر کس است که ایمان آورد

ب) خداوند سرپرست کسانی است که ایمان آوردند

2. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ

الف) بگو چه کسی حرام کرد زینت خدا را

ب) گفت کسی که حرام کرد زینت خدا را

3. قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا

الف) بگو آنها کسانی هستند که ایمان آوردند

ب) بگو آن برای کسانی است که ایمان آوردند

4. لَفَتَّحْنَا عَلَيْهِمُ بَرَكَاتٍ

الف) قطعاً می گشاییم بر آنها برکاتی

ب) برای این که گشودیم برای آنها برکاتی

5. إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ

الف) زمانی که وحی کرد پروردگار به فرشتگان

ب) زمانی که وحی می کند پروردگارت به سوی فرشتگان

6. لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ

الف) دوست ندارد هر خیانت پیشه ناسپاس را

ب) دوست ندارید تمامی خائنان کافر را

7. فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ

الف) پس هر کس کفر ورزد نسبت به طاغوت

ب) کسی که کفر ورزید نسبت به طاغوت

ص:40

8. فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ

الف) پس قطعاً آنها پاداشی نزد خدا دارند

ب) پس برای آنها پاداششان نزد پروردگارشان است

9. وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) وعده داد خداوند به کسانی که ایمان آوردند

ب) وعده خداست به کسانی که ایمان آوردند

10. أَنْ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي

الف) قطعاً برای شما باغ های بهشتی که جاری است

ب) این که برای آنها بهشت هایی است که جاری است

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

1. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ؟.

... چه کسی... زینت... که... برای... و... از روزی.

2. وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ .

و... این که... آبادی ها... و... قطعاً... بر... برکاتی....

3. إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ .

... خداوند... از... ایمان آوردند... خدا... هر انسان ناسپاس را.

3. فَلَكُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ .

پس... آنها... شان... پروردگار است او... تر کسی... آنهاست و... آنها... می شوند.

ص:41

4. وَ بَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ .

و... بده کسانی را... و... اعمال شایسته را... برای... اشتھائی است که... از... آنها...

4. آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

یادآوری

حرف «ل» هرگاه بر سر ضمایر متصل (ه، ها، کُ، کم، هم، نا) بیاید همان معنای لِ (برای، برای این که) می دهد و در غیر این صورت معنای تَأْکِید (قطعاً، حتماً) را خواهد داد:

لَفَتَحْنَا: قطعاً گشودی یا قطعاً می گشاییم.

لهم: برای آنها لکم: ... لها: ...

تمرین

1. آثار و برکاتی در اثر ایمان راستین برای مؤمن در دنیا و آخرت حاصل می شود و در آیات متن درس آمده است، بشمارید.

2. کدام یک از این آثار برای مؤمن می شناسید که در متن درس نیامده است؟

ص: 42

6-وظایف فردی مؤمن

اشاره

1. وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ . (1)
2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ . (2)
3. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ . (3)
4. كَبْرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ . (4)
5. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ . (5)
6. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ . (6)

7. يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ . (7)

ص: 43

1- (1) . بقره: آیه 45.

2- (2) . مائده: آیه 105.

3- (3) . صف: آیه 2.

4- (4) . صف: آیه 3.

5- (5) . مائده: آیه 11.

6- (6) . مائده: آیه 87.

7- (7) . عنکبوت: آیه 56.

8. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ
بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ . (1)

جدول کلمه ها

تصویر

کفر پیشه - ناسپا	گفور	۸	شنوا	سَمِيع	۸
چنگ زده	اِسْتَمْسَكَ	۹	دانا	عَلِيم	۹
محکم ترین دستک	عروة الوُثْقَى	۱۰	اندوهگین نمی شوند	لا یحزَنون	۱۰
جدا شدن - پاره شدن	اِنْفِصَام	۱۱			

* تمرین

1. با مرور آیات متن درس، زیر کلمه هایی که معنای آنها را می دانید، خط بکشید.

2. معنای کلمات جدول را با مرور و پرسش از یکدیگر به خاطر بسپارید.

ص:44

1- (1). انفال: آیه 24.

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. مقت - خاشع - أحلّ

الف) خشم - خداترس - حلال کرد

ب) خشونت - خداترسان - حلال تر

2. معتدین - لایفتر - لاتحرّموا

الف) تجاوزگران - زیان نمی رساند - حرام نشمارید

ب) تجاوزگران - بی ضرر - حرام نکن

3. استعینوا - اهتدیتم

الف) کمک گرفتند - هدایت کردید

ب) کمک بگیرید - هدایت یافتید

4. فلیتوکل - لاتعتدوا

الف) برای این که توکل کند - تجاوز نکردید

ب) پس باید توکل کنند - تجاوز نکنید

5. فاعبدون - لاتفعلون

الف) پس بندگی کنید مرا - انجام نمی دهید

ب) پس بندگی کنید - انجام ندهید

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَ إِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ

الف) و قطعاً آن سخت است مگر بر خدا ترسان

ب) این که آن کار بزرگی است مگر بر خدا ترسان

ص: 45

2. كَبْرًا مَّقْتًا عِنْدَ اللَّهِ

الف) بزرگ است (عامل) خشم نزد خداوند

ب) بزرگ ترین خشونت نزد خدا

3. وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

الف) و بر خدا توکل کنید ای مؤمنان

ب) و بر خدا پس توکل کنند مؤمنان

4. اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

الف) به یاد آوردند نعمت خدا بر شما را

ب) به یاد آورید نعمت خدا را بر شما

5. لَا تُحَرِّمُوا مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

الف) حرام نکنید آن چه را که حلال کرد خدا برای شما

ب) حرام نکردید آن چه را که حلال کرد برای شما

6. يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) ای بندگان کسانی که ایمان آوردند

ب) ای بندگان من که ایمان آوردید

7. اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ

الف) اجابت کنید برای خدا و برای پیامبر

ب) اجابت کنید خدا و رسولش را

8. أَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

الف) قطعاً به سوی او جمع گردیده می شوید

ب) قطعاً او به سویش جمع می کند

ص:46

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید.

1. وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ. (1)

ای... ایمان آورید... شما باد... زیان نمی رساند... کسی که... زمانی که...

2. كَبْرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ. (2)

بسیار موجب... نزد... این که... آن چه را که...

3. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ... (3)

... کسانی که... به یاد آورید... خدا را... شما و... خدا را پیشه سازید و... به یاد.

4. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ. (4)

ای... که... قطعاً... و وسیع است... و بندگی کنید.

5. ... وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ. (5)

و... این که... حائل و مانع می شود... انسان و... و قطعاً...

ص: 47

1- (1). بقره: آیه 45.

2- (2). صف: آیه 3.

3- (3). مائده: آیه 11.

4- (4). عنکبوت: آیه 56.

5- (5). عنکبوت: آیه 56.

7-وظایف اجتماعی مؤمن و عدالت گرایی او

اشاره

1. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ. (1)

2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ . (2)

3. الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ . (3)

4. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ . (4)

5. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ عَلَىٰ آلَا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ . (5)

6. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ (6)

ص: 48

1- (1) . حجرات: آیه 10.

2- (2) . مائده: آیه 54.

3- (3) . انعام: آیه 82.

4- (4) . آل عمران: آیه 200.

5- (5) . مائده: آیه 8.

6- (6) . نساء: آیه 135.

7. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعُ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ (1)

تمرین

یک مرتبه با دقت عبارات درس را مرور کنید و زیر کلمه هایی که قبلاً معنای آنها را فرا گرفته اید خط بکشید و اگر فراموش کرده اید از هم گروه خود پرسید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
کمک بگیرد	اَسْتَعِينُوا	۱	بزرگ سخت	كَبِيرٌ - كَبِيرَةٌ	۱
خند ترسان	خَاشِعِينَ	۲	گمراه شد	ضَلَّ	۲
زیان نمی رساند	لَا يَضُرُّ	۳	چرا	لِمَ	۳
هدایت یافتید	اهْتَدَيْتُمْ	۴	انجام نمی دهید	لَا تَفْعَلُونَ	۴
خشم	مَغْتًا	۵	بزرگ است - بسیار است	كَبِيرٌ	۵
پس باید توکل کند	فَلْيَتَوَكَّلْ	۶	وسیع	وَاسِعٌ - وَاسِعَةٌ	۶
حرام نکنید - حرام نشمارید	لَا تُحَرِّمُوا	۷	مرا	إِيَّايَ	۷
حلال کرد	أَحَلَّ	۸	ف + اعبدوا + ن + (ی)	فَاعْبُدُونِ	۸
تجاوز نکنید	لَا تَعْتَدُوا	۹	اجابت کنید	اَسْتَجِيبُوا	۹
تجاوزگران	مُعْتَدِينَ	۱۰	زنده می کند	يُحْيِي	۱۰
			خودتان	أَنْفُسَكُمْ	۱۱

ص: 49

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باز گردد	يَرْتَد	۱	می آورد	يَأْتِي بِـ	۱
به زودی	سَوْفَ	۲	دوست می دارد - دوست می دارند	يُحِبُّ - يُحِبُّونَ	۲
جمع ذلول - رام‌ها	أَذْلَّةٌ	۳	هدایت یافتگان	مُهْتَدُونَ	۳
جمع عزیز - سخنگیران پیروز	أَعْزَّةٌ	۴	نزدیکان - خویشاوندان	أَقْرَبِينَ - أَقْرَبِينَ	۴
نیامی‌خندند	لَمْ يَلْبَسُوا	۵	وساطت	شَفَاعَةٌ	۵
شکیبایی کنید، استقامت بورزید	إِصْبِرُوا	۶	جمع اخ - برادران - دو برادر	إِخْوَةٌ - أَخْوَانٌ	۶
یکدیگر را به صبر توصیه کنید	صَابِرُوا	۷	اصلاح کنید	أَصْلِحُوا	۷

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. سَوْفَ - وَالِدِينَ - خُلَّةٌ

الف) به زودی - پدر و مادر - دوستی

ب) به زودی - فرزندان - دوست

2. إِصْبِرُوا - صَابِرُوا - أَذْلُهُ

الف) استقامت بورزید - یکدیگر را به صبر دعوت کنید - رام‌ها

ب) صبر کنید - صبر کردند - جمع ذلول

3. أَعَزَّه - رَابَطُوا - سَوَّف

الف) جمع عزیز (همیشه پیروز) - مرتبط شدند - به زودی

ب) همیشه پیروزها - مرزبانی کنید - به زودی

4. يَرْتَدُّ - لَمْ يَلْبَسُوا

الف) باز گردد - نیامیختند ب) باز گشت - پوشیدند

ص: 50

5. تُفْلِحُونَ - قَوَامِينَ

الف) رستگار شدند - به پا دارند ب) رستگار شوید - قیام کنندگان

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

الف) مؤمنان فقط برادرانند ب) قطعاً افراد با ایمان برادرند

2. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

الف) پس به زودی می آورد خداوند گروهی را

ب) به زودی می آید به سوی خدا آن گروه

3. أَعَزَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ

الف) عزیز برای کافران ب) پیروزمند، تند بر کافران

4. لَمْ يَلْبَسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ

الف) نیامیزند ایمانشان را به ستم

ب) نیامیزید ایمانتان را به ستم

5. صَابِرُوا وَرَابِطُوا

الف) یکدیگر را به صبر و ارتباط با هم توصیه کنید

ب) یکدیگر را به صبر دعوت کنید و میزبانی نمایید

6. اَعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى

الف) عدالت بورزید، آن به تقوا داشتن نزدیک تر است

ب) عدالت کردند، آن نزدیک به تقوا داشتن است

7. إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

الف) قطعاً خداوند با خبر به آن چه شما می دانید

ب) قطعاً خداوند آگاه است به آن چه عمل می کنید

8. كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ

الف) باشید به پا دارندگان عدل و انصاف

ب) بودند به پا دارنده عدل

9. وَ لَوْ عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ

الف) و اگر برای خودشان

ب) و گرچه بر ضرر خودتان باشد

10. لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خَلَّةٌ

الف) نه خرید و فروش در آن است و نه دوستی

ب) معامله نمی کند در آن و نه دوستی

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

1. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ .

فقط... برادران ارجمند پس... بین... تان... و... خدا را... به امید این که... مورد رحمت قرار گیرید.

2. يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ .

... آنها را و... او را... نسبت به... بر...

3. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ .

ای... ایمان آورید... و... و... و... خدا را پیشه سازید... شما...

4. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ .. اَعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى .

... کسانی که... باشید... برای... گواهان (بر رعایت)... آن... برای...

ص:52

5. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ .

ای... ایمان آورید... از آن چه... شما را... قبل... بیاید... نیست... در.

4. آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نموده و زیرنویس نمایید.

5. علاوه بر وظایفی که در متن درس آمده دو صفت اجتماعی دیگر را بشمارید.

ص:53

8- تغذیه سالم بدن

اشاره

1. يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطواتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ

مُبِينٌ . (1)

2. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ. (2)

3. يا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

(3).

4. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ. (4)

5. يا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ. (5)

6. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ. (6)

ص: 54

1- (1). بقره: آیه 168.

2- (2). بقره: آیه 172.

3- (3). اعراف: آیه 31.

4- (4). نحل: آیه 114.

5- (5). مؤمنون: آیه 51.

6- (6). نساء: آیه 29.

7. وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ. (1)

8. إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَ سَيَصْلُونَ سَعِيرًا. (2)

جدول کلمه ها

مرزداری کنید (مرز وطن و ارزش‌ها)	رَابِطُوا	۸	باشید قیام کنندگان	كُونُوا قَوَّامِينَ	۸
رستکار می شوید	تُفْلِحُونَ	۹	عدل و انصاف - عدالت کنید	قِسْط - اِعْدَلُوا	۹
پدر و مادر	وَالِدِينَ	۱۰	خرید و فروش - معامله	بَيْع	۱۰
دوستی	خُلَّةَ	۱۱	فقط - تنها - جز این نیست	إِنَّمَا	۱۱

ص: 55

1- (2). أنعام: آیه 121.

2- (3). نساء: آیه 10.

تمرین

متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. کَلُوا - لَا تَأْكُلُوا - يَا كَلُونَ

الف) بخورید - نخورید - خوردند

ب) بخورید - نخورید - می خوردند

2. حلال - اموال - غسق

الف) حلال - ثروت ها - نافرمانی ب) حلال - ثروت - تبه کاری

3. خُطوات - مسرفین - یتامی

الف) گام ها - اسراف کنندگان - یتیمان

ب) وسوسه ها - زیاده روی - جمع یتیم

4. اشربوا - لا تُسرفوا

الف) آشامیدند - اسراف نکنید ب) بیاشامید - اسراف نکنید

5. لم یذکروا - بطون

الف) یاد نکرد - باطن ها ب) یاد نشد - شکم ها

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. کُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ

الف) بخورید از آن چه در زمین است

ب) بخورید آن چه را که روی زمین است

2. وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ

ص: 56

الف) پیروی نکنید گام های شیطان را

ب) و پیروی نکردند گام های شیطانی را

3. كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ

الف) بخورید از پاکیزه ترین روزی هایتان

ب) بخورید از پاکیزه های آن چه روزی دادیم شما را

4. خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

الف) برگیرید و به همراه داشته باشید زینت خود را در هر مسجدی

ب) بگیر زینت ها را در مساجد

5. إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

الف) قطعاً دوست ندارد اسراف کنندگان را

ب) قطعاً او دوست ندارد اسراف کنندگان را

6. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ

الف) بخورید از روزی خداوند

ب) پس بخورید از آن چه روزی داد به شما خداوند

7. إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

الف) قطعاً من به آن چه انجام می دهید دانا هستم

ب) قطعاً به آن چه عمل می کنند آگاه هستم

8. لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ

الف) نخورید ثروت هایتان را بین خود به باطل و نادرست

ب) نخورید ثروت یکدیگر را از روی نادرستی

9. لَمْ يَذْكُرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ

الف) یاد نکرد نام خدا را بر آن ب) یاد نشد نام خدا بر آن

ص: 57

10. يَا كُلُّونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا

الف) می خورند در شکم های خود آتش را

ب) می خورند در شکم خود آتش

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

1. يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلالاً طَيِّباً...

... ای... بخورید... آن چه... زمین است... پاکیزه.

2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ .

... کسانی که... از... آن چه... شما را و... برای...

3. ... وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ .

... و... و... قطعاً... دوست ندارد... را.

4. يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحاً إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ .

... ای... بخورید... و... عمل شایسته... من به... انجام می دهید... هستم.

5. إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْماً إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَاراً وَ سَيَصْلُونَ سَعيراً .

... کسانی که... ثروت های... از روی ستم... می خورند... شکم ها... آتش.

4. آیات متن درس را با دقت ترجمه و زیرنویس نمایید.

5. احکام و وظایفی که در آیات درس آمده است، کدام یک وظیفه فردی و کدام یک

وظیفه اجتماعی است؟

ص:58

9- عمل شایسته

اشاره

1. وَ لِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ . (1)
2. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا . (2)
3. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (3)
4. أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ . (4)
5. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ . (5)
6. وَ مَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَ الْبَصِيرُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ لَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَا تَتَذَكَّرُونَ . (6)

ص: 59

1- (1) . انعام: آیه 132.

2- (2) . كهف: آیه 30.

3- (3) . بقره: آیه 277.

4- (4) . ص: آیه 28.

5- (5) . یونس: آیه 9.

6- (6) . غافر: آیه 58.

7. أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءَ مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ. (1)

8. وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ. (2)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بخورید	كُلُوا	۱	پاک - پاکیزه ها	طَيِّب - طَيِّبَات	۱
نخورید	لَا تَأْكُلُوا	۲	بی روی نکنید	لَا تَتَّبِعُوا	۲
حلال	حَلَالٌ	۳	دشمنی آشکار	عَدُوٌّ مُّبِينٌ	۳
گام ها	خُطُوَاتٌ	۴	روزی دادیم	رَزَقْنَا	۴
بیاشامید	إِشْرَبُوا	۵	شکر گزارید	أَشْكُرُوا	۵
اسراف و زیاده روی نکنید	لَا تَسْرِفُوا	۶	ای فرزندان آدم	يَا بَنِي آدَمَ	۶
اسراف کنندگان	مُسْرِفِينَ	۷	بگیرید - به همراه داشته باشید	خَذُوا	۷
انجام دهید	إِعْمَلُوا	۸	پیامبران	رُسُلٌ	۸
ثروت ها	أَمْوَالٌ	۹	می خورند	يَأْكُلُونَ	۹
باد نشده	لَمْ يُذَكِّرْ	۱۰	شکم ها	بَطُونَ	۱۰
نافرمانی - قانون شکنی	فُسُقٌ	۱۱	تنش	نَارٌ	۱۱
یتیمان - جمع یتیم	يَتَامَى	۱۲			

1- (1) . جائیه: آیه 21.

2- (2) . عنکبوت: آیه 7.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
انجام می‌دهند	يَعْمَلُونَ	۱	رتبه‌ها	دَرَجَات	۱
انجام می‌دادند	كَانُوا يَعْمَلُونَ	۲	از آن‌چه	عَمَّا - عَنِ + مَا	۲
ضایع نمی‌کنم -	لَا تُضِيعُ	۳	نیکو داشت - بهتر - نکوتر	أَحْسَنَ	۳
دادند	آتُوا	۴	غمگین نمی‌شوند - اندوهگین نمی‌شوند	لَا يَحْزَنُونَ	۴
جمع فاجر گناهکاران	فُجَّار	۵	آیا	أَمْ	۵
گناه کار - بدکار	مُسِيءٌ	۶	قرار می‌دهیم	نَجْعَلُ	۶
کم - نذک	قَلِيلٌ	۷	تبهکاران	مُفْسِدِينَ	۷
انجام دادند - مرتکب شدند	اجْتَرَحُوا	۸	مانند	كَ	۸
زندگی	مَحْيَا	۹	پر نعمت	نَعِيمٌ	۹

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. مَحْيَا - مَمَات - قَلِيل

الف) زندگی - مرگ - کم ب) زندگان - مردگان - کم

2. فُجَار - مُسَى - اتوا

الف) گنه کاران - بد کار - دادند ب) گنه کار - بد کاران - دادند

3. يَعْمَلُونَ - يَحْكُمُونَ

الف) انجام دادند - قضاوت کردند ب) انجام می دهند - قضاوت می کنند

4. اجترحوا - لا نُضِيعُ

الف) مرتکب شدند - از بین نبردیم

ب) مرتکب شدند - از بین نمی بریم

5. كانوا يعملون - ساءَ

الف) انجام می دادید - بد است ب) انجام می دادند - چه بد است

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ

الف) نیست پروردگار تو بی خبر ب) نیست خداوند بی خبر

2. أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا

الف) پاداش هر کسی که بهتر عمل کرد

ب) پاداش کسی که نیکو داشت عمل را

3. أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ

الف) به پاداشتند نماز را و پرداختند زکات را

ب) به پاداشت نماز را و پرداخت زکات را

4. لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ

الف) نه می ترسند و نه غمگین می شوند

ب) نه ترسی است بر آنها و نه آنها غمگین می شوند

5. أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ

الف) آیا قرار می دهیم پرهیزکاران را مانند گنهکاران

ب) آیا قرار داد پرهیزکاران مانند گنه کاران

6. يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ

الف) قرار داد آنها را پروردگارشان به سبب ایمانشان

ب) هدایت می کند آنها را پروردگارشان به سبب ایمانشان

7. وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ

الف) مساوی نیستند نابینایان و اهل بصیرت

ب) و مساوی نیست نابینا و بینا

8. سَوَاءٌ مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ

الف) مساوی است زندگی آنها و مرگ آنها

ب) مساوی است زندگان آنها و مردگان آنها

9. الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ

الف) کسانی که مرتکب شدند بدی ها را

ب) کسانی که انجام می دهند عمل بد را

ص:62

10. لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ

الف) حتماً می پوشانند از آنها بدی هایشان را

ب) قطعاً می پوشانیم از آنها بدی هایشان را

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه نموده و زیر نویسی کنید.

4. سه عمل شایسته از اعمال فردی انسان را که مربوط به خود اوست. و نیز سه عمل شایسته

از اعمال اجتماعی انسان را نام ببرید.

ص:63

اشاره

1. وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ . (1)
2. قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ * وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ . (2)
3. أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ * وَ أَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ . (3)
4. وَ قَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا . (4)
5. وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ . (5)
6. قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ * أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اتَّقُوهُ وَ أَطِيعُوا . (6)
7. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ . (7)

ص:64

1- (1) . ذاریات: آیه 56.

2- (2) . زمر: آیه 11 و 12.

3- (3) . یس: آیه 60 و 61.

4- (4) . اسراء: آیه 23.

5- (5) . نحل: آیه 36.

6- (6). نوح: آیه 2 و 3.

7- (7). عنکبوت: آیه 56.

8. إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي. (1)

9. رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ. (2)

10. ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ. (3)

تمرین

آیات درس را مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

مَمَات	۱۰	تَتَذَكَّرُونَ	۱۰
قَضَاو	يَحْكُمُونَ	۱۱	چَه بد است
		سَاءَ	۱۱

ص: 65

1- (1). طه: آیه 14.

2- (2). مریم: آیه 65.

3- (3). انعام: آیه 102.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
خلق نکردم - نیافریدم	مَا خَلَقْتُ	۱	برای این که عبادت کنند مرا	لَيَبْدُونَ	۱
خالص کننده	مُخْلِصاً	۲	مأمور شدم	أَمَرْتُ	۲
باشم	أَكُونُ	۳	بندگی کنم	أَعْبُدُ	۳
پیمان نبستم	لَمْ أَعْهَدْ	۴	اولین مسلمین	أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ	۴
حکم کرد - فرمان داد، مقرر نمود	قَضَى	۵	آیا	أَ	۵
واسع - و وسیع - گسترده	وَإِسْعَهُ	۶	فرزندان آدم	بَنِي آدَمَ	۶

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. قضی - وکیل - عبادَه

الف) حکم کرد - کارساز - بندگان ب) مقرر داشت - کارساز - بندگی

2. اصطبر - لم أعهد

الف) صبر کن - پیمان نبستم ب) استقامت کن - پیمان نبست

3. ما خَلَقْتُ - مُخْلِصاً

الف) نیافریدم - خالص شده ب) نمی آفرینم - خالص شده

4. واسعه - فَأَعْبُدُونِ

الف) وسعت دهنده - پس بندگی کنید

ب) گسترده - پس بندگی کنید مرا

5. أَكُونُ - أَمْرٌ

الف) باشم - فرمان دادم ب) باشم - مأمور شدم

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا

الف) خلق نکردیم جن و انس را مگر

ص:66

ب) خلق نکردم جن و انس را مگر

2. وَأَمْرٌ لَأَنْ أَكُونُ

الف) و مأمور شدم برای این که باشم

ب) و مأمور که باشم

3. أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ

الف) قطعاً عبادت نکنند شیطان را

ب) این که عبادت نکنید شیطان را

4. إِلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ

الف) این که بندگی نکنید مگر او را

ب) این که بندگی نکنید مگر مرا

5. بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا

الف) برانگیختیم در هر امتی پیامبری را

ب) فرستادیم برای همه امت ها پیامبری را

6. وَ اتَّقَوْهُ وَ أَطِيعُونِ

الف) و تقوا پیشه گیرید و اطاعت کنید

ب) و تقوای او را پیشه گیرید و اطاعت کنید مرا

7. فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ

الف) پس او را بندگی کنید ب) پس فقط مرا بندگی کنید

8. وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

الف) و به پا بدارید نماز را برای یاد من

ب) و به پا بدار نماز را برای یاد من

ص: 67

9. وَأَصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ

الف) و استقامت بورز برای بندگی اش

ب) و صبر پیشه گیر در بندگی خدا

10. خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاَعْبُدُوهُ

الف) آفریننده همه چیز است پس بندگی کنید او را

ب) خالق هر چیزی است پس بندگی کن او را

3. متن درس را ترجمه کنید و زیرنویسی نمایید.

4. با استفاده از آیات متن درس به پرسش های زیر پاسخ دهید:

1. هدف از خلقت در آفرینش انسان چیست؟

2. این بندگی آیا عارفانه است یا جاهلانه؟

3. توصیه به احسان به و الدین بعد از بندگی خداوند از چه حکایت می کند؟

4. کدام آیه قرآن در صورت ضرورت، ما را دعوت به هجرت می کند؟

5. کدام آیه از رهبری سیاسی انبیاء حکایت می کند؟

ص: 68

11- نماز و روزه

اشاره

1. إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي. (1)
2. إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ. (2)
3. وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ. (3)
4. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ. (4)
5. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ. (5)
6. قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ * الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ * ... وَ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ. (6)
7. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ. (7)

ص: 69

2- (2). عنكبوت: آیه 45.

3- (3). بقره: آیه 43.

4- (4). بقره: آیه 153.

5- (5). جمعه: آیه 9.

6- (6). مؤمنون: آیه 9.

7- (7). بقره: آیه 183.

8. إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا. (1)

تمرین

هفت آیه اول متن درس را مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

۷	لا تَعْبُدُوا	بندگی نکنید	۷	فاعبدون	پس بندگی کنید مرا
۸	اطيعون	اطاعت کنید مرا	۸	اضطبر	استقامت کن
۹	وَكَيْلٍ	نکهبان، کارساز	۹	عباده	بندگی
۱۰	جِنَّ وَانْسٍ	جن و انسان	۱۰	ذکر	یاد

1- (1). احزاب: آیه 35.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باز می‌دارد	تَنهِي	۱	یاد	ذِكْر	۱
رکوع کنید	ارْکُوعُوا	۲	عمل زشت	فَحْشَاء	۲
رکوع کنندگان	راکِعین	۳	عمل بد	مُنْکَر	۳
صبر کنندگان	صَابِرین	۴	بزرگ‌تر	أَكْبَر	۴
ندا داده شد - دان گفته شد	نُودِي	۵	به پا دارید - انجام دهید	أَقِيمُوا	۵
سعی کنید - بشنابید	اسْعُوا	۶	بدهید - بردازید	آتُوا	۶
رستگار گشت - رستگار می‌گردد (می‌گردند)	أَفْلَحَ	۷	کمک بگیرید	سَتَعِينُوا	۷
			در روز جمعه	مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ	۸
محافظة و مراقبت می‌کنند	يُحَافِظُونَ	۸	خدا ترسان	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	۹

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. صابرين - راکعين - خاشعين

الف) صبر کنندگان - رکوع کنندگان - خدا ترسان

ب) صبرکننده - رکوع کننده - خداترس

2. صیام - کُتِبَ - کَمَا

الف) روزه - واجب شد - هم چنان که

ب) روزه - نوشت - آن دو

3. ارکعوا - اسعوا

الف) رکوع کردند - سعی کردند ب) رکوع کنید - بشتابید

4. تَنْهَى - أَفْلَحَ

الف) بازداشت - رستگار شد ب) باز می دارد - رستگار شد

5. نُودَى - يُحَافِظُونَ

الف) اذان گفته شد - مراقبت می کنند

ب) ندا داد - حفظ کردند

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدِكْرِي

الف) به پا بدار نماز را برای یاد من ب) به پاداشت نماز را برای یاد من

2. لَذِكْرِ اللَّهِ أَكْبَرُ

الف) یاد خدا بزرگ است ب) قطعاً یاد خدا بزرگ تر است.

3. ارْكَعُوا مَعَ الرَّاٰكِعِيْنَ

الف) رکوع کردند با رکوع کنندگان ب) رکوع کنید با رکوع کنندگان

4. اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصّٰبِرِيْنَ

الف) قطعاً خدا با صبرکنندگان ب) این که خدا با صبرکنندگان است

5. فَاسْعَوْا اِلَى ذِكْرِ اللّٰهِ

الف) پس بشتابید به سوی یاد خدا (نماز)

ب) بشتابید برای انجام نماز

6. قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ

الف) رستگار گشت افراد با ایمان ب) قطعاً رستگار گشتند افراد با ایمان

7. لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ

الف) به امید این که تقوا پیشه کنند ب) به امید این که تقوا پیشه کنید

8. وَ الصّٰبِرِيْنَ وَ الصّٰبِرَاتِ

الف) مردان و زنان تسلیم شونده ب) مردان صبرکننده و زنان صبرکننده

9. الصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ

الف) مردان روزه دار و زنان روزه دار

ب) مردان و زنان روزه خوار

10. الْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ

الف) مردان و زنان متواضع ب) مردان خداترس و زنان خداترس

3. آیات متن درس را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

ص: 72

4. مراتب ایمان، عبارت است از: اسلام اولیه، ایمان تعهدآور، تقوای الهی و یقین. حال با توجه به ابتدای آیه 35 سوره احزاب، معنای قانت مترادف با کدام صفت مؤمنین است؟

یادآوری

1. در زبان قرآن (عربی) اسامی سه حرفی اسم فاعل که انجام دهنده کاری را می رساند بر وزن فاعل است، ملاحظه کنید:

قانت: فرمانبردار ذاکر: یادکننده

صادق: راست گو صائم: روزه دار

صابر: صبرکننده راکع: رکوع کننده

خاشع: خداترس عابد: عبادت کننده

حافظ: حفظ کننده، مراقب کاتب: نویسنده

2. اسامی بیش از سه حرفی اسم فاعل آنها با م - شروع می شوند و حرف ماقبل آخر آن کسره دارد(-):

مُسَلِّم: اسلام آورنده مُعَلِّم: آموزش دهنده

مُؤْمِن: ایمان آورنده مُسْتَكْبِر: تکبر ورزنده

مُتَصَدِّق: صدقه دهنده مُنَافِق: نفاق دارنده، نفاق کننده

مُحْسِن: احسان کننده مُتَفَكِّر: اندیشه کننده (اندیشمند)

3. جمع تمام این اسامی در مردان با «ون» و «ین» و در زنان با «ات» است.

4. هرگاه فعل، قبل از فاعل بیاید از فاعل تبعیت می کند؛ یعنی اگر مفرد باشد جمع معنا می شود:

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ: قطعاً رستگار گشتند افراد با ایمان.

ص: 73

12-خمس و زکات

اشاره

1. وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَ لِلرَّسُولِ وَ لِذِي الْقُرْبَىٰ ... (1)
2. وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ... (2)
3. وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ. (3)
4. فَأَقِمْوَا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ اعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَ نِعْمَ النَّصِيرُ. (4)
5. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَ لَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَ إِقَامِ الصَّلَاةِ وَ إِيْتَاءِ الزَّكَاةِ. (5)
6. وَ أَقِمْوَا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ أَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَ مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ. (6)

ص:74

- 1- (1). انفال: آیه 41.
- 2- (2). توبه: آیه 71.
- 3- (3). بقره: آیه 110.
- 4- (4). حج: آیه 78.
- 5- (5). نور: آیه 37.
- 6- (6). مزمل: آیه 20.

7. الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ 1 يُوقِنُونَ. (1)

8. بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْم * تِلْكَ آیٰتُ الْكِتَابِ الْحَكِیْمِ * هُدًى وَ رَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِیْنَ *
 الَّذِیْنَ یُقِیْمُونَ الصَّلَاةَ وَ یُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ یُوقِنُونَ . (2)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

نوشته شد -	كُتِبَ	۹	نمازها	صَلَّاتٍ (جمع صَلَاةٍ)	۱۰
رو	صِيَامٍ	۱۰	تقوا پیشه کنید	تَتَّقُونَ	۱۱
هم چو	كَمَا	۱۱	به امید این که	لَعَلَّ	۱۲

ص: 75

1- (2). نمل: آیه 3.

2- (3). لقمان: آیه 1-4.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
به غنیمت گرفتید	عَنَّمْتُمْ	۱	بدانید	اعْتَلُوا	۱
پنج یک (یک پنجم)	خُمْس	۲	امر می‌کنند	يَأْمُرُونَ	۲
خویشانند (اهل بیت رسول) - نزدیکان	ذی القربی	۳	نهی می‌کنند - باز	يَنْهَوْنَ	۳
			می‌دارند	مَعْرُوف	۴
پیش فرستید	تَقَدَّمُوا (تقدمون)	۴	بد	مُنْكَر	۵
می‌یابید	تَجَدَّوْا (تجدون)	۵	به پا می‌دارند	يَقِيمُونَ	۶
چنگ بزنید - بگروید	اعْتَصَمُوا	۶	می‌پردازند - می‌دهند	يُؤْتُونَ	۷
چه خوب است	نِعَمَ	۷	به پا بدارید	أَقِيمُوا	۸
مشغول نمی‌کند - سرگرم نمی‌کند	لَا تُلْهِيهِمْ	۸	بپردازید - بدهید	أَتُوا	۹

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. خُمْس - تجدوا - قرض

الف) پنج یک - می‌یابید - وام ب) پنج برابر - یافتید - وام

2. اعتصموا - اقرضوا

الف) چنگ بزنید - وام دهید ب) گرویدند - وام دادند

3. تقدّموا - عنتم

الف) پیش فرستند - به غنیمت گرفتند

ب) پیش فرستید - به غنیمت گرفتید

4. ذی القربی - لا تلهی

الف) نزدیکان - سرگرم نمی کند ب) خویشاوند - نمی رسد

5. نَعَمْ - بَع - مُنْكَر

الف) چه خوب است - معامله - بد

ب) نعمت - خرید - بدی

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ

الف) پس این که برای خداست یک پنجم آن

ب) پس قطعاً برای خداست پنج برابر آن

ص: 76

2. بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

الف) برخی دوست دار برخی دیگر هستند

ب) برخی از آنها دوستداران برخی دیگر هستند

3. وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ

الف) و اطاعت می کنند خدا و رسولش را

ب) و اطاعت می کنند خدا و رسول را

4. وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ

الف) و آن چه پیش فرستید برای خودتان

ب) و آن چه پیش فرستادند برای خود

5. فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ

الف) پس نعمت سرپرستی و نعمت یاری است

ب) پس چه خوب سرپرستی و چه خوب یآوری است

6. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ

الف) مردی که مشغول نمی کند او را تجارت

ب) مردانی که سرگرم نمی کند آنها را تجارت

7. وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

الف) و قرض (وام) بدهید به خدا قرض (وام) خوبی

ب) و وام دادند به خدا و ام خوبی

8. هُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ

الف) هدایت و بشارت است برای افراد با ایمان

ب) هدایت کرد و بشارت داد مؤمنان را

ص: 77

9. وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

الف) و آنها آخرتشان را باور داشتند

ب) و آنها نسبت به آخرت باور دارند

10. تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

الف) این آیات قرآن حکمت آمیز است

ب) این نشانه هایی از کتاب کاردان است

3. آیات متن درس را ترجمه و زیرنویسی نمایید.

4. آیا می دانید میزان زکات مال چه قدر است و از چه چیزهایی باید زکات داد؟

5. گفته می شود قیامت تجسم اعمال ماست، یعنی اعمال و اعتقادات ماست که به صورت

بهشت و یا جهنم ظهور می یابد، حال می توانید بگویید کدام آیه از آیات متن درس به این

امر صراحت دارد؟

ص: 78

اشاره

1. وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا. (1)
2. وَ أَذَانٌ مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ. (2)
3. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَ لَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَ يَعْلَمَ الصَّابِرِينَ. (3)
4. لَكِنَّ الرَّسُولَ وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ وَ أَوْلِيئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَ أَوْلِيئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ. (4)
5. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْلِيئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ. (5)
6. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنَافِقِينَ وَ اغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَ مَاوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَ بُئْسَ الْمَصِيرُ. (6)

ص: 79

1- (1). آل عمران: آیه 97.

2- (2). توبه: آیه 3.

3- (4). آل عمران: آیه 142.

4- (5). توبه: آیه 88.

5- (6). حجرات: آیه 15.

6- (7). توبه: آیه 73 و تحریم: آیه 9.

7. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ. (1)

8. تُوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ. (2)

9. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ. (3)

تمرین

آیات متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

قرض وام	أَقْرَضُوا	۹	خرید و فروش - معامله	بَيْع	۱۰
وام	قَرْضًا حَسَنًا	۱۰	پرداختن - به پا داشتن	إِقَام - ایتاء	۱۱

ص: 80

1- (1). صف: آیه 10.

2- (2). صف: آیه 11.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
قصد کردن (زیارت و طواف خانه خدا)	حَجَّ، حَجَّ	۱	قصد زیارت خانه خدا کردن	حَجَّ الْبَيْتِ	۱
توانایی یافت	اسْتَطَاعَ	۲	روز عید قربان	يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ	۲
بانگ - اعلام	أَذَانٌ	۳	آیا	أَمْ	۳
بیزار	بَرِيءٌ	۴	رستگاران، (رستگار می شوید)	مُقْلِحُونَ، (تُقْلِحُونَ)	۴
گمان کردید - پنداشتید	حَسَبْتُمْ	۵	فقط - منحصرأ - جز این نیست	إِنَّمَا	۵

پرسش

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. بَرِيءٌ - أَذَانٌ - حَجَّ

الف) بیزار - اعلام - قصد کردن

ب) بیزاری - اذان گفتن - زیارت کردن

2. حَسِبْتُمْ - تَدَخَّلُوا - صَادِقُونَ

الف) گمان کردید - داخل می شوید - راستگویان

ب) گمان کردند - داخل می شوند - راستگویان

3. جَاهِدُوا - يَجَاهِدُونَ - جَاهِدُوا

الف) جهاد کنید - جهاد می کنید - جهاد کردید

ب) جهاد کردند - جهاد می کنند - جهاد کنید

ص: 81

4. اسْتَطَاعَ - لَمْ يَرْتَابُوا

الف) توانایی - شك نکنند ب) توانایی یافت - شك نکردند

5. لَمَّا يَعْلَمَ - اغْلُظْ

الف) هنوز ندانست - سخت بگیر ب) هنوز نمی داند - سخت تر

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَ لِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ

الف) و بر خدا بر عهده مردم است قصد زیارت خانه خدا کردن

ب) و برای خداست بر مردم طواف خانه

2. أَنْ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

الف) این که خدا بیزار است از مشرکین

ب) قطعاً خدا بیزار است از کافران

3. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ

الف) آیا گمان کردند که داخل بهشت شوند

ب) آیا گمان کردید که داخل بهشت شوید

4. أُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ

الف) آنان برایشان خوبی هاست

ب) ایشان قطعاً دارای خیرات و خوبی ها هستند

5. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ

الف) فقط مؤمنان (حقیقی) کسانی هستند که

ب) قطعاً افراد با ایمانی که...

6. أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

الف) آنانند که راست می گویند ب) آنان خود (مؤمنان) راستینند

7. جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ

الف) جهاد کن با کفر پیشگان و منافقان

ب) جهاد کردند کافران با منافقان

8. هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ

الف) آیا رسید به شما از تجارت (سودی)

ب) آیا راهنمایی کنم شما را بر تجارتی که...

9. ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

الف) آن بهتر است برای شما اگر می دانستید

ب) آن کار شما بهتر است اگر عمل می کردید

10. ابْتِغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ

الف) بجوئید به سوی او وسیله ای را

ب) طلب کردند به سوی آن وسایلی را

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه و زیر نویسی نمایید.

4. کدام یک از آیات متن درس حکایت از امتحان الهی می نماید؟

5. ایمان راستین مستلزم چهار شرط است آیا می توانید آنها را نام ببرید.

6. لازمه نجات و رستن از عذاب الهی چیست؟

7. در عبارت «وَأَبْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ» منظور از این وسیله چیست؟

8. رمز پیروزی حزب الله لبنان در نبرد با استکبار جهانی و صهیونیسم بین المللی و اسرائیل جنایتکار در جنگ یک ماهه 2006 چه بود؟

ص: 83

14- ظلم ستیزی و کارزار در راه خدا و حاکمیت او

اشاره

1. الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا. (1)

2. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ. (2)

3. وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنْ ائْتَهُوا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ. (3)

4. قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ... (4)

5. فَقَاتِلُوا أُمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ. (5)

6. وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ . (6)

ص: 84

1- (1) . نساء: آیه 76.

2- (2) . صف: آیه 4.

3- (3) . بقره: آیه 193.

4- (4) . توبه: آیه 29.

5- (5) . توبه: آیه 12.

6- (6) . توبه: آیه 36.

7. وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ .

(1)

8. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ . (2)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

داخل می شوید	تَدْخُلُوا (تدخلون)	۶	سخت بگیر	أَغْلُظُ	۶
هنوز معلوم نداشته	لَمَّا يَعْلَمُ	۷	جایگاه	مَأْوَى	۷
جهاد کردند	جَاهِدُوا	۸	چه بد جایگاهی است	بِئْسَ الْمَصِيرُ	۸
شک نکردند	لَمْ يَرْتَابُوا	۹	آیا راهنمایی کنم	هَلْ أَدُلُّ	۹
راستگویان	صَادِقُونَ	۱۰	نجات دهد	تُنَجِّي	۱۰
جهاد می کنید - جهاد کنید	تُجَاهِدُونَ	۱۱	می دانستید	كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ	۱۱
جهاد کنید	جَاهِدُوا	۱۲	طلب کنید - بجوید	إِبْتَغُوا	۱۲

ص: 85

1- (1) . انفال: آیه 39.

2- (2) . توبه: آیه 111.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جنگ می‌کنند - کارزار می‌کنند	يُقَاتِلُونَ	۱	کارزار کنید - بجنگید	قاتلوا	۱
صف به صف - در یک ردیف	صَفًّا	۲	مکر - حيله	گید	۲
بنا - ساختمان	بُنِيَان	۳	نباشد	لا تَكُون	۳
فولادین	مَرصُوص	۴	آشوب - عدم مینت	فِتْنَة	۴
پایان دادند - دست کشیدند (از فتنه)	انتهوا	۵	پایان دادند - دست کشیدند	انتهوا	۵
حرام نمی‌کنند - حرام نمی‌شناسند	لا يُحَرِّمُونَ	۶	دشمنی	عدوان	۶
متدین نیستند - دین‌دار نیستند	لَا يَدِينُونَ	۷	حرام کرد	حَرَّمَ	۷

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. بنیان - ایمان - صَفًّا

الف) بنا - پیمان - صف به صف ب) ساختن - سوگند - هموار

2. مرصوص - يُقاتلون

الف) فولادین - می‌جنگند ب) می - می کشند

3. يُقتلون - يُقتلون

الف) می کشند - کشته می شوند ب) کشته می شوند - می کشند

الف) پایان دادند - پایان دهند ب) پایان دهید - پایان دادند

5. لا يُحَرِّمُونَ - لا يدينون

الف) حرام نمی دانند - دین دار نمی شوند

ب) حرام نکردند - دین دار نشدند

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاعُوتِ

الف) کارزار می کنند در راه طغیانگران

ب) می کشند در راه خدا طغیانگران را

ص:86

2. كَانَهُمْ بِنْيَانٌ مَرْصُوصٌ

الف) مثل این که آنها بنایی پولادینند

ب) زیرا آنان ساختاری آهنین دارند

3. حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً

الف) تا نباشی تو در آشوب ب) تا نباشد آشوبی

4. لَا يَحْرَمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ

الف) حرام نمی شمارند آن چه را که حرام داشته خدا

ب) حرام نمی دانید آن چه را خدا حرام دانسته

5. وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ

الف) متدین نیستند به آیین درست

ب) وام نمی گیرند برای دین خدا

6. فَقَاتِلُوا أُمَّةَ الْكُفْرِ

الف) پس کشتند پیشوایان کفر را ب) پس کارزار کنید با پیشوایان کفر

7. كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً

الف) هم چنان که می جنگند با شما همگی

ب) هم چنان که می کشند شما همگی را

8. وَ يَكُونُ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ

الف) و باشد دین تمامی اش برای خدا

ب) و می باشد دین همه مردم برای خدا

9. بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ

الف) با قطعیت آنها در بهشتند ب) به این که برای آنها بهشت باشد

ص: 87

10. وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا

الف) و عده ای است بر عهده او به درستی

ب) وعده حقی است بر عهده خدا

3. آیات متن درس را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه کنید.

4. با توجه به این که در طول تاریخ جهاد و قتال بین حق و باطل و بین انبیاء و پیروانشان با ائمه کفر، مسئله رهبری جامعه بشری بوده است پاسخ دهی د «قتال فی سبیل الله» و نی ز «قتال فی سبیل الطاغوت» به چه معناست؟

ص: 88

15- هجرت و نقش سازنده آن

اشاره

1. وَ مَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً 1 وَ مَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ. (1)

2. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ. (2)

3. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجِرُوا. (3)

4. وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ. (4)

ص: 89

1- (2). نساء: آیه 100.

2- (3). بقره: آیه 218.

3- (4). انفال: آیه 72.

4- (5). انفال: آیه 74.

5. الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْبَرُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ. (1)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه‌هایی که قبلاً معنای آنها را فرا گرفته‌اید و برای شما آشنا هستند، خط بکشید.

جدول کلمه‌ها

تصویر

پیمان -	أَيْمَان	۸	داده شدند	أَوْثُوا	۸
دست بردارید	يَنْتَهُونَ	۹	جمع امام - پیشوایان	أُمَّة	۹
می کُشد	يَقْتَلُونَ	۱۰	همگی را	كافة	۱۰
کشته می	يُقْتَلُونَ	۱۱	می خرد	إِشْتَرَى	۱۱

ص: 90

1- (1). توبه: آیه 20.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مهاجرت کند (یُهاجر): مهاجرت می‌کند	يُهاجر	۱	هجرت نکردند	لَمْ يُهَاجِرُوا	۱
می‌یابد (يَجِدُ)	يَجِدُ	۲	خارج می‌شود	يَخْرُجُ	۲
مکان امن - سرپناه - جایگاه	مُرَاعَمَ	۳			
با وسعت، فراخ	سَعَةً	۴	خانه	بَيْتٍ	۳
هجرت کننده	مُهَاجِرٍ	۵	جهاد کردند	جَاهِدُوا	۴
دریابد	يُدْرِكُ	۶			
واقع شد، فرار گرفت - قرار می‌گیرد	وَقَعَ	۷	آمرزنده	عَقُورٍ	۵
میدوانند - مید می‌برند	يَرْجُونَ	۸			

پرسش

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. مُهاجر - سَعَه - رزق کریم

الف) هجرت کننده - وسعت - روزی ارزشمند

ب) هجرت کننده - کوشش - روزی بزرگوارانه

2. مُراعَمَ - يَجِدُ - وَقَعَ

الف) جایگاه - می‌یابد - قرار گرفت ب) سرپناه - یافت - واقع شد

3. مهاجر - یدرک

الف) هجرت کند - دریافت ب) مهاجرت کند - دریابد

4. یرجون - اووا

الف) امیدوارید - پناه داد ب) امیدوارند - پناه دادند

5. نصرُوا - فائزون

الف) یاری شدند - رستگار شدن ب) یاری کردند - رستگاران

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. مُرَاعِمًا كَثِيرًا وَ سَعَةً

الف) جایگاه بسیار وسیعی ب) پناهگاه بزرگ و وسیع

2. فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ

ص: 91

الف) پس قطعاً قرار می گیرد پاداشش بر خدا

ب) قطعاً پاداشی بر عهده خدا دارد

3. وَ جَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

الف) و جهاد کنید در راه خدا ب) و جهاد کردند در راه خدا

4. أَوْلَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ

الف) آنان امیدوار شدند به رحمت خدا

ب) آنان امیدوارند به رحمت الهی

5. الَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا

الف) کسانی که پناه دادند و یاری کردند

ب) کسانی که پناهنده شدند و یاری گردیدند

6. مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ

الف) نیست برای شما هیچ دوستی و تعهدی نسبت به آنها چیزی

ب) آن چه برای شما دوستی آنها را فراهم می کند

7. الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا

الف) و کسانی که ایمان آورده هجرت کنند

ب) و کسانی که ایمان آوردند و هجرت کردند

8. أَوْلَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

الف) آنان خود مؤمنان حقیقی هستند

ب) آنان خود ایمان می آورند به حقیقت

9. وَ جَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ

الف) و جهاد کنند در راه خدا با مالشان

ب) و جهاد کردند در راه خدا با ثروت هایشان

ص: 92

10. أُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ

الف) آنان خودشان رستگارانند ب) آنان قطعاً رستگارانند

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. آیا ممکن است این هجرت معنوی باشد؟ فرضاً از وضع نامطلوب حالش به وضع بهتر بعدی؟ چگونه؟

5. آیا چنین مهاجری را که در راه خدا مرگش فرا می رسد می توان شهید خواند؟

6. در صدر اسلام کدام مهاجرت را این گونه برای مسلمانان می شناسید؟

7. از مهاجرین و انصار در صدر اسلام کدام را قرآن مؤمنان حقیقی می خواند؟

8. شرط برخورداری از مراتب عالی و مقام قرب در نزد خدا چیست؟

یادآوری

1. هرگاه من (از) در جملات منفی بیاید معنای هیچ می دهد.

مانند: ما لكم من و لا یتهم من شیء؛

نیست برای شما هیچ دوستی و تعهدی نسبت به آنها هیچ چیز (چیزی).

2. در جملات شرطی و استفهامی که نوعاً با ادوات شرط یا استفهام (من - إن - لو - أ - هل) شروع می شوند فعل ماضی را می توان مضارع معنا کرد.

ص:93

16- جهاد و اجر جهادگران

اشاره

1. و لا تقولوا لمن یقتل فی سبیل اللّٰه اموات بل احياء و لكن لا تعلمون. (1)
2. و لا تحسبنّ الذین قتلوا فی سبیل اللّٰه امواتا بل احياء عند ربهم یرزقون. (2)
3. ببعض و الذین قتلوا فی سبیل اللّٰه فلن یرزقنّ اعمالهم. (3)
4. و الذین هاجروا فی سبیل اللّٰه ثم قتلوا او ماتوا لیرزقنّهم اللّٰه رزقا حسنا و ان اللّٰه لهو خیر الرّازقین. (4)
5. و کنن قتلتم فی سبیل اللّٰه او متتم لمغفره من اللّٰه و رحمه خیر مما یجمعون. (5)
6. و کنن متتم او قتلتم لالی اللّٰه تحشرون. (6)
7. ان اللّٰه اشترى من المؤمنین انفسهم و اموالهم بان لهم الجنه یقاتلون فی سبیل اللّٰه

1- (1) . بقره: آیه 154.

2- (2) . آل عمران: آیه 169.

3- (3) . محمد: آیه 4.

4- (4) . حج: آیه 58.

5- (5) . آل عمران: آیه 157.

6- (6) . آل عمران: آیه 158.

فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ. (1)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً فرا گرفته اید و برای شما آشناست، خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مردگان	أَمْوَاتٌ	۱	نگوید	لَا تَقُولُوا	۱
زندگان	أَحْيَاءٌ	۲	کشته می‌شود	يُقْتَلُ	۲
نمی‌فهمید	لَا تَتَّعَرُونَ	۳	بلکه	بَلْ	۳
حنماً گمان نکن - مبندار	لَا تَحْسَبَنَّ	۴	(بِرِزْقٍ)، حتماً روزی می‌دهد	لَيَرْزُقَنَّ	۴
کشته شدند	قُتِلُوا	۵	روزی دهنده‌گان	رَازِقِينَ	۵
روزی داده می‌شوند	يُرْزَقُونَ	۶	قطعاً اگر	لَئِنْ (لَ + إِنْ)	۶
هرگز نباه نمی‌کند - ضایع نمی‌کند	لَنْ يُضِلَّ	۷	جمع گردیده می‌شوید	تُحْشَرُونَ	۷
یا	أَوْ	۸	می‌خرد	إِشْتَرَى	۸
مردند	مَاتُوا	۹	کارزار می‌کنند	يُقَاتِلُونَ	۹
کشته شدید	قُتِلْتُمْ	۱۰	می‌کشند	يَقْتُلُونَ	۱۰

ص: 95

1- (1). توبه: آیه 111.

تصویر

	مُتَّمٌ	۱۱	کشته می‌شوند	يُقْتَلُونَ	۱۱
جمع	يَجْمَعُونَ	۱۲	وفادارتر	أَوْفَى	۱۲

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. أَوْ - أموات - أحياء

الف) یا - مرده - زنده ب) یا - مردگان - زندگان

2. قُتِلُوا - ماتوا - يُرْزَقُونَ

الف) کشته شدند - مردند - روزی داده می شوند

ب) کارزار کردند - مردند - روزی می دهند

3. قُتِلْتُمْ - مِتُّم - لا تشعرون

الف) کشته شدید - مردید - نمی فهمید

ب) کشتید - مردید - نمی فهمند

4. لا تَحْسَبَنَّ - مَنْ يُضِلُّ

الف) گمان مبر - هرگز تباه نمی کند

ب) گمان نبرند - هرگز گمراه نمی شود

5. يَجْمَعُونَ - اسْتَبَشِرُوا

الف) جمع می شوند - بشارت دهید ب) جمع می کنند - شاد باشید

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ

الف) نگویید برای کسی که کشته می شود

ب) نگویید به کسی که کشته شده

ص:96

2. بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ

الف) بلکه زندگانی هستند نزد پروردگارشان

ب) بلکه زنده اند نزد خدایشان

3. فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ

الف) هرگز گمراه نمی شود کارهایشان

ب) پس هرگز تباه نمی کند اعمالشان را

4. ثُمَّ قَتَلُوا أَوْ مَاتُوا

الف) سپس کشته شدید یا مردید ب) سپس کشته شدند یا مردند

5. فَهُوَ خَيْرٌ الرَّازِقِينَ

الف) قطعاً او بهترین روزی دهندگان است

ب) قطعاً او بهتر روزی می دهد

6. خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ

الف) بهتر است از آن چه جمع می کنند

ب) بهتر است از آن چه جمع کردند

7. وَ لَئِنْ مِتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ

الف) و قطعاً شما مریدید یا کشته شدید

ب) قطعاً اگر مریدید یا کشته شدید

8. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى

الف) قطعاً خداوند می خرد ب) قطعاً خداوند خرید (می خرد)

9. وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا

الف) وعده درستی است بر عهده او

ب) وعده کرد بر او حقیقت را

ص: 97

10. بَيِّعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ

الف) به معامله ای که انجام دادید

ب) به معامله شما که معامله کردید آن را

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. بهترین عمل مؤثر در پیروزی مؤمن در نبرد با کافر چیست؟

5. ایمان به شهادت و وعده های الهی چه نقشی در پیروزی جبهه حق دارد؟

6. عامل تسکین بخش بازماندگان شهدا چیست؟

7. پربارترین و مفیدترین معامله در حیات انسان چیست؟

8. منظور از جهاد با جان و جهاد با مال چیست؟

ص: 98

17- امر به معروف و نهی از منکر

اشاره

1. وَ لَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ. (1)

2. كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَكَوْا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ. (2)

3. الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ. (3)

4. وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ... (4)

5. الَّذِينَ إِنْ مَكَانَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ وَ أَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَ لِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ. (5)

ص: 99

1- (1). آل عمران: آیه 104.

2- (2). آل عمران: آیه 110.

3- (3). توبه: آیه 67.

4- (4). توبه: آیه 71.

5- (5). حج: آیه 41.

6. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَ فَلَآ تَعْقِلُونَ. (1)

تمرین

یک مرتبه متن درس را بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باید باشد	وَلْتَكُنْ	۱	گروهی	أُمَّةٌ	۱
باز می دارید - نهی می کنید	تَنْهَوْنَ	۲	می خوانند	يَدْعُونَ	۲
خارج گردیده شد - پدیدار گشت	أُخْرِجَتْ	۳	مر می کنند - امر می کنید	يَأْمُرُونَ - تَأْمُرُونَ	۳
			خوب، پسندیده	مَعْرُوفٌ	۴
می بندند	يَقْبِضُونَ	۴	ناپسند	مُنْكَرٌ	۵
دستان	أَيْدِي	۵	رستکاران	مُفْلِحُونَ	۶
فراموش کرد (خدا)	نَسِيَ	۶	باز می دارند - نهی می کنند	يَنْهَوْنَ	۷
اطاعت می کنند	يُطِيعُونَ	۷	ایمان می آورید	تُؤْمِنُونَ	۸
تمکن دادیم - قدرت دادیم	مَكَّنَّا	۸	قانون شکنان - نافرمانان	فَاسِقُونَ	۹
مر کردند	أَمَرُوا	۹	به پا می دارند	يَقِيمُونَ	۱۰

ص: 100

1- (1) - بقره: آیه 44.

تصویر

نهی باز	نَهَوَا	۱۰	می پردازند	يُؤْتُونَ	۱۱
	بَرَّ	۱۱	به پا داشتید - دادند - پرداختند	أَقَامُوا - آتَوْا	۱۲

پرش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. آیدی - برّ - نَهَوَا

الف) دستان - نیکی - نهی کردند ب) دست من - نیک - منع کردند

2. أَمَرُوا - نَسَى - تَنَهَوْنَ

الف) امر کردند - فراموش شد - نهی کردند

ب) امر کردند - فراموش کرد - نهی کردید

3. مَكَّنَّا - وَ لَتَكُنَّ - يَطِيعُونَ

الف) قدرت دادیم - باید باشد - اطاعت می کنند

ب) قدرت داد به ما - برای این که باشد - اطاعت کنند

4. اخرجت - یقبضون

الف) خروج کرد - می گیرند ب) پدیدار گشت - می بندند

5. معروف - مُنْكَرٌ

الف) آشنا - انکار کننده ب) پسندیده - ناپسند

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَ لَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّهٌ

الف) و باید باشد از میان شما گروهی که

ب) و برای این که می باشد از شما گروهی که

ص: 101

2. كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّهٍ أُخْرِجَتْ

الف) بودید بهترین گروهی که پدیدار شد

ب) شما بهترین ملتی هستید که قیام کردید

3. وَ لَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ

الف) و اگر ایمان آورد اهل کتاب

ب) و اگر ایمان آورند اهل کتاب

4. وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ

الف) و بازداشتند از خوبی ها

ب) و باز می دارند از (آن چه) پسندیده است

5. نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ

الف) فراموش کردند خدا را پس خاموش کرد (خدا) آنها را

ب) فراموش کردند خدا را در نتیجه فراموش کردند خود را

6. بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

الف) برخی از آنها سرپرستی می کنند برخی دیگر را

ب) برخی از آنها دوستاناران برخی دیگرند

7. يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ

الف) اطاعت می کنند خدا و رسولش را

ب) اطاعت می کنند خدا و رسول را

8. إِنَّ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ

الف) اگر قدرت دهیم به آنها در زمین

ب) قطعاً قدرت دادیم آنها را در زمین

9. وَ لِلّٰهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

الف) و برای خدا سر رشته کارهاست

ب) برای خدا سرانجام کارهاست

10. وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ

الف) در حالی که شما می خوانید کتاب را

ب) و شما تلاوت کنید قرآن را

3. آیات متن را با دقت ترجمه تحت اللفظی نمایید.

4. آیا می دانید بین فرایض الهی (نماز - روزه - حج - جهاد - امر به معروف - نهی از منکر و...) کدام بیش از بقیه نقش حیاتی و بنیادی دارد؟

5. مهم ترین تفاوت اعتقادی و رفتاری بین مؤمن و منافق چیست؟

6. در دعوت به خیر و ارزش ها سزاوارترین فرد مخاطب ما کیست؟

یادآوری

آن چه از فهم و تدبّر در آیات قرآن فرا می گیرید سعی کنید به اعضای خانواده خود منتقل کنید.

18- مهرورزی خداوند نسبت به خواص از بندگانش

اشاره

1. وَ أَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ .
(1)
2. بَلَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ . (2)
3. وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ . (3)
4. وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ . (4)
5. فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَّطَّهَرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ . (5)
6. قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (6)
7. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ... (7)

1- (1) . بقره: آیه 195.

2- (2) . آل عمران: آیه 76.

3- (3) . آل عمران: آیه 159.

4- (4) . مائده: آیه 42.

5- (5). توبه: آیه 108.

6- (6). آل عمران: آیه 31.

7- (7). مائده: آیه 54.

8. فَاتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ. (1)

9. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بَنِيَانٌ مَرْصُوصٌ. (2)

10. وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ

(3).

تمرین

متن درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا (مفهوم) خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بیفکنید	لَا تَلْقُوا	۱	با دست خودتان	بَأَيْدِكُمْ	۱
هلاکت	تَهْلُكَةً	۲	نیکی کنید	أَحْسِنُوا	۲
تقوا پیشه کرد	إِتَّقَى	۳	بلی - آری	بَلَى	۳
مشاوره کن - مشورت کن	شَاوَرَ	۴	وفا نمود	أَوْفَى	۴
تصمیم‌گرفتی - اراده کردی	عَزَمْتَ	۵	توکل کنندگان	مُتَوَكِّلِينَ	۵
حکم کردی - حکم می‌کنی	حَكَمْتَ	۶	دادگران - انصاف دهندگان	مُقْسِطِينَ	۶

ص: 105

1- (1). آل عمران: آیه 148.

2- (2). صف: آیه 4.

3- (3). بقره: آیه 165.

تصویر

۷	مُطَهَّرِينَ	پاکیزه کنندگان را	۷	أَحْكُمَ	حکم کن - قضاوت کن
۸	كُنْتُمْ مُحِبُّونَ	دوست می داشتید - دوست می دارید	۸	يَتَطَهَّرُوا	پاک می ورزند (خود را پاک می دارند)
۹	اتَّبِعُوا	پیروی کنید	۹	يَرْتَدَّ	بازگردد - مُرْتَدَّ شود
۱۰	يُحِبُّ - يُحِبُّ	دوست می دارد	۱۰	يُحِبُّونَ	دوست می دارند
۱۱	يَأْتِي بِهِ	می آورد	۱۱	مُطَهَّرِينَ	پاکیزه شدگان - پاکیزگان

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. شاور - عَزَمْتَ - احْكُم

الف) مشورت کن - اراده کردی - حکم کن

ب) مشورت - تصمیم - حکم کن

2. اِتَّقَى - يَرْتَدَّ - اَوْفَى

الف) تقوا پیشه کرد - روی بگرداند - وفا کرد

ب) با تقواتر - روی گرداند - وفادارتر

3. یُحِبُّ - تَهْلِكُهُ - حَكْمَتٌ

الف) دوست بداری - هلاک شوی - حکم کن

ب) دوست می دارد - هلاکت - حکم کردی (کنی)

4. لَا تُلْقُوا - يَحْبُونَ - يَتَطَهَّرُوا

الف) بیفکنید - دوست دارند - پاکی ورزند

ب) نیفکن - دوست می دارند - پاکیزه شوند

ص: 106

5. مَتَوَكِّلِينَ - مَقْسُطِينَ - مُطَهَّرِينَ

الف) توکل کنندگان - دادگران - پاکیزه شدگان

ب) توکل کنندگان - دادگران - پاکیزه کنندگان

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

الف) نیفکنید (خود را) با دستان خود

ب) نیفکنید دست خود را

2. مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى

الف) کسی که وفا کرد به عهد و تقوایش

ب) کسی که وفا کند به پیمانش و تقوا پیشه کند

3. فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ

الف) پس زمانی که تصمیم گرفتی پس توکل کن بر خدا

ب) و زمانی که خواستی پس توکل می کنی به خدا

4. فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ

الف) پس حکم کن بین خودتان بر عدالت

ب) پس حکم کن بین آنها بر دادگری و انصاف

5. يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا

الف) دوست دارند این که پاکیزه شوند

ب) دوست دارند این که پاکیزه کنند

6. قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ

الف) بگو اگر دوست دارند خدا را ب) بگو اگر دوست می دارید خدا را

ص: 107

7. مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ

الف) هر کس مُرتد شود از شما ب) چه کسی مُرتد شد از شما

8. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

الف) پس به زودی می آورد خدا قومی را

ب) زود باشد که بیایند قومی به سوی خدا

9. وَحُسْنِ ثَوَابِ الْآخِرَةِ

الف) بهترین ثواب آخرت ب) و ثواب خوب آخرت را

10. كَانَهُمْ بَنِيَانٌ مَّرْصُوصٌ

الف) مثل این که آنها بنایی فولادین اند

ب) مثل این که شما بنایی فولادین هستند

3. آیات درس را با دقت ترجمه کنید و زیرنویسی نمایید.

4. غیر از آن چه در این آیات آمده به نظر شما خداوند کدام یک از بندگانش را بیشتر

دوست می دارد؟

5. خداوند چه کسانی را دوست نمی دارد؟

6. با توجه به آیه 195 بقره که پرداختن انفاق در راه خدا به مستمندان مانع می شود از این

که جامعه اسلامی به هلاکت بیفتد، به نظر شما منظور از این هلاکت چیست؟

1. در یکی از درس های گذشته گفتیم که فاعل و انجام دهنده کارها (اسم فاعل)

ص:108

در افعال سه حرفی بر وزن فاعل می باشد مانند: صادق (راست گو)، حاکم (حکم کننده) قاتل (کشنده) و در افعال 4،5 و 6 حرفی با «م» شروع می شود و حرف ماقبل آخر آن کسره(-) دارد مانند مُحْسِن (نکوکار، احسان کننده)، مُقْسِط (دادگر)، مُتَوَكِّل (توکل کننده)- مُطَهَّر (پاکیزه کننده).

حال اگر حرف ماقبل آخر فتحه داشت(-) آن را اسم مفعول می نامند، یعنی کسی یا چیزی که روی آن کار انجام شده مانند: مُطَهَّر (پاکیزه شده)، مُحَمَّد (ستوده شده).

2. در عباراتی که با «ان، من، لو، هل، ...» همراه باشد فعل ماضی را مضارع و آینده معنا می کنیم.

ص:109

19- بی مهری خداوند نسبت به برخی از بندگانش

اشاره

1. إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ. (1)
2. لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ. (2)

3. مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسَهُ يَمْهَدُونَ . (3)

4. لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ . (4)

5. قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ . (5)

6. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْرَمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَ لَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ . (6)

7. ... وَ أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَ لَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ . (7)

ص: 110

1- (1) . نحل: آیه 22.

2- (2) . نحل: آیه 23.

3- (3) . روم: آیه 44.

4- (4) . روم: آیه 45.

5- (5) . آل عمران: آیه 32.

6- (6) . مائده: آیه 87.

7- (7) . قصص: آیه 77.

8. يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَ كُلُوا وَ اشْرَبُوا وَ لَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ . (1)

9. وَ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ . (2)

10. وَ أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ . (3)

تمرین

آیات درس را یک بار با دقت بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را فرا گرفته اید و برای شما آشناست، خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع مُسْتَكْبِرٍ - تکبر و رزان	مُسْتَكْبِرُونَ - مُسْتَكْبِرِينَ	۱	ایمان نمی آورند	لَا يُؤْمِنُونَ	۱
ناگزیر - بدون شک و تردید - قطعاً	لَا جَرَمَ	۲	انکار کننده	مُنْكَرٍ وَمُنْكَرَةٌ	۲
پنهان می کنند	يُتَسَرَّوْنَ	۳	پاداش می دهد - پاداش دهد	يَجْزِي	۳
آشکار می کنند	يُعْلِنُونَ	۴	روی گرداندند	تَوَلَّوْا	۴
آماده می کنند - فراهم می کنند	تَمْهَدُونَ	۵	دوست ندارد	لَا يُحِبُّ	۵
طلب نکن	لَا تَبْغِ	۶	حرام نشمارید	لَا تُحْرَمُوا	۶

1- (1). اعراف: آیه 31.

2- (2). شوری: آیه 40.

3- (3). آل عمران: آیه 57.

تصویر

عفو کرد -	عَفَا	۷	حلال کرد	أَحَلَّ	۷
اصلاح کرد -	أَصْلَحَ	۸	تجاوز نکنید	لا تعتدوا	۸
به تمامی ه کامل می	يُؤَفِّي	۹	تجاوزگران	معتدين	۹
جمع اجر -	أَجُور	۱۰	سزای بد	جَزَاءُ سَيِّئَةٍ	۱۰

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. اجور - عفا - أصلح

الف) پاداش ها - بخشید - اصلاح کرد

ب) پاداش - درگذشت - اصلاح کرد

2. لا تَبْغِ - لا جرم - لا تعتدوا

الف) طلب نکن - بدون شک - تجاوز نکنید

ب) طلب نکرد - بی شک - تجاوز نکردند

3. يُسْرُونَ - يُعْلِنُونَ

الف) پنهان می کنید - آشکار می کنید

ب) پنهان می کنند - آشکار می کنند

4. مُسْتَكْبِرُونَ - يَمْهَدُونَ

الف) تکبر کنندگان - آماده می کنند

ب) تکبرورزان - فراهم کردند

5. يُؤْفَى - لا تُحَرِّمُوا

الف) کامل می دهد - حرام شمارید ب) وفا می کند - حرام ندانند

ص: 112

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ

الف) قلب هایشان انکار کننده (حق) است

ب) قلب آنها منکر حقیقت است

2. لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ

الف) بی تردید این که خداوند ب) بدون شک قطعاً خداوند

3. فَلَا نَفْسِهِمْ يَمْهَدُونَ

الف) پس به نفع خودشان آماده می سازند

ب) برای خودشان آماده کردند

4. لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) تا پاداش دهند کسانی که ایمان آوردند

ب) تا پاداش دهد (خدا) کسانی را که ایمان آوردند

5. فَإِنْ تَوَلَّوْا

الف) و اگر روی بگردانید ب) پس اگر روی گردانند

6. مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

الف) آن چه حلال شد برای شما ب) آن چه را حلال کرد خدا برای شما

7. وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ

الف) و مجوی فساد را در زمین ب) و طلب نکنند فساد را در زمین

8. خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

الف) برگیرید (به همراه داشته باشید) زینت خود را نزد هر مسجدی

ب) گرفتند زینت خود را در هر مسجدی

ص: 113

9. وَ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا

الف) پاداش بدی قطعاً بدی است ب) سزای بدی، بدی مانند آن است

10. فَيُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمْ

الف) پس کامل می دهد به آنها پاداش هایشان را

ب) کامل دادشان پاداششان را

3. آیات متن درس را با دقت در تمام متن ترجمه کنید.

4. علاوه بر آن چه در آیات آمده است، چند گروه دیگر از مردم را نام ببرید که قطعاً خدا آنها را دوست ندارد.

5. نظافت، تمیزی و شایسته و مقبول بودن از شرایط شرکت یک مسلمان در محیطهای اجتماعی است. کدام آیه قرآن این ضرورت را بیان نموده است؟

6. کدام روحیه و صفت ناپسند موجب می شود که انسان لجوج به آخرت و در نتیجه آیین

الهی ایمان نیاورد؟

ص: 114

20- انفاق در راه خدا

اشاره

1. لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ. (1)
2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ. (2)
3. ... وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَأَنْفُسِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ. (3)
4. الَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ. (4)
5. وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ. (5)
6. آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ. (6)

ص: 115

2- (2) . بقره: آیه 267.

3- (3) . بقره: آیه 272.

4- (4) . بقره: آیه 274.

5- (5) . توبه: آیه 34.

6- (6) . حدید: آیه 7.

7. وَ مَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَ قَاتَلَ أَوْلِيَّكَ أَعْظَمَ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَ قَاتَلُوا وَ كَلَّا وَعَدَّ اللَّهُ الْحُسْنَى وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ. (1)

تمرین

یک بار متن درس را بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً فرا گرفته اید، خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
دست نمی یابید - نمی رسید	لَنْ تَنَالُوا	۱	نفاق می کنید - انفاق کنید	تُنْفِقُونَ - تُنْفِقُوا	۱
نیکی - نیکوکاری	بِرٍّ	۲	به دست آوردن - طلب کردن - جویا شدن	إِيتِغَاء	۲
کسب کردید - به دست آوردید	كَسَبْتُمْ	۳	رضایت - خشنودی	وَجِهٍ	۳
خارج کردیم	أَخْرَجْنَا	۴	ترس	خَوْفٍ	۴
به تمامی داده می شود - کامل داده می شود	يُوفَّى	۵	غمگین می شوند - ندوهگین می شوند	يَحْزَنُونَ	۵
ظلم گردیده نمی شوید	لَا تُظْلَمُونَ	۶	بشارت بده	بَشِّرْ	۶
			دردناک	أَلِيمٍ	۷

ص: 116

1- (1). حدید: آیه 10.

تصویر

اندوخت	يَكْنُزُونَ	۷	ایمان آورید	ءَامِنُوا	۸
	ذَهَبٌ	۸	انفاق کنید	انْفِقُوا	۹
	فَضَّةٌ	۹	این که انفاق نکنید	أَلَّا تَنْفِقُوا	۱۰
وارثان	مُسْتَخْلِفِينَ	۱۰	انفاق کرد - انفاق کردید	أَنْفَقُوا - أَنْفَقُوا	۱۱
بز	أَعْظَمَ	۱۱	انفاق می کنید - انفاق کنید	قَاتَلُوا - قَاتِلُوا	۱۲

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. برّ - ذَهَبٌ - فَضَّةٌ

الف) نیکی - نقره - طلا ب) نیکی - طلا - نقره

2. أعظم - يُوفِّ - أخرجنا

الف) بزرگ تر - کامل داده می شود - خارج کردیم

ب) بزرگ تر - کامل می دهد - خارج می کنیم

3. كَسَبْتُمْ - يَكْنُزُونَ

الف) کسب کردید - اندوخته می کنید

ب) به دست آوردید - اندوخته می کنند

4. لا تُظلمون - مُستخلفین

الف) ظلم گردیده نمی شوید - جانشینان

ب) ظلم نمی شوند - وارثان

5. لن تنالوا - ابتغاء

الف) هرگز نمی رسند - طلب کردن ب) هرگز نمی رسید - به دست آوردن

ص: 117

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ

الف) انفاق کنند از آن چه دوست می دارند

ب) انفاق کنید از آن چه دوست می دارید

2. أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ

الف) انفاق کنید از پاکیزه های آن چه به دست آوردید

ب) انفاق کردند از پاکیزه های آن چه کسب کردند

3. إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ

الف) مگر (درجهت) بدست آوردن رضایت خداوند

ب) مگر به دست آورید رضایت خداوند را

4. يُؤَفِّئُ إِلَيْكُمْ

الف) کاملاً (سودش) به سوی شما

ب) کل داده می شود (پاداشش) به شما

5. يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ

الف) انفاق می کنند ثروت هایشان را در شب

ب) انفاق کنید اموال خود را در شب

6. وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الف) و نه آنها اندوهگین شدند ب) و نه آنها اندوهگین می شوند

7. جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ

الف) قرار داد شما را جانشینان در آن

ب) قرار می دهد شما را وارثان آن

8. وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا

الف) و چه شده است شما را (چرا) این که انفاق نکنید

ب) چرا شما انفاق نمی کنید

9. أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً

الف) آنان را مرتبه بزرگی است ب) آنان مرتبه بزرگتری دارند

10. وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى

الف) همه را وعده داده خداوند (وعده نیکی)

ب) و تمامی و عده خدا خوب است

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. آیا علاوه بر انفاق مال و ثروت، در مورد مسائل معنوی مثل علم، می توان انفاق نمود؟ چگونه است؟

5. آیا می دانید که قرض و وام دادن بخشی از ثروت به نیازمندان، مفیدتر است از انفاق همان ثروت؟ چرا؟

ص: 119

1. إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ. (1)
2. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ. (2)
3. وَأَبْغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيْبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ. (3)
4. إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا... (4)
5. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ. (5)
6. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ. (6)

ص:120

1- (1). نحل: آیه 90.

2- (2). الرحمن: آیه 60.

3- (3). قصص: آیه 77.

4- (4). اسراء: آیه 7.

5- (5). یونس: آیه 26.

6- (6). نحل: آیه 30.

7. وَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى . (1)

8. الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ . (2)

تمرین

آیات درس را یک نوبت بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
طلب کن - بجوی	اِبتَغِ	۱	مر می کند - فرمان می دهد	يَأْمُرُ	۱
فراموش نکن	لَا تَنْسَ	۲	عدالت - دادگری	عَدْلٌ	۲
بهره	نَصِيبٌ	۳	نیکی کردن	إِحْسَانٌ	۳
نیکی کردید (کنید)	أَحْسَنْتُمْ	۴	پرداختن - بخشش	إِيتَاءٌ	۴
بدی کردید (کنید)	أَسَاءْتُمْ	۵	خوبشان	ذِي الْقُرْبَىٰ	۵
می پوشاند	لَا يَرْحُقُ	۶	داد	أَتَىٰ	۶
تیرگی - سیاهی	قَتْرَةٌ	۷	زیادی	زِيَادَةٌ	۷
خواری	ذَلَّةٌ	۸	بهتر - نیکوتر	حُسْنِي	۸
بدی کردند	أَسَاءُوا	۹	اجابت کردند - پاسخ دادند	اسْتَجَابُوا	۹
رسید	أَصَابَ	۱۰	اعمال زشت	فَحِشَاءٌ	۱۰
جراحت - شکست	قَرِحَ	۱۱	بد	مَنْكَرٌ	۱۱

1- (1). نجم: آیه 31.

2- (2). آل عمران: آیه 172.

پرسی ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. نصیب - قتره - قرح

الف) بهره - تیرگی - شکست ب) گماشتن - سیاهی - جراحت

2. ذله - أصاب - لا تنس

الف) خواری - رسید - فراموش مکن ب) خواری - رسیدن - فراموش نکرد

3. أساءوا - أسأتم

الف) بدی می کنند - بدی می کنید ب) بدی کردند - بدی کردید

4. ابغ - لا یرحق

الف) طلب کرد - نمی پوشانی ب) طلب کن - نمی پوشاند

5. أحسنتم - أحسنوا

الف) نیکی کردید - نیکی کردند ب) نیکی کردید - نیکی کنید

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَ إِيْتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ

الف) بخشش به خویشان ب) یتیمان خویشاوند

2. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ

الف) آیا پاداش خوبی، خوبی است؟

ب) آیا پاداش خوبی جز خوبی است؟

3. وَلَا تَنْسَ نَصِيْبَكَ مِنَ الدُّنْيَا

الف) فراموش نکن بهره خود را از دنیا

ب) و فراموش نکن بهره مندی از دنیا را

ص: 122

4. وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ

الف) مجوی فساد را ب) طلب نمی کند فساد را

5. وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا

الف) و اگر بدی کنند پس برای آن است

ب) و اگر بدی کنید پس برای آن است (نتیجه بد)

6. وَلَا يَرْهَقُ وُجُوْهُهُمْ

الف) و نمی پوشاند چهره آنها را ب) پس نمی پوشاند چهره اش را

7. أَوْلِيكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ

الف) آنان اهل بهشتند ب) آنان یاران یکدیگرند در بهشت

8. وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ

الف) و خانه آخرت خوب است ب) و قطعاً خانه آخرت بهتر است

9. وَ يَجْزِي الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى

الف) و پاداش می دهد کسانی را که نیکی کردند

ب) و پاداش کسان نیکوکار (پاداش) خوب است

10. مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ

الف) بعد از آن چه رسید به آنها شکست

ب) از بعد رسیدن به آنها جراحی

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. ترتیب اولویت در احسان به خلق خداوند کدام است؟

5. وظیفه اخلاقی ما در مقابل احسان دیگران به ما چیست؟

6. پنج مورد از بهترین نیکی به مردم را بشمارید.

22- نیکوکاران و جایگاه آنان

اشاره

1. وَ أَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ .
(1)
2. إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ .
(2)
3. وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ .
(3)
4. وَالَّذِي جَاءَ بِالصَّدَقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ * لَهُمْ مَا يَشَاؤُنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ .
(4)
5. فَآتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ .
(5)
6. وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ طَرْفَى النَّهَارِ وَ زُلْفَا مِنْ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ * وَ اصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ .
(6)

1- (1) . بقره: آیه 195.

2- (2) . نحل: آیه 128.

3- (3). اعراف: آیه 56.

4- (4). زمر: آیه 33 و 34.

5- (5). آل عمران: آیه 148.

6- (6). هود: آیه 114-115.

7. وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ . (1)

8. وَمَنْ قَبْلَهُ كُتِبَ لَهُ مَوْسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانِ عَرَبِيًّا لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ . (2)

9. إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ * آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ . (3)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
امیدوارانه - امید	ظَمَعًا	۱	تفاهت کنید	أَنْفَقُوا	۱
آمد - آورد	جاءَ - جاءَ بـ	۲	نیفکنید	لا تُلقُوا	۲
تصدیق کرد	صَدَّقَ	۳	فساد نکنید	لا تُفسِدُوا	۳
دو طرف	طَرَفَ (طرفین)	۴	بخونید	أَدَعُوا	۴
نزدیک‌ها - اوایل	زُلْفًا	۵	ترسان - بیم	خَوْفًا	۵
از بین می‌برند	يُذْهِبِ	۶	نزدیک	قَرِيبَ	۶
ضایع نمی‌کند - از بین نمی‌برد	لا يُضِيعَ	۷	می‌خواهند	يَشَاءُونَ	۷
هدایت می‌کنیم	نَهْدِي	۸	به پادار	أَقِمَ	۸

ص: 125

1- (1) . عنكبوت: آیه 69.

2- (2) . احقاف: آیه 12.

3- (3) . ذاریات: آیه 15-16.

تصویر

بیم	يُنذِرُ	۹	یادآوری است برای پندگیرندگان	ذُكْرَى لِلذَّاكِرِينَ	۹
چشم	عَيْنُونَ	۱۰	راهها	سُبُلٌ	۱۰
گی	ءَاخِذِينَ	۱۱	بشارت	بُشْرَى	۱۱

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. جاءَ ب -- زُلْفًا - عيون

الف) آمد - اوایل - چشمه سارها ب) آورد - نزدیک ها - چشمه ها

2. طَمَعًا - طرفی - نهدي

الف) امید - دو طرف - هدایت می کنیم

ب) امیدوار - یک طرف - هدایت کردیم

3. صَدَّقَ - يُنذِرُ

الف) تصدیق کرد - بیم می دهد ب) راست گفت - بیم می دهد

4. يَذْهَبْنَ - آخِذِينَ

الف) از بین می برد - گیرنده ب) از بین می برند - گیرندگان

5. لَا يُضِيعُ - سُبُل

الف) از بین نمی برند - راه ها ب) ضایع نمی کند - راه هموار

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

الف) نیندازید (خود را) با دستان خود

ب) نیفکندند با دستانشان

ص: 126

2. مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا

الف) برای کسانی که تقوا پیشه کردند

ب) با کسانی که تقوا پیشه کردند

3. أَدْعُوهُ خَوْفًا وَ طَمَعًا

الف) بخوانید او را (خدا را) با بیم و امید

ب) خواندند او را با بیم و امید

4. وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَ صَدَّقَ بِهِ

الف) و کسی که آورد (سخن) راست را و تصدیق کرد آن را

ب) و کسی که آمد با صداقت تصدیق کرد آن را

5. فَأَتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا

الف) می دهد به شما خداوند پاداش دنیا را

ب) پس داد به آنها خداوند پاداش دنیا را

6. إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ

الف) قطعاً خوبی ها از بین می برد بدی ها

ب) قطعاً هر خوبی از بین می برد هر بدی را

7. ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ

الف) آن یادآوری برای پندگیرندگان است

ب) این یادآوری و تذکر به پندگیرنده است

8. لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا

الف) برای هدایت آنها به راه هاست

ب) قطعاً هدایت می کنیم آنها را به راه هایمان

9. لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا

الف) تا بیم دهد کسانی را که ستم کردند

ب) برای بیم واری کسانی که ظلم کردند

10. آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ

الف) می گیرند آن چه را که آورده برای آنها خدایشان

ب) گیرندگانند آن چه را که داد به آنها پروردگارشان

3. ترجمه آیات متن درس را با دقت انجام دهید.

4. کدام عمل انسان موجب می شود که با دست خود، خود را به هلاکت افکند؟ چرا؟

5. نمونه هایی از پاداش دنیایی خداوند را بشمارید.

6. اوقات نمازی که در آیه 115 سوره هود آمده، کدام نمازهاست؟

ص:128

23-دعاء

اشاره

1. قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ . (1) و (2)

2. وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أَجِيبْ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ. (3)

3. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ. (4)

4. قُلْ أَمْرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ. (5)

5. هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. (6)

6. وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ. (7)

ص: 129

1- (1). یادآوری: ادوات شرط و استفهام چنان چه در عبارتی بیایند ماضی را مضارع معنا می کنیم (اذا، لو، ان، ا، هل، أم).

2- (2). فرقان: آیه 77.

3- (3). بقره: آیه 186.

4- (4). ابراهیم: آیه 39.

5- (5). اعراف: آیه 29.

6- (6). غافر: آیه 65.

7- (7). کهف: آیه 28.

7. وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرِّ مَسَّهُ كَذَلِكَ زِينٌ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ. (1)

8. وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا... (2)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
عناء نمی‌کند - توجه نمی‌کند	مَا يَعْبُونَ	۱	دعوت خواننده را - دعوت کننده را	دَعْوَةَ الدَّاعِ	۱
پس باید اجابت کنند	فَلْيَسْتَجِيبُوا	۲	خواند مرا - می‌خواند مرا	دَعَانِ	۲
و باید ایمان آورند	وَلْيُؤْمِنُوا	۳	ضرر - زبان	ضَرَّرَ	۳
رشد یابند - رشد می‌یابند	يَرْتَدُونَ	۴	لمس کرد - رسید	مَسَّ	۴
بخشید	وَهَبَ	۵	پهلو	جَنَّبَ	۵
پیری	كَبَّرَ	۶	بستاده	قَائِمٌ	۶
بامدادن - صبح	عَدْوَةٌ	۷	نشسته	قَاعِدٌ (قعود)	۷
شامگاهان - شام - شب	عَشِيٍّ	۸	می‌خواند - نخواند	يَدْعُوا - لَمْ يَدْعُ	۸

ص: 130

1- (1). یونس: آیه 12.

2- (2). اعراف: آیه 180.

گشودید	كَشَفْنَا	۹	راست دارید - وادارید -	أَقِيمُوا	۹
ک (می گذر -	مَرَّ	۱۰	متوجه کنید		

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. كِبَر - عَشِيٌّ - مَرَّ

الف) پیری - عشاء (شبانگاه) - گذشت

ب) بزرگی - شبانگاه - مرور

2. كَشَفْنَا - يَرشُدون - غَدَوَه

الف) گشود برای ما ب) گشودیم - رشد می یابند - بامدادان

3. مَا يَعْبُوْهُ - وَهَبَ

الف) اعتنا نمی کند - بخشید ب) اعتنا نکرد - بخشش

4. فَلْيَسْتَجِيبُوا - وَلْيُؤْمِنُوا

الف) تا اجابت کنند - و تا ایمان آورند

ب) پس باید اجابت کنند - و باید ایمان آورند

5. قَاعِد - قَائِم - جَنْب

الف) نشسته - ایستاده - پهلو ب) پیشوا - راست - کنار

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. لَوْ لَا دُعَاؤُكُمْ

الف) اگر نباشد دعای شما ب) اگر نیست دعایی برای شما

ص: 131

2. وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي

الف) و هنگامی که سؤال کند از تو بندگان

ب) و زمانی که سؤال کنند از تو بندگان من

3. لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

الف) شاید که رشد یابند ب) به امید این که آنها رشد یابند

4. لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ

الف) حتماً شنوای دعاست ب) برای این که بشنود دعا را

5. وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

الف) و بخوانید او را (در حالی که) خالص کنندگانی برای او دین را

ب) و خواند او را خالصانه برای او دین را

6. هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

الف) او زنده است، نیست خدایی جز او

ب) او زنده می کند، نیست معبودی جز او

7. يُرِيدُونَ وَجْهَهُ

الف) اراده کردند رضایتش را ب) می طلبند خوشنودی او را

8. وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ

الف) و زمانی که برسد به انسان ضرر و زیان

ب) هنگامی که برساند انسان ضرری را

9. مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا

الف) رفت گویا نخوانده ما را ب) می رود مثل این که نخوانده ما را

10. وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى

الف) و خدا را نام های نیکوست ب) و برای خدا بهترین نام هاست

ص:132

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. در آیه 186 بقره چند نوبت ضمیر «ین» را خداوند به کار برده است؟

5. کدام آیه صراحت دارد بر این که بندگان می باید در همه حالات و زمان ها او را بخوانند و در هیچ وضعیتی از کمک ها، هدایت ها و الطاف او بی نیاز نیستند؟

ص:133

24- یاد خدا

اشاره

1. أُتِلْ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ. (1)

2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا * وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا. (2)

3. هُوَ الَّذِي يُصَلِّيٰ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا (3).

4. فَادْكُرُونِي أذكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ. (4)

5. وَادْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ. (5)

6. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ. (6)

ص: 134

1- (1). عنكبوت: آیه 45.

2- (2). احزاب: آیه 41-42.

3- (3). احزاب: آیه 43.

4- (4). بقره: آیه 152.

5- (5). آل عمران: آیه 41.

6- (6). آل عمران: آیه 191.

7. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ... (1)

8. الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ. (2)

9. وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى. (3) و (4)

تمرین

متن درس را یک مرتبه بخوانید و زیر کلمه ها آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
تلاوت کن - بخوان	أَتْلُ	۱	وحی شد	أَوْحَى	۱
می‌سازید - می‌کنید - انجام می‌دهید	تَصْنَعُونَ	۲	به پادار (اقام): به پاداشتن	أَقِم	۲
صبحگاه - صبح	بُكْرَةً	۳	باز می‌دارد	تَنهَى	۳
شامگاه - شام (آخر روز)	أَصِيلاً	۴	زشتی‌ها و بدی	فَحْشَاءَ وَالْمُنْكَرَ	۴
درود می‌فرستد	يُصَلِّي	۵	تسبیح کن - تسبیح کنید	سَبَّحُوا - سَبَّحَ	۵
یاد می‌کنم	أَذْكَرُ	۶	شکرگزار - شکرگزارید	أَشْكُرُ - أَشْكُرُوا	۶
عشاء - شامگاهان - شام	عَشِيَّةٍ	۷	نسبت به من کفر نورزید - ناسپاسی نکنید نعمت‌های مرا	لَا تَكْفُرُوا - لَا تَكْفُرُونَ	۷

ص: 135

-
- 1- (1). نور: آیه 37.
 - 2- (2). رعد: آیه 28.
 - 3- (3). و مَنْ اَعْرَضَ: مَنْ حرفی از حروف شرط است اَعْرَضَ (روی گرداند) را روی بگرداند معنا می‌کنیم.
 - 4- (4). طه: آیه 124.

تصویر

صبحکاهان - صبح	أبکار	۸	بیاد می آورند	يَذْكُرُونَ	۸
آرام می گیرد	تَطْمِئُنُّ	۹	ایستاده	قِيَامًا	۹
روی گرداند - روی بگرداند	أَعْرَضَ	۱۰	نشسته	قُعُودًا	۱۰
زندگی	مَعِيشَةً	۱۱	بر پهلوها (خوابیده)	عَلَى جُنُوبٍ	۱۱
تنگ - فشرده - سخت	ضَنْكٍ	۱۲	محشور می کنیم - جمع می کنیم	نَحْشُرُ	۱۲
			کور	أَعْمَى	۱۳

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بکره - ابکار - معیشه

الف) صبح - صبح - زندگی ب) صبحگاهان - شام - زندگی

۲. عَشِيٍّ - أصیل - ضنک

الف) شام - شام - تنگ و سخت ب) شام - صبح - تنگ و سخت

۳. اتلُّ - أَعْرَضَ - أذْكَرُ

الف) بخوان - رویگردان - به یاد آور ب) بخوان - روی گرداند - یاد می کنم

۴. تصنعون - يُصَلِّي

الف) انجام می دهند - درود می فرستد

ب) انجام می دهید - درود می فرستد

5. تَطْمِئِنَ - اشکروا - سَبِّحُوا

الف) آرام می گیرد - شکر گزارید - تسبیح کنید

ب) آرام می گیرد - شکر گزاردند - تسبیح کردند

ص: 136

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. اتَّبِعْ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ

الف) بخون آن چه را که وحی شد به سوی تو

ب) تلاوت کن آن چه را که وحی کرد به سوی تو

2. سَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلاً

الف) تسبیح کنید خدا را شب و صبح

ب) تسبیح کنید او را صبح و شام

3. وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا

الف) بودند مؤمنان مهربان ب) و می باشد نسبت به مؤمنان مهربان

4. وَ اشْكُرُوا لِي وَ لَا تَكْفُرُونِ

الف) شکر گزارید برای من و ناسپاسی نکنید (نعمت های) مرا

ب) شکر گزار من باشید و کفر نورزید

5. وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا

الف) و یاد کن پروردگارت را زیاد

ب) و یاد کن خدا را بسیار

6. وَ يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ

الف) و نیندیشید در آفرینش آسمان

ب) و می اندیشند در آفرینش آسمان ها

7. مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا

الف) نیافریدی این را بیهوده و بی هدف

ب) آن چه آفرید آن را بیهوده

ص: 137

8. لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ

الف) باز نمی دارد آنها را از تجارت

ب) باز نمی دارد آنها را تجارت (از یاد خدا)

9. أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

الف) آگاه باشید به یاد خدا آرام می گیرد دل ها

ب) آگاه باشید با یاد خدا آرامش دهید به دل ها

10. وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى

الف) و محشور می کنیم او را روز قیامت کور

ب) جمع می کنیم روز قیامت کوران را

3. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

4. قرآن را باز کنید و آیه 35 سوره احزاب را یک بار بخوانید، چنان چه صفات دهگانه

مراتب ایمان و تقوای بندگان باشد ذکر کثیر را چگونه می یابید؟

5. در همین سوره آیات 21، 41، 42، 43 و 35 را مطالعه کنید، موقعیت و اعتبار ذکر کثیر

را چگونه می یابید؟

6. با توجه به این که نام قرآن ذکر است إنا نحن نزلنا الذكرَ حدیث: «دوام الذکر یُنیر القلبَ

و الفکر؛ تداوم و استمرار انس با قرآن و یاد خدا (مناجات و دعاها) قلب و اندیشه را نورانیت

می بخشد.» را چگونه معنا می کنید. با توجه به این که:

الف) قلب، کانون معرفت شهودی و وجدان حقایق است.

ب) فکر و اندیشه، کانون معرفت عقلی و فلسفی است.

ص: 138

25-توبه

اشاره

1. وَ تُوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ. (1)
2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ يُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ... (2)
3. فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ. (3)
4. إِلَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَ لَا يُظَلَّمُونَ شَيْئًا. (4)
5. وَ إِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَ أَصْلَحَ فَإِنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ. (5)
6. إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا. (6)

ص: 139

1- (1). نور: آیه 31.

2- (2). تحریم: آیه 8.

3- (3). قصص: آیه 67.

4- (4). مریم: آیه 60.

5- (5). انعام: آیه 54.

6- (6). نساء: آیه 17.

7. وَ لَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَ لَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَ هُمْ كُفَّارٌ أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَاباً أَلِيماً. (1)

8. وَ هُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَ يَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ. (2)

9. إِلَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا. (3)

تمرین

یک مرتبه متن درس را با دقت بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
خالصانه و بادوام	نَصُوح	۱	توبه کنید - بازگردید	تُوبُوا	۱
ظلم گردیده نمی‌شوند	لَا يُظْلِمُونَ	۲	رستکار شوید	تَفْلِحُونَ	۲
ندانی - بی‌خردی	جَهَالَةٌ	۳	چه بسا - امید است	عَسَى	۳
توبه می‌کنند	يَتُوبُونَ	۴	بپوشاند	يُكْفِّرُ	۴
فرا رسید	حَضَرَ	۵	رستکاران	مُفْلِحُونَ - مُفْلِحِينَ	۵
توبه کردم	تُبْتُ	۶	نوشت - مقرر کرد - واجب کرد	كَتَبَ	۶

ص: 140

1- (1). نساء: آیه 18.

2- (2). شوری: آیه 25.

3- (3). فرقان: آیه 70.

تصویر

هم اکنون	الآن	۷	نزدیک - زود	قَرِيب	۷
می میرند	يَمُوتُونَ	۸	نیست	لَيْسَ - لَيْسَتْ	۸
قبول می کند - می پذیرد	يَقْبَلُ	۹	مهیا کردیم - آماده ساختیم	أَعْتَدْنَا	۹
می بخشد - در می گذرد	يَعْفُو	۱۰	انجام می دهید	تَفْعَلُونَ	۱۰
تبدیل می کند	يُبَدِّلُ	۱۱	فقط - تنها - جز این نیست	أَمَّا	۱۱

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. جهالَه - نِصوح - الان

الف) نادان - خالصانه - يك لحظه

ب) نادانی - خالصانه و بادوام - هم اکنون

2. حَضَرَ - تُبْتُ - يموتون

الف) فرارسید - توبه کردم - می میرند

ب) حاضر شد - توبه می کنم - مردند

3. يقبل - يعفوا - يُبدِّل

الف) قبول می کند - عفو می کند (درمی گذرد) - تبدیل می کند

ب) قبول کرد - بخشید - تبدیل کرد

4. لَا يُظْلَمُونَ - يتوبون

الف) ظلم نمی کنند - توبه می کنند

ب) ظلم گردیده نمی شوند - توبه می کنند

ص: 141

5. أَعْتَدْنَا - يُكْفِرُ

الف) آماده کردیم - می پوشاند ب) آماده می کنیم - کفر می ورزد

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. وَ تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعاً

الف) توبه کردند به سوی خدا همگی

ب) باز گردید به سوی خدا همگی

2. يُكْفِرُ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ

الف) پوشاند از شما زشتی های شما را

ب) کفر می ورزد نسبت به شما به سبب بدیهای شما

3. فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ

الف) پس امید است این که باشد از رستگاران

ب) به امید این که باشی از شایستگان

4. وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا

الف) و ظلم نمی کنند چیزی ب) و ظلم گردیده نمی شوند چیزی

5. كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ

الف) نوشت پروردگار برای خود رحمت را

ب) واجب کرد پروردگار شما بر خودش رحمت را

6. مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا

الف) هر کس عمل کرد از شما (عمل) بدی را

ب) کسی که عمل بدی انجام می دهد

7. إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ

الف) فقط قبول توبه بر خدا ب) قطعاً بازگشت به سوی خدا

ص: 142

8. حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ

الف) فرا رسد فردی از مرگ ب) فرارسید یکی از آنها را مرگ

9. يَعْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ

الف) در می گذرد از بدی ها ب) می بخشند بدی ها را

10. يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ

الف) تبدیل می کند خدا بدی را به خوبی

ب) تبدیل می کند خدا بدی ها را به خوبی ها

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید:

4. با توجه به آیات 3 (قصص)، 4 (مریم) و 10 (فرقان) لازمه پذیرش توبه از جانب خداوند و توبه مقبول، چیست؟

5. آیا گناهی که مؤمن به خدا و دوستدار او مرتکب می شود از روی جهالت نسبی است و یا همراه با اصرار و گستاخی؟

6. با توجه به این که خداوند، رحمت را بر خودش واجب فرموده است، ناامیدی از رحمت او و لو گناه بزرگی را مرتکب شده باشیم، چه صورت دارد؟

7. در آیه سوره نساء، عبارت فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ توبه خداوند نسبت به بندگان، آیا به معنای قبول و پذیرش توبه بنده است یا بازگشت از خشم به رحمت؟

اشاره

1. قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ. (1)
2. رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ. (2)
3. وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَكَمْ يُصِرُّوهُ عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ. (3)
4. إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ * آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ * كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ * وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ. (4) و (5)
5. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ * وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا * فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا. (6)

ص: 144

1- (1). زمري: آيه 53.

2- (2). آل عمران: آيه 193.

3- (3). آل عمران: آيه 135.

4- (4). كانوا يهجعون: می خوابیدند (ماضی استمراری).

5- (5). ذاریات: آیه 15-19.

6- (6). نصر: آیه 1-3.

6. وَ لَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاؤُكَ فَاسْتَعْفَرُوا اللَّهَ وَ اسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا. (1)

تمرین

عبارات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
ناامید نشوید	لَا تَقْطُوا	۱	اسراف کردند - زیاده‌روی کردند	أَسْرَفُوا	۱
نیکوکاران - نیکان	أَبْرَارٌ	۲	می‌آموزد	يَعْلَمُ	۲
انجام دادند	فَعَلُوا	۳	شنیدیم	سَمِعْنَا	۳
عمل زشت	فَاحِشَةٌ	۴	ندا دهنده‌ای که ندا می‌دهد	مُنَادِيًا يُنَادِي	۴
اصرار نکردند	لَمْ يُصِرُّوا	۵	بیامرز	إِعْفِرْ	۵
گیرندگان	ءَاخِذِينَ	۶	گناهان	ذُنُوبٌ	۶
می‌خوانند - استراحت می‌کنند	يَهْجَعُونَ	۷	بمیران	يَوْفٌ	۷
جمع سحر - سحرگاهان	أَسْحَارٌ	۸	چشمه‌سارها	عُيُونٌ	۸
دیدنی	رَأْيٌ	۹	طلب آموزش می‌کنند	يَسْتَعْفِرُونَ	۹
طلب آموزش کن	اسْتَغْفِرْ	۱۰	آمدند	جَاءُوا	۱۰

1- (1). نساء: آیه 64.

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. ابرار - فاحشه - أسحار

الف) نیکوکاران - عمل زشت - سحرگاهان

ب) نیکان - اعمال زشت - سحرگاه

2. رأیتَ - فَعَلُوا - افواجاً

الف) دیدی - انجام می دهند - گروه ها ب) دیدی - انجام دادند - گروه گروه

3. لم یصروا - استغفر

الف) اصرار نمی ورزند - طلب مغفرت کرد

ب) اصرار نورزیدند - آمرزش بخواه

4. لا تقنطوا - فَعَلُوا

الف) ناامید نگردید - انجام دادند ب) ناامید نگشتند - انجام دادند

5. آخذین - یهجعون

الف) گیرنده - می آرمنند ب) گیرندگان - می خوانند

2. پاسخ صحیح را علامت بنید:

1. أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ

الف) اسراف و زیاده روی کردند برخودشان

ب) زیاده روی کنید بر خودتان

2. يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا

الف) ندا می دهد برای ایمان آوردن که ایمان آورید

ب) ندا می دهد برای ایمان که ایمان آوردند

3. وَتَوَقَّأْنَا مَعَ الْآبْرَارِ

ص: 146

الف) و میراند ما را با نیکان ب) و بمیران ما را با نیکان

4. فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ

الف) پس آمرزش بخواهید برای گناهشان

ب) پس آمرزش می طلبند برای گناهانشان

5. وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ

الف) و چه کسی می آمرزد گناهان را جز خدا

ب) و کسی که می آمرزد گناهان را به جز خدا

6. آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ

الف) بگیریید آن چه را داد پروردگارتان

ب) گیرند گانند آن چه را که داده به آنها پروردگارشان

7. كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ

الف) اندکی از شب را می خوابیدند

ب) بودید اندکی از شب را که می خوابید

8. وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ

الف) دیدی مردم را که داخل می شوند

ب) ببین مردم را که داخل می شوند

9. فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

الف) پس تسبیح کردند با ستایش برای پروردگارت

ب) پس تسبیح کن با ستایش پروردگارت

10. وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ الرَّسُولُ

الف) و آموزش بخواهید برای آنها از رسول

ب) و آموزش خواست (بخواهد) برای آنها رسول

ص: 147

3. آیات درس را ترجمه تحت اللفظی نمایید.

4. منظور از اسراف و زیاده روی و به هدر دادن عمر و استعدادها چیست؟

5. لازمه این که انسان در زمره ابرار بمیرد چیست؟

3. مفهوم عبارت وَ لَمْ يُصِرُّوا عَلٰی مَا فَعَلُوا وَ هُمْ يَعْلَمُونَ چیست؟

ص: 148

27- شکر و شاکرین

اشاره

1. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلالاً طَيِّباً وَ اشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنَّ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ. (1)

2. وَ لَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَ جَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايشَ قَلِيلاً ما تَشْكُرُونَ. (2)

3. أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلُكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ نِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّكُلِّ

صَبَّارٍ شَكُورٍ. (3)

4. وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ . (4)

5. قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ . (5)

6. الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ مِنْ طِينٍ ... وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ . (6)

ص: 149

1- (1) . نحل: آیه 114.

2- (2) . اعراف: آیه 10.

3- (3) . لقمان: آیه 31.

4- (4) . ابراهیم: آیه 5.

5- (5) . نمل: آیه 40.

6- (6) . سجده: آیه 9.

7. إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ . (1)

8. وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ . (2)

9. وَقَالَ رَبُّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ... (3)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع معیشت - اسباب زندگی	مُعَايش	۱	بخورید	كُلُوا	۱
آیا ندیدی - آیا نمی بینی	أَلَمْ تَرَ	۲	پاکیزه	طَيِّب	۲
			شکرگزار - شکرگزارید	أَشْكُرُ - أَشْكُرُوا	۳
نشان دهد	يُرِي	۳	اور	إِيَّاهُ	۴
بسیار صبر کننده - بسیار شکیبا	صَبَّارٌ	۴	بندگی می کردید (ماضی استمراری)	كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۵
بسیار شکرگزار - بسیار شکیبا	شُكُورٌ	۵	گر بندگی می کنید	إِنْ كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۶
تذکره بده - یادآورش - یاد آور	ذَكَرٌ	۶	سکونت دادیم	مَكَّنَّا	۷

ص: 150

1- (1) . یونس: آیه 60.

2- (2) . نحل: آیه 78.

3- (3) . نمل: آیه 19.

تصویر

شکر می گزارم	أشکر	۷	کشتی	فَلِك	۸
ناسپاسی می کنم	أکفر	۸	خارج کن	أخِرَج	۹
جمع فؤاد - قلبها	أفئدة	۹	جمع یوم، روزها	أَيام	۱۰
توفیق بده	أوزع	۱۰	بیازماید	يَلِوَا	۱۱
شکر می گزارند - شکر می گزارید	يَشْكُرُونَ - تَشْكُرُونَ	۱۱	شکر گزارد - شکر می گزارد	شَكَرَ - يَشْكُرُ	۱۲
شکر گزار - شکر گزارید	أشكر - أشكروا	۱۲	ناسپاسی کرد - ناسپاسی می کند	كَفَرَ - يَكْفُرُ	۱۳

پرسش

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. شَكَرَ - يَشْكُرُ - أَشْكُرُ

الف) شکر گزارد - شکر می گذارد - شکر گزار (شکر کن)

ب) شکر کرد - شکر می کند - شکر می کنم

2. كَفَرَ - يَكْفُرُ - أَكْفُرُ

الف) ناسپاسی کرد - ناسپاسی می کند - ناسپاسی می کنم

ب) ناسپاسی کرد - ناسپاسی می کند - ناسپاسی کن

3. صَبَّار - ذَكَرَ - أَوْزَع

الف) بسیار شکیا - به یاد آورد - توفیق داد

ب) بسیار شکیا - به یاد آور - توفیق بدہ

4. یُرى - أَلَمْ تَرَ

الف) نشان می دهد - آیا ندیدی (نمی بینی) - قلب ها

ب) می بیند - آیا نمی بینی - قلب

ص: 151

5. معایش - أشکروا - تشکرون

الف) وسائل زندگی - شکر کنید - شکر می کنید

ب) وسیله زندگی - شکر کردند - شکر می کنید

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

الف) اگر او را عبادت می کنید ب) اگر بودید او را بندگی می کنید

2. وَ لَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ

الف) و قطعاً سکونت یافتیم با شما در زمین

ب) و قطعاً سکونت دادیم شما را در زمین

3. لِيرِيكُمْ مِنْ آيَاتِهِ

الف) برای این که نشان دهد به شما آیاتش را

ب) قطعاً نشان داد به شما آیاتش را

4. أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا

الف) فرستادیم موسی را همراه با نشانه هایمان

ب) فرستاد ما را با موسی و با آیات ما

5. وَ ذَكَرَهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ

الف) یاد آور شد آنها را به ایام الله

ب) یاد آورش (یاد آوری کن) آنها به روزهای خدایی

6. لِيُبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ

الف) برای این که بیازماید مرا آیا شکر می کنم یا ناسپاسی می کنم

ب) تا بیازماید این که شکر می کند یا ناسپاسی می کند

ص: 152

7. وَ بَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ

الف) و شروع کرد آفرینش انسان را با خاک

ب) و شروع کرد خلقت انسان را از گل

8. إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ

الف) قطعاً خداوند دارای بخشش و لطف است بر مردم

ب) قطعاً خدا دارای برتری است بر مردم

9. وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ

الف) و خدا خارج می کند شما را از دل مادرتان

ب) و خدا خارج کرد شما را از دل های مادرانتان

10. أَوْزَعِنِي أَنْ أَشْكُرَ

الف) توفیقم بده که شکر گزارم ب) توفیق داد مرا این که شکر کردم

3. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

4. می دانیم که شکر یک نعمت لازمه اش چهار چیز است:

- شناخت نعمت و ارزش آن؛

- شناخت مُنعم و کسی که این نعمت را به ما ارزانی داشته؛

- اعلام سپاس و تقدیر از لطف و انعام او؛

- بهره گیری کامل و شایسته از آن نعمت.

آیا شما از این همه نعمت هایی که خداوند به لطف خویش مرحمت کرده، به چه میزان سپاس گزار بودید: کم، متوسط، خوب یا زیاد؟

5. از بین نعمت های: استعداد و توان تحصیلی، والدین خوب، آیین الهی و هدایت دینی، امنیت و سلامت، کدام را بیشتر و بهتر سپاس گزار بودید؟

6. آیا می دانید که بهترین نعمت الهی کدام است؟

ص: 153

28- صبر و صابرين

اشاره

1. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ . (1)
2. إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ . (2)
3. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ . (3)
4. وَ لَنْبَلُونَكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَ نَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَ الْأَنْفُسِ وَ الثَّمَرَاتِ وَ بَشْرٍ الصَّابِرِينَ . (4)
5. الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاغِبُونَ . (5)
6. قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَ اصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ . (6)

1- (1) . بقره: آیه 153.

2- (2) . هود: آیه 11.

3- (3) . آل عمران: آیه 142.

4- (4) . بقره: آیه 155.

5- (5) . بقره: آیه 156.

6- (6) . اعراف: آیه 128.

7. كَمْ مِنْ فِتْنَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فَتَنَهُ كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ . (1)

8. الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ . (2)

9. وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرُؤْنَ

بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ . (3)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه های که معنای آنها را می دانید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
می آزمایش	نَبُلُوْ	۱	کمک بگیرید	اِسْتَعِيْنُوْا	۱
گرسنگی	جُوْعَ	۲	صبر کردند	صَبَرُوْا	۲
کاستی	نَقَصَ	۳	آمزش	مَغْفِرَةٌ	۳
گرفتاری	مُصِيْبَةٌ	۴	آیا گمان کردید	اَمْ حَسِبْتُمْ	۴
رجوع کنندگان - بازگشت کنندگان	رَاجِعُوْنَ	۵	نداند خداوند - نشناسد خداوند	لَمَّا يَعْلَم	۵
به ارث می دهد	يُوْرِثُ	۶	ترس	خَوْفَ	۶
چه بسا	كُم	۷	رسید	اَصَابَتْ	۷

ص: 155

1- (1). بقره: آیه 249.

2- (2). آل عمران: آیه 17.

3- (3). رعد: آیه 22.

تصویر

گروه	فِئَة	۸	صبر کردند	إِصْبَرُوا	۸
پیروز شد	عَلَبَتْ	۹	سرانجام کار	عَاقِبَة	۹
فرمانبرداران	قَائِمِينَ	۱۰	اندک	قَلِيلٌ - قَلِيلَهُ	۱۰
اتفاق کنندگان	مُنْفِقِينَ	۱۱	سحرگاهان	أَسْحَار	۱۱
طلب آموزش کنندگان	مُسْتَغْفِرِينَ	۱۲	به دست آوردن - طلب کردن	إِيتِعَاء	۱۲
دور می کنند - دفع می کنند	يَدْرءُونَ	۱۳	سرانجام (نیک) آن سرا	عُقْبَى النَّارِ	۱۳

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. جوع - نقص - فته

الف) گرسنگی - کاستی - گروه ب) گرسنه - کمی - پیروان

2. نَبَلُوْ - عَلَبَتْ - كَمِ مِنْ

الف) می آزمایشیم - پیروز - چه بسا

ب) آزمایش می کنیم - پیروز شد - چه بسا

3. راجعون - مصیبه - یورث

الف) بازگشت کنندگان - گرفتاری - به ارث می دهد

ب) رجوع کننده - گرفتاری - ارث برد

4. کم - قانتین

الف) چه بسا - فرمانبردار ب) چه بسا - فرمانبرداران

ص: 156

5. منافقین - مستغفرین

الف) نفاق کنندگان - آمرزش خواهان

ب) انفاق کنندگان - آمرزش خواهان

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ

الف) کمک بگیرید به وسیله صبر و نماز

ب) کمک بگیرید از صبر و نماز

2. لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

الف) برای آنها آمرزش و پاداشی زیاد است

ب) برای آنها آمرزش و پاداشی بزرگ است

3. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ

الف) آیا گمان کردند که داخل بهشت می شوید

ب) آیا گمان کردید که داخل بهشت می شوید

4. وَ لَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ

الف) و قطعاً می آزمایش شما را به چیزی از ترس

ب) و برای این که آزمایش کنیم به چیزی از ترس

5. إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا

الف) زمانی که برسد به آنها گرفتاری می گویند

ب) زمانی که رسید به آنها مصیبتی گفتند

6. إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ

الف) این که زمین ارث کسی است که بخواهد

ب) قطعاً زمین، به ارث می دهد آن را به هر کس که بخواهد

ص: 157

7. كَمْ مِنْ فِتْنَةٍ قَلِيلَةٍ

الف) چه بسا گروه اندکی ب) کم اند آن گروه اندکی

8. وَ الْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

الف) آموزش طلبان با شب زنده داران

ب) و آموزش طلبان در سحرگاهان

9. اِبْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ

الف) به دست آوردن رضایت پروردگارشان

ب) طلب خوشنودی خدایشان

10. وَ يَدْرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ

الف) دفع کردن با خوبی بدی را ب) دفع و دور می کند با خوبی، بدی را

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. می دانیم صبر و شکیبایی در سه مورد ریز لازم است:

- صبر در مقابل ناملايمات، حوادث، پیشامدهای ناگوار و کاستی ها؛

- صبر در مقابل دعوات شیطان، مظاهر گناه و وسوسه نفس و غرایز؛

- در اطاعت از فرامین الهی و تعبد در قبال اوامر و نواهی دین.

به نظر شما از این سه مورد صبر کدام یک سخت تر است؟

5. برای چیرگی و پیروزی در هر سه نوع صبر و استقامت از کدام یک از عوامل زیر بهتر

است استفاده کنیم؟

ج) روزه د) توسل به ائمه هدی و پیشوایان الهی.

ص: 158

29- صفات پسندیده در مؤمنان راستین

اشاره

1. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ. (1)

2. الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ * أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ. (2)

3. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ. (3)

4. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ. (4)

5. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذَلَّهُ عَلَىٰ الْمُؤْمِنِينَ أَعَزَّهُ عَلَىٰ الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ. (5)

ص: 159

1- (1) . انفال: آیه 2.

2- (2) . همان: آیه 3 و 4.

3- (3) . حجرات: آیه 10.

4- (4) . حجرات: آیه 15.

5- (5) . مائده: آیه 54.

6. وَ لِلّٰهِ الْعِزَّةُ وَ لِرِسُوْلِهِ وَ لِلْمُؤْمِنِيْنَ وَ لَكِنَّ الْمُنَافِقِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ . (1)

7. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِيْنَهَ فِي قُلُوْبِ الْمُؤْمِنِيْنَ لِيَزِدَّوْا إِيمَانًا مَّعَ إِيمَانِهِمْ وَ لِلّٰهِ جُنُوْدُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا . (2)

8. قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ * الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ * وَ الَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ * وَ الَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ * وَ الَّذِينَ هُمْ لِفُرُوْجِهِمْ حَافِظُونَ * إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُوْمِيْنَ * فَمَنْ ابْتغَىٰ وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ * وَ الَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ * وَ الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ . (3)

تمرین

آیات درس را بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اصلاح کنید	أَصْلَحُوا	۱	یاد شود	ذُكِرَ	۱
دو برادر	أَخَوَيْنِ (اخوین)	۲	می‌لرزد - می‌ترسد	وَجِلَّتْ	۲
آرامش - سکون	سَكِينَةً	۳	تلاوت شود	تُليتْ	۳
زیاد کنند - بیفزایند	يَزِدُّوْا	۴	زیاد می‌کند	زَادَتْ	۴
بیهودگی	لَعْوًا	۵	روزی ارزشمند	رِزْقٌ كَرِيمٌ	۵
اعراض کنندگان -	مُعْرِضُونَ	۶	جمع أخ - برادران	إِخْوَةٌ	۶

ص: 160

1- (1). منافقون: آیه 8.

2- (2). فتح: آیه 4.

3- (3). مؤمنون: آیه 1-9.

تصویر

رویکردانان			مورد رحمت قرار گیرید	تُرْحَمُونَ	۷
انجام دهنده	فاعِلُونَ	۷	شک نکردند - متزلزل نشدند	لَمْ يَرْتَابُوا	۸
دامن ها	فَرُوجٌ	۸	مرتد شود - بازگردد	يَرْتَدُّ	۹
امانت ها	أَمَانَاتٌ	۹	می آورد	يَأْتِي بِـ	۱۰
رعایت کنندگان	رَاعُونَ	۱۰	خاشعین: فروتنان	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	۱۱
حفظ می کنند	يُحَافِظُونَ	۱۱	یاد شود	صَلَوَاتٌ	۱۲

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. سکینه - لغو - أخوی

الف) آرامش - بیهودگی - برادر ب) آرامش - بیهودگی - دو برادر

2. فروج - راعون - امانات

الف) دامن ها - رعایت کنندگان - امانت ها

ب) دامن - رعایت کننده - امانت ها

3. أصلحوا - يحافظون

الف) اصلاح کنید - حفظ می کنند ب) اصلح کردند - حفظ می کنند

4. مُعرضون - فاعلون

الف) رویگردان - انجام دهنده ب) رویگردانان - انجام دهندگان

5. یزدادوا - اخوه

الف) زیاد کنند - برادران ب) زیاد کردند - برادری

ص: 161

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ

الف) زمانی که یاد شود خدا می ترسد دل هایشان

ب) زمانی که یاد می کنند خدا را می شود دل آنها

2. أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

الف) آنان آنها مؤمن حقیقی هستند

ب) آنان خود مؤمنان حقیقی هستند

3. فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ

الف) پس اصلاح دادند بین برادرانشان

ب) پس اصلاح دهید بین دو برادر تان

4. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) فقط مؤمنان کسانی هستند که ایمان آوردند

ب) قطعاً مؤمنان کسی هستند که ایمان می آورند

5. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

الف) پس به زودی می آورد خدا قومی را

ب) سپس می آید خدا به سوی قومی که

6. أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

الف) رام و نرم بر مؤمنان ب) خوار و ذلیل برای افراد با ایمان

7. وَ لَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ

الف) ولی افراد دورو نمی فهمند ب) ولی افراد دو چهره نمی دانند

8. لِيَزِدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ

الف) قطعاً می افزایند بر ایمانشان ب) تا بیفزایند ایمانی با ایمانشان

ص: 162

9. وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ

الف) و کسانی که آنها از بیهودگی رویگرداندند

ب) و کسانی که از سرگرمی رویگرداندند

10. الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

الف) و کسانی که بر نمازشان مراقبند

ب) و کسانی که بر نمازهایشان محافظت می کنند

3. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

4. شماره صفات زیر را در زیر عبارت مربوطه در آیات درس بگذارید:

پاکدامنی؛ صداقت؛ مُصلِح؛ مجاهد؛ خداترس؛ فروتن؛ امانتدار؛ متوکل؛ مراقب نمازها؛ دل آرام؛ عزیز؛ ثابت قدم و غیر متزلزل؛ بی تفاوت نسبت به ملامتگران؛ رام مؤمن و سرسخت کافر؛ متعهد؛ انفاق کننده؛ خدادوست؛ زکات پرداز؛ رویگردان از بیهودگی؛ رشدپذیر.

2. غیر از صفات بیست گانه فوق که در متن آیات درس آمده است، پنج صفت دیگر بشمارید که از صفات و ویژگی های مؤمنان است.

3. یکی از صفات برجسته مؤمنان، ادب در محضر رهبر الهی است، آیه 3 سوره حجرات را با دقت بخوانید، آیا می توانید ترجمه کنید.

ص: 163

30- برخی از صفات نکوهیده و ناپسند مؤمنان

1. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ. (1)
2. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ. (2)
3. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ. (3)
4. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللِّقَابِ بِئْسَ الْأِسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ. (4)
5. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ. (5)

ص:164

1- (1). حجرات: آیه 1.

2- (2). حجرات: آیه 2.

3- (3). حجرات: آیه 6.

4- (4). حجرات: آیه 11.

5- (5). حجات: آیه 12.

6. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ. (1)

تمرین

عبارات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	تَقَدَّمُوا - لا تَقَدَّمُوا	پیش فرستید - پیش بفیتید - پیشی نگیرید	۱	لا تَرْفَعُوا	بالا نروید
۲	بَيْنَ يَدَيَّ (یدین)	بین دو دست - پیشاپیش - جلو	۲	جَهْرًا - لا تَجْهَرُوا	آشکارا و بلند سخن گفتن - بلند سخن نگویند
۳	أَصْوَاتٍ	جمع صوت - صداها	۳	قَبًا	خبیر
۴	فَاسِقٍ جَمْعٍ فَاسِقُونَ	نافرمان - قانون شکن - غیر متعهد	۴	تَبَيَّنُوا	تحقیق کنید
۵	فُؤَمٍ مِّنْ فُؤَمٍ	گروهی از مردن گروهی دیگر را	۵	لَا يَسْخَرُونَ	مسخره نکنند
۶	يَكُونُونَ - أَنْ يَكُونُوا	می باشند - بکنند باشند	۶	يَكُنَّ	باشند (زنان)
۷	فَسُوقٍ - أَسْمِ الْفَسُوقِ	جمع فسق - نام کفرآمیز	۷	لَا تَلْمِزُوا	عیب جویی نکنید

1- (1). نور: آیه 21.

تصویر

لقب بد به هم ندهید - نسبت بد به هم ندهید	لا تَنَابَرُوا	۸	چه بد است	بِئْسَ	۸
گمان (بد)	ظَنَ	۹	توبه می کند - توبه نکرد - توبه نکند	يَتُوبُ - لَمْ يَتُبْ	۹
جست و جو و تحقیق نکنید	لَا تَجَسَّسُوا	۱۰	گناه	تَقَدَّمُوا - لَا تَقَدَّمُوا	۱۰
غیبت نکند (نکنند)	لَا يَغْتَابِ	۱۱	آیا دوست می دارد	بَيْنَ يَدَيِ (يَدَيْنِ)	۱۱
گوشت	لَحْمٍ	۱۲	پیروی نکنید	أَصْوَاتٍ	۱۲
اکراه داشتند	كِرْهَتِهِمْ	۱۳	آورد	فَاسِقٍ جَمْعٍ فَاسِقُونَ	۱۳

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. نبأ - لحم - ظن

الف) خبر - گوشت - گمان (بد)

ب) اخبار - گوشت - بدگمانی

2. لا یَسْخَرُ - لا یَغْتَبُ

الف) مسخره نکن - غیبت نکن

ب) مسخره نکند - غیبت نکند

3. لا تَرَفَعُوا - لا تَجَسَّسُوا

الف) بالا ببرید - تجسس و جست و جو نکنید

ب) بالا نبرند - جست و جو نکنند

ص: 166

4. لا تَجْهَرُوا - تَبَيَّنُوا

الف) بلند سخن نگویند - تحقیق کنید

ب) بلند سخن نگویند - تحقیق شود

5. کرهتتم - یَكُنُّ

الف) اکراه می دارند - باشند ب) اکراه و باز داشتید - می باشند

6. لا تَلْمِزُوا - لا تَنَابِزُوا

الف) عیب جویی نکنید - لقب بد به هم نسبت ندهید

ب) عیب جویی نکردند - لقب بد ندادند

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. لَا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ

الف) پیشی نگیرید جلوتر از خدا ب) پیشی نگیرند بین دو دست خدا

2. لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ

الف) بالا نبرند صداهایشان را ب) بالا نبرید صداهایتان را

3. وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ

الف) و بلند نکنید برای او گفتار را

ب) و بلند سخن نگویند با او در گفتار

4. إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ

الف) اگر آمد به سوی شما فاسقی با خبر

ب) اگر آورد برای شما فرد بی تعهدی خبری را

5. لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ

الف) مسخره نکنند گروهی از مردان گروهی دیگر را

ب) مسخره نکرد گروهی، گروهی را

ص: 167

6. عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ

الف) چه بسا این که باشی ب) چه بسا این که باشند

7. وَلَا تَنَابَرُوا بِالْألقَابِ

الف) به یکدیگر نسبت ندهید لقب های (بد) را

ب) بهم نسبت بد و لقب بد ندهند

8. اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ

الف) دوری کنید از بسیاری از گمان های (بد)

ب) دوری کردند زیاد از بدگمانی

9. أَوْ يَحِبُّ أَحَدُكُمْ

الف) آیا دوست دارید که یکی از شما

ب) آیا دوست دارد یکی از شما

10. لَا تَتَّبِعُوا خُطواتِ الشَّيْطَانِ

الف) پیروی نکنید گام های شیطانی را

ب) پیروی نکردند گام های شیطان را

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید:

4. به منظور شناخت جامع تری از اخلاق اسلامی سوره حجرات را مطالعه کنید. در این

سوره چند آیه مربوط به اخلاق کریمه و چند آیه مربوط به اخلاق ناپسند و نکوهیده است؟

5. به نظر شما سوره حجرات یک سوره اخلاقی است یا حکومتی؟ چرا؟

ص: 168

جلد 4

مشخصات کتاب

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن. جلد 4

سرشناسه: ملک احمدی، علی بمان، 1331 -

عنوان و نام پدیدآور: آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن / علی بمان ملک احمدی.

مشخصات نشر: قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، 1392.

مشخصات ظاهری: 6ج.: جدول.

فروست: پژوهشگاه بین المللی المصطفی؛ 110.

شابک: دوره: 7-421-195-964-978 ؛ 55000 ریال: ج.1: 195-964-978-
6-415 ؛ 55000 ریال: ج.2: 3-416-195-964-978-978 ؛ 60000 ریال: ج.3: 3-978-
0-417-195-964-978 ؛ 60000 ریال: ج.4: 7-418-195-964-978 ؛ 60000 ریال:
ج.5: 4-419-195-964-978 ؛ 60000 ریال: ج.6: 0-420-195-964-978

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: ج.2-6 (چاپ اول: 1392).

یادداشت: ج.1-5 (چاپ دوم: 1393) (فیپا).

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزشی

موضوع: قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع: قرآن -- ترجمه -- راهنمای آموزشی

شناسه افزوده: جامعه المصطفی (ص) العالمیه. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)

رده بندی کنگره: BP65/2/م 8735 1392

رده بندی دیویی: 107/297

شماره کتابشناسی ملی: 2354272

ص: 1

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

ص:2

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن

علی بمان ملک احمدی

ص:3

ص:4

سخن ناشر

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش ها و پدید آمدن دانش های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ گویی به آن ایجاد رشته های تحصیلی جدید و تربیت چهره های متخصص را ضروری می نماید. از این رو کتاب های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی ها تألیف شود.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه مندان به این مباحث، با اندیشه های بلند و ارزش های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می شود و گاه در نگارش بحث های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن ها و شیوه های آموزشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

ص:5

در این بستر، حوزه های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی اند.

«جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله» با قدردانی و سپاس از فاضل ارجمند جناب آقای علی بمان ملک احمدی مؤلف کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن و تمام عزیزانی که در تولید این اثر همیاری و همفکری داشته اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می کند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله

ص:6

حقیقت مداری اصیل ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است.

داستان پر رمز و راز حقیقت جویی بشر، سرشار از هنرنمایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پای بندی به حقیقت بی منتها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته اند و در این میان، چه درخشندگی چشم نوازی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافتمند و فخیم دانسته و از باب تا محراب، کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می نمایاند و در مکتب آن، جز اولوالعلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دست یابی به گنجینه های حکمت نیست.

علم برخاسته از وجدان پاک و عقل سلیم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی آورد، و هم جامعه را سمت و سویی سعادت‌مندانه بخشیده و آن را به جامعه ای متمدن و پیشرو متحول می کند. بی توجهی یا کوتاه فکری است اگر فرد و جامعه ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی

ص:7

مادی و معنوی باشد، اما آن را در صراطی غیر از حقیقت طلبی، علم اندوزی و حکمت مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی سازی کلمه الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن های پوشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقهاتی در اداره حکومت و نظریه مترقی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت ها و مأموریت های حوزه های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیر و مراد خود خمینی کبیر رحمه الله، در صحنه حاضر شده و با تأکید بر اهمیت و فوریت این حرکت فراگیر و بی وقفه، همه توانمندی ها و اراده ها را جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه های میان بر و دانش افزا راهبری و رصد می کنند.

جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه، نمادی درخشان از این رسالت جهانی و همت بین المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان، مربیان و مدیران پارسا، متعهد و زمان شناس را بر دوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و معارف بلند و تابناک مکتب اهل بیت علیهم السلام جامه تحقق می پوشاند.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله نیز که مهم ترین و گسترده ترین مجموعه پژوهشی المصطفی صلی الله علیه و آله است، بومی سازی و بازتولید اندیشه دینی معاصر، متناسب

با نیازها و اقتضائات عرصه بین الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق های جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ گویی به مسائل و شبهات فکری و معرفتی مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک درسی، به ویژه با رویکرد اسلامی سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت های سازمانی المصطفی صلی الله علیه و آله را از جمله مأموریت ها و تکالیف خود می داند.

اثر علمی پیش روی نیز که به همت مؤلف محترم جناب آقای علی بمان ملک احمدی به عنوان کتاب کمک آموزشی برای رشته معارف اسلامی تهیه و تدوین شده است، در چارچوب همین اهداف و برنامه های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجی های صورت گرفته، تدوین و برای استفاده خوانندگان محترم تقدیم شده است.

در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش های خالصانه مولف محترم، از کلیه دست اندرکاران محترم آماده سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به ویژه همکاران محترم مرکز بین المللی نشر و ترجمه المصطفی صلی الله علیه و آله و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و انتشار آن نقش داشته اند، قدردانی و تشکر نمایم و از خداوند متعال برای ایشان و همه خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت نمایم.

پژوهشگاه بین المللی

المصطفی صلی الله علیه و آله

ص:9

ص:10

فهرست

1. آیات الهی تکوینی (پدیده های طبیعی) 13
2. آیات الهی تشریحی (وحی، معجزات، انبیاء) 17
3. صفات الهی 22
4. صفات خداوند (2) 26
5. تشریح دین و قانون گذاری ویژه خداست 31
6. هدایت الهی 35
7. ولایت الله 40
8. نفی ولایت غیر الله 44
9. الوهیت الله 49
54. ربوبیت الله 54
11. دعاهاى قرآنى (بهره گیری و برخوردارى از ربوبیت الله) 59
12. خالقیت الله 64

13. رازقیّت الله 69

14. مالکیت الله 74

15. ملوکیت و فرمانروایی الله 79

16. حاکمیت الله 84

17. عبودیت الله 90

18. حق و حاکمیت آن 95

19. تقوای الهی و خدامداری انسان 101

20. آثار تقوای الهی 106

ص: 11

21. سرانجام متّین 111

22. تأییدات الهی و بشارات امیدبخش خدای مهربان 116

23. نقش شیطان 121

24. نقش فرشتگان 126

25. سنّت های الهی و اراده حاکم او 131

26. توکل بر خداوند 136

27. نفاق و منافقین 140

28. فسق و فاسقین 145

29. عصیان و سرپیچی از فرامین رهبر 150

30. دنیاگرایی 156

ص:12

1- آیات الهی تکوینی

اشاره

(پدیده های طبیعی)

1. وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ . (1)

2. وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (2)

4. وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالاخْتِلافُ السِّنِّكُمْ وَالْوَالِدَاتُ لَكُمْ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِلْعَالَمِينَ . (3)

5. وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ . (4)

ص:13

1- (1) . روم: آیه 21.

2- (2) . روم: آیه 20.

3- (3) . روم: آیه 22.

4- (5) . روم: آیه 23.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
خاک	تُرَابٍ	۱	نشانه‌ها	آیات	۱
پراکنده می‌شوید.	تَنْتَشِرُونَ	۲	سپس	ثُمَّ	۲
آرام بگیرید	تَسْكُنُوا	۳	شما	أَنْتُمْ	۳
دوستی	مَوَدَّةً	۴	خودتان	أَنْفُسِكُمْ	۴
زبان‌ها	الْأَلْسِنَةَ	۵	رنگ‌ها	الْوَانِ	۵
دانشمندان	عَالِمِينَ	۶	قرار داد	جَعَلَ	۶
			تفکر می‌کنند - می‌اندیشند	يَتَفَكَّرُونَ	۷
خواب	مَنَامٌ	۷	تفاوت	إِخْتِلَافٍ	۸
بخشش - لطف	فَضْلٍ	۸	طلب کردن - به‌دست آوردن	إِبْتِغَاءٍ	۹
می‌شوند	يَسْمَعُونَ	۹	هنگامی که - در آن هنگام	إِذَا	۱۰

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. فَضْلٍ - مَنَامٌ - تُرَابٍ

الف) بخشش - خواب - خاک ب) برتری - خواب - گل

2. يَسْمَعُونَ - تَسْكُنُوا

الف) می شنوند - آرامش گیرید ب) می شنوید - آرامش گیرند

3. مَوَدَّةٌ - أَلْوَانٍ

الف) دوستی - زبان ها ب) دوستی - رنگ ها

ص:14

4. أَلْسِنَهُ - عَالَمِينَ

الف) رنگ ها - جهانیان ب) زبان ها - دانشمندان

5. تَنْتَشِرُونَ - أَنْتُمْ

الف) پراکنده می شوید - شما ب) پراکنده می شوند - آنها

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ

الف) آفرینش شما از خاک ب) آفرید شما را از خاک

2. إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ

الف) در آن هنگام شما (به صورت) بشری

ب) هنگامی که آنها بشنند

3. أَنْ خَلَقَ لَكُمْ

الف) این که خلق کرد برای شما ب) قطعاً آفرید شما را

4. لَتَسْكُنُوا إِلَيْهَا

الف) تا آرامش گیرید در کنار آنها

ب) برای آرامش به سوی آن

5. جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً

الف) قرار دهد بین آنها دوستی ب) قرار داد بین شما دوستی

6. اخْتِلافُ اَلْسِنَتِكُمْ

الف) تفاوت زبان های شما ب) تفاوت رنگ های آنها

7. مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ

الف) خواب شما در شب ب) خواب آنها در شب

ص:15

8. ابْتِغَاؤُكُمْ

الف) به دست آورید شما ب) به دست آوردن شما

9. مِنْ فَضْلِهِ

الف) از بخشش خداوند ب) از بخشش او

10. لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

الف) برای قومی که می شنوند ب) برای گروهی شنوا

3. برخی دیگر از آیات طبیعی را که در اطراف خود مشاهده می کنید نام ببرید.

4. عبارات درس را به صورت زیرنویس، کلمه به کلمه و با دقت ترجمه کنید.

انس با قرآن در خانه

1. متن درس را برای یادگیری بهتر و بیشتر برای اعضای خانواده خود ترجمه کنید.

2. تمرین آزاد را با استفاده از معنای کلمات داده شده به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید.

آیات زیر را به کمک اعضای خانواده خود کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

- حَمَّ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ .

- إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ .

- وَ فِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّهِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ .

- وَ اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ .

– فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ. (1)

ص: 16

1- (1). جائیه: آیہ 1-5.

2- آیات الهی تشریحی (وحی، معجزات، انبیاء)

اشاره

1. تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبَأَىٰ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ آيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ. (1)
2. وَ لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَ مَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ. (2)
3. وَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ. (3)
4. وَ مَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ. (4)
5. لَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ. (5)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
می خوانیم - تلاوت می کنیم	نَتْلُوا	۱	این - آن	قِلْكَ	۱

ص: 17

1- (1) . جائیه: آیه 6.

2- (2) . بقره: آیه 99.

3- (3) . حدید: آیه 19.

4- (4) . غافر: آیه 78.

5- (5) . بقره: آیه 231.

تصویر

سخن	حَدِيثِ	۲	کدام یک - کدام	أَيَّ	۲
دلایل روشن	بَيِّنَاتٍ (جمع بَيِّنَه)	۳	ایمان می آورند	يُؤْمِنُونَ	۳
کفر نمی ورزد	مَا يَكْفُرُ	۴	قطعاً	لَقَدْ	۴
جهنم	جَحِيمٍ	۵	نازل کردیم - فرو فرستادیم	أَنْزَلْنَا	۵
بیاورد	يَأْتِي بـ	۶	تکذیب کردند - دروغ پنداشتند	كَذَّبُوا	۶
			نمی باشد	مَا كَانَ	۷
نگیرید	لَا تَتَّخِذُوا	۷	می آید	يَأْتِي	۸
مسخره	هَزُؤًا	۸	نافرمانان	فَاسِقُونَ	۹

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. حَدِيثِ - جَحِيمٍ - أَيَّ

الف) سخن - آتش - کدام

ب) سخن - جهنم - کدام یک

2. نَتْلُوا - لَا تَتَّخِذُوا - يُؤْمِنُونَ

الف) می خوانیم - بنگرید - ایمان می آورند

ب) خوانیدم - بنگرند - ایمان می آورند

3. بَيْنَاتٍ - هُزُوءًا - حَدِيثٍ

الف) دلایل روشن - مسخره - سخن

ص:18

ب) دلیل روشن - دروغ - سخن

4. مَا يَكْفُرُ - يَأْتِي - مَا كَانَ

الف) کفر نورزید - آورد - نبود

ب) کفر نمی ورزد - می آید - نمی باشد

5. كَذَّبُوا ب-- يَأْتِي ب

الف) تکذیب کردند - بیاورد ب) تکذیب کنید - آورد

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ

الف) می خوانیم آن را بر تو به درستی

ب) خواندیم آن را بر شما به راستی

2. فَبَأَىٰ حَدِيثٍ

الف) پس به کدام سخن ب) پس به هر سخنی

3. آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ

الف) آیاتی روشن ب) نشانه ای روشن

4. وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا

الف) کفر نورزید به آن مگر

ب) کفر نمی ورزد به آن مگر

5. كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

الف) تکذیب کردند آیات را

ب) تکذیب کردند آیات ما را

6. أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

ص: 19

الف) اهل جهنم ب) داخل جهنم

7. وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ

الف) نمی باشد برای پیامبری ب) آن چه بود برای پیامبر

8. أَنْ يَأْتِيَّ بآيَةٍ

الف) این که بیاورد معجزه ای ب) قطعاً آورد معجزه ای

9. لَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ

الف) نگرفتند آیات خدا را ب) نگیرید آیات خدا را

10. وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ

الف) و به یاد آرید نعمت خدا را

ب) به یاد آورند نعمت های خدا را

3. آیات درس را به صورت زیرنویس، کلمه کلمه و با دقت ترجمه کنید.

انس با قرآن در خانه

1. متن درس را به منظور یادگیری بهتر و ماندگارتر (تثیت) برای اعضای خانواده خود ترجمه کنید.

2. آیات زیر را با استفاده از معنای کلمه های داده شده ترجمه کنید:

1. تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ. (1)

2. كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ. (2)

3. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ. (3)

ص: 20

1- (1). نمل: آیه 1 و 2.

2- (2). بقره: آیه 219 و 266.

3- (3). آل عمران: آیه 7.

4. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ. (1)

5. وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ. (2)

کلمه های آشنا

لعل: به امید این که هُنَّ: آنها

لا يؤمنون: ایمان نمی آورند لایهدی: هدایت نمی کند

أليم: دردناک لقد: قطعاً

ص: 21

1- (1). نحل: آیه 104.

2- (2). ابراهیم, آیه 5.

3- صفات الهی

اشاره

1. هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ. (1)
2. وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ. (2)
3. رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ. (3)
4. وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ. (4)
5. عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ. (5)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	غَيْبٍ	پنهان	۱	قاتلوا	کارزار کنید - بجنگید

ص: 22

- 2- (2) . بقره: آیه 244.
- 3- (3) . ممتحنه: آیه 5.
- 4- (4) . فاطر: آیه 31.
- 5- (5) . ممتحنه: آیه 7.

تصویر

۲	شَهَادَة	آشکارا - ظاهر	۲	إِعلموا	بدانید
۳	أَوْحِينَا	وحی کردیم	۳	عالم	دانا
۴	سَمِيعٌ	شنوا	۴	لا تجعل	قرار نده
۵	مُصَدِّقٌ	تصدیق کننده	۵	فِتْنَة	(وسیله) آزمایش و آزار
۶	بَيْن يَدَيْهِ	پیشاپیش آن	۶	إِغْفِر	بیامرزد
۷	عِبَاد	بندگان	۷	أَنْتِ	تو
۸	يَجْعَلُ	قرار می دهد			
۹	مَوَدَّة	دوستی	۸	عَسَى	چه بسا - امید است
۱۰	لِمَا	برای آنچه - آن چه را که	۹	عَادَيْتُمْ	عداوت و دشمنی داشتید - دشمن داشتید

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. عالم - أنت - عباد

الف) دانا - تو - بندگان ب) جهان - تو - بندگی

2. لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً

الف) قرار نده (وسیله) آزمایش و آزار

ب) قرار نده ما را (وسیله) آزمایش و آزار

3. إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ

الف) این که تو عزیز هستی ب) قطعاً تو خود شکست ناپذیری

4. الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ

الف) کسی که وحی کردیم به تو ب) آن چه وحی کردیم به سوی تو

5. مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ

الف) تصدیق کننده آن چه را پیش آن است

ص: 23

ب) تصدیق می کند آن چه را قبل از آن است

6. إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ

الف) قطعاً خداوند نسبت به بندگانش

ب) قطعاً خدا بندگان را

7. عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ

الف) امید است این که قرار دهی ب) امید است خدا این که قرار دهد

8. الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ

الف) کسانی را که دشمن داشتید از آنها

ب) هر کس را دشمن کرده باشی

9. وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

الف) و خداوند با گذشت و بخشنده است

ب) و خداوند آمرزنده و مهربان است

2. آیات درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

انس با قرآن در خانه

1. برای تثبیت آموخته ها در ذهن خود، متن درسی را برای اعضای خانواده ترجمه نمایید.

2. عبارات زیر را کلمه به کلمه ترجمه نمایید:

1. لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ. (1)

2. لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ. (2)

1- (1) . حج: آیه 64.

2- (2) . شوری: آیه 4.

3. إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ . (1)

4. فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا . (2)

5. ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ بَارئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ . (3)

کلمه های آشنا

نصیر: یاور اولئک: آنان

عسی: چه بسا غفور: آمرزنده

خیر: بهتر رب: خالق

تاب: توبه پذیرفت، نظر رحمت کرد توّاب: بسیار توبه پذیر

ص: 25

1- (1) . توبه: آیه 116.

2- (2) . نساء: آیه 99.

3- (3) . بقره: آیه 54.

4- صفات خداوند (2)

اشاره

1. اَللّٰهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ. (1)
2. وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ. (2)
3. وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرُؤُوفٌ رَحِيمٌ. (3)
4. وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ. (4)
5. فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا. (5)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نمی گیرد	لَا تَأْخُذُ	۱	آمرزش بخواید	اسْتَغْفِرُوا	۱

ص: 26

1- (1). بقره: آیه 255.

2- (2). هود: آیه 90.

3- (3). بقره: آیه 143.

4- (4). بقره: آیه 235.

5- (5). نوح: آیه 10.

تصویر

۲	اِسْتَعْفِرُ	آمرزش بخواه	۲	سِنَّةٌ	خواب سبک
۳	اِيْمَانٍ	باور - اعتقاد	۳	نَوْمٍ	خواب
۴	غَفُوْرٍ، غَفَارٍ	بسیار آمرزنده	۴	وَدُوْدٌ	دوستدار
۵	فِيْ اَنْفُسِكُمْ	در درونتان	۵	يُضَيِّعُ	ضایع می کند - از بین می برد
۶	حَيٍّ	زنده	۶	رَءُوْفٍ	بر مهربان
۷	قِيَوْمٍ	پایدار	۷	اِحْذَرُوْهُ	بر حذر باشید - بترسید
۸	تُوْبُوْا	توبه کنید - بازگردید	۸	حَلِيْمٍ	بردبار
۹	اَعْلَمُوْا	بدانید	۹	قُلْتُ	گفتم
۱۰	يَعْلَمُ	می داند			

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. نوم - حلیم - حی

الف) خواب - کاروان - زنده ب) خواب - بردبار - زنده

2. ودود - رءوف - قیوم

الف) دوستدار - پرمهر - پایدار ب) دوستی - مهربانی - پایدار

3. لَا تَأْخُذْهُ - لَا يُضِيعُ

الف) نمی گیرد - از بین نمی برد ب) نمی گیری - از بین نمی بری

4. احْذَرُوهُ - اعْلَمُوا

الف) بترس - بدان ب) بترسید - بدانید

ص: 27

5. قُلْتُ - غَفَارٌ

الف) گفتم - بسیار آمرزنده ب) گفتمی - آمرزنده

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

الف) او زنده پایدار است ب) خدا زنده و پایدار است

2. لَا تَأْخُذْهُ سَنَةٌ

الف) نمی گیرد آن را خواب ب) نمی گیرد او را خواب سبک

3. اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ

الف) آمرزش بخواه از خدایان

ب) آموزش بخواهید از پروردگارتان

4. إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ

الف) قطعاً پروردگار من مهربان است

ب) قطعاً خدای ما مهربان است

5. مَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ

الف) نمی باشد خدا بر این که نابود کند ب) نباید خدا ضایع کند

6. إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ

الف) خداوند نسبت به مردم ب) قطعاً خدا نسبت به مردم

7. أَنْ اللَّهُ يَعْلَمُ

الف) این که خدا می داند ب) که خدا دانست

8. فَاحْذَرُوهُ

الف) پس بترسید ب) پس بترسید از او

ص: 28

9. اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ

الف) آموزش بخواهید از پروردگارتان

ب) آموزش بخواهید از خداوند

10. إِنَّهُ كَانَ غَفَّاراً

الف) قطعاً خداوند آمرزنده است ب) قطعاً او می باشد بسیار آمرزنده

3. متن درس را به صورت زیرنویس ترجمه نمایید.

با توجه به این که خداوند بخشنده مهربان، رحمت را بر خودش واجب فرموده: كَتَبَ عَلَي نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ. گنه کاران و ستمکاران باید از چه چیزی بترسند؟

انسی با قرآن در خانه

1. به منظور تثبیت آموخته های خود، آنها را به اعضای خانواده خود آموزش بدهید و با مشورت آنان آیات زیر را ترجمه کنید:

1. فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ. (1)

2. وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ. (2)

3. رَحِمَتُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ. (3)

4. وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ. (4)

5. مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا. (5)

ص: 29

1- (1) . انعام: آیه 147.

2- (2) . انعام: آیه 54.

3- (3) . هود: آیه 73.

4- (4) . آل عمران: آیه 8.

5- (5) . نساء: آیه 147.

کلمه های آشنا

لُدُن: نزد قُل: بگو

ذو: دارا، صاحب جاء: آمد

جاء... الذین: آمدند... کسانی که یؤمنون: ایمان می آورند، ایمان دارند

علی نفسه: بر خودش حمید: ستوده

ص: 30

5- تشریح دین و قانون گذاری ویژه خداست

اشاره

1. شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ . (1)

2. إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ . (2)

3. و مَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ . (3)

4. وَ قَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ . (4)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مقرر کرد - قرار داد	شَرَعَ	۱	وحی کردیم	أَوْحَيْنَا	۱
وصیت کرد - سفارش نمود	وَصَّى	۲	نزد	عِنْدَ	۲

ص: 31

1- (1). شوری: آیه 13.

2- (2). آل عمران: آیه 19.

3- (3). آل عمران: آیه 85.

4- (4). انفال: آیه 39.

تصویر

۳	قاتلوا	بجنگید - کارزار کنید	۳	وَصِينَا	وصیت کردیم - سفارش نمودیم
۴	فتنه	آشوب - آزار - آزمایش	۴	أَقِيمُوا	بپا دارید - حاکم کنید
۵	يَكُونُ	باشد	۵	يَبْتَغِ	بجوید - طلب کند
۶	كُلَّةٌ	همه‌اش	۶	لَنْ يُقْبَلَ	هرگز قبول نخواهد شد
۷			۷	خَاسِرِينَ	زیانکاران
۸			۸	حَتَّى	تا زمانی که
۹			۹	لَا تَكُونُ	نباشد

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وصیّ - وصینا - وصیت

الف) سفارش کرد - سفارش کردیم - سفارش کردن

ب) سفارش کرد - سفارش کرد ما را - سفارش

2. أقيموا - قاتلوا - حتى

الف) به پا دارید - بجنگید - تا زمانی که

ب) به پا دار - بجنگ - تا زمانی که

3. شرع - لا تكون

الف) مقرر کن - نباشد ب) مقرر کرد - نباشد

4. يَبْتَغِ - لَنْ يُقْبَلَ

الف) بجوید - هرگز قبول نمی شود

ب) طلب کن - هرگز قبول نمی شود

5. خَاسِرِينَ - أَوْحَيْنَا

الف) زیانکاران - وحی کردیم ب) زیانکار - وحی می کنیم

ص: 32

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ

الف) مقرر کرد از دین ب) مقرر کرد برای شما از دین

2. الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ

الف) آن چه را وحی کردیم به تو ب) آن چه وحی شد به تو

3. وَصَّيْنَا بِهِ

الف) و آن چه را وصیت کردیم ب) و آن چه را وصیت کردیم به آن

4. أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ

الف) قطعاً حاکم کن دین را

ب) این که به پا بدارید (حاکم کنید) دین را

5. إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ

الف) قطعاً دین نزد خداوند ب) دین، نزد خداوند

6. وَمَنْ يَتَّبِعْ

الف) کسی که جست ب) و هر کس بجوید

7. غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِيناً

الف) غیر از اسلام دینی را ب) غیر از دین اسلام

8. وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ

الف) و در سرای آخرت ب) و او در آخرت

9. حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً

الف) تا زمانی که نباشد آشوبی ب) تا نباشی آشوبگر

10. أَلَدِّينِ كُلُّهُ لِلَّهِ

الف) دین همه اش برای خدا ب) دین تمام مردم برای خدا

3. متن درس را کلمه به کلمه و با دقت ترجمه نمایید.

4. چرا نزد خداوند جز دین اسلام پذیرفته شدنی نیست؟

انسی با قرآن در خانه

به منظور انتقال معارف و فهم قرآن به دیگران، سعی کنید آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای علاقمند از خانواده خود منتقل نمایید و آیات زیر را با کمک و همفکری خانواده خود ترجمه نمایید.

1. أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ . (1)

2. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا . (2)

3. فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا . (3)

4. هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ .

(4)

5. هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا .

(5)

کلمه های آشنا

فتح: پیروزی استغفر: آمرزش بخواه

يَدْخُلُونَ: داخل می شوند نصر: یاری

1- (1). زمر: آیه 3.

2- (2). نصر: آیه 1 و 2.

3- (3). نصر: آیه 3.

4- (4). صف: آیه 9.

5- (5). فتح: آیه 28.

6- هدايت الهی

اشاره

1. قُلْ إِنْ هُدَى اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ وَأَمْرًا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ. (1)

2. ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ.

(2)

3. مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا. (3)

4. إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ. (4)

5. أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ. (5)

جدول كلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
شرک ورزیدند (بورزند)	أَشْرَكُوا	۱	هدایت	هُدًى	۱

ص: 35

-
- 1- (1) . انعام: آیه 71.
 - 2- (2) . انعام: آیه 85.
 - 3- (3) . کهف: آیه 17.
 - 4- (4) . قصص: آیه 56.
 - 5- (5) . بقره: آیه 5 و لقمان: آیه 5.

تصویر

۲	يَهْدِي	هدایت می کند	۲	حَيِّطَ	نابود گشت - نابود می گردد
۳	يَشَاءُ	می خواهد - بخواهد	۳	كَانُوا يَعْمَلُونَ	انجام می دادند - عمل می کردند
۴	عِبَادِ	بندگان	۴	مُهْتَدٍ مُّهْتَدِينَ	هدایت یافته - هدایت یافتگان
۵	لَوْ	اگر	۵	يُضِلُّ	گمراه کند
۶	وَلِيٍّ	سرپرست	۶	لَنْ نَجِدَ	هرگز نخواهی یافت - نمی یابی
۷	أَوْلِيَّكَ	آنان			
۸	مُفْلِحُونَ	رستگاران	۷	مُرْشِدٍ	ارشاد کننده - هدایت کننده
			۸	لَا تَهْدِي	هدایت نمی کنی
			۹	أَحَبِّبْتَ	دوست داشتنی (بداری)
			۱۰	أَعْلَمَ	داناتر

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزیند:

1. حَبِطَ - مُهْتَدٍ - مُرْشِدٍ

الف) نابود گردید - هدایت شده - ارشاد کننده

ب) نابودی - هدایت کننده - رشد دهنده

2. أَعْلَمَ - لَوْ - يُضِلُّ

الف) دانا - اگر - گمراه کرد ب) داناتر - اگر - گمراه می کند

3. كَانُوا يَعْمَلُونَ - أَحَبَّ

الف) عمل می کردند - دوست داشتی

ب) عمل می کنند - دوست بداری

ص:36

4. لَا تَهْدِي - لَنْ تَجِدَ

الف) هدایت نمی کند - هرگز نمی یابد

ب) هدایت نمی کنی - هرگز نمی یابی

5. أَشْرِكُوا - مُهْتَدِينَ

الف) شرک ورزیدند - هدایت یافتگان

ب) شرک بورزید - هدایت یافته

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. إِنَّ هُدَى اللَّهِ

الف) قطعاً هدایت خدا ب) قطعاً هدایت می کند خدا

2. يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ

الف) هدایت می کند به وسیله آن هر کس را بخواهد

ب) هدایت می کند هر کس را بخواهد

3. مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ

الف) هر کس را بخواهد از بندگان

ب) هر کس را بخواهد از بندگانش

4. وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ

الف) و اگر شرک بورزند حتماً نابود می شود از آنها

ب) و اگر شرک ورزیدند نابود می گردد عملشان

5. مَنْ يَهْدِ اللَّهُ

الف) هر کس هدایت شود به خدا

ب) هر کس را هدایت کند خداوند

6. وَمَنْ يُضِلِّ

ص: 37

الف) و هر کس را گمراه کند خدا ب) و هر کس را (خدا) گمراه کند

7. إِنَّكَ لَا تَهْدِي

الف) قطعاً تو هدایت نمی کنی ب) قطعاً هدایت نمی شوی

8. مَنْ أَحَبَّتْ

الف) هر کس را دوست بدارم ب) هر کس را دوست بداری

9. وَ لَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي

الف) ولی خداوند هدایت می کند ب) ولی خداوند هدایت کرد

10. وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

الف) آنان رستگار می شوند ب) آنان خود رستگاراند

3. متن درسی را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

4. برای دست یابی به هدایت الهی چه باید کرد؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه در این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود منتقل کنید.

2. آیات زیر را با مشورت و هم یاری اعضای خانواده ترجمه کنید:

– قُلْ إِنْ هَدَى اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَكِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ. (1)

– قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ. (2)

– ذَلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ. (3)

1- (1) . بقره: آیه 120.

2- (2) . بقره: آیه 142.

3- (3) . زمر: آیه 23.

– إِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ . (1)

– قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ . (2)

کلمه های آشنا

قد: قطعاً مالک: نیست برای تو

مِنْ وَلِيٍّ: هیچ سرپرستی یثاء: بخواهد، می خواهد

مِنْ هَادٍ: هیچ هدایت کننده ای وکیل: نگاهبان

ص: 39

1- (1) . حج: آیه 54.

2- (2) . یونس: آیه 108.

7- ولایت الله

اشاره

1. اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ. (1)

2. وَ مَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَ لَا فِي السَّمَاءِ وَ مَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا نَصِيرٍ. (2)

3. أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَ هُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. (3)

4. وَ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَ يَنشُرُ رَحْمَتَهُ وَ هُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ. (4)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
طغیانگر - طغیانگران - سرکشان	الطَّاغُوتُ	۱	سرپرست	وَلِيٍّ	۱
خارج می کنند	يُخْرِجُونَ	۲	خارج نمی کند	يُخْرِجُ	۲

ص: 40

1- (1). بقره: آیه 257.

2- (2). عنکبوت: آیه 22.

3- (3). شوری: آیه 9.

تصویر

عاجز کنندگان - ناتوان کنندگان	مُعْجِزِينَ	۳	تاریکی ها	ظُلُمَاتٍ	۳
یاور	نَصِيرٍ	۴	کفر ورزیدند	كَفَرُوا	۴
باران	غَيْثٍ	۵	سرپرستان	أَوْلِيَاءَ	۵
نامید شدند	فَنَظُّوْا	۶	شما	أَنْتُمْ	۶
مردگان	مَوْتَى	۷	غیر از خدا - به جای خدا	مِنْ دُونِ اللَّهِ	۷
پراکنده می کند - می گستراند	يَنْشُرُ	۸	آیا	أَمْ	۸

پرسی ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. نصیر - انتم - أم

الف) یاور - آنها - آیا ب) یاور - شما - آیا

2. غیث - اولیاء

الف) باران - سرپرستان ب) باران - سرپرست

3. يُخْرِجُ - يُخْرِجُونَ

الف) خارج می کند - خارج می کنند

ب) خارج می شود - خارج می شوند

4. الطاغوت - معجزین

الف) طغیان - عاجز کننده ب) طغیانگران - عاجز کنندگان

5. قَنَطُوا - يَنْشُرُ

الف) ناامید شدند - پراکنده شود ب) ناامید شدند - پراکنده می کند

2. پاسخ صحیح را علامت بنید:

1. الَّذِينَ آمَنُوا

ص: 41

الف) کسانی که ایمان آوردند ب) کسانی که ایمان می آورند

2. يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ

الف) خارج می کند آنها را از تاریکی ها

ب) خارج می شوند از تاریکی ها

3. أَوْلِيَائِهِمُ الطَّاغُوتُ

الف) سرپرستان آنها طغیان گراند ب) سرپرست آنها طغیان گراست

4. أَوْلَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ

الف) آنها اهل جهنم هستند ب) آنها اهل آتش هستند

5. مَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

الف) آن چه شما عاجز کننده ب) نیستید شما عاجز کنندگان

6. مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) نیستید شما غیر از خدا ب) نیست برای غیر از خدا

7. أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ

الف) آیا گرفتند غیر او را ب) آیا می گیرند غیر او را

8. وَ هُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى

الف) و او زنده می کند مردگان را ب) و او زنده می کند مرده را

9. مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا

الف) بعد از آن که ناامید شد ب) بعد از آن که ناامید شدند

10. يَنْشُرُ رَحْمَتَهُ

الف) پراکنده می کند رحمتش را ب) می گستراند رحمت را

3. متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

4. چرا کافران دارای سرپرستان متعدّد می باشند؟

انس با قرآن در خانه

1. به منظور بالا بردن سطح فرهنگ قرآنی خانواده خود، آن چه در این درس فرا گرفته اید به آنها آموزش دهید.

2. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ لَكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَ الظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَكِيٍّ وَ لَا نَصِيرٍ. (1)

– إِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً وَ إِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَ اللَّهُ وَكِيٌّ الْمُتَّقِينَ. (2)

– وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَ كَفَى بِاللَّهِ وَكِيًّا وَ كَفَى بِاللَّهِ نَصِيرًا. (3)

– وَ مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَكِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ. (4)

– لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَ لَا أَمَانِيَّ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءاً يُجْزَ بِهِ وَ لَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَكِيًّا وَ لَا نَصِيرًا. (5)

کلمه های آشنا

مِنْ وَكِيٍّ: هیچ سرپرستی نصیر: یاور

يُضِلِلِ: گمراه کند اعداء: دشمنان (جمع عدو)

يُجْزَى: پاداش داده می شود لَا يَجِدْ لَهُ: نمی یابد

- 1- (1) . شوری: آیه 8.
- 2- (2) . جائیه: آیه 19.
- 3- (3) . نساء: آیه 45.
- 4- (4) . شوری: آیه 44.
- 5- (5) . نساء: آیه 123.

8- نفی ولایت غیر الله

اشاره

1. وَ مَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا. (1)
2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ. (2)
3. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاءَ. (3)
4. بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَلِيَّتُهُمْ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةُ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا. (4)
5. فَرِيقًا هَدَى وَ فَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ. (5)

- 1- (1) . نساء: آیه 119.
- 2- (2) . ممتحنه: آیه 1.
- 3- (3) . مائده: آیه 51.
- 4- (4) . نساء: آیه 138 و 139.
- 5- (5) . اعراف: آیه 30.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
زبان کرد	خَصِرَ	۱	بگیرد	يَتَّخِذُ	۱
زبان	خُسْرَانٌ	۲	غیر از خدا - به جای خدا	مِن دُونِ اللّٰهِ	۲
یهود	يَهُودٌ	۳	واضح - آشکار	مُبِينٌ	۳
مسیحیان	نصاری	۴	نگیرد	لَا تَتَّخِذُوا	۴
طلب می کنند - می جویند	يَبْتَغُونَ	۵	دشمن	عَدُوٌّ	۵
سربلندی - شکست ناپذیری - پیروزی	عِزَّةٌ	۶	هدایت کرد	هَدَى	۶
گروهی را	قَرِيبًا	۷	نزد	عِنْدَ	۷
گروه	قَرِيبٌ		هدایت شدگان	مُهْتَدُونَ	۸
مقرر گردید	حَقٌّ	۸	گرفتند	اِتَّخَذُوا	۹
ضالمت - گمراهی	ضَلَالَةٌ	۹			
حساب می کنند - گمان می کنند	يُحْسِبُونَ	۱۰			

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. یهود - نصاری - عدو

الف) قوم یهود - مسیحیان - دشمن

ب) یهودی - مسیحی - دشمنان

ص:45

2. خَسِرَ - خُسِرَان - مبین

الف) زیان - زیان کرد - آشکارا ب) زیان کرد - زیان - آشکارا

3. فَرِيقٌ - عِزَّةٌ - عند

الف) گروهی - سربلندی - نزد ب) جدا - قدرت - نزدیک

4. حَقٌّ - ضَلَالَةٌ

الف) مقرر کن - گمراه ب) مقرر گردید - گمراهی

5. يَحْسِبُونَ - يَبْتَغُونَ

الف) گمان می کنند - می جویند ب) گمان می کنید - می جوید

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ

الف) و هر کس بگیرد شیطان را ب) و هر کس گرفت شیطان را

2. خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا

الف) زیان رسانده زبانی آشکارا ب) زیان کرده زبانی آشکار

3. لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي

الف) نگیرند دشمن مرا ب) نگیرید دشمن مرا

4. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

الف) ای کسانی که ایمان آوردند ب) ای کسانی که ایمان آوردید

5. بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

الف) به این که برای آنها عذابی دردناک است

ب) به این که برای شما عذابی دردناک است

6. الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ:

الف) کسانی که می گیرند ب) کسانی که گرفتند

ص:46

7. أَيْبَتُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ

الف) آیا می جویند نزد آنها عزت را

ب) آیا می جویند نزد دشمن عزت را

8. حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ

الف) مقرر گردید بر شما گمراهی

ب) مقرر گردید بر آنها گمراهی

9. اتَّخَذُوا الشَّيْطَانَ وَلِيًّا

الف) بگیرد شیطان را سرپرست ب) گرفتند شیطان را سرپرست

10. وَ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ

الف) و گمان می کنند که آنها ب) و گمان کردند آنها

3. متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

4. با دقت و تدبر در این آیات رابطه کشورهای اسلامی با استکبار جهانی باید چگونه باشد؟

انسی با قرآن در خانه

1. آن چه در این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود بیاموزید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده ترجمه کنید.

– الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ . (1)

– يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُوعًا وَ لَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَ الْكُفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ . (2)

ص: 47

1- (1) . نساء: آیه 139.

2- (2) . مائده: آیه 57.

– إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ . (1)

– لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ . (2)

کلمه های آشنا

كُفَّارَ: کافران دون: غیر

اتَّخَذُوا: گرفتند هُزُوعًا: مسخره

لَعِبًا: بازیچه اوتوا: داده شدند

ص: 48

1- (1) . اعراف: آیه 27.

2- (2) . آل عمران: آیه 28.

9- الوهیت الله

اشاره

1. وَ إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ

(1).

2. شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

(2).

3. اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ . (3)

4. اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى . (4)

5. هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . (5)

ص: 49

1- (1) . هود: آیه 61.

2- (2) . آل عمران: آیه 18.

3- (3) . انعام: آیه 106.

4- (4) . طه: آیه 8.

5- (5) . غافر: آیه 65.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
پدید آورد	أَنْشَأَ	۱	قوم نمود	تَمَوَّدَ	۱
گواهی داد - گواهی می‌دهد	شَهِدَ	۲	برادر	أَخًا	۲
دانش	عِلْمٍ	۳	عدل - داد	قِسْطٍ	۳
بعپا دارنده	قَائِمٍ	۴	پیروی کن	اتَّبِعْ	۴
وحی شد	أَوْحِيَ	۵	ای قوم من	يَا قَوْمِ	۵
روی بگردان	أَعْرَضَ	۶	بندگی کنید	اعْبُدُوا	۶
جمع اسم - نام‌ها	أَسْمَاءُ	۷	نیست برای شما	مَا لَكُمْ	۷
بهتر - بهترین	حُسْنَى	۸	هیچ خدایی	مِنْ إِلَهٍ	۸
بخوانید	اذْعُوهُ	۹	دارا - صاحب	أَوْلِيًا	۹
خالص کنندگان	مُخْلِصِينَ	۱۰	زنده	حَيٍّ	۱۰

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. عِلْمٍ - اسْمَاءُ - قَائِمٍ

الف) دانش - نام‌ها - به پادارنده ب) علم - نام - به پا دارید

2. حُسْنَى - أَعْرَضَ - أَنْشَأَ

الف) بهترین - رویگردان - پدید آورد

ب) بهتر - رویگردان - پدید بیاور

3. شَهِدَ - أَوْحِيَ

الف) گواه - وحی کرد ب) گواهی داد - وحی شد

ص: 50

4. ادْعُوهُ - مُخْلِصِينَ

الف) بخوان - خالص ب) بخوانید - خالص کنندگان

5. اعْبُدُوا - اِتَّبِعْ

الف) بندگی کنید - پیروی کن ب) بندگی کن - پیروی کن

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ

الف) ای قوم بندگی خدا کن ب) ای قوم من، بندگی خدا کنید

2. مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ

الف) نیست برای شما هیچ خدایی ب) نیست برای آنها هیچ خدایی

3. هُوَ أَنشَأَكُمُ

الف) اوست که می آفریند شما را ب) او آفرید شما را

4. قَائِمًا بِالْقِسْطِ

الف) به پا دارنده عدل است ب) به پا دار عدل را

5. مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ

الف) آن چه وحی کرد به تو ب) آن چه وحی شد به سوی او

6. أَعْرَضَ عَنِ الْمُشْرِكِينَ

الف) روی بگردان از مشرکان ب) روی گرداند از مشرکان

7. الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ

الف) بهترین نام ب) بهترین نام ها

8. اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

الف) خداوند، نیست خدایی جز او

ب) خداوندی نیست جز او

ص: 51

9. هُوَ الْحَيُّ قَادِعُوهُ

الف) او زنده است، پس بخوانید او را

ب) خدای زنده را بخوانید

10. مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

الف) خالص برای اوست دین ب) خالص کنندگان برای او دین را

3. متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

4. آیا جامعه بشری بخصوص جامعه ادیان توحیدی (یهود و مسیحیت و اسلام) حق دارند که فرمان غیر خدا را ببرند؟ چرا؟

انسی با قرآن در خانه

1. به منظور آشنایی بیشتر اعضای خانواده با معارف قرآن و فهم آن و نیز تثبیت فراگیری خود، این درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده ترجمه نمایید.

- ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ. (1)

- إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا. (2)

- وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ. (3)

- وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ. (4)

- وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ. (5)

ص: 52

1- (1). انعام: آیه 102.

2- (2). طه: آیه 98.

3- (3). انبیاء: آیه 25.

4- (4). زخرف: آیه 84.

5- (5). توبه: آیه 31.

کلمه های آشنا

حکیم: کاردانِ عَلِيم: دانا

مَا امْرُؤًا: مأمور نبودند يَعْبُدُونَ: بندگی می کنند

لِيعْبُدُوا: برای این که بندگی کنند سُبْحَانَهُ: منزّه و بی عیب است او

عَمَّا: از آن چه يُشْرِكُونَ: شرک می ورزند

ص: 53

10- ربوبیت الله

اشاره

1. وَ جِئْتُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ. (1)

2. ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ. (2)

3. ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآنِي تُؤْفَكُونَ. (3)

4. اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ. (4)

5. قُلْ أَغْيِرَ اللَّهُ أْبْنِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ
وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ. (5)

ص: 54

1- (1). آل عمران: آیه 50 و 51.

2- (2). فاطر: آیه 13.

3- (3). غافر: آیه 62.

4- (4). اعراف: آیه 13.

5- (5). انعام: آیه 164.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
آوردن	جِئْتُ بِـ	۱	تقوای خدا را پیشه کنید	اتَّقُوا اللَّهَ	۱
آمدن	جِئْتُ		اطاعت کنید مرا	أَطِيعُونِ	۲
می خوانید	قَدْ عُونُ	۲	عبادت کنید - بندگی کنید	اعْبُدُوهُ	۳
مالک نیستید	مَا يَمْلِكُونَ	۳	آن	ذَلِكَ	۴
پوست هسته خرما	فِطْمِيرٍ	۴	غیر	دُونِ	۵
چگونه	أَنَّى	۵	بگو	قُلْ	۶
روی گردان می شوید	تُوَفِّكُونَ	۶	آیا	أَمْ	۷
پیروی نکنید	لَا تَتَّبِعُوا	۷	نازل شد	أُنزِلَ	۸
کم است آن چه پند می گیرید (چه کم پند می گیرید)	قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ	۸	سپس	ثُمَّ	۹
پیروی کنید	اتَّبِعُوا	۹	بازگشت	مَرْجِعُ	۱۰
بجویم - طلب کنم	أَنْبِئِي	۱۰			

پرسش ها

1. کلمات هم خانواده کلماتی هستند که هم ریشه و دارای حروفی مشترکند.

به چند مثال زیر توجه کنید:

انزل - أنزلَ - أنزلنا (نزل)

اذکر - اذکروا - يذکرون - تذکرون (ذکر)

ص: 55

إتبع - إتبعوا - لا تتبعوا (تبع)

حال کامل کنید اَعْبُدُوا - اَعْبُدُوا - اَعْبُدُوا... (عبد)

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. اَنْی - اَبْغی - جِئْتُ ب

الف) چگونه - بجویم - آوردم ب) این که - بجویم - آمدم

2. قلیل - تدعون

الف) کم - می خوانید ب) کم - می خوانند

3. مَا يَمْلِكُونَ - لَا تَتَّبِعُوا

الف) مالک نیست - پیروی نکن ب) مالک نیستند - پیروی نکنند

4. تُؤَفِّكُونَ - تَذَكَّرُونَ

الف) روی گردان می شوید - پند می گیرید

ب) روی گردان شدند - پند می گیرند

5. اتَّبِعُوا - قَطْمِير

الف) پیروی کردند - پوست خرما ب) پیروی کنید - پوست هسته خرما

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. جِئْتُكُمْ بِأَيِّهِ

الف) آوردن نشانه ای ب) برآوردن برای شما نشانه ای

2. اتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا

الف) تقوای خدا پیشه گیرید و اطاعت کنید مرا

ب) تقوا پیشه گیر و اطاعت کنید

3. تَدْعُونَ مَنْ دُونِهِ

الف) می خوانید غیر از خدا را ب) می خوانید غیر از او را

ص:56

4. ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ

الف) این خدا پروردگار شماست ب) این پروردگار آنهاست

5. خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

الف) پدید آورنده همه چیز است ب) پدید آورنده همه چیز را

6. فَأَنى تُؤَفِّكُونَ

الف) پس چرا روی می گردانید ب) پس چگونه روی گردان می شوید

7. مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ

الف) آن چه نازل کرد به سوی شما

ب) آن چه نازل شد به سوی شما

8. قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ

الف) کم است آن چه پند می گیرید

ب) چه کم پند می گیرند

9. غَيْرَ اللَّهِ أَبْغَى رَبًّا

الف) غیر خدا را بجویم (به عنوان) پروردگار

ب) غیر خدا را جست (به عنوان) پروردگار

10. إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ

الف) به سوی خدا بازگشت شماست

ب) به سوی پروردگار بازگشت شماست

4. متن درس را با دقت و به صورت زیرنویس ترجمه نمایید.

5. از عبارت فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ در سوره شعراء چه پیام اجتماعی و حکومتی به دست می

آید؟

ص: 57

انس با قرآن در خانه

1. این درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده با دقت ترجمه نمایید:

– فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . (1)

– رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ . (2)

– قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنتُمْ تَعْقِلُونَ . (3)

– قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ . (4)

– قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ . (5)

ص: 58

1- (1) . جاثیه, آیه 36.

2- (2) . مریم, آیه 65.

3- (3) . شعرا: آیه 28.

4- (4) . شعرا, آیه 47.

5- (5) . مؤمنون, آیه 86.

11-دعاهای قرآنی (بهره گیری و برخوردارى از ربوبیت الله)

اشاره

1. رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ . (1)

2. رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ. (2)

3. رَبَّنَا إِنَّنا سَمِعنا مُنَادِياً يُنَادِى لِلإِيمانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ كَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَ تَوَقَّنا مَعَ الأَبْرارِ. (3)

4. رَبَّنَا ما خَلَقْتَ هذا باطِلاً سُبْحانَكَ فَفِنا عَذابَ النَّارِ. (4)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بده	آت	۱	نیکی - خوبی	حَسَنَةً	۱
منحرف نساز	لَا تُزِغْ	۲	نگهدار	ق	۲

ص: 59

1- (1). بقره: آیه 201.

2- (2). آل عمران: آیه 8.

3- (3). آل عمران: آیه 193.

4- (4). آل عمران: آیه 191.

تصویر

هدایت	هَدَيْتَ	۳	دل‌ها	قُلُوبَ	۳
بیخ	هَبُّ	۴	ایمان آوردیم	آمَنَّا	۴
بسیار به	وَهَّابٌ	۵	بیمارز	اغْفِرُهُ	۵
شنید	سَمِعْنَا	۶			
ندا دهنده - د	مُنَادِي	۷	بدی‌ها - زشتی‌ها	سَيِّئَاتٍ	۶
ندا می‌دهد - د	يُنَادِي	۸	نیافریدی	مَا خَلَقْتَ	۷
گناه	ذُنُوبَ	۹	بیهوده - بی‌هدف	بَاطِلٍ	۸
بپوش	كَفَّرَ	۱۰	منزه هستی - پاک هستی	سُبْحَانَكَ	۹

پرسش‌ها

1. باتوجه به کلمات هم خانواده زیر، آنها را کامل کنید.

1. هُدَى - هدیت - یهدی... (هدی)

2. خَلَقَ - خَلَقَ - خَلَقْنَا... (خلق)

3. إِغْفَرَ - اسْتَغْفَرَ - غَفُورٌ (غفر)

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. آتِ - هَبْ - ذنوب

الف) بده - ببخش - گناه ب) بده - ببخش - گناهان

2. هَدَيْتَ: يُنَادِي - وَهَاب

الف) هدایت کردی - دعوت می کند - بسیار بخشنده

ب) هدایت کردم - دعوت کرد - بخشنده

3. لَا تُزْعِجْ - سَمِعْنَا

الف) منحرف نسااز - شنیدم ب) منحرف نسااز - شنیدیم

ص: 60

4. مَنَادِي - سَيِّئَات

الف) دعوت کننده - زشتی ها ب) دعوت - بدی ها

5. كَفَّرَ - مَا خَلَقَتْ

الف) پوشاند - خلق نکردم ب) پوشان - خلق نکردی

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً

الف) در دنیای خوب ب) در دنیا، خوبی

2. قِنَا عَذَابِ النَّارِ

الف) نگه دار ما را از عذاب آتش ب) نگه دار از عذاب جهنم

3. لَا تُزِعْ قُلُوبَنَا

الف) منحرف نساز قلب های ما را ب) نگه دار از عذاب جهنم

4. مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً

الف) از نزد او رحمت را ب) از نزد خودت رحمت را

5. رَبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا

الف) پرورد گار، ما قطعاً شنیدیم ب) پرورد گارا قطعاً شنیدیم

6. أَنْ آمَنُوا بِرَبِّكُمْ

الف) قطعاً ایمان آوردند به پرورد گارتان

ب) این که ایمان بیاورید به پرورد گارتان

7. فَاعْفُرْ لَنَا ذُنُوبَنَا

الف) پس بیامرز برای ما گناهانمان را ب) پس آمرزید گناهانمان را

8. كَفَّرْنَا سَيِّئَاتِنَا

الف) بپوشان زشتی های ما را ب) بپوشان از ما زشتی های ما را

9. ما خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا

الف) خلق نکردی این را بیهوده ب) آن چه خلق کردی باطل نیست

10. اغْفِرْ لِي وَ لِوَالِدَيَّ

الف) بیامرزد پدر و مادر مرا ب) بیامرزد برای من و برای پدر و مادرم

4. متن درس را با دقت، ترجمه نمایید.

5. به نظر شما کدام یک از چهار دعای قرآنی ذکر شده، جامع تر است؟ چرا؟

انس با قرآن در خانه

1. ترجمه آیات متن درس را برای اعضای خانواده خود بازگو کنید.

2. آیات زیر را با استفاده از معنای کلمات داده شده و با کمک اعضای خانواده ترجمه

نمایید:

- رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ. (1)

- رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاءِ. (2)

- رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَ لِوَالِدَيَّ وَ لِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ. (3)

– رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ. (4)

کلمه های آشنا

جامع: جمع کننده اخوان: برادران

ص: 62

1- (1). آل عمران: آیه 9.

2- (2). ابراهیم: آیه 40.

3- (3). ابراهیم: آیه 41.

4- (4). حشر: آیه 10.

رَبِّب: شک إجعل: قرار بده

سَبَقُوا: سبقت گرفتند لایُخلف: تخلف نمی کند

لَا تَجْعَل: قرار نده میعاد: وعده

دُرَيْتِي: فرزندانم غلّ: کینه

تَقَبَّل: قبول کن و الدیّ: پدر و مادرم

ص: 63

1. وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ . (1)
2. الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ . (2)
3. لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ . (3)
4. وَ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ * ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ * ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا * ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ . (4)
5. أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ . (5)

ص:64

1- (1) . ذاریات: آیه 56.

2- (2) . ملک: آیه 2.

3- (3) . تین: آیه 4.

4- (4) . مؤمنون: آیه 12-14.

5- (5) . نحل: آیه 17.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
خلق نکردم	مَا خَلَقْتُ	۱	نوع جنیان	جِنَّ	۱
عبادت می‌کنند	يَعْبُدُونَ	۲	نوع انسان	إِنْسَ	۲
تا عبادت کنند مرا	لِيَعْبُدُونِي	۳	مرگ	مَوْتٌ	۳
آزمایش کند	يَبْلُو	۴	زندگی	حَيَاةٌ	۴
خلق کردیم	خَلَقْنَا	۵	کدام یک از شما	أَيُّكُمْ	۵
ساختار	تَقْوِيمٍ	۶	نیکوتر - بهتر - بهترین	أَحْسَنُ	۶
عصاره - چکیده	سُلَالَةٍ	۷	آمرزنده	عَفُورٌ	۷
گل	طِينٍ	۸	آفرینش	خَلْقٌ	۸
خلق کردیم - ایجاد کردیم	أَنْشَأْنَا	۹	آفرینندگان	خَالِقِينَ	۹
خلق می‌کند - می‌آفریند	يَخْلُقُ	۱۰	مبارک است - پربرکت است	تَبَارَكَ	۱۰
متوجه می‌شوید - پنده می‌گیرید	تَذَكَّرُونَ	۱۱	مانند کسی است که	كَمَنْ	۱۱

پرسش‌ها

1. آن چه از 3 خانواده (ریشه) زیر می‌دانید بنویسید.

خلق:...

عبد:...

ذکر:...

ص:65

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. تقویم - طین - سلاله

الف) ساختار - گل چکیده ب) ساختار - خاک - چکیده

2. یخْلُقُ - خلقنا - خالق

الف) می آفریند - آفریدیم - آفریننده

ب) آفرید - آفریدیم - آفریننده

3. یعبدون - تذکرون

الف) عبادت می کنید - متوجه می شوند

ب) عبادت می کنند - متوجه می شوید

4. خلقتُ - أنشانا

الف) خلق کردم - ایجاد کردم ب) خلق کردم - ایجاد کردیم

5. لِيَبْلُؤَ - ليعبدون

الف) تا بیازماید - تا بندگی کنند مرا

ب) برای آزمایش - برای بندگی

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ

الف) نیافریدم جن و انس را

ب) جن و انس را جز برای پرستشم نیافریدم

2. إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

الف) مگر برای این که بندگی کنند ب) مگر برای این که بندگی کنند مرا

3. الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ

الف) کسی که آفرید مرگ را ب) کسی که می آفریند مرگ را

ص:66

4. أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

الف) کدام یک شما بهترید در عمل

ب) کدام یک بهتر انجام می دهد

5. فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ

الف) در ساختاری خوب ب) در بهترین ساختار

6. مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ

الف) از چکیده ای از گل ب) از چکیده ای از خاک

7. ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ

الف) سپس آفرید آن را ب) سپس آفریدیم او را

8. خَلَقًا آخَرَ

الف) آفرینشی دیگر ب) آفرینشی بهتر

9. أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

الف) بهترین خلق کنندگان ب) خلق کننده ای بهتر

10. كَمَنْ لَا يَخْلُقُ

الف) کسی که خلق کرد ب) مانند کسی است که خلق نمی کند

4. متن درس را با دقت ترجمه و زیرنویس نمایید.

5. منظور از خلق آخر که خداوند به خاطر آن به خود تبریک می گوید چیست؟

انس با قرآن در خانه

1. این درس را برای اعضای خانواده خود بازگو کنید.

2. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

ص: 67

- هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا. (1)

- وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ. (2)

– الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ. (3)

– أَوْ لَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانَ أَنَا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا. (4)

– اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً (5).

کلمه های آشنا

أنا: این که ما بالحق: هدفدار

ولا یدکر: آیا متوجه نمی شود

یادآوری

آیه آخر، مراحل خلقت یعنی کودکی، جوانی، و پیری را متذکر می شود.

ص: 68

1- (1). بقره: آیه 29.

2- (2). حجر: آیه 85.

3- (3). سجده: آیه 7.

4- (4). مریم: آیه 67.

5- (5). روم: آیه 54.

13- راز قیّت الله

1. وَ يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ . (1)
2. إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَ اشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ . (2)
3. يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ (3) .
4. أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ . (4)
5. وَ مَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا . (5)

ص: 69

1- (1) . نحل: آیه 73.

2- (2) . عنكبوت: آیه 17.

3- (3) . فاطر: آیه 3.

4- (4) . روم: آیه 37.

5- (5) . هود: آیه 6.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مالک نیست	لَا يَمْلِكُ	۱	بندگی می کنند - عبادت می کنند	يَعْبُدُونَ	۱
بندگی می کنید - عبادت می کنید	تَعْبُدُونَ	۲	غیر از	مِن دُونِ	۲
بجوید - طلب کنید	اِبْتَعُوا	۳	روزی	رِزْقًا	۳
شکر کنید - شکر گزارید	اشْكُرُوا	۴	مالک نیستند	لَا يَمْلِكُونَ	۴
بازگردانده می شوید	تُرْجَعُونَ	۵	نزد	عِنْدَ	۵
ندیدند - نمی بینند	لَمْ يَرَوْا	۶	عبادت کنید	أَعْبُدُوا	۶
گسترش می دهد - فراخ می کند	يَبْسُطُ	۷	بیاد آورید	اذْكُرُوا	۷
تنگ می گیرد	يَقْدِرُ	۸	آیا	هَلْ	۸
جنبنده - جانور	دَابَّةٍ	۹	روزی می دهد - روزی دهد	يَرْزُقُ	۹

پرسش ها

1. مفرد و جمع و زمان و شباهت افعال زیر را به خاطر بسپارید و کامل کنید.

يَعْبُدُ: عبادت می کند يَعْبُدُونَ: عبادت می کنند

تَعْبُدُ: عبادت می کنی تَعْبُدُونَ: عبادت می کنید

يَمْلِكُ: مالک می شود يَمْلِكُونَ: مالک هستند

يَرْزُقُ: ... يَرْزُقُونَ: ...

يَبْسُطُ... يَسْطُونَ:...

يَقْدِرُ:.....: تنگ می گیرند

ص:70

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. يملك - لا يملك - لا يملكون

الف) مالک است - مالک نیست - مالک نیستند

ب) مالک هستی - مالک نیستی - مالک نیستید

2. يَعْبُدُونَ - تَعْبُدُونَ - اَعْبُدُوا

الف) بندگی می کنند - بندگی می کنید - بندگی کنید

ب) بندگی کردند - بندگی گردید - بندگی کنید

3. اِبْتَعُوا - اشكروا

الف) بجویی - شکر گزر ب) بجوید - شکر گزارید

4. يَبْسُطُ - يَقْدِرُ

الف) فراخ می کند - تنگ می گیرد ب) گسترده کرد - تنگ گرفت

5. لم يروا - ترجعون - دابه

الف) ندیدند - باز گرداند - جنبنده

ب) ندیدند - باز گردانده می شوید - جنبنده

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. ما لا یملکُ لَهُمُ رِزْقًا

الف) آن چه را که مالک نیست برای آنها روزی را

ب) آن چه را که مالک روزی نیست

2. تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) عبادت می کنند غیر از خدا را

ب) بندگی می کنید غیر از خدا را

ص: 71

3. فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ

الف) پس طلب کنید از خدا روزی را

ب) پس بجوید از نزد خدا روزی را

4. إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

الف) به سوی او (خدا) باز گردانده می شوید

ب) به سوی خدا باز می گردید

5. اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

الف) به یاد آورید نعمت خدا را بر شما

ب) به یاد آورند نعمت خدا را بر آنها

6. يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ

الف) روزی می دهد از آسمان

ب) روزی می دهد شما را از آسمان

7. أَوْ لَمْ يَرَوْا

الف) آیا ندیدند (نمی بینند) ب) آیا نمی بینید

8. يَسْطُرُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ

الف) فراخ کرد روزی را برای هر کس خواست

ب) فراخ می کند روزی را برای هر کس که بخواهد

9. مَا مِنْ دَابَّةٍ

الف) نیست هیچ جنبنده ای ب) آن چه از جنبندگان

10. إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا

الف) مگر این که بر خداست روزی آن

ب) مگر این که خدا روزی می دهد آن را

ص: 72

4. متن درس را به صورت زیرنویس کلمه به کلمه ترجمه کنید.

5. با توجه به این که عبادت و بندگی شامل اطاعت می شود آیا بشر مجاز است که غیر خدا را اطاعت کند؟

6. آیا اطاعت از انبیاء و رهبران الهی تضادی با توحید ندارد؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

- قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ أَمَّنْ (أم+من) يَمْلِكُ السَّمْعَ وَ الْأَبْصَارَ وَ مَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَ يُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ. (1)

- وَ اللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ. (2)

- لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَ يَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ. (3)

- وَ لَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَ لَكِنْ نَزَّلُ بِقَدَرٍ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ. (4)

– اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يَمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ. (5)

ص: 73

1- (1). یونس: آیه 31.

2- (2). نحل: آیه 71.

3- (3). شوری: آیه 12.

4- (4). شوری: آیه 27.

5- (5). روم: آیه 40.

14- مالکیت الله

اشاره

1. وَ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ. (1)

2. وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ * صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ. (2)

3. وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
(3).

4. وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ
أَنِ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا. (4)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
فرمانبرداران - جمع قانت	قَتِنُونَ	۱	کسی که - هر کس - چه کس	مَنْ	۱

ص: 74

1- (1) . روم: آیه 26.

2- (2) . شوری: آیه 52 و 53.

3- (3) . آل عمران: آیه 129.

4- (4) . نساء: آیه 131.

تصویر

هدایت می کنی	تَهْدِي	۲	آگاه باشید	أَلَا	۲
باز می گردد	تَصِيرُ	۳	می آمرزد	يَغْفِرُ	۳
کارها - جمع امر	أُمُورُ	۴	آمرزنده	عَفُورُ	۴
عذاب می کند	يُعَذِّبُ	۵	وصیت کردیم	وَصَّيْنَا	۵
داده شدند	أُوتُوا	۶	شما را	إِيَّاكُمْ	۶
کفر بورزید	تَكْفُرُوا	۷	تقوا پیشه گیرید	اتَّقُوا	۷
			اگر	إِنْ	۸
			بی نیاز	غَنَى	۹
			ستوده	حَمِيد	۱۰

پرسش ها

1. مشابه نمونه داده شده را کامل کنید.

قانت: فرمانبردار قانتون، قانتین: فرمانبرداران

صادق: راست گو صادقون، صادقین: راست گویان

کافر: کفر ورزان کافرون، کافرین: کفرورزان

فائز: رستگار فائزون، فائزین: رستگاران

خالق: آفریننده...،...: خلق کنندگان

ظالم: ستمکار...،...:

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. أَلَا - امور - قانتون

الف) آگاه باشید - کارها - فرمانبرداران

ب) آگاه باشید - کار - فرمانبردار

ص: 75

2. تهدی - تکفروا

الف) هدایت می کند - کفر بورزند ب) هدایت می کنی - کفر بورزید

3. يُعَذِّبُ - تَصِيرُ

الف) عذاب می کند - باز می گردد ب) عذاب می کنی - باز می گردی

4. اتوا - إِيَّاكُمْ

الف) داده شدند - شما را ب) دادند - به شما

5. وَصَّيْنَا - غَنَى

الف) وصیت می کنیم - بی نیاز ب) وصیت کردیم - بی نیاز

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. كُلُّ لَهُ قَانُتُونَ

الف) همگی برای او فرمانبردارند ب) همه از او فرمان می برند

2. إِنَّكَ لَتَهْدِي

الف) قطعاً تو هدایت می کنی ب) قطعاً تو را هدایت می کند

3. صِرَاطِ اللَّهِ الْأَدْبَى

الف) راه خدایی که ب) را خدا کسی است که

4. إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ

الف) به سوی خدا بازگشت هر کاری است

ب) به سوی خدا بازمی گردد کارها

5. يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ

الف) می آمرزد هر کس را که خواست

ب) می آمرزد برای کسی که می خواهد

6. وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

ص:76

الف) و خدا بخشنده و بخشایشگر است

ب) و خدا آمرزنده و مهربان است

7. الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ

الف) کسانی که داده شدند کتاب آسمانی

ب) کسانی که دادند کتاب

8. أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ

الف) این که تقوای خدا پیشه کنید ب) قطعاً تقوا پیشه گرفتند

9. وَإِنْ تَكْفُرُوا

الف) و این که کفر ورزیدند ب) و اگر کفر ورزیدند

10. وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا

الف) و می باشد خداوند ستوده ب) و می باشد خداوند بی نیاز

4. متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

5. با استفاده از آیه 26 سوره روم که تمام جهان هستی مملوک خدا هستند، تکلیف جامعه

بشری در برابر خدا چیست؟

انسی با قرآن در خانه

1. آن چه فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

- وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلٌّ لَّهُ قَانِتُونَ. (1)

- وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ. (2)

ص: 77

1- (1). بقره: آیه 116.

2- (2). آل عمران: آیه 109.

- وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا. (1)

- يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا. (2)

کلمه های آشنا

وکیل: نگاهبان تُرجع: بازگرداننده می شود

جاء ب-: آورد

ص: 78

1- (1). نساء: آیه 132.

2- (2). نساء: آیه 170.

15-ملوکیت و فرمانروایی الله

اشاره

1. أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ .

(1)

2. قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعاً الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيُّ الَّذِي يَأْتِيكُم بِالْبَيِّنَاتِ وَهُوَ بِآيَاتِهِ لَدُنَّكُمْ خَلِيفٌ حَقِيقٌ لَقَدْ أَتَى الْقَوْمَ الْآيَاتُ أَنْ هَدُوا بِحُكْمِ رَبِّهِمْ فَخَسِرَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَالَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَثِيرٌ وَتَهْتَدُونَ . (2)

3. وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلِداً وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ . (3)

4. وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِتُ وَيُحْيِي وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُخَسِرُ الْمُبْطِلُونَ . (4)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
ندانستی - نمی دانی	لَمْ تَعْلَمْ	۱	این که، که	أَنَّ	۱

ص: 79

2- (2). اعراف: آیه 158.

3- (3). اسراء: آیه 111.

4- (4). جاثیه: آیه 27.

تصویر

همگی	جَمِيعًا	۲	فرمانروایی	مُلْك	۲
برپا می شود	تَقُومُ	۳	سرپرست	وَلِيّ	۳
ساعت قیامت - قیامه	السَّاعَةَ	۴	یاور	نصیر	۴
آن روز - در چنین روز	يَوْمَئِذٍ	۵	ایمان بیاورید	آمَنُوا	۵
زیان می کند (می کند)	يُخْسِرُ	۶	پیروی کنید	اتَّبِعُوا	۶
باطل گرایان	مُبْطِلُونَ	۷	به امید این که	لَعَلَّ	۷
هدایت شوید	تَهْتَدُونَ	۸			
نگرفت	لَمْ يَتَّخِذْ	۹			

پرسش ها

1. آن چه از کلمات هم خانواده کلمات زیر می دانید در جلو هر یک بنویسید.

1. علم - عالم:...

2. خسر - خُسران:...

3. هدی - یهدی...

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. جمعاً - نصیر - یومئذ

الف) همگی - یاری - امروز ب) همگی - یاور - آن روز

2. الساعه - ولیّ - مبطلون

الف) قیامت - سرپرست - باطل گرایان

ب) ساعت - سرپرستان - باطل گرا

3. یَخْسِرُ - تَقَوْمٌ - لَعَلَّ

الف) زیان می کند - برپا می شود - به امید این که

ب) زیان رساند - به پا خاست - شاید

ص: 80

4. لم تَعْلَم - تهتدون

الف) ندانستی - هدایت شدند ب) نمی دانی - هدایت شوید

5. لم يَتَّخِذْ - اِتَّبِعُوا

الف) نگرفت - پیروی کنید ب) نمی گیرد - پیروی کردند

3. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ

الف) آیا نمی دانی که خداوند ب) ندانستی این که پروردگار

2. مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) نیست برای آنها از غیر خدا ب) نیست برای شما غیر از خدا

3. مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

الف) هیچ سرپرستی و نه یآوری ب) از سرپرستان و یاوران

4. إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ

الف) من پیامبر خدا هستم بر شما

ب) قطعاً من پیامبر خدا هستم به سوی شما

5. فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

الف) ایمان آورند به خدا و رسول

ب) پس ایمان بیاورید به خدا و رسولش

6. لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

الف) به امید این که شما هدایت شوید

ب) شاید آنها هدایت شوند

7. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي

الف) سپاس خدا را که ب) ستایش برای خدایی است که

ص: 81

8. وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ

الف) و نمی باشد برای او شریکی ب) و نبود برای خدا شریکی

9. يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ

الف) روزی که به پا شد ساعت ب) روزی که به پا می شود قیامت

10. يَخْسِرُ الْمُبْطِلُونَ

الف) زیان می کنند باطل گرایان

ب) زیان می رساند هر باطل گرایی

4. متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

5. با توجه به این که خداوند فرمانروای هستی و از جمله جامعه بشری است و هیچ شریکی

را هم نمی پذیرد، حال به نظر شما تکلیف رهبران جوامع بشری در شرق و غرب جهان

چیست؟

1. این درس را در خانه به سایر اعضای خانواده آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده با دقت ترجمه کنید:

– وَ لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ اللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. (1)

– وَ لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَ اللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. (2)

– أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَ اللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. (3)

ص: 82

1- (1). آل عمران: آیه 89.

2- (2). مائده: آیه 17.

3- (3). مائده: آیه 40.

– إِنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يُحْيِي وَ يُمِيتُ وَ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا نَصِيرٍ
(1).

– الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمٰنِ وَ كَانَ يَوْمًا عَلٰی الْكٰفِرِينَ عَسِيرًا. (2)

کلمه های آشنا

قدیر: توانا ألم تعلم: آیا نمی دانی

1- (1). توبه: آیه 116.

2- (2). فرقان: آیه 26.

16- حاکمیت الله

اشاره

1. قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا. (1)

2. ذَلِكَمُ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ. (2)

3. إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ. (3)

4. إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ. (4)

5. وَلِيَحْكُمَ أَهْلُ الْأَنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ. (5)

1- (1) . كهف: آیه 26.

2- (2) . ممتحنه: آیه 10.

3- (3) . یوسف: آیه 40.

4- (4) . نساء: آیه 105.

5- (5) . مائده: آیه 47.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	أَعْلَمَ	داناتر	۱	لَيْثُوا	درنگ کردند
۲	ذَلِكُمْ	آن - این	۲	لَا يُشْرِكْ	شریک نمی‌گیرد
۳	يَحْكُمُ	حکم می‌کند - داوری می‌کند	۳	إِن * ... إِلَّا	نیست ... مگر
۴	حَكِيمٌ	کاردان	۴	إِيَّاهُ	او را
۵	أَلَّا تَعْبُدُوا - أَنْ أَلَّا تَعْبُدُوا	که بندگی نکند	۵	أَلَّا تَعْبُدُوا	بندگی نکنید
۶	لَا يَعْلَمُونَ	نمی‌دانند	۶	قِيمٌ	استوار
۷	لِيَحْكُمَ	برای این که (تا) حکم کنی	۷	لِيَحْكُمَ	حکم می‌کنی - داوری می‌کنی
۸	فَتَسِفُونَ	نافرمانان	۸	أَرَاكَ	نشان داد به تو - آموخت به تو
۹	أَهْلِ الْإِنجِيلِ	مسیحیان	۹	وَلِيَحْكُمَ	باید حکم کند (کنند)
۱۰	لِيَحْكُمَ	برای داوری	۱۰	لَمْ يَحْكُمَ	حکم نکرد - حکم نکند

پرسش‌ها

1. با استفاده از نمونه داده شده بقیه را کامل کنید.

ص: 85

أكثر: بزرگ تر أعلم:...

أصغر: کوچک تر أعظم:...

أحسن: بهتر...: حکیم تر

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. ایای - قیم - لبثوا

الف) او را - استوار - درنگ کردند

ب) او - استوار - درنگ کنید

2. لا یشرک - ولیحکم

الف) شریک نمی شود - قطعاً حکم می کند

ب) شریک نمی گیرد - و باید حکم کند

3. لا تعبدوا - تحکم

الف) بندگی نکنید - حکم می کنی

ب) بندگی نکردید - حکم کند

4. إن... إلا

الف) اگر... مگر ب) نیست... مگر

5. أَرَأَيْتَ كَمْ - لَمْ يَحْكَمْ

الف) آموخت به تو - حکم نکرد ب) دید تو را - حکم نکنی

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا

الف) خدا داناتر است به آن چه درنگ کردند

ب) خدا می داند چه تعداد درنگ کردند

ص: 86

2. مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ

الف) نیست برای آنها غیر از او (خدا) هیچ سرپرستی

ب) نیست برای شما غیر از خدا سرپرستی

3. لَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ

الف) شریک ندارد در مالکیت خود

ب) شریک نمی گیرد در فرمانروایی

4. ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ

الف) این حکم خداست که داوری می کند بین شما

ب) این حکم خداست که (باید) داوری کنی بین آنها

5. إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ

الف) اگر حکمی باشد مگر برای خدا

ب) نیست حکمی مگر برای خدا

6. أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ

الف) بندگی نمی کنید مگر او را

ب) بندگی نکنید مگر او را (خدا را)

7. ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ

الف) این است دین استوار

ب) این دین را (باید) به پا داشت

8. لَتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ

الف) تا حکم کنی (داوری کنی) بین مردم

ب) تا داوری شود بین مردم

9. وَ لِيَحْكُمَ أَهْلُ الْأَنْجِيلِ

الف) و حکم می کنند مسیحیان ب) و باید داوری کنند مسیحیان

10. فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

الف) پس آنان خود نافرمانانند ب) آنها خودشان بد کارند

4. متن درس را به صورت زیرنویس با دقت ترجمه نمایید.

5. در جوامع بشری و کشورهای اسلامی و مسیحی قوانین بشری چه مقدار اعتبار دارند؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فرا گرفته اید سعی کنید به افراد خانواده هم آموزش دهید.

2. به کمک اعضای خانواده خود آیات زیر را با دقت ترجمه کنید:

فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ . (1)

فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ . (2)

وَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ . (3)

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَ أَطَعْنَا وَ
أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ . (4)

وَإِنْ حَكَمْتَ فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ. (5)

ص: 88

1- (1). بقره: آیه 113.

2- (2). اعراف: آیه 87.

3- (3). نور: آیه 48.

4- (4). نور: آیه 51.

5- (5). مائده: آیه 42.

کلمه های آشنا

کانوا یختلفون: اختلاف می کردند انما: فقط، جز این نیست

حتی: تا زمانی که آن یقولوا: این که بگویند

دُعوا: خوانده شوند، دعوت کردند أطعنا: اطاعت کردیم

فریق: گروهی حکمت: داوری کردی

أحکم: حکم و داوری کن مقسطین: دادگران

ص: 89

17- عبودیت الله

اشاره

1. وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ. (1)
2. وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ. (2)
3. أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ. (3)
4. قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ. (4)
5. قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَ لَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ. (5)

ص: 90

1- (1). نحل: آیه 36.

2- (3). انبیاء: آیه 25.

3- (5). یس: آیه 60.

4- (6). مائده: آیه 76.

5- (7). آل عمران: آیه 64.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
برانگیختیم	بَعَثْنَا	۱	عبادت کنید	اعْبُدُوا	۱
گروه - ملت	أُمَّةٌ	۲	عبادت کنید مرا	اعْبُدُونِ	۱
دوری گزینید	اجْتَنِبُوا	۳	قطعاً	لَقَدْ	۲
وحی می‌کنیم	نُوحِي	۴	نفرستادیم	مَا أَرْسَلْنَا	۳
پیمان نگرفتم	لَمْ أَعْهَدْ	۵	آیا	أ	۴
بیایید	تَعَالَوْا	۶	فرزندان آدم	بَنِي آدَمَ	۵
مساوی	سَوَاءٌ	۷	بندگی نکنید	لَا تَعْبُدُوا	۶
بندگی نکنیم	لَا نَعْبُدُ	۸	دشمنی آشکار	عَدُوٌّ مُّبِينٌ	۷
شرک نورزیم	لَا نُشْرِكُ	۹	بندگی می‌کنید	تَعْبُدُونَ	۸
			مالک نیست - صاحب نیست	لَا يَمْلِكُ	۹
خدایان	أَرْبَابٌ	۱۰	غیر از خدا	مِن دُونِ اللَّهِ	۱۰

پرسش‌ها

1. تعدادی از هم خانواده های زیر را که در این درس و درس های قبل خوانده اید در مقابل

هر یک بنویسید:

عَبْدٌ:.....

یَشْرِكُ:.....

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. تَعَالُوا - أَرْبَابٌ - سَوَاءٌ

الف) بیاید - خدایان - مساوی ب) بیاید - پروردگار - جدا

2. الله - نوحی - لا نَعْبُدُ:

الف) گروه - وحی می کنیم - بندگی نکردیم

ب) گروه - وحی می کنیم - بندگی نکنیم

3. بَعَثْنَا - لا نَشْرِكُ:

الف) برانگیختیم - شرک نورزید ب) برانگیختیم - شرک نورزیم

4. اجْتَنِبُوا - لَمْ اَعْهَدُ

الف) دوری گزینید - پیمان نگرفتم

ب) دوری می گزیدند - پیمان نگرفت

5. لا تَعْبُدُوا - اَعْبُدُوا

الف) بندگی نکنید - بندگی نکردند ب) بندگی کنید - بندگی کنید

3. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. فِي كُلِّ اُمَّةٍ رَّسُولًا

الف) در هر امتی پیامبری ب) در تمام امت ها پیامبرانی

2. اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

الف) دوری گزیدند از طغیانگر ب) دوری گزینید از طغیانگران

3. مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ

الف) قبل از هیچ پیامبری را ب) از قبل پیامبری تو

4. أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا

الف) این که نیست معبودی جز من

ب) قطعاً نیست خدایی بمانند من

5. أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ

ص: 92

الف) آیا پیمان نیست با شما ب) آیا پیمان نگرفتیم از شما

6. أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ

الف) این که بندگی نکنید شیطان را

ب) این که بندگی نکردند شیطان را

7. أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) آیا بندگی می کنید غیر از خدا را

ب) آیا بندگی می کنند از غیر خدا

8. وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

الف) و خدا شنوای آگاه است ب) و خداوند شنوای داناست

9. أَلَا نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهَ

الف) این که بندگی نکردیم جز خدا را

ب) این که بندگی نکنیم جز خدا را

10. وَلَا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا

الف) و شرک نوزیم نسبت به او چیزی را

ب) و شرک نوزیم به او چیزی

4. متن درس را ترجمه نمایید.

5. باتوجه به این که عبودیت به معنای اطاعت و پرستش است، توضیح دهید منظور از بندگی

شیطان چیست؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

ص: 93

- قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ. (1)

- قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصاً لَهُ الدِّينَ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ. (2)

- أَلَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنَّنِي لَكُم مِّنْ نَّذِيرٍ وَبَشِيرٍ وَ أَنْ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ. (3)

- وَ قَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا. (4)

کلمه های آشنا

لا تعبدوا: بندگی نکنید اننی: قطعاً من

نذیر: بیم دهنده يتوفى: می میراند

امرت: مأمورم بشیر: بشارت دهنده

أكون: باشیم استغفروا: طلب آمرزش کنید، آمرزش بخواهید

قضى: حکم کرد

ص: 94

1- (1). یونس: آیه 104.

2- (2). زمر: آیه 11 و 12.

3- (3). هود: آیه 2 و 3.

18- حق و حاکمیت آن

اشاره

1. ذَلِكَ بَانَ اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَ أَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَى وَ أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. (1)
2. قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَ مَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَ مَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ. (2)
3. ذَلِكَ بَانَ اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَ أَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ. (3)
4. وَ قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا. (4)
5. قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَى فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ. (5)

ص: 95

1- (1). حج: آیه 6.

2- (2). یونس: آیه 108.

3- (3). حج: آیه 62.

4- (4). اسراء: آیه 81.

5- (5). یونس: آیه 35.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
هدایت یافت	إِهْتَدَى	۱	زنده می‌کنند	يُحْيِي	۱
هدایت می‌یابد	يَهْتَدِي		جمع میت: مردگان	مَوْتَى	۲
گمراه شد	ضَلَّ	۲	فقط - جز این نیست	إِنَّمَا	۳
گمراه می‌شود	يَضِلُّ		برای خودش - به نفع خودش	لِنَفْسِهِ	۴
می‌خوانند	يَدْعُونَ	۳	بر آن - به ضرر آن	عَلَيْهَا	۵
نابود شد	زَهَقَ	۴	بلند مرتبه	عَلَى	۶
نابود شدنی	زَهْوَقَ	۵	بزرگ	كَبِيرٌ	۷
سزاوارتر	أَحَقُّ	۶	شریکان - همتایان	شُرَكَاءَ	۸
پیروی شود	يُتَّبَعُ	۷	أم + من: یا کسی که	أَمِّن	۹
هدایت نمی‌کند	لَا يَهْدِي	۸	چگونه	كَيْفَ	۱۰
هدایت می‌شود	يُهْدَى	۹	هدایت می‌کند	يَهْدِي	۱۱
داوری می‌کنید	تَحْكُمُونَ	۱۰			
چيست برای شما - چه شده شما را	مَا لَكُمْ	۱۱			

پرسش‌ها

1. در نمونه های زیر به زمان فعل توجه کنید و سپس آن را کامل نمایید:

إِهْتَدَى: هدایت یافته * تَدَى: هدایت می‌یابد

ضَلَّ: گمراه شد * يَضِلُّ: گمراه می‌شود

هَدَى: هدایت کرد.....*

پرسش‌ها

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. ضلٌّ - زهقٌ - هدی

الف) گمراه شد - نابود شد - هدایت کرد

ب) گمراه می‌شود - نابود می‌شود - هدایت می‌کند

2. یُحیی - یَدعون - یَهتدی

الف) زنده می‌کند - می‌خواند - هدایت می‌شود

ب) زنده کرد - خواند - هدایت شد

3. زهوقٌ - أَحَقٌّ - علیٌّ

الف) نابود شدنی - سزاوارتر - بر

ب) نابود شدنی - سزاوارتر - بلند پایه

4. اهتدی - یَضلٌّ - یُهدی

الف) هدایت کرد - گمراه می‌کند - هدایت شد

ب) هدایت شد - گمراه می‌شود - هدایت می‌شود

5. یَتَّبِعْ - لا یَهْدِی - تحکمون

الف) پیروی شود - هدایت نمی کند - داوری کنید

ب) پیروی کند - هدایت نمی شود - داوری کردید

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ

الف) به سبب آن است که خدا او حق است

ب) قطعاً خدا حق است

2. وَ أَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَى

ص: 97

الف) و این که او زنده می کند مردگان را

ب) و قطعاً خدا زنده می کند مرده را

3. قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ

الف) قطعاً آمد حق ب) قطعاً آمد به سوی شما حق

4. فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ

الف) قطعاً هدایت می کند برای خودش

ب) پس فقط هدایت می شود به نفع خودش

5. وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ

الف) و نیستم من بر شما نگاهبان (کارساز)

ب) آن چه من بر شما کارساز هستم

6. مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ

الف) آن چه می خوانند غیر از او را (خدا را)

ب) نمی خوانند غیر خدا را

7. إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

الف) این که باطل از بین رفت

ب) قطعاً باطل می باشد از بین رفتنی

8. مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ

الف) چه کسی هدایت می کند به سوی حق

ب) کسی که هدایت کرد به حق

9. أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ

الف) سزاوار پیروی است ب) سزاوارتر است که پیروی شود

10. فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

ص: 98

الف) پس چه شده شما را چگونه داوری می کنند

ب) نیست شما را که این گونه داوری کنید

4. متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

5. می دانیم که فقط خداوند شایسته و سزاوار بندگی است. حال اگر در آینده اقتضا و ضرورت روابط بین المللی این باشد که تمام جهان زیر پوشش یک رهبر قرار گیرد، این رهبری و ولایت شایسته کیست؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه در این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

– الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ . (1)

– يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ . (2)

– هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ .

(3)

- أَمْ مَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ . (4)

- خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ . (5)

ص: 99

1- (1) . بقره: آیه 147 و آل عمران: آیه 60.

2- (2) . نساء: آیه 170.

3- (3) . توبه: آیه 33.

4- (4) . رعد: آیه 19.

5- (5) . عنکبوت: آیه 44.

کلمه های آشنا

الحَقُّ: آیین حقیقی لو: گرچه

لاتکونن: حتما نباش کره: خوش نداشته باشند

ممترین: شک کنندگان اعمی: کور، نابینا

بالهدی: همراه با هدایت

ص: 100

19- تقوای الهی و خدامداری انسان

اشاره

1. وَ تَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَ اتَّقُونِ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ . (1)
2. يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَ جَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ . (2)
3. يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُورِي سَوَاتِكُمْ وَ رِيشًا وَ لِبَاسِ التَّقْوَىٰ ذَلِكَ خَيْرٌ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ . (3)
4. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَ لَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ . (4)
5. ذَلِكَ وَ مَنْ يُعْظَمُ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ . (5)

ص: 101

1- (1) . بقره: آیه 197.

2- (2) . حجرات: آیه 13.

3- (3) . اعراف: آیه 26.

4- (4) . آل عمران: آیه 102.

5- (5) . حج: آیه 32.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
توشه - توشه برگیرید	زَادٍ - تَزَوَّدُوا	۱	خوب - بهتر - بهترین	حَبْرٌ	۱
پرهیزکاری - خدامداری در تمام رفتار و اعمال	تَقْوَى	۲	تقوای مرا پیشه کنید	اتَّقُونِ	۲
گرامی تر - ارزشمندتر	اَكْرَمٌ	۳	صاحبان خرد - خردمندان	أُولَى الْأَنْبَابِ	۳
باتقواترین - پرهیزکارترین	أَتْقَى	۴	فرزندان آدم	بَنِي آدَمَ	۴
متوجه شوند - پندگیرند	يَدَّكُرُونَ	۵	پوشش	إِيَّاسٌ	۵
شایسته - سزاوار - حق	حَقٌّ	۶	به امید این که	لَعَلَّ	۶
تقوا داشتن	تَقَاتٍ	۷	در حالی که شما	وَأَنْتُمْ	۷
نمی‌رید	لَا تَمُوتَنَّ	۸	تسلیم شدگان	مُسْلِمُونَ	۸
بزرگ شمارد	يُعْظَمُ	۹			
شعارها - نمادهای دینی	شَعَائِرَ	۱۰	دل‌ها	قُلُوبٍ	۹

پرسش‌ها

1. هم خانواده های کلمات زیر را در جلو هر یک بنویسید.

تقوی:.....

آمنوا:.....

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. زاد - حق - تقات

الف) توشه - سزاوار - تقوا داشتن ب) توشه گیرید - شایسته - تقوا

2. ألقى - أكرم - شعائر

الف) باتقواترین - گرامی ترین - شعارها

ب) باتقواتر - گرامی - شعارها

3. تقوی - إتقون

الف) پرهیزکاری - تقوا پیشه کنید

ب) پرهیزکاری - تقوای مرا پیشه ساز

4. یذکرون - اولی الألباب

الف) متوجه شوید - خردمندان ب) متوجه شوند - خردمندان

5. تزودوا - لاتموتن

الف) توشیه برگیرید - نمی رید ب) توشه بر گرفتند - نمی روند

3. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ

الف) پس قطعاً بهترین توشه ب) قطعاً توشه بهتر

2. اتقون یا اولی الألباب

الف) تقوای مرا پیشه سازید این خردمندان

ب) تقوای مرا پیشه ساختند خردمندان

3. إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ

الف) قطعاً گرامی ترین شما نزد خدا

ب) قطعاً شما گرامی ترین هستید

4. قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا

الف) فرو فرستادیم برای شما پوششی

ب) قطعاً نازل کردیم بر شما پوششی

ص: 103

5. لِبَاسُ التَّقْوَى ذَٰلِكَ خَيْرٌ

الف) پوشش تقوا آن بهتر است ب) پوشش تقوا خوب است

6. لَعَلَّهُمْ يَدَّكُرُونَ

الف) شاید که شما متوجه شوید ب) به امید این که آنها متوجه شوند

7. اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ

الف) تقوای خدا شایسته تقوا داشتن است

ب) تقوای خدا را پیشه کنید (آن چه) شایسته تقوای اوست

8. إِلَّا وَ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

الف) مگر در حالی که شما تسلیم شدگانید

ب) مگر شما مسلمان شوید

9. وَ مَنْ يُعْظَمْ شَعَائِرَ اللَّهِ

الف) و هر کس بزرگ شمارد شعارهای خدا را

ب) و چه کسی بزرگ شمرده شعار خدا را

10. مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ

الف) از تقوای دل است ب) از تقوای دل هاست

4. متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

5. قرآن تقوای الهی را که ثمره و نتیجه معرفت نسبت به اوست، ملاک ارزش می شناسد.

آیا شما می دانید در جوامع بشری امروز بیشتر، ملاک ارزش چیست؟

انسی و قرآن در خانه

1. متن درس را برای اعضای خانواده خود بازگو کنید.

2. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

- يا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ. (1)
- يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ. (2)
- يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ. (3)
- اِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ. (4)
- وَ أَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ. (5)

کلمه های آشنا

جَاهِدُوا: جهاد کنید تَتَّقُونَ: تقوا پیشه سازید

أَقْرَبُ: نزدیک تر اِعْدِلُوا: عدالت پیشه سازید

فَضْلٌ: برتری اِبْتَغُوا: بجوید، طلب کنید

لَا تَنْسُوا: فراموش نکنید

1- (1). بقره: آیه 21.

2- (2). توبه: آیه 119.

3- (3). مائده: آیه 35.

4- (4) . مائده: آیه 8.

5- (5) . بقره: آیه 237.

20- آثار تقوای الهی

اشاره

1. یا ایُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ یَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَ یُكَفِّرْ عَنْكُمْ سِیِّئَاتِكُمْ وَ یَغْفِرْ لَكُمْ وَ اللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِیمِ . (1)

2. ... وَ مَنْ یَتَّقِ اللَّهَ یَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا * وَ یَرْزُقْهُ مِنْ حَیْثُ لَا یَحْتَسِبُ * ... وَ مَنْ یَتَّقِ اللَّهَ یَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ یُسْرًا . (2)

3. ... وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِینَ . (3)

4. وَ لَوْ 4 أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَیْهِمْ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ . (4)

ص: 106

1- (1) . انفال: آیه 29

2- (2) . طلاق: آیه 2-4.

3- (3) . بقره: آیه 194.

4- (5) . اعراف: آیه 96.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اگر تقوا پیشه کنید	إِنْ تَتَّقُوا	۱	قرار می‌دهد	يَجْعَلُ	۱
می‌پوشاند	يُكْفِّرُ	۲	قدرت تمیز و تشخیص (حق از باطل)	فُرْقَانٍ	۲
تقوا پیشه کنید	يَتَّقِي	۳	بدیها - زشتی‌ها	بَيْنَاتٍ	۳
محل خروج - محل گشایش	مَخْرَجٍ	۴	می‌آمرزد	يَغْفِرُ	۴
جایی که - بگونه‌ای که	حَيْثُ	۵	دارای بخشش و لطف	ذُو الْفَضْلِ	۵
حساب نمی‌کند - گمان ندارد	لَا يَحْتَسِبُ	۶	بدانید	إِعْلَمُوا	۶
آسانی	يُسِيرُ	۷	با	مَعَ	۷
قربه‌ها - آبادی‌ها	قُرَى	۸			
تقوا پیشه کردند (کنند)	إِتَّقُوا	۹	اگر	لَوْ	۸
گشودیم (می‌گشاییم)	فَتَحْنَا	۱۰	از	عَنْ	۹

پرسش‌ها

1. با توجه به زمان افعال زیر آن را کامل کنید:

جَعَلَ: قرار داد يَجْعَلُ: قرار می‌دهد

غَفَرَ: آمرزید يَغْفِرُ: می‌آمرزد

رَزَقَ: روزی داد.....

... ایمان آوردند:...

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. یُسِرُ - قُرَى - حَيْثُ

الف) آسانی - آبادی ها - جایی که ب) آسان - آبادی - جایی که

2. اِتَّقُوا - اِتَّقُوا

الف) تقوا پیشه کنید - تقوا پیشه کردند

ب) تقوا پیشه کردند - تقوا پیشه کنید

3. فَتَّحْنَا - لَا يَحْتَسِبُ

الف) گشودیم - گمان نداشت ب) می گشاییم - گمان ندارد

4. اِنْ تَتَّقُوا - يُكْفِرُ

الف) اگر تقوا پیشه کنید - می پوشاند

ب) اگر تقوا پیشه کنند - می پوشاند

5. يَتَّقِي - مَخْرَجِ

الف) تقوا پیشه کند - گشایش ب) تقوا پیشه کنی - گشایش

3. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. یَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا

الف) قرار داد برای شما قدرت تشخیص

ب) قرار می دهد برای شما قدرت تشخیص

2. يُكْفِرُ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ

الف) می پوشاند از شما زشتی های شما را

ب) می پوشاند برای شما بدی ها را

3. وَ مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ

ص: 108

الف) و هر کس تقوا پیشه کند

ب) و هر کس تقوای خدا را پیشه کند

4. وَ يَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ

الف) و روزی می دهد او را از جایی که

ب) و روزی او را از جایی که

5. مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا

الف) در کار آسان ب) در کارش آسانی را

6. وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا

الف) و تقوای خدا را پیشه کنید و بدانید

ب) و تقوای خدا پیشه ساختند و دانستند

7. أَنْ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

الف) قطعاً خدا با مؤمنان است ب) این که خدا با پرهیزکاران است

8. وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى

الف) و اگر این که اهل آبادی ها ب) و اگر اهل شهرها

9. آمَنُوا وَ اتَّقُوا

الف) ایمان آورید و تقوا پیشه کنید

ب) ایمان آورند و تقوا پیشه سازند

10. لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ

الف) حتماً می گشاییم بر آنها ب) گشودیم برای شما

4. متن درس را به صورت زیرنویس و با دقت ترجمه کنید.

5. با استفاده از آیات درس، آیا می توانید بگویید که برای بهره مندی از فضل و لطف خدا

و مغفرت و کمک او چگونه باید باشیم؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده خود با دقت ترجمه کنید:

- وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَ لَأَدْخَلْنَاَهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ . (1)

- إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَ الَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ . (2)

- إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا . (3)

- وَ هَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَ اتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ . (4)

- وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ . (5)

کلمه های آشنا

مُحْسِنُونَ: نیکو کاران طائف: وسوسه هایی

نَعِيم: پر نعمت اهل کتاب: یهودیان و مسیحیان

إِذَا: زمانی که کَفَرْنَا: می پوشانیم

مَسَّ: برسد (رسد) تُرْحَمُونَ: مورد رحمت قرار می گیرید

1- (1) . مائده: آیه 65.

2- (2) . نحل: آیه 128.

3- (3) . اعراف: آیه 201.

4- (4) . انعام: آیه 155.

5- (5) . بقره: آیه 223.

21- سرانجام متقین

اشاره

1. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَ لِدَارٍ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَ لَنَعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ * جَنَّاتٌ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ . (1)
2. وَ سَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ . (2)
3. إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَ عِيُونٍ أُدْخِلُوها بِسَلَامٍ آمِنِينَ . (3)
4. تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَ لَا فَسَادًا وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ . (4)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نیکی کردند	أَحْسَنُوا	۱	(پاداش) خوب	حَسَنَةٌ	۱
بشتابید	سَارِعُوا	۲	قطعاً سرای آخرت	لِدَارِ الْآخِرَةِ	۲

ص: 111

1- (1) . نحل: آیه 30-31.

2- (2) . آل عمران: آیه 133.

3- (3) . حجر: آیه 45 و 46.

4- (4) . قصص: آیه 83.

تصویر

چشمه‌ساران	عُيُونٍ	۳	خوب - بهتر	خَيْرٌ	۳
داخل شوید	أَدْخُلُوا	۴	چه خوب است	نِعَمَ	۴
سلامتی	سَلَامٍ	۵	سرای (خانه) پرهیزکاران (بهشت)	دَارُ الْمُتَّقِينَ	۵
امنیت یافتگان (از عذاب) ایمنی	ءَامِنِينَ	۶	جاویدان - همیشگی	عَدْنٍ	۶
قرار می‌دهیم	نَجْعَلُ	۷	داخل می‌شوند	يَدْخُلُونَ	۷
اراده نمی‌کنند - نمی‌خواهند	لَا يُرِيدُونَ	۸	می‌خواهند	يَشَاءُونَ	۸
برتری جویی	عُلُوًّا	۹	این چنین	كَذَلِكَ	۹
تباهی	فَسَادًا	۱۰	وسعت	عَرْضُ	۱۰
			آماده گشته	أُعِدَّتْ	۱۱

پرسش‌ها

1. با توجه به مفرد و جمع بودن افعال زیر آن را کامل کنید.

يَدْخُلُ: داخل می‌شود | يَدْخُلُونَ: داخل می‌شوند

يَشَاءُ: می‌خواهد... | می‌خواهند

يُرِيدُ: می‌خواهد | يُرِيدُونَ: ...

أَحْسَنُ: ... | أَحْسَنُوا: ...

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. سلام - فساد - عیون

الف) سلامتی - تباهی - چشمه سارها

ب) درود - گناه - چشمه

ص: 112

2. سارعوا - ادخلو

الف) بشتابید - داخل شوید ب) شتاب کردند - داخل شدند

3. نَجْعَلُ - عَلُوٌّ

الف) قرار می دهد - برتری ب) قرار می دهیم - برتری جویی

4. آمنین - لایریدون

الف) امنیت دهندگان - نمی خواهید

ب) امنیت یافتگان - نمی خواهند

5. أحسنوا: حسنه:

الف) نیکی کردند - (پاداش) نیک ب) نیکی کنید - پاداش خوب

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا

الف) برای کسانی که نیکی کردند ب) قطعاً کسانی که نیکی کنند

2. وَلَنِعَمَ دَارَ الْمُتَّقِينَ

الف) قطعاً چه خوب است برای پرهیزکاران

ب) برای خوبی خانه پرهیزکاران

3. تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

الف) روان است از زیر آن رود ب) روان است از زیر آنها رودها

4. يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ

الف) پاداش دار پرهیزکاران را ب) پاداش می دهد خدا پرهیزکاران را

5. وَ سَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ

الف) بشتابید به سوی آمرزش ب) شتافتند به سوی آمرزش

6. عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ

ص: 113

الف) به وسعت آسمان ب) وسعتش آسمان هاست

7. فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

الف) در باغ های بهشتی سرچشمه سازهایی

ب) در چشمه ساری از بهشت

8. بِسَلَامٍ آمِنِينَ

الف) با سلامت و ایمنی ب) سلام به مؤمنان

9. تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ

الف) این خانه برای آخرت است ب) آن سرای آخرت

10. وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

الف) این است سرانجام پرهیزکاران

ب) و سرانجام (خوب) برای پرهیزکاران است

4. متن درس را کلمه به کلمه ترجمه کنید.

5. سرای پر نعمت آخرت و بهشت جاودان را خداوند برای چه کسانی قرار داده است؟

انسی با قرآن در خانه

1. درسی را که فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود نیز آموزش دهید.

2. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِن تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ. (1)

– لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ . (2)

ص: 114

1- (1) . آل عمران: آیه 179.

2- (2) . همان: آیه 15.

– وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَمْ فَلَا تَعْقِلُونَ . (1)

– إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ . (2)

– الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ . (3)

کلمه های آشنا

أَزْوَاجٌ: همسران یورث: به ارث می دهد

تَوَمَّنُوا: ایمان آورید مُطَهَّرَةٌ: پاکیزه

عِبَادٌ: بندگان رِضْوَانٌ: خوشنودی

الْأَخِلَاءُ: دوستان

ص: 115

1- (1). یوسف: آیه 109.

2- (2). اعراف: آیه 128.

3- (3). زخرف: آیه 67.

22- تأییدات الهی

اشاره

و بشارات امیدبخش خدای مهربان

1. نَبِئُ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ. (1)

2. إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ. (2)

3. قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ. (3)

4. أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (4).

5. وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ. (5)

ص: 116

1- (1). حجر: آیه 49.

2- (2). حجر: آیه 42.

3- (3). زم: آیه 53.

4- (4). توبه: آیه 104.

5- (5). بقره: آیه 186.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
خیر بده، آگاه کن	نَبِّئْ	۱	بنندگان	عِبَاد	۱
نیست	لَيْسَ	۲	آمرزنده	غَفُور	۲
تسلط	سُلْطَان	۳	پیروی کرد	اتَّبَعَ	۳
اسراف و زیاده روی کردند	أَسْرَفُوا	۴	خودشان	أَنْفُسِهِمْ	۴
ناامید نشوید	لَا تَقْنَطُوا	۵	گناهان	ذُنُوبَ	۵
نداستند	لَمْ يَعْلَمُوا	۶	بسیار توبه پذیر	تَوَّاب	۶
آیا نمی دانند	أَلَمْ يَعْلَمُوا		زمانی که - هنگامی که	إِذَا	۷
قبول می کند	يَقْبَلُ	۷	نزدیک	قَرِيب	۸
سؤال کرد - پرسید	سَأَلَ	۸	از من	عَنِّي	۹
اجابت می کنم - پاسخ می دهم	أُجِيبُ	۹	بگو	قُلْ	۱۰
خواسته دعا کننده را	دَعْوَةَ الدَّاعِ	۱۰			
خواند مرا (دعائی)	دَعَانِ	۱۱			

پرسش ها

1. به کلمات مفرد و جمع زیر توجه کنید و سپس آن را کامل کنید.

مؤمن: فرد با ایمان مؤمنون، مؤمنین (مرد با ایمان)، مؤمنات (زنان با ایمان)

مُسلم: فرد مسلمان مسلمون، مسلمین (مردان مسلمان)، مسلمات (زنان مسلمان)

مُحسِن: فرد نیکوکار... و... (مردان نیکوکار)... (زنان نیکوکار)

ص: 117

عَبْد: بنده عباد: بندگان ذَنْب: گناه ذنوب:...

صَدْر: سینه...: سینه ها نبی: پیامبر انبیاء: پیامبران

وَكَلِيٌّ: سرپرست... سرپرستان سَبِيل: راه سُبُل: راه ها

رَسُول: پیامبر...: جُنْد: لشکر...: لشکریان

بَيْت: خانه...: خانه ها قَلْب: دل...:...

أَمْر: کار...:...

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. کیس - سلطان - نبی

الف) نیست - تسلط - خبر بدهم ب) نیست - تسلط - خبر بده

2. سأل - اجیب

الف) پرسید - پاسخ می دهم ب) پرسید - پاسخ دادم

3. کم يعلموا - لا تقنطوا

الف) ندانستند - ناامید نشوید ب) ندانستید - ناامید نشوند

4. أسرفوا: یَقْبَلُ

الف) زیادی روی کردید - قبول کرد

ب) زیادی روی کردند - قبول می کند

5. دعوه الداع - دعان

الف) خواسته دعا کننده - خواند مرا

ب) خواسته دعوت شده - بخوانم او را

3. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. أَنِي أَنَا الْغُفُورُ

الف) این که من خودم آمرزنده ام ب) قطعاً من آمرزنده ام

ص: 118

2. لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ

الف) نیست تو را برای آنها ب) نیست برای تو بر آنها

3. إِلَّا مَنْ اتَّبَعَكَ

الف) مگر کسی که پیروی کرد تو را

ب) مگر از پیروی تو

4. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ

الف) ای بندگانی که ب) ای بندگان من که

5. لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ

الف) ناامید نشوید از رحمت خدا ب) ناامید نشدند از رحمت خدا

6. يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا

الف) می آمرزد همگی گناهان را ب) بیامرزد گناهان همه را

7. يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ

الف) قبول می کند توبه بندگان را ب) قبول می کند توبه را از بندگانش

8. هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

الف) او توبه پذیر و مهربان است ب) او توبه پذیر و بخشنده است

9. إِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي

الف) زمانی که سؤال کرد بندگانم

ب) زمانی که سؤال کردند از تو بندگانم

10. أَجِيبْ دَعْوَةَ الدَّاعِ

الف) پاسخ می دهیم دعوت کننده ای را

ب) اجابت کردم هر دعوتی را

4. متن درس را با دقت ترجمه کنید.

ص: 119

5. در عبارت پنجم درس (آیه 186 بقره) کدام نشانه روشن است که هدایت از شدت نزدیکی خدا و الطاف او به بندگان است؟

انس با قرآن در خانه

1. درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا. (1)

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا وَ سَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا. (2)

- هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ كَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا

(3).

- أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ. (4)

- وَ لَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهُ لَا تَبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا. (5)

کلمه های آشنا

بَشْرٌ: بشارت بده یُصَلِّي: درود می فرستد

فَضْلٌ: بخشش و لطف سَبَّحُوا: تسبیح بگویند

لَا تُحِبُّونَ: دوست ندارید بُكْرَةٌ: صبحگاهان

اتَّبَعْتُمْ: پیروی می کردید أَصِيلاً: شبانگاهان

ص: 120

1- (1). احزاب: آیه 47.

2- (2). احزاب: آیه 41 و 42.

3- (3). احزاب: آیه 43.

4- (4). نور: آیه 22.

5- (5). نساء: آیه 83.

23- نقش شیطان

اشاره

1. إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ. (1)

2. فَقاتلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا. (2)

3. وَ مَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا. (3)

4. أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ. (4)

5. الشَّيْطَانُ يُعِدُّكُمْ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدْكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

(5).

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
شیطان‌ها	شَّيَاطِينَ	۱	قرار دادیم	جَعَلْنَا	۱

ص: 121

1- (1). اعراف: آیه 27.

2- (2). نساء: آیه 76.

3- (3). نساء: آیه 119.

4- (4). یس: آیه 60.

5- (5). بقره: آیه 268.

تصویر

۲	أُولِيَآءَ	سرپرستان - دوستان	۲	كَيْدٌ	مکر - حيله - نیرنگ
۳	لَا يُؤْمِنُونَ	ایمان ندارند - ایمان نمی آورند	۳	ضَعِيفٌ	ناتوان
۴	قَاتِلُوا	کارزار کنید	۴	يَتَّخِذِ	بگیرد (بیتخذ: می گیرد)
۵	خَسِرَ	زیان کرد	۵	يَعِدُ	وعده می دهد
۶	خُسْرَانٌ	زیان	۶	فَقْرٌ	نداری
۷	مُبِينٌ	آشکارا	۷	يَأْمُرُ	امر می کند
			۸	فَحْشَاءٌ	زشتی
۸	لَا تَعْبُدُوا	عبادت نکنید - بندگی نکنید	۹	لَمْ أَعْهَدْ	پیمان نبستم - عهد نگرفتم
۹	عَدُوٌّ	دشمن	۱۰	وَاسِعٌ	فراگیرنده

پرسش ها

1. مشابه نمونه داده شده کامل کنید:

يُؤْمِنُونَ: ایمان می آورند لا يُؤْمِنُونَ: ایمان نمی آورند تُوْمِنُونَ: ایمان می آورید لا تُوْمِنُونَ: ایمان نیاورید.

يَعْبُدُونَ: بندگی می کنند لا يَعْبُدُونَ: ... تَعْبُدُونَ: ... لا تَعْبُدُوا: ...

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. کید - فقر - ضعیف

الف) نیرنگ - نداری - ناتوانی ب) مکر - ناتوانی - نداری

2. یَعِدُ - یَأْمُرُ - یَتَّخِذُ

الف) وعده می دهد - امر می کند - می گیرد

ب) وعده داد - امر کرد - گرفت

ص: 122

3. لم أعهد - فحشاء

الف) پیمان نگرفت - زشت ب) پیمان نگرفتم - زشتی

4. شیاطین - خُسران

الف) شیطان ها - زیان ب) شیطان ها - زیان دید

5. واسع - عَدُوٌّ

الف) وسیع - دشمنی ب) فراگیرنده - دشمن

3. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ

الف) قرار می دهیم شیطان ها را ب) قرار دادیم شیطان ها را

2. لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

الف) برای کسانی که ایمان نیاوردند

ب) برای کسانی که ایمان ندارند

3. قَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ

الف) کارزار کنید با دوستان شیطان

ب) بکشید دوستان شیطان را

4. كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفاً

الف) نیرنگ شیطان ضعیف می باشد

ب) نیرنگ شیطان را ضعیف بدارید

5. وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ

الف) و کسی که گرفت شیطان را

ب) و هر کس بگیرد شیطان را

6. فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَاناً مُّبِيناً

ص: 123

الف) پس زیان می کند زیانی آشکار

ب) پس قطعاً زیان کرده زیانی آشکار

7. أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ

الف) آیا پیمان نبستم با شما ب) آیا پیمان نیست با شما

8. أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ

الف) قطعاً بندگی نمی کنید شیطان را

ب) این که بندگی نکنید شیطان را

9. الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ

الف) شیطان وعده فقر می دهد

ب) شیطان به شما وعده فقر می دهد

10. مَغْفِرَةً مِنْهُ

الف) آمرزشی از جانب خودش ب) آمرزش از آن است

4. متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

5. با توجه به این که عبادت به معنای اطاعت و پرستش است، منظور از «لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ»

نفی پرستش اوست یا اطاعت از او؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فرا گرفته اید برای اعضای خانواده خود بازگو کنید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– قُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا
(1).

ص: 124

1- (1). إسرائ: آیه 53.

– وَ قَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقُّ وَ وَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَ مَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ (1).

– يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُواتِ الشَّيْطَانِ وَ مَنْ يَتَّبِعْ خُطُواتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ (2).

– أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ (3).

– فَرِيقًا هَدَى وَ فَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ (4).

کلمه های آشنا

يَنْزَعُ: وسوسه می کند أَخْلَفْتُ: تخلف نمودم

قُضِيَ: پایان یافت سُلْطَان: تسلط

وعدت: وعده دادم خُطوات: گام ها

ص: 125

1- (1). ابراهیم: آیه 22.

2- (2). نور: آیه 21.

3- (3). مجادله: آیه 19.

4- (4). اعراف: آیه 30.

24- نقش فرشتگان

اشاره

1. وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ. (1)
2. وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ. (2)
3. وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ. (3)
4. إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا. (4)
5. آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ. (5)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
گفتیم	قُلْنَا	۱	هنگامی که - زمانی که	إِذْ	۱

ص: 126

1- (1) . كهف: آیه 50.

2- (2) . شوری: آیه 5.

3- (3) . نحل: آیه 49.

4- (4) . احزاب: آیه 56.

5- (5) . بقره: آیه 285.

تصویر

سجده کنید	اسْجُدُوا	۲	حضرت آدم <small>عَلَيْهِ السَّلَام</small>	آدَمَ	۲
سجده کردند	سَجَدُوا	۳	جمع رسول: پیامبران	رُسُلِي	۳
شیطان	أَبْلِيسَ	۴	جمع کتاب	كُتُب	۴
تسبیح می کنند - پاک می شمارند	يُسَبِّحُونَ	۵	فرشتگان	مَلَائِكَةٌ	۵
سجده می کنند	يَسْجُدُ	۶	طلب آمرزش	يَسْتَغْفِرُونَ	۶
تکبر نمی ورزند	لَا يَسْتَكْبِرُونَ	۷	جنبنده	دَابَّةٍ	۷
درود می فرستند	يُصَلُّونَ	۸	ایمان آورد	ءَامَنَ	۸
درود فرستید	صَلُّوا	۹			
بفرمائش تسلیم شوید - تسلیم شدنی (جدی و شایسته)	سَلِّمُوا تَسْلِيمًا	۱۰			

پرسش ها

1. با توجه به معنای کلمات و زمان هر فعل، آن را کامل کنید:

سَجَدَ: سجده کرد يَسْجُدُ: سجده می کند يَسْجُدُونَ: سجده می کنند

سَبَّحَ:.... يُسَبِّحُ: تسبیح می کند يَسْبِّحُونَ:...

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. قُلْنَا - صَلُّوا - يسجد

الف) گفتیم - درود بفرستید - سجده می کند

ب) می گوئیم - درود فرستادند - سجده کرد

2. اسجدوا - سجدوا

الف) سجده کنید - سجده کردند ب) سجده کردند - سجده کنید

ص: 127

3. ابلیس - يستکبرون

الف) شیطان - تکبر می وزد ب) شیطان - تکبر می ورزند

4. يُسَبِّحُونَ - يصلون

الف) تسبیح گفتند - درود فرستادند

ب) تسبیح می کنند - درود می فرستند

5. تسلموا تسليماً

الف) تسلیم شوید - تسلیم شدنی (شایسته)

ب) تسلیم شدند تسلیم شدنی جدی

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ

الف) و زمانی که گفتیم به فرشته ب) زمانی که گفتیم به فرشتگان

2. فَسَجِدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ

الف) پس سجده کردند مگر شیطان

ب) پس سجده کنید به جز شیطان را

3. يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ

الف) تسبیح می کنند با ستایش پروردگارشان

ب) تسبیح کردند به ستایش پروردگارشان

4. يَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ

الف) طلب آمرزش کنید برای هر کس در زمین است

ب) طلب آمرزش می کنند برای هر کس در زمین است

5. وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ

الف) برای خدا سجده می کنند هر آن چه در آسمان هاست

ص:128

ب) به خدا سجده کند هر کس در آسمان هاست

6. مِنْ دَابَّهِ وَالْمَلَائِكَةُ

الف) از جنندگان و فرشته ب) از جنبنده و فرشتگان

7. يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ

الف) درود می فرستند بر پیامبر ب) درود فرستید بر پیامبر

8. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

الف) ای کسانی که ایمان آوردند ب) ای کسانی که ایمان آوردید

9. آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ

الف) ایمان آورد پیامبر به آن چه نازل شد به سوی او

ب) ایمان دارد پیامبر به آن چه نازل کرد به او

10. وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ

الف) و افراد با ایمان همگی ایمان آورد

ب) و افراد با ایمان همگی ایمان آوردند

4. متن درس را به صورت زیرنویس، با دقت ترجمه نمایید.

5. آیا ابلیس جزو فرشتگان بود یا از جنس جنیان؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ . (1)

ص: 129

1- (1) . بقره: آیه 98

– وَ مَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا . (1)

– إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ . (2)

– فرشتگان می گویند: نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ . (3)

– ... وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ * سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ . (4)

کلمه های آشنا

ضَلَالًا بَعِيدًا: گمراهی دور از (رحمت حق) يَدْخُلُونَ: داخل می شوند

اسْتَقَامُوا: پیداری کردند صَبَرْتُمْ: صبر کردید

ضَلَّ: گمراه گشته تَتَنَزَّلُ: فرود می آیند

نِعْمَ: چه خوب است عُقْبَى الدَّارِ: سرای آخرت

ص: 130

1- (1) . نساء: آیه 136.

2- (2) . فصلت: آیه 30.

3- (3) . همان: آیه 31.

4- (4) . رعد: آیه 23 و 24.

25- سنت های الهی و اراده حاکم او

اشاره

1. سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَ لَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا. (1)

2. فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَ لَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا.

(2)

3. فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّتَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَ خَسِرَ هُنَالِكَ

الْكَافِرُونَ. (3)

4. إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ. (4)

5. قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَ لَا يَجِدُونَ لَهُمْ

مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَ لَا نَصِيرًا. (5)

ص: 131

1- (1) . احزاب: آیه 62.

- 2- (2). فاطر: آیه 43.
- 3- (3). غافر: آیه 85.
- 4- (4). یس: آیه 82.
- 5- (5). احزاب: آیه 17.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
روش	سُنَّتِ	۱	گذشتند	خَلَوْا	۱
هرگز نمی‌یابی	مَنْ تَجِدُ	۲	آیا	هَلْ	۲
تغییر - دگرگونی	تَبْدِيل - تَحْوِيل	۳	پیشینیان - گذشتگان	أَوَّلِينَ	۳
انتظار دارند	يَنْظُرُونَ	۴	زمانی که	لَمَّا	۴
سود نمی‌بخشد (بخشید)	لَمْ يَكْ يَنْفَع	۵	که	الَّتِي	۵
دیدند	رَأَوْا	۶	گذشت	خَلَّتْ	۶
عذاب	بَأْسٍ	۷	فقط	إِنَّمَا	۷
آن‌جا	هُنَالِكَ	۸	زمانی که	إِذَا	۸
اراده کرد - خواست	أَرَادَ	۹	می‌گوید	يَقُولُ	۹
بشو	كُنْ	۱۰	می‌شود	يَكُونُ	۱۰
حفظ کند	يَعِصِمُ	۱۱	چه کس است آن‌که	مَنْ ذَا الَّذِي	۱۱
نمی‌بایند	لَا يَجِدُونَ	۱۲	بدی	سوء	۱۲

پرسش‌ها

1. معنای افعال زیر را کامل کنید.

وَجَدَ: یافت یَجِدُ: ... تَجِدُ: می یابی لَمْ تَجِدَ: نیافتی كُنْ تَجِدُ: ...

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. بَأْسٌ - سُنَّتٌ - تَبْدِيلٌ

الف) عذاب - روش - تغییر ب) سختی - روش ها - دگرگونی

ص: 132

2. أَرَادَ - رَأَوْا - كُنْ

الف) اراده کرد - دیدید - بود

ب) اراده کرد - دیدند - بشود (باش)

3. يَعْصِمُ - تَحْوِيلٌ - هُنَالِكَ

الف) حفظ کند - دگرگونی - آن جا

ب) نگه داشت - تغییر - این چنین

4. لَا يَجِدُونَ - كُنْ تَجِدُ:

الف) نمی یابید - هرگز نیافت ب) نمی یابند - هرگز نمی یابی

5. يَنْظُرُونَ - لَمْ يَكُ يَنْفَعُ

الف) انتظار دارند - سود بخشید ب) انتظار دارید - سود نبخشید

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. فِي الَّذِينَ خَلَوْا

الف) در (باره) کسانی که گذشتند ب) در (باره) کسی که گذشت

2. لَسُنَّتِ اللَّهُ تَبْدِيلاً

الف) برای روش خدا تغییری ب) قطعاً روش خدا تغییر نمی کند

3. إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ

الف) جز سنت (خدا در باره) گذشتگان

ب) جز اولین سنت

4. لَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلاً

الف) نیافتنی در سنت خدا تغییری

ب) هر گزی نمی یابی برای سنت خدا دگر گونی

5. فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ

ص: 133

الف) پس سود بخشید آنها را ایمانشان

ب) سود نمی برند از ایمان خود

6. خَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ

الف) زیان رساندند آن جا به کافران ب) زیان دیدند آن جا کافران

7. إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ

الف) فقط فرمان او زمانی که اراده کند

ب) قطعاً کار او هر گاه بخواهد

8. يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

الف) بگوید بشو، می شود

ب) می گوید به آن (چیز) بشو پس می شود

9. مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُ:

الف) چه کسی است آن که حفظ کند

ب) هر کس چیزی را حفظ کند

10. أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً

الف) یا بخواهد نسبت به شما رحمتی را

ب) آیا می خواهد برای شما رحمت را

4. متن درس را با دقت ترجمه کنید.

5. برخی از سنت های ثابت خدا را نام ببرید.

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از درس فرا گرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

ص: 134

- سُنَّهَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا. (1)

- سُنَّهَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا. (2)

- إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ. (3)

- قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ

خَبِيرًا. (4)

- قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي

بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ. (5)

کلمه های آشنا

قَدَرًا مَقْدُورًا: تقدیری - اندازه گیری شده فلا مَرَدَّ: پس نیست بازگشتی

حَسْبِيَ: کفایت می کند مرا ما بِقَوْمٍ: آن چه مربوط به تو می باشد، احوال قومی را يُغَيِّرُوا:

تغییر دهند

أَفَرَأَيْتُمْ: آیا چه می بینید - نظرتان چیست؟ مَا بِأَنْفُسِهِمْ: حال و احوال خودشان

مُمَسِّكَتُ: بازدارنده کاشفاتُ: برطرف کننده

ص: 135

1- (1). احزاب: آیه 38.

2- (2). إسرائ: آیه 77.

3- (3). رعد: آیه 11.

4- (4). فتح: آیه 11.

5- (5). زمر: آیه 38.

26- توکل بر خداوند

اشاره

1. قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ. (1)

2. إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ. (2)

3. اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ. (3)

4. فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ. (4)

5. وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَى بِهِ بُدْنُوبِ عِبَادِهِ خَيْرًا. (5)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
هرگز نمی‌رسد	لَنْ یصیب	۱	انِ ... إلاّ نیست ... مگر (جز)	انِ ... إلاّ	۱

ص: 136

1- (1). توبه: آیه 51.

2- (2). یوسف: آیه 67.

3- (3). تغابن: آیه 13.

4- (4). آل عمران: آیه 159.

5- (5). فرقان: آیه 58.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
هرگز نمی‌رسد	لَنْ یصیب	۱	انِ ... إلاّ نیست ... مگر (جز)	انِ ... إلاّ	۱

پرسش‌ها

1. معنای افعال زیر را در جلو هر یک بنویسید.

تَوَكَّلْ... يَتَوَكَّلْ... تَوَكَّلْ... تَوَكَّلْتُ...

مَتَوَكَّلُونَ... مَتَوَكَّلْ... مَتَوَكَّلِينَ...

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. كَتَبَ - عَزَمَتْ

الف) مقرر کرد - تصمیم گرفتی ب) نوشت - اراده کرد

2. تَوَكَّلْ - تَوَكَّلْتُ

الف) توکل کن - توکل کردم ب) توکل کرد - توکل کردم

3. فَلْيَتَوَكَّلْ - مَتَوَكَّلْ

الف) برای این که توکل کند - توکل کننده

ب) پس باید توکل کند - توکل کننده

ص: 137

4. لَنْ يُصِيبَ - مَتَوَكَّلِينَ

الف) هرگز نرسید - توکل کنندگان

ب) هرگز نمی رسد - توکل کنندگان

5. لَا يَمُوتُ - ذُنُوبَ

الف) نمرده است - گناه ب) نمی میرد - گناهان

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا

الف) مگر آن چه که مقرر کرد خدا برای ما

ب) مگر آن چه نوشته شده برای ما

2. وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

الف) و بر خدا توکل کردند مؤمنان

ب) و بر خدا پس باید توکل کنند مؤمنان

3. إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ

الف) نیست حکومت مگر برای خدا

ب) اگر حکم باشد برای خداست

4. عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ

الف) بر زنده ای که نمرده است ب) بر زنده ای که نمی میرد

5. كَفَىٰ بِهِ بَدُنُّوبٍ عِبَادَةٍ خَيْرًا:

الف) کافی است به این که او به گناهان بندگانش آگاه است

ب) کافی است به گناهان بنده اش آگاهی

4. متن درس را با دقت ترجمه کنید.

5. تحقیق کنید که خداوند در قرآن چه گروه هایی را مانند توکل کنندگان دوست می دارد؟

ص: 138

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فرا گرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. زیر را به کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

– قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ . (1)

– إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ . (2)

– وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ . (3)

– وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَ أَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَ عَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ . (4)

– وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ . (5)

کلمه های آشنا

مَتَاب) باز گشت اِنِّی: قطعاً من

يَتَوَكَّلُ: توکل کند حَسْبُهُ: کفایت می کند او را

أَبْقَى: باقی تر

ص: 139

1- (1) . رعد: آیه 30.

2- (2) . هود: آیه 56.

3- (3) . طلاق: آیه 3.

4- (4) . شوری: آیه 36.

5- (5) . انفال: آیه 49.

27- نفاق و منافقین

اشاره

1. إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا . (1)
2. وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا . (2)
3. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ . (3)
4. وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ . (4)
5. وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا . (5)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع کننده - گردآورنده	جَامِعُ	۱	قطعاً	إِنَّ	۱

ص: 140

1- (1) . نساء: آیه 140.

2- (2) . توبه: آیه 68.

3- (3) . تحریم: آیه 9 و توبه: آیه 73.

4- (4) . منافقون: آیه 8.

5- (5) . احزاب: آیه 12.

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع کننده - گردآورنده	جَامِعُ	۱	قطعاً	إِنَّ	۱

پرسش ها

1. جدول اسم مفرد و جمع زیر را کامل کنید:

منافق: فرد دو رو (دو چهره) منافقین و منافقون: مردان منافق منافقات: زنان منافق.

مؤمن: فرد با ایمان مؤمنین و مؤمنون: ... مؤمنات: ...

مسلم: ... مسلمان مسلمین و ...: ... زنان مسلمان.

...: فرد کفرورز... و کافرون: ... و کفار: افراد کافر.

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. کفار - مأوی - غرور

الف) افراد کافر - جایگاه - فریب

ب) کافران - جایگاه - پیروزی

ص: 141

2. مرض - بئس - عزت

الف) بیماری - چه بد است - پیروزی

ب) بیمار - بد - سربلندی

3. جاهد - أغلظ - مصیر

الف) جهاد - سخت بگیر - بازگشت

ب) جهاد کن - سخت بگیر - بازگشت گاه

4. جامع - قلوب - نار:

الف) جمع کردن - دل ها - آتش ب) جمع کننده - دل ها - آتش

5. وَعَدَ - منافقات

الف) وعده داد - زنان منافق ب) وعده می دهد - افراد منافق

3. پاسخ صحیح را علامت بنمید:

1. إِنَّ اللَّهَ جَامِعٌ

الف) خداوند جمع کننده است ب) قطعاً خداوند جمع کننده است

2. فِي جَهَنَّمَ جَمِيعاً

الف) در جهنم همگی را ب) در تمام جهنم

3. وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ

الف) وعده داد خداوند منافقان را ب) وعده می دهد به منافقان

4. نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا

الف) آتش جهنم را که جاودان باشند در آن

ب) آتش جهنمی که در آن جاودانند

5. جَاهِدِ الْكُفَّارَ

الف) جهاد با کفار را ب) جهاد و کارزار کن با کافران

ص: 142

6. مَا وَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ:

الف) جایگاه آنها جهنم است و چه بد بازگشتگاهی است

ب) در جایگاه جهنم که بد بازگشتی است

7. وَاللَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ

الف) و خدای عزیز و رسول او

ب) و برای خدا سربلندی و پیروزی برای پیامبر اوست

8. وَ لَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ

الف) ولی منافقان عمل نمی کنند ب) ولی منافقان نمی دانند

9. وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ

الف) و زمانی که گفتند منافقان ب) و زمانی که گفت منافقان

10. مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ

الف) وعده نداد به ما خدا و رسولش

ب) آن چه وعده کرد خدا و رسولش

4. متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

5. فرق منافق و کافر چیست؟ خطر کدام یک برای جامعه اسلامی بیشتر است؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده با دقت ترجمه کنید:

– لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا. (1)

ص: 143

1- (1). احزاب: آیه 73.

– بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَلِيَّتَهُمْ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةُ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا. (1)

– لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا. (2)

– یَوْمَ یَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا. (3)

کلمه های آشنا

یَعَذَّبُ: عذاب کند یتوبُ اللهُ: نظر رحمت کند خدا

منِ دون: به جای یبغون: می جویند

نقتبس: برگیریم وراءکم: پشت سرتان

التمسوا: درخواست کنید

ص: 144

1- (1). نساء: آیه 138 و 139.

2- (2). احزاب: آیه 24.

3- (3). حدید: آیه 13.

28- فسق و فاسقین

اشاره

1. أَمْ مَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ * أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ * وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ. (1)

2. وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ. (2)

3. وَ مَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ. (3)

4. وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَ إِبْرَاهِيمَ وَ جَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النَّبُوَّةَ وَ الْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ. (4)

5. الْمُنَافِقُونَ وَ الْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَ يَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ. (5)

ص: 145

1- (1). سجده, آیه 18-20.

2- (2). بقره, آیه 99.

3- (3). مائده, آیه 47.

4- (4). حدید, آیه 26.

5- (5). توبه, آیه 67.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مساوی نیستند	لَا يَسْتَوُونَ	۱	آیا - أَفَمَنْ: آیا پس کسی که	أ	۱
اما - ولی	أَمَّا	۲	مانند کسی است که	گَمَنَ	۲
نافرمانی کردند	فَسَقُوا	۳	نافرمان - قانون شکن	فَاسِقٍ	۳
فرزندان - نسل	ذُرِّيَّتِهِ	۴	جایگاهی بهشتی	جَنَّاتِ الْمَأْوَىٰ	۴
پیامبری	نُبُوَّةً	۵	جایگاه	مَأْوَىٰ	۵
امر می کنند	يَأْمُرُونَ	۶			
کار ناپسند	مُنْكَرٍ	۷	دلایل روشن	بَيِّنَاتٍ	۶
باز می دارند	يَنْهَوْنَ	۸	کفر نمی ورزد (زند)	مَا يَكْفُرُ	۷
کار پسندیده	مَعْرُوفٍ	۹	حکم نکرد - حکم نکنند	لَمْ يَحْكَمْ	۸
برخی از آنها	مِنْهُمْ	۱۰	هدایت شده	مُهْتَدٍ	۹
همه مانند یکدیگر	بَعْضُهُمْ مِمَّنْ	۱۱	آباتی چون دلایل روشن آیات روشن	آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ	۱۰

پرسش ها

1. با توجه به نقش نفی کنندگی «لا» و «ما» آن را کامل کنید:

یستوی: مساوی است یستون: مساویند لایستون: مساوی نیستند

یکُفِر: کفر می ورزد یکفرون:... ما یکُفِر...

ما یکفرون...

ص: 146

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. أُمَّا - نَبُوهُ - ذَرِيَهُ

الف) اما - پیامبری - فرزند ب) اُمَّا - پیامبری - فرزندان

2. معروف - منکر

الف) پسندیده - ناپسند ب) آشنا - انکار کننده

3. يَأْمُرُونَ - يَنْهَوْنَ

الف) امر کردند - نهی کردند ب) امر می کنند - نهی می کنند

4. لَا يَسْتَوُونَ - مَا يَكْفُرُ

الف) مساوی نیست - کفر نمی ورزد

ب) مساوی نیستند - کفر نمی ورزد

5. فَسَّقُوا - مُهْتَدٍ

الف) نافرمانی کردند - هدایت شده

ب) نافرمانی می کنند - هدایت یافته

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا

الف) مانند فاسقان است

ب) مانند کسی است که می باشد نافرمان

2. وَ أَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا

الف) اما کسانی که نافرمانی کردند ب) اما کسانی که نافرمانی می کنند

3. فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى

الف) پس برای آنها جایگاهی بهشتی است

ب) برای آنها بهشت هایی کار سازی شده

ص: 147

4. وَ لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ

الف) و قطعاً نازل می کنیم به سوی شما

ب) و قطعاً نازل کردیم به سوی تو

5. وَ مَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا

الف) کفر نورزیدند به آن مگر ب) و کفر نمی ورزند به آنها مگر

6. وَ مَنْ لَمْ يَحْكَمْ

الف) هر کس حکم می کند ب) و هر کس حکم نکند

7. فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

الف) پس آنان خودشان نافرمان اند ب) آنان خود فاسق شدند

8. وَ جَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا

الف) و قرار می دهیم فرزند آنها

ب) و قرار دادیم در فرزندان آن دو

9. وَ مِنْهُمْ مُهْتَدٍ

الف) برخی از آنها هدایت شده اند ب) و از آنها هدایت کننده اند

10. يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ

الف) باز بدارید از کار خوب ب) باز می دارند از کار شایسته

4. متن درس را به صورت زیرنویس ترجمه کنید.

5. بین منافقین و فاسقین کدام یک کافر محسوب می شوند.

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده خود با دقت ترجمه کنید:

ص: 148

- وَ مَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ. (1)

– إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ . (2)

– فَأَتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ . (3)

– ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ . (4)

– كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ . (5)

کلمه های آشنا

مَاتُوا: مردند بآنهم: به سبب این که آنها

لَا يُؤْمِنُونَ: ایمان می آورند لَا يَهْدِي: هدایت نمی کند

آتَيْنَا: دادیم حَقَّتْ: محقق شد، مسلم شد

كَلِمَتُ: فرمان عذاب

ص: 149

1- (1) . نور: آیه 55.

2- (2) . توبه: آیه 84.

3- (3) . حدید: آیه 27.

4- (4) . توبه: آیه 80.

5- (5) . یونس: آیه 33.

اشاره

1. إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ

(1).

2. قَالَ نُوحُ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَّمْ يَزِدْهُ مَالَهُ وَوَلَدَهُ إِلَّا خَسَارًا. (2)

3. وَ مَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا. (3)

4. ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ يَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا

يَعْتَدُونَ. (4)

5. فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنَّي بِرِيءٍ مِمَّا تَعْمَلُونَ. (5)

ص: 150

1- (1). مزمل: آیه 15 و 16.

2- (2). نوح: آیه 21.

3- (3). جن: آیه 23.

4- (4). آل عمران: آیه 112.

5- (5). شعراء: آیه 216.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
سرپیچی کرد	عَصَى	۱	ناظر - گواه	شَاهِد	۱
سرپیچی کردند	عَصَوْا	۲	ک + ما: هم چنان که	گَمَا	۲
سرپیچی می‌کند	يَعِصِي	۳	حضرت نوح پیامبر ﷺ	نُوحٌ	۳
هر کس سرپیچی کند	مَنْ يَعِصِ	۴	پروردگار من	رَبِّي (رَبِّ)	۴
همیشه - جاودان	أَبَدًا	۵	پیروی کرد - پیروی کردند	إِتَّبَعُوا - إِتَّبَعُوا	۵
کفر می‌ورزیدند (فعل مرکب)	كَانُوا يَعْتَدُونَ	۶	سرپیچی کردند مرا (از فرمان من)	عَصَوْنِي	۶
تجاوز می‌کردند	كَانُوا يَكْفُرُونَ	۷	زیاد می‌کند - زیاد نکرد	زَيْدٌ - لَمْ يَزِدْ	۷
می‌کشند	يَقْتُلُونَ (كَانُوا يَقْتُلُونَ)	۸	ثروت - فرزند	مَالٌ - وَلَدٌ	۸
جمع نبی: پیامبران	أَنْبِيَاءَ	۹	خسران - زیان	خَسَارٌ	۹
بیزار	قَرِيهٌ	۱۰	به ناحق	بِقَرِيهٍ	۱۰

پرسش‌ها

1. افعال مرکب (ماضی استمراری) زیر را معنا کنید.

ص: 151

کانوا: بودند - یکفرون: کفر می‌ورزید کانوا یکفرون: کفر می‌ورزیدند

کانوا: یقتلون: ... کانوا یعتدون: ... کانوا یعملون: ...

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. بَرِي - اَبْد:

الف) بی زار - همیشه ب) بیزاری - پایان

2. عَصَى - عَصَوَا

الف) سرپیچی کرد - سرپیچی کردند

ب) سرپیچی می کند - سرپیچی می کنند

3. اَنْبِیَاء - خَسَار

الف) پیامبر - زیان ب) پیامبران - زیان

4. یَعْصَى - مَنْ یَعْصُ

الف) سرپیچید - هر کس سرپیچد

ب) سرپیچی می کند - هر کس سرپیچی کند

5. اِتَّبَع - اِتَّبَعُوا

الف) پیروی کرد - پیروی کردند ب) پیروی کن - پیروی کنید

3. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. اِنَّا اَرْسَلْنَا اِلَيْكُمْ

الف) ما فرستادیم به سوی شما ب) قطعاً ما فرستادیم به سوی شما

2. فَعَصَى فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ

الف) پس سرپیچی کرد فرعون از (فرمان) پیامبر

ب) سرپیچی کرد پیامبر از فرعون

ص: 152

3. اتَّبِعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ

الف) پیروی کردند کسی را که زیاد نکرد او را

ب) پیروی کنید کسی را که زیاد نکرد

4. وَ مَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ

الف) هر کس از فرمان خدا سرپیچی کند

ب) و هر کس سرپیچی کند (از فرمان) خدا و رسولش

5. ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ

الف) آن به سبب آن است که آنها کفر می ورزیدند

ب) آن برای این که کفر ورزیدند

6. وَ يَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ

الف) و می کشتند پیامبران را به ناحق

ب) و می کشید پیامبران را به جز حق

7. ذَلِكْ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ

الف) آن به سبب سرپیچی و تجاوز آنها بود

ب) آن به سبب آن چه سرپیچی و تجاوز می کردند

8. فَإِنْ عَصَوْكَ

الف) پس اگر سرپیچی کردند (فرمان) تو را

ب) پس اگر سرپیچی کنی

9. إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ

الف) من بیزارم از عملتان

ب) قطعاً من بیزارم از آن چه عمل می کنید

ص: 153

10. خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا

الف) جاودان خواهند بود برای همیشه

ب) جاویدان در آیند همیشه

4. متن درس را با دقت ترجمه کنید.

5. با توجه به این که انبیاء عهده دار رهبری سیاسی جامعه بشری بودند، چرا سرپیچی از فرامین آنان مستلزم خلود در آتش است؟

انسی با قرآن در خانه

1. آن چه در این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَ مَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ. (1)

- ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ يَقْتُلُونَ النَّبِيَّاتِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ. (2)

- لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ. (3)

- فَعَصَا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَهُ رَبِّيهِ. (4)

- وَ مَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا. (5)

ص: 154

2- (2) . بقره, آیه 61.

3- (3) . مائده, آیه 78.

4- (4) . حاقه, آیه 10.

5- (5) . احزاب, آیه 36.

کلمه های آشنا

تَبِعَ: پیروی کرد، پیروی کند یَقْتُلُونَ (کانوا یقتلون): می کشند

عَصَا: سرپیچی کرد ضَلَالًا بَيْنًا: گمراهی آشکاری

بِأَنَّهُمْ: به سبب آن است که آنها أَخَذَ: گرفت، گرفتار کرد

كَانُوا يَكْفُرُونَ: کفر می ورزیدند أَخَذَهُ رَأْيَهُ: گرفتی سخت

ص: 155

30- دنیاگرایی

اشاره

1. وَ ذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَ لَهْوًا وَ غَرَّتَهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا . (1)

2. وَ قَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَ مَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ . (2)

3. يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ هُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ . (3)

4. مَنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَ مَنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفْنَا عَنْهُمْ لِبْتَلِيكُمْ وَ لَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ
وَ اللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ. (4)

5. ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَ أَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ. (5)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
واگذار - رها کن	ذَرَّ	۱	گرفتند	اتَّخَذُوا	۱

ص: 156

1- (1). انعام: آیه 70.

2- (2). انعام: آیه 29.

3- (3). روم: آیه 7.

4- (4). آل عمران: آیه 152.

5- (5). نحل: آیه 107.

تصویر

بازی - بازیچه	لَعِبَ	۲	زندگی دنیا	حَيَاةِ الدُّنْيَا	۲
سرگرمی	هَوَى	۳	آب جوش سوزان	حِيم	۳
مغرور ساخت	غَرَّتْ	۴	دردناک	أَلِيم	۴
آن	هِيَ	۵	کفر می ورزیدند	كَانُوا يَكْفُرُونَ	۵
برانگیخته شدگان	مَبْعُوثِينَ	۶	نیست آن مگر	إِنَّ هِيَ إِلَّا	۶
می دانند	يَعْلَمُونَ	۷	نیستیم ما	مَا نَحْنُ	۷
بی خبران	غَافِلُونَ	۸	برخی از شما	مِنْكُمْ	۸
برگزیدند	إِسْتَحَبُّوا	۹	دارای بخشش و لطف	ذَوِ فَضْلٍ	۹

پرسش ها

1. به مشابهت کلمات زیر و معنای مشترک آنها توجه نموده و آن را کامل کنید.

غافل: غفلت کنند، بی خبر غافلون کافر: کفر ورزنده کافرون

صادق: راست گوینده، راست گو صادقون خاسر: زیان کننده خاسرون

رازق: ... رازقون قانت: فرمانبردار...

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. لهُو - ذر - لَعِب

الف) بازی - واگذار - سرگرمی ب) سرگرمی - واگذار - بازی

2. هی - غَرَّت - حمیم

الف) آن - مغرور ساخت - آب سوزان

ب) آن - مغرور شد - گرم

3. مبعوثین - غافلون

ص: 157

الف) برانگیخته شد گان - بی خبران

ب) برانگیختگان - بی خبر

4. اِسْتَحَبُوا - یعلمون

الف) برگزینید - عمل می کنند ب) برگزیدند - می دانند

5. ذوفضل - نحن

الف) دارای بخشش - ما ب) برتر - آنها

3. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ

الف) کسانی که گرفتند دینشان را

ب) کسانی که می گیرند دینشان را

2. غَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا :

الف) مغرور ساخت آنها را زندگی دنیا

ب) غرق در زندگی دنیا شدند

3. بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

الف) به سبب این که بسوزند کفرورز

ب) به سبب آن چه کفر می ورزیدند

4. إِنَّ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا

الف) نیست آن مگر زندگی دنیای ما

ب) اگر آن جز زندگی دنیا باشد

5. وَ مَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ

الف) و آن چه ما را برانگیخت

ب) و نیستیم ما برانگیخته شدگان

6. وَ هُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ

الف) و آنها از آخرت خود بی خبرانند

ب) و آنها از آخرت خویش بی خبرند

7. مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا

الف) برخی از شما کسانی هستند که می خواهند زندگی دنیا را

ب) از شما هر کس زندگی دنیا را خواست

8. وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

الف) و خداوند می بخشد مؤمنین را

ب) و خداوند دارای بخشش و لطف است بر مؤمنان

9. اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ

الف) برگزیدند دنیا را بر آخرت

ب) دوست می داشتند دنیا و آخرت را

10. لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

الف) هدایت نمی کند گروه کافران را

ب - هدایت نکرد کفرورزان را

4. متن درس را به صورت کلمه به کلمه و با دقت ترجمه نمایید.

5. آیا دنیا برای مؤمنین بازیچه و سرگرمی است؟ اگر هست پس چه تفاوت بین مؤمن و کافر است و اگر نیست پس دنیا چیست؟

انسی با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فرا گرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید.

ص: 159

– الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَ لَعِبًا وَ غَرَّتَهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنسَاهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَ مَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ . (1)

– أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ . (2)

– فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ . (3)

– وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَ لَعِبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ . (4)

– بَلْ تُؤَثِّرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ خَيْرٌ وَ أَبْقَى . (5)

ص: 160

2- (2) . بقره: آیه 86.

3- (3) . توبه: آیه 38.

4- (4) . عنکبوت: آیه 64.

5- (5) . اعلی: آیه 16.

جلد 5

مشخصات کتاب

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن. جلد 5

سرشناسه: ملک احمدی، علی بمان، 1331 -

عنوان و نام پدیدآور: آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن / علی بمان ملک احمدی.

مشخصات نشر: قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، 1392.

مشخصات ظاهری: 6 ج.: جدول.

فروست: پژوهشگاه بین المللی المصطفی؛ 110.

شابک: دوره: 7-421-195-964-978 ؛ 55000 ریال: ج. 1: 1-195-964-978-

6-415 ؛ 55000 ریال: ج. 2: 2-195-964-978-416-3 ؛ 60000 ریال: ج. 3: 3-978-

0-417-195-964-978 ؛ 60000 ریال: ج. 4: 4-195-964-978-418-7 ؛ 60000 ریال:

ج. 5: 5-195-964-978-419-4 ؛ 60000 ریال: ج. 6: 6-195-964-978-420-0

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: ج. 2- 6 (چاپ اول: 1392).

یادداشت: ج. 1- 5 (چاپ دوم: 1393) (فیفا).

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزشی

موضوع: قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع: قرآن -- ترجمه -- راهنمای آموزشی

شناسه افزوده: جامعه المصطفی (ص) العالمیه. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)

رده بندی کنگره: 2/BP65/م 82735 1392

رده بندی دیویی: 107/297

شماره کتابشناسی ملی: 2354272

ص: 1

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

ص: 2

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن

علی بمان ملک احمدی

ص:3

ص:4

سخن ناشر

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش ها و پدید آمدن دانش های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ گویی به آن ایجاد رشته های تحصیلی جدید و تربیت چهره های متخصص را ضروری می نماید. ازاین رو کتاب های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی ها تألیف شود.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه مندان به این مباحث، با اندیشه های بلند و ارزش های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می شود و گاه در نگارش بحث های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن ها و شیوه های آموزشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

ص:5

در این بستر، حوزه های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی اند.

«جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله» با قدردانی و سپاس از فاضل ارجمند جناب آقای علی بمان ملک احمدی مؤلف کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن و تمام عزیزانی که در تولید این اثر همیاری و همفکری داشته اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می کند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله

ص:6

مقدمه پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله

حقیقت مداری اصیل ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است.

داستان پر رمز و راز حقیقت جویی بشر، سرشار از هنرنمایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پای بندی به حقیقت بی منتها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته اند و در این میان، چه درخشندگی چشم نوازی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافتمند و فخیم دانسته و از باب تا محراب، کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می نمایاند و در مکتب آن، جز اولوالعلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دست یابی به گنجینه های حکمت نیست.

علم برخاسته از وجدان پاک و عقل سلیم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی آورد، و هم جامعه را سمت و سویی سعادت‌مندانه بخشیده و آن را به جامعه ای متمدن و پیشرو متحول می کند. بی توجهی یا کوته فکری است اگر فرد و جامعه ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی

ص:7

مادی و معنوی باشد، اما آن را در صراطی غیر از حقیقت طلبی، علم اندوزی و حکمت مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی سازی کلمه الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن های پویشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقهاتی در اداره حکومت و نظریه مترقی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت ها و مأموریت های حوزه های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیر و مراد خود خمینی کبیر رحمه الله، در صحنه حاضر شده و با تأکید بر اهمیت و فوریت این حرکت فراگیر و بی وقفه، همه توانمندی ها و اراده ها را جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه های میان بر و دانش افزا راهبری و رصد می کنند.

جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه، نمادی درخشان از این رسالت جهانی و همت بین المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان، مربیان و مدیران پارسا، متعهد و زمان شناس را بر دوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و معارف بلند و تابناک مکتب اهل بیت علیهم السلام جامه تحقق می پوشاند.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله نیز که مهم ترین و گسترده ترین مجموعه پژوهشی المصطفی صلی الله علیه و آله است، بومی سازی و بازتولید اندیشه دینی معاصر، متناسب

ص: 8

با نیازها و اقتضائات عرصه بین الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق های جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ گویی به مسائل و شبهات فکری و معرفتی مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک درسی، به ویژه با رویکرد اسلامی

سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت های سازمانی المصطفی صلی الله علیه و آله را از جمله مأموریت ها و تکالیف خود می داند.

اثر علمی پیش روی نیز که به همت مؤلف محترم جناب آقای علی بمان ملک احمدی به عنوان کتاب کمک آموزشی برای رشته معارف اسلامی تهیه و تدوین شده است، در چارچوب همین اهداف و برنامه های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجی های صورت گرفته، تدوین و برای استفاده خوانندگان محترم تقدیم شده است.

در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش های خالصانه مولف محترم، از کلیه دست اندرکاران محترم آماده سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به ویژه همکاران محترم مرکز بین المللی نشر و ترجمه المصطفی صلی الله علیه و آله و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و انتشار آن نقش داشته اند، قدردانی و تشکر نمایم و از خداوند متعال برای ایشان و همه خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت نمایم.

پژوهشگاه بین المللی

المصطفی صلی الله علیه و آله

ص:9

ص:10

فهرست

1. رسالت انبیاء علیهما السّلام 13
2. تکذیب کنندگان انبیاء علیهما السّلام 19
3. داستان خلقت حضرت آدم علیه السّلام 24
4. داستان هبوط آدم علیه السّلام 28
5. داستان حضرت نوح علیه السّلام (سوره نوح) 33
6. داستان حضرت سلیمان و مورچگان (سوره نمل) 37
7. داستان حضرت هود علیه السّلام و قوم عاد 41
8. داستان حضرت صالح علیه السّلام و قوم ثمود 46
9. داستان حضرت ابراهیم علیه السّلام 51
56. داستان حضرت ابراهیم علیه السّلام (2) 56
11. داستان حضرت یوسف علیه السّلام (1) 61
12. داستان حضرت یوسف علیه السّلام در زندان (2) 66
13. داستان حضرت یوسف علیه السّلام و حکومت مصر (3) 71
14. داستان کودکی حضرت موسی علیه السّلام 76
15. داستان بعثت حضرت موسی علیه السّلام 80

16. داستان حضرت موسی و فرعون 85

17. داستان حضرت عیسی علیه السلام 90

18. رسالت پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله 94

19. پیامبر اسلام خاتم النبیین 98

20. رهبری انبیاء و نقش حکومتی ادیان 102

ص: 11

21. تورات و انجیل در قرآن 107

22. آداب تلاوت قرآن 112

23. ویژگی های قرآن 117

24. اعجاز قرآن 121

25. عدالت گرایی انبیاء 126

26. حادثه رستاخیز 131

27. ویژگی های روز قیامت(1) 135

28. ویژگی های روز قیامت(2) 139

29. بهشت و بهشتیان 143

1-رسالت انبیاء علیهم السلام

اشاره

1. وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلَّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ . (1)
2. وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ . (2)
3. وَ جَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَ أَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَ إِقَامَ الصَّلَاةِ وَ إِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَ كَانُوا لَنَا عَابِدِينَ . (3)
4. لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ . (4)
5. كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ وَ أَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ . (5)

1- (1) . ابراهيم: آیه 4.

2- (2) . انبیاء: آیه 25.

3- (3) . انبیاء: آیه 73.

4- (4) . حدید: آیه 25

5- (5) . بقره: آیه 213

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع امام - پیشوایان - رهبران	أُمَّةٌ	۱	بیان کند - توضیح دهد - روشنگری کند	يُبَيِّنُ	۱
هدایت می‌کند - هدایت کنند	يَهْدُونَ	۲	گمراه می‌کند	يُضِلُّ	۲
انجام دادن	فَعَلَ	۳	هدایت می‌کند	يَهْدِي	۳
اعمال شایسته و خوب	حَيْرَاتٍ	۴	عدل - عدالت - دادگری	قِسْطٍ	۴
به پاخاستن - برخاستن	إِقَامٌ	۵	وحی می‌کنیم	نُوحِي	۵
پرداختن	إِيتَاءٌ	۶	بودند - می‌باشند	كَانُوا	۶
عبادت کنندگان	عَابِدِينَ	۷	دلایل روشن	بَيِّنَاتٍ	۷
وسیله سنجش اعمال - ترازو	مِيزَانٍ	۸	جمع نبی: پیامبران	نَبِيِّنَ	۸
به پاخیزد (خیزند)	يَقُومَ	۹	بشارت دهندگان	مُبَشِّرِينَ	۹
حکم می‌کند - حکم کند (کنند) - داوری کنند	يَحْكُمَ	۱۰	بیم دهندگان	مُنذِرِينَ	۱۰
اختلاف ورزیدند	اِخْتَلَفُوا	۱۱	وحی می‌کنیم	نُوحِي	۱۱

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. إِيْتَاءٌ - فَعَلَ - إِقَامٌ

الف) پرداختن - انجام دادن - به پاخواستن

ب) پرداخت - انجام - به پاداشت

ص:14

2. أئمةٌ - خیراتٍ - عابدین

الف) پیشوا - کار خوب - عبادت

ب) پیشوایان - کارهای خوب - عبادت کنندگان

3. یقوم - یحکم - یهدی

الف) به پا خیزد - داوری کند - هدایت می کند

ب) به پا خیزند - داوری کنند - هدایت کنند

4. میزان - قسط - اختلفوا

الف) ترازو - عدل - اختلاف ورزیدند

ب) سنجش - عدالت خواهی - اختلاف

5. مُنذِرین - مُبَشِّرین

الف) بیم دهنده - بشارت دهنده ب) بیم دهندگان - بشارت دهندگان

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. ما أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ

الف) آن چه فرستادیم از پیامبران ب) نفرستادیم هیچ پیامبری را

2. فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ

الف) پس گمراه می کند خداوند هر کس را

ب) و گمراه کرد خدا هر کس را که خواست

3. إِلَّا نُوحِيَ إِلَيْهِ

الف) مگر این که وحی می کنیم به سوی او

ب) مگر وحی کردم به او

4. لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا

الف) نیست پروردگاری جز من ب) نیست معبودی (خدایی) جز من

ص: 15

5. وَ جَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً

الف) و قرار می دهیم پیشوایانی را ب) و قرار دادیم آنها را پیشوایانی

6. وَ كَانُوا لَنَا عَابِدِينَ

الف) و بودند برای ما عبادت کنندگان

ب) باشید عبادت کنندگان ما

7. رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ

الف) پیامبرانمان را (همراه) با دلایل روشن

ب) پیامبران روشنگر

8. لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ

الف) برای این که برخیزند مردم به دادگری

ب) تا مردم را به عدالت وادارند

9. لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ

الف) تا داوری کنند بین مردم ب) قطعاً داوری می کند برای مردم

10. فِيمَا اِخْتَلَفُوا فِيهِ

الف) پس اختلاف نکردند در آن ب) در آن چه اختلاف کردند در آن

3. عبارات درس را به صورت کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

یادآوری

1. در عبارت 2 متن درس أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ضمیر «ه» ترجمه نمی شود.

2. در عبارات منفی کلمه «من: از» هیچ معنا می شود: «ما أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ: نفرستادیم هیچ پیامبری را».

3. هرگاه فعل قبل از فاعل آن بیاید در مفرد و جمع بودن از آن پیروی می کند:

ص:16

لَيُقُومَ النَّاسُ: تا به پاخیزند مردم.

كَانَ النَّاسُ: می باشند مردم.

لَيَحْكُمَ النَّاسُ: تا داوری کنند (انبیاء بین مردم).

تمرین

با استفاده از آیات متن درس پاسخ دهید کدام یک از فرازهای این آیات رسالت های زیر را بیان می کند:

1. دعوت به بندگی خداوند و قبول آیین او؛

2. دعوت به دادگری و اقامه عدل و هدایت به فرامین الهی؛

3. حکمرانی و قضاوت در جامعه؛

4. ایجاد توازن اقتصادی در جامعه؛

5. تشویق مردم به رفتار و اخلاق شایسته.

آن چه در کلاس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود با دقت ترجمه کنید:

- وَ لِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَ هُمْ لَا يُظْلَمُونَ . (1)

- وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ . (2)

ص: 17

1- (1) . یونس: آیه 47.

2- (2) . نحل: آیه 36.

- يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنْ اتَّقَى وَ أَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (1)

- وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاؤُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَاَنْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا وَ كَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ . (2)

ص: 18

1- (1) . اعراف: آیه 35.

2- تکذیب کنندگان انبیاء علیهم السلام

اشاره

1. وَ مَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ. (1)
2. وَ كَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّهٍ وَ إِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُقْتَدُونَ. (2)
3. وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَ إِلَىٰ الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَ لَا يَهْتَدُونَ. (3)
4. يَا حَسْرَةَ عَلَىٰ الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ. (4)
5. وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَ اسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ. (5)

ص: 19

1- (1). سبأ: آیه 34.

2- (2). زخرف: آیه 23.

3- (3). مائده: آیه 104.

4- (4). یس: آیه 30.

5- (5). اعراف: آیه 36.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
آبادی	قَرِيَّةٌ	۱	این چنین است	كَذٰلِكَ	۱
خوش گذران	مُتْرَفٌ، جمع مُتْرَفُونَ	۲	هشداردهنده - بیم دهنده	نَذِيرٌ	۲
فرستاده شدید	أُرْسِلْتُمْ	۳	پدران - پیشینیان	آبَاءٌ	۳
یافتیم	وَجَدْنَا	۴	گفتند خوش گذرانان آن	قَالَ مُتْرَفُوهُمَا	۴
آیین - گروه هم آیین	أُمَّةٌ	۵	گفته شد - گفته شود	قِيلَ	۵
راهها - روشها	آثَارٌ	۶	تأسف - دریغ - افسوس	حَسْرَةٌ	۶
پیروان - تقلید کنندگان	مُتَّقِدُونَ	۷	نیامد	مَا يَأْتِي	۷
بیاید	تَعَالَوْا	۸	مسخره می کردند	كَانُوا يَسْتَهْزِءُونَ	۸
حسب + نا: کفایت می کند ما را - پس است ما را	حَسْبُنَا	۹	تکبر ورزیدند	اسْتَكْبَرُوا	۹
آیا به فرض این که - آیا هر چند که	أَوْ لَوْ	۱۰	هدایت نمی یابند	لَا يَهْتَدُونَ	۱۰

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. تَعَالَوْا - وَجَدْنَا

الف) بیاید - یافتیم ب) بیاید - یافت ما را

ص: 20

2. امَّه - آثَارِ

الف) آیین - روش ها ب) ملت - علامت

3. ارسلتم - مقتدون

الف) فرستادیم - پیروان ب) فرستاده شدید - پیروان

4. قَرِيه - حَسْبِنَا

الف) آبادی - بس است ما را ب) روستا - حساب کردیم

5. مُتْرَفُونَ - أَوْلُو

الف) خوش گذران - اگر چه ب) خوش گذرانان - آیا اگر چه

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. فِي قَرِيهٍ مِنْ نَدِيرٍ

الف) در آبادی هیچ بیم دهنده ای را ب) در آبادی از بیم دهنده

2. قَالَ مُتْرَفُوها

الف) گفتند خوش گذرانان آن ب) گفت خوش گذران آن

3. إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا

الف) ما یافتیم پدران را ب) قطعاً ما یافتیم پدرانمان را

4. وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ

الف) و زمانی که گفت به آنها ب) و زمانی که گفته شد برای آنها

5. قَالُوا حَسْبُنَا

الف) گفتند بس است ما را ب) بگویید بس است ما را

6. مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ

الف) نیامد به سوی آنها هیچ پیامبری

ب) نمی آید از پیامبری

ص: 21

7. كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤْنَ

الف) بودند نسبت به او مسخره کننده

ب) او را مسخره می کردند

8. لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

الف) نمی دانند چیزی و هدایت نمی کنند

ب) نمی دانند چیزی و هدایت نمی شوند

9. یا حَسْرَةً عَلَی الْعِبَادِ

الف) ای افسوس بر بندگان

ب) افسوس بر بنده ام

10. وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا

الف) و تکبر ورزیدند از (قبول) آن

ب) و تکبر ورزیدید نسبت به آن

3. عبارات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

یادآوری

فعل ترکیب زیر پیوسته ماضی استمراری معنا می شود:

کانوا یعلمون: می دانسته.

کانوا یفعلون: انجام می دادند.

کانوا یستهزءون: مسخره می کردند.

تمرین

کسانی که حقانیت انبیاء و دعوت آنان را تکذیب می کردند دارای چه صفاتی بودند؟

ص: 22

1. آن چه در این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده و با دقت ترجمه کنید:

- وَ لَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَ هُمْ ظَالِمُونَ . (1)

- فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رَسُولٌ مِنْ قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ . (2)

- وَ لَقَدْ كُذِّبَتْ رَسُولٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَى مَا كُذِّبُوا وَ أُوذُوا حَتَّى أَتَاهُمْ نَصْرُنَا . (3)

- ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّوْأَى أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ . (4)

- تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمْ الْيَوْمَ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ . (5)

ص: 23

1- (1) . نحل: آیه 113.

2- (2) . آل عمران: آیه 184.

3- (3) . انعام: آیه 34.

4- (4) . روم: آیه 10.

5- (5) . نحل: آیه 63.

3- داستان خلقت حضرت آدم علیه السلام

1. إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ . (1)
2. وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَ
يَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ . (2)
3. وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ . (3)
4. وَ قُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ
الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ . (4)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	يَجْعَلُ	قرار می دهد - تجعلُ: قرار می دهی	۱	اصْطَفَى	برگزید

ص: 24

1- (1). آل عمران: آیه 33.

2- (2). بقره: آیه 30.

3- (3) . بقره: آیه 34.

4- (4) . بقره: آیه 35.

تصویر

قرار دهنده	جَاعِلٌ	۲	تسبیح می کند - نُسَبِّحُ: تسبیح می کنیم	يَسْبِخُ	۲
جانشین	خَلِيفَةً	۳	می دانند - تعلمون: می دانید	يَعْلَمُونَ	۳
فساد می کند - تباهی می کند	يُفْسِدُ	۴	گفتم	قُلْتُ	۴
می ریزد	يَسْفِكُ	۵	سجده کنید	أَسْجُدُوا	۵
(جمع دم) خون ها	دِمَاءَ	۶	سجده کردند	سَجَدُوا	۶
تقدیس می کنیم - پاک می شماریم	تُقَدِّسُ	۷	شیطان	أَبْلِيسَ	۷
می دانم	أَعْلَمُ	۸	قطعاً	إِنَّ	۸
سرپیچی کرد	أَيَّ	۹	گفتیم	قُلْنَا	۹
تکبر ورزید	اسْتَكْبَرَ	۱۰	قطعاً من	إِنِّي	۱۰

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. اسْتَكْبَرَ - اصْطَفَى

الف) تکبر ورزید - برگزید ب) بزرگ شمرد - برگزیده

2. یَسْفِكُ - یُفْسِدُ

الف) (خون) ریخت - فساد کرد ب) (خون) می ریزد - فساد می کند

3. أَبَى - نُقِدَسُ

الف) سرپیچید - پاک شمردیم ب) سرپیچی کرد - پاک می شماریم

4. جَاعِلٌ - خَلِيفَةٌ

الف) قرار دهنده - جانشین ب) قرار داد - جانشین

5. أَعْلَمُ - دِمَاءٌ

ص: 25

الف) می دانم - خون ها ب) دانانترم - خون

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى

الف) این که خداوند برگزید ب) قطعاً خداوند برگزید

2. وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ

الف) و زمانی که گفت پروردگارت

ب) و زمانی که می گوید خداوند

3. إِنِّي جَاعِلٌ

الف) قطعاً من قرار دهنده هستم ب) قطعاً قرار خواهم داد

4. قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا

الف) گفته قرار بده در آن ب) گفتند آیا قرار می دهی در آن

5. مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا

الف) کسی را که فساد کرد در آن ب) کسی را که فساد می کند در آن

6. وَ نَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ

الف) در حالی که ما تسبیح می کنیم با ستایش تو

ب) و ما تسبیح کردیم حمد تو را

7. قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ

الف) گفت قطعاً من می دانم ب) گفت که من داناترم

8. أَسْجُدُوا لِآدَمَ

الف) سجده کردند برای آدم ب) سجده کنید برای آدم

9. حَيْثُ شِئْتُمْ

الف) هر طور که خواستید ب) اگر می خواهید

10. وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ

الف) نزدیک نشوید به این درخت ب) نزدیک نشوند به درخت

3. عبارات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه کنید.

انس با قرآن در خانه

1. داستان حضرت آدم علیه السلام و شیوه ترجمه عبارات درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود با دقت ترجمه کنید:

– وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى. (1)

– فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَ لِرِزْوَجِكَ فَخُرْجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى. (2)

– فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبُلَى. (3)

– فَأَكَلَا مِنْهَا ... وَ عَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى. (4)

– قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ... (5)

2- (2) . طه: آیه 117.

3- (3) . طه: آیه 120.

4- (4) . طه: آیه 121.

5- (5) . طه: آیه 123.

4- داستان هبوط آدم علیه السلام

اشاره

1. وَ قُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَ كُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَ لَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ . (1)

2. فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَ قُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَ مَتَاعٌ إِلَى حِينٍ . (2)

3. فَتَلَقَى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ . (3)

4. قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (4)

5. وَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ . (5)

ص: 28

1- (1) . بقره: آیه 35.

- 2- (2) . بقره: آیه 36.
- 3- (3) . بقره: آیه 37.
- 4- (4) . بقره: آیه 38.
- 5- (5) . بقره: آیه 39.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
لغزاند - منحرف کرد	أَزَلَّ	۱	خارج کرد	أَخْرَجَ	۱
(آن دو) بودند	كَانَا	۲	آن دو	هُمَا	۲
فرود آید	اهْبِطُوا	۳	برخی - بعضی	بَعْضٍ	۳
محل استقرار - قرارگاه	مُسْتَقَرًّا	۴	دشمن	عَدُوًّا	۴
زمان نامعین	حِينَ	۵	کالای (مورد نیاز) - برخورداری	مَتَاعٌ	۵
دریافت کرد	تَلَقَّى	۶	کلماتی - سخنانی	كَلِمَاتٍ	۶
هر زمان - اگر (إن + ما)	إِمَّا	۷	توبه پذیرفت - نظر رحمت کرد	تَابَ	۷
پیروی کرد - پیروی کند	تَبِعَ	۸	بسیار توبه پذیر	تَوَّابٌ	۸
ترس	خَوْفٌ	۹	می آید - بآئین - حتماً بیاید	يَأْتِي	۹
محزون می شوند - غمگین می شوند	يَحْزَنُونَ	۱۰	هدایت مرا	هُدَايَ	۱۰

پرسش

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. حین - خوف

الف) زمان معین - غم ب) زمان نامعین - ترس

2. اهبطوا - کانا

ص: 29

الف) فرود آید - بودند ب) فرود آمدند - بودند

3. أزل - تبع

الف) لغزاند - پیروی کرد ب) لغزاند - پیروی کرد

4. يحزنون - تلقى

الف) غمگین شد - دریافت کرد ب) غمگین می شود - دریافت کرد

5. مُستقر - إمام

الف) قرارگاه - هر زمان ب) قرار - اگر چه

2. پاسخ صحیح را علامت بنید:

1. فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا

الف) پس لغزاند آن دو را شیطان از آن (وضعیت)

ب) لغزاند شیطان آن دو را

2. مِمَّا كَانَا فِيهِ

الف) از آن چه (وضعیتی که) ب) از آن چه می باشید در آن

3. بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ

الف) برخی نسبت به برخی دشمنید

ب) برخی از شما برای برخی دشمنید

4. وَ مَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ

الف) و برخورداری تا زمان معین ب) و کالایی است برای زمان معین

5. فَتَلَقَىٰ آدَمَ مِنْ رَبِّهِ

الف) پس فرا می گیرد آدم از پروردگار

ب) پس فراگرفت آدم از پروردگارش

6. فَتَابَ عَلَيْهِ

ص:30

الف) پس نظر رحمت کرد بر او ب) پس توبه کرد برای او

7. إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

الف) قطعاً او خود بسیار توبه پذیر مهربان است

ب) قطعاً خداوند توبه پذیر مهربان است

8. فَاِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ

الف) پس اگر بیاید شما

ب) پس هر زمان بیاید قطعاً به سوی شما

9. فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ

الف) پس هر کس پیروی کند هدایت مرا

ب) پس کسی که هدایت را پیروی کرد

10. وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الف) و نه غمگین شدند ب) و نه آنها غمگین می شوند

3. عبارات متن درس را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

در عبارت: «بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ» در میان حضرت آدم و حوّا و شیطان کدامشان دشمن دیگری بود؟

انس با قرآن در خانه

1. داستان هبوط حضرت آدم و ترجمه عبارات درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک برخی از اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ. (1)

ص: 31

1- (1). طه: آیه 122.

– قَالَ اهْبِطْ مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَاِمَّا يَاتِيَنَّكُمْ مِنْى هُدًى فَمَنْ اتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ
وَلَا يَشْقَى. (1)

– وَ مَنْ اَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِى فَاِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ اَعْمًى. (2)

– قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِى اَعْمًى وَ قَدْ كُنْتُ بَصِيْرًا. (3)

– وَ كَذٰلِكَ نَجْزِى مَنْ اَسْرَفَ وَ لَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ... (4)

ص: 32

1- (1). طه: آیه 123.

2- (2). طه: آیه 124.

3- (3). طه: آیه 125.

4- (4). طه: آیه 127.

5- داستان حضرت نوح علیه السلام (سوره نوح)

1. (1) إنا أرسلنا نوحاً إلى قومه أن أنذر قومك من قبل أن يأتهم عذاب أليم.
2. قال يا قوم إني لكم نذير مبين * أن اعبدوا الله واثقوه واطيعون. (2)
3. قال رب إني دعوت قومي ليلاً ونهاراً * فلم يزدتهم دعائي إلا فراراً. (3)
4. قال نوح رب إنهم عصوني واتبعوا من لم يزد ماله وولده إلا خساراً. (4)
5. وقال نوح رب لا تذر على الأرض من الكافرين دياراً. (5)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بیم ده - بترسان	أنذر	۱	بیاید	يَأْتِي	۱

ص: 33

1- (1). نوح: آیه 1.

2- (2). نوح: آیه 2 و 3.

3- (3). نوح: آیه 5 و 6.

4- (4). نوح: آیه 21.

5- (5). نوح: آیه 26.

تصویر

۲	یا قَوْمُ	ای قوم من	۲	دَعَوْتُ	خواندم - فراخواندم
۳	نَذِيرٌ	بیم دهنده	۳	لَمْ يَزِدْهُ	بیفزود
۴	مُبِينٌ	روشنگر	۴	فِرَارٌ	فرار - دوری
۵	اعْبُدُوا	بندگی کنید	۵	اتَّبِعُوا	پیروی کردند
۶	اتَّقَوْهُ	تقوا پیشه گیرید	۶	خَسَارٌ	زیان
۷	أَطِيعُونَ	اطاعت کنید مرا			
۸	رَبِّ	پروردگار من	۷	لا تَذَرُ	باقی نگذار
۹	ليلاً ونهاراً	شب و روز (پیوسته)	۸	دَيَّاراً	احدی را - فردی را

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. اتَّبِعُوا - اتَّقَوْهُ

الف) پیروی کردند - تقوا پیشه ساختن

ب) پیروی کنید - تقوا پیشه گیرید

2. أَنْذِرْ - لَا تَذَرْ

الف) بیم ده - باقی نگذار ب) بیم داد - باقی نگذارد

3. دَعَوْتُ - خَسَارٌ

الف) خواندم - زبان ب) دعوت کرد - زیان

4. لَمْ يَزِدْهُ - أَطِيعُونَ

الف) زیاد نکرد - اطاعت کنید ب) زیاد نکرد - اطاعت کنید مرا

5. فِرَارٌ - يَا قَوْمِ

الف) فرار - ای قوم من ب) فرار کرد - ای قوم

ص: 34

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. أَنْ أَنْذِرَ قَوْمَكَ

الف) این که بترسان قومت را ب) قطعاً ترساند قومش را

2. مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ

الف) قبل از این که بیاید آنها را ب) از قبل آمدن آنها

3. أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ

الف) بندگی کن خدا را ب) این که بندگی کنید خدا را

4. وَ اتَّقَوْهُ وَ أَطِيعُونَ

الف) و تقوا پیشه گیرید و اطاعت کنید

ب) و تقوای او را پیشه گیرید و اطاعت کنید مرا

5. إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي

الف) قطعاً من دعوت کردم قومم را

ب) قطعاً خواندم قوم او را

6. فَلَمْ يَزِدْهُمْ

الف) پس زیاد نمی کند شما را ب) پس زیاد نکرد آنها را

7. إِنَّهُمْ عَصَوْنِي

الف) قطعاً آنها نافرمانی کردند مرا ب) قطعاً آنها نافرمان بودند

8. مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالَهُ

الف) کسی را که نیفزود (زیاد نکرد) مالش

ب) کسی که زیاد نشد مالش

ص: 35

الف) و گفت نوح به پروردگارش (ب) و گفت نوح ای پروردگارم

10. مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا

الف) از کافرین فردی را (ب) از یک فرد کافر را

3. عبارات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

4. از عذابی که قوم نوح را فرا گرفت چه می دانید؟

انس با قرآن در خانه

1. داستان حضرت نوح و ترجمه عبارات درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود با دقت ترجمه کنید:

- وَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا. (1)

- وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ. (2)

- وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحِينَا وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّعْرِضُونَ. (3)

- قِيلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ أُمَّمٍ مِّمَّنْ مَعَكَ. (4)

- وَ قَوْمِ نُوحٍ لَمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَ جَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً وَ أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا .

(5)

ص: 36

1- (1) . عنكبوت: آیه 14.

2- (2) . هود: آیه 36.

3- (3) . هود, آیه 37.

4- (4) . هود, آیه 48.

5- (5) . فرقان: آیه 37.

6- داستان حضرت سلیمان علیه السلام و مورچگان

اشاره

1. وَ لَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَ سُلَيْمَانَ عِلْمًا وَ قَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ .
(1)

2. وَ وَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَ قَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عَلَّمْنَا مَنَظِقَ الطَّيْرِ... (2)

3. وَ أَوْتَيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ . (3)

4. وَ حُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ وَ الطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ . (4)

5. حَتَّى إِذَا أَتَوْا عَلَى وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ . (5)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
ارث برد - وارث شد	وَرِثَ	۱	دادیم	آتَيْنَا	۱

ص: 37

1- (1) . نمل: آیه 15.

2- (2) . نمل, آیه 16.

3- (3) . نمل: آیه 16.

4- (4) . نمل: آیه 17.

5- (5) . نمل: آیه 18.

تصویر

تعلیم داده شدیم - تعلیم یافته‌ایم	عَلَّمْنَا	۲	گفتند آن دو	قَالَا	۲
زبان	مَنْطِقَ	۳	برتری بخشید	فَضَّلَ	۳
داده شدیم - فراگرفتیم	أَوْتَيْنَا	۴	بسیاری	كَثِيرٍ	۴
گردآوری شدند	حُشِرَ	۵	بندگان	عِبَادٍ	۵
نگه داشته شوند - نگاه داشته می شوند	يُورَعُونَ	۶	پرندگان	طَيْرٍ	۶
آمدند	أَتَوْا	۷	لطف - توفیق	فَضْلٌ	۷
لانه - وادی	وَادٍ	۸	آشکار	مُبِينٌ	۸
جمع نملة: مورچگان	نَّمْلٍ	۹	لشکریان	جُنُودُهُ	۹
جمع مسکن - خانه‌ها	مَسَاكِنَ	۱۰	جنیان و انسان	جِنَّ وَ إِنْسٍ	۱۰

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. نَمْلٍ - وَادٍ

الف) مورچه - وادی ب) مورچگان - لانه

2. اوتینا - عَلَّمْنَا

الف) داده شدیم - تعلیم داده شدیم ب) دادیم - تعلیم یافتیم

3. وِرْثَ - حُشِرَ

الف) ارث برد - جمع کرد ب) وارث شد - جمع شد (شدند)

4. مَنْطِقَ - مَسَاكِنَ

الف) زیان - خانه ها ب) زبان - بینوایان

ص: 38

5. اَتَوْا - يُوزَعُونَ

الف) آمد - نگه داشت ب) آمدند - نگه داشته شدند

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. فَضَّلْنَا عَلَى كَثِيرٍ

الف) برتری یافتیم بر بسیاری ب) برتری داد ما بر بسیاری

2. مِنْ عِبَادَةِ الْمُؤْمِنِينَ

الف) از بندگان مؤمنش ب) بر بندگان مؤمنان

3. وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ

الف) سلیمان وارث داود شد ب) داود وارث سلیمان شد

4. عَلَّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ

الف) آموختیم زبان پرنده را ب) تعلیم داده شدیم زبان پرندگان

5. أَوْتَيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ

الف) داده شدیم از هر چیزی ب) دادیم از همه چیز

6. لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ

الف) قطعاً آن لطفی آشکار است ب) او دارای برتری واضحی است

7. حُشِرَ لَسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ

الف) جمع شدند برای سلیمان لشگری

ب) جمع شدند برای سلیمان لشکریانش

8. فَهَمَّ يُوَزَعُونَ

الف) پس آنان نگه داشته شدند ب) پس آنان نگه داشته می شوند

9. أَتَوْا عَلَى وَادِ النَّمْلِ

الف) آمد بر لانه مورچه ب) آمدند بر لانه مورچگان

ص: 39

10. أُدْخِلُوا مَسَاكِنَكُمْ

الف) داخل خانه های خود شوید ب) داخل شدند به خانه های خود

3. عبارات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. با مطالعه آیات 20 تا 44 سوره نمل اجمالی از داستان حضرت سلیمان و هدهد و ملکه سبا را بیان کنید.

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه نمایید.

- ... لَا يَخْطَمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَ جُنُودُهُ وَ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ... (1)

- فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا .

- وَقَالَ رَبُّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ .

- وَ أَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ .

- وَ أَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ . (2)

ص:40

1- (1) . نمل: آیه 18.

2- (2) . نمل: آیه 19.

7- داستان حضرت هود علیه السلام و قوم عاد

اشاره

1. و إِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِهِ إِن أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ. (1)

2. يَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ. (2)

3. وَ يَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَكَّلُوا مُجْرِمِينَ. (3)

4. فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ. (4)

5. وَ لَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَ نَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ. (5)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
دروغ پردازان - جمع مف	مُفْتَرُونَ	۱	قوم عاد	عَادٍ	۱

ص: 41

1- (1). هود: آیه 50.

2- (2). هود: آیه 51.

3- (3). هود: آیه 52.

4- (4) . هود: آیه 57.

5- (5) . هود: آیه 58.

تصویر

سؤال نمی‌کنم	لا أَسْأَلُ	۲	حضرت هود	هُودٌ	۲
آمرزش بخواهید	اسْتَغْفِرُوا	۳	نیستید شما مگر	إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا	۳
روی نگردانید	لا تَوَلَّوْا	۴	آفرید	فَطَرَ	۴
روی گردانید	تَوَلَّوْا	۵	می‌فرستد	يُرْسِلُ	۵
رساندم	أَبْلَغْتُ	۶	(باران از آسمان)	السَّمَاءِ	۶
فرستاده شدم - مأمور شدم	أُرْسِلْتُ	۷	پی درپی (فراوان)	مِدْرَارًا	۷
جانشین می‌کند - جایگزین می‌کند	يَسْتَخْلِفُ	۸	زیاد کند (زیاد می‌کند)	يُزِيدُ - يُزِيدُ	۸
سخت	عَلِيظٌ	۹	تبه‌کاران - خلاف‌کاران	مُجْرِمِينَ	۹
			نجات دادیم	نَجَّيْنَا	۱۰
			زمانی که - چون	لَمَّا	۱۱

پرسی‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. لا تَوَلَّوْا - تَوَلَّوْا

الف) روی نگردانید - روی گردانید

ب) روی نگردانند - روی گردانند

2. لَا أَسْأَلُ - أَرْسَلْتُ

الف) سؤال نمی کنم - فرستاده شدم

ب) سؤال نکن - فرستاده شد

3. مُفْتَرُونَ - غَلِيظٌ

الف) دروغ پرداز - سخت ب) دروغ پردازان - سخت

ص: 42

4. أَبْلَعْتُ - اسْتَغْفِرُوا

الف) رساندم - آمرزش بخواهید ب) ابلاغ کردم - آمرزش خواستند

5. يَسْتَخْلِفُ - نَجِيئًا

الف) جانشین می سازد - نجات می دهیم

ب) جایگزین می کند - نجات دادیم

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَ إِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا

الف) و به سوی قوم عاد (فرستادیم) برادرشان حضرت هود را

ب) و به سوی عاد و برادرش هود را فرستادیم

2. يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ

الف) ای قومی که بندگی کردند خدا را

ب) ای قوم من بندگی کنید خدا را

3. مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ

الف) نیست برای شما هیچ خدایی غیر از او (الله)

ب) نیست برای شما از خدایان غیر او

4. إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ

الف) اگر شما جز دروغ پردازان باشید

ب) نیستید شما مگر دروغ پردازانی

5. إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى الَّذِي

الف) نیست پاداش من مگر بر کسی که...

ب) اگر اجر و پاداشی برای من باشد بر عهده کسی است که

6. يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا:

الف) می بارد بر شما از آسمان پی در پی فراوان

ب) ارسال کند (از) آسمان (باران را) بر شما پی در پی فراوان

7. اَلَا تَتَوَكَّلُوا مُجْرِمِينَ

الف) و روی برنگردانند تبه کاران

ب) و روی برمتابید خلاف کارانه (مانند تبه کاران)

8. فَإِنْ تَوَلَّوْا

الف) پس اگر روی گردانیدند ب) پس اگر روی گردانند

9. وَكَمَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ

الف) و زمانی که آمد فرمان (عذاب)

ب) و چون فرمان خدا فرا رسید

10. وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ

الف) و نجات می دهیم شما را از عذابی دردناک

ب) و نجات دادیم آنها را از عذابی سخت

3. عبارات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. نشیب و فراز و آمد و شد امت ها، تمدن ها و اقوام در طول تاریخ معلول کدام سنت الهی است؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. با کمک اعضای خانواده خود آیات زیر را ترجمه کنید:

– فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً. (1)

ص:44

1- (1). فصلت, 15.

– أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَ كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ. (1)

– وَ تِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَ اتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ. (2)

– وَ اتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَهُ وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ عَاداً كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعْدًا لِعَادٍ قَوْمِ هُودٍ. (3)

– وَ اذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَّتِ النُّذُرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ. (4)

ص:45

1- (1). فصلت: آیه 15.

2- (2). هود: آیه 59.

3- (3). هود: آیه 60.

4- (4). احقاف: آیه 21.

8- داستان حضرت صالح علیه السلام و قوم ثمود

اشاره

1. وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ...

2. وَاسْتَعْمَرَ كُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوَبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ. (1)

3. وَ يَا قَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَ لَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ. (2)

4. فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَلِكَ وَعَدُّ غَيْرٌ مَكْذُوبٍ. (3)

5. فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَ مِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ. (4)

ص: 46

1- (1). هود: آیه 61.

2- (2) . هود, آیه 64.

3- (3) . هود, آیه 65.

4- (4) . هود, آیه 66.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
زندگی بخشید - به آبادانی واداشت	اسْتَعْمَرَ	۱	قوم نمود	تَمَوَّدَ	۱
شتر ماده	نَاقَةٌ	۲	حضرت صالح	صَالِح	۲
واگذارید - آزاد بگذارید	ذَرَوْا	۳	پدید آورد - خلق کرد	أَنْشَأَ	۳
می‌خورد - بخورد	تَأْكُلُ	۴	اجابت کننده	مُجِيبٌ	۴
نرسانید - وارد نکنید	لَا تَمْسُوهَا	۵	سه	ثَلَاثَ	۵
می‌گیرد - گرفتار می‌کند	يَأْخُذُ	۶	روزها	أَيَّامٍ	۶
بی کردند	عَفَرُوا	۷	سه روز	ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ	۷
بهره‌مند شوید - برخوردار شوید	تَمَتَّعُوا	۸	آمد فرمان (عذاب) ما	جَاءَ أَمْرُنَا	۷
دروغ	مَكْذُوبٍ	۹	نجات دادیم	نَجَّيْنَا	۸
			چنین روزی - این روز - آن روز	يَوْمَئِذٍ	۹
خواری - رسوایی	خِزْيٍ	۱۰	آفرید - ایجاد کرد	أَنْشَأَ	۱۰
			توبه کنید - بازگردید	تُوبُوا	۱۱
			آسیب	سُوءٍ	۱۲

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. نَاقَةٌ - خَزِي

ص: 47

الف) شتر - خوار کرده ب) شتر ماده - خواری

2. تَأْكُلُ - يَأْخُذُ

الف) بخورید - می گیرد ب) می خوری - می گیری

3. لَا تَمَسُّوْهَا - تَمَتَّعُوا

الف) نرسانید - بهره مند شوید ب) نرساندید - بهره مند شوید

4. عَقَرُوا - مَكْذُوبٌ

الف) بکشید - دروغ ب) پی کردند (کشتند) - دروغ

5. اسْتَعْمَرَ - ذُرُّوا

الف) آباد کردند - وا گذاشتند

ب) به عمران و آبادانی واداشت - واگذارید

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. هُوَ أَنشَأَكُمُ

الف) او آفرید شما را ب) او ایجاد کرد آنها را

2. ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ

الف) سپس توبه کنید (باز گردید) به سوی او

ب) سپس توبه کردند به سوی او

3. وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ

الف) آسیب نرسانید ب) و نرسانید به آن آسیبی

4. فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ

الف) پس فرامی گیرد شما را عذابی زود

ب) پس گرفت آنها را عذابی نزدیک

5. تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ

ص: 48

الف) بهره مند شدند در خانه شان ب) بهره مند شوید در خانه خود

6. ذَلِكَ وَعَدٌ غَيْرٌ مَّكْدُوبٍ

الف) آن وعده ای غیر دروغ (راستین) است

ب) این وعده خدا وعده ای راست است

7. فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا

الف) و چون فرا رسد فرمان عذاب

ب) پس چون فرا رسید فرمان (عذاب) ما

8. نَجَّيْنَا صَالِحًا

الف) نجات دادیم حضرت صالح را ب) نجات داد ما را حضرت صالح

9. بِرَحْمَةٍ مِنَّا

الف) به وسیله رحمتی از سوی ما ب) رحمتی از ما به سوی شماست

10. وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ

الف) و خواری چنین روزی است ب) و از رسوایی آن روز

3. عبارات متن درس را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

4. از ویژگی های ناقه صالح چه اطلاعاتی دارید؟

انسی با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فرا گرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. عبارات زیر را با دقت و با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- وَاٰمَّا ثَمُوْدُ فَهَدَيْنٰهُمْ فَاٰسْتَجَبُوْا لِعَمٰى عَلَى الْهَدٰى فَآخَذْتَهُمْ صَاعِقَةً الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ. (1)

ص: 49

1- (1). فصلت: آیه 17.

- وَفِى ثَمُوْدَ اِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوْا حَتّٰى حِيْنٍ * فَتَوَّءَا عَنْ اَمْرِ رَبِّهِمْ فَاَخَذْتَهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُوْنَ. (1)

- كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ بِالنُّذْرِ * فَقَالُوْا اَبْشَرًا مِّنَّا وَاٰحِدًا تَتَّبِعُهُ اِنَّا اِذَا لَفِى ضَلٰلٍ وَّسُعْرِ. (2)

- كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ بِطُغُوْهَا * اِذِ اَنْبَعَثَ اَشْقٰهَا فَقَالَ لَهُمْ رَسُوْلُ اللّٰهِ نٰقَةَ اللّٰهِ وَسُقْيٰهَا. (3)

- فَكَذَّبُوْهُ فَعَقَرُوْهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُبِهِمْ فَسوَّآهَا. (4)

ص: 50

1- (1). ذاریات: آیه 43 و 44.

2- (2). قمر: آیه 23 و 24.

3- (3). شمس: آیه 11-13.

4- (4). شمس: آیه 14.

9- داستان حضرت ابراهیم علیه السلام (1)

اشاره

1. وَ إِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ . (1)
2. وَ إِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا وَ اتَّخَذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَ عَهَدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَ الْعَاكِفِينَ وَ الرُّكَّعِ السُّجُودِ . (2)
3. وَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَ ارزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ . (3)
4. وَ إِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَ إِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ . (4)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	جَاعِلُ	قراردهنده	۱	ابْتَلَىٰ	آزمود

ص: 51

1- (1) . بقره: آیه 124.

2- (2) . بقره: آیه 125.

3- (3). بقره: آیه 126.

4- (4). بقره: آیه 127.

تصویر

۲	اِمَامٌ	امام - پیشوا - رهبر	۲	اَتَمُّ	کامل کرد - تمام کرد
۳	عَهْدٍ	عهد - پیمان	۳	لَا يَنَالُ	ناایل نمی‌شود - نمی‌رسد
۴	أَمْنٍ	امنیت	۴	مَثَابَةٌ	محل ثواب - بازگشتگاه - میعادگاه
۵	مَقَامٍ	جایگاه	۵	مُصَلِّيٍّ	محل انجام نماز
۶	أَرْزُقَ	روزی بده	۶	عَهْدَتَا	پیمان گرفتیم
۷	اِتَّخَذُوا	بگیرید - قرار دهید	۷	طَهْرًا	پاک سازید
۸	ثَمَرَاتٍ	میوه‌جات - نعمت‌های فراوان	۸	طَائِفِينَ	طواف‌کنندگان (عبادت در حال حرکت)
			۹	عَاكِفِينَ	اعتکاف‌کنندگان (عبادت در حال سکون)
			۱۰	رُكَّعٍ	رکوع‌کنندگان
			۱۱	سُجُودٍ	سجده‌کنندگان
			۱۲	بَلَدٍ	شهر

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. بَلَدٌ - مَثَابَةٌ - مُصَلِّيٍّ

الف) شهر - میعادگاه - محل نماز (ب) آبادی - ثواب - مسجد

2. رُكَّعٍ - سُجُودٍ - اِبْتَلَى

الف) رکوع کنندگان - سجده کنندگان - آزمود

ب) رکوع ها - سجده - آزمود

ص: 52

3. أْتَمَّ - عَهْدَنَا

الف) کامل کرد - پیمان ها ب) کامل کرد - پیمان گرفتیم

4. لَا يَنَالُ - طَهَّرَا

الف) نمی رسد - پاک کنید (شما دو نفر)

ب) نرسید - پاک کردند

5. طَّائِفِينَ - عَاكِفِينَ

الف) طواف کنندگان - اعتکاف کنندگان

ب) طواف کردن - اعتکاف کردن

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. إِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبَّهُ

الف) زمانی که آزمود ابراهیم را پروردگارش

ب) زمانی که آزمود ابراهیم پروردگارش را

2. لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ

الف) نمی رسد پیمان من (امامت) به ستمکاران

ب) نمی رسند به پیمان من ستمکاران

3. مَثَابَةٌ لِّلنَّاسِ وَآمَنًا

الف) میعاد گاه با امنیتی ب) میعاد گاه برای مردم و با امنیت

4. وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلِّينَ

الف) گرفتند از مقام ابراهیم محل نماز

ب) بگیریید از مقام ابراهیم محل نماز

5. وَعَهْدِنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

الف) پیمان گرفتیم از ابراهیم ب) پیمان بست با ما ابراهیم

ص: 53

6. وَالرُّكُوعِ السُّجُودِ

الف) و رکوع کنندگان و سجده کنندگان

ب) و رکوع و سجود

7. اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا

الف) قرار داد آن را شهری با امنیت

ب) قرار بده این (خانه) را شهری با امنیت

8. وَ ارزُقْ أَهْلَهُ

الف) و روزی ده مردمش را ب) و روزی مردمانش

9. الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ

الف) پایه ای از خانه ب) پایه های خانه را

10. رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا

الف) پروردگار ما قبول کرد از ما ب) پروردگار ما قبول کن از ما

3. عبارات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

4. رهبر جامعه بشری از دیدگاه قرآن شایسته چه کسانی است؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

4. عبارات تمرین آزاد را به کمک عضوی از اعضای خانواده خود ترجمه نمایید.

- فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا. (1)

- وَ مَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا. (2)

1- (1) . نساء: آیه 54.

2- (2) . نساء: آیه 125.

- وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ . (1)

- الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ . (2)

- رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ . (3)

ص: 55

1- (1) . ابراهیم: آیه 35.

2- (2) . ابراهیم: آیه 39.

3- (3) . ابراهیم: آیه 40.

10- داستان حضرت ابراهیم علیه السلام (2)

اشاره

1. وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ . (1)

2. إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ . (2)

3. قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ . (3)

4. قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ. (4)
5. وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ. (5)
6. فَجَعَلَهُمْ جُذَاذًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ. (6)
7. قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ* قَالُوا سَمِعْنَا فَتَىٰ يَدُكُرُّهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ. (7)

ص: 56

-
- 1- (1). انبیاء: آیه 51.
- 2- (2). انبیاء: آیه 52.
- 3- (3). انبیاء: آیه 53.
- 4- (4). انبیاء: آیه 56.
- 5- (5). انبیاء: آیه 57.
- 6- (6). انبیاء: آیه 58.
- 7- (7). انبیاء: آیه 59 و 60.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
رشد - کمال - شایستگی	رُشِدَةٌ	۱	بودیم	كُنَّا	۱
مجسمه‌ها - بت‌ها	تَّمَائِلٌ	۲	دانا یان	عَالِمِينَ	۲
سوگند به خدا	تَاللَّهِ	۳	عبادت کنندگان	عَابِدِينَ	۳
حتماً تدبیر خواهم کرد - چاره‌اندیشی می‌کنم	أَكِيدَنَّ	۴	گواهان	الشَّاهِدِينَ	۴
بت‌ها	أَصْنَامٌ	۵	بازگردند	يَرْجِعُونَ	۵
روی بگردانید	تَوَلَّوْا	۶	جمع اله: خدایان	أَلِهَةً	۶
پشت کنندگان - پشت کنان	مُدْبِرِينَ	۷	اعتکاف کنندگان - عبادت کنندگان	عَاكِفُونَ - عَاكِفِينَ	۷
خرد شده - تکه تکه	جُذَذَ	۸	یافتیم	وَجَدْنَا	۸
جوان	فَتَى	۹	آفرید - پدید آورد	فَطَّرَ	۹
گفته می‌شود	يُقَالُ	۱۰			

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. أَصْنَامٌ - فَتَى

الف) بت‌ها - جوان (ب) بُت - جوانی

2. تَّمَائِلٌ - جُذَذَ

الف) مجسمه‌ها - خرد شده (ب) بت - خرد کرده

3. تَالَّهِ - رُشِدَهُ

الف) سوگند به خدا - رشد و کمال ب) سوگند به خدا - رشد

4. أُكِيدَنَّ - يُقَالُ

الف) تدبیر کردم - گفت

ب) قطعاً تدبیر خواهم کرد - گفته می شود

5. تُؤَلُّوا مُدْبِرِينَ

الف) روی بگردانید پشت کنان ب) روی بگردانند و پشت کنند

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ

الف) و بودیم به (شایستگی) او دانا ب) و بودیم به جهانیان

2. مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ

الف) نیست این بت ها ب) چیست این مجسمه ها

3. أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ :

الف) شما برای (پرستش) آنها معتکفید (عبادت کننده اید)

ب) شما قطعاً آنها را عبادت می کنید

4. قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا

الف) گفتند یافتیم پدرانمان را ب) بگویید که چنین یافتیم پدرانمان را

5. الَّذِي فَطَرَهُنَّ

الف) کسی که آفرید شما را ب) کسی که آفرید آنها را

6. لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ:

الف) قطعاً چاره اندیشی خواهم کرد (برای) بت های شما

ب) قطعاً تدبیری خواهد شد نسبت به بت های شما

ص: 58

7. فَجَعَلَهُمْ جُودًا

الف) پس قرار دادند (آنها را) خرد شده

ب) پس قرار داد آنها را تکه تکه

8. لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ:

الف) به امید این که آنها به سوی او (ابراهیم) باز گردند

ب) شاید که آنها باز گردند

9. مَنْ فَعَلَ هَذَا

الف) چه کسی انجام می دهد آن عمل را

ب) چه کسی انجام داده این (عمل را)

10. يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ

الف) می گویند به او ای ابراهیم

ب) گفته می شود به او ابراهیم

3. عبارات متن درس را به دقت ترجمه کنید.

4. به نظر شما نوع بت شکنی حضرت ابراهیم علیه السلام و نجات معجزه آسای وی از آتش

نمرود چه اثری در وجدان عمومی بت پرستان گذارده است؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه در این درس آموخته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. عبارات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– قَالُوا فَاتُوا بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ * قَالُوا أَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِاللَّهِتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ. (1)

ص: 59

1- (1). انبیاء: آیه 61 و 62.

– قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَسئَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ. (1)

- فَارْجِعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ * ثُمَّ نَكَسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ . (2)

- قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ * أَفَلَكُمْ وَاكِلَاتٌ أَلِيَّةٌ يَسْمَعُونَ أَم لَا يَسْمَعُونَ * أَفَلَا تَعْقِلُونَ . (3)

- قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ * قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ . (4)

ص:60

1- (1) . انبياء: آیه 63.

2- (2) . انبياء: آیه 64 و 65.

3- (3) . انبياء: آیه 66 و 67.

4- (4) . انبياء: آیه 68 و 69.

11- داستان حضرت یوسف علیه السلام (1)

اشاره

1. نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ . (1)

2. إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ . (2)

3. قَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ. (3)

4. وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ... (4)

5. لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِلْمُتَلَدِّينَ * إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِمَّا نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ. (5)

ص: 61

1- (1) . يوسف: آیه 3.

2- (2) . يوسف: آیه 4.

3- (3) . يوسف: آیه 5.

4- (4) . يوسف: آیه 6.

5- (5) . يوسف: آیه 7 و 8.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
حکایت می‌کنیم	نَقَصُ	۱	بهترین	أَحْسَنَ	۱
داستان - سرگذشت (قصص: داستان‌ها)	قَصَصٍ	۲	اگر چه بودی	إِنْ كُنْتَ	۲
پازده	أَحَدَ عَمَّرَ	۳	بی خیران	غَافِلِينَ	۳
ستاره	كَوْكَبٍ	۴	ای پدر من	يَا أَبَتِ	۴
حکایت نکن	لَا تَقْصُصْ	۵	دیدم - دیدی	رَأَيْتَهُ رَأَيْتَ	۵
خواب	رُءْيَا	۶	سجده‌کنندگان	سَاجِدِينَ	۶
کید می‌کنند - مکر می‌کنند - حيله‌ای می‌اندیشند	يَكِيدُوا	۷	ای پسرک من	يَا بُنَيَّ	۷
برمی‌گیریند	يَجْتَبِي	۸	جمع اخ: برادران	إِخْوَةَ	۸
تعبیر خواب‌ها	تَأْوِيلِ الْإِحَادِيثِ	۹	حيله - مکر - نیرنگ	كَيْدٍ	۹
تمام می‌کند - کامل می‌کند	يُنْتِمُ	۱۰	دشمنی آشکارا	عَدُوٌّ مُّبِينٌ	۱۰
محبوب‌تر	أَحَبُّ	۱۱	آموزش می‌دهد	يُعَلِّمُ	۱۱
جمعی نیرومند	عُصْبَةٌ	۱۲	سؤال‌کنندگان - پرسش‌کنندگان	سَائِلِينَ	۱۲

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: 62

1. كَوْكَبٍ - رُءْيَا - قَصَصٍ

الف) ستاره - دیدن - داستان‌ها (ب) ستاره - خواب - داستان

2. أَحَدٌ عَشْرٌ - أَحَبُّ - عَصَبَةٌ

الف) یازده - محبوب تر - جمعی نیرومند

ب) یازده - دوست دارم - نیرومند

3. لَا تَقْصُصْ - نَقْصٌ

الف) بیان نکنید - ناقص شد ب) حکایت نکن - حکایت می کنیم

4. يَجْتَبِي - يُتِمُّ

الف) برمی گزینید - کامل می کند ب) برگزید - کامل کرد

5. يَكِيدُوا - تَأْوِيلِ الْإِحَادِيثِ

الف) حيله می کنند - تعبیر خواب ها

ب) حيله کردند - تعبیر خواب کردند

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. أَحْسَنَ الْقَصَصِ

الف) بهترین داستان ب) بهترین داستان ها

2. وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ

الف) اگر می باشی قبل آن ب) اگر چه بودی قبل آن

3. لَمِنَ الْغَافِلِينَ

الف) حتماً از بی خبران ب) برای کسی که بی خبر بود

4. رَأَيْتَهُمْ لِي سَاجِدِينَ

الف) دیدند که برای من سجده می کنند

ب) دیدم آنها را که به من سجده کنندگانند

ص: 63

5. لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ

الف) حکایت نکن خوابت را ب) حکایتی نساز از خوابت

6. فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا

الف) پس مکر کردند نسبت به تو مکرری کاری

ب) پس مکر می کنند برای تو مکرری (خطرناک)

7. يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ

الف) برمی گزیند تو را پروردگارت ب) برگزید تو را خداوند

8. آيَاتٌ لِّلسَّائِلِينَ

الف) پاسخی برای هر سؤال کننده ای

ب) نشانه های (عبرت) برای سؤال کنندگان

9. لِيُوسِفُ وَأَخُوهُ

الف) قطعاً یوسف و برادرش (بنیامین)

ب) برای یوسف و برادرش

10. لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

الف) قطعاً در گمراهی آشکاری است

ب) برای این که او در گمراهی واضحی است

3. عبارات متن درس را به صورت کلمه به کلمه ترجمه کنید.

4. رابطه حضرت یوسف با حضرت ابراهیم چیست و منظور از بنی اسرائیل کیانند؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه در این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. عبارات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

ص: 64

– قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ

كُنَّا صَادِقِينَ. (1)

- وَ جَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَا بُشْرَى هَذَا غَلَامٌ وَأَسْرُوهُ بِضَاعَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ* وَ شَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ . (2)

- وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لَا مِرَّةَ أَكْرَمِي مَثْوَاهُ عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا...

- ... وَ كَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ... (3)

- وَ لَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ . (4)

ص: 65

1- (1). يوسف: آیه 17.

2- (2). يوسف: آیه 19 و 20.

3- (3). يوسف: آیه 21.

4- (4). يوسف: آیه 22.

12- داستان حضرت یوسف علیه السلام در زندان (2)

اشاره

1. يَا صَاحِبِي السَّجْنِ أَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ . (1)

2. مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَ آبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ . (2)

3. إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

(3)

4. يا صاحِبِ السِّجْنِ اَما اَحدُكُمَا فِيسَقِ رَبِّهٖ خَمْرًا وَاَما الْاَخرُ فِیصَلِّبُ فَتَأْكُلُ الطَّیْرُ مِنْ رَاسِهٖ

(4).

5. وَاَقَالَ لِلَّذِی ظَنَّ اَنَّهٗ نَاجٍ مِنْهُمَا اذْکُرْنِی عِنْدَ رَبِّکَ فَاَنسَاهُ الشَّیْطَانُ ذِکْرَ رَبِّهٖ فَلَبِثَ فِی السِّجْنِ

بِضَعِّ سِنِینَ . (5)

ص:66

1- (1) . یوسف: آیه 39.

2- (2) . سَمَّیْتُوْ: هَمَان سَمَّیْتِم است و حرف «و» اضافه و زاید است.

3- (3) . یوسف: آیه 40.

4- (4) . یوسف: آیه 41.

5- (5) . یوسف: آیه 42.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	أَصْحَاب	بازان	۱	سَجْن	زندان
۲	صَاحِبِينَ	دو یار	۲	أَرْيَابُ	خدایان - صاحبان
۳	صَاحِبٍ	یار (رفیق، دوست)	۳	مُتَفَرِّقُونَ	پراکنده‌ها
۴	خَيْرٌ	بهتر	۴	قَهَّارٌ	بسیار چیره - مسلط
۵	أُم	یا	۵	سَمَّيْتُمْ	نام‌گذاری کردید
۶	أَسْمَاءٌ	جمع اسم - نام‌ها	۶	يَسْقِي خَمْرًا	شراب می‌دهد - شراب می‌نوشاند
۷	آبَا	پدران	۷	يُصَلِّبُ	اعدام می‌شود - بر دار می‌شود
۸	سُلْطَانٍ	دلیل	۸	رَأْسٍ	سر
۹	إِنِ ... إِلَّا	نیست ... مگر	۹	ظَنَّ	گمان برد
۱۰	أَلَا تَعْبُدُوا (أَنْ + لَا + تَعْبُدُوا)	بندگی نکنید	۱۰	نَاجٍ	نجات یابنده - آزادشدنی
۱۱	إِيَّاهُ	او را	۱۱	لَبِثَ	درنگ کرد - ماند
۱۲	قِيمٌ	استوار - پایدار	۱۲	يَضَعُ بَيْنَيْنِ	چند سالی
۱۳	تَأْكُلُ الطَّيْرُ	می‌خورند پرندگان			
۱۴	أَتْنِي	از یاد برد - فراموشاند			

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: 67

۱. رَأْسٍ - سَجْنٍ - قَهَّارٌ

الف) سر - زندان - بسیار مسلط ب) ابتدا - خانه - بسیار چیره

2. أَرَبَابٌ - نَاجٍ - كِبَثٌ:

الف) خدایان (صاحبان) - نجات یابنده - درنگ کرد

ب) پروردگار - نجات - می ماند

3. ظَنَّ - يُصَلِّبُ

الف) گمان - به دار می آویزد ب) گمان برد - به دار آویخته می شود

4. سَمِيتُمْ - مُتَفَرِّقُونَ

الف) نامیدند - پراکنده ب) نامیدید - پراکنده ها

5. يَسْقِي خَمْرًا - بَضَعَ سِنِينَ

الف) شراب می نوشاند - چند سالی

ب) داد شراب - چند سالی از

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. يَا صَاحِبِي السَّجْنِ

الف) ای دو رفیق زندانیم ب) ای دوستان زندانی

2. مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ

الف) بندگی نمی کنید غیر از او را ب) آن چه عبادت کردین از غیر او

3. ما أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ (1)

الف) آن چه فرستاد خدا از دلیل ب) نفرستاد خداوند بدان هیچ دلیلی

ص:68

1- (1). در عبارت منفی کلمه «من»، نه معنای «هیچ» است: ما انزل الله بها من سلطان: نفرستاد خداوند به آن هیچ دلیلی.

4. إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ

الف) اگر حکمی جز برای خدا باشد

ب) نیست حکمی جز برای خداوند

5. إِلَّا (أَنْ لَا) تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ

الف) این که بندگی نکنید جز او ب) این که بندگی نکردید جز او را

6. ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ

الف) آن است دین پایدار و استوار ب) این دین را استوار بدارید

7. يَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا

الف) می نوشاند اربابش به او شراب

ب) می نوشاند اربابش را شراب

8. تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ

الف) می خورند پرندگان از سرش ب) می خورد پرنده از سرش

9. اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ

الف) به یاد آور بر اربابت مرا ب) به یاد آور مرا نزد اربابت

10. فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ

الف) پس ماند در زندان ب) پس درنگ کن در زندان

3. عبارات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

4. منظور از ارباب متفرقون چیست؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را کمک اعضای خانواده ترجمه کنید:

ص: 69

- وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ اَسْتَخْلِصُهُ لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ اِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ اَمِينٌ. (1)

- قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْاَرْضِ اِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ. (2)

- وَ كَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُونَ مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ نَصِيبٌ بِرَحْمَتِنَا مِنْ نَشَاءِ . (3)

- وَ لَأَجْرُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ . (4)

- وَ جَاءَ إِخْوَهُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَ هُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ . (5)

ص:70

1- (1) . يوسف: آیه 54.

2- (2) . يوسف: آیه 55.

3- (3) . يوسف: آیه 56.

4- (4) . يوسف: آیه 57.

5- (5) . يوسف: آیه 58.

13- داستان حضرت یوسف علیه السلام و حکومت مصر (3)

اشاره

1. فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ وَ جِئْنَا بِبِضَاعِهِ مُزْجَاهٍ ...

2. فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَ تَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ . (1)

3. قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَ أَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ . (2) و (3)

4. قَالُوا أَ إِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَ هَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَ يَصْبِرْ

فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ . (4)

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
داخل شدند - وارد شد	دَخَلُوا	۱	زمانی که	لَمَّا	۱

ص: 71

-
- 1- (1) . یوسف: آیه 88.
 - 2- (2) . در عباراتی که حروف استفهام (هل، أ) و یا شرط (ان، مَنْ) بیاید، بهتر است فعل ماضی را مضارع معنا کنیم: هل علمتم: آیا می دانید.
 - 3- (3) . یوسف: آیه 89.
 - 4- (4) . یوسف: آیه 90.

تصویر

رسیده - گرفته	مَسَّ	۲	پادشاه	عَزِيذٌ	۲
تنگدستی - پریشانی - ضرر و زیان	ضُرٌّ	۳	آوردم	جَنَّتْ بِـ	۳
سرمایه‌ای اندک	بِضَاعَةٍ مُرْجَبَةٍ	۴	آوردیم	جَنَّنَا بِـ	۴
کامل بده	أَوْفٍ	۵	پاداش می‌دهد	يَجْزِي	۵
پیمانہ	كَيْلٍ	۶	آیا	هَلْ	۶
صدقه بده - انفاق کن	تَصَدَّقِ	۷	تو - شما	أَنْتُمْ - أَنْتُمْ	۷
صدقه‌دهندگان - انفاق کنندگان	مُتَصَدِّقِينَ	۸	تقوا پیشه سازد	يَتَّقِ	۸
داشتید	عَلِمْتُمْ	۹	نابود نمی‌کند	لَا يُضِيعُ	۹
انجام دادید	فَعَلْتُمْ	۱۰			
بی‌خردان - نادانان	جَاهِلُونَ	۱۱	نیکوکاران	مُحْسِنِينَ	۱۰
منت نهاد	مَنْتَ	۱۲			
صبر کند	يَصْبِرُ	۱۳			

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. كَيْلٍ - ضُرٌّ - جَاهِلُونَ

الف) پیمانہ - ضرر و زیان - نادانان

ب) وزن کردن - زیان - بی‌خرد

2. مَسَّ - أَوْفٍ - مَسَّ

الف) رسیده - کامل بده - منت نهاد

(ب) رسیده - وفا کن - منت بگذار

ص: 72

3. تَصَدَّقَ - مُتَّصِدِّقِينَ

الف) صدقه داد - صدقه دهندگان (ب) صدقه بده - صدقه دهندگان

4. عَلِمْتُمْ - فَعَلْتُمْ

الف) دانستید - انجام دادید (ب) می دانید - انجام می دهید

5. يَصْبِرُ - بِضَاعَهُ مُزْجِيَهُ

الف) صبر کند - سرمایه ای اندک

ب) صبر کن - هدیه ای کم ارزش

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. مَسَّنَا وَ أَهْلَنَا الضُّرُّ

الف) رسیده به ما و خانواده مان زیاد تنگدستی

ب) رساندیم به خانواده خود زبان

2. جِئْنَا بِبِضَاعِهِ مُزْجَاهٍ

الف) آوردیم سرمایه ای ناچیز

ب) آمدیم همراه سرمایه ای اندک

3. فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ

الف) پس کامل داد به ما پیمانہ را

ب) پس کامل بده برای ما پیمانہ را

4. تَصَدَّقْ عَلَيْنَا

الف) تصدیق کرد ما را ب) صدقه بده بر ما

5. هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ

الف) آیا می دانید چه کردید

ب) آیا می دانستید که انجام ندادید

ص:73

6. إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ

الف) هنگامی که جاهل بودند ب) زمانی که شما نادان بودید

7. أَأِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ

الف) آیا قطعاً تو خودت یوسف هستی؟

ب) آیا تو یوسف هستی

8. وَ هَذَا أَخِي

الف) این برادر است ب) و این برادر من است

9. قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا

الف) قطعاً منت خداست ما را

ب) قطعاً منت گزارد خدا بر ما

10. إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ

الف) قطعاً هر کس تقوا پیشه کند

ب) قطعاً او کسی است که تقوا پیشه کرده

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید

4. از آیه 99 تا آخر سوره چند عبارت را به خوبی می توانید ترجمه کنید؟

انس با قرآن در خانه

1. ترجمه آیات متن درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ آتَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ. (1)

ص: 74

1- (1). یوسف: آیه 91.

- قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ. (1)
- اذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا فَالْقُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ. (2)
- فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنَّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ. (3)
- قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ. (4)
- قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ. (5)

ص: 75

1- (1). یوسف: آیه 92.

2- (2). یوسف: آیه 93.

3- (3). یوسف: آیه 96.

4- (4). یوسف: آیه 97.

5- (5). یوسف: آیه 98.

14- داستان کودکی حضرت موسی علیه السلام

اشاره

1. إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ . (1)

2. أَنْ أَقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَأَقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِأَخْذِهِ عَدُوِّي وَعَدُوُّ لَهٗ وَالْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّي ... (2)

3. فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ... (3)

4. اذْهَبْ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي * اذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ . (4)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مادر	أُمٌّ	۱	وحی کردیم	أَوْحَيْنَا	۱
بیفکن - قرار بده	أَقْدِ	۲	وحی شد	يُوحَىٰ	۲

ص: 76

1- (1) . طه: آیه 38.

2- (2) . طه: آیه 39.

3- (3) . طه: آیه 40.

4- (4) . طه: آیه 42 و 43.

۳	أَنْ	که - این که	۳	تَأْبُوتِ	صندوقچه
۴	يَأْخُذُ	می گیرد	۴	يَمِّ	دریا
۵	عَدُوَّ	دشمن	۵	الْقَيْتِ	افکندم
۶	أَنْتَ	تو	۶	رَجَعْنَا	بازگرداندم
۷	أَخُو	این که	۷	تَقَرَّرَ	روشن شود
			۸	لَا تَحْزَنَ	غمگین نگردد
			۹	إِذْهَبْ	برو
			۱۰	إِذْهَبَا	بروید (شما دو نفر)
			۱۱	عَيْنِ	چشم
			۱۲	طَغَى	طغیان کرده
			۱۳	كِي	تا این که

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. عَيْن - ام - يَمِّ

الف) چشم - یا - دریا ب) چشم - مادر - دریا

۲. كِي - طَغَى - تَقَرَّرَ

الف) تا این که - طغیان کرد - روشن شود

ب) تا - طغیان - روشن شد

3. تَابُوتٍ - رَجَعْنَا

الف) صندوقچه - بازگرداندم ب) صندوق - بازگرداند ما را

4. أَلْقَيْتُ - إِذْهَبَا

الف) افکند - بروید ب) افکندم - بروید شما دو نفر

ص: 77

5. أَقْذِفِي - لَا تَحْزَنِي

الف) بیفکن - غمگین نگردد ب) بیفکن مرا - غمگین نشو

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. إِذْ أَوْحَيْنَا

الف) زمانی که وحی کرد به ما ب) زمانی که وحی کردیم

2. أَنْ أَقْذِفِيهِ

الف) این که قرار بده او را (موسی را)

ب) قطعاً قرار داد او را (موسی را)

3. أَنْ أَقْذِفِيهِ فِي

الف) قرار داد آن را (تابوت را) در دریا

ب) قرار بده آن را (تابوت را) در دریا

4. عَدُوٌّ لِي وَعَدُوٌّ لَهُ

الف) دشمن من و دشمن خودش را

ب) دشمنی کرد به من و خودش

5. أَلْقَيْتُ عَلَيْكَ

الف) افکندم بر تو ب) افکند بر تو

6. فَرَجَعْنَاكَ

الف) پس باز گشتیم به تو ب) پس باز گردانیدیم تو را

7. تَقَرَّرَ عَيْنَهَا

الف) روشن شود چشمش ب) روشن کند چشم او را

8. إِذْهَبِ بآيَاتِي

الف) ببر آیات (معجزات) را ب) برو همراه با آیات من

ص:78

9. إِنَّهُ طَغَى

الف) قطعاً او طغیان کرده است ب) قطعاً طغیان کرده است

10. اذْهَبَا إِلَى فِرْعَوْنَ

الف) برو به سوی فرعون

ب) بروید (شما دو نفر) به سوی فرعون

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

انسی با قرآن در خانه

1. ترجمه متن درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- وَ اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَ كَانَ رَسُولًا نَبِيًّا. (1)

- وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ جَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَ زَیْرًا. (2)

- وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ جَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَ زَیْرًا. (3)

- وَ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ جَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي وَكِيلاً. (4)

- وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ. (5)

1- (1). مریم: آیه 51.

2- (2). فرقان: آیه 35.

3- (3). مؤمنون: آیه 45 و 46.

4- (4). اسراء: آیه 2.

5- (5). ابراهیم: آیه 5.

15- داستان بعثت حضرت موسی علیه السلام

اشاره

1. وَ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى * إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا. (1)
2. فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَا مُوسَى * إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى. (2)
3. وَ أَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى * إِنَّنِي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي (3).
4. وَ مَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَى * قَالَ هِيَ عَصَايَ ... وَ لِي فِيهَا مَآرِبٌ أُخْرَى. (4)
5. قَالَ أَلْقِهَا يَا مُوسَى * فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى * اذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى. (5)

جدول كلمه ها

تصوير

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
درنگ کنید	امْكُثُوا	۱	آمد - رسید	أَتَى	۱

ص: 80

1- (1) . طه: آیه 9 و 10.

2- (2) . طه: آیه 11 و 12.

3- (3) . طه: آیه 13 و 14.

4- (4) . طه: آیه 17 و 18.

5- (5) . طه: آیه 19-24.

تصویر

۲	إِذْ وَإِذَا	زمانی که - هنگامی که - ناگاه	۲	أَمْسَتْ	احساس کردم - یافتم
۳	رَأَى	دید	۳	فُودِيَ	بانگ زده شد - ندا آمد
۴	رَأَوْا	دیدند	۴	اخْلَع	بکن
۵	اعْبُدوا	بندگی کن - بندگی کنید	۵	نَعْلِي (نُعَلَيْنِ)	دو کفش
۶	أَقِم	به پادار	۶	وَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى	سرای مقدس طوی (کوه طور)
۷	أَقِمْوْا	به پادارید	۷	اخْتَرْتِ	برگزیدم
۸	مَا يَلِكْ	چیست آن	۸	اسْتَمِع	بشنو - گوش فراده
۹	عَصَا	چوب دستی	۹	يَمِينِ	دست راست
			۱۰	مَا رَبُّ أُخْرَى	نیازمندی های دیگر
			۱۱	أَلْقَ	بیفکن
			۱۲	أَلْقَى	افکند
			۱۳	حَيِّتُ تَسْعَى	ماری که تلاش می کند

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. أَلْقَ - يَمِينِ - نَعْلَيْنِ

الف) بیفکن - دست راست - دو کفش

ب) افکند - دست راست - کفش ها

2. ألقى - اخلع - استمع

الف) افکند - بکن - بشنو ب) بیفکن - بکن - بشنو

3. آنست - اخترت - نودی

الف) یافتیم - برگزید - ندا داد ب) یافتیم - برگزیدم - ندا داده شد

4. امکتوا - واد المقدس طوی

الف) درنگ کنید - سرای مقدس طوی

ب) درنگ کردند - وادی کوه طور

5. مارب اخری - حیه تسعی

الف) نیازهای دیگر - ماری که تلاش می کند

ب) نیازی دیگر - مادی تلاشگر

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. هل أتاك

الف) آیا رسید به تو ب) آیا آمدی تو

2. إني آنست ناراً

الف) من یافتم آتشی را ب) قطعاً من یافتم آتشی را

3. فَلَمَّا آتَاهَا

الف) پس زمانی که آمد به سوی آن

ب) پس زمانی که آمدم به سوی آن

4. إِنِّي أَنَا رَبُّكَ

الف) قطعاً من خودم پروردگار تو هستم

ب) من خدای تو هستم

5. اسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى

ص: 82

الف) بشنو آن چه را وحی می کند

ب) گوش فراده به آن چه وحی می شود

6. فَاعْبُدْنِي

الف) پس بندگی کنید مرا ب) پس بندگی کن مرا

7. وَمَا تَلِكُ يَمِينِكَ

الف) چیست آن که به دست راست تو است

ب) نیست آن به دست راست تو

8. هِيَ عَصَى

الف) این عصای من است ب) این چوب دستی است

9. قَالَ أَلْقَهَا

الف) گفت بیفکن آن را ب) گف افکند آن را

10. فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ

الف) پس آن ماری شد ب) پس ناگاه آن ماری شد

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

4. غیر از عصای حضرت موسی که به اذن پروردگار اژدها شد، آیا معجزه دیگری هم از حضرت موسی می شناسید؟

انسی با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا سَآتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ... (1)

ص: 83

- فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسَبَّحَانَ اللَّهُ رَبَّ الْعَالَمِينَ. (1)

- يَا مُوسَى إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ* وَأَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ. (2)

- وَادْخُلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سَوْءٍ. (3)

- فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ. (4)

ص: 84

1- (1). نمل: آیه 8.

2- (2). نمل: آیه 9 و 10.

3- (3). نمل: آیه 12.

4- (4). نمل: آیه 13.

16- داستان حضرت موسی علیه السلام و فرعون

اشاره

1. ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَى وَ هَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَ مَلَائِهِ بآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَ كَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ. (1)

2. فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُبِينٌ. (2)

3. وَ قَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ* فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَى اأَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ (3).

4. وَ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ. (4)

5. فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ * وَالْقَىٰ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ. (5)

ص: 85

1- (1). یونس: آیه 75.

2- (2). یونس: آیه 76.

3- (3). یونس: آیه 79 و 80.

4- (4). اعراف: آیه 117.

5- (5). یونس: آیه 118-120.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
در پایان - بزرگان	مَلَأَ	۱	برانگیختیم - فرستادیم	بَعَثْنَا	۱
بیاورید	أَتُوا بِ	۲	تکبر ورزید	اسْتَكْبَرُوا	۲
جمع ساحر: سحر کنندگان	سَحْرَةَ	۳	تکبر ورزیدند	اسْتَكْبَرُوا	
بیفکنید	أَلْفُوا	۴	بیفکن	أَلَفَ	۳
افکنندگان	مُلْقُونَ	۵	انجام می‌دادند - می‌ساختند	كَانُوا يَعْمَلُونَ	۴
می‌بلعد	تَلَقَّفَ	۶	گنهکاران	مُجْرِمِينَ	۵
دروغ	يَأْفِكُونَ	۷	زمانی که - چون	لَمَّا	۶
می‌سازند	وَقَعَ	۸			
ثابت شد	بَطَلَ	۹			
باطل گشت - فروریخت	الْقِي	۱۰			
افتاد - افتادند	سَاجِدِينَ	۱۱			

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. سَحْرَه - مَلَأَ - سَاجِدِينَ

الف) ساحران - در پایان - سجده کنان

ب) ساحر - بزرگان - سجده کنان

ص: 86

2. وَقَعَ - بَطَلَ - مُلْقُونَ

الف) ثابت شد - باطل شد - افکنندگان

ب) ثابت می شود - باطل می گردد - افکنندگان

3. اَلْقُوا - اَتُّوا ب

الف) نیفکنید - بیایید ب) بیفکنید - بیاورید

4. تَلَقَّفُ - يَأْفِكُونَ

الف) می بلعد - دروغ بستند ب) می بلعد - دروغ می سازند

5. اَلْقَ - اَلْقَى

الف) بیفکن - افتاد ب) افکند - افتاد

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَى

الف) فرستادیم بعد از آنها موسی را

ب) بر می انگیزیم بعد از آنها موسی را

2. كَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ

الف) بودند گروهی گنه کاران ب) می باشید قومی گنه کار

3. جَاءَهُمُ الْحَقُّ

الف) آمد به سوی شما حق ب) آمد به سوی آنها حق

4. لَسِحْرٌ مُّبِينٌ

الف) قطعاً جادویی آشکار است ب) قطعاً جادوگری آشکار است

5. اِتُّونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ

الف) بیاورید برای من هر جادوگر دانا را

ب) بیاید به سوی من تمام جادوگران دانا

ص: 87

6. فَلَمَّا جَاءَ السَّحْرَةَ

الف) پس زمانی که آمد جادوگر ب) پس چون آمدند جادوگران

7. اَلْقُوا مَا اَنْتُمْ مُلْقُونَ

الف) بیفکنید آن چه را که شما افکننده هستید

ب) افکندند آن چه را که آنها افکنده بودند

8. تَلَقَّفُ مَا يَأْفِكُونَ

الف) بلعید آن چرا دروغ ساخته بودند

ب) می بلعد آن چرا دروغ می سازند

الف) پس ثابت شد حق ب) تا ثابت شود حق

10. أَلْقَى السَّحْرَهُ

الف) افتادند جادوگران ب) افتاد جادوگر

3. آیات متن درس را با دقت و با مشورت با هم ترجمه کنید.

4. چرا جادوگران فرعون با دیدن معجزه حضرت موسی همه به سجده افتاده و ایمان آوردند؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه در این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه نمایید:

– ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَ مَلَائِهِ فَظَلَمُوا بِهَا فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ. (1)

ص: 88

1- (1). اعراف: آیه 103.

– وَقَالَ مُوسَىٰ يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ. (1)

- حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَىٰ اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ جِئْتَكُمْ بَيْنَهُ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
(2).

- قَالَ إِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ. (3)

- فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ * وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ. (4)

- قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ * يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ... (5)

ص: 89

1- (1). اعراف: آیه 104.

2- (2). اعراف: آیه 105.

3- (3). اعراف: آیه 106.

4- (4). اعراف: آیه 107 و 108.

5- (5). اعراف: آیه 109 و 110.

17- داستان حضرت عیسی علیه السلام

اشاره

1. إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ. (1)

2. وَ يَكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَ كَهْلًا وَ مِنَ الصَّالِحِينَ * وَ يَعْلَمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ التَّوْرَةَ وَ الْإِنْجِيلَ . (2)

3. وَ رَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلَقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَانْفُخْ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ... (3)

4. وَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَ لِأَحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا . (4)

5. إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ . (5)

ص: 90

1- (1) . آل عمران: آیه 45.

2- (2) . آل عمران: آیه 46-48.

3- (3) . آل عمران: آیه 49.

4- (4) . آل عمران: آیه 50.

5- (5) . آل عمران: آیه 51.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بشارت می‌دهد	يُبَشِّرُ	۱	گفت	قَالَ وَقَالَتْ	۱
آبرومند - ارزشمند	وَجِيه	۲	مخلوق ویژه‌ای	كَلِمَةٍ	۲
نزدیک شدگان - نزدیکان	مُقَرَّبِينَ	۳	لقب حضرت عیسی	مَسِيحُ	۳
سخن می‌گوید	يُكَلِّمُ	۴	عیسی پسر مریم	عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ	۴
می‌آفرینم	أَخْلُقُ	۵	گهواره	مَهْدٍ	۵
شکل - ساختار	هَيَاتٍ	۶	شایستگان	الصَّالِحِينَ	۶
پرنده	طَيْرٍ	۷	آموزش می‌دهد	يُعَلِّمُ	۷
می‌دمم	أَنْفُخُ	۸	آوردم	جِئْتُ بِـ	۸
حلال می‌کنم	أَجَلَّ	۹			
حرام شده	حُرِّمَ	۱۰			

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَجِيه - كَهْل - طَيْر

الف) آبرومند - میان سالی - پرنده ب) ارزشمند - پیری - پرندگان

۲. هَيَاتٍ - مُقَرَّبِينَ

الف) شکل - نزدیکان ب) مانند - نزدیکان

۳. يِبَشِّرُ - يَكَلِّمُ

الف) بشارت بده - سخن بگو ب) بشارت می‌دهد - سخن می‌گوید

4. اَخْلُقُ - اَنْفُخُ

الف) خلق کردم - دمیدم ب) خلق می کنم - می دمم

5. اِحِلَّ - حُرِّمَ

الف) حلال می کنم - حرام گردیده ب) حلال کردم - حرام کرد

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. اِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ

الف) زمانی که گفتند فرشتگان ب) زمانی که گفت فرشته ای

2. يُبَشِّرُكَ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ :

الف) بشارت می دهد تو را به کلمه ای از جانب خودش

ب) بشارت بده او را به کلمه ای از او

3. جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ :

الف) آمدم به سوی شما با نشانه ای از خدای شما

ب) آوردم معجزه ای از سوی پروردگارتان

4. مِنَ الطَّيْنِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ

الف) از خاک مانند پرنده ب) از گل مانند شکل پرنده

5. لَمَّا بَيْنَ يَدَيْ

الف) برای آن چه قبل من بود ب) برای آن چه پیشاپیش آن بود

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. چه تعداد معجزه از حضرت مسیح می شناسید، نام ببرید.

انسی با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

ص: 92

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ. (1)

– إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ. (2)

– وَ إِذْ قَالَ عِيسَىٰ ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ. (3)

ص: 93

1- (1). آل عمران: آیه 59.

2- (2). مائده: آیه 110.

3- (3). صف: آیه 6.

18- رسالت پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله

اشاره

1. هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ. (1)

2. لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ. (2)

3. كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مِمَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ. (3)

4. مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ... سِيَمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ. (4)

5. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ. (5)

- 1- (1) . جمعه: آیه 2.
- 2- (2) . توبه: آیه 128.
- 3- (3) . بقره: آیه 151.
- 4- (4) . فتح: آیه 29.
- 5- (5) . انفال: آیه 24.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	بَعَثَ	برانگیخت	۱	عَبْتُمْ	به رنج افتید - رنج بردید - به مشقت افتادید
۲	اِمِّيْنٍ	درس ناخوانده ها	۲	حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ	علاقه مند بر (هدایت) شما
۳	اِنْ كَانُوا	اگر چه بودند - هر چند بودند	۳	لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ	نمی دانستید
۴	عَزِيْزٌ عَلَيِّهِ	سخت است بر او	۴	اَشِدَّاءُ	سختگیران
۵	ضَلَالٍ مُّبِيْنٍ	گمراهی آشکار	۵	رُحَمَاءُ (جمع رحيم)	مهربانان
۶			۶	سِيْمًا	علامت - نشانه
۷			۷	وُجُوْهُ	جمع وجه: صورت ها
۸			۸	اَسْتَجِيْبُوْا	اجابت کنید - پاسخ مثبت دهید
۹			۹	يَحْوُلُ	حائل می شود - مانع می شود

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. سِیْمًا - وُجُوهُ - مَرء

الف) نشانه - صورت ها - انسان ب) چهره - اطراف - بشر

2. أَشَدَّاءُ - رُحَمَاءُ

ص: 95

الف) سخت - مهربان ب) سخت گیران - مهربانان

3. حَرِیصٌ - عَنَتُمُ

الف) علاقه مند - رنج بردید ب) آزمند - رنجور

4. یَحُولُ - تُحْشَرُونَ

الف) مانع می شوید - گرد آید ب) مانع می شود - گرد آورده می شوید

5. اسْتَجِیْبُوا - لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

الف) اجابت کنید - نمی دانستید ب) اجابت کردند - نمی دانید

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ

الف) اگر چه بودند قبلاً ب) نبودند از قبل (قبلاً)

2. لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

الف) در گمراهی آشکار ب) قطعاً در گمراهی آشکاری بودند

3. عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ

الف) سخت است بر او آن که به رنج افتادید

ب) پیروزی است او را که به رنج نیفتید

4. حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ

الف) آزمند شماست ب) علاقه مند بر (هدایت) شماست

5. يُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

الف) تعلیم داد شما را آن چه را نمی دانید

ب) تعلیم می دهد به شما و آن چرا نمی دانستید

6. أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ

الف) سختگیرانند بر کافران ب) سخت گیر بر کافرند

ص: 96

7. سِيَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ

الف) نشانه چهرگان آنها ب) نشانه ای است آنها را در چهره گانشان

8. اسْتَجِیْبُوا لِلّٰهِ

الف) اجابت کنید خدا را ب) اجابت کردند خدا را

9. اِذَا دَعَاكُمْ لِمَا یُحِیْیْکُمْ

الف) زمانی که فرا می خواند شما را به آن چه زنده می کند شما را

ب) زمانی که می خوانید شما آن چه را که حیات بخش شماست

10. وَ اِنَّهٗ اِلَیْهِ تُحْشَرُوْنَ

الف) و این که به سوی او گردآوری شوید

ب) و قطعاً او به سویش گرد می آید

3. با استفاده از تمرین های قبلی آیات متن درس را ترجمه نمایید.

4. در آیه 24 انفال چه چیزهایی به فرد مسلمان و جامعه اسلامی حیات انسانی و معنوی می

بخشد که خدا و رسول، ما را بر رعایت آنها فرا خوانده اند؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه در این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیه زیر را به کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ. (1)

ص: 97

1- (1). اعراف: آیه 157.

19- پیامبر اسلام خاتم النبیین

اشاره

1. ما كان مُحَمَّدٌ أباً أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَ لَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَ خَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَ كَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا. (1)

2. قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ....

3. يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ كَلِمَاتِهِ وَ اتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ. (2)

4. وَ مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَ نَذِيرًا وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ. (3)

5. وَ مَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَ مَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ. (4)

1- (1) . احزاب: آیه 40.

2- (2) . اعراف: آیه 158.

3- (3) . سبا: آیه 28.

4- (4) . حشر: آیه 7.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مردان	رَجَالٍ	۱	پدر هیچ‌یک	أَبَا أَحَدٍ	۱
پایان بخش	خَاتَمَ	۲	درس نخوانده	أَمِّي	۲
جمع: نبی: پیامبران	نَبِيِّنَ	۳	پیروی کنید	اتَّبِعُوا	۳
عموم - همگی - تمامی - همه	كَافَّةً	۴	هدایت شوید	تَهْتَدُونَ	۴
بگیرید	خُذُوهُ	۵	بشارت دهنده	بَشِيرٍ	۵
داد - فرمان داد	آتَى	۶	بیم دهنده	نَذِيرٍ	۶
نهی کرد - بازداشت	نَهَى	۷	بیشتر	أَكْثَرَ	۷
پایان دهید	انْتَهُوا	۸			
کیفر	عِقَابٍ	۹			

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. رَجَالٍ - كَأَفَّهٌ

الف) مردان - همگی ب) مرد - تمام

2. خَاتَمَ - عِقَابٍ

الف) پایان بخش - کیفر ب) آخرین - عذاب

3. آتَى - نَهَى

الف) آمد - نهی کرد ب) داد (فرمان داد) - نهی کرد (بازداشت)

4. نَبَّيْنَا - خُدُوهُ

الف) پیامبران - گرفتند ب) پیامبران - بگیرید

ص: 99

5. تَهْتَدُونَ - انْتَهُوا

الف) هدایت شوید - پایان دهید ب) هدایت شوید - پایان دادند

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ

الف) پدر یکی از مردان آنها ب) پدر هیچ یک از مردان شما

2. وَاتَّبِعُوا لِعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ :

الف) و پیروی کردند او را شاید هدایت شوند

ب) و پیروی کنید او را به امید این که هدایت شوید

3. وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا

الف) و نفرستادیم تو را مگر ب) نفرستاد ما را به سوی تو مگر

4. إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ

الف) مگر همه مردم ب) مگر برای همه مردم

5. أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

الف) بیشتر مردم نمی دانند ب) بیشتر شما مردم نمی دانید

6. مَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ

الف) نیامد به سوی شما پیامبر ب) آن چه داد به شما پیامبر

7. وَمَا نَهَاكُمُ عَنْهُ

الف) و آن چه بازداشت شما را از آن

ب) و باز نداشت شما را

8. إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

الف) قطعاً عذاب خدا سخت است

ب) قطعاً خداوند سخت کیفر است

ص: 100

9. لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ

الف) برای اوست فرمانروایی آسمان ها

ب) برای اوست مالکیت آسمان ها

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

4. به چه دلیل دین اسلام، دینی جهانی است؟

انسی با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا. (1)

- لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا (2).

– إنا أرسلنا إليكم رسولا شاهداً عليكم كما أرسلنا إلى فرعون رسولا. (3)

– وما محمد إلا رسول قد خلت من قبله الرسل أ فإن مات أو قتل انقلبتم على أعقابكم و من ينقلب على عقبيه فلن يضر الله شيئا وسيجزي الله الشاكرين. (4)

ص: 101

1- (1). نساء: آیه 170.

2- (2). احزاب: آیه 21.

3- (3). مزمل: آیه 15.

4- (4). آل عمران: آیه 144.

20- رهبری انبیاء و نقش حکومتی ادیان

اشاره

1. و ما أرسلنا من رسول إلا ليطاع بإذن الله و لو أنهم إذ ظلموا أنفسهم جاؤك فاستغفروا الله و استغفر لهم الرسول لوجدوا الله تواباً رحيماً. (1)

2. فلا وربك لا يؤمنون حتى يحكموك فيما شجر بينهم ثم لا يجدوا في أنفسهم حرجاً مما قضيت و يسلموا تسليماً. (2)

3. كذبت ثمود المرسلين* إذ قال لهم آخوهم صالح أ لا تتقون* إني لكم رسول أمين* فاتقوا الله و أطيعون. (3)

4. كَذَّبَتْ عَادَ الْمُرْسَلِينَ* إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ* إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ* فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا. (4)

5. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا. (5)

ص: 102

1- (1) . نساء: آیه 64.

2- (2) . همان: آیه 65.

3- (3) . شعراء: آیه 141-144.

4- (4) . همان: آیه 123-126.

5- (5) . نساء: آیه 59.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اطاعت شود	يُطَاعَ	۱	پس نه (چنین است که مردم می‌پندارند) سوگند به پروردگارت	فَلَا وَرَبِّكَ	۱
اجازه	أَذِنَ	۲	نمی‌بایند	لَا تَجِدُوا	۲
ظلم کردند - ستم کردند	ظَلَمُوا	۳	نفرستادیم	مَا أَرْسَلْنَا	۳
آمدند - بیایند	جَاءُوا	۴	هیچ پیامبری را	مِنْ رَسُولٍ	۴
یافتند - می‌یابند	وَجَدُوا	۵	آمزش خواست (بخواهد)	اسْتَفْتَرُوا	۵
به حکمیت و داورى بگیرند - داور کنند	يُحْكِمُوا	۶	بسیار توبه پذیر	تَوَّابٍ	۶
مشاجره شد و اختلاف افتاد	شَجَرَ	۷	تا این که	حَتَّى	۷
تنگی - ملال - رنجش	حَرَجٌ	۸	تقوا پیشه نمی‌گیرید	لَا تَتَّقُونَ	۸
داوری کردی	قَضَيْتَ	۹			
تسلیم شوند - گردن نهند	يُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا	۱۰	اطاعت کنید مرا	أَطِيعُونِ	۹
نزاع کردید - دعوا کردید - اختلاف کردید	تَنَازَعْتُمْ	۱۱	صاحبان فرمان	أُولَى الْأَمْرِ	۱۰
بازگردانید	رُدُّوا	۱۲	و اگر که آنها	وَلَوْ أَنَّهُمْ	۱۱

ص: 103

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. اذِن - حَرَج - قَضَيْتَ

الف) اجازه - گناه - قضاوت کرد

ب) اجازه - رنجش - قضاوت و داوری کردن

2. ظَلَمُوا - تَنَازَعْتُمْ - رُدُّوا

الف) ستم کردند - اختلاف کردید - بازگردانید

ب) ستم کنید - نزاع کنید - بازگشتند

3. جَاءُوا - وَجَدُوا

الف) آوردند - یافتند ب) آمدند - یافتند

4. يُطَاعَ - يُحَكَّمُوا

الف) اطاعت شود - به داوری بگیرند

ب) اطاعت کند - داوری کنند

5. شَجَرَ - يُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا:

الف) اختلاف افتاد - تسلیم شوند - تسلیم شدنی جدی

ب) گفت و گو کرد - سلام کنند سلامی گرم

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. مَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ

الف) آن چه فرستادیم از پیامبران ب) نفرستادیم هیچ پیامبری را

2. إِلَّا لِيَطَاعَ

الف) مگر برای این که اطاعت شود ب) مگر برای اطاعت

ص: 104

3. إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ

الف) زمانی که ستم کردند به خودشان

ب) زمانی که خود ستمگرند

4. فَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ

الف) و آمرزش بخواهید از خدا ب) و آمرزش بخواهند از خدا

5. لَوْ جَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا

الف) حتماً می یابند خدا را بسیار توبه پذیر

ب) یافتند خدا را توبه کننده

6. فَلَا وَرَبِّكَ

الف) پس نه سوگند به پروردگارت

ب) پس سوگند نخورند به پروردگارت

7. حَتَّى يُحَكِّمُوكَ

الف) مگر این که داوری کنند برای تو

ب) مگر این که داور کنند تو را

8. فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ

الف) درباره آن چه اختلاف افتاد بین آنها

ب) در آن چه اختلاف است بین شما

9. لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ

الف) نیافتید در خودشان ب) نمی یابند در دلشان

10. حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ

الف) بخشی از آن داوری کردی ب) و بخشی از داوری شد

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

ص: 105

4. با توجه به شعار محوری تمام انبیاء اتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا اللَّهَ ، به نظر شما آیا می توان در

حکومت غیر الهی، بندگی تمام عیار خدا را نمود و به اهداف برجسته و بنیادی انبیاء رسید؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را برای اعضای خانواده خود ترجمه کنید.

– وَ مَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَ الرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَ الصُّدِّيقِينَ وَ الشُّهَدَاءِ وَ الصَّالِحِينَ وَ حَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا. (1)

– مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَ مَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا. (2)

– وَ مَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ يَخْشَ اللَّهَ وَ يَتَّقِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ. (3)

– يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ قُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا * يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَ يُغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ مَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا. (4)

– يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ لَا تَبْطُلُوا أَعْمَالَكُمْ. (5)

ص: 106

1- (1). نساء: آیه 69.

2- (2). همان, آیه 80.

3- (3). نور: آیه 52.

4- (4). احزاب: آیه 70-71.

5- (5). محمد: آیه 33.

21- تورات و انجیل در قرآن

اشاره

1. إنا أنزلنا التوراه فيها هدى و نور يحكم بها النبون... و من لم يحكم بما أنزل الله فأولئك هم الكافرون. (1)

2. ... و آتيناہ الانجیل فیہ ہدی و نور و مصدقا لما بین یدیه من التوراه و ہدی و موعظہ للمتقين. (2)

3. قل يا أهل الكتاب لستم على شىء حتى تقيموا التوراه و الانجیل و ما أنزل إلیکم من ربکم... (3)

4. إن الله اشترى من المؤمنین أنفسهم و أموالهم بأن لهم الجنه یقاتلون فی سبیل الله فیقتلون و یقتلون و وعداً علیہ حقاً فی التوراه و الانجیل و القرآن و من أوفى بعہدہ من الله فاستبشروا بیعکم الذى بايعتم به و ذلك هو الفوز العظیم. (4)

ص: 107

1- (1). مائده: آیه 44.

2- (2). همان, آیه 46.

3- (3). همان, آیه 68.

4- (4). توبه: آیه 111.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	نَبِیُّونَ - النَّبِیِّینَ	(جمع نبی): پیامبران	۱	مَوْعِظَةٌ	پند
۲	لَمْ یُحْکَمْ	حکم نکرد (حکم نکند)	۲	لَسْتُمْ	نیستید
۳	آتَيْنَاهُ	دادیم	۳	تَقِیْمُوا	به پا دارید
۴	مُصَدِّقٌ	تصدیق کننده			
۵	بَيِّنٌ	پیشاپیش آن - قبل از آن	۴	اشْتَرَى	خریداری کرد
۶	يَدِيهِ	بر چیزی (از حقیقت)	۵	أَوْفَى	وفادارتر
۷	عَلَى	جان‌هایشان را	۶	اسْتَبْشِرُوا	شادمان باشید - بشارت و شادی
۸	تَشِيءُ	کارزار می‌کند - می‌جنگند	۷	بِيعَ	معامله - داد و ستد
۹	أَنْفُسَهُمْ	می‌کشند	۸	بَايَعْتُمْ	معامله کردید - انجام دادید
۱۰	يُقَاتِلُونَ	کشته می‌شوند	۹	فَوْزٌ	کام‌یابی - رستگاری

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. بَيْعٌ - مَوْعِظَةٌ - فَوْزٌ

الف) داد و ستد - پند - رستگار ب) معامله - پند - رستگاری

2. أَوْفَى - بَايَعْتُمْ

الف) وفادارتر - معامله کردید ب) باوفا - انجام دادید

3. لَسْتُمْ - اشْتَرَى

الف) نیستید - خرید (می خرد) ب) نیستند - فروخت

4. تُقِيمُوا - اسْتَبْشِرُوا

الف) به پاداشتید - شاد باشید ب) به پادارید - شادمان باشید

5. يَقْتُلُونَ - يُقْتَلُونَ

الف) می کشند - کشته می شوند ب) می کشید - کشته می شوید

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید.

1. يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ

الف) حکم می کند به آن پیامبران ب) حکم می کنند به وسیله آن پیامبران

2. وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ

الف) و هر کس حکم نکرد (نکند) به آن چه نازل کرد خدا

ب) و چه کسی حکم نمی کند به آن چه نازل کرد خدا

3. وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ

الف) آوردیم برای او انجیل را ب) دادیم به او انجیل را

4. مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ

الف) تصدیق کننده برای آن چه قبل از آن بود

ب) تصدیق می کند آن چه قبل از آن است

5. لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ

الف) نیستند بر چیزی (از حقیقت)

ب) نیستید بر چیزی (از حقیقت)

6. حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَةَ

الف) مگر این که به پا دارید تورات را

ب) مگر این که به پا دارند تورات را

ص: 109

7. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى

الف) قطعاً خداوند خریداری کرد

ب) این که خدا خرید

8. وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ

الف) و کسی که وفا می کند به عهدش

ب) چه کسی وفادارتر است به عهدش

9. يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

الف) کارزار می کنند در راه خدا

ب) می کشند در راه خدا

10. بِيَعِيكُمْ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ

الف) به معامله شما که انجام دادید آن را

ب) به معامله کسی که معامله کردید با او

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

4. با بودن وحی و کتب آسمانی آیا بشر و جامعه انسانی مجاز است از قوانین بشری پیروی کند؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده با دقت ترجمه نمایید:

– نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَ أَنْزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ * مِنْ قَبْلُ هُدًى
لِلنَّاسِ وَ أَنْزَلَ الْفُرْقَانَ . (1)

ص: 110

– وَ يَعْلَمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاهِ وَالْإِنْجِيلَ* وَرَسُولًا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ
بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ... (1)

– وَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاهِ وَ لِأَحْلَلْ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ
رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا... (2)

– يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَ مَا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
(3)

– وَ لَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَ مَا أَنْزَلْنَا إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَ مِنْ تَحْتِ
أَرْجُلِهِمْ... (4)

ص: 111

1- (1). همان: آیه 48 و 49.

2- (2). آل عمران: آیه 50.

3- (3). آل عمران, آیه 65.

4- (4). مائده: آیه 66.

22- آداب تلاوت قرآن

اشاره

1. فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ. (1)

2. وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ. (2)
3. إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَى مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَهُ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ...
فَأَقْرَأْ مَا تيسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ... (3)
4. كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ. (4)
5. الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ. (5)

ص: 112

1- (1). نحل: آیه 98.

2- (2). اعراف: آیه 204.

3- (3). مزمل: آیه 20.

4- (4). ص: آیه 29.

5- (5). بقره: آیه 121.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
می‌خوانی - خوانندی	قَرَأْتَ	۱	شیطان	شَيْطَانٍ	۱
پناه مبر	اسْتَعِذْ	۲	متذکر و متوجه شوند	يَتَذَكَّرُوا	۲
رانده شده (از رحمت خدا)	رَجِمَ	۳	تلاوت کنند	يَتْلُوا - يَتْلُونَ	۳
خوانده شد - خوانده می‌شود	قُرِئَ	۴	به امید این‌که	لَعَلَّ	۴
گوش فرا دهید	اسْتَمِعُوا	۵	هنگامی که	إِذَا	۵
سکوت کنید	انصتوا	۶	نازل کردیم - فرو فرستادیم	انزلنا	۶
مورد رحمت قرار گیرید	تُرْحَمُونَ	۷	صاحبان خرد - خردمندان	أُولَئِكَ	۷
بخوانید	اقْرءوا	۸	دادیم	آتینا	۸
میسر است - مقدور است	يَسَّرَ	۹	آنان	أُولَئِكَ	۹
تدبیر کنند - بیندیشند	يَدَّبَّرُوا	۱۰	ایمان می‌آورند	يُؤْمِنُونَ	۱۰
قرائت - خواندن	تلاوت	۱۱	ناسپاسی کند	يَكْفُرُ	۱۱

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: 113

1. تِلَاوَاتٍ - رَجِيمٍ - لَعَلَّ

الف) خواندن - رانده شده - به امید این‌که

ب) قرائت - بد - شاید

2. قَرَأَتْ - قُرِئَ - أَقْرَأُوا

الف) خواندی - خواند - خواندند

ب) خواندی - خوانده شد - بخوانید

3. اسْتَعَدَّ - أَنْصَتُوا - اسْتَمَعُوا

الف) پناه ببر - سکوت کنید - گوش فرادهید

ب) پناه ببر - سکوت کردند - شنیدند

4. يَدْبُرُوا - تَيْسَّرَ

الف) تدبّر کنند (نیندیشند) - میسر و مقدور است

ب) تدبیر کردند - میسور است

5. تُرْحَمُونَ - يَتَذَكَّرُوا

الف) مورد رحمت قرار گیرند - متوجه شوید

ب) مورد رحمت قرار گیرید - متوجه شوند

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ 1

الف) پس هنگامی که می خوانی قرآن را

ب) زمانی که خواند قرآن را

2. وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ

ص:114

الف) و زمانی که خوانده می شود قرآن

ب) زمانی که می خواند قرآن را

3. لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

الف) به امید این که مورد رحمت قرار گیرند

ب) به امید این که شما مورد رحمت قرار گیرید

4. فَأَقْرَأُوا مَا تَيَسَّرَ

الف) پس خواندند آن چه ممکن بود

ب) پس بخوانید آن چه میسر و مقدور است

5. لِيَذَّبُوا آيَاتِهِ :

الف) برای این که تدبیر کنند و بیندیشند آیاتش را

ب) تا تدبیر کنند آیات قرآن را

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. در رابطه با آداب قرائت قرآن بیش از آن چه در درس آمده چه می دانید؟

انسی با قرآن در خانه

1. آن چه در این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود با دقت ترجمه کنید:

– إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ * فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ * لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ . (1)

– إِنَّمَا أَمْرُهُ أَنْ عَبَّدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَ لَهُ كُلُّ شَيْءٍ ءِ وَ أَمْرُهُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ * وَ أَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ ... (2)

ص: 115

1- (1) . واقعه: آیه 77 تا 79.

2- (2) . نمل: آیه 91-92.

– يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ * قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا * نِصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا * أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَ رَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا . (1)

– أَ فَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا . (2)

– حم * وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ * إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ . (3)

1- (1). مزمل: آیه 1-4.

2- (2). محمد: آیه 24.

3- (3). زخرف: آیه 1-3.

23- ویژگی های قرآن

اشاره

1. شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ... (1)

2. الرِّبَّاءُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ. (2)

3. قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِّن رَّبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ. (3)

4. وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِّلْمُسْلِمِينَ. (4)

5. إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا. (5)

- 1- (1). بقره: آیه 185.
- 2- (2). ابراهیم: آیه 1.
- 3- (3). انعام: آیه 104.
- 4- (4). نحل: آیه 89.
- 5- (5). اسراء: آیه 9.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بصیرت‌ها - بینش‌ها	بَصَائِر	۱	ماه	شَهْرٌ	۱
چشم گشود - بینا شد	أَبْصَرَ	۲	دلایل روشن	بَيِّنَاتٍ	۲
چشم پوشید - کور شد	عَمِيَ	۳	هدایت	هُدًى	۳
حافظ، نگهبان	حَفِیْظٌ	۴	جدا کننده حق از باطل	فُرْقَانٍ	۴
روشنگر - بیان کننده	بَيِّنَانٍ	۵	خارج کنی	تُخْرِجُ	۵
جمع مُسَلِم - مسلمانان	مُسْلِمِينَ	۶	اجازه	إِذْنٍ	۶
استوارتر - استوارترین	أَقْوَمُ	۷	همیشه پیروز	عَزِيزٍ	۷
			ستوده	حَمِيدٍ	۸
			به نفع خود اوست - علیها: به ضرر اوست	لِنَفْسِهِ	۹
			برای آنچه که (آیینی که)	لِلَّتِي	۱۰
			بشارت می دهد	يُبَشِّرُ	۱۱

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. تَبَيَّنَ - بَصَّأَتْ

الف) روشنگر - بینش ها ب) روشنگر - بینش

2. أَبْصَرَ - عَمِيَ

الف) چشم گشود - چشم پوشید ب) بینا - کور

3. أَقْوَمٌ - حَفِيزٌ

ص: 118

الف) استوار - حافظ ب) استوارتر - نگهبان

4. مُسْلِمِينَ - بَيِّنَاتٍ

الف) مسلمانان - دلایل روشن ب) مسلمان ها - دلیل روشن

5. فُرْقَانَ - حَمِيدٌ

الف) قرآن - شایسته

ب) جدا کننده حق از باطل - ستوده شده

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرٌ

الف) قطعاً آمد به سوی شما بینش هایی

ب) قطعاً آمد برای شما بصیرتی

2. فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ :

الف) پس هر کس چشم گشاید پس به نفع خود اوست

ب) پس کسی که چشم گشود حتماً خودش

3. وَ مَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا

الف) و کسی که دیده گشاید، پس برای اوست

ب) و هر کس دیده بندد، پس علیه و ضرر اوست

4. يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ :

الف) هدایت می کند به آن چه (آیین) که آن استوارترین است

ب) هدایت می کند به آنکه استوارتر است

5. أَنْ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا

الف) قطعاً برای شما پاداشی بزرگ است

ب) این که برای آنها پاداشی بزرگ است

ص: 119

3. آیات متن درس را با دقت و مشورت با هم ترجمه کنید.

4. معنای تدبر در قرآن و آیات آن چیست و آیا می توان از یک آیه برداشت ها و پیام های متفاوتی برداشت کرد؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه در این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- وَ نُنزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَ رَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَ لَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا. (1)

- لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ. (2)

- ... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَ كِتَابٌ مُّبِينٌ * يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَ يَخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَ يَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ. (3)

- وَ قَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا. (4)

ص: 120

1- (1). اسراء: آیه 82.

2- (2). حشر: آیه 21.

3- (3). مائده: آیه 15 و 16.

4- (4). فرقان: آیه 30.

1. إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ . (1)
2. أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا . (2)
3. قُلْ لئن اجتمعت الإنسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا . (3)
4. وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ . (4)
5. فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ . (5)

ص:121

1- (1) . حجر: آیه 9.

2- (2) . نساء: آیه 82.

3- (3) . اسراء: آیه 88.

4- (4) . بقره: آیه 23.

5- (5) . بقره: آیه 24.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نازل کردیم - فرو فرستادیم	نَزَّلْنَا	۱	قطعاً ما خوردمان	إِنَّا نَحْنُ	۱
حفظ کننده‌گان	حَافِظُونَ	۲	قرآن	الذِّكْرُ	۲
تدبیر نمی‌کنند - نمی‌اندیشید	لَا يَتَدَبَّرُونَ	۳	قطعاً حفظ کننده‌ایم	لِحَافِظُونَ	۳
جمع شود (شوند)	اجْتَمَعَتِ	۴	اگر	لَوْ	۴
پشتیان	ظَهِيرٍ	۵	می‌یافتید	وَجَدُوا	۵
بیاورید	فَأَتُوا بِ	۶			
بخوانید - دعوت کنید	ادْعُوا	۷	انسان	إِنْسُ	۶
گواهان - شاهدان	شُهَدَاءَ	۸	جَنِّان	جِنِّ	۷
انجام ندادید	لَمْ تَفْعَلُوا	۹	می‌آید می‌آیند	يَأْتِي يَأْتُونَ	۸
هرگز انجام نمی‌دهید - نخواهید داد	لَنْ تَفْعَلُوا	۱۰			
آتش گیره - هیزم	وَقُودُ	۱۱	می‌آورند	يَأْتُونَ بِ	۹
سنگ‌ها	حِجَارَةً، جمع حَجَرٍ	۱۲	این‌که بیاورند	أَنْ يَأْتُوا	۱۰

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. ظَهِيرٍ - شُهَدَاءَ - وَقُودُ

ص: 122

الف) پشت - شاهدان - آتشگیر (ب) پشتیان - شاهدان - آتشگیره

2. نَزَّلْنَا - ادْعُوا - حِجَارَةً

الف) فرورستادیم - بخوانید - سنگ ها

ب) نازل کردیم - خواندند - سنگ

3. فَأْتُوا بـ -- اجْتَمَعَتْ

الف) پس بیاورید - جمع شود (ند)

ب) بیایید - جمع شد

4. لَا يَتَدَبَّرُونَ - حَافِظُونَ

الف) تدبّر نکردند - حفظکننده ب) تدبّر نمی کنند - حفظ کنندگان

5. لَمْ تَفْعَلُوا - لَنْ تَفْعَلُوا

الف) انجام ندادند - هرگز انجام نخواهند داد

ب) انجام ندهند - هرگز انجام ندادند

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا

الف) قطعاً ما خودمان فرورستادیم

ب) قطعاً ما فرو می فرستیم

2. إِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

الف) قطعاً آن را حفظ می کنیم ب) قطعاً ما آن را حفظ کننده ایم

3. أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ

الف) پس آیا تدبّر نمی کنند در قرآن

ب) آیا نمی اندیشید در قرآن

4. لَوْ جَدُّوا فِيهِ

ص: 123

الف) حتماً می یافتند در آن ب) می یافتند آن را

5. لَئِنِ اجْتَمَعَتِ

الف) اگر جمع شود ب) قطعاً اگر جمع شود

6. يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا

الف) بیاورند به مانند این ب) بیاید مانند این

7. فَأْتُوا بِسُورَةٍ

الف) بیاورید به وسیله سوره ای ب) بیاورید سوره ای را

8. وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ

الف) و بخوانید گواهانتان را ب) دعوت کنید شاهدان را

9. فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا

الف) پس اگر انجام ندادید ب) اگر نتوانستید

10. فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي

الف) پس ترسیدند از آتشی که ب) پس بترسید از آتشی که

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

4. از معجزه علمی قرآن که بسیاری از علوم تجربی را پیش بینی و طرح کرده است چه می دانید؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با همکاری اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا. (1)

ص: 124

1- (1). كهف: آیه 1.

– وَ لَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ * قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ. (1)

– الم ذلک الکتاب لا ریب فیہ ہدی للمتقین و ما من دابہ فی الأرض و لا طائر یطیر بجناحیه
إلا أمم أمثالکم ما فرطنا فی الکتاب من شیء ثم إلى ربهم یحشرون. (2)

– خلق السموات بغير عمد ترونها و ألقى فی الأرض رواسی أن تمید بکم. (3)

ص: 125

1- (1). زمر: آیه 27 و 28.

2- (2). انعام: آیه 38.

3- (3). لقمان: آیه 10.

25- عدالت گرایى انبیاء

اشاره

عدالت گرایى انبیاء

1. إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ
يَعْظُمُ لِعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ. (1)

2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا
اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ... (2)

3. ... وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ... (3)

4. إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ .

(4)

5. شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَانِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

(5).

ص:126

1- (1) . نحل: آیه 90.

2- (2) . المائده, آیه 8.

3- (3) . شوری: آیه 15.

4- (4) . نساء: آیه 58.

5- (6) . آل عمران: آیه 18.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
دادگری	عَدْلٍ	۱	امر می‌کند	يَأْمُرُ	۱
خویشاوند	ذِي الْقُرْبَىٰ	۲	نیکی کردن	إِحْسَانٍ	۲
ستم - تجاوز	بَغْيٍ	۳	بخشش - دادن	إِيْتَاءٍ	۳
باشید	كُونُوا	۴	باز می‌دارد	يَنْهَىٰ	۴
به پادارندگان - قیام کنندگان	قَوَّامِينَ	۵	عمل زشت	فَحْشَاءٍ	۵
دادگری کنید - عدالت کنید	اعْدِلُوا	۶	ناپسند	مُنْكَرٍ	۶
نزدیکتر	أَقْرَبُ	۷	گواهان	شُهَدَاءَ	۷
مأمور هستم	أَمْرًا	۸	انصاف - داد - عدالت	قِسْطٍ	۸
عدالت نمایم - دادگری نمایم	اعْدِلْ	۹	ایمان آوردم	آمَنْتُ	۹
ادا کنید - برگردانید	تَوَدُّوا	۱۰	داوری کردن	تَحْكُمُ، تَحْكُمُونَ، أَنْ تَحْكُمُوا	۱۰
امانت‌ها	امَانَاتٍ	۱۱	به‌پا دارند	قَانِمٍ	۱۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. عَدْلٍ - اَعْدِلْ - اَعْدِلُوا

ص: 127

الف) دادگری - عدالت نمایم - دادگری کنید

ب) عدالت - عدالت کرد - عدالت کنید

2. بَغِيٍّ - أَقْرَبُ - أَمَانَاتٍ

الف) ستم - نزدیک تر - امانت ها ب) تجاوز - نزدیک - امانت ها

3. قَوَّامِينَ - ذِي الْقُرْبَى

الف) به پادارنده - خویشاوند ب) قیام کنندگان - خویشاوند

4. كُونُوا - تُؤَدُّوا

الف) باشید - برگردانید ب) باشید - برگردانید

5. أَمْرًا - أَنْ تَحْكُمُوا

الف) مأمور هستم - این که داوری کنید

ب) امر کردم - این که حکم کنید

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ

الف) امر کرد به دادگری و احسان نمودی

ب) امر می کند به دادگری و نیکی کردن

2. وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ

الف) باز می دارد از عمل زشت ب) باز بدار از عمل زشت

3. كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ

الف) باشید قیام کننده برای خدا ب) بودند قیام کننده برای خدا

4. هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى

الف) آن نزدیک به تقواست ب) آن نزدیک تر به تقوا داشتن است

5. أُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ

ص: 128

الف) مأمورم برای این که دادگری کنم بین شما

ب) مأمور گشتم تا دادگری کنم بین آنها

6. أَنْ تُوَدُّوا الْأَمَانَاتِ

الف) این که باز گردانید امانت ها را

ب) این که باز گردانید امانت ها را

7. أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ

الف) این که دادگری کنید به عدل ب) این که دادگری کردید به عدل

8. شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ

الف) گواهی داد خدا قطعاً او ب) گواهی داد خدا این که

9. قائماً بِالْقِسْطِ

الف) به پا دارنده عدل است ب) به پا می دارد عدل را

10. هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

الف) او شك ناپذیر داناست

ب) او شكست ناپذیر کاروان است

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. با مقایسه آیه 58 سوره نساء و آیه 124 سوره بقره که قبلاً خوانده اید پاسخ دهید که

اگر امامت و رهبری جامعه بشری، عهد و امانت الهی است آن را باید به چه کسی سپرد؟

انسی با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

ص: 129

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ... (1)

- ... وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ. (2)

- ... فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ. (3)

- وَ أَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ. (4)

- ... وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ... (5)

ص: 130

1- (1) . نساء: آیه 135.

2- (2) . مائده: آیه 42.

3- (3) . یونس: آیه 47.

4- (4) . الرحمن: آیه 9.

5- (5) . حدید: آیه 25.

26- حادثه رستاخیز

اشاره

1. يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تُرَابٍ... (1)

2. مَا خَلَقْنَاكُمْ وَلَا نَبْعَثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ. (2)

3. ... لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ. (3)

4. اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا. (4)

5. وَ نَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَ إِن كَانَتْ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا

بِهَا وَ كَفَىٰ بِنَا حَاسِبِينَ. (5)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
برانگیختن - رستاخیز	بَعَثَ	۱	بودید، می باشید	كُنْتُمْ	۱

ص: 131

1- (1). حج: آیه 5.

2- (2). لقمان: آیه 28.

3- (3). انعام: آیه 12.

4- (4). نساء: آیه 87.

5- (5). انبیاء: آیه 47.

تصویر

۲	رَبِّبَ	شک	۲	يَجْمَعُ - يَجْمَعَنَّ	جمع می کند - قطعاً جمع می کند
۳	خَلَقْنَا	خلق کردیم	۳	خَسِرُوا	زیان رساندند
۴	تُرَابٍ	خاک			
۵	كَتَفَيْسٍ وَاحِدَةٍ	مانند (آفرینش و رستاخیز) یک فرد است	۴	أَصْدَقُ	راست گوتر
۶	ل	قطعاً - حتماً	۵	نَضَعُ	قرار می دهیم
۷	إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ	در روز قیامت	۶	لَا تُظْلَمُ	ظلم گردیده نمی شود
۸	أَنْفُسَهُمْ	به خودشان	۷	مِثْقَالَ	سنگینی
۹	لَا يُؤْمِنُونَ	ایمان نمی آورند	۸	مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ حَرْدَلٍ	به سنگینی دانه ای از خردل
۱۰	مَنْ	چه کسی	۹	أَتَيْنَا بِـ	می آوریم - آوردیم
۱۱	مَوَازِينَ	جمع میزان: ترازوها	۱۰	حَاسِبِينَ	حسابگران

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. أَصْدَقُ - بَعَثَ

الف) راست گو تر - برانگیختن ب) راست گو - رستاخیز

2. خَسِرُوا - نَضَعُ

الف) زیان کردند - قراردادیم ب) زیان رساندند - قرار می دهیم

3. یَجْمَعَنَّ - أَتَيْنَا ب

الف) حتماً جمع می کند - آوردیم ب) آوردیم - گرد می آوریم

4. مَثْقَالَ حَبِّهِ مِّنْ خَرْدَلٍ

الف) به سختی حبه خردلی ب) به سنگینی دانه خردلی

5. لَا تُظْلَمُ - حَاسِبِينَ

الف) ظلم گردیده نمی شود - حسابگران

ب) ظلم نمی کنید - حسابگر

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. مَا خَلَقَكُمْ وَلَا بَعَثَكُمْ

الف) نیست آفرینش شما و نه برانگیختن شما

ب) خلق نکرد شما را و مبعوث نکرد شما را

2. إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ

الف) مگر مانند (آفرینش یا رستاخیز) یک فرد

ب) مگر مانند یک پدیده

3. لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

الف) قطعاً جمع می کند آنها را به سوی قیامت

ب) قطعاً جمع می کند شما را در روز قیامت

4. و لا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئاً

الف) ظلم نمی کند به فردی چیزی

ب) و ظلم گردیده نمی شود فردی چیزی

5. كَفَىٰ بِنَا حَاسِبِينَ

ص:133

الف) کفایت است به این که ما حسابگر باشیم

ب) کفایت کرد ما را حسابگران

3. آیات متن درس را به مشورت و با دقت ترجمه کنید.

4. با توجه به این که بقاء و جاودانگی و نوید به فناپذیری انسان بزرگ ترین آرمان و

آرزوی همه انسان هاست, حال که همه انبیاء با صداقت و پشتوانه معجزات این خبر ارزشمند

را به همه جامعه بشری ابلاغ نموده اند, چه چیزی, انسان های لجوج را وادار به تکذیب انبیاء

و امر رستاخیز می کنند؟

انسی با قرآن در خانه

1. آن چه در این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود با دقت ترجمه کنید.

- فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ. (1)
- ... فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا. (2)
- إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ. (3)
- وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ. (4)
- قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ. (5)

ص: 134

1- (1). بقره: آیه 113.

2- (2). نساء: آیه 141.

3- (3). یونس: آیه 93.

4- (4). قصص: آیه 41.

5- (5). زمر: آیه 15.

27- ویژگی های روز قیامت (1)

اشاره

1. إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يَكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ. (1)

2. وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمِيًَّا وَبُكْمًا وَصُمًّا مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ... (2)

3. وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ (3).

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
معامله می کنند - می فروشند	يَشْتَرُونَ بِ	۱	سخن نمی گوید	لَا يُكَلِّم	۱
پیمان	عَهْدِ	۲	پاکیزه نمی کند	لَا يُزَكِّي	۲

ص: 135

1- (1). آل عمران: آیه 77.

2- (2). اسراء: آیه 97.

3- (3). زمر: آیه 60.

تصویر

سوگندها (جمع یمین)	أَيْمَانٍ	۳	دردناک	أَلِيمٍ	۳
بها - قیمت	ثَمَنٍ	۴	هدایت کند	يَهْدِي (يَهْدِي)	۴
بهره - نصیب	خَلَاقٌ	۵	هدایت یافته	مُهْتَدٍ	۵
نظر (رحمت) نمی کند	لَا يَنْظُرُ	۶	گمراه کند	يُضِلُّ	۶
محشور می کنیم - جمع می کنیم	نَحْشُرُ	۷	هرگز نمی یابی	لَنْ تَجِدَ	۷
کورانی	عُمَيَّا	۸	سرپرستان	أَوْلِيَاءَ	۸
لالانی	بُكْمًا	۹	صورتها	وُجُوهُ	۹
کرانی	صُمَّا	۱۰	جایگاه	مَأْوَى	۱۰
می بینی	تَرَى	۱۱	دروغ گفتند	كَذَّبُوا	۱۱
سیاه	مُسْوَدَّةٌ	۱۲			

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. عَهْدٌ - خَلَاقٌ - مُسْوَدَّةٌ

الف) پیمان - بهره - سیاه ب) پیمان - مخلوق - سیاه

2. أَيْمَانٌ - ثَمَنٌ - تَرَى

الف) سوگند - قیمت - دیدی ب) سوگندها - قیمت - می بینی

3. نَحْشُرُ - لَا يَنْظُرُ

الف) جمع می کنیم - نظر (رحمت) نمی کند

ب) گرد آورده ایم - نظر نمی کند

4. يَشْتَرُونَ - كَذَّبُوا

الف) می فروشد - دروغ گفتند ب) معامله کردند - دروغ می گویند

ص: 136

5. عُمِيًّا - بُكْمًا - صُمَّا

الف) کور - گنگ (لال) - کر ب) کوران - لالان - کران

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. أَوْلَيْكَ لَا خَلَقَ لَهُمْ

الف) آنان نیست بهره ای برای آنها ب) آنان بی بهره اند

2. وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ

الف) و نظر نکرد به آنها

ب) و نظر (رحمت) نمی کند به سوی آنها

3. مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ :

الف) هر کس را هدایت کند خداوند پس او هدایت شده است

ب) چه کسی را هدایت کرده خداوند پس او هدایت یافته است

4. و مَا وَاهُمْ جَهَنَّمَ

الف) و جایگاهی جز جهنم ندارند

ب) و جایگاه آنها جهنم است

5. الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ

الف) کسانی که دروغ گفتند بر خداوند

ب) کسانی که تکذیب کردند خداوند را

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

انسی با قرآن در خانه

1. آن چه در این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

ص: 137

- وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ... لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ. (1)

- ... وَ لَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ. (2)

- ... وَ فَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ. (3)

– لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ لِدَارِ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَ لِنَعْمِ دَارِ الْمُتَّقِينَ . (4)

– وَ الَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنَبُوْنَهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ لَأَجْرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ . (5)

ص: 138

1- (1) . بقره: آیه 114.

2- (2) . بقره: آیه 130.

3- (3) . رعد: آیه 26.

4- (4) . نحل: آیه 30.

5- (5) . نحل: آیه 41.

28- ویژگی های روز قیامت (2)

اشاره

1. انظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَ لَلْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَ أَكْبَرُ تَفْضِيلًا . (1)

2. وَ مَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَ أَضَلُّ سَبِيلًا . (2)

3. وَ كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَ لَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَ لَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَ أَبْقَى . (3)

4. تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَ لَا فَسَادًا وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ .

(4)

5. وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَ لَعِبٌ وَ إِن الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ . (5)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
برتری دادیم	فَضَّلْنَا	۱	بنگر	أَنْظُرُ	۱

ص: 139

1- (1) . اسراء: آیه 21.

2- (2) . اسراء: آیه 72.

3- (3) . طه: آیه 127.

4- (4) . قصص: آیه 83.

5- (5) . عنكبوت: آیه 64.

تصویر

مراتب - مرتبه‌ها	دَرَجَاتٍ	۲	بزرگ‌تر	أَكْبَرُ	۲
برتری دادن	تَفْضِيلٌ	۳	این‌چنین	كَذَلِكَ	۳
گمراه‌تر	أَضَلُّ	۴	کور (دل)	أَعْمَى	۴
زیاده‌روی کرد	أَسْرَفٌ	۵	پاداش می‌دهیم - کیفر می‌دهیم - مجازات می‌کنیم	نَجَزِي	۵
ایمان نیاورد	لَمْ يُؤْمِنِ	۶	قرار می‌دهیم	نَجْعَلُ	۶
شدیدتر	أَشَدُّ	۷	نمی‌خواهند	لَا يُرِيدُونَ	۷
باقی‌تر - پایدارتر	أَبْقَى	۸	برتری جویی	عُلُوٌّ	۸
حیات واقعی - زندگی گوارا	حَيَاةٌ حَيَوَانٌ	۹	تباهی	فَسَادٌ	۹
			سرگرمی و بازیچه	لَهُمْ وَلَعِبٌ	۱۰
			خانه - سرا	دَارٌ	۱۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. أَضَلُّ - أَشَدُّ - أَبْقَى

الف) گمراه - سخت - باقی

ب) گمراه‌تر - شدیدتر - باقی‌تر

۲. أَكْبَرُ - أَبْقَى - أَعْمَى

الف) بزرگ تر - باقی تر - نابینا تر (کور)

ب) بزرگ - باقی - کور

3. دَرَجَاتٍ - حَيَوَانٌ

ص: 140

الف) مرتبه ها - زندگی واقعی و گوارا

ب) مراتب - حیوان ها

4. تَفْضِيلٌ - فَضْلٌ - فَضْلَانَا

الف) برتری - برتر شد - برتر شدیم

ب) برتری دادن - برتری داد - برتری دادیم

5. اَسْرَفَ - لَمْ يُؤْمِنِ

الف) زیاده روی کرد - ایمان نیاورد

ب) زیاده روی - ایمان نمی آورد

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. لَلْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ

الف) و قطعاً قیامت دارای درجات بزرگ تری است

ب) و برای آخرت مرتبه بزرگ تری است

2. وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى

الف) و کسی که می باشد در این (دنیا) کور

ب) چه کسی می باشد در این (دنیا) کور

3. وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ

الف) برای عذاب آخرت اثر شدیدتری است

ب) و قطعاً عذاب آخرت شدیدتر است

4. لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ

الف) نمی خواهند برتری جویی را در زمین

ب) نخواسته برتری را در زمین

5. لَهُيَ الْحَيَّوانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ:

ص: 141

الف) قطعاً آن است زندگی حقیقی اگر می دانستند

ب) قطعاً آن زندگی واقعی است اگر بدانید

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

4. با مراجعه به آیه 19 سوره رعد ملاحظه می کنید که عدم فهم مستقیم قرآن را به کوری دل تعبیر نموده است. حال با توجه به آیه 72 سوره اسراء وضعیت اینان در محشر و دادگاه عدل الهی چگونه خواهد بود؟

انس با قرآن در خانه

1. آن چه از این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

- يَا قَوْمِ إِنَّمَا هِذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ. (1)

- اَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَزِينَةٌ... وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ. (2)

- إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ. (3)

- فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ. (4)

وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى. (5)

ص: 142

2- (2) . حدید: آیه 20.

3- (3) . بقره: آیه 174.

4- (4) . اعراف: آیه 30.

5- (5) . طه: آیه 124.

29- بهشت و بهشتیان

اشاره

1. وَ سَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ . (1)
2. يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ * ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً * فَادْخُلِي فِي عِبَادِي * وَ ادْخُلِي جَنَّتِي . (2)
3. ... لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَ لَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ . (3)
4. جَنَّاتٌ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ . (4)
5. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِّنْ عَذَابِ أَلِيمٍ * ... وَ تُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ * يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ يَدْخُلِكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَ مَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ . (5)

- 1- (1). آل عمران: آیه 133.
- 2- (2). فجر: آیه 27-30.
- 3- (3). نحل: آیه 30.
- 4- (4). نحل: آیه 31.
- 5- (5). صف: آیه 10-12.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
آرام گرفته	مُطْمَئِنَّةٌ	۱	بشناید	سَارِعُوا	۱
بازگرد	ارْجِعِي	۲	پیشی گیرید	سَابِقُوا	۲
خوشنود و راضی	رَاضِيَةً	۳	آمرزش	مَعْفِرَةً	۳
مورد رضایت	مَرْضِيَّةً	۴	وسعت	قِرْضٍ	۴
داخل شو	ادْخُلِي	۵	آماده گشته	أُعِدَّتْ	۵
دلالت و راهنمایی کنم	أُذِلُّ	۶	تو (مؤنث)	لِكَ	۶
نجات دهد	تُنَجِّي	۷	تجارت - معامله	تِجَارَةً	۷
جهاد کنید	جَاهِدُونَ	۸	جاویدان	عَدْنٍ	۸
			چه خوب است	يَعْمَ	۹
			گناهان	ذُنُوبٍ	۱۰

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. ارْجِعِي - ادْخُلِي

الف) بازگرد - داخل شو ب) بازگشت - داخل شو

2. رَاضِيَةً - مَرَضِيَةً

الف) خشنود - مورد رضایت ب) خوشنود - رضایتمند

3. تُنَجِّي - تُجَاهِدُونَ

الف) نجات یابی - جهاد می کنید ب) نجات دهد - جهاد کنید

4. أَدُلُّ - مُطْمَئِنُّهُ

ص:144

الف) راهنمایی کرد - آرام ب) راهنمایی کنم - آرام گرفته

5. سَارِعُوا - سَابِقُوا

الف) بشتابید - پیشی گیرید ب) شناختند - پیش گرفتند

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ

الف) آماده کرد برای پارسایان

ب) آماده گشته برای افراد با تقوا

2. وَادْخُلِي جَنَّتِي

الف) و داخل بهشت من شو

ب) و داخل شد به بهشت من

3. وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ

الف) و قطعاً سرای آخرت بهتر است

ب) و برای خانه آخرت خوب است

4. لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاؤُنَ

الف) برای آنها است آن چه بخواهند

ب) برای آنها است در آن آن چه بخواهند

5. فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ

الف) در بهشت جاودان ب) در بهشت جاویدان

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

4. با توجه به این که بهشت جایگاه متقین است وَ لَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ .

حال با استفاده از آیه إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ و این که تقوای الهی همان پروا و خشیت نسبت به اوست، می توانید بگویید لازمه باتقوایی چیست؟

1. آن چه در این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک اعضای خانواده خود ترجمه کنید:

– سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ. (1)

– أَمْ مَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ. (2)

– الَّذِينَ يُوْفُونَ بَعْدَ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ. (3)

– وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ. (4)

– وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرُؤْنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ. (5)

– جَنَّاتٌ عِدْنُ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ. (6)

– سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ. (7)

ص: 146

- 2- (2) . رعد: آیه 19.
- 3- (3) . رعد: آیه 20.
- 4- (4) . رعد: آیه 21.
- 5- (5) . رعد: آیه 22.
- 6- (6) . رعد: آیه 23.
- 7- (7) . رعد: آیه 24.

30- دوزخ و دوزخیان

اشاره

1. وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعْنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ. (1)
2. لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ. (2)
3. الَّذِينَ تَتَوَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي * فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ (3).
4. فَمَنْ ثَقَلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ * وَ مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ. (4)

- 1- (1) . توبه: آیه 68.
- 2- (2) . رعد: آیه 18.
- 3- (3) . نحل: آیه 28 و 29.
- 4- (4) . مؤمنون: آیه 102 و 103.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	هِيَ	آن	۱	لَعَنَ	لعنت کرد - دور کرد (از رحمتش)
۲	حَسْبُهُ	بیس است - کافی است	۲	مُقِيمٌ	پایدار - مستمر
۳	لَوْ	اگر - چنانچه	۳	اسْتَجَابُوا - لَمْ يُسْتَجِيبُوا	اجابت کردند - اجابت نکردند
۴	سُوءَ الْحِسَابِ	حساب بدی	۴	أَفْتَدَوْا بِ	فدا دادند - فدیبه دادند - پرداختند - به عوض دادند
۵	مَأْوَى	جایگاه	۵	مِهَادٌ	جایگاه - آسایشگاه - آرامگاه
۶	بِئْسَ	چه بد	۶	تَتَوَقَّى	کامل می گیرد (جانشان را)
۷	ظَالِمِي ظَالِمِينَ	ستمکاران	۷	أَبْوَابٍ	جمع باب - درب‌ها
۸	ادْخُلُوا	داخل شوید	۸	مَثْوَى	جایگاه
۹	حَسِيرُوا	زیان رساندند	۹	مُنْتَكِرِينَ	تکبرورزان - خود بزرگبینان
			۱۰	تَقَلَّتْ	سنگین شد

تصویر

سبک شد	خَفَّتْ	۱۱
وزنه‌های عمل - وسیله سنجش	مَوَازِين	۱۲

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. مِهَادُ - مَثْوَى - مُقِيمٌ

الف) آسایشگاه - جایگاه - پایدار

ب) آسایش - محل - مستمر

2. أَبْوَابَ - مَوَازِين - مَأْوَى

الف) درب‌ها - میزان عمل‌ها - جایگاه

ب) ورودی - وسیله سنجش

3. اسْتَجَابُوا - لَمْ يَسْتَجِيبُوا

الف) اجابت کنید - اجابت نکنید

ب) اجابت کردند - اجابت نکردند

4. ثَقُلَتْ - حَقَّتْ - لَعَنَ

الف) سنگین است - سبک است - لعنت باد

ب) سنگین شد - سبک شد - لعنت کرد

5. تَتَوَقَّى - مُتَكَبِّرِينَ - افْتَدَوْا بـ

الف) کامل می گیرد - تکبرورزان - به عوض دادند

ب) قبض روح می کند - مغرور - پردازند

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: 149

1. هِيَ حَسْبُهُمْ

الف) آن (آتش) بس است آنها را

ب) آن (آتش جهنم) بس است شما را

2. لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَى :

الف) برای کسانی که اجابت کردند برای پروردگارشان (دعوت پروردگارشان را) بهترین

(پاداش) است

ب) قطعاً کسانی که اجابت کنند دعوت پروردگار را بهترین پاداش است

3. وَ مِثْلَهُ مَعَهُ لَاقْتَدُوا بِهِ :

الف) و مانندش با آن (دو چندان) قطعاً عوض بدهند آنها (آتش را) (پذیرفته نمی شود از آنها)

ب) و مانند آن را نیز خدا و عوض بگیرند (تا از عذاب برهند) (پذیرفته نمی شود از آنها)

4. وَ بئسَ المهادُ

الف) چه بد آرامگاهی است (جهنم)

ب) بد شد آرامگاه آنها

5. تَتَوَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ

الف) قبض روح کند آنها را فرشته

ب) قبض روح کنند آنها را فرشتگان

6. ظالمی انفسهم

الف) (در حالی که) ستمگران خویشند

ب) ستم می کنند به خودشان

7. فَلَبِئسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ

الف) پس قطعاً بد است جایگاه هر متکبری

ب) پس قطعاً چه بد است جایگاه متکبرورزان

8. من ثَقُلْتُ مَوَازِينَهُ

الف) و چه کسی سنگین کرد وزنه عملش را

ب) و هر کس سنگین شود میزان اعمالش

9. الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ

الف) کسانی که خود زیان دیدند

ب) کسانی که زیان رساندند به خودشان

10. أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ

الف) آنان برایشان حساب بدی است

ب) آنان برای خود بد حساب کردند

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. در عبارت لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَى، منظور اجابت و پاسخ نسبت به کدام دعوت

پروردگار است که بهترین پاداش را نوید می دهد؟

1. آن چه در این درس فراگرفتید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

2. آیات زیر را با کمک خانواده خود ترجمه کنید:

– فَأَمَّا مَنْ طَغَى * وَ آثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا * فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى * وَ أَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَ نَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى * فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى . (1)

ص: 151

1- (1). نازعات: آیه 37 و 41.

– أَمْ مَنْ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللَّهِ وَ مَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَ بُسَّ الْمَصِيرُ . (1)

– وَ لَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنَّ وَ الْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَ لَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَ لَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْإِنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ . (2)

ص: 152

1- (1). آل عمران: آیه 162.

2- (2). اعراف: آیه 179.

جلد 6

مشخصات کتاب

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن. جلد 6

سرشناسه: ملک احمدی، علی بمان، 1331 -

عنوان و نام پدیدآور: آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن / علی بمان ملک احمدی.

مشخصات نشر: قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، 1392.

مشخصات ظاهری: 6 ج.: جدول.

فروست: پژوهشگاه بین المللی المصطفی؛ 110.

شابک: دوره: 7-421-195-964-978 ؛ 55000 ریال: ج.1: 1-195-964-978-

6-415 ؛ 55000 ریال: ج.2: 2-195-964-978-416-3 ؛ 60000 ریال: ج.3: 3-978-

0-417-195-964-978 ؛ 60000 ریال: ج.4: 4-195-964-978-418-7 ؛ 60000 ریال:

ج.5: 5-195-964-978-419-4 ؛ 60000 ریال: ج.6: 6-195-964-978-420-0

وضعیت فهرست نویسی: فایپا

یادداشت: ج.2-6 (چاپ اول: 1392).

یادداشت: ج.1-5 (چاپ دوم: 1393) (فیپا).

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزشی

موضوع: قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع: قرآن -- ترجمه -- راهنمای آموزشی

شناسه افزوده: جامعه المصطفی (ص) العالمیه. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)

رده بندی کنگره: BP65/2/م 82735 1392

رده بندی دیویی: 107/297

شماره کتابشناسی ملی: 2354272

ص: 1

اشاره

ص: 2

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن

علی بمان ملک احمدی

ص: 3

ص: 4

سخن ناشر

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش ها و پدید آمدن دانش های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ گویی به آن ایجاد رشته های تحصیلی جدید و تربیت چهره های متخصص را ضروری می نماید. از این رو کتاب های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی ها تألیف شود.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه مندان به این مباحث، با اندیشه های بلند و ارزش های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می شود و گاه در نگارش بحث های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن ها و شیوه های آموزشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

ص:5

در این بستر، حوزه های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی اند.

«جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله» با قدردانی و سپاس از فاضل ارجمند جناب آقای علی بمان ملک احمدی مؤلف کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن و

تمام عزیزانی که در تولید این اثر همیاری و همفکری داشته اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می کند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله

ص: 6

مقدمه پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله

حقیقت مداری اصیل ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است.

داستان پر رمز و راز حقیقت جویی بشر، سرشار از هنرنمایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پای بندی به حقیقت بی منتها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته اند و در این میان، چه درخشندگی چشم نوازی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافتمند و فخیم دانسته و از باب تا محراب، کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می نمایاند و در مکتب آن، جز اولوالعلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دست یابی به گنجینه های حکمت نیست.

علم برخاسته از وجدان پاک و عقل سلیم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی آورد، و هم جامعه را سمت و سوی سعادت‌مندان به بخشیده و آن را به جامعه ای متمدن و

پیشرو متحول می‌کند. بی توجهی یا کوتاه فکری است اگر فرد و جامعه ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی

ص:7

مادی و معنوی باشد، اما آن را در صراطی غیر از حقیقت طلبی، علم اندوزی و حکمت مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی سازی کلمه الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن های پوشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقاهتی در اداره حکومت و نظریه مترقی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت ها و مأموریت های حوزه های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیر و مراد خود خمینی کبیر رحمه الله، در صحنه حاضر شده و با تأکید بر اهمیت و فوریت این حرکت فراگیر و بی وقفه، همه توانمندی ها و اراده ها را جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه های میان بر و دانش افزا راهبری و رصد می‌کنند.

جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه، نمادی درخشان از این رسالت جهانی و همت بین المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان، مربیان و مدیران پارسا، متعهد و زمان شناس را بر دوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف

اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و معارف بلند و تابناک
مکتب اهل بیت علیهم السّلام جامه تحقق می پوشاند.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله نیز که مهم ترین و گسترده ترین مجموعه
پژوهشی المصطفی صلی الله علیه و آله است، بومی سازی و بازتولید اندیشه دینی معاصر،
متناسب

ص:8

با نیازها و اقتضائات عرصه بین الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق های
جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ گویی به مسائل و شبهات فکری و معرفتی
مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک درسی، به ویژه با رویکرد اسلامی
سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت های سازمانی المصطفی صلی الله علیه و آله را از
جمله مأموریت ها و تکالیف خود می داند.

اثر علمی پیش روی نیز که به همت مؤلف محترم جناب آقای علی بمان ملک احمدی به
عنوان کتاب کمک آموزشی برای رشته معارف اسلامی تهیه و تدوین شده است،
در چارچوب همین اهداف و برنامه های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجی های صورت گرفته،
تدوین و برای استفاده خوانندگان محترم تقدیم شده است.

در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش های خالصانه مؤلف محترم، از کلیه دست
اندرکاران محترم آماده سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به ویژه همکاران محترم مرکز بین
المللی نشر و ترجمه المصطفی صلی الله علیه و آله و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و
انتشار آن نقش داشته اند، قدردانی و تشکر نماییم و از خداوند متعال برای ایشان و همه

خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت
نماییم.

پژوهشگاه بین المللی

المصطفی صلی الله علیه و آله

ص: 9

فهرست

1. علم و معرفت 13
2. تفکر در آیات 18
3. تعقل و خردورزی 24
4. ایمان به اصول و مبانی اعتقادی 30
5. آثار ایمان 36
6. وظایف فردی مؤمن 42
7. وظایف اجتماعی مؤمن و عدالت گرایی او 47
8. تغذیه سالم بدن 52
9. عمل شایسته 58

10. عبودیت و بندگی خدا 63
11. نماز و روزه 68
12. خمس و زکات 73
13. حج و جهاد 78
14. ظلم ستیزی و کارزار در راه خدا و حاکمیت او 83
15. هجرت و نقش سازنده آن 88
16. مقام شهید و شهادت 93
17. اهمیت امر به معروف و نهی از منکر 98
18. مهرورزی خداوند نسبت به خواص از بندگانش 103
19. بی مهری خداوند نسبت به برخی از بندگانش 108
20. انفاق در راه خدا 113
- ص: 10
21. احسان 118
22. نیکوکاران و جایگاه آنان 122
23. دعاء 127

24. یاد خدا 132

25. توبه 137

26. استغفار 142

27. شکر و شاکرین 147

28. صبر و صابرين 153

29. صفات پسندیده در مؤمنان راستین 158

30. برخی از صفات نکوهیده و ناپسند مؤمنان 164

ص: 11

ص: 12

1- علم و معرفت

اشاره

1. يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ. (1)

2. نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ. (2)

3. إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ. (3)

4. أَمْ مَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ. (4)

5. يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ . (5)
6. وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا . (6)
7. وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ . (7)
8. فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا... (8)

ص: 13

-
- 1- (1) . مجادلہ: آیه 11.
- 2- (2) . یوسف: آیه 76.
- 3- (3) . فاطر: آیه 28.
- 4- (4) . رعد: آیه 19.
- 5- (5) . روم: آیه 7.
- 6- (6) . اسراء: آیه 36.
- 7- (7) . لقمان: آیه 20.
- 8- (8) . کہف: آیه 65.

تمرین

آیات درس را یک بار بادقت بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً خوانده اید خط بکشید. (1)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بالا می‌برد	يَرْقَعُ	۱	داده شدند	اَوْثُوا	۱
بالا می‌بریم	نَرْقَعُ	۲	صاحب - دارا	ذِي	۲
بخواهیم - می‌خواهیم	نِشَاءُ	۳	فقط	إِنَّمَا	۳
برتر - بالا	فَوْقُ	۴	همیشه پیروز - شکست‌ناپذیر	عَزِيزٌ	۴
می‌ترسد	يَخْشَى	۵	نابینا	أَعْمَى	۵
پیروی نکن	لَا تَقْفُ	۶	متوجه می‌شود	يَتَذَكَّرُ	۶
دل	قَوَادِ	۷	صاحبان خرد - خردمندان	اَوْلُو الْأَلْيَابِ	۷
مورد بازخواست قرار گرفته	مَسْئُولٌ	۸	بی‌خبران	غَافِلُونَ	۸
جدل می‌کند - بحث و گفت‌وگو می‌کند	يُجَادِلُ	۹	نیست	لَيْسَ	۹

ص: 14

1- (1). [یادآوری: انما: آیه انّ+ما: این که (که) آن چه].

تصویر

روشنگر	مُنِيرٌ	۱۰	یافتند	وَجَدُوا	۱۰
تعلیم دادیم	عَلَّمْنَا	۱۱	لَدُنْ + نا: نزد ما	لَدُنَّا	۱۱

پرسش‌ها

1. معنای صحیح را علامت بزنید:

1. فؤاد، فوق، منیر

الف) دل، بالا، روشنگر ب) قلب، موفق، نورانی

2. عَلَّمْنَا، نَشَأُ، نَرْفَعُ

الف) تعلیم می دهیم، می خواهیم، بالا می بریم

ب) تعلیم دادیم، می خواهیم، بالا می بریم

3. يَرْفَعُ، يَجَادِلُ، يَخْشَى

الف) بالا می برد، جدال می کند، می ترسد

ب) بالا برد، جدل کرد، ترسید

4. لَا تَقْفُ، مَسْئُولٌ

الف) پیروی نکرد، سؤال شده ب) پیروی نکن، سؤال شده

5. أَعْمَى، أُنْمَا

الف) نابینا، فقط ب) نابینا، قطعاً

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ :

الف) و خداوند به آن چه می دانید داناست

ب) و خداوند به آن چه عمل می کنید آگاه است

2. وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ :

ص:15

الف) و بالا و برتر هر صاحب علمی، دانایی است

ب) برتر هر آگاهی آگاه تری است.

3. يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ :

الف) می ترسد از خداوند بندگان عالم

ب) می ترسند از خداوند دانشمندان از بندگان

4. أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ :

الف) که آن چه نازل شد از سوی پروردگار

ب) فقط نازل کرد از پروردگارت

5. كَمَنْ هُوَ أَعْمَى

الف) کسی که او کور است ب) مانند کسی است که او کور است؟

6. وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ :

الف) آنها از قیامت خود بی خبرانند

ب) آنها از آخرشان بی خبرند

7. مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ :

الف) نیست برای تو علمی به آن

ب) آن چه را که نیست برای تو نیست به آن علمی

8. كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئَلًا :

الف) از هر کدامشان بازخواست می شود

ب) همه آنان از آن بازخواست می شوند

9. مَنْ يُجَادِلْ فِي اللَّهِ :

الف) کسی که جدال و گفت گو می کند درباره خداوند

ب) هر کس جدال کند با خداوند

ص:16

10. وَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا :

الف) می یابند بنده ای از بندگان را ب) یافتند بنده ای از بندگانمان را

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

1. إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ

فقط... از... بندگانش... قطعاً... آمرزنده.

2. يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ .

... ظاهری... زندگی... را و... از... خود....

3. يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ .

... خداوند... ایمان آوردند... شما و... داده شوند... مراتبی و... به... انجام می دهید.

4. وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ .

و از... کسی است که... درباره... بدون... و نه... و نه... روشنگر.

4. با مشورت و کمک هم گروه خود آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه تحت الفظی

نمایید.

5. با استفاده از آیات متن درس بگویید لازمه این که بتوانیم درباره خداوند و وجود و

صفات او بحث و گفت و گو کنیم چیست و گفتار ما باید مستند به چه باشد؟

انسی با قرآن در خانه

به منظور تثبیت آن چه فرا گرفته اید و انتقال معارف قرآن به کانون خانواده سعی کنید آن

چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود منتقل سازید.

2- تفکر در آیات

اشاره

1. كَذَلِكَ نَفْصَلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (1)
2. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (2)
3. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ... (3)
4. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ ... يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ ... إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (4)
5. وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (5)
6. وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ ... فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (6)
7. وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً

1- (1) . یونس: آیه 24.

2- (2) . حشر: آیه 21.

3- (3) . آل عمران: آیه 191.

4- (4) . نحل: آیه 10 و 11.

5- (5) . نحل: آیه 44.

6- (6) . نحل: آیه 68 و 69.

و رَحْمَهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (1)

8. قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ . (2)

9. أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ ... (3)

10. ... ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (4)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که معنای آنها را می دانید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
توضیح می‌دهیم - شرح می‌دهیم	نُفَّصِلُ	۱	این چنین	كَذَلِكَ	۱
می‌زنیم	نَضْرِبُ	۲	کنایات - مثل‌ها	أَمْثَالٍ	۲
می‌رویاند	يَنْبِتُ	۳	ایستاده	قِيَامًا	۳
بیان کنی - روشن سازی	تُبَيِّنُ	۴	نشسته	قَعُودًا	۴
فرود آورده شد - نازل شده	نَزَّلَ	۵	بر پهلویشان	عَلَى جُنُوبِهِمْ	۵
زنبور عسل	نَحْلٌ	۶	زیتون	زَيْتُونٍ	۶
آرامش گیرید	تَكُنُوا	۷	قرآن	الذَّكْرَ	۷

ص: 19

1- (1). روم: آیه 21.

2- (2). انعام: آیه 50.

3- (3). روم: آیه 8.

4- (4). اعراف: آیه 176.

تصویر

			داستان	القِصَصَ	۸
دوستی	مَوَدَّة	۸	تکذیب کردند	كَذَّبُوا	۹
نیندیشید	لَمْ يَتَفَكَّرُوا	۹	حکایت کن	أَقْصِصْ	۱۰

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. نحل، أوحى، يَنْبُتُ

الف) زنبور عسل، وحی کرد، رویاند

ب) زنبور عسل، وحی کرد، می رویاند

2. مَوَدَّة، تُبَيِّنُ، تَسْكُنُوا

الف) دوستی، روشن سازی، آرامش گیرید

ب) مهربانی، روشن سازد، آرامش گیرند

3. نُزِّلَ، نَضْرِبُ، نُفْصِلُ

الف) نازل شده، می زنیم، شرح می دهیم

ب) نازل کرد، زدیم، بیان کردیم

4. أَقْصَصَ، قِصَصَ، زَرَعَ

الف) حکایت کرد، داستان ها، زراعت

ب) حکایت کن، داستان، زراعت

5. لم يتفكروا، جنوب

الف) نمی اندیشید، پهلو ب) نیندیشیدند، پهلوها

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: 20

1. نُفَصِّلُ الْآيَاتِ

الف) بیان کردیم نشانه ها را ب) توضیح می دهیم آیات را

2. تَلْكَ الْأَمْثَالُ

الف) این حکایت را ب) آن مثل ها را

3. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ

الف) کسانی که یاد کردند خدا را

ب) کسانی که یاد می کنند خدا را

4. يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ

الف) می رویاند برای شما به وسیله آن زراعت را

ب) رویاند برای شما زراعت را

5. أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ

الف) فرو فرستادیم به سوی تو قرآن را

ب) فرود آمد به سوی تو قرآن

6. وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ

الف) وحی کردم به پروردگارم زنبور عسل را

ب) وحی کرد پروردگارت به زنبور عسل

7. وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً

الف) و قرار گرفت بینتان مهر و محبت

ب) و قرار داد بین شما دوستی و مهربانی را

8. أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ

الف) پس آیا نمی اندیشید ب) آیا نمی اندیشند؟

ص: 21

9. مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ

الف) خلق نکرد خداوند آسمان ها را

ب) آن چه خلق کرد خدا در آسمان

10. لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

الف) به امید این که نیندیشید ب) به امید این که آنان نیندیشند

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

1. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

و این (آن)... می زنیم... برای... به امید این که... بیندیشند.

2. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ ... يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ .

از... است که... از... آب را... شما... برای... به وسیله آن... و... را.

3. وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ ... فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ .

و... پروردگار... به سوی (به)... در آن... برای... قطعاً... آن... برای... که....

4. قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَمْ لَا تَتَفَكَّرُونَ .

... آیا... نابینا و... آیا پس... و

5. ذَٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ .

آن... گروه... است که... آیات... پس... این داستان را... آنها....

4. آیات متن درس را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

یادآوری

آیا می دانید که آیات الهی شامل دو گره هستند:

الف) آیات تکوینی: مانند آفرینش زمین و آسمان، شب و روز، انسان و اعضای بدن او و سایر پدیده های طبیعی که هر یک نشانه ای از قدرت و عظمت خدا می باشند.

ب) آیات تشریحی: یعنی آیین الهی، وحی، انبیاء و معجزات آنان. حال ببینید هر یک از آیات متن درس مربوط به کدام نوع از موارد فوق است.

انس با قرآن در خانه

به منظور انتقال معارف قرآن به کانون خانوادگی سعی نمایید ترجمه آیات متن درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

3- تعقل و خردورزی

اشاره

1. مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ * ... وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ. (1)

2. إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاجْتِذَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفَلَكَ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ. (2)

3. وَسَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ. (3)

4. وَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتِهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعْقِلُونَ. (4)

ص: 24

1- (1). عنكبوت: آیه 41 و 43.

2- (2). بقره: آیه 164.

3- (3). نحل: آیه 12.

4- (4). قصص: آیه 60.

5. أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ. (1)

6. وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُوَ وَاللَّادِرُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ. (2)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که معنای آنها را می دانید خطبکشید.

جدول کلمه ها

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
پراکنده کرد	بَثَّ	۱	گرفتند	إِتَّخَذُوا	۱
ابر	سَحَاب	۲	گرفت	إِتَّخَذَتْ	۲
رام	مُسَخَّر (جمع سَخَرَات)	۳	سست‌ترین	أَوْهَن	۳
ستارگان	نُجُوم	۴	می‌دانستید	كَأَنَّهُمْ يَعْلَمُونَ	۴
مانند	كَ	۵	غیر	دُونَ	۵
خانه‌ها	بُيُوتَ	۶	خانه	بَيْتَ	۶
داده شدید	أَوْتَيْتُمْ	۷	می‌زنیم	نَضْرِبُ	۷
باقی‌تر - ماندگارتر	أَبْقَى	۸	نمی‌اندیشد (نمی‌اندیشند)	مَا يَعْظَلُ	۸

ص: 25

1- (1) . بقره: آیه 44.

2- (2) . انعام: آیه 32.

تصویر

امر می کنید	تَأْمُرُونَ	۹	جمع عالم: دانشمندان	عَالِمُونَ (عَالَمِينَ)	۹
فراموش می کنی	تَنْسَوْنَ	۱۰	کشتی	نَفْلَكَ	۱۰
تلاوت می کنید - می خوانید	تَتْلُونَ	۱۱	جنبنده - موجود زنده	دَابَّة	۱۱
بازیچه	لَعَب	۱۲	گردش - ورزش	تَصْرِيفَ	۱۲
سرگرمی	لَهْو	۱۳	بادها	رِيَاخ	۱۳
بهتر - نیکوتر	خَيْرٌ	۱۴	اگر	لَوْ	۱۴
خودتان	أَنْفُسِكُمْ	۱۵	نیکو و نیکوکاری	بِر	۱۵
			تقوا پیشه می کنند	تَتَّقُونَ	۱۶

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. لهُو، لَعَب، نجوم

الف) بازیچه، سرگرمی، ستاره ب) سرگرمی، بازیچه، ستارگان

2. سحاب، ابقی، ریاخ

الف) ابر، باقی تر، بادها ب) ابر، باقی، باد

3. تَنْسُونَ، تَأْمُرُونَ، يتلون

الف) فراموش کنید، امر می کنید، می خوانید

ب) فراموش می کنید، امر می کنند، می خوانند

4. اوتیتم، مسخرات، کو

الف) دادید، رام، اگر ب) داده شدید، رام شدگان، اگر

ص:26

5. بث، تصریف، دابه

الف) پراکنده کرد، گردش، جنبه ب) پراکنده شد، گرداند، جنبندگان

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) بگیری از غیر خدا ب) گرفتند غیر از خدا را

2. وَإِنْ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ

الف) قطعاً سست ترین خانه ها ب) قطعاً سست شد خانه

3. وَ مَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ

الف) نمی اندیشند آن را مگر دانشمندان

ب) نمی اندیشید مگر دانشمندان

4. وَ الْفُلُكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ

الف) کشتی کسی که روان است در دریا

ب) کشتی که حرکت می کند در دریا

5. فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا :

الف) پس زنده کرد به وسیله آن زمین را پس از مرگش

ب) پس زنده شد زمین بعد از مرگش

6. وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ

الف) و پراکنده شد در آن همه جنبندگان

ب) و پراکنده کرد در آن از هر جنبنده ای

7. وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهٖ

الف) و ستارگان رام شده به فرمان اویند

ب) و ستاره تسخیر شده به فرمانش

ص: 27

8. وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى

الف) و نیست از نزد خدا بهتر و باقی تر

ب) و آن چه نزد خداست بهتر و باقی تر است

9. أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ

الف) آیا امر می کنید مردم را به نیکی

ب) آیا امر می کنند مردم شما را به نیکی

10. وَ لَلدَّارِ الْآخِرَةُ خَيْرٌ

الف) و قطعاً سرای آخرت بهتر است

ب) و برای خانه آخرت نیکی کنید

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

1. مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا.

حکایت ... گرفتیم... غیر... سرپرستانی... عنکبوت است... خانه ای را.

2. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ.

و... حکایاتی است که... آنها را... و... آنها را... دانشمندان.

3. وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا.

و آن چه... خداوند... و از... پس... به وسیله... زمین را... مرگ...

4. وَ سَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ وَ النُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ.

و... برای... شب... و خورشید... را... و... رام شدگان... او.

5. أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ.

آیا... مردم را به... خودتان در حالی که... می خوانید... پس آیا.

4. آیات متن درس را با دقت ترجمه و زیرنویسی نمایید.

5. به نظر شما سستی بنیاد رهبری پیشوایان کفر و شرک از چه جهات با سست ترین خانه ها (خانه عنکبوت) مقایسه شده است؟

انسی با قرآن در خانه

به منظور انتقال معارف قرآن به کانون خانوادگی، سعی کنید آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

4-ایمان به اصول و مبانی اعتقادی

اشاره

1. قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (1).

2. رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ . (2)

3. إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ . (3)

4. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ . (4)

5. قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ... (5)

6. ... أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا

ص: 30

1- (1) . آل عمران: آیه 84.

2- (2) . آل عمران: آیه 193.

3- (3) . نحل: آیه 22.

4- (4) . نحل: آیه 104.

5- (5) . توبه: آیه 29.

خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ . (1)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً خوانده و می دانید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع سبط: نوادگان	أَسْبَاطُ	۱	پیامبران	نَبِیُّونَ - نَبِیِّینَ	۱
داده شد	أُوتِیَ	۲	بین هیچ یک از آنها	بَیْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ	۲
فرق نمی گذاریم	لَا نُفَرِّقُ	۳	تسلیم شدگان	مُسْلِمُونَ - مُسْلِمِینَ	۳
بمیران	تَوَفَّ	۴	ندا دهنده‌ای - ندا می دهد	مُنَادِیًّا - مُنَادِی	۴
جمع بُر - نیکوکاران	أَبْرَارُ	۵	پوشان	كَتَبَ	۵
تکبر و رزان	مُسْتَكْبِرُونَ	۶	بدی‌ها - زشتی‌ها	سَيِّئَات	۶
حرام نمی شمارند - حرام نمی دانند	لَا یَحْرَمُونَ	۷	انکار کننده	مُنْكَرٍ وَ مُنْكَرَاتٍ	۷

ص: 31

1- (1). بقره: آیه 85.

تصویر

حرام کرد	حَرَّمَ	۸	کارزار کنید - بجنگید	قَاتِلُوا	۸
دین دار نمی شوند	لَا يَدِينُونَ	۹	کافر می شوید	تَكْفُرُونَ	۹
انجام دهد	يُفَعِّلُ	۱۰	ایمان می آورید	تُؤْمِنُونَ	۱۰
باز گردانده می شود	يَرُدُّونَ	۱۱	خواری	خِزَى	۱۱
			شدیدترین	أَشَدُّ	۱۲

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. أسباط، أبرار، أشدُّ

الف) نوادگان، نیکان، سخت

ب) نوادگان، نیکوکاران، شدیدترین

2. اوتی، توف، حرم

الف) داده شد، بمیران، حرام کرد

ب) داد، سرد، حرام شد

3. يفعل، مستکبرون

الف) انجام می دهد، تکبر ورزان

ب) انجام داد، تکبر و رزان

4. لَا تُفْرِقُوا، یَرَدُونَ

الف) فرق نمی گذارند، بازمی گردند

ب) فرق نمی گذاریم، باز گردانده می شوند

5. لَا يَحْرَمُونَ، لَا يَدِينُونَ

ص: 32

الف) حرام نمی دانند، قرض نمی دهد

ب) حرام نمی دانند، دین دار نمی شوند

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا

الف) بگو ایمان آوردیم به خدا و آن چه نازل کرد بر ما

ب) بگو ایمان آوردیم به خدا و آن چه نازل شد بر ما

2. لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ

الف) فرق نمی گذارم بین هیچ یک از آنها

ب) فرقی نیست پس هیچ یک از آنها

3. مُنَادِيَا يَنَادِي لِلْإِيمَانِ

الف) ندا دهنده ای که ندا می دهد برای ایمان آوردن

ب) ندایی را که نداده برای ایمان

4. وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

الف) و می داند ما را همراه با نیکان

ب) و بمیران ما را همراه با نیکوکاران

5. فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ

الف) پس کسانی که ایمان نمی آورند به آخرت

ب) و کسانی که ایمان نیاوردند به قیامت

6. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ

الف) قطعاً کسانی که ایمان نیاوردند به آیات الهی

ب) قطعاً کسانی که ایمان نمی آورند به آیات الهی

7. وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ

ص: 33

الف) و حرام نمی شمارند آن چه را که حرام کرد خداوند

ب) و حرام نداشتند آن چه را که حرام دانست خداوند

8. وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ

الف) متمدن نیستند به دین حق ب) نشناختند دین خدا را

9. فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ

الف) پس آن چه پاداش کسی است که انجام داد آن را

ب) پس نیست کیفر کسی که انجام دهد آن را

10. يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ

الف) بازگردانده می شوند به سوی شدیدترین عذاب

ب) باز می گرداند به سوی عذاب سختی

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

1. وَمَا أوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ .

و آن چه... به موسی و... از جانب... فرق نمی گذاریم... هیچ یک....

2. رَبَّنَا فَاعْفُرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ كَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ .

پروردگادر ما... برای... ما را او... از ما... ما را و... ما را با....

3. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ .

قطعاً... ایمان آوردند به... خداوند... آنها را... و برای... عذابی... است.

4. وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ .

و... به دین حق (خدا)... کسانی که... کتاب (اهل کتاب).

ص:34

5. فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا .

... نیست... کسی که... آن را... خواری... زندگی....

4. آیات متن درس را ترجمه و زیرنویسی نمایید.

تمرین

با استفاده از آیات متن درس، مهم ترین اصول اعتقادی اسلام را بشمارید.

ص:35

5- آثار ایمان

اشاره

1. اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ... (1)

2. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ... (2)

3. وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ... (3)

4. إِذْ يُوحى رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنى مَعَكُمْ فَثَبَّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا... (4)

5. إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ. (5)

6. تَبَيَّنَ ... يَكْفُرُ بِالطَّاعُوتِ وَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انفِصَامَ لَهَا وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ. (6)

ص: 36

1- (1). بقره: آیه 257.

2- (2). اعراف: آیه 32.

3- (3). اعراف: آیه 96.

4- (4). انفال: آیه 12.

5- (5). حج: آیه 38.

6- (6). بقره: آیه 256.

7. مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ. (1)

8. وَ عَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ أَجْرٌ عَظِيمٌ. (2)

9. وَ بَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ. (3)

تمرین

آیات متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً می دانید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
زینت	زِينَةٌ	۱	خالص - اختصاصی	خَالِصَةٌ	۱
پاکیزه ها	طَيِّبَاتٍ	۲	روز قیامت	يَوْمَ الْقِيَامَةِ	۲
جمع قریه - آبادی ها	قُرَى	۳	خارج کرد	أَخْرَجَ	۳
وحی می کند	يُوحِي	۴	بندگان	عِبَاد	۴
ثابت کنید - استوار کنید	ثَبَّتُوا	۵	اگر	لَوْ	۵
دفاع می کند	يُدَافِعُ	۶	تقوا پیشه کردند	اتَّقَوْا	۶
بسیار خیانت پیشه	خَوَانَ	۷	گشودیم - می گشاییم	فَتَحْنَا	۷
کفر پیشه - ناسپاس	كُفُّورٍ	۸	شنوا	سَمِعِ	۸

ص: 37

1- (1) . بقره: آیه 62.

2- (2) . مائده: آیه 9.

تصویر

			دانا	عَلِيم	۹
چنگ زده	إِسْتَمْسَكَ	۹	اندوهگین نمی شوند	لَا يَحْزَنُونَ	۱۰
محکم ترین دستگیره	عُرْوَةَ الْوُثْقَى	۱۰	جدا شدن - پاره شدن	إِنْظَام	۱۱

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. قری، خَوَان، زینَه

الف) آبادی ها، بسیار خیانت پیشه، زینت

ب) روستا، خائن، زینت

2. يدافعُ، یوحی، طیبات

الف) دفاع می کند، وحی می کند، پاکیزه

ب) دفاع می کند، وحی می کند، پاکیزه

3. کفور، انظام

الف) ناسپاس، جدا کردن ب) ناسپاس، جدا شدم

4. عروه الوثقی، ثَبَّتُوا

الف) محکم ترین دستگیره، استوار کنید

ب) دستاویز محکم، ثابت شدند

5. اسْتَمْسَكَ، لا یحزنون

الف) چنگ زند، غمگین نشد

ب) چنگ زند، غمگین نمی شود.

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص:38

1. اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

الف) خدا دوست هر کس است که ایمان آورد

ب) خداوند سرپرست کسانی است که ایمان آوردند

2. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللّٰهِ

الف) بگو چه کسی حرام کرد زینت خدا را

ب) گفت کسی که حرام کرد زینت خدا را

3. قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا

الف) بگو آنها کسانی هستند که ایمان آوردند

ب) بگو آن برای کسانی است که ایمان آوردند

4. لَفَتَّحْنَا عَلَيْهِمُ بَرَكَاتٍ

الف) قطعاً می گشاییم بر آنها برکاتی

ب) برای این که گشودیم برای آنها برکاتی

5. إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ

الف) زمانی که وحی کرد پروردگار به فرشتگان

ب) زمانی که وحی می کند پروردگارت به سوی فرشتگان

6. لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ

الف) دوست ندارد هر خیانت پیشه ناسپاس را

ب) دوست ندارید تمامی خائنان کافر را

7. فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ

الف) پس هر کس کفر ورزد نسبت به طاغوت

ب) کسی که کفر ورزید نسبت به طاغوت

8. فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ

ص: 39

الف) پس قطعاً آنها پاداشی نزد خدا دارند

ب) پس برای آنها پاداششان نزد پروردگارشان است

9. وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) وعده داد خداوند به کسانی که ایمان آوردند

ب) وعده خداست به کسانی که ایمان آوردند

10. أَنْ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي

الف) قطعاً برای شما باغ‌هایی بهشتی که جاری است

ب) این که برای آنها بهشت‌هایی است که جاری است

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

1. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ .

... چه کسی... زینت... که... برای... و... از روزی.

2. وَكَوْنُ أَهْلِ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقُوا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ .

و... این که... آبادی‌ها... و... قطعاً... بر... برکاتی....

3. فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ .

پس... آنها... شان... پروردگار است او... تر کسی... آنهاست و... آنها... می شوند.

4. وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ .

و... بده کسانی را... و... اعمال شایسته را... برای... اشتهایی است که... آنها...

4. آیات متن درس را ترجمه و زیرنویسی نمایید.

ص:40

یادآوری

حرف «ل» هرگاه بر سر ضمائر متصل (ه، ها، كُ، کم، هم، نا) بیاید همان معنای خودش (برای، برای این که) می دهد و در غیر این صورت معنای تأکید (قطعاً، حتماً) را خواهد داد. با توجه به نمونه، کامل کنید:

لَفَتَحْنَا: قطعاً گشودی یا قطعاً می گشایم

لهم: برای آنها لکم:... لها:...

تمرین

1. آثار و برکاتی در اثر ایمان راستین برای مؤمن در دنیا و آخرت حاصل می شود و در آیات متن درس هم آمده است بشمارید.

2. از این آثار کدام آثار را برای مؤمن می شناسید که در متن درس نیامده است؟

6- وظایف فردى مؤمن

اشاره

1. وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ. (1)
2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ. (2)
3. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ. (3)
4. كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ. (4)
5. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْتَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ. (5)
6. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْرِمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ. (6)
7. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ. (7)

1- (1). بقره: آیه 45.

2- (2). مائده: آیه 105.

3- (3). صف: آیه 2.

4- (4). صف: آیه 3.

5- (5). مائده: آیه 11.

6- (6). مائده: آیه 87.

7- (7). عنکبوت: آیه 56.

8. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ. (1)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
کمک بگیرد	اِسْتَعِينُوا	۱	بزرگ سخت	کَبِير - کَبِيرَه	۱
خدا ترسان	خَاشِعِينَ	۲	گمراه شد	ضَلَّ	۲
زبان نمی‌رساند	لَا يَصْرُحُ	۳	چرا	لِمَ	۳
هدایت یافنید	اِهْتَدَيْتُمْ	۴	انجام نمی‌دهید	لَا تَفْعَلُونَ	۴
خشم	مَقِيَّت	۵	بزرگ است - بسیار است	كَبِير	۵
پس باید توکل کند	فَلْيَتَوَكَّلْ	۶	وسیع	وَأَسِع - وَأَسِعَه	۶
حرام نکنید - حرام نشمارید	لَا تَحْرَمُوا	۷	مرا	إِيَّايَ	۷
حلال کرد	أَحَلَّ	۸	اجابت کنید	اِسْتَجِيبُوا	۸
تجاوز نکنید	لَا تَعْتَدُوا	۹	زنده می‌کند	يُحْيِي	۹
تجاوز گران	مُعْتَدِينَ	۱۰	خودتان	أَنْفُسِكُمْ	۱۰

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. مقت، خاشع، أحلّ

ص: 43

1- (1). انفال: آیه 24.

الف) خشم، خداترس، حلال کرد ب) خشونت، خداترسان، حلال تر

2. معتدین، لایفتر، لاتحرّموا

الف) تجاوزگران، زیان نمی رساند، حرام نشمارید

ب) تجاوزگران، بی ضرر، حرام نکن

3. استعینوا، اهتدیتم

الف) کمک گرفتند، هدایت کردید ب) ناسپاس، جدا شدم

4. فلیتوکل، لاتعتدوا

الف) برای این که توکل کند، تجاوز نکردید

ب) پس باید توکل کنند، تجاوز نکنید

5. فاعبدون، لاتفعلون

الف) پس بندگی کنید مرا، انجام نمی دهید

ب) پس بندگی کنید، انجام ندهید

2. پاسخ صحیح را علامت بنید:

1. وَ إِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ

الف) و قطعاً آن سخت است مگر بر خداترسان

ب) این که آن کار بزرگی است مگر بر خداترسان

2. لَمْ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

الف) چرا می گوید آن چه را که انجام نمی دهید

ب) چرا می گوید آن چه را که انجام نمی دهید

3. كَبْرًا مَّقْتًا عِنْدَ اللَّهِ

الف) بزرگ است (عامل) خشم نزد خداوند

ب) بزرگ ترین خشونت نزد خدا

ص: 44

4. وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

الف) و بر خدا توکل کنید ای مؤمنان

ب) و بر خدا پس توکل کنند مؤمنان

5. اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

الف) به یاد آوردند نعمت خدا بر شما را

ب) به یاد آورید نعمت خدا را بر شما

6. لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتٍ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

الف) حرام نکنید آن چه را که حلال کرد خدا برای شما

ب) حرام نکرید آن چه را که حلال کرد برای شما

7. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) ای بندگان کسانی که ایمان آوردند

ب) ای بندگان من که ایمان آوردید

8. اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ

الف) اجابت کنید برای خدا و برای پیامبر

ب) اجابت کنید خدا و رسولش را

9. وَ أَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

الف) قطعاً به سوی او جمع گردیده می شوید

ب) قطعاً او به سویش جمع می کند

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

1. وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ .

ای... ایمان آورید... شما باد... زیان نمی رساند... کسی که... زمانی که...

ص:45

2. وَلَوْ كُبرَ مَقْتاً عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ .

بسیار موجب... نزد... این که... آن چه را که...

3. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ...

... کسانی که... به یاد آورید... خدا را... شما و... خدا را پیشه سازید و...

4. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ .

ای... که... قطعاً... وسیع است... و بندگی کنید.

5. ... وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ .

و... این که... حائل و مانع می شود... انسان و... و قطعاً...

ص:46

7-وظایف اجتماعی مؤمن و عدالت گرایی او

1. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ . (1)
2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذَلَّ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ . (2)
3. الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ . (3)
4. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ . (4)
5. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ . (5)
6. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ . (6)

ص: 47

1- (1) . حجرات: آیه 10.

2- (2) . مائده: آیه 54.

3- (3) . انعام: آیه 82.

4- (4) . آل عمران: آیه 200.

5- (5) . مائده: آیه 8.

6- (6) . نساء: آیه 135.

7. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمَ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خِلَّةَ وَلَا شَفَاعَةَ

(1).

تمرین

یک مرتبه با دقت عبارات درس را مرور کنید و زیر کلماتی که قبلاً معنای آنها را فرا گرفته اید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باز گردد	يَرْتَدُّ	۱	می آورد	يَأْتِي بِهِ	۱
به زودی	سَوْفَ	۲	دوست می دارد - دوست می دارند	يُحِبُّ - يُحِبُّونَ	۲
جمع ذلول - رام‌ها	أَذِلَّةٌ	۳	هدایت یافتگان	مُهْتَدُونَ	۳
جمع عزیز - سختگیران همیشه پیروز	أَعَزَّةٌ	۴	نزدیکان - خویشاوندان	أَقْرَبِينَ	۴
نیامیختند	لَمْ يَلْبَسُوا	۵	وساطت	شَفَاعَةَ	۵
اصلاح کنید	أَصْلِحُوا	۶	جمع آخ: برادران	إِخْوَةَ	۶
رستگار می شوید	تُفْلِحُونَ	۷	دو برادر	أَخْوِينَ	۷
پدر و مادر	وَالِدِينَ	۸	شکیبایی کنید - استقامت بورزید	إِصْبِرُوا	۸
دوستی	خِلَّةٌ	۹	یکدیگر را به صبر توصیه کنید	صَابِرُوا	۹

1- (1). بقره: آیه 254.

تصویر

خرید و فروش - معامله	بِيع	۱۰
فقط - تنها - جز این نیست	إِنَّمَا	۱۱

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. سَوْفَ، والدین، خُلَّه

الف) به زودی، پدر و مادر، دوستی ب) به زودی، فرزندان، دوست

2. إِصْبِرُوا، صابروا، أَذَلَّه

الف) استقامت بورزید، یکدیگر را به صبر دعوت کنید، رام‌ها

ب) صبر کنید، صبر کردند، جمع ذلول

3. أَعَزَّه، رابطوا، سَوْفَ

الف) جمع عزیز (همیشه پیروز)، مرتبط شدند، به زودی

ب) همیشه پیروز، مرزبانی کنید، به زودی

4. یرتد، لم یلبسوا

الف) باز گردد، نیامیختند ب) باز گشت، پوشیدند

5. تفلحون، قوامین

الف) رستگار شدند، به پا دارند ب) رستگار شوید، قیام کنندگان

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

الف) مؤمنان فقط برادرانند ب) قطعاً افراد با ایمان برادرند

ص: 49

2. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

الف) پس به زودی می آورد خداوند گروهی را

ب) به زودی می آید به سوی خدا آن گروه

3. أَعَزَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ

الف) عزیز برای کافران ب) پیروزمند، تند بر کافران

4. وَلَمْ يَلْبَسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ

الف) نیامیزند ایمانشان را به ستم ب) نیامیزید ایمانتان را به ستم

5. وَ صَابِرُونَ وَ رَابِطُونَ

الف) یکدیگر را به صبر و ارتباط با هم توصیه کنید

ب) یکدیگر را به صبر دعوت کنید و میزبانی نمایید

6. اَعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى

الف) عدالت بورزید، آن به تقوا داشتن نزدیک تر است

ب) عدالت کردند، آن نزدیک به تقوا داشتن است

7. إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

الف) قطعاً خداوند با خبر به آن چه شما می دانید

ب) قطعاً خداوند آگاه است به آن چه عمل می کنید

8. كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ

الف) باشید به پا دارندگان عدل و انصاف

ب) بودند به پا دارنده عدل

9. وَ لَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ

الف) و اگر برای خودشان ب) و گرچه بر ضرر خودتان باشد

10. لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ

الف) نه خرید و فروش در آن است و نه دوستی

ب) معامله نمی کند در آن و نه دوستی

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

1. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ .

فقط... برادران ارجمند پس... بین... تان... و... خدا را... به امید این که... مورد رحمت قرار
گیرید.

2. يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ .

... آنها را و... او را... نسبت به...،... بر...

3. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ .

ای... ایمان آورید... و... و... و... خدا را پیشه سازید... شما...

4. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ ... اِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى .

... کسانی که... باشید... برای... گواهان (بر رعایت)... آن... برای...

5. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمَ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةَ وَلَا شَفَاعَةَ

ای... ایمان آورید... از آن چه... شما را... قبل... بیاید... نیست... در.

4. آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه کنید.

5. علاوه بر وظایفی که در متن درس آمده دو صفت اجتماعی دیگر را بشمارید.

ص: 51

8- تغذیه سالم بدن

اشاره

1. يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطواتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ. (1)

2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ. (2)

3. يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ (3)

4. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ حَلالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ. (4)

5. يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ. (5)

6. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ. (6)

1- (1) . بقره: آیه 168.

2- (2) . بقره: آیه 172.

3- (3) . اعراف: آیه 31.

4- (4) . نحل: آیه 114.

5- (5) . مؤمنون: آیه 51.

6- (6) . نساء: آیه 29.

7. وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ. (1)

8. إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَ سَيَصْلُونَ سَعِيرًا. (2)

تمرین

متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بخورید	كُلُوا	۱	پاک	طَيِّب	۱
نخورید	لَا تَأْكُلُوا	۲	پاکیزه‌ها	طَيِّبَات	۲
حلال	حَلَال	۳	پیروی نکنید	لَا تَتَّبِعُوا	۳
گام‌ها	خُطَوَات	۴	دشمنی آشکار	عَدُوٌّ مُّبِين	۴
بیاشامید	إِشْرَبُوا	۵	روزی دادیم	رَزَقْنَا	۵
اسراف و زیاده‌روی نکنید	لَا تَسْرِفُوا	۶	شکر گزارید	أَشْكُرُوا	۶
اسراف کنندگان	مُسْرِفِينَ	۷	ای فرزندان آدم	يَا بَنِي آدَمَ	۷
انجام دهید	إِعْمَلُوا	۸	بگیرید، به همراه داشته باشید	خَذُوا	۸
ثروت‌ها	أَمْوَال	۹	پیامبران	رُسُل	۹
یاد نشده	لَمْ يُذَكَّر	۱۰	می‌خورند	يَأْكُلُونَ	۱۰

ص: 53

- 1- (1) - تذکر: مَمَّا: من+ما. . انعام: آیه 121.
 2- (2) . نساء: آیه 10.

تصویر

۱۱	بَطُون	شکم‌ها	۱۱	فِسْق	نافرمانی - قانون شکنی
۱۲	نَار	آتش			
۱۳	يَتَامَى	یتیمان - جمع یتیم			

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. کُلُوا، لَا تَأْكُلُوا، يَا كَلُونَ

الف) بخورید، نخورید، خوردند ب) بخورید، نخورید، می خورند

2. حلال، أموال، فسق

الف) حلال، ثروت ها، نافرمانی ب) حلال، ثروت، تبه کاری

3. خُطُوات، مسرفین، یتامی

الف) گام ها، اسراف کنندگان، یتیمان

ب) وسوسه ها، زیاده روی، جمع یتیم

4. اشربوا، لا تُسرفوا

الف) آشامیدند، اسراف نکنید ب) بیاشامید، اسراف نکنید

5. لَمْ يَدْ كُرُوا، بطون

الف) یاد نکرد، باطن ها ب) یاد نشده، شکم ها

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ

الف) بخورید از آن چه در زمین است

ب) بخورید آن چه را که روی زمین است

2. وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُواتِ الشَّيْطَانِ

ص: 54

الف) پیروی نکنید گام های شیطان را

ب) و پیروی نکردند گام های شیطان را

3. كُلُوا مِنْ طَيِّباتِ ما رَزَقناكُمْ

الف) بخورید از پاکیزه ترین روزی هایتان

ب) بخورید از پاکیزه های آن چه روزی دادیم شما را

4. خذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

الف) برگیرید و به همراه داشته باشید زینت خود را در هر مسجدی

ب) بگير زینت ها را در مساجد

5. إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

الف) قطعاً دوست ندارد اسراف کنندگان را

ب) قطعاً او دوست ندارد اسراف کنندگان را

6. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ :

الف) بخورید از روزی خداوند

ب) پس بخورید از آن چه روزی داد به شما خداوند

7. اِنِّیْ بِمَا تَعْمَلُوْنَ عَلِیْمٌ :

الف) قطعاً من به آن چه انجام می دهید دانا هستم

ب) قطعاً به آن چه عمل می کنند آگاه هستم

8. لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ :

الف) نخورید ثروت هایتان را بین خود به باطل و نادرست

ب) نخورید ثروت یکدیگر را از روی نادرستی

9. لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ

الف) یاد نکرد نام خدا را بر آن ب) یاد نشد نام خدا بر آن

ص:55

10. يَا كُلُّونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا

الف) می خورند در شکم های خود آتش را

ب) می خورند در شکم خود آتش

3. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

1. یا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلالاً طَيِّباً... (1)

ای... بخورید... آن چه... زمین است... پاکیزه.

2. یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنَّ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ. (2)

... کسانی که... از... آن چه... شما را و... برای...

3. ... وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ. (3)

و... و... قطعاً... دوست ندارد... را

4. یا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحاً إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ. (4)

ای... بخورید... و... عمل شایسته... من به... انجام می دهید... هستم.

5. إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْماً إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَاراً وَ سَيَصْلُونَ سَعيراً. (5)

ص: 56

1- (1). بقره: آیه 168.

2- (2). بقره: آیه 172.

3- (3). بقره: آیه 172.

4- (4). مؤمنون: آیه 51.

5- (5). نساء: آیه 10.

... کسانی که... ثروت های... از روی ستم... می خورند... شکم ها... آتش.

4. آیات متن درس را بادقت ترجمه و زیرنویس نمایید.

5. احکام و وظایفی که در آیات درس آمده است، کدام یک وظیفه فردی و کدام یک وظیفه اجتماعی است؟

ص: 57

9- عمل شایسته

اشاره

1. وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ . (1)
2. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا . (2)
3. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوَا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (3)
4. أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ . (4)
5. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُم بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ . (5)

6. وَ مَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَ الْبَصِيرُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ لَا الْمَسِيءَ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ. (6)

ص: 58

1- (1). انعام: آیه 132.

2- (2). كهف: آیه 30.

3- (3). بقره: آیه 277.

4- (4). ص: آیه 28.

5- (5). یونس: آیه 9.

6- (6). غافر: آیه 58.

7. أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَ مَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ. (1)

8. وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ. (2)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
انجام می‌دهند	يَعْمَلُونَ	۱	رنه‌ها	دَرَجَات	۱
انجام می‌دادند	كَانُوا	۲	از آن چه	عَمَّا - عَنِ + مَا	۲
ضایع نمی‌کنم - از بین نمی‌برم	يَعْمَلُونَ	۳	نیکو داشت - بهتر - نکوتر	أَحْسَنَ	۳
دادند	لَا تَضِيعُ	۴	غمگین نمی‌شوند - اندوهگین نمی‌شوند	لَا يَحْزَنُونَ	۴
جمع فاجر - گنه‌کاران	آتوا	۵	آیا	أَمْ	۵
گنه‌کار - بدکار	فُجَّار	۶	قرار می‌دهیم	نَجْعَلُ	۶
کم - اندک	مُسِيءٌ	۷	تبه‌کاران	مُفْسِدِينَ	۷
انجام دادند - مرتکب شدند	قَلِيلٌ	۸	مانند	ك	۸
زندگی	اجْتَرَحُوا	۹	پر نعمت	نَعِيمٌ	۹
مرگ	مُحَيًّا	۱۰	چه بد است	سَاءَ	۱۰
قضاوت می‌کنند	مِمَّات	۱۱			

ص: 59

1- (1). جاثیه: آیه 21.

2- (2). عنكبوت: آیه 7.

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. مَحْيَا، مِمَّات، قَلِيلٌ

الف) زندگی، مرگ، کم ب) زندگان، مردگان، کم

2. فُجَارَ، مُسِيَ، اتوا

الف) گنه کاران، بد کار، دادند ب) گنه کار، بد کاران، دادند

3. يَعْمَلُونَ، يَحْكُمُونَ

الف) انجام دادند، قضاوت کردند

ب) انجام می دهند، قضاوت می کنند

4. اجتر حوا، لَأَنْضِيعَ

الف) مرتکب شدند، از بین نبرديم

ب) مرتکب شدند، از بین نمی بریم

5. كانوا يعلمون، ساءَ

الف) انجام می دادید، بد است

ب) انجام می دادند، چه بد است

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا

الف) خلق نکردیم جن و انس را مگر

ب) خلق نکردم جن و انس را مگر

2. وَأَمْرٌ لَّأَنْ أَكُونَ

الف) و مأمور شدم برای این که باشم

ب) و مأمور شدم که باشم

ص:60

3. وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ

الف) به پاداشتند نماز را و پرداختند زکات را

ب) به پاداشت نماز را و پرداخت زکات را

4. وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الف) نه می ترسند و نه غمگین می شوند

ب) نه ترسی است بر آنها و نه آنها غمگین می شوند

5. أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ

الف) آیا قرار می دهیم پرهیزکاران را مانند گنه کاران

ب) آیا قرار داد پرهیزکاران مانند گنه کاران

6. يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ

الف) قرار داد آنها را پروردگارشان به سبب ایمانشان

ب) هدایت می کند آنها را پروردگارشان به سبب ایمانشان

7. وَ مَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ

الف) مساوی نیستند نابینایان و اهل بصیرت

ب) و مساوی نیست نابینا و بینا

8. سَوَاءٌ مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ

الف) موادیت زندگی آنها و مرگ آنها

ب) مساوی است زندگان آنها و مردگان آنها

9. الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ

الف) کسانی که مرتکب شدند بدی ها

ب) کسانی که انجام می دهند عمل بد را

ص:61

10. لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ

الف) حتماً می پوشانند از آنها بدی هایشان را

ب) قطعاً می پوشانیم از آنها بدی هایشان را

3. آیات متن درس را بادقت ترجمه کنید.

4. سه عمل شایسته از اعمال فردی انسان و سه عمل شایسته از اعمال اجتماعی انسان را نام

ببرید.

ص:62

10-عبودیت و بندگی خدا

اشاره

1. وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ . (1)
2. قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ * وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ . (2)
3. أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ * وَ أَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ . (3)
4. وَ قَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا . (4)
5. وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ . (5)
6. قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ * أَعْبُدُوا اللَّهَ وَ اتَّقُوهُ وَ أَطِيعُوا . (6)
7. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ . (7)

ص:63

2- (2). زمر: آیه 11 و 12.

3- (3). یس: آیه 60 و 61.

4- (4). اسراء: آیه 23.

5- (5). نحل: آیه 36.

6- (6). نوح: آیه 2 و 3.

7- (7). عنکبوت: آیه 56.

8. إِنِّى أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِى وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِى . (1)

9. رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ . (2)

10. ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ . (3)

تمرین

معنای کلمات جدول را با مرور تکرار و پرسش از یکدیگر به خاطر بسپارید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
خلق نکردم - نیافریدم	مَا خَلَقْتُ	۱	برای این که عبادت کنند مرا	لِيَبْدُونَ	۱
خالص کننده	مُخْلِصًا	۲	مأمور شدم	أَمَرْتُ	۲
باشم	أَكُونُ	۳	بندگی کنم	أَعْبُدُ	۳
پیمان نبستم	لَمْ أَعْهَدْ	۴	اولین مسلمان	أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ	۴
آیا	أ	۵	حکم کرد - فرمان داد - مقرر نمود	قَضَى	۵
واسع - وسیع - گسترده	وَاسِعَةً	۶	فرزندان آدم	بَنِي آدَمَ	۶

ص: 64

- 1- (1) . طه: آیه 14.
- 2- (2) . مریم: آیه 65.
- 3- (3) . انعام: آیه 102.

تصویر

۷	لَا تَعْبُدُوا	بندگی نکنید	۷	فَاعْبُدُونِ	پس بندگی کنید
۸	أَطِيعُونَ	اطاعت کنید مرا	۸	أَصْطَبِر	استقامت کن
۹	وَكَيْلٍ	نگهبان - کارساز	۹	عِبَادِهِ	بندگی
			۱۰	ذِكْرٍ	یاد

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. قضی، وکیل، عبادہ

الف) حکم کرد، کارساز، بندگان ب) مقرر داشت، کارساز، بندگی

2. اصطبر، لم أعهد

الف) صبر کن، پیمان نبستم ب) استقامت کن، پیمان نبست

3. ما خلقتُ، مُخلصاً

الف) نیافریدم، خالص شده ب) نمی آفرینم، خالص شده

4. واسعه، فاعبدون

الف) وسعت دهنده، پس بندگی کنید

ب) گسترده، پس بندگی کنید مرا

5. أَكُونُ، أَمْرٌ

الف) باشم، فرمان دادم ب) باشم، مأمور شدم

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ

الف) نیست پروردگار تو بی خبر ب) نیست خداوند بی خبر

2. أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا

الف) پاداش هر کسی که بهتر عمل کرد

ص: 65

ب) پاداش کسی که نیکو داشت عمل را

3. أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ

الف) قطعاً عبادت نکنند شیطان را ب) این که عبادت نکنید شیطان را

4. إِلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ

الف) این که بندگی نکنید مگر او را

ب) این که بندگی نکنید مگر مرا

5. بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا

الف) برانگیختیم در هر امتی پیامبری را

ب) فرستادیم برای همه امت ها پیامبری را

6. وَ اتَّقَوْهُ وَ اطِيعُونِ

الف) و تقوا پیشه گیرید و اطاعت کنید

ب) و تقوای او را پیشه گیرید و اطاعت کنید مرا

7. فَاِيَايَ فَاَعْبُدُونِ

الف) پس او را بندگی کنید ب) پس فقط مرا بندگی کنید

8. وَ اَقِمِ الصَّلَاةَ لَذِكْرِي

الف) و به پا بدارید نماز را برای یاد من

ب) و به پا بدار نماز را برای یاد من

9. وَ اصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ

الف) و استقامت بورز برای بندگی اش

ب) و صبر پیشه گیر در بندگی خدا

10. خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاَعْبُدُوهُ

الف) آفریننده همه چیز است پس بندگی کنید او را

ص:66

ب) خالق هر چیزی است پس بندگی کن او را

3. متن درس را ترجمه و زیرنویسی نماید.

4. با استفاده از آیات متن درس به پرسش های زیر پاسخ دهید:

الف) هدف از خلقت در آفرینش انسان چیست؟

ب) این بندگی آیا عارفانه است یا جاهلانه؟

ج) توصیه به احسان به و الدین بعد از بندگی خداوند از چه حکایت می کند؟

د) کدام آیه قرآن ما در صورت ضرورت به هجرت دعوت می کند؟

ه) کدام آیه از رهبری سیاسی انبیاء حکایت می کند؟

ص:67

11- نماز و روزه

اشاره

1. إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي . (1)

2. إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ . (2)

3. وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ . (3)

4. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ . (4)

5. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ . (5)

6. قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ .

(6)

7. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ . (7)

ص:68

1- (1) . طه: آیه 14.

2- (2) . عنكبوت: آیه 45.

3- (3) . بقره: آیه 43.

4- (4) . بقره: آیه 153.

5- (5) . جمعه: آیه 9.

6- (6) . مؤمنون: آیه 9.

7- (7) . بقره: آیه 183.

8. إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا . (1)

تمرین

هفت آیه اول متن درس را مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باز می‌دارد	تَنْهَى	۱	یاد	ذِكْر	۱
رکوع کنید	ارْكَعُوا	۲	عمل زشت	فَحْشَاء	۲
رکوع کنندگان	رَاكِعِينَ	۳	عمل بد	مُنْكَر	۳
صبر کنندگان	صَابِرِينَ	۴	بزرگ‌تر	أَكْبَر	۴
نذا داده شده - اذان گفته شد	نُودِيَ	۵	به پا دارید - انجام دهید	أَقِيمُوا	۵
سعی کنید - بشتابید	اسْعَوْا	۶	بدهید - پردازید	أَتُوا	۶
رستگار گشت - رستگار می‌گردد (می‌گردند)	أَفْلَحَ	۷	کمک بگیرید	اسْتَعِينُوا	۷
محافظت و مراقبت می‌کنند	يُحَافِظُونَ	۸	در روز جمعه	مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ	۸

تصویر

نوشته شد - واجب	کُتِبَ	۹	خداترسان	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	۹
روزه	صِيَام	۱۰	جمع صلوة: نمازها	صَلَوَات	۱۰
همچنان که	کَمَا	۱۱	تقوا پیشه کنید	تَتَّقُونَ	۱۱
			به امید این که	لَعَلَّ	۱۲

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. صابرين، راکعين، خاشعين:

الف) صبر کنندگان، رکوع کنندگان، خداترسان

ب) صبر کننده، رکوع کننده، خداترس

2. صيام، کُتِبَ، کَمَا

الف) روزه، واجب شد، همچنان که ب) روزه، نوشت، آن دو

3. ارکعوا، اسعوا

الف) رکوع کردند، سعی کردند ب) رکوع کنید، بشتابید

4. تَنْهَى، أَفْلَحَ

الف) بازداشت، رستگار شد ب) باز می دارد، رستگار شد

5. نُودَى، يُحَافِظُونَ

الف) اذان گفته شد، مراقبت می کنند ب) ندا داد، حفظ کردند

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدِكْرِي

الف) به پا بدار نماز را برای یاد من ب) به پاداشت نماز را برای یاد من

ص:70

2. وَ لَذِكْرِ اللَّهِ أَكْبَرُ

الف) یاد خدا بزرگ است ب) قطعاً یاد خدا بزرگ تر است

3. وَ ارْكَعُوا مَعَ الرَّائِعِينَ

الف) رکوع کردند با رکوع کنندگان

ب) رکوع کنید با رکوع کنندگان

4. إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

الف) قطعاً خدا با صبر کنندگان ب) این که خدا با صبر کنندگان است

5. فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ

الف) پس بشتابید به سوی یاد خدا (نماز)

ب) بشتابید برای انجام نماز

6. قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ

الف) رستگار گشت افراد با ایمان

ب) قطعاً رستگار گشتند افراد با ایمان

7. لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

الف) به امید این که تقوا پیشه کنند ب) به امید این که تقوا پیشه کنید

8. وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ

الف) مردان و زنان تسلیم شونده

ب) مردان صبر کننده و زنان صبر کننده

9. وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ

الف) مردان روزه دار و زنان روزه دار

ب) مردان و زنان روزه خوار

10. وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ

الف) مردان و زنان متواضع

ب) مردان خدا ترس و زنان خدا ترس

3. آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نماید.

4. مراتب ایمان عبارت است از: اسلام اولیه، ایمان تعهدآور، تقوای الهی و یقین. حال با توجه به ابتدای آیه 35 سوره احزاب، معنای قانت مترادف با کدام صفت مؤمنان است؟

12- خمس و زکات

اشاره

1. وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِلَّذِي الْقُرْبَى... (1)

2. وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ... (2)

3. وَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَ مَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ. (3)

4. فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ. (4)

5. رَجَالٌ لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ. (5)

6. وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ أَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَ مَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَ أَعْظَمَ أَجْرًا وَ اسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ. (6)

ص: 73

1- (1). انفال: آیه 41.

2- (2). توبه: آیه 71.

3- (3). بقره: آیه 110.

4- (4). حج: آیه 78.

5- (5). نور: آیه 37.

6- (6). مزمل: آیه 20.

7. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * طس تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَ كِتَابٍ مُبِينٍ * هُدًى وَ بُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ * الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ. (1)

8. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الم تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ هُدًى وَ رَحْمَةً لِلْمُحْسِنِينَ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ. (2)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
به غنیمت گرفتید	عَنَّمْتُمْ	۱	بدانید	أَعْمَلُوا	۱
پنج‌یک (یک پنجم)	خُمْسٌ	۲	امر می‌کنند	يَأْمُرُونَ	۲
خویشاوند (اهل بیت رسول) - نزدیکان	ذِي الْقُرْبَىٰ	۳	نهی می‌کنند - باز می‌دارند	يَنْهَوْنَ	۳
پیش فرستید (تقدّمون)	تَقَدَّمُوا	۴	خوب	مَعْرُوفٌ	۴
می‌یابید (تجدون)	تَجِدُوا	۵	بد	مُنْكَرٌ	۵
چنگ بزنید - بگروید	اِعْتَصِمُوا	۶	به پا می‌دارند	يَقِيمُونَ	۶
چه خوب است	نِعَمٌ	۷	می‌پردازند - می‌دهند	يُؤْتُونَ	۷
مشغول نمی‌کند - سرگرم نمی‌کند	لَا تُلْهِيهِمْ	۸	به پا بدارید	أَقِيمُوا	۸

ص: 74

1- (1) . نمل: آیه 1-3.

2- (2) . لقمان: آیه 1-4.

تصویر

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. خُمُس، تَجَدُّوا، قَرْض

الف) پنج یک، می یابید، وام ب) پنج برابر، یافتید، وام

2. اعتصموا، اقترضوا

الف) چنگ بنزید، وام دهید ب) گرویدند، وام دادند

3. تُقَدِّمُوا، غَنِمْتُمْ

الف) پیش فرستند، به غنیمت گرفتند

ب) پیش فرستید، به غنیمت گرفتید

4. ذی القربی، لا تُلهی

الف) نزدیکان، سرگرم نمی کند ب) خویشاوند، نمی رسد

5. نِعَمَ، بَیْعَ، مُنْكَرَ

الف) چه خوب است، معامله، بد ب) نعمت، خرید، بدی

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. فَإِنَّ لِلَّهِ خُمْسَهُ

الف) پس این که برای خداست یک پنجم آن

ب) پس قطعاً برای خداست پنج برابر آن

ص:75

2. بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

الف) برخی دوست دار برخی دیگر هستند

ب) برخی از آنها دوستداران برخی دیگر هستند

3. وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ

الف) و اطاعت می کنند خدا و رسولش را

ب) و اطاعت می کنند خدا و رسول را

4. وَ مَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ

الف) و آن چه پیش فرستید برای خودتان

ب) و آن چه پیش فرستادید برای خود

5. فَ نِعْمَ الْمَوْلَى وَ نِعْمَ النَّصِيرُ

الف) پس نعمت سرپرستی و نعمت یاری است

ب) پس چه خوب سرپرستی و چه خوب یآوری است

6. رَجَالٌ لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ

الف) مردی که مشغول نمی کند او را تجارت

ب) مردانی که سرگرم نمی کند آنها را تجارت

7. وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

الف) و قرض (وام) بدهید به خدا قرض (وام) خوبی

ب) و وام دادند به خدا وام خوبی

8. هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

الف) هدایت و بشارت است برای افراد با ایمان

ب) هدایت کرد و بشارت داد مؤمنان را

ص:76

9. وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

الف) و آنها آخرتشان را باور داشتند

ب) و آنها نسبت به آخرت باور دارند

10. تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

الف) این آیات قرآن حکمت آمیز است

ب) این نشانه هایی از کتاب کاردان است

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

4. آیا می دانید میزان زکات مال چه قدر است و از چه چیزهایی باید زکات داد؟

5. گفته می شود قیامت تجسم اعمال ماست، یعنی اعمال و اعتقادات ما به صورت بهشت و یا جهنم ظهور می کند، حال می توانید بگویید کدام آیه از آیات متن درس به این امر صراحت دارد؟

ص: 77

13- حج و جهاد

اشاره

1. وَاللَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ .

(1)

2. وَأَذَانٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ . (2)

3. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ . (3)

4. لَكِنَّ الرَّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأَوْلِيَّتِكُمْ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأَوْلِيَّتِكُمْ هُمْ الْمُفْلِحُونَ . (4)

5. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ. (5)

6. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ. (6)

ص: 78

1- (1). آل عمران: آیه 97.

2- (2). توبه: آیه 3.

3- (3). آل عمران: آیه 142.

4- (4). توبه: آیه 88.

5- (5). حجرات: آیه 15.

6- (6). توبه: آیه 73؛ تحریم: آیه 9.

7. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ. (1)

8. تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ. (2)

9. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ. (3)

تمرین

آیات متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
آیا	أَم	۱	قصد زیارت خانه خدا کردن	حَجَّ الْبَيْتِ	۱
توانایی یافت	إِسْتَطَاعَ	۲	روز عید قربان	يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ	۲
بانگ - اعلام	أَذَانٌ	۳	قصد کردن (زیارت و طواف خانه خدا)	حَجَّ	۳
بیزاری	بَرِي	۴	رستگاران	مُفْلِحُونَ	۴
گمان کردید - پنداشتید	حَسَبْتُمْ	۵	رستگاری می شوید	تُفْلِحُونَ	۵
سخت بگیر	أَغْلَظْ	۶	منحصراً، جز این نیست	إِنَّمَا	۶

ص: 79

1- (1) . صف: آیه 10.

2- (2) . صف: آیه 11.

3- (3) . مائده: آیه 35.

هنوز معلوم نداشته	لَمَّا يَعْلَم	۷	داخل می شوید	تَدْخُلُوا	۷
جهاد کردند	جَاهِدُوا	۸	جایگاه	مَأْوَى	۸
شک نکردند	لَمْ يَرْتَابُوا	۹	چه بد جایگاهی است	بِئْسَ الْمَصِير	۹
			آیا راهنمایی کنم	هَلْ أَدُلُّ	۱۰
راست گویان	صَادِقُونَ	۱۰	نجات دهد	تُنَجِّي	۱۱
می دانستید	كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ	۱۱	جهاد می کنید - جهاد کنید	تُجَاهِدُونَ	۱۲
جهاد کنید	جَاهِدُوا	۱۲	طلب کنید - بجوید	اِبْتَعُوا	۱۳

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. بَرئ، اَذان، حِجّ

الف) بیزار، اعلام، قصد کردن ب) بیزاری، اذان گفتن، زیارت کردن

2. حَسبتم، تَدْخُلُوا، صَادِقُونَ

الف) گمان کردید، داخل می شوید، راست گویان

ب) گمان کردند، داخل می شوند، راست گویان

3. جَاهِدُوا، يَجَاهِدُونَ، جَاهِدُوا

الف) جهاد کنید، جهاد می کنید، جهاد کردید

ب) جهاد کردند، جهاد می کنند، جهاد کنید

4. استطاع، لم یرتابوا

الف) توانایی، شک نکنند ب) توانایی یافت، شک نکردند

5. لَمَّا يَعْلَم، أَغْلَظْ

الف) هنوز ندانست، سخت بگیر ب) هنوز نمی داند، سخت تر

ص: 80

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَ لِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ :

الف) و بر خدا برعهده مردم است قصد زیارت خانه خدا کردن

ب) و برای خداست بر مردم طواف خانه

2. اَنَّ اللّٰهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ

الف) این که خدا بیزار است از مشرکان

ب) قطعاً خدا بیزار است از کافران

3. اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ

الف) آیا گمان کردند که داخل بهشت شوند

ب) آیا گمان کردید که داخل بهشت شوید

4. وَأَوْلِيكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ

الف) آنان برایشان خوبی هاست

ب) ایشان قطعاً دارای خیرات و خوبی ها هستند

5. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ

الف) فقط مؤمنان (حقیقی) کسانی هستند که

ب) قطعاً افراد با ایمانی که...

6. أَوْلِيكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

الف) آنانند که راست می گویند ب) آنان خود (مؤمنان) راستینند

7. جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ

الف) جهاد کن با کفر پیشگان و منافقان

ب) جهاد کردند کافران با منافقان

ص: 81

8. هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ

الف) آیا رسید به شما از تجارت (سودی)

ب) آیا راهنمایی کنم شما را بر تجارتی که...

9. ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

الف) آن بهتر است برای شما اگر می دانستید

ب) آن کار شما بهتر است اگر عمل می کردید

10. وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ

الف) بجوئید به سوی او وسیله ای را

ب) طلب کردند به سوی آن وسایلی را

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

تمرین

1. کدام یک از آیات متن در مورد امتحان الهی است؟

2. ایمان راستین مستلزم چهار شرط است می توانید آنها را نام ببرید؟

3. لازمه نجات و رستن از عذاب الهی چیست؟

4. در عبارت وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ منظور از وسیله چیست؟

5. رمز پیروزی حزب الله لبنان در نبرد با استکبار جهانی و صهیونیسم بین المللی و اسرائیل

جنایت کار در جنگ یک ماهه 2006 چه بود؟

14- ظلم ستیزی و کارزار در راه خدا و حاکمیت او

اشاره

1. الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا. (1)
2. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بُنِيَانٌ مَرْصُوصٌ. (2)
3. وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنْ ائْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ. (3)
4. قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ... (4)
5. فَقَاتِلُوا أئِمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ. (5)
6. وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ. (6)

1- (1). نساء: آیه 76.

2- (2). صف: آیه 4.

3- (3). بقره: آیه 193.

4- (4) . توبه: آیه 29.

5- (5) . توبه: آیه 12.

6- (6) . توبه: آیه 36.

7. وَ قَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ.

(1)

8. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَ أَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَ يُقْتَلُونَ وَ عَدَا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ وَ الْقُرْآنِ... (2)

تمرین

آیات متن درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مکر - حيله	كَيْدٌ	۱	کارزار کنید - بجنگید	قَاتِلُوا	۱
صف به صف - در یک ردیف	صَفًّا	۲	جنگ می‌کنند - کارزار می‌کنند	يُقَاتِلُونَ	۲
بنا - ساختمان	بُنِيَانٌ	۳	نباشد	لَا تَكُونُ	۳
فولادین	مَرْصُوصٌ	۴	آشوب - عدم امنیت	فِتْنَةٌ	۴
پایان دادند - دست کشیدند (از فتنه)	إِنْتَهَوْا	۵	پایان دادند - دست کشیدند	إِنْتَهَوْا	۵
دشمنی	عَدَاوَانٌ	۶	حرام نمی‌کنند - حرام نمی‌شناسند	لَا يُحَرِّمُونَ	۶
حرام کرد	حَرَّمَ	۷	متدین نیستند - دین‌دار نیستند	لَا يَدِينُونَ	۷

ص: 84

1- (1). انفال: آیه 39.

2- (2). توبه: آیه 111.

تصویر

پیمان - تعهد	أَيْمَان	۸	داده شدند	أَوْثُوا	۸
دست بردارید - پایان	يَنْتَهُونَ	۹	پیشوایان	أَيْمَّة	۹
می کشند	يَقْتُلُونَ	۱۰	همگی را	كَافَّة	۱۰
کشته می شوند	يُقْتَلُونَ	۱۱	می خرد	إِشْتَرَى	۱۱

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. بنیان، ایمان، صفاً

الف) بنا، پیمان، صف به صف ب) ساختن، سوگند، هموار

2. مرصوص، يُقاتلون

الف) پولادین، می جنگند ب) مسی، می کشند

3. يُقتلون، يَقْتُلُونَ

الف) می کشند، کشته می شوند ب) کشته می شوند، می کشند

4. انتهوا، يَنْتَهُونَ

الف) پایان دادند، پایان دهند ب) پایان دهید، پایان دادند

5. لَا يُحَرِّمُونَ، لا یدینون

الف) حرام نمی دانند، دین دار نمی شوند

ب) حرام نکردند، دین دار نشدند

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاعُوتِ

الف) کارزار می کنند در راه طغیانگران

ب) می کشند در راه خدا طغیانگران را

ص:85

2. كَانَهُمْ بَنِيَانٌ مَّرْصُوصٌ

الف) مثل این که آنها بنایی پولادینند

ب) زیرا آنان ساختاری آهنین دارند

3. حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً

الف) تا نباشی تو در آشوب ب) تا نباشد آشوبی

4. وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ

الف) حرام نمی شمارند آن چه را که حرام داشته خدا

ب) حرام نمی دانید آن چه را خدا حرام دانسته

5. وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ

الف) متدین نیستند به آیین درست ب) وام نمی گیرند برای دین خدا

6. فَقَاتِلُوا أَمَمَهُ الْكُفْرِ

الف) پس کشتند پیشوایان کفر را

ب) پس کارزار کنید با پیشوایان کفر

7. كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً

الف) همچنان که می جنگند با شما همگی

ب) همچنان که می کشند شما همگی را

8. وَ يَكُونُ الدِّينُ كُلَّهُ لِلَّهِ

الف) و باشد دین تمامی برای خدا

ب) و می باشد دین همه مردم برای خدا

9. بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ

الف) با قطعیت آنها در بهشتند ب) به این که برای آنها بهشت باشد

ص: 86

10. وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا

الف) وعده ای است بر عهده او به درستی

ب) وعده حقی است بر عهده خدا

3. آیات متن درس را با دقت کلمه به کلمه ترجمه کنید.

4. با توجه به این که در طول تاریخ جهاد و قتال بین حق و باطل بوده است، «قتال فی سبیل الله» و قتال فی سبیل الطاغوت یعنی چه؟

ص: 87

15- هجرت و نقش سازنده آن

اشاره

1. وَ مَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ. (1)

2. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ. (2)

3. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجَرُوا... (3)

4. وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ. (4)

1- (1) . نساء: آیه 100.

2- (2) . بقره: آیه 218.

3- (3) . انفال: آیه 72.

4- (4) . انفال: آیه 74.

5. الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْبَرُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَ أُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ. (1)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که قبلاً معنای آنها را فرا گرفتید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
هجرت نکردند	لَمْ يُهَاجِرُوا	۱	مهاجرت کند	يُهَاجِرُ	۱
می‌باید	يَجِبُ	۲	خارج می‌شود	يَخْرُجُ	۲
مکان امن - سرپناه - جایگاه	مُرَافِقَ	۳	خانه	بَيْت	۳
با وسعت - فراخ	سَعَةً	۴	جهاد کردند	جَاهَدُوا	۴
هجرت کننده	مُهَاجِرٍ	۵	آمرزنده	عَفُور	۵
دریابد	يُدْرِكُ	۶	بزرگ‌ترین	أَعْظَمُ	۶
رستگاران	فَائِزُونَ	۷	واقع شد - قرار گرفت - قرار می‌گیرد	وَقَعَ	۷
مأوی دادند - جا دادند - پناه دادند	أَوْوا	۸	امیدوارند - امید می‌برند	يَرْجُونَ	۸
روزی ارزشمند	رِزْقٍ كَرِيمٍ	۹	یاری کردند	نَصَرُوا	۹

ص: 89

1- (1). توبه: آیه 20.

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. مهاجر، سعه، رزق کریم

الف) هجرت کننده، وسعت، روزی ارزشمند

ب) هجرت کننده، کوشش، روزی بزرگوارانه

2. مُرَاعِمٌ، يَجِدُ، وَقَعَ

الف) جایگاه، می یابد، قرار گرفت

ب) سرپناه، یافت، واقع شد

3. مُهَاجِرٌ، يُدْرِكُ

الف) هجرت کند، دریافت ب) مهاجرت کند، دریابد

4. يَرْجُونَ، أَوْوَا

الف) امیدوارید، پناه داد ب) امیدوارند، پناه دادند

5. نَصَرُوا، فَائِزُونَ

الف) یاری شدند، رستگار شدن

ب) یاری کردند، رستگاران

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. رَاعِمًا كَثِيرًا وَسَعَةً

الف) جایگاه بسیار وسیعی ب) پناهگاه بزرگ و وسیع

2. فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ

الف) پس قطعاً قرار می گیرد پاداشش بر خدا

ب) قطعاً پاداشی بر عهده خدا دارد

ص: 90

3. وَ جَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

الف) و جهاد کنید در راه خدا ب) و جهاد کردند در راه خدا

4. أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ

الف) آنان امیدوار شدند به رحمت خدا

ب) آنان امیدوارند به رحمت الهی

5. وَالَّذِينَ آوَوْا وَ نَصَرُوا

الف) کسانی که پناه دادند و یاری کردند

ب) کسانی که پناهنده شدند و یاری گردیدند

6. مَا لَكُمْ مِنْ وَلَا يَتِيهِمْ مِنْ شَيْءٍ

الف) نیست برای شما هیچ دوستی و تعهدی نسبت به آنها چیزی

ب) آن چه برای شما دوستی آنها را فراهم می کند

7. وَالَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا

الف) و کسانی که ایمان آورده هجرت کنند

ب) و کسانی که ایمان آوردند و هجرت کردند

8. **أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا**

الف) آنان خود مؤمنان حقیقی هستند

ب) آنان خود ایمان می آورند به حقیقت

9. **وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ**

الف) و جهاد کنند در راه خدا با مالشان

ب) و جهاد کردند در راه خدا با ثروت هایشان

10. **وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ**

الف) آنان خودشان رستگارانند ب) آنان قطعاً رستگارند

ص: 91

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. آیا ممکن است هجرت معنوی باشد؟ فرضاً از وضع نامطلوب حالش به وضع بهتر بعدی؟

چگونه؟

5. آیا چنین مهاجری را که در راه خدا مرگش فرا می رسد می توان شهید خواند؟

6. در صدر اسلام کدام مهاجرت را این گونه برای مسلمانان می شناسید؟

7. از مهاجرین و انصار در صدر اسلام، قرآن کدام را مؤمنین حقیقی می خواند؟

8. شرط برخوردارى از مراتب عالی و مقام قرب در نزد خدا چیست؟

ص:92

16-مقام شهید و شهادت

اشاره

1. (1) وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ .
2. (2) وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ .
3. (3) بَعْضٌ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ .
4. (4) وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ .
5. (5) وَلَكِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مِتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ .
6. (6) وَلَكِنْ مِتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لِيَالِي اللَّهِ تُحْشَرُونَ .
7. (7) إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

ص:93

2- (2). آل عمران: آیه 169.

3- (3). محمد: آیه 4.

4- (4). حج: آیه 58.

5- (5). آل عمران: آیه 157.

6- (6). آل عمران: آیه 158.

فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ. (1)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که قبلاً معنای آنها را فرا گرفته اید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مردگان	أَمْوات	۱	نگوید	لَا تَقُولُوا	۱
زندگان	أَحیاء	۲	کشته می‌شود	يُقْتَل	۲
نمی‌فهمید	لَا تُشْعِرُونَ	۳	بلکه	بَلْ	۳
حتماً گمان نکن - مپندار	لَا تُحَسِبَنَّ	۴	حتماً روزی می‌دهد	لَيَرْزُقَنَّ	۴
کشته شدند	قُتِلُوا	۵	روزی دهندگان	رَازِقِينَ	۵
روزی داده می‌شوند	يُرْزَقُونَ	۶	قطعاً اگر	لَئِنْ (لَ + إِنْ)	۶
جمع گردیده می‌شوید	تُحْشَرُونَ	۷	هرگز تباه نمی‌کند - ضایع نمی‌کند	لَنْ يُضِلَّ	۷
یا	أَوْ	۸	می‌خرد	إِشْتَرَى	۸
مردند	مَاتُوا	۹	کارزار می‌کنند	يُقَاتِلُونَ	۹
مردید	مُتُّم	۱۰	می‌کشند	يَقْتُلُونَ	۱۰
جمع می‌کنند	يَجْمَعُونَ	۱۱	وفادارتر	أَوْفَى	۱۱

ص: 94

1- (1). توبه: آیه 111.

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. أَوْ، أَمْوات، أَحیاء

الف) یا، مرده، زنده ب) یا، مردگان، زندگان

2. قُتِلُوا، ماتوا، يرزقون

الف) کشته شدند، مردند، روزی داده می شوند

ب) کارزار کردند، مردند، روزی می دهند

3. قُتِلْتُمْ، مُتِّمٌ، لَا تَشْعُرُونَ

الف) کشته شدید، مردید، نمی فهمید

ب) کشتید، مردید، نمی فهمند

4. لَا تَحْسَبَنَّ، مَنْ يُضِلُّ

الف) گمان مبر، هرگز تباه نمی کند

ب) گمان نبرند، هرگز گمراه نمی شود

5. يَجْمَعُونَ، اسْتَبْشَرُوا

الف) جمع می شوند، بشارت دهید ب) جمع می کنند، شاد باشید

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ

الف) نگویید برای کسی که کشته می شود

ب) نگویید به کسی که کشته شده

2. بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ

الف) بلکه زندگانی هستند نزد پروردگارشان

ب) بلکه زنده اند نزد خدایشان

ص: 95

3. فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ

الف) هرگز گمراه نمی شود کارهایشان

ب) پس هرگز تباه نمی کند اعمالشان را

4. ثُمَّ قَتَلُوا أَوْ مَاتُوا

الف) سپس کشته شدید یا مردید ب) سپس کشته شدند یا مردند

5. لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

الف) قطعاً او بهترین روزی دهندگان است

ب) قطعاً او بهتر روزی می دهد

6. خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ

الف) بهتر است از آن چه جمع می کنند

ب) بهتر است از آن چه جمع کردند

7. وَلَكِنَّ مَتِّمًا أَوْ قُتِلْتُمْ

الف) و قطعاً شما مریدید یا کشته شدید

ب) قطعاً اگر مریدید یا کشته شدید

8. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى

الف) قطعاً خداوند می خرد ب) قطعاً خداوند خرید (می خرد)

9. وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا

الف) وعده درستی است بر عهده او

ب) وعده کرد بر او حقیقت را

10. بَيَّعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ

الف) به معامله ای که انجام دادید

ب) به معامله شما که معامله کردید آن را

ص: 96

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. بهترین عمل مؤثر در پیروزی مؤمن در نبرد با کافر چیست؟

5. ایمان به شهادت و وعده های الهی چه نقشی در پیروزی جبهه حق دارد؟

6. عامل تسکین بخش بازماندگان شهدا چیست؟

7. پربارترین و مفیدترین معامله در حیات انسان چیست؟

ص: 97

17- اهمیت امر به معروف و نهی از منکر

اشاره

1. وَ لَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ. (1)

2. كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَكَوْا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ. (2)

3. الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ. (3)

4. وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ... (4)

5. الَّذِينَ إِنْ مَكَانَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ وَ أَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَ لِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ. (5)

ص: 98

2- (2). آل عمران: آیه 110.

3- (3). توبه: آیه 67.

4- (4). توبه: آیه 71.

5- (5). حج: آیه 41.

6. أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ. (1)

تمرین

یک مرتبه متن درس را بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باید باشد	وَلْتَكُنْ	۱	گروهی	أُمَّةٌ	۱
خارج گردید - پدیدار گشت	أُخْرِجَتْ	۲	می خوانند	يَدْعُونَ	۲
می بندند	يَقْبِضُونَ	۳	امر می کنند	يَأْمُرُونَ	۳
دستان	أَيْدِي	۴	امر می کنید	تَأْمُرُونَ	۴
فراموش کرد (خدا)	نَسِيَ	۵	خوب - پسندیده	مَعْرُوفٌ	۵
اطاعت می کنند	يُطِيعُونَ	۶	ناپسند	مُنْكَرٌ	۶
تمکن دادیم - قدرت دادیم	مَكَّنَا	۷	رستگاران	مُقْلِحُونَ	۷
امر کردند	أَمَرُوا	۸	باز می دارند - نهی می کنند	يَنْهَوْنَ	۸
نهی کردند - باز داشتند	نَهَوْا	۹	ایمان می آورید	تُؤْمِنُونَ	۹
نیکی	بِرٌّ	۱۰	قانون شکنان - نافرمانان	فَاسِقُونَ	۱۰
			به پا می دارند	يَقِيمُونَ	۱۱
			می پردازند	يُؤْتُونَ	۱۲
			دادند - پرداختند	آتَوْا	۱۳

ص: 99

1- (1). بقره: آیه 44.

پرسی ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. ایدی، برّ، نهوا

الف) دستان، نیکی، نهی کردند

ب) دست من، نیک، منع کردند

2. أَمْرُوا، نَسَى، تَنْهَوْنَ

الف) امر کردند، فراموش شد، نهی کردند

ب) امر کردند، فراموش کرد، نهی کردید

3. مَكَّنَّا، وَتَكُنْ، يَطِيعُونَ

الف) قدرت دادیم، باید باشد، اطاعت می کنند

ب) قدرت داد به ما، برای این که باشد، اطاعت کنند

4. اخْرَجْتُ، يَقْبِضُونَ

الف) خروج کرد، می گیرند ب) پدیدار گشت، می بندند

5. معروف، مُنْكَرٌ

الف) آشنا، انکار کننده ب) پسندیده، ناپسند

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ

الف) و باید باشد از میان شما گروهی که

ب) و برای این که می باشد از شما گروهی که

2. كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ

الف) بودید بهترین گرهی که پدیدار شد

ب) شما بهترین ملتی هستید که قیام کردید

ص:100

3. وَ لَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ

الف) و اگر ایمان آورد اهل کتاب

ب) و اگر ایمان آورند اهل کتاب

4. وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ

الف) و بازداشتند از خوبی ها

ب) و باز می دارند از (آنچه) پسندیده است

5. نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ

الف) فراموش کردند خدا را پس خاموش کرد (خدا) آنها را

ب) فراموش کردند خدا را در نتیجه فراموش کردند خود را

6. بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

الف) برخی از آنها سرپرستی می کنند برخی دیگر را

ب) برخی از آنها دوستداران برخی دیگرند

7. وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ

الف) اطاعت می کنند خدا و رسولش را

ب) اطاعت می کنند خدا و رسول را

8. إِنَّ مَكْنَائِهِمْ فِي الْأَرْضِ

الف) اگر قدرت دهیم به آنها در زمین

ب) اطاعت می کنند خدا و رسول را

9. وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

الف) و برای خدا سر رشته کارهاست

ب) برای خدا سرانجام کارهاست

ص: 101

10. وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ

الف) در حالی که شما می خوانید کتاب را

ب) و شما تلاوت کنید قرآن را

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه تحت الفظی کنید.

4. مهم ترین تفاوت اعتقادی و رفتاری بین مؤمن و منافق چیست؟

5. در دعوت به خیر و ارزش ها سزاوارترین فرد مخاطب ما کیست؟

ص: 102

18- مهرورزی خداوند نسبت به خواص از بندگانش

اشاره

1. وَ أَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ .
(1)

2. بَلَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ . (2)

3. وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ . (3)

4. وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ . (4)

5. فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ . (5)

6. قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (6)

7. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ... (7)

8. فَآتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (8)

ص: 103

1- (1) . بقره: آیه 195.

2- (2) . آل عمران: آیه 76.

3- (3) . آل عمران: آیه 159.

4- (4) . مائده: آیه 42.

5- (5) . توبه: آیه 108.

6- (6) . آل عمران: آیه 31.

7- (7) . مائده: آیه 54.

8- (8) . آل عمران: آیه 148.

9. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بَنِيَانٌ مَرْصُوصٌ. (1)

10. وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ

(2).

تمرین

متن درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نیفکنید	لَا تُفْكِرُوا	۱	با دست خودتان	بَايِدْكُمْ	۱
هلاکت	تَهْلُكَة	۲	نیکی کنید	أَحْسِنُوا	۲
تقوا پیشه کرد	إِتَّقَى	۳	بلی - آزی	بَلَى	۳
مشاوره کن - مشورت کن	شَاوِرْ	۴	وفا نمود	أَوْفَى	۴
تصمیم گرفتی - اراده کردی	عَزَمْتَ	۵	توکل کنندگان	مُتَوَكِّلِينَ	۵
حکم کردی - حکم می‌کنی	حَكَمْتَ	۶	دادگران - انصاف دهندگان	مُقْسِطِينَ	۶
حکم کن - قضاوت کن	أَحْكَمْ	۷	پاکیزه کنندگان را	مُطَهَّرِينَ	۷
پیروی کنید	اتَّبِعُوا	۸	دوست می‌داشتید - دوست می‌دارید	كُنْتُمْ تُحِبُّونَ	۸

ص: 104

1- (1). صف: آیه 4.

2- (2). بقره: آیه 165.

تصویر

باز گردد - مُرْتَد ش	يَرْتَدَّ	۹	پاکی می‌ورزند (خود را پاک می‌دارند)	يَتَطَهَّرُوا	۹
می‌آورد	يَأْتِي بـ	۱۰	دوست می‌دارد	يُحِبُّ- يُحِبُّ	۱۰
پاکیزه شدگان - پاکیز	مُطَهَّرِينَ	۱۱	دوست می‌دارند	يُحِبُّونَ	۱۱

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. شاور، عَزَمْتَ، احْكُم

(الف) مشورت کن، اراده کردی، حکم کن

(ب) مشورت، تصمیم، حکم کن

2. اِتَّقِي، يَرْتَدَّ، اَوْفِي

(الف) تقوا پیشه کرد، روی بگرداند، وفا کرد

(ب) با تقواتر، روی گرداند، وفادارتر

3. يُحِبُّ، تَهْلِكُهُ، حَكَمْتَ

(الف) دوست بداری، هلاک شوی، حکم کن

(ب) دوست می دارد، هلاکت، حکم کردی (کنی)

4. لَا تُلْقُوا، يَحْبُونَ، يَتَطَهَّرُوا

(الف) بیفکنید، دوست دارند، پاکی ورزند

(ب) نیفکن، دوست می دارند، پاکیزه شوند

5. متوکلین، مقسطين، مُطَهِّرِينَ

الف) توکل کنندگان، دادگران، پاکیزه شدگان

ب) توکل کنندگان، دادگران، پاکیزه کنندگان

2. پاسخ صحیح را علامت بنمید:

ص: 105

1. وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

الف) نیفکنید (خود را) با دستان خود

ب) نیفکنید دست خود را

2. مَنْ أَوْفَى بَعْهْدِهِ وَاتَّقَى

الف) کسی که وفا کرد به عهد و تقوایش

ب) کسی که وفا کند به پیمانش و تقوا پیشه کند

3. فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ

الف) پس زمانی که تصمیم گرفتی پس توکل کن بر خدا

ب) و زمانی که خواستی پس توکل می کنی به خدا

4. فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ

الف) پس حکم کن بین خودتان بر عدالت

ب) پس حکم کن بین آنها بر دادگری و انصاف

5. يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا

الف) دوست دارند این که پاکیزه شوند

ب) دوست دارند این که پاکیزه کنند

6. قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ

الف) بگو اگر دوست دارند خدا را

ب) بگو اگر دوست می دارید خدا را

7. مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ

الف) هر کس مُرتد شود از شما ب) چه کسی مُرتد شد از شما

8. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

الف) پس به زودی می آورد خدا قومی را

ص: 106

ب) زود باشد که بیایند قومی به سوی خدا

9. وَ حُسْنِ ثَوَابِ الْآخِرَةِ

الف) بهترین ثواب آخرت ب) و ثواب خوب آخرت را

10. کَانَهُمْ بَنِيَانٌ مَّرْصُوعٌ

الف) مثل این که آنها بنایی فولادین اند

ب) مثل این که شما ساختمانی فولادین هستید

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

4. غیر از آن چه در این آیات آمده به نظر شما خداوند کدام یک از بندگانش را بیشتر دوست می دارد؟

5. خداوند چه کسانی را دوست نمی دارد؟

6. با توجه به آیه 195 بقره که پرداختن انفاق در راه خدا به مستمندان، مانع از هلاکت جامعه اسلامی می شود، به نظر شما منظور از این هلاکت چیست؟

ص: 107

19- بی مهری خداوند نسبت به برخی از بندگانش

اشاره

1. إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ . (1)

2. لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ . (2)

3. مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ يَمْهَدُونَ . (3)

4. لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ . (4)

5. قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ . (5)

6. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْرَمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

(6) .

7. ... وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ . (7)

ص:108

1- (1) . نحل: آیه 22.

2- (2) . نحل: آیه 23.

3- (3) . روم: آیه 44.

4- (4) . روم: آیه 45.

5- (5) . آل عمران: آیه 32.

6- (6) . مائده: آیه 87.

7- (7) . قصص: آیه 77.

8. يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

(1) .

9. وَ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ . (2)

10. وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ . (3)

تمرین

آیات درس را یک بار با دقت بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را فرا گرفته اید و برای شما آشناست، خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
انکار کننده	مُنْكَرٌ - مُنْكَرَةٌ	۱	ایمان نمی‌آورند	لَا يُؤْمِنُونَ	۱
پاداش می‌دهد - پاداش دهد	يَجْزِي	۲	جمع مُسْتَكْبِرٍ: تکبرورزان	مُسْتَكْبِرُونَ - مُسْتَكْبِرِينَ	۲
پنهان می‌کند	يُسْرُونَ	۳	ناگزیر - بدون شک و تردید - قطعاً	لَا جَرَمَ	۳
آشکار می‌کند	يُعْلِنُونَ	۴	روی گرداندند	تَوَلَّوْا	۴
آماده می‌کنند - فراهم می‌کنند	تَمَهِّدُونَ	۵	دوست ندارد	لَا يُحِبُّ	۵

ص: 109

1- (1). اعراف: آیه 31.

2- (2). شوری: آیه 40.

تصویر

طلب نکن	لَاتَّبِعْ	۶	حرام نشمارید	لَا تُحَرِّمُوا	۶
عفو کرد - عفو کند	عَفَا	۷	حلال کرد	أَحَلَّ	۷
اصلاح کرد - اصلاح کند	أَصْلَحَ	۸	تجاوز نکنید	لَا تَعْتَدُوا	۸
به تمامی می دهد - کامل می دهد	يُوفِّي	۹	تجاوزگران	مُعْتَدِينَ	۹
جمع اجر - پاداش ها	أُجُور	۱۰	سزای بد	جَزَاءُ سَيِّئَةٍ	۱۰

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

1. اجور، عفا، أصلح

الف) پاداش ها، بخشید، اصلاح کرد

ب) پاداش، درگذشت، اصلاح کرد

2. لاتبع، لاجرم، لاتعتدوا

الف) طلب نکن، بدون شک، تجاوز نکنید

ب) طلب نکرد، بی شک، تجاوز نکردند

3. یُسْرُونَ، یُعْلِنُونَ

الف) پنهان می کنید، آشکار می کنید

ب) پنهان می کنند، آشکار می کنند

4. مُسْتَكْبِرُونَ، یَمْهَدُونَ

الف) تکبر کنندگان، آماده می کنند ب) تکبرورزان، فراهم کردند

5. یُوفِّي، لَا تُحْرَمُوا

الف) کامل می دهد، حرام شمارید ب) وفا می کند، حرام ندانند

ص: 110

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ

الف) قلب هایشان انکار کننده (حق) است

ب) قلب آنها منکر حقیقت است

2. لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ

الف) بی تردید این که خداوند ب) بدون شک قطعاً خداوند

3. فَلَا نَفْسِهِمْ يَمْهَدُونَ

الف) پس به نفع خودشان آماده می سازند

ب) برای خودشان آماده کردند

4. لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) تا پاداش دهند کسانی که ایمان آوردند

ب) تا پاداش دهد (خدا) کسانی را که ایمان آوردند

5. فَإِنْ تَوَلَّوْا

الف) و اگر روی بگردانید ب) پس اگر روی گردانند

6. مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

الف) آن چه حلال شد برای شما ب) آن چه را حلال کرد خدا برای شما

7. مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

الف) و مجری فساد را در زمین ب) و طلب نکنند فساد را در زمین

8. خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

الف) برگیرید (به همراه داشته باشید) زینت خود را نزد هر مسجدی

ب) گرفتند زینت خود را در هر مسجدی

9. وَ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا

الف) پاداش بدی قطعاً بدی است ب) سزای بدی، بدی مانند آن است

10. فَيُوفِّيهِمْ أَجْرَهُمْ

الف) پس کامل می دهد به آنها پاداش هایشان را

ب) کامل دادشان پاداششان را

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. علاوه بر آن چه در آیات آمده است، چند گروه دیگر از مردم را نام ببرید که قطعاً خدا

آنها را دوست ندارد؟

5. نظافت و تمیزی از شرایط شرکت یک مسلمان در محیطهای اجتماعی است. کدام آیه

قرآن این ضرورت را بیان نموده است؟

6. کدام روحیه و صفت ناپسند، موجب می شود که انسان لجوج به آخرت و در نتیجه آیین

الهی ایمان نیاورد؟

ص: 112

20- اتفاق در راه خدا

اشاره

1. لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ. (1)

2. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ. (2)
3. ... وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَأَنْفُسِكُمْ وَ مَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوفَّ إِلَيْكُمْ وَ أَنْتُمْ لَا تُظَلَمُونَ. (3)
4. الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ. (4)
5. وَ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَ الْفِضَّةَ وَ لَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ. (5)
6. آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ أَنْفَقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ أَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ. (6)

ص: 113

1- (1). آل عمران: آیه 92.

2- (2). بقره: آیه 267.

3- (3). بقره: آیه 272.

4- (4). بقره: آیه 274.

5- (5). بقره: آیه 34.

6- (6). حدید: آیه 7.

7. وَ مَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَ قَاتَلَ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ أَكْبَرُ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَ قَاتَلُوا وَ كَلَّا وَ عَدَّ اللَّهُ الْحُسْنَى وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ. (1)

تمرین

یک بار متن درس را بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً فرا گرفته اید خطبکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
دست نمی‌یابند - نمی‌رسید	لَنْ تَنَالُوا	۱	انفاق می‌کنید	تَنْفِقُونَ	۱
نیکی - نیکوکاری	بَرَّ	۲	انفاق کنید	تَنْفِقُوا	۲
کسب کردید - به دست آوردید	كَسَبْتُمْ	۳	به دست آوردن - طلب کردن - جویا شدن	إِيتَاء	۳
خارج‌ر کردیم	أَخْرَجْنَا	۴	رضایت - خشنودی	وَجَه	۴
بشارت بده	بَشِّرْ	۵	ترس	خَوْف	۵
ظلم گردیده نمی‌شوید	لَا تُظْلَمُونَ	۶	غمگین می‌شوند - اندوهگین می‌شوند	يَحْزَنُونَ	۶
اندوخته می‌کنند	يَكْتُمُونَ	۷	به تمامی داده می‌شود - کامل داده می‌شود	يُؤَفَّف	۷

ص: 114

1- (1). حدید: آیه 10.

تصویر

طلا	ذَهَب	۸	دردناک	أَلِيم	۸
نقره	فِضَّة	۹	ایمان آورید	ءَامِنُوا	۹
وارثان - جانشینان	مُتَّخِلِّفِينَ	۱۰	انفاق کنید	انْفَقُوا	۱۰
بزرگ تر	أَعْظَم	۱۱	آن + لاتنفقوا: این که انفاق نکنید	أَلَّا تَنْفَقُوا	۱۱
			انفاق کرد	أَنْفَقَ	۱۲
			کارزار کرد	قَاتَلَ	۱۳
			کارزار کردند	قَاتَلُوا	۱۴

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. برّ، ذَهَب، فَضَّة

الف) نیکی، نقره، طلا ب) نیکی، طلا، نقره

۲. أعظم، يُوفِّ، أخرجنا

الف) بزرگ تر، کامل داده می شود، خارج کردیم

ب) بزرگ تر، کامل می دهد، خارج می کنیم

۳. کسبتم، یکنزون

الف) کسب کردید، اندوخته می کنید

ب) به دست آوردید، اندوخته می کنند

4. لَا تَظْلَمُونَ، مستخلفین

الف) ظلم گردیده نمی شوید، جانشینان

ب) ظلم نمی شوند، وارثان

5. لَنْ تَنَالُوا، ابتغاء

ص: 115

الف) هرگز نمی رسند، طلب کردن

ب) هرگز نمی رسید، به دست آوردن

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ

الف) انفاق کنند از آن چه دوست می دارند

ب) انفاق کنید از آن چه دوست می دارید

2. أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ

الف) انفاق کنید از پاکیزه های آن چه به دست آوردید

ب) انفاق کردند از پاکیزه های آن چه کسب کردند

3. إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ

الف) مگر (در جهت) به دست آوردن رضایت خداوند

ب) مگر به دست آورید رضایت خداوند را

4. يُوفِّ إِلَيْكُمْ

الف) کاملاً (سودش) به سوی شما ب) کل داده می شود (پاداشش) به شما

5. يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ

الف) انفاق می کنند ثروت هایشان را در شب

ب) انفاق کنید اموال خود را در شب

6. وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الف) و نه آنها اندوهگین شدند ب) و نه آنها اندوهگین می شوند

7. جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ

الف) قرار داد شما را جانشینان در آن

ب) قرار می دهد شما را وارثان آن

ص: 116

8. وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا

الف) و چه شده است شما را (چرا) این که انفاق نکنید

ب) چرا شما انفاق نمی کنید

9. أَوْلَيْكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً

الف) آنان را مرتبه بزرگی است ب) آنان مرتبه بزرگ تری دارند

10. وَ كَلَّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى

الف) همه را وعده داده خداوند (وعده نیکی)

ب) و تمامی وعده خدا خوب است

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. انفاق علم چگونه است؟

5. آیا می دانید که قرض و وام دادن بخشی از ثروت به نیازمندان، مفیدتر است از انفاق همان ثروت؟ چرا؟

ص: 117

21- احسان

اشاره

1. إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ. (1)

2. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ . (2)

3. وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيْبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ . (3)

4. إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا... (4)

5. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ . (5)

6. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلِلَّذِينَ الْآخِرَةَ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ . (6)

7. وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ

ص:118

1- (1) . نحل: آیه 90.

2- (2) . الرحمن: آیه 60.

3- (3) . قصص: آیه 77.

4- (4) . اسراء: آیه 7.

5- (5) . یونس: آیه 26.

6- (6) . نحل: آیه 30.

أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى . (1)

8. الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ. (2)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
طلب کن - بجوی	إِتَّبِعْ	۱	امر می کند - فرمان می دهد	يَأْمُرُ	۱
فراموش نکن	لَا تَنْسَ	۲	عدالت - دادگری	عَدْلٌ	۲
بهره	نَصِيبٌ	۳	نیکی کردن	إِحْسَانٌ	۳
نیکی کردید (کنید)	أَحْسَنْتُمْ	۴	پرداختن - بخشش	آيَاتٌ	۴
بدی کردید (کنید)	أَسَأْتُمْ	۵	خویشان	ذِي الْقُرْبَىٰ	۵
می پوشاند	لَا يَرْحُقُ	۶	داد	أَتَىٰ	۶
تیرگی - سیاهی	قَتْرَةٌ	۷	زیادی	زِيَادَةٌ	۷
خواری	ذَلَّةٌ	۸	بهتر - نیکوتر	حُسْنَىٰ	۸
بدی کردند	أَسَاءُوا	۹	اجابت کردند - پاسخ دادند	اسْتَجَابُوا	۹

1- (1). نجم: آیه 31.

2- (2). آل عمران: آیه 172.

تصویر

رسید	أَصَاب	۱۰	اعمال زشت	فَحُشَاء	۱۰
جراحت - شکست	قَرَح	۱۱	بد	مُنْكَر	۱۱

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. نصیب، قِترَه، قرح

الف) بهره، تیرگی، شکست ب) گماشتن، سیاهی، جراحت

2. ذَلَه، أَصَاب، لَا تَنْسَ

الف) خواری، رسید، فراموش مکن ب) خواری، رسیدن، فراموش نکرد

3. أَسَاءوا، أَسَأْتُمْ

الف) بدی می کنند، بدی می کنید ب) بدی کردند، بدی کردید

4. ابْتَغِ، لَا يَرْحَقُ

الف) طلب کرد، نمی پوشانی ب) طلب کن، نمی پوشاند

5. أَحْسَنْتُمْ، أَحْسَنُوا

الف) نیکی کردید، نیکی کردند ب) نیکی کردید، نیکی کنید

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَ إِيْتَاءِ ذِي الْقُرْبَى

الف) بخشش به خویشان ب) یتیمان خویشاوند

2. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ

الف) آیا پاداش خوبی، خوبی است؟

ب) آیا پاداش خوبی جز خوبی است؟

3. وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا

ص: 120

الف) فراموش نکن بهره خود را از دنیا

ب) و فراموش نکن بهره مندی از دنیا را

4. وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ

الف) مجوی فساد را ب) طلب نمی کند فساد را

5. وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهُهُمْ

الف) و نمی پوشاند چهره ی آنها را ب) پس نمی پوشاند چهره اش را

6. وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الف) و نه آنها اندوهگین شدند ب) و نه آنها اندوهگین می شوند

7. أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ

الف) آنان اهل بهشتند ب) آنان یاران یکدیگرند در بهشت

8. وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ

الف) و خانه آخرت خوب است ب) و قطعاً خانه آخرت بهتر است

9. وَ يَجْزِي الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى

الف) و پاداش می دهد کسانی را که نیکی کردند

ب) و پاداش کسان نیکوکار (پاداش) خوب است

10. مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ

الف) بعد از آن چه رسید به آنها شکست

ب) از بعد رسیدن به آنها جراحی

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. ترتیب اولویت در احسان به خلق خداوند کدام است؟

5. وظیفه اخلاق ما در مقابل احسان دیگران چیست؟

6. پنج مورد از بهترین نیکی به مردم را بشمارید.

ص: 121

22- نیکوکاران و جایگاه آنان

اشاره

1. وَ أَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ .

(1)

2. إِنَّ اللَّهَ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ وَ الَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ . (2)

3. وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَ ادْعُوهُ خَوْفًا وَ طَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ . (3)

4. وَ الَّذِي جَاءَ بِالصَّدْقِ وَ صَدَّقَ بِهِ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ * لَهُمْ مَا يَشَاؤْنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ . (4)

5. فَآتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَ حَسَنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (5)

6. وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَ زَلْفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ * وَ اصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ . (6)

ص: 122

1- (1) . بقره: آیه 195.

2- (2) . نحل: آیه 128.

3- (3) . اعراف: آیه 56.

4- (4) . زمر: آیه 33 و 34.

5- (5) . آل عمران: آیه 148.

6- (6) . هود: آیه 114 و 115.

7. وَ الَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ . (1)

8. وَ مِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَى إِمَامًا وَ رَحْمَةً وَ هَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِسَانًا عَرَبِيًّا لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَ بَشْرَى لِّلْمُحْسِنِينَ . (2)

9. إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَ عِيُونٍ آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ . (3)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
امیدوارانه - امید	طَمَعاً	۱	انفاق کنید	أَنْفَقُوا	۱
آمد - آورد	جاءَ جاءَ بـ	۲	نیفکنید	لَا تُلْقُوا	۲
تصدیق کرد	صَدَّقَ	۳	فساد نکنید	لَا تَفْسُدُوا	۳
دو طرف	طَرَفِي (طرفین)	۴	بخوانید	أَدْعُوا	۴
نزدیک‌ها - اوائل	زُلْفَاءُ	۵	ترسان - بیم	خَوْفًا	۵
از بین می‌برند	يُذْهِبِن	۶	نزدیک	قَرِيب	۶
ضایع نمی‌کند - از بین نمی‌برد	لَا يُضِيع	۷	می‌خواهند	يَشَاءُونَ	۷
هدایت می‌کنیم	نُهْدِي	۸	به پادار	أَقِم	۸

ص: 123

1- (1). عنكبوت: آیه 69.

2- (2). احقاف: آیه 12.

3- (3). ذاریات: آیه 15 و 16.

تصویر

بیم می دهد	يُنذِرُ	۹	یادآوری است برای پندگیرندگان	ذکری لِلذَّاكِرِينَ	۹
چشمه سارها	عَيُون	۱۰	راهها	سُبُل	۱۰
گیرندگان	ءَاخِذِينَ	۱۱	بشارت	بُشْرَى	۱۱

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. جاءَ بـ، زُلْفَاءُ، عیون

الف) آمد، اوایل، چشمه سارها ب) آورد، نزدیک ها، چشمه ها

2. طَمَعًا، طرفی، نهدي

الف) امید، دو طرف، هدایت می کنیم

ب) امیدوار، یک طرف، هدایت کردیم

3. صَدَقَ، يُنذِرُ

الف) تصدیق کرد، بیم می دهد ب) راست گفت، بیم می دهد

4. يَذْهَبْنَ، آخِذِينَ

الف) از بین می برد، گیرنده ب) از بین می برند، گیرندگان

الف) از بین نمی برد، راه ها ب) ضایع نمی کند، راه هموار

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

الف) نیندازید (خود را) با دستان خود

ب) نیفکندند با دستانشان

ص:124

2. وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

الف) برای کسانی که تقوا پیشه کردند

ب) با کسانی که تقوا پیشه کردند

3. وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا

الف) بخوانید او را (خدا را) با بیم و امید

ب) خواندند او را با بیم و امید

4. وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ

الف) و کسی که آورد (سخن) راست را و تصدیق کرد آن را

ب) و کسی که آمد با صداقت تصدیق کرد آن را

5. فَآتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا

الف) می دهد به شما خداوند پاداش دنیا را

ب) پس داد به آنها خداوند پاداش دنیا را

6. إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ

الف) قطعاً خوبی ها از بین می برد بدی ها

ب) قطعاً هر خوبی از بین می برد هر بدی را

7. ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ

الف) آن یادآوری برای پندگیرندگان است

ب) این یادآوری و تذکر به پندگیرنده است

8. لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا

الف) برای هدایت آنها به راه هاست

ب) قطعاً هدایت می کنیم آنها را به راه هایمان

ص: 125

9. لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا

الف) تا بیم دهد کسانی را که ستم کردند

ب) برای بیم واری کسانی که ظلم کردند

10. أَخَذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ

الف) می گیرند آن چه را که آورده برای آنها خدایشان

ب) گیرند گانند آن چه را که داد به آنها پروردگارشان

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

4. کدام عمل انسان موجب می شود که با دست خود، خود را به هلاکت افکند؟ چرا؟

5. نمونه هایی از پاداش دنیایی خداوند را بشمارید؟

6. اوقات نمازی که در آیه 115 سوره هود آمده احتمال می دهید کدام نمازها هستند؟

ص:126

23-دعاء

اشاره

1. قُلْ مَا يَعْبُوا بِكُمْ رَبِّي لَوْ لَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لَكُمْ لَزَامًا. (1)

2. وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَليُؤْمِنُوا
بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ. (2)

3. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ . (3)

4. قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ . (4)

5. هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . (5)

6. وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ . (6)

7. وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنْبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَنْ

ص: 127

1- (1) . فرقان: آیه 77.

2- (2) . بقره: آیه 186.

3- (3) . ابراهیم: آیه 39.

4- (4) . اعراف: آیه 29.

5- (5) . غافر: آیه 65.

6- (6) . كهف: آیه 28.

لَمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرِّ مَسَّهُ كَذَلِكَ زِينٌ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ . (1)

8. وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا... (2)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اعتنا نمی کند - توجه نمی کند	مَایَعِبُوْ	۱	دعوت خواننده را - دعوت کننده را	دَعْوَةُ الدَّاعِ	۱
پس باید اجابت کنند	فَلْيَسْتَجِیْبُوْا	۲	خواند مرا - می خواند مرا	دَعَانِ	۲
و باید ایمان آورند	وَلْيُؤْمِنُوْا	۳	ضرر - زیان	ضَرَّرَ	۳
رشد یابند - رشد می یابند	یَرْشُدُوْنَ	۴	لمس کرد - رسید	مَسَّ	۴
بخشید	وَهَبَ	۵	پهلوی	جَنْبٍ	۵
پیری	کِبَرٍ	۶	پهلوان	جُنُوْبٍ	۶
بامدادان - صبح	عَدُوَّةٍ	۷	ایستاده	قَائِمٍ	۷
شامگاهان - شام - شب	عَشِيِّ	۸	نشسته	قَاعِدٍ (قَعُوْدٍ)	۸

ص: 128

1- (1). یونس: آیه 12.

2- (2). اعراف: آیه 180.

تصویر

گشودیم - برطرف کردیم	گَشَفْنَا	۹	می خواند - نخواند	یدعوا - لم يَدْعُ	۹
(می گذرد) - گذشت - رفت	مَرَّ	۱۰	راست دارید - وادارید - متوجه کنید	أَقِيمُوا	۱۰

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. كَبْرَ، عَشَى، مَرَّ

الف) پیری، عشاء (شبانگاه)، گذشت

ب) بزرگی، شبانگاه، مرور

2. كَشَفْنَا، يَرشُدون، غَدَوَه

الف) گشود برای ما، رشد یافتند، بامدادان

ب) گشودیم، رشد می یابند، بامدادان

3. مَا يَعْجُو، وَهَبَ

الف) اعتنا نمی کند، بخشید ب) اعتنا نکرد، بخشش

4. فَلَيْسَتْجِيَا، وَلِيُؤْمِنُوا

الف) تا اجابت کنند، و تا ایمان آورند

ب) پس باید اجابت کنند، و باید ایمان آورند

5. قاعد، قائم، جنب

الف) نشسته، ایستاده، پهلو ب) پیشوا، راست، کنار

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: 129

1. لَوْ لَا دُعَاؤُكُمْ

الف) اگر نباشد دعای شما ب) اگر نیست دعایی برای شما

2. وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي

الف) و هنگامی که سؤال کند از تو بندگان

ب) و زمانی که سؤال کنند از تو بندگان من

3. لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

الف) شاید که رشد یابند ب) به امید این که آنها رشد یابند

4. لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ

الف) حتماً شنوای دعاست ب) برای این که بشنود دعا را

5. وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

الف) و بخوانید او را (درحالی که) خالص کنندگانی برای او دین را

ب) و خواند او را خالصانه برای او دین را

6. هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

الف) او زنده است، نیست خدایی جز او

ب) او زنده می کند، نیست معبودی جز او

7. يُرِيدُونَ وَجْهَهُ

الف) اراده کردند رضایتش را ب) می طلبند خشنودی او را

8. وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضَّرَّ

الف) و زمانی که برسد به انسان ضرر و زیان

ب) هنگامی که برساند انسان ضرری را

9. مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا

الف) رفت گویا نخوانده ما را ب) می رود مثل این که نخوانده ما را

ص:130

10. وَاللَّهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى

الف) و خدا را نام های نیکوست ب) و برای خدا بهترین نام هاست

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. در آیه 186 بقره چند نوبت ضمیر «ین» را خداوند به کار برده است؟

5. کدام آیه صراحت دارد بر این که بندگان باید در همه حالات و زمان ها او را بخوانند و

در هیچ وضعیتی از کمک ها و هدایت ها و الطاف او بی نیاز نیستند؟

ص:131

24- یاد خدا

اشاره

1. أَتْلُ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَ لَذِكْرِ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ. (1)

2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا * وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا * هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا. (2)

3. فَادْكُرُونِي أذكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلا تَكْفُرُونِ. (3)

4. وَادْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ. (4)

5. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِهِمْ وَأَذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَالأَرْضِ. (5)

6. رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ. (6)

7. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ. (7)

ص: 132

1- (1). عنكبوت: آیه 45.

2- (2). احزاب: آیه 41-43.

3- (3). احزاب: آیه 43.

4- (4). بقره: آیه 152.

5- (5). آل عمران: آیه 41.

6- (6). آل عمران: آیه 191.

7- (7). نور: آیه 37.

8. الَّذِينَ آمَنُوا وَ تَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ. (1)

9. وَ مَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى. (2)

تمرین

متن درس را یک مرتبه بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
تلاوت کن - بخوان	أَتْلُ	۱	وحی شد	أَوْحَى	۱
باز می‌دارد	تُنْفِی	۲	به پادار	أَقِم	۲
صبحگاه - صبح	بُكْرَةَ	۳	به پاداشتن	إِقَام	۳
شامگاه - شام (آخر روز)	أَصِيلاً	۴	می‌سازید - می‌کنید - انجام می‌دهید	تَصْنَعُونَ	۴
درود می‌فرستد	يُصَلِّي	۵	زشتی‌ها و بدی	فَحْشَاءَ وَالْمُنْكَرِ	۵
یاد می‌کنم	أَذْكَرُ	۶	تسبیح کنید	سَبَّحُوا	۶
عشاء - شامگاهان - شام	عَشِيٍّ	۷	شکرگزاری کن	أَشْكُرُ	۷
صبحگاهان - صبح	أَبْغَارُ	۸	نسبت به من کفر نورزید - ناسپاسی نکنید نعمت‌های مرا	لَا تُكْفِرُوا - لَا تَكْفُرُونَ	۸
آرام می‌گیرد	تَطْمَئِنُّ	۹	به یاد می‌آورند	يَذْكُرُونَ	۹

ص: 133

1- (1) . رعد: آیه 28.

2- (2) . طه: آیه 124.

تصویر

روی گرداند - روی بگرداند	أَعْرَضَ	۱۰	ایستاده	قِيَامًا	۱۰
زندگی	مَعِيشَةً	۱۱	نشسته	قُعُودًا	۱۱
تنگ - فشرده - سخت	ضَنْكٍ	۱۲	بر پهلوها (خوابیده)	عَلَى جُنُوبٍ	۱۲
			محشور می کنیم	نَحْشُرُ	۱۳
			کور	أَعْمَى	۱۴

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بکره، ابکار، معیشه

الف) صبح، صبح، زندگی ب) صبحگاهان، شام، زندگی

۲. عَشِيٍّ، أَصِيلٌ، ضَنْكٍ

الف) شام، شام، تنگ و سخت ب) شام، صبح، تنگ و سخت

۳. اَتَلُّ، أَعْرَضُ، أَذْكَرُ

الف) بخوان، رویگردان، به یاد آور ب) بخوان، روی گرداند، یاد می کنم

۴. تَصْنَعُونَ، يُصَلِّي

الف) انجام می دهند، درود می فرستد

ب) انجام می دهید، درود می فرستد

5. تَطْمِئِن، اشکروا، سَبِّحُوا

الف) آرام می گیرد، شکر گزارید، تسبیح کنید

ب) آرام می گیرد، شکر گزاردند، تسبیح کردند

ص: 134

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. أُتِلُّ مَا أَوْحِيَ إِلَيْكَ

الف) بخوان آن چه را که وحی شد به سوی تو

ب) تلاوت کن آن چه را که وحی کرد به سوی تو

2. وَ سَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلاً

الف) تسبیح کنید خدا را شب و صبح

ب) تسبیح کنید او را صبح و شام

3. وَ كَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيماً

الف) بودند مؤمنان مهربان

ب) و می باشد نسبت به مؤمنان مهربان

4. وَ اشْكُرُوا لِي وَ لَا تَكْفُرُونِ

الف) شکر گزارید برای من و ناسپاسی نکنید (نعمت های) مرا

ب) شکر گزار من باشید و کفر نورزید

5. وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا

الف) و یاد کن پروردگارت را زیاد

ب) و یاد کن خدا را بسیار

6. وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا

الف) و نیندیشید در آفرینش آسمان

ب) و می اندیشند در آفرینش آسمان ها

7. مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا

الف) نیافریدی این را بیهوده و بی هدف

ب) آن چه آفرید آن را بیهوده

ص: 135

8. لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ

الف) باز نمی دارد آنها را از تجارت

ب) باز نمی دارد آنها را تجارت (از یاد خدا)

9. أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

الف) آگاه باشید به یاد خدا آرام می گیرد دل ها

ب) آگاه باشید با یاد خدا آرامش دهید به دل ها

10. وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى

الف) و محشور می کنیم او را روز قیامت کور

ب) جمع می کنیم روز قیامت کوران را

3. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

ص: 136

25-توبه

اشاره

1. وَ تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعاً أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ. (1)

2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحاً عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ يُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ. (2)

3. فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ. (3)

4. إِلَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَ لَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا. (4)

5. وَ إِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَ أَصْلَحَ فَإِنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ. (5)

6. إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا. (6)

ص: 137

1- (1). نور: آیه 31.

2- (2). تحریم: آیه 8.

3- (3). قصص: آیه 67.

4- (4). مریم: آیه 60.

5- (5). انعام: آیه 54.

6- (6). نساء: آیه 17.

7. وَ لَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَ لَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَ هُمْ كُفَّارٌ أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا. (1)

8. وَ هُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَ يَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ. (2)

9. إِلَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا. (3)

تمرین

متن درس را یک مرتبه بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
خالصانه و بادوام	نَصُوح	۱	توبه کنید - بازگردید	تُوبُوا	۱
ظلم گردیده نمی شوند	لَا يُظْلَمُونَ	۲	رستگار شوید	تُفْلِحُونَ	۲
نادانی - بی‌خردی	جَهَالَةٌ	۳	چه بسا - امید است	عَسَى	۳
توبه می کنند	يَتُوبُونَ	۴	بپوشاند	يُكْفِّرُ	۴
فرار سید	حَضَرَ	۵	رستگاران	مُفْلِحُونَ، مُفْلِحِينَ	۵
توبه کردم	تُبْتُ	۶	نوشت - مقرر کرد - واجب کرد	كَتَبَ	۶

ص: 138

1- (1). نساء: آیه 18.

2- (2). شوری: آیه 25.

3- (3). فرقان: آیه 70.

هم اکنون	الآن	۷	نزدیک - زود	قَرِيب	۷
می میرند	يَمُوتُونَ	۸	نیست	لَيْسَ، لَيْسَتْ	۸
قبول می کند - می پذیرد	يَقْبَلُ	۹	مهیا کردیم - آماده ساختیم	أَعْتَدْنَا	۹
می بخشد - در می گذرد	يَعْفُو	۱۰	انجام می دهید	تَفْعَلُونَ	۱۰
تبدیل می کند	يُبَدِّلُ	۱۱	فقط - تنها - جز این نیست	أَمَّا	۱۱

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. جهالَه، نِصوح، الان

الف) نادان، خالصانه، یک لحظه

ب) نادانی، خالصانه و بادوام، هم اکنون

2. حَظَرَ، تُبِتُ، يَموتون

الف) فرار رسید، توبه کردم، می میرند

ب) حاضر شد، توبه می کنم، مردند

3. یَقْبَلُ، یَعْفُوا، یُبَدِّلُ

الف) قبول می کند، عفو می کند (در می گذرد)، تبدیل می کند

ب) قبول کرد، بخشید، تبدیل کرد

4. لَا یُظْلَمُونَ، یتوبون

الف) ظلم نمی کنند، توبه می کنند

ب) ظلم گردیده نمی شوند، توبه می کنند

ص: 139

5. أَعْتَدْنَا، یُكْفِّرُ

الف) آماده کردیم، می پوشاند ب) آماده می کنیم، کفر می ورزد

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. وَ تَوَبُّوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا

الف) توبه کردند به سوی خدا همگی

ب) باز گردید به سوی خدا همگی

2. یُكْفِّرُ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ

الف) بپوشاند از شما زشتی های شما را

ب) کفر می ورزد نسبت به شما به سبب بدی های شما

3. فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ

الف) پس امید است این که باشد از رستگاران

ب) به امید این که باشی از شایستگان

4. وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ

الف) شکر گزارید برای من و ناسپاسی نکنید (نعمت های) مرا

ب) شکر گزار من باشید و کفر نورزید

5. كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ

الف) و ظلم نمی کنند چیزی ب) و ظلم گردیده نمی شوند چیزی

6. مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا

الف) هر کس عمل کرد از شما (عمل) بدی را

ب) کسی که عمل بدی انجام می دهد

7. إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ

الف) فقط قبول توبه بر خدا ب) قطعاً بازگشت به سوی خدا

8. حضر أحدہم الموت

الف) فرا رسد فردی از مرگ ب) فرا رسید یکی از آنها از مرگ

9. وَ يَعْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ

الف) در می گذرد از بدی ها ب) می بخشند بدی ها را

10. يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ

الف) تبدیل می کند خدا بدی را به خوبی

ب) تبدیل می کند خدا بدی ها را به خوبی ها

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. با توجه به آیات 3 (قصص)، 4 (مریم) و 10 (فرقان) لازمه پذیرش توبه از جانب خداوند

و توبه مقبول، چیست؟

2. آیا گناهی که مؤمن مرتکب می شود از روی جهالت نسبی است و یا همراه با اصرار و

گستاخی است؟

3. با توجه به این که خداوند، رحمت را بر خودش واجب نموده است آیا ناامیدی از رحمت

او ولو گناه بزرگی را مرتکب شده باشیم، چه صورت دارد؟

یادآوری

در آیه سوره نساء، عبارت «فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ» توبه خداوند نسبت به بندگانش، به معنای قبول و پذیرش توبه بنده و یا بازگشت از خشم به رحمت است.

ص: 141

26- استغفار

اشاره

1. قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ . (1)
2. رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ . (2)
3. وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَكَمْ يُصِرُّوهُ عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ . (3)
4. إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ * آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ * كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ * وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ * وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ . (4)
5. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ * وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا * فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا . (5)

ص: 142

1- (1). زممر: آیه 53.

2- (2). آل عمران: آیه 193.

3- (3). آل عمران: آیه 135.

4- (4). ذاریات: آیه 15-19.

5- (5). نصر: آیه 1-3.

6. وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا. (1)

تمرین

عبارات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
ناامید نشوید	لَا تَقْنَطُوا	۱	اسراف کردند - زیاده‌روی کردند	أَسْرَفُوا	۱
نیکوکاران - نیکان	ابْرَارٌ	۲	می‌آموزد	يَغْفِرُ	۲
انجام دادند	فَعَلُوا	۳			
عمل زشت	فَاجِسَةٌ	۴	شنیدیم	سَمِعْنَا	۳
اصرار نکردند	لَمْ يُصِرُوا	۵	ندا دهنده‌ای که ندا می‌دهد	مُنَادِيًا يُنَادِي	۴
گیرندگان	ءَاخِذِينَ	۶	بیمارز	إِغْفِرُ	۵
می‌خواهند - استراحت می‌کنند	يَهْجَعُونَ	۷	گناهان	ذُنُوبٌ	۶
جمع سحر - سحرگاهان	أَسْحَارٌ	۸	بمیران	يَوْفٌ	۷
دیدنی	رَأَيْتَ	۹	چشمه‌سارها	عُيُونٌ	۸

ص: 143

1- (1). نساء: آیه 64.

تصویر

می‌خواهیدند	كَانُوا يَهْجَعُونَ	۱۰	طلب آموزش می‌کنند	يَسْتَغْفِرُونَ	۹
طلب آموزش کن	إِسْتَعْفِرَ	۱۱	آمدند	جَاءُوا	۱۰

پرسش‌ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. ابرار، فاحشه، أسحار

الف) نیکوکاران، عمل زشت، سحرگاهان

ب) نیکان، اعمال زشت، سحرگاه

2. رأیتَ، فَعَلُوا، افواجاً

الف) دیدی، انجام می دهند، گروه ها

ب) دیدی، انجام دادند، گروه گروه

3. لم یصروا، استغفر

الف) اصرار نمی ورزند، طلب مغفرت کرد

ب) اصرار نورزیدند، آمرزش بخواه

4. لاتقنطوا، فَعَلُوا

الف) ناامید نگردید، انجام دادند ب) ناامید نگشتند، انجام دادند

5. آخذین، یهجعون

الف) گیرنده، می آرمند ب) گیرندگان، می خوانند

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. أَسْرِفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ

الف) اسراف و زیاده روی کردند بر خودشان

ص: 144

ب) زیاده روی کنید بر خودتان

2. يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا

الف) ندا می دهد برای ایمان آوردن که ایمان آورید

ب) ندا می دهد برای ایمان که ایمان آوردند

3. وَ تَوَقَّأْنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

الف) و می راند ما را با نیکان ب) و بمیران ما را با نیکان

4. فَاسْتَغْفِرُوا لِدُنُوبِهِمْ

الف) پس آمرزش بخواهید برای گناهشان

ب) پس آمرزش می طلبند برای گناهانشان

5. وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ

الف) و چه کسی می آمرزد گناهان را جز خدا

ب) و کسی که می آمرزد گناهان را به جز خدا

6. آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ

الف) بگیریید آن چه را داد پروردگارتان

ب) گیرندگانند آن چه را که داده به آنها پروردگارشان

7. كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ

الف) اندکی از شب را می خوابیدند

ب) بودید اندکی از شب را که می خوابید

8. وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ

الف) دیدی مردم را که داخل می شوند

ب) بین مردم را که داخل می شوند

ص:145

9. فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

الف) پس تسبیح کردند با ستایش برای پروردگارت

ب) پس تسبیح کن با ستایش پروردگارت

10. وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ الرَّسُولُ

الف) و آمرزش بخواهید برای آنها از رسول

ب) و آمرزش خواست (بخواهد) برای آنها رسول

3. آیات درس را ترجمه نمایید.

4. منظور از اسراف و زیاده روی و به هدر دادن عمر و استعدادها چیست؟

5. لازمه این که انسان در زمره ابرار بمیرد چیست؟

6. مفهوم عبارت وَ لَمْ يُصِرُّوا عَلٰی مَا فَعَلُوا وَ هُمْ يَعْلَمُونَ چیست؟

ص: 146

27- شکر و شاکرین

اشاره

1. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلالًا طَيِّبًا وَ اشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ. (1)

2. وَ لَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَ جَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ. (2)

3. أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلُكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ نِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ. (3)

4. وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ ذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ. (4)

5. قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَ مَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ. (5)

6. الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ... وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ

ص: 147

1- (1). نحل: آیه 114.

2- (2). اعراف: آیه 10.

3- (3). لقمان: آیه 31.

4- (4). ابراهیم: آیه 5.

5- (5). نمل: آیه 40.

وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ. (1)

7. إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ. (2)

8. وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ. (3)

9. وَقَالَ رَبُّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتِكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ. (4)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع معیشت: اسباب زندگی	معایش	۱	بخورید	کلوا	۱
آیا ندیدی - آیا نمی‌بینی	ألم تر	۲	پاکیزه	طیب	۲
نشان دهد	یُرِی	۳	شکرگزار	أشکر	۳
بسیار صبرکننده - بسیار ش	صَبَّار	۴	شکرگزارید	أشکروا	۴
بسیار شکرگزار - بسیار ش	شکور	۵	او را	إیاه	۵
تذکر بده - یادآورش - به یا	ذکر	۶	بندگی می‌کردید	کنتم تعبدون	۶

ص: 148

1- (1). سجده: آیه 9.

2- (2). یونس: آیه 60.

3- (3). نحل: آیه 78.

4- (4). نمل: آیه 19.

تصویر

شکر می گزارم	أَشْكُرُ	۷	اگر بندگی می کنید	إِنْ كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۷
ناسپاسی می کنم	أَكْفُرُ	۸	سکونت دادیم	مَكَّنَّا	۸
جمع فزاد: قلبها	أَفْتَدَا	۹	کشتی	فُلْكَ	۹
توفیق بده	أَوْزَعُ	۱۰	خارج کن	أَخْرَجُ	۱۰
بیازماید	يَبْلُوا	۱۱	جمع یوم - روزها	أَيَّامٍ	۱۱
			شکر می گزارید	تَشْكُرُونَ	۱۲
			شکر می گزارند	يَشْكُرُونَ	۱۳
			ناسپاسی کرد	كَفَّرَ	۱۴
			ناسپاسی می کند	يَكْفُرُ	۱۵

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. شَكَرَ، يَشْكُرُ، أَشْكُرُ

الف) شکر گزارد، شکر می گذارد، شکر گزار

ب) شکر کرد، شکر می کند، شکر می کنم

۲. كَفَّرَ، يَكْفُرُ، أَكْفُرُ

الف) بسیار شکيبا، به یاد آورد، توفیق دارد

ب) بسیار شکیبا، به یاد آورد، توفیق بدہ

3. صَبَّار، ذَكْر، أَوْزَع

الف) بسیار شکیبا، به یاد آورد، توفیق دارد

ب) بسیار شکیبا، به یاد آورد، توفیق بدہ

ص: 149

4. يُرَى، أَلَمْ تَرَ

الف) نشان می دهد، آیا ندیدی (نمی بینی)، قلب ها

ب) می بیند، آیا نمی بینی، قلب

5. معایش، أشکروا، تشکرون:

الف) وسایل زندگی، شکر کنید، شکر می کنید

ب) وسیله زندگی، شکر کردند، شکر می کنید

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

الف) اگر او را عبادت می کنید

ب) اگر بودید او را بندگی می کنید

2. وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ

الف) و قطعاً سکونت یافتیم با شما در زمین

ب) و قطعاً سکونت دادیم شما را در زمین

3. لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ

الف) برای این که نشان دهد به شما آیاتش را

ب) قطعاً نشان داد به شما آیاتش را

4. أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا

الف) فرستادیم موسی را همراه با نشانه هایمان

ب) فرستاد ما را با موسی و با آیات ما

5. وَذَكَرَهُمْ بِآيَامِ اللَّهِ:

الف) یادآور شد آنها را به ایام الله

ب) یادآورش (یادآوری کن) آنها به روزهای خدایی

ص:150

6. لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ

الف) برای این که بیازماید مرا آیا شکر می کنم یا ناسپاسی می کنم

ب) تا بیازماید این که شکر می کند یا ناسپاسی می کند

7. وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ :

الف) و شروع کرد آفرینش انسان را با خاک

ب) و شروع کرد خلقت انسان را از گل

8. إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ

الف) قطعاً خداوند دارای بخشش و لطف است بر مردم

ب) قطعاً خدا دارای برتری است بر مردم

9. وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ

الف) و خدا خارج می کند شما را از دل مادرتان

ب) و خدا خارج کرد شما را از دل های مادرانتان

10. أَوْزَعِنِي أَنْ أَشْكُرَ

الف) توفیقم بده که شکر گزارم

ب) توفیق داد مرا این که شکر کردم

3. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

4. می دانیم که شکر یک نعمت لازمه اش چهار چیز است:

- شناخت نعمت و ارزش آن؛

- شناخت مُنعم و کسی که این نعمت را به ما ارزانی داشته؛

- اعلام سپاس و تقدیر از لطف و انعام او؛

- بهره گیری کامل و شایسته از آن نعمت.

ص: 151

آیا شما از این همه نعمت های خداوند، به چه میزان سپاس گزار بودید؟

کم متوسط

خوب زیاد

5. از بین نعمت های: استعداد و توان تحصیلی، والدین خوب، آیین الهی و هدایت دینی،

امنیت و سلامت، کدام را بیشتر و بهتر سپاس گزار بودید؟

6. بهترین نعمت های الهی کدام است؟

ص: 152

28- صبر و صابرين

اشاره

1. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ . (1)

2. إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ. (2)
3. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ. (3)
4. وَ لَنْبَلُونَكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَ نَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَ الْأَنْفُسِ وَ الثَّمَرَاتِ وَ بَشْرٍ الصَّابِرِينَ. (4)
5. الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ. (5)
6. قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَ اصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ. (6)
7. كَمْ مِنْ فِتْنَةٍ قَبْلِهِ غَلَبَتْ فِيهِ كَثِيرَةٌ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ اللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ. (7)

ص: 153

-
- 1- (1). بقره: آیه 153.
 - 2- (2). هود: آیه 11.
 - 3- (3). آل عمران: آیه 142.
 - 4- (4). بقره: آیه 155.
 - 5- (5). بقره: آیه 156.
 - 6- (6). اعراف: آیه 128.
 - 7- (7). بقره: آیه 249.
 8. الصَّابِرِينَ وَ الصَّادِقِينَ وَ الْقَانِتِينَ وَ الْمُنْفِقِينَ وَ الْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ. (1)

9. وَ الَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ أَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً وَ يَدْرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ . (2)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
می‌آزمایم	تَبْلُو	۱	کمک بگیرید	إِسْتَعِينُوا	۱
گرسنگی	جُوع	۲	صبر کردند	صَبَرُوا	۲
کاستی	نَقْص	۳	آمرزش	مَغْفِرَةٌ	۳
گرفتاری	مُصِيبَةٌ	۴	آیا گمان کردید	أَمْ حَسِبْتُمْ	۴
ترس	خُوف	۵	رجوع کنندگان - بازگشت کنندگان	رَاجِعُونَ	۵
به ارث می‌دهد	يُورِث	۶	ندانند - نشناسد	لَمَّا يَعْلَم	۶
چه بسا	كَمْ	۷	رسید	أَصَابَتْ	۷
گروه	فِئَةٌ	۸	صبر کردند	إِصْبَرُوا	۸
پیروز شد	غَلَبَتْ	۹	سرانجام کار	عَاقِبَةٌ	۹
فرمانبرداران	قَائِدِينَ	۱۰	اندک	قَلِيلٌ، قَلِيلَةٌ	۱۰

1- (1). آل عمران: آیه 17.

2- (2). رعد: آیه 22.

تصویر

انفاق کنندگان	مُنْفِقِينَ	۱۱	سحرگاهان	أَسْحَار	۱۱
طلب آموزش کنندگان	مُسْتَغْفِرِينَ	۱۲	به دست آوردن - طلب کردن	إِيتِغَاء	۱۲
دور می کنند - دفع می کنند	يُدْرَأُونَ	۱۳	سرانجام (نیک) آن سرا	عُقْبَى الدَّارِ	۱۳

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. جوع، نقص، فته

الف) گرسنگی، کاستی، گروه ب) گرسنه، کمی، پیروان

2. نَبَلُوْا، غَلَبْتَ؛ کم من

الف) می آزمایشیم، پیروز، چه بسا

ب) آزمایش می کنیم، پیروز شد، چه بسا

3. راجعون، مصیبه، یورث

الف) بازگشت کنندگان، گرفتاری، به ارث می دهد

ب) رجوع کننده، گرفتاری، ارث برد

4. کم، قانتین

الف) چه بسا، فرمانبردار ب) چه بسا، فرمانبرداران

5. منافقین، مستغفرین

الف) نفاق کنندگان، آمرزش خواهان

ب) انفاق کنندگان، آمرزش خواهان

ص: 155

2. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ

الف) کمک بگیرید به وسیله صبر و نماز

ب) کمک بگیرید از صبر و نماز

2. لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

الف) برای آنها آمرزش و پاداشی زیاد است

ب) برای آنها آموزش و پاداشی بزرگ است

3. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ

الف) آیا گمان کردند که داخل بهشت می شوید

ب) آیا گمان کردید که داخل بهشت می شوید

4. وَ لَنْبَلُونَكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ

الف) و قطعاً می آزمایش شما را به چیزی از ترس

ب) و برای این که آزمایش کنیم به چیزی از ترس

5. إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا

الف) زمانی که برسد به آنها گرفتاری می گویند

ب) زمانی که رسید به آنها مصیبتی گفتند

6. إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ

الف) این که زمین ارث کسی است که بخواهد

ب) قطعاً زمین، به ارث می دهد آن را به هر کس که بخواهد

7. كَمْ مِنْ فِتْنَةٍ قَلِيلَةٍ

الف) چه بسا گروه اندکی

ب) کم اند آن گروه اندک

ص: 156

8. وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

الف) آمرزش طلبان با شب زنده داران

ب) و آمرزش طلبان در سحرگاهان

9. ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ

الف) به دست آوردن رضایت پروردگارشان

ب) طلب خوشنودی خدایشان

10. وَيَذُرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ

الف) دفع کردن با خوبی بدی را

ب) دفع و دور می کند با خوبی، بدی را

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. می دانیم صبر و شکیبایی در سه مورد زیر لازم است:

- صبر در مقابل ناملایمات، حوادث، پیشامدهای ناگوار و کاستی ها؛

- صبر در مقابل دعوات شیطان، مظاهر گناه و وسوسه نفس و غرایز؛

- در اطاعت از فرامین الهی و تعبد در قبال اوامر و نواهی دین.

به نظر شما از این سه مورد صبر، کدام یک سخت تر است؟

5. برای چیرگی و پیروزی در هر سه نوع صبر و استقامت، از کدام یک از عوامل زیر بهتر

است استفاده کنیم؟

الف) نماز (ب) دعا

ج) روزه (د) توسل به ائمه هدی و پیشوایان الهی

ص: 157

29- صفات پسندیده در مؤمنان راستین

اشاره

1. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ. (1)

2. الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ. (2)

3. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ. (3)

4. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ. (4)

5. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ. (5)

ص: 158

1- (1). انفال: آیه 2.

2- (2). انفال: آیه 4 و 3.

3- (3). حجرات: آیه 10.

4- (4). حجرات: آیه 15.

5- (5). مائده: آیه 54.

6. وَاللَّهُ الْعَزِيزُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ. (1)

7. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزِدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ وَاللَّهُ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا. (2)

8. قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ * الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ * وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ * وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ * وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ * إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ * فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ * وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ * وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ. (3)

تمرین

آیات درس را بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اصلاح کنید	أَصْلَحُوا	۱	یاد شود	ذُكِرَ	۱
دو برادر	أَخَوَيْنِ (اخوین)	۲	می‌لرزد - می‌ترسد	وَجَلَّتْ	۲
آرامش - سکون	سَكِينَةً	۳	تلاوت شود	تُلِيَتْ	۳
زیاد کنند - ببفزایند	يَزِدُّوْا	۴	زیاد می‌کند	زَادَتْ	۴

ص: 159

1- (1) . منافقون: آیه 8.

2- (2) . فتح: آیه 4.

3- (3) . مؤمنون: آیه 1-9.

تصویر

بیهودگی	لَعُو	۵	روزی ارزشمند	رِزْقٌ كَرِيمٌ	۵
اعراض کنندگان - رویگردانان	مُعْرِضُونَ	۶	جمع آخ، برادران	اِخْوَةٌ	۶
انجام دهنده	فَاعِلُونَ	۷	مورد رحمت قرار گیرید	تُرْحَمُونَ	۷
دامن ها	فِرَاجٌ	۸	شک نکردند - متزلزل نشدند	لَمْ يَرْتَابُوا	۸
امانت ها	اِمَانَاتٌ	۹	مرتد شود - باز گردد	يَرْتَدُّ	۹
			می آورد	يَأْتِي بِـ	۱۰
رعایت کنندگان	رَاعُونَ	۱۰	خاشعین: فروتنان	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	۱۱
حفظ می کنند	يُحَافِظُونَ	۱۱	جمع صلوة - نمازها	صَلَوَاتٌ	۱۲

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. سکینه، لَعُو، اِخْوَى

الف) آرامش، بیهودگی، برادر

ب) آرامش، بیهودگی، دوبرادر

2. فروج، راعون، امانات

الف) دامن ها، رعایت کنندگان، امانت ها

ب) آرامش، بیهودگی، دو برادر

3. أصلحوأ، يحافظون

ص:160

الف) اصلاح کنید، حفظ می کنند

ب) اصلح کردند، حفظ می کنند

4. مُعرضون، فاعلون

الف) رویگردان، انجام دهنده

ب) رویگردانان، انجام دهندگان

5. یزادوا، اخوه

الف) زیاد کنند، برادران

ب) رویگردانان، انجام دهندگان

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ

الف) زمانی که یاد شود خدا می ترسد دل هایشان

ب) زمانی که یاد می کنند خدا را می شود دل آنها

2. أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

الف) آنان آنها مؤمن حقیقی هستند

ب) آنان خود مؤمنان حقیقی هستند

3. فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ

الف) پس اصلاح دادند بین برادرانشان

ب) پس اصلاح دهید بین دو برادرتان

4. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) فقط مؤمنان کسانی هستند که ایمان آوردند

ب) قطعاً مؤمنان کسی هستند که ایمان می آورند

5. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

ص: 161

الف) پس به زودی می آورد خدا قومی را

ب) سپس می آید خدا به سوی قومی که

6. أَذَلَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

الف) رام و نرم بر مؤمنان

ب) خوار و ذلیل برای افراد باایمان

7. وَ لَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ

الف) ولی افراد دورو نمی فهمند

ب) ولی افراد دو چهره نمی دانند

8. لِيَزِدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ

الف) قطعاً می افزایند بر ایمانشان

ب) تا بیفزایند ایمانی با ایمانشان

9. وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ

الف) و کسانی که آنها از بیهودگی رویگردانند

ب) و کسانی که از سرگرمی رویگردانند

10. وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

الف) و کسانی که بر نمازشان مراقبند

ب) و کسانی که بر نمازهایشان محافظت می کنند

3. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

4. صفات زیر را با عبارت مربوطه در آیات درس تطبیق دهید.

1. پاکدامنی، 2. صداقت، 3. مُصلح، 4. مجاهد، 5. خداترس، 6. فروتن، 7. امانتدار، 8. متوکل، 9. مراقب نمازها، 10. دل آرام، 11. عزیز، 12. ثابت قدم و غیر متزلزل، 13. بی تفاوت نسبت به ملامتگران، 14. رام مؤمن و

ص: 162

15. متعهد، 16. انفاق کننده، 17. خدادوست، 18. زکات پرداز، 19. سرسخت کافر، 20. رشدپذیر. رویگردان از بیهودگی،

2. غیر از صفات بیست گانه فوق که در متن آیات درس آمده، پنج صفت دیگر بشمارید که از صفات و ویژگی های مؤمنان است.

3. یکی از صفات برجسته مؤمنان ادب در محضر رهبر الهی است، آیه 3 سوره حجرات را با دقت بخوانید، آیا می توانید ترجمه کنید.

ص: 163

30- برخی از صفات نکوهیده و ناپسند مؤمنان

اشاره

1. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقَدَّمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ. (1)
2. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ. (2)

3. یا ایها الذین آمنوا ان جاءکم فاسق بنیا فتبینوا ان تصیبوا قوماً بجهاله فتصبحوا علی ما فعلتم
نادمین . (3)

4. یا ایها الذین آمنوا لا یسخر قوم من قوم عسی ان یكونوا خیراً منهم ولا نساء من نساء
عسی ان یکن خیراً منهن ولا تنازروا بالألقاب بس الاسم الفسوق بعد الایمان و من لم یتب
فأولئک هم الظالمون . (4)

5. یا ایها الذین آمنوا اجتنبوا کثیراً من الظن ان بعض الظن اثم و لا تجسسوا و لا یغتب
بعضکم بعضاً أ یحب أحدکم ان یأکل لحم أخیه میتاً فکرها و اتقوا الله ان الله تواب
رحیم . (5)

ص: 164

1- (1) . حجرات: آیه 1.

2- (2) . حجرات: آیه 2.

3- (3) . حجرات: آیه 6.

4- (4) . منافقون: آیه 8.

5- (5) . حجرات: آیه 12.

6. یا ایها الذین آمنوا لا تتبعوا خطوات الشیطان و من یتبع خطوات الشیطان فإنه یأمر بالفحشاء
و المنکر.... (1)

تمرین

عبارات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بالا نروید	لَا تَرْفَعُوا	۱	پیش فرستید	تَقَدَّمُوا	۱
جمع صوت - صداها	أَصْوَات	۲	پیش بیفتید - پیشی نگیرید	لَا تَقَدَّمُوا	۲
خبر	نَبَأ	۳	بین دو دست - پیشاپیش - جلو	بَيْنَ يَدَي (یدین)	۳
تحقیق کنید	تَبَيَّنُوا	۴	آشکارا و بلند سخن گفتن	جَهْر	۴
مسخره نکنند	لَا يَسْخَرُوا	۵	بلند سخن نگویند	لَا تَجْهَرُوا	۵
باشند (زنان)	يَكُنَّ	۶	نافرمان - قانون شکن - غیر متعهد	فَاسِقٍ: جمع فَاسِقُونَ	۶
عیب جویی نکنید	لَا تَلْمِزُوا	۷	گروهی از مردان گروهی دیگر را	قَوْمٍ مِنْ قَوْمٍ	۷

ص: 165

1- (1). النور: آیه 21.

تصویر

۸	يَكُونُونَ	می باشند	۸	يَقْسُ	چه بد است
۹	أَنْ يَكُونُوا	این که باشند	۹	ظَنَّ	گمان (بد)
۱۰	إِسْمَ الْفُسُوقِ	نام کفرآمیز	۱۰	إِثْمٌ	گناه
۱۱	لَا تَنَابَرُوا	لقب بد به هم ندهید نسبت بد به هم ندهید	۱۱	لَا يَغْتَبِ	غیبت نکند (نکنند)
۱۲	يَتُوبُ	توبه می کند	۱۲	لَحْمٌ	گوشت
۱۳	لَمْ يَتُبْ	توبه نکرد - توبه نکند	۱۳	گَرِهْتُمْ	اکراه داشتند
۱۴	لَا تَجَسَّسُوا	جست و جو و تحقیق نکنید			
۱۵	أَيُّجِبُ	آیا دوست می دارد			
۱۶	لَا تَتَّبِعُوا	پیروی نکنید			
۱۷	جَاءَ بِ	آورد			

پرسش ها

1. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

1. نبأ، لحم، ظنّ

الف) خبر، گوشت، گمان (بد) ب) اخبار، گوشت، بد گمانی

2. لا يسخر، لا يغتب

الف) مسخره نکن، غیبت نکن

ب) مسخره نکند، غیبت نکند

3. لا ترفعوا، لا تجسسوا

الف) بالا ببرید، تجسس و جست و جو نکنید

ص: 166

ب) بالا نبرند، جست و جو نکنند

4. کرهتتم، یکن

الف) اکراه می دارند، باشند ب) اکراه و باز داشتید، می باشند

5. لاتلمزوا، لاتنازوا

الف) عیب جویی نکنید، لقب بد به هم نسبت ندهید

ب) عیب جویی نکردند، لقب بد ندادند

2. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

1. لا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ

الف) پیشی نگیرید جلوتر از خدا

ب) پیشی نگیرند بین دو دست خدا

2. لا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ

الف) بالا نبرند صداهایشان را ب) بالا نبرید صداهایتان را

3. وَ لَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ

الف) و بلند نکنید برای او گفتار را

ب) و بلند سخن نگوئید با او در گفتار

4. إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ

الف) اگر آمد به سوی شما فاسقی باخبر

ب) اگر آورد برای شما فرد بی تعهدی خبری را

5. لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ

الف) مسخره نکنند گروهی از مردان گروهی دیگر را

ب) مسخره نکرد گروهی، گروهی را

ص: 167

6. عَسَى أَنْ يَكُونَ

الف) چه بسا این که باشی ب) چه بسا این که باشند

7. وَلَا تَنَابَرُوا بِالْأَلْقَابِ

الف) به یکدیگر نسبت ندهید لقب های (بد) را

ب) به هم نسبت بد و لقب بد ندهند

8. اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظَّنِّ

الف) دوری کنید از بسیاری از گمان های (بد)

ب) دوری کردند زیاد از بد گمانی

9. أَيْحِبُّ أَحَدُكُمْ

الف) آیا دوست دارید که یکی از شما

ب) آیا دوست دارد یکی از شما

10. لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ

الف) پیروی نکنید گام های شیطانی را

ب) پیروی نکردند گام های شیطان را

3. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

4. به منظور شناخت جامع تری از اخلاق اسلامی، سوره حجرات را مطالعه کنید. در این

سوره چند آیه مربوط به اخلاق کریمه و چند آیه مربوط به اخلاق ناپسند و نکوهیده است؟

5. به نظر شما سوره حجرات یک سوره اخلاقی است یا حکومتی؟ چرا؟